Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2265. — Marţi 2 Septembre 1914

In ajunul stărei de asediu

— D. Brătianu decis. Situaţia extrem de grea externă şi dificultăţile din lăuntru. Intrunirile şi licenţele presei. Concursul opoziţiei. Ameninţarea cu demisia.

Bucureşti. — Acei care au crezut, că cele două articole consecutive din „Viitorul" nu au nici o semnificaţie, s'au înşelat. Acele articole trădau o stare de spirit, o atitudine adoptată!

Intr'adevăr, se pare că, în cele din urmă, d. Brătianu este decis la ceva. La ce anume, nimenea nu ştie, dat fiind caracterul excesiv discret al actuatului prim-ministru.

Dar dacă nu se ştie mai precis nimica în privinţa atitudinei ce ar fi să adopte România, se ştie astă-zi pertinamente, că întregul guvern şi **mai cu seamă d. Brătianu, au ajuns la convingere, că nu se poate diriguire utilă a ţerei, în astfel de momente grele, cu licentele de astă-zi ale presei şi cu tendinţele stradei, de a manifesta şi a da indicaţii.**

*

Pe baza acestor lucruri d. Brătianu a cerut şefilor opoziţiei concursul, pentru a se pune în aplicare legea din 10 Decembrie 1864, prin care se introduce în România starea de asediu, cu singura diferinţă ca aplicaţiunea acestei legi să se facă tot de autorităţile civile şi nu cele militare.

Primul ministru a aratat şefilor opoziţiei, că fără o atare lege prin care s'ar introduce cenzura şi s'ar opri întrunirile şi manifestaţiile, d-sa nu poate lua mai departe răspunderea, în împrejurări excesiv de grave, ca cele de astăzi.

D-sa a adăugat că dacă şefii opoziţiei cred că este posibil de a conduce cârma statului, în momentele actuale, cu licenţele de astă-zi, d-sa este gata a se demite, asigurînd de concursul său necondiţionat pe oricare din şefii opoziţiei, care ar lua succesiunea la guvern.

Cît despre atitudinea Romîniei, evident că niminea nu poate afirma lucruri precise. Sunt însă indicaţiuni că foarte curînd, cel mai tîrziu în trei patru zile se vor produce fapte, care vor permite conjuncturi, dacă Romînia mai remîne sau nu neutră.

Se pare că faptele nuoi, despre care s'a vorbit atît de mult, sunt pe cale să se producă.

Şi iarăşi, fără a fi afirmativ, o pot spune, că prin cuprinsul propunerei uneia din părţile beligerante, *şi mai cu seamă prin modul cum a fost făcută această propunere,* **s'a grăbit mult producerea acelor noui fapte, cu atîta nerăbdare aşteptate de unii!**

VICTORIE RUSA

Petrograd. — Marele stat major comunică că ruşii au fost deplin victorioşi în crîncenele lupte de la Krasnic şi Tomasow, unde armata austro-germană număra peste un milion de oameni. Am luat prizonieri 2000 de ofiţeri, 30.000 soldaţi, o mare cantitate de muniţiuni

Austriacii sunt şi ei nevoiţi să recunoască înfrîngerea, cînd declară că au trebuit să se retragă în faţa forţelor mult superioare ale ruşilor.

Termond în flăcări

Londra. — O telegramă din Ostenda anunţă că germanii au dat foc oraşului Termond din Belgia. Din una mie patru sute case, una mie una sută ard în flacări.

Ruşii urmăriţi de germani

Berlin. — Marele stat-major comunică:

Prusia orientală este cu desăvîrşire curăţită de ruşi. Armata germană urmărind pe duşmani în retragerea lor pe teritoriul rus, le-au mai luat alţi zece mii de prizonieri.

Ofensiva austriacă contra Serbilor

Viena. — Ofensiva austriacă în potriva serbilor este încoronată de succes. Lupte mari au avut loc şi succesele desăvîrşite au fost de partea noastră.

Divizia Timokului a fost cu totul distrusă.

Manifestaţia de aseară din Capitală

— Intervenţia Armatei. — Somaţiuni —

Bucureşti. — Aseară a avut loc în Capitală o manifestaţie organizată de partizanii intrărei imediate a României în acţiune.

Manifestanţii au plecat din dreptul Cofetăriei Capşa, în frunte cu d. Dim. P. Moruzzi fostul prefect de poliţie, Take Policrat şi alţii, purtînd drapele tricolore şi plancarde cu inscripţii „Trăiască Romînia! Vrem o Romînie mare".

Cu cît manifestanţii înaintau cu atât numărul lor creştea — aşa că ajungând in dreptul hotelului Metropol, cortegiul era cât se poate de impunător.

In dreptul palatului manifestanţii au fost opriţi de armată, iar primul procuror a invitat manifestanţii să se retragă.

Aceştia refuzînd să se retragă, s'a făcut somaţiile reglementart. **Numai după a doua somaţiune făcută prin sunete de goarnă**, manifestanţii s'au retras.

Pînă tîrziu seara, calea Victoriei, Sărindarul, strada ce duce spre parcul Otetelişanu au fost ocupate de poliţie şi trupe.

Contra Austriei

Sofia. — Toţi miniştri din fostul cabinet Daneff au semnat un apel către poporul bulgar, prin care îndeamnă ca Bulgaria să se înţeleagă cu Serbia şi să lupte contra Austriei.

In chestia capitulaţiilor

Constantinopole. — Sublima poartă a numit o comisie specială care pînă la 1 Octombrie să întocmească legile provizorii şi regulamentele, care vor fi puse în aplicare, de la acea dată, în locul capitulaţiilor pînă acum existente.

Manifestația de ieri a Capitalei

— Intervenția Armatei. — Somațiuni —

Bucureşti.—Ieri a avut loc în Capitală o manifestație organizată de partizanii intrării imediate a României în acțiune.

Manifestanții au plecat din dreptul Cotei 1 de la Universitate, în frunte cu d. Olan. P. Mormoiu, fostul prefect de poliție. Toate Politeele și alții, purtând drapele tricolore și planșe cu inscripții „Trăiască Romînia! Vrem o Romînie mare".

Cu cît manifestanții înaintau cu atît numărul lor creștea — așa că ajungînd în dreptul hotelului Metropol, cortegiul era cît se poate de numeros.

La dreptul palatului manifestanții au fost opriți de armată, iar primul procuror a invitat mulțimea ca să se retragă.

Acestia returînd să se retragă, s'a făcut somațiile regulamentare. Numai după a doua somațiune ieșită prin sunete de goarnă, manifestanții s'au retras.

Pînă târziu seara, calea Victoriei, Șerindarul, străzile ce duce spre parcul Cotei 1 au fost ocupate de poliție și trupe.

Contra Austriei

Sofia.—Toți miniștii din fostul cabinet Daneff au semnat un apel către poporul bulgar, prin care îndeamnă ca Bulgaria să se înțeleagă cu Serbia și să lupte contra Austriei.

În chestia capitulațiilor

Constantinopole. — Sublima poartă a numit o comisie specială care pînă la 1 Octombrie să introducă legile provizorii și regulamentele care vor fi puse în aplicare, de la acea dată, în locul capitulațiilor pînă acum existente.

În ajunul stării de asediu

— D. Brătianu decis. Situația extrem de grea. Extrema dificultăților din lăuntru. Intrunirile și ieșirile presei. Concursul opoziției. Amenințarea cu demisia.

Bucureşti. — Acei care au crezut, că cele doua articole consecutive din „Viitorul" nu vor o semnificație, s'au înșelat. Acele articole trădau o stare de spirit, o atitudine adoptată.

Intr'adevăr, se pare că, în cele din urmă, d. Brătianu este decis la ceea ce numim, mirarea un pic, dar fără caracterul excesiv discret al actualului prim-ministru.

Dar ducă nu se știe încă precis mimica în privința atitudinei ce ar fi să adopte. Romînia se știe este-ți pertinanente, că interesul guvernului și mai cu seamă d. Brătianu, au ajuns la convingerea, că nu se poate dirigiuire utilă a țerei, în actual de momente grele, cu licențele de astă-zi ale presei și cu tendințele atrade, de a manifesta și a da indicații.

*

Pe baza acestor lucruri d. Brătianu a cerut șefilor opoziției concursul, pentru a se pune în aplicare legea din 10 Decembrie 1864, prin care se introduce în Romînia starea de asediu, cu singura diferință ca aplicațiunea acestei legi să se facă tot de autoritățile civile și nu cele militare.

Primul ministru a urcat șefilor opoziției, că fără o alere legea prin care s'ar introduce cenzura și s'ar opri intrunirile și manifestațiile, d-sa nu poate face nimic, dăpărte răspunderea, în împrejurări excesiv de grave, în care se găsește.

D-sa a adăugat, că dacă șefii opoziției cred că este posibil de o conducere curentă, și în momentele actuale, cu licențele de astă-zi, d-sa este gata a se demite, asigurînd de concursul sau necondiționat pe oricare din șefii opoziției, care ar lua succesiunea la guvern.

Cît despre atitudinea Romîniei, evident că mișcarea nu poate afirma lucruri precise. Sunt însă indicațiuni că „Joarte curînd, cel mai tîrziu în trei patru zile se vor produce fapte, care vor permite conjunctura, dacă Romînia mai rămîne încă un timp neutră.

Se pare că faptele acel, despre care s'a vorbit atît de mult, sunt pe cale să se producă.

Și iarăși tîrzi a fi afirmativ, o pot spune că prin cuprinsul propunerei noastre din partea beligerante, și mai cu seamă prin modul cum a fost formulată propunerea, s'a grăbit mult producerea acelor noui fapte, cu atîta nerăbdare așteptate de unii!

VICTORIE RUSA

Petrograd. — Marele stat major comunică că rușii au fost deplin victorioși în cîrcenele luptă de la Krasnic și Tomasov, unde armata austro-germană număra peste un milion de oameni. Am luat prizonieri 2000 de ofițeri, 30.000 soldați, o mare cantitate de muniții.

Austriacii sunt și ei nevoiți să recunoască înfrîngerea, cînd declară că au trebuit să se retragă în fața forțelor mult superioare ale rușilor.

Termond în flăcări

Londra. — O telegramă din Ostenda anunță că germanii au dat foc orașului Termond din Belgia. Din una sine pătrunzătoare, una mie una suță ard în flacări.

Rușii urmăriți de germani

Berlin.—Marele stat-major comunică:

Armata germană este cu deosebire curățită de rușii. Armata germană urmărind pe dușmani în retragerea lor pe teritoriul rus, le-au mai luat încă vre mii de prizonieri.

Ofensiva austriacă contra Sârbilor

Viena. — Ofensiva austriacă în potriva sârbilor este încoronată de succes. Luptele mari au avut loc și succesele deosebite au fost de partea noastră.

Divizia Timocului a fost cu totul distrusă.

Ediţia II-a

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2265.—Marţi 2 Septembre 1914

Cauzele războiului european actual

III

Două primejdii grele ameninţă astfel continentul. Una, mai nouă, pornită din centrul Europei, din Austro-Germania, alta mai veche, izvorîtă din răsărit, din Rusia.

Care ţări stau cu frica în sîn, *aşteptînd să fie măturate de furtună, nu-i greu de ştiut. Deoparte cele de la Dunărea de jos şi întreg Balcanul* pînă în Grecia, pe lîngă împărăţia turcească, iar pe de alta *la nordul Europei, statele scandinavice, Ţările-de-jos, precum şi nordul Franţei*, pe unde canalul Mînecii scoate corăbiile la ocean.

Neapărat că fiecare din cele 2 vijelii îşi are puterea ei. Acum a izbucnit cea germană. Ce prefaceri va aduce după sine, vom vedea. Cea rusească va sosi mai tîrziu, cînd va fi curăţit puroiul care otrăveşte trupul moscovit.

Dar Germania nu s'ar socoti mulţumită, chiar de ar pune piciorul pe ţărmul Atlanticei. E prea mult norod în ţară să poată încăpea între hotarele ei şi mereu sporeşte cu aproape 1,000,000 pe an. Cît pentru convenţiile economice încheiate cu alte state, ele ajută, ce-i drept, supuşilor să cîştige bani mulţi, dar sînt fapte trecătoare ca orice contract, mai cu osebire că celelalte ţări, pe măsură ce se deşteaptă, caută să se îngrădească cu taxe vamale şi pun în lucrare diferite mijloace cu scopul de a ocroti munca naţională şi de a trimite pe străini îndărăt pe la casele lor.

Germania doreşte colonii, doreşte adică să înlocuiască cuceririle economice de pînă acum prin cuceriri politice. Va avea cu chipul acesta unde să-şi verse prisosul de oameni, iar negoţul nu va mai fi stînjenit de nimeni şi niciodată. Din ce în ce se vede mai lămurit că opera lui *Rohrbach* „Germania în lume" *(Deutschland unter den Weltwölkern)* era menită să adoarmă pe cei ce bănuiau adevăratele intenţiuni ale patriei sale. Nu după cuceriri de teritorii umblă Germania, ci este numai în căutarea de pieţe noui pentru desfacerea produselor sale, aşa se exprimă Rohrbach, cu o gravitate care înlătură orice îndoială.

Mişcarea de expanziune austro-germană ar lua astfel înfăţişarea unui groaznic puhoiu pornit de sus, de pe coama muntelui, în urma îmbelşugatelor ploi. Pe costişa nordică puhoiul cată eşire la marea Nordului şi canalul Mînecii, peste delta Rinului ; pe cea sudică îşi deschide calea spre marea Egee şi Neagră, înecînd delta Dunărei. Atît numai că popoarele aflătoare la poalele muntelui, luptînd pentru scăparea avutului strămoşesc, poate vor opri potopul în loc, stăvilindu-l pe totdeauna. *Cel mai de temut străjer stă lîngă marea Nordului, Englitera*, duşmanul de moarte al Germaniei, căci de şi ţine supt picioare împărăţia cea mai întinsă, din cîte să cunosc, răsfirată pe toate continentele şi paralele, de şi stăpînă pe drumurile mării, să simte adînc jignită în mîndria ei şi greu lovită în interesele sale, văzînd pe Germani că pătrund pretutindenea, pentru a-şi face rodnice munca şi banul. *La capătul răsăritean, la marea Neagră veghează alt străjer, mai puţin înfricoşat, totuşi puternic, anume Rusia*, care aţine calea Bosforului şi ameninţă drumul Mesopotamiei, căci fie ce pas înainte cîştigat de Austria, întîrzie şi poate zădărniceşte pe veci împlinirea visului său.

De unde alianţa franco-rusă avea rostul să ajute repubilicii pentru a spala ruşinea păţită la 70 şi a-şi lua înapoi provinciile renane, iată-o chemată să împlinească tocmai rolul protivnic, de a ţinea piept furtunii austro-germane, care pornită din centrul Europei, unde presiunea era prea înaltă, s'a dezlănţuit în acelaşi timp şi spre răsărit şi spre apus.

Cît de mult ne-am depărtat de ideia, că actualul razboiu ar fi lupta civilizaţiei, adică a Germaniei, împotriva barbariei, adică a Rusiei, care tocmai dînsa, a tras sabia şi a pus masca de apărătoare a libertăţii statelor creştinedin sud-estul Europei ! Şi nu împaratul Wilhelm are dreptul să se plîngă, că vecinii invidiază Germania ajunsă la înflorire prin hărnicia cetăţenilor ei, ci din contra statele de lîngă marea Nordului şi cele din Balcani ameninţate să fie deopotrivă înghiţite de valurile revărsate ale mării austro-germane.

Drumul negoţului universal chiamă la sine statele lumeşti, tocmai precum soarele ţine legat de dînsul întreg sistemul de corpuri cereşti, puse subt a lui ascultare. Dar şi cîtă deosebire ! Planete, sateliţi îşi comete, toate ocolesc soarele pe căi anumite, pricinuindu'şi cel mult abateri din drum. Statele lumeşti să cioc-nesc şi se strivesc unul pe altul, dovedind cu aceasta încă odată nemernicia omului !.

I. Constantinescu.

NOTA ZILEI

Cînd doi se bat.

Situaţia noastră faţă de Bucovina e lămurită. Noi căutăm să fim cel de al treilea, care cîştigă cînd ceilalţi doi—în specie Austriacul şi Rusul—se bat.

Mai cu samă că nu păgubeşte nimeni.

Gîndiţi vă puţin : Austriacii nu s'ar supăra de loc, pentru că Bucovină o ţin acum Ruşii în mînă. Ruşii nici atît : căci luăm Bucovina austriacilor.

Cît despre noi luăm numai ce a fost al nostru şi va mai fi...

Mici Polemici

Biroul socialist german, polemizează violent cu acel francez şi belgian.

După războiul burghez, vom avea oare un război socialist.

*

Va fi un sfînt Dumitru interesant.

Vor fi : Ţări, tronuri, dinastii — de închiriat...

*

A propos de capitulaţii.

Vechiul regim turcesc refuză să capituleze inaintea regimului june turc.

*

«Ministrul nostru de finanţe a primit din Bruxelles un nou transport de monede».

...Germanilor le lasă gura apă, cînd au văzut plecînd transportul.

*

Ruşii au luat bogatul oraş petrolifer Stri.

...Războiul cu comerţul şi indu-stri-a lui.

Ştiri din străinătate

Voluntari. — Maiorul Alfred Dreyfus demisionat din armată, s'a înrolat în rîndurile armatei împreună cu un fiu minor. Acesta din urmă a fost avansat în front ca sergent.

*

Anul şcolar. — Cu puţine excepţii s'a găsit mijlocul de a se deschide aproape preste tot în Europa beligerantă şcolile pentru noul an, înlocuindu-se institutorii şi profesorii absenţi prin pensionari ori prin amatori scutiţi de serviciul militar.

*

Rotschilzii.—Ne întîmpină numele celebrei dinastii financiare foarte des în analele războiului actual. La Paris fraţii Rotschild au subscris un milion pentru Crucea Roşie ; la Viena o sută de mii de coroane ; la Frankfort a. M. o sută de mii de mărci ; la Londra o sumă identică. La Bruxelles germanii cer 10 milioane în schimbul baronului Lambert de Rotschild, luat ostatec. In Ungaria un nepot al Rotschilzilor a fost împuşcat în automobil pe cînd se ducea să-şi iee rîndul în armată. N'a oprit la timp, neştiind ungureşte.

Comunicarea legaţiunei germane

Telegrama legaţiunei germane din Sinaia din 12 Septembrie, primită de consulatul german din Iaşi :

Marele stat major sub data de 11 c. dă ştirea că corpul de armată XXII rusesc de Finlanda a fost înfrînt la Lyck, unde încercase să intre în luptele din Prusia de Est.

Consulul german din Egipt raportează oficial, că consulii germani şi austro-ungari pînă a doua zi trebue să părăsească Egiptul. Toţi ceilalţi germani sunt ţinuţi sub control sever poliţienesc şi se aşteaptă să fie şi ei expulzaţi, fiindcă Anglia se teme că ei ar putea să dumerească populaţia indigenă asupra adevăratei stări a războiului. Fie-care călător este percheziţionat minuţios pînă la trup. Prima întrebare care i se pune, este, dacă are ziare germane. Cine are mai mult de 20 phund-sterling asupra-şi, i se confiscă spre a se preveni încercări de mituire, iar proprietarului din banii săi nu i se dă de cît jum. pfund-sterling pe zi.

La Engleji se remarcă o nervozitate exagerată. Ei se tem că turcii vor intra în Egipt, mai cu osebire pentru că cei 50.000 trupaşi din Indii, aşteptaţi la 25 August încă nu au sosit. Asupra cauzelor circulă diferite svonuri, aşa că s'a ivit holera, alţii cred că a izbucnit revoluţia în Indii. Conţinutul acestei telegrame se complectează prin comunicările ambasadei germane din Peking, după care Japonia confirmă oficial guvernului chinez izbucnirea unei revolte în Indii. — Japonia fiind rugată să dea concurs militar Angliei în contra indiilor, a consimţit, însă sub condiţiuni foarte grele. Aşa : imigraţiune liberă pentru Japonia în coloniile britanice din oceanul Pacific, un imprumut de 200 milioane dolari şi absolută libertate de acţiune în China. Anglia a consimţit la aceste condiţiuni.

INFORMAŢIUNI

— Pentru familiile celor concentraţi, au donat :

D. Nicu Catargi	*40*	*lei*
D. C. Papana	*10*	*„*
D. Claude Rivalet	*5*	*„*
D. I. Vărlănescu	*5*	*„*
D. C. B. Penel	*5*	*„*

Noul an judecătoresc. — Astă-zi a avut loc deschiderea noului an judecătoresc.

La Curte d. prim preşedinte Burada a tras la sorţi membrii celor două secţiuni. Ele vor fi compuse precum urmează :

Curtea Secţia I-a : Prim preşedinte d. Burada. Consilieri, d-nii Grigorovici, Volansky, Părăianu, D. Antonescu şi locu vacant.

Curtea Secţia II-a : Preşedinte, d. Sturdza. Consilieri, domnii Cernătescu Buzdugan, Zăhărescu, Toneanu şi Erbiceanu.

Camera de punere sub acuzare. D-nii Buzdugan, Zăhărescu şi Volansky.

Tribunalele vor fi compuse precum urmează :

Tribunal Secţia I. Prim preşedinte, d. Pillat. Judecători d-nii Gorgos şi Haralambie Grigoriu, d. Rang, suplinitor. Judecător de instrucţie d. V. Buşilă.

Tribunal Cecţia II-a. Preşedinte d. Bercea. Judecători d-nii Căpăţină şi Wincler. Supleant d. Werner.

Judecător de instrucţie d. Radovici.

Tribunal Secţia III a. Preşedinte d. Kessim, judecători d. Lupu şi locul vacant. Supleant d. Eşanu. Judecător de instrucţie d. Vrînceanu.

Curţile cu Juri. Seria I-a, d. Toneanu, pentru judeţele Roman şi Vaslui, d. Erbiceanu pentru Iaşi şi Fălciu. Seria II-a D. Grigorovici pentru judeţele Dorohoi Bacău şi Suceava. D. D. Antonescu pentru Botoşani şi Neamţ.

Ieri dimineaţă, un incendiu cu provenienţă necunoscută, a distrus e batoză a mecanicului Sineguer şi mai multe girezi de grîu ale obştiei «Unirea», pe cîmpiile din preajma Tîrgului-Frumos.

S'a deschis o anchetă.

Textul legei pentru starea de asediu

— Promulgată la 10 Decembrie 1864 —

Intru cît se vorbeşte mult de punerea în aplicare, cu unele modificări esenţiale, a legei din 10 Decembrie 1864—aceasta pe baza unui vot al Camerei — şi întru cît mulţi necunoscători confundă legea stărei de asediu cu cine ştie ce execuţiuni marţiale, suspendare de ori-ce drepturi constituţionale, etc., redăm în cele ce urmează textul legei din 10 Decembrie 1864 :

1) Starea de asediu nu se poate declara de cît în caz de pericol iminent pentru ordinea şi siguranţa publică.

2) Domnitorul are dreptul a declara starea de asediu în unul sau mai multe districte.

3) Declararea stării de asediu arată comunele, plăşile sau districtele la care se aplică.

4) Indată ce se va declara starea de asediu, puterile de care era învestită autoritatea civilă pentru menţinerea ordinei şi poliţiei, trec în totul sau în parte în mînile autorităţii militare.

Prin urmare, autoritatea civilă urmează a exersa acelea din îndatoririle sale de care nu a fost desărcinată de puterea militară.

5) Tribunalele militare pot fi chemate a cerceta toate crimele şi delictele în contra Constituţiei, în contra ordinei publice, ori-care ar fi calitatea autorilor principali şi a complicilor.

6) Autoritatea militară are dreptul :

a) De a face percheziţie oricînd şi ori unde va cere trebuinţa.

b) Autoritatea militară are dreptul a depărta pe certaţii în judecată (art. 7 codul procedurei criminale) şi pe indivizii care n'au domiciliul lor în locurile supuse stărei de asediu.

c) De-a ordona depunerea armalor şi muniţiilor şi de-a procede la căutarea şi ridicarea lor.

d) De-a opri publicaţiile şi adunările pe care ea le va crede de natură a exercita sau a întreţine dezordinea.

7) Cetăţenii, deşi în stare de asediu urmează cu toate astea a exersa toate acele drepturi garantate prin Constituţie care nu sînt suspense în virtutea articolelor precedente.

8) Domnitorul are dreptul a ridica starea de asediu cînd va crede liniştea destul de stabilită.

9) După ridicarea stărei de asediu, tribunalele militare urmează a cerceta crimele şi delictele a căror urmărire le fusése încredinţată.

Distribuirea de oare pe catedre la şcoala Normală „Vasile Lupu" pe anul 1914—15.

Econ. I. Andriescu, Religia, toate clasele şi 4 seminar.

Gh. Ghibănescu, L. Romînă, 12 oare (III A, IV A, V A, VI)

Emil Panaitescu 14 jum. oare (V b Istoria, II B, III b, IV b, V b Romîna).

Radu Manoliu, 15 oare (I A, II A, Romîna, IV b Psihologia şi 6 ore filosofie la L. Naţional.

V. Todicescu, Pedagogia, 26 oare la toate clasele.

I. Mitru, Istoria 12 oare, (I. A, II A, III A, IV A, V A), VI datoriile învăţătorilor).

V. Petrovanu, 15 oare, (I. B, II B, III B, IV B, Istoria, I B Romîna, V A, V B dreptul).

Gh. Manoliu, Matematica 13 oare (I A, II A, IV A, V A, V b, VI).

M. Nestor, Matematici 15 ore (I b, II b, III b, IV b).

C. Ionescu, şt. naturale, 16 ore, I, II, III, V, amîndouă secţiile şi 2 oare de practică de laborator).

D. Cădere, Fizico-chimice 12 ore (III, IV amîndouă secţiile; V a, Higiena).

N. Cojocariu, Şt. agricole 24 oare, IV A.—B, V A—B şi toate clasele la grădină).

Neagoe Popea, Geografie 16 oare, I A, II A, III şi IV, V, amîndouă secţiile).

Gh. Mitru, Geografia 12 oare (I b, II b) şi 8 oare la şc. comercială superoară).

Dr. A. Lambrior, Medicina 3 oare (V b, VI).

Paul Ballo, contabilitate 3 oare (V a b, VI).

D. Crudu, Caligrafia-Desen, 15 oare (I A b, II a b III a b, Caligrafia, III b, IV b desen).

Ilie Burghelea, Desen şi Gimnastică 24 oare (I a b, II a b, III a, IV a, V a b, VI desen ; gimnastica toate clasele)

Iosif Moian, Lucru manual 13 oare (III a b, IV a b, VI).

(V. Gheorghiţă) lucrul manual 16 ore (I a b, II a b, V a b).

D. Ionescu, Muzica vocală 12 oare (I, II, III amîndouă secţiile).

T. Teodorescu, Muzica vocală 12 ore, IV a b, V a b, VI şi 9 oare la Seminar).

M. Barbu, violina, 13 oare toate clasele.

Astă-zi s'a deschis Biblioteca Centrală.

Orele de frecventare sînt neschimbate.

Pe cînd agentul fiscal Mihai Măzăreanu încasa nişte dări de la cîţi-va locuitori din satul Buznea, în localul crîşmei lui Marcu Oisie din Tg. Frumos, a fost maltratat de Gh, Hăbăşescu, ajutorul de primar al com. Buznea.

Cazul a fost reclamat poliţiei.

De la liceul Internat. — Ieri la 4 p. m. s'a ţinut o conferinţă asupra mai multor cireulări venite dela ministerul de instrucţie. Intre altele s'a discutat şi s'a admis ca pe colegii concentraţi să-i supliniască acei neconcentraţi. S'a mai discutat cu aprindere un alt ordin de la minister, prin care ori-ce absenţă a profesorilor, fie motivată sau nu, se reţine din salar şi dacă un inspector va trece pe la şcoală, (şi vin aşa de rar), va constata dacă absenţa poate să fie motivată şi atunci celui absentat să i se restitue reţinerea de la minister. Ori ce absenţă fie motivată chiar de boală, trebue înştiinţată direcţia înainte, (*adică înainte de a fi bolnav*) şi chiar *suplinită*, toţi se pedepseşte cu reţinere. Profesorii în unanimitate, au ales o comisie din ei, pe d-nii G. Lascar, I. Prasa şi M. Carp să răspundă ministerului, prin direcţie, că această măsură este imposibilă de aplicat şi să rămîe aşa cum era înainte în privinţa absenţelor.

S'a mai decis ca până la desconcentrarea d-lui director T. A. Bădărău, să fie însărcinat cu afacerile direcţiunei d. G. Lascar, ceea ce s'a admis. După conferinţă, directorul a dat o agapă colegială de inceput de an, cu urarea ca la anul viitor să începem anul şcolar tot în Romînia.

Inscrierile la şcoala de maestre şi maeştri de gimnastică de pe lîngă societatea de gimnastică se primesc în fie care zi de la 9—11 dimineaţă numai pînă la 10 Septembrie. Actele necesare : actul de naştere şi certificatul de 4 clase secundare.

Azi a început concursul de burse de la şcoala normală „Vasile Lupu". Comisiunea este compusă din d-nii I. Mitru director şi preşedinte, Gh. Ghibănescu pentru L. Română şi Gh. Manoliu pentru matematici.

Candidaţi sînt 290 pentru clasa I ; şi 37 candidaţi pentru clasa V de la secţia normală din Fălticeni, Focşani şi R.-Vîlcea.

Cercetarea medicală a candidaţilor se face de d. dr. A. Lambrior, medicul internatului, iar cercetarea muzicală se face de d. D. Ionescu maestru de muzică la şcoală.

Lucrările înscris vor începe la 3 Sept.

Eri seară un început de incendiu s'a declarat la locuinţa lui Iţic Iţicovici din str. Calimah-Vodă (în Tg. Frumos). Intervenind pompierii la timp, focul a putut fi localizat.

Rezultatul concursurilor de primire în clasele I secundare şi liceale se va da la 5 Septembrie.

Comisiunea de examinare la concursul de clasa I, gimnaziul Ştefan cel Mare se compune din d-nii G. Nădejde (preşedinte), V. Cireş (romîna), Em Briul matematici) şi G. Cosmiţă din partea revizoratului.

Totalul inscrişilor este de 66 pentru 50 locuri (şi 10 repetenţi).

Sîmbătă 30 August, a avut loc în casele prietenului nostru Al. Artino, logodna fiicei d-sale, domnişoara Virginia Artino, cu d. Guţă Băluşescu, învăţător în comuna Sorca, judeţul Iaşi.

Felicitările noastre familiei şi tinerilor logodiţi.

Ieri seara la ora 8 jum., vagonul de tramvai No. 4, condus de manipulantul Iorgu Strobescu, a dat pe str. Nicolina peste copilul Const. Onu, în vrîstă de 5 ani. Vagonul a zdrobit capul nefericitu lui copil.

Un început de incendiu s'a declarat ieri la consulatul rus din str. Unirei.

Focul a fost în grabă localizat. Cauzele nu se cunosc.

Individul G. Voinescu, din şoseaua Moara de Foc No. 15, luîndu-se la ceartă cu Uşer Leib, a aplicat acestui din urmă o lovitură de topor în cap, umplîndu-l de sînge.

Criminalul a fost arestat, iar victima se află internată la spitalul Central.

Loucrătorul Dumitru Popovici, de la fcbrica de ţăsătorie Gheller din str. Socola, a cazut de pe o scară, rînindu-la cap.

Iată noul şi interesantul program ce se reprezintă astă seară Luni la cinematograful Pathé Frères din grădina Trajan:

„Arlezianca". Film parizian într'un act. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Secretul mortului, film parizian de mare artă în 2 părţi. Roman modern cu cele mai emoţionante situaţiuni.

Gaetan are de lucru, scene foarte comice.

Rîul Kasiura, interesante şi feerice călătorii în Japonia.

O răpire în aeroplan, comedie de actualitate.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri:

Max Linder hipnotizat, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.— Momentul tragic sau puterea iubirei, etc.

— —

BUCĂTĂRIE SIMPLĂ

Cele mai bune prăjituri sunt acele preparate cu laptele NESTLÉ.

— Cremă de castane —

Curăţiţi cincizeci de castane frumoase, ferbeţi-le în apă, curăţiţi-le şi de peliţa subţire şi striviţi-le cu o jumatate litru de lapte Nestlé, care se obţine vărsînd cam un sfert din cutia de lapte Nestlé pentru o jumătate litru de apă fierbinte, care nu trebuie îndulcit, laptele Nestle conţinînd zahăr. Adăugaţi trei gălbănuşi de ou. Daţi aroma cu vanilie şi legaţi uşor. Amestecaţi la acest preparat şi albuşuri bătute spumă, puneţi-l la cuptor şi serviţi ca un sufle.

Intrebuinţînd laptele NESTLE nu mai aveţi nevoe de zahăr pentru prăjiturile dv. şi realizaţi astfel o mare economie.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caş gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Sviţera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	45%	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Urda dulce	1.60	„

etc., etc., etc.

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preţ foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

S'au pus în vînzare vinuri naturale albe şi negre cu preţuri foarte reduse pentru reclamă.

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

In jurul unei audienţe

— Eşecul propagandei panslave —

Viena.—13—Contrar ştirei date de agenţia Westnik că Ţarul a primit în audienţă pe Dudikievicz, preşedintele dietei galiţiene, Correspondenz-bureau din Viena constată că Dudikievicz a fost deputat rutean rusofil, dar n'a fost niciodată preşedintele dietei galiţiene.

Se ştie că funcţiunea de preşedinte al dietei galiţiene a fost în tot timpul ocupată de polonezi şi nu de ruteni. De altfel Dudikievicz se află în detenţiune preventivă chiar pentru rusofilie.

In procesul de înaltă tradare de la Lemberg, Dudikievicz a fost apărătorul unuia dintre acuzaţii principali.

*

Incepe şi la Petrograd să se verifice încetul cu încetul cît de greşite au fost premisele calculului în Rusia, anume, încrederea în dezagregarea Austro-Ungariei prin ispitirea slavilor de agitaţiunea panslavistă.

Aşa «Ruskoe-Slovo» din Petrograd se arată mirat că printre trupele ce luptă aşa de vitejeşte contra Rusiei se află, alături de germani şi maghiari, şi sîrbi, polonezi, cehi şi croaţi care se luptă în linia întâia contra «fraţilor lor slavi».

Două ordine de zi

Paris 13 (via Petrograd). — Generalul comandant şef al armatei franceze a adresat la 6 Septembrie, ordinul de zi următor, trupelor franceze:

„In momentul în care se angajează această luptă şi de care atîrnă salvarea ţărei, este important a aminti tuturor că nu mai este momentul a ne uita înapoi. Toate silinţele trebuesc întrebuinţate spre a ataca şi respinge pe inamic. Trupa care va putea mai mult să înainteze va trebui, cu ori-ce preţ, să păstreze terenul cucerit şi să moară mai bine pe loc, de cît să dea îndărăt.

In împrejurările de faţă, nici o slăbiciune nu este îngăduită. Se ştie cum au fost urmate aceste instrucţiuni şi ce rezultat strălucit a urmat".

*

La întrarea trupelor franceze victorioase în Vitry le Francois, s'a găsit următorul ordin de zi german, semnat de generalul locotenent Tulff von Scheppe şi Verdenbach:

„*Vitry le Francois* 7 Sept. orele 10.30 dim. Scopul urmărit de lungile şi penibilele noastre marşuri este atins. Cele mai de seamă forţe franceze au trebuit să primească lupta, după ce se retrăseseră necontenit. Marea luptă decizivă este fără îndoială aproape. Mîne deci, totalitatea forţelor armatei germane cum şi toate ale corpului nostru de armată vor trebui să fie angajate pe toată linia de la Paris la Verdun.

Spre a salva bună starea şi onoarea Germaniei, aştept de la fiecare ofiţer şi soldat — cu toate luptele grele şi viteze din ultimele zile — să-şi îndeplinească datoria pe deplin şi până la ultima suflare. Totul depinde de rezultatul zilei de mîne."

Apropierea dintre aceste două ordine de zi este interesantă de făcut. Ea probează că şi germanii nu dădeau mai mică importanţă, ca generalisimul francez, rezultatului luptei de pe Marna.

Apararea independenţei Suediei

Stockholm 13.—Reichenstagul a votat o lege a guvernului privitoare la apararea ţărei.

In discuţiune, şefii de partide s'au declarat de acord cu politica de neutralitate a guvernului. — Şi Suedia voeşte pacea, dar voeşte să fie în stare să-şi apere independenţa.

In jurul suprimarei capitulaţiunilor

Constantinopole.— 12 —Mîne, miniştri statelor mici care se bucură de regimul capitular, vor remite Porţei o notă de răspuns identică.

*

Guvernul publică numeroase depeşi din provincii, care anunţă manifestaţiunea bucuriei populaţiunei pentru suprimarea capitulaţiunilor.

Pe frontul franco-german

— Un comunicat francez —

Paris, 13.—Comunicat oficial din 12 Septembrie.

La aripa stîngă, mişcarea generală a germanilor continuă în faţa trupelor anglo-franceze care au ajuns la cursul interior al Aisnei.

Centrul armatelor germane urmează o mişcare de retragere. Francejii au trecut Marna între Epernay şi Vitry la François. La aripa dreaptă, inamicul a început azi o mişcare de retragere, părăsind regiunea din jurul Nancyului. Am reocupat Luneville, cu toate oboselile pricinuite de cinci zile de lupte necurmate.

Trupele franceze urmăresc cu vigoare pe inamic în retragerea lui generală. Retragerea pare a fi mai repede de cît înaintarea. Ea a fost aşa de grăbită în unele puncte în cît trupele franceze au strins prin cartierele generale, mai ales la Montmirail, hărţi, documente, hîrtii personale părăsite de inamic, cum şi pachete de scrisori printre care multe trebuiau expediate.

Pretutindeni, dar mai ales în regiunea Fromentyeres, inamicul a părăsit baterii de obuziere şi numeroase chesoane.

Prizonierii dau impresiunea de sleire surmenaj, descurajare. Caii sunt în deosebi prăpădiţi.

Bulgaria refuză propunerile ruseşti

Sofia.—13—După ziarul *Dnewnik*, guvernul rusesc a făgăduit guvernului bulgar, în cazul de ar da sprijin militar Serbiei contra Austro-Ungariei, ca compensaţie, oraşul Istip şi 300 km. patraţi, după ce Serbia va lasa Rusiei cu totul mîna liberă de a oferi Bulgariei cesiuni teritoriale.

Dnewnik declară că cercurile bulgare competente rămîn cu totul nepăsătoare faţă de toate încercările de a împinge pe Bulgaria în aventuri şi adaogă că tocmai diplomaţia rusească, sub patronagiul căreia s'a încheiat tratatul de alianţă sîrbo-bulgar, ar avea cea mai mică trebuinţă de a face astăzi atari propuneri de mijlocire.

Ziarul «*Utro*» observă, în această privinţă, că Rusia şi Serbia după ce anul trecut au umilit pe Bulgaria, ar voi azi să-şi bată joc de Bulgaria, oferindu-i fărimituri de la masa lor.

Va veni o zi în care fiecare va primi ce i se cuvine. Morile lui Dumnezeu macină încet!

Prinţul Ioachim la Charlottenburg

Berlin. — 13 — Principele Ioachim de Prusia rănit în ultimele lupte, a sosit azi dimineaţă în gara Charlottenburg unde a fost salutat de împărătească. Apoi a mers la castelul Bellevue unde va rămîne pînă la însănătoşire.

O declaraţie a lordului Curzon

Londra 13.—Lordul Curzon, într'un discurs pronunţat la Glesegow, a spus!

«Sper că voi vedea strălucind lăncile cavaleriştilor bengalezi pe stradele Berlinului, şi pe gurkhaşi (indieni din Nopal) răsfăţîndu-se în parcurile de la Potsdam».

Măsuri în Turcia

Constantinopole.—12—Ziarul Oficial publică legea prin care se acordă guvernului un credit de 100.000 lire pentru ajutorarea familiilor rezerviştilor mobilizaţi

Comitetul flotei publică un manifest prin care chiamă pe musulmani la noi subscripţii.

Un comunicat belgian

Anvers 11 Sept. (Via Londra).—Oficial. Provinciile Anvers şi Limburg sînt pe de-antregul degajate, cum şi aproape întreaga Flandră orientală.

Trupele noastre au reocupat Termonde. Ieri s'a dat, împrejurul acestui oraş o luptă care a costat pe inamic pierderi serioase, atrăgînd înfrîngerea lui definitivă.

O coloană germană care se îndrepta de la Milles spre Aulenaerde şi Dayen, a schiţat în timpul nopţei o mişcare de întoarcere spre nord, dar a fost oprită în dreptul localităţii Renane. In urmă s'a întors spre sud.

Operaţiunele întreprinse de armata noastră contra forţelor germane care maschează poziţiunea fortificatăa Anversului, operaţiuni indicate ieri şi al căror prim rezultat a fost raluarea Aerschotlui, au fost urmate azi cu metodă. Succesul armatei noastre n'a încetat a progresa.

Pierderile importante ale inamicului se datoresc acţiunei artileriei şi mai ales intrărei în acţiune a pieselor de cîmp de mare calibru al căror efect este deciziv. (Reuter).

Bombardarea portului Pola

Sofia. — Ziarele primesc depeşi din Veneţia care anunţă că portul Pola e bombardat de 3 zile.

Luptele austro-ruse

Viena.—Se anunţă că ruşii au aruncat asupra aripei de nord a armatei austriace un colosal număr de trupe, în scop de a tăia legătura trupelor generalilor Dankl şi Aufenberg de armatele de sud.

Sforţările inamicului n'au reuşit şi planul rus a fost înlăturat.

Contactul armatelor generalului Dankl cu trupele de sud este asigurat.

Trupele austro-ungare au scopul a ţine în loc armatele duşmanului pentru a-le împiedeca să intre în Germania, pînă cînd germanii vor înfăptui definitiv scopurile in războiul din apus şi se vor întoarce să coopereze cu armatele austro-ungare impotriva ruşilor.

Agitaţia în Capitală

Bucureşti.—Aci domneşte o mare agitaţie în urma evenimentelor de eri. Pe ziduri s'au lipit apeluri prin care populaţia e invitată a merge la gară, la ora 7, spre a întîmpina pe d. N. Filipescu ce soseşte din Sinaia

Deasemenea, centrul studenţesc a invitat pe studenţi a întîmpina pe d. Filipescu care va face comunicări importante.

Ingratitudine franceza

Viena 13. — Un înalt ofiţer de marină aminteşte în ziarul „Reichspost" faptul că Thoman, fost comandant al crucişătorului „Zenta" — scufundat la 16 Iulie în Adriatica, a recucerit la 16 August 1900 legaţiunea franceză de la Peking care era în stare atît de critică. Cu acea ocazie Thoman a şi căzut. Fără ajutorul lui, francezii n'ar fi putut apara legaţiunea.

Astăzi «Zenta» a fost scufundat de francezi şi ei nici nu s'au gîndit să aibă vre-o grijă de naufragiaţii fără arme.

Sigmund Rappaport cu soţia, Dr. Max Rappaport, fii; Caroline Folticener, fiică; Bernard Polticener, ginere; Solo Folticener, nepot; precum familiile Weiss, Rappaport, Roth şi Gang din Viena au durerea a înştiinţa încetarea din viaţă a prea iubitului lor tată, socru, bunel

Salomon Rappaport

decedat Duminecă 31 August noaptea şi roagă pe toţi cunoscuţii şi amicii sa aziste la înmormintare care va avea loc Marţi, 2 Septembrie a. c.

Cortegiul va pleca dela locuinţa defunctului strada Săulescu 17, la orele 2 p. m., spre Cimitirul Israelit.

In loc de invitaţie personală.

Iaşi, 1 Septembrie 1914

O odae ŞI ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.* **STR. SĂRĂRIE 93**

Şcoala Profesională Israelito-Romînă de Fete a societaţii „STEAUA"

Iaşi, Str. Anastasie-Panu No. 24

INŞTIINŢARE

Aducem la cunoştinţa Onor. Public că şcoala profesională de fete a societăţei „Steaua" va funcţiona cu începere de la 1 Septembrie în *noul local* din *str. Anastasie Panu 24* avînd *cursul complect de 4 clase* cu următorul program: 1) *Croitoria* în mod *practic şi teoretic*, 2) Limbele *Romînă* şi *Franceză* după programul şcoalelor secundare 3) Limba *Germană* 4) *Religia mozaică* 5) *Higiena* 6) *Comptabilitatea, Corespondenţa, Dactilografia* (maşina de scris) *şi Stenografia* 7) *Caligrafia, Desemn, Pictura* 8) *Muzica şi Gimnastica.*

Inscrierile se vor face în cancelaria şcoalei de la 15 August pînă la 1 Septembrie între orele 10 — 12 m. şi 3—5 p. m.

COMITETUL.

GIMNAZIUL „MORITZ ŞI BETTI WACHTEL"

Iaşi, strada Sărăriei No. 147

Imobil propriu, Telefon

Cu începere de la 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între orele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1913—1914

140 elevi prezentaţi în Iunie comisiunilor oficiale. **Nici un repetent.**

Se trimit anuare, gratuit, tuturor persoanelor care vor adresa cereri direcţiune.

Vaccinări şi Revaccinări

— buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

Cuza Vodă No. 13.

Institutul de Domnişoare — Champalbert-Herovanu —

IAŞI, STR. BARBOI 19

CURS PRIMAR după programa statului cu limbile franceză şi germană obligatorie.

CURS LIBER (secundar) de limbile omina, franceza şi germana; lucru de mînă, pictura, piano, canto, gimnastica.

Inscrierile de la 20 August. Cursurile încep la 9 Septembrie.

Direcţiunea

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2266.—Mercuri 3 Sept. 1914

O telegramă a d-lui N. Filipescu

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul“ a primit aseară, din Sinaia, următoarea telegramă, semnată de d. N. Filipescu:

„Cetind ziarul dv. ţin să vă spun că n'am autorizat publicarea a nici unei declaraţiuni cu privire la atitudinea Romîniei.

Recunosc, însă, că după ultimele întâmplări socotesc momentul venit de a ieşi din neutralitate.

Dar tocmai acelora, care împărtăşesc această credinţă, ţin să le spun că orice manifestaţiuni şi orice excese pot să compromită cauza“.

Şef spiritual din Indii voluntar

Londra 13 | 9. — Agthan, şeful spiritual al musulmanilor din Indii, a sosit în Anglia oferind serviciile sale pentru războiu. Dat fiind că n'a primit o educaţiune militară, se declară gata, pe lîngă ajutorul ce-l poate da, să servească ca simplu soldat (Reuter).

HARŢUIREA GERMANILOR

Retrograd.—14 | 9. - Opinia publică franceză îşi exprimă convingerea că, cn toată marea distanţă care desparte armata rusă de cea franceză, victoriile aliaţilor sînt într'un raport strîns, căci germanii sunt siliţi să arunce trupele lor cînd pe un teatru de răsboi cînd pe celălalt.

*

„Le Matin“ zice că 46 corpuri de armată erau faţă 'n faţă în bătălia de pe Marne. Acelaşi ziar recunoaşte că situaţia armatei Kronprinţului, în pădurile Argonei este foarte precară.

COMUNICAT AUSTRIAC

Viena.—„Corespondenz bureau“, spune:

Trupele noastre de pe teatrul de nord au avut în aceste lupte de trei săptămîni numai o atitudine eroică, contra unui duşman mult superior, dar am făcut şi aproximativ şi 60,000 de prizonieri şi am luat 300 tunuri.

Totuşi accste succese, orî-cît de mari ar fi fost, nu puteau aduce rezultatul final dorit, căci ruşii, în locul fiecărei divizii bătute, aducea alta proaspătă.

Apoi fiecare divizie rusă este numericeşte superioară unei divizii austriace şi în fine ruşii au mobilizat cu mult înainte de termenul oficial şi în contra noastră s'au îndreptat toate forţele principale ruseşti.

Acum însă ocupăm nişte poziţiuni astfel că superioritatea numerică rusă va fi înfrintă. O mare mulţime a defilat eri să vadă tunurile ruseşti expuse în faţa arsenalului. Mulţimea era atît de numeroasă în cît circulaţia era menţinută cu greu.

In chestia atitudinei Turciei

Petrograd, 14 | 9.—O corespondenţă din Tiflis în „Novoie Wremia“ spune:

Curentul germanist nu poate tîrî pe Turcia într'o aventură al cărui sfîrşit e limpede.

Rusia n'are nimic a se teme. Ea este gata.

Musulmanii din Egipt, Caucaz şi Tunis au declarat comitetului pentru Uniune şi Progres că Turcia nu trebue să conteze pe dînşii dacă se hotăreşte a intra în războiu cu tripla înţelegere (Westnik).

Statele-Unite şi capitulaţiunile

Petrograd. 14 | 9.—Persoanele sosite la Odesa spun că în cercurile diplomatice din Constantinopole se aşteaptă protestări energice ale Statelor-Unite, pentru denunţarea capitulaţiunilor.

Excitaţii din Indii

— Paralizarea relaţiilor indo-turceşti —

Francfurt a M.—„Frankfurter Zeitung“ află din Constantinopole că linia de navigaţiune între Bagdad şi Basra a încetat să funcţioneze. Şi Anglia a suspendat serviciul de corespondenţă între Basra şi Bombay.

Aceste măsuri—zice numitul ziar—nu pot avea alt scop decît a paraliza, în măsura posibilului, relaţiunele mai intense indo-turceşti, dat fiind excitaţiunea din Indii.

Pe teatrul franco-german

Paris 15|9. Comunicatul oficial din 13|9 spune:

Nici o ştire n'a sosit astă seară la cartierul general, în afară de acea spunînd că înaintarea armatelor aliaţilor continuă pe tot frontul şi că contactul cu inamicul este menţinut pe aripa stîngă. Am trecut apa Aisne.

SEMLINUL EVACUAT ?

Buda-Pesta.—Consiliul municipal din Semlin a adresat ziarului „Sprijem si Movine“ o telegramă spunînd că ori-ce pericol a dispărut pentru oraşul Semlin, de oare-ce trupele noastre au gonit pe sîrbi pe toată linia, dincolo de Sava. Ziarele spun că irupţia din Serbia, operată de contingentele serbeşti, de maxim 10—15000 de oameni, nu trebue socotită decît ca o tentativă de a produce îngrijorare, precum a dovedit distrugerea diviziei de Timok, lîngă Mitrowitza. Avem trupe suficiente spre a respinge asemenea atacuri.

Trebue de observat apoi că autorităţile din Semlin, Mitrowitz, Ruma, funcţionează ireproşabil. Eri noapte a sosit un nou transport de 1500 ruşi, prinşi la Lublin. Ei au fost îndreptat, spre lagărul din Kenycrnezoe şi pe astăzi se aşteaptă sosirea unui transport de prizonieri ruşi.

Tren cu răniţi atacat de ruşi

Viena. — Ieri după amiază a sosit la Viena, în gara de Nord, trenul ambulanţei contra căruia la 12 | 9, ora 5 dim, lîngă Rava-Ruska, o baterie rusă compusă din 6 tunuri a tras la o distanţă de 1000 metri.

Ultimele vagoane arată urmele canonadei. O granată a găurit un vagon. Trenul a fost lovit de numeroase granate.

Printre răniţii transportaţi cu acest tren erau şi ruşi.

Luptele din Galiţia

Viena.—Corespondenz-bureau scrie:

Statul Major rus a răspîndit detalii multe cu privire la luptele din Galiţia şi vorbeşte de victorii continue ale trupelor ruseşti asupra armatelor austro-ungare şi germane.

Ajunge de a opune acestor rapoarte detaliate informaţiunele scurte dar semnificative ale statului major general austro-ungar. Rapoartele ruseşti admit aiurea succesele armatelor Dankl şi Auffenbberg dar indică luptele eroice ale acestor armate ca simple încaierări. Faptul că în aceste încaerări neînsemnate am făcut 20 mii prizonieri şi am luat aproximativ 200 tunuri dovedeşte în destul ce crezare se poate da rapoartelor statului major rus.

„Miewe Rotterdamische Courant“ din Rotterdam relevă că în actualul rezboiu mondial Austro-Ungaria are sarcina cea mai grea din toţi combatanţii căci Austria nu numai că a oprit potopul armatelor ruseşti, mult superioare numericeşte, dar a cîştigat o serie de lupte care dovedesc instrucţia exemplară a trupelor şi capacitatea şefilor. Ziarul relevă cît de mult s'au înşelat acei care speculau asupra diverselor naţionalităţi din monarhie, căci disciplina armatei austro-ungare poate sluji de pildă.

— De la ora 8 jum. dimineaţă a fost cu neputinţă să vorbim cu corespondentul nostru din Capitală, din cauză că firul telefonic este din nou deranjat.

Aseară la ora 10 jum. vorbind cu corespondentul nostru ne-a comunicat că pînă la acea oră d. Filipescu nu sosise în Capitală.

In schimb ne-a dat textul telegramei ce fruntaşul conservator a adresat ziarului „Adevărul“, telegrama pe care ziarul în chestie o publică.

Din această cauză, nu dăm de cît textul telegramei — fără comentar şi fără alte amănunte.

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Editia 1-a

ABONAMENTE

Un an . . . . . 30 lei
6 luni . . . . . 16 lei

5 BANI

Sub directiunea lui C. Mille

Redactia si Administratia: Str. Lascar Catargi No. 38
Telefon 1-2300 — Postul 2 Bucuresti

Anul XLI — No. 12 — 5 BANI

O telegramă a d-lui N. Titulescu

Pe teatrul franco-german

Paris 13|3. Comunicatul oficial din 13|3

Paris 13|3. — Agerpres. Se publică comunicatul oficial al Ministerului Afacerilor Externe care este redat mai jos:

Ministrul Afacerilor Externe a primit la ora 5 d. m. pe ambasadorul Germaniei care a venit la cererea sa, pentru a-i da o notă în legătură cu Renania.

Ambasadorul a citit textul acestei note care este redactată în termeni foarte moderați. Ministrul a ținut să-i răspundă imediat, pentru a evita orice interpretare greșită a poziției noastre.

Ambasadorul a fost informat de faptul că Franța este gata ca, în cadrul Societății Națiunilor, să se pronunțe asupra oportunității ca Germania, ale cărei drepturi de suveranitate au fost violate, de la 7 martie, prin ocupația militară a Renaniei, să fie invitată la o discuție în vederea unei soluții pacifice.

Ambasadorul a fost informat de faptul că Franța este de acord ca Societatea Națiunilor, în cadrul competenței sale, să se pronunțe asupra tuturor acestor chestiuni

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2266. — Mercuri 3 Sept. 1914

Noua campanie pentru război

De cei din pătura cultă, care să nu-şi fi cumpărat un exemplar din numeroasele hărţi, apărute acum în urmă, cu *teatrul* războiului european, nu cred să fie mulţi.

Vor fi făcînd excepţie de la această regulă, profesorii de geografie şi un număr restrîns de persoane, cari de mai innainte posedau atlazuri şi hărţi.

Apoi pe lîngă împrejurarea că ş'au procurat hărţi, sunt foarte mulţi acei cari cred că după războiul, ce acum se poartă, o răsturnare generală a ordinei geografice astăzi existente, va urma.

Şi aşa se face că aceştia cînd îşi beau cafeaua dimineaţa, ori peste zi stau în biuroul lor, şi-şi aruncă ochii pe hartă, croesc planuri de dizlocări, întregiri, micşorări, sporiri de teritorii, pe cari le comunică prin deosebite mijloace şi altora, mai ales celor cari n'au hărţi, ori nu ştiu să citească aşa de bine în ele.

Ne interesăm de ce face Franţa şi Germania, pentru că între ele sunt lupte zilnice, pentru că astăzi ni se spune că au învins în unele locuri germanii, pe cînd mîne ni se comunică că francezii sunt victorioşi pe toată linia.

Şi e logic să fie aşa pentru că noi, cari ne aflăm în stare de neutralitate, avem totuşi simpatiile noastre pentru unul sau altul dintre beligeranţi.

Aceasta atenţiune ce o dăm noi acţiunii dintre francezi şi germani, nu întunecă cîtuşi de puţiu ori slăbeşte măcar un moment pe aceia pe care trebue s'o dăm ţării noastre. De aceia nu socotesc că cel ce a scris un articol într'un ziar din Capitală şi a spus că întorcîndu se din străinătate a auzit vorbindu-se de franceji, germani etc, dar nu despre Romîni a făcut o descoperire.

Nu poate fi Romîn, acel care nu are în inima lui mai presus de ori ce, iubirea de ţară şi neam, care să nu dorească mărirea şi prosperitatea ţării lui. Aceste sentimente sunt prea înalte pentru noi, înaintea lor ne închinăm, lor trebue să le dăm respectul cuvenit şi se poate să le pomenim mai puţin, dar să le simţim mai tare.

Imi place, şi cred că aceasta convine celor mai mulţi, starea de neutralitate.

Negreşit însă că neutralitatea cu ori ce preţ, nu voeşte nimeni. Altfel ar fi ca şi cum cine va te-ar pălmui, te-ar bate şi drept răspuns ai zice că nu-i poţi administra corecţiunea cuvenită, pentru că eşti neutru.

Şi astfel de sînge nu poate să curgă prin vinele Romînilor. Suntem noi astăzi în atare situaţiune? După cît cunoaştem şi cîte auzim, se poate răspunde că nu.

Nimeni nu ne atacă, nimeni nu sare asupra noastră. Suntem noi atît de nepărtinitori, încît nimeni dintre cei ce se luptă împrejurul nostru, să nu profite de această stare de neutralitate a noastră? Răspunsul de dat pare a fi mai greu, întru cît se precizează că unii dintre beligeranţi au fost favorizaţi şi negreşit în dauna celuilalt.

Este însă la mijloc un proces, pentru că dacă de o parte se afirmă că s'au făcut avantaje, de alta se neagă cu îndărătnicie ori ce acţiune de felul acesta. Deci se simte nevoe de dovezi puternice pentru rezolvirea lui. Dar se pune pentru moment altă problemă. Se zice: «la împărţiala ce va urma negreşit după războiu, vom lua şi noi parte?»

Cei cu harta dinainte au şi făcut planul. Ne-ar trebui, zic ei «Transilvania şi Bucovina măcar». Se repetă neîncetat că ciasul nostru de mărire a sunat, că momente ca cel de acum nu mai revin de cît peste zeci sau chiar sute de ani.

Alături de noi stă, zic ei, o împărăţie, care se va prăbuşi. Ar fi o crimă să lăsăm pe alţii ca să pună mîna pe provincii, cari se dovedesc istoriceşte şi etnograficeşte, a fi romîneşti.

De aici campania pentru eşirea din neutralitate şi mergerea alaturea cu împărăţia de la Răsăritul ţării noastre pentru izbîndirea idealului nostru naţional.

Negreşit că rezolvirea problemei pusă în acest chip surîde ori cui. Pe lîngă aceia că astfel ne arătăm simpatia noastră—şi suntem mulţi la număr aceştia—cătră sora noastră latină, Franţa, dar nici aspiraţiile noastre nu rămîn în aer, ci obţin un început macar de realizare.

Chestiunea însă trebue văzută nu numai cu inima ci şi cu raţiunea

Şi aşa se poate cineva întreba dacă în adevăr în Europa vor urma prefaceri aşa de mari, după isprăvirea războiului?

Fi-vor la urmă învingători şi învinşi, ori numai extenuaţi, slăbiţi şi de o parte ca şi de alta?

V. I. Radu

Mici Polemici

In ultimele 3 zile se observă o dispariţie din coloanele ziarelor a lui «Wolfbureau».

— Să-l fi mîncat lupul?

*

Ce-a fost pînă acum nu e nimic. Se deschid şcolile secundare şi de acuma aţineţi-vă la tabere franco-austro-germană-ruso anglo-file!

*

In felul său este şi laşul nostru un teatru de lupte.

...Ele se dau pentru pătrunderea în şcolile secundare.

*

De-acum înainte străinii vor plăti dări în Turcia.

Adio proverbul: «turcul plăteşte»...

*

Un început de incendiu s'a declarat la consulatul rusesc.

...Bănuielile cad asupra unor austriaci oculţi.

Ştiri din străinătate

Cu cine e Suedia.—De oarece o telegramă de eri vorbia de măsurile militare a Suediei, lumea se întreabă: „cu cine e Suedia?" Indată ce spaţiul ne va permite vom reda în ziar un foarte recent articol al publicistului suedez Thyra Ekström-Oettinger asupra orientărei politico-militare a regatului scandinav, în trecut şi în momentul de faţă.

*

„Hunii".—Intre marii scriitori engleji cari s'au manifestat acum de curînd în chip războinic este şi Rudyard Kipling care aplică Germanilor epitetul de «huni» şi cere exterminarea lor.

OAMENI ŞI LUCRURI

Englejii lui Heine

In iubirea lui pentru Franceji, în aversiunea lui pentru anglo-germani, filosoful Nietzsche se inspiră, precum văzurăm, din sentinţele lui Heinrich Heine.

E vrednic de observat, în aceste momente de groaznică actualitate cu ce plastică preceziune şi uneori cu ce brutală francheţe a fixat Heine trăsături pe veci caracteristice ale Englejilor, pe care nici odată nu-i preferă compatrioţilor săi germani, cum face pentru Franceji în anumite privinţi.

Bună oară în ale sale „Icoane franceze" cu data de 17 Septembrie 1842, Paris, poetul numeşte pe Engleji: «Punienii Mării Nordului». Heine scrie între altele:

«...Acum Anglia e mai premejdioasă ca ori cînd, din pricina scoborîrii afacerilor ei comerciale. Nu este în toată creaţiunea lumei o fiinţă atît de crudă ca un negutitor al cărui negoţ e împiedecat, care-şi vede clientela în scădere şi marfa nevîndută...»

N'a cunoscut Anglia numai de departe, ci plin de iluzii, s'a statornicit pe malurile Tamisei, întrînd cu un imn pentru libertate:

„Salut libertate,—soare tînăr al unei lumi întinerite! Vechii sori, dragostea şi credinţa, s'au întunecat şi au răcit—şi nu mai pot nici lumina, nici încălzi...»

Curînd însă dezamăgirea veni. Văzuţi de aproape Englezii nu mai părură lui Heine acel popor de elită pe care-l visase şi pe care-l saluta în imnul său.

Asupra chipului diferit în care concep libertatea Francezii—popor sociabil prin excelenţă, Englejii, popor rezervat şi Germanii popor speculativ şi ideolog, poetul a scris foarte interesante pagini de o pătrundere uimitoare şi spirituală:

«Englezul iubeşte libertatea ca pe o femee legitimă; o posedă şi, deşi n'o tratează cu o prea mare duioşie, ştie totuşi s'o apere la trebuinţă contra unui alt bărbat. Francezul iubeşte libertatea ca pe o logodnică, aleasă a inimei sale; arde de dragostea ei, se înflăcărează, îngenunchie cu declaraţii exagerate, se bate în duel pentru ea şi e capabil de mii de nebunii. Germanul iubeşte libertatea cum ar iubi pe o bunică bătrînă...

Poate că englezul, spleenic, dezgustat într'o bună zi, va lega nevestei sale o funie de gît şi o va tîri la tîrgul din Smithfield, s'o vîndă.

Uşuratecul francez, îi va deveni necredincios, o va părăsi şi va fugi să flirteze cu damele din Palais Royal. Dar germanul nu va arăta nici odată uşa bătrînei sale bunici, îi va găsi ori cînd un locuşor la gura sobei ca să o audă nepoţii spunînd duioase povesti. Dacă într'o bună zi — ferească Sfîntul!—libertatea ar fi să dispară în toată lumea, va fi tot un visător german care va regăsi-o în versurile sale...“

Dar sunt cauze serioase, istorice, credem noi, cari i-au făcut Anglia puţin simpatică. Nu numai maniera plictisitoare pe care o întîlnia la frizerul său din Londra master White, democrat palavragiu.

Aceste cauze sunt în legătură tot cu o dragoste specifică a lui Heine pentru unele pagini din istoria şi viaţa Franţei după cum vom vedea.

Rodion

INFORMAŢII

D. dr. I. Simionescu, secretarul general al ministerului de instrucţiune, a declarat că este exclusă înfiinţarea de clase divizionare secundare în Iaşi.

Pentru a doua clasă a liceului naţional sunt înscrişi 90 de elevi. Cţiva vor putea fi plasaţi la gimnaziul Ştefan cel Mare, singurul mai puţin populat.

Primăria comunei Copou prin adresa 781 atrage atenţiunea administraţiei comunale iaşane că în acea comună carnea de vacă se vinde pe preţul de 60 şi 80, cu cel puţin 20 de bani pe kgr. ma eftin ca în oraşul Iaşi.

Ni se afirmă că s'ar fi împiedecînd locuitorii oraşului să-şi procure carnea trebuitoare în comuna Copou. Atîta mai lipsia pe vremurile aceste de scumpete a alimentelor.

Ciuma la Pireu.—*In Pireu ivindu-se mai multe cazuri de ciumă, prin deciziunea ministerială No. 51303 a. c. s'au luat următoarele măsuri:*

Cu începere de la 1 Septembrie a. c. intrarea în Romînia a călătorilor şi a mărfurilor din Pireu se va face numai prin porturile Constanţa, Sulina şi Galaţi; vasele indemne, suspecte şi infectate, călătorii, echipagiul şi provenienţele din această localitate vor fi supuse măsurilor prevăzute în convenţiunea sanitară internaţională din Paris 1903.

Călătorii sosiţi din Pireu vor fi supraveghiaţi de medic la locul de destinaţie zece zile. Intrarea cetelor de lucrători, emigranţi, vagabonzi etc. este prohibită.

Femeia Anica Pesciuc din str. Mahu No. 4 luîndu-se la sfadă cu Ion Ciornei, acesta din urmă a lovit pe Anica în cap cu un baston de fier, umplînd-o de sînge. Victima a fost pansată la spital.

Apel către iaşani

Din cercetările făcute de autorităţi s'a constatat că un foarte mare număr de familii ale ostaşilor concentraţi se află în desăvîrşită mizerie. Femei şi copii sufăr de foame şi, întru cît nu s'a decretat mobilizarea, ci concentrarea, nu se pot aştepta la nici un sprijin din partea Statului.

Este o sacră datorie a cetăţenilor să contribuie cu obolul lor pentru ajutorarea familiilor rămase în suferinţă prin chemarea la datorie a susţinătorilor lor, la devotamentul cărora ţara poate recurge dintr'un moment într'altul.

Nu ne îndoim că apelul nostru va găsi ecou în inimile tuturor concetăţenilor noştri.

D. Nicu Catargi	*40 lei*
D. C. Papana	*10 „*
D. Claude Rivalet	*5 „*
D. I. Vărlănescu	*5 „*
D. C. B. Penel	*5 „*

Studenţii din localitate au decis a ţine mîne o întrunire publică, la ora 2 p. m., în sala Caragiale, spre a se discuta atitudinea Romîniei faţă de împrejurările grave de astăzi.

D. rector al Universităţii, C. Stere, le-a pus în vedere că nu le încuviinţează aceasta, ameninţîndu-i cu rigorile regulamentului. Totuşi întrunirea se va ţine.

Printr'un ordin ministerial se limitează numărul elevilor în şcoala comercială inferioară la 50, în cele trei clase ale şcoalei.

In privinţa învăţătorilor cari sunt concentraţi, s'a dispus ca la şcolile unde sînt mai multe posturi, cei concentraţi, să fie înlocuiţi de camarazii rămaşi.

La şcolile cu un singur post, să se apeleze la bună-voinţa preoţilor sau a soţiilor celor concentraţi.

Invăţătorii concentraţi care au grad de ofiţeri în rezervă, să plătească suplinitori din leafa de învăţător.

Cursurile şcoalei militare din localitate vor începe la 1 Octombrie.

Elevii au a se prezenta în dimineaţa zilei de 30 Septembrie.

Atragem atenţia administraţiei comunale asupra stărei mizerabile în care se găseşte strada Săulescu.

Lucrările de canalizare pe această stradă au început de mai bine de două luni, iar mormanele de pămînt au rămas zăcînd pe stradă şi trotuare. Cînd plouă, trebue să fii adevărat echilibrist pentru a nu cădea în glod.

Autorităţile, comercianţii şi populaţia de pe această stradă, sau străzile mărginaşe, au de suferit nemăsurat de mult din cauza indolenţei administraţiei comunale.

Şcolare.—Următorii învăţători pe 1 Oct. 1914 au fost înaintaţi la gradul de institutori repartizîndu-se la următoarele şcoli:

Nicolai Peptu de la Grajduiri-Vaslui la No. 1 băeţi Vaslui; Anton Mureşanu de la Băra-Roman la No. 9 băeţi Galaţi; N. Stoleriu de la Baia-Suceava la No. 1 băeţi Fălticeni; Maria Ţintilă de la Paşcani. Suceava la şcoala de fete din Panciu; Vasile Jitariu de la Boroaia-Suceava la şcoala mixtă-Fălticeni; Mihai Vasiliu de la băiţi Hîrlău post rural la Hîrlău post urban; Ioan Nicolau de la Coropceni-Vaslui la şcoala de băeţi No. 1 Huşi; Elena Drăgoiu de la Bucecea Botoşani la şcoala de fete Medjidia; Vasile Costăchescu de la Pleseşti-Suceava la şcoala de băeţi Mihăileni: Const. Mădărjac de la Sagna-Roman la şcoala No. 4 de băeţi Tulcea; Alex. Scutărescu de la Buhuşi Neamţ la şcoala No. 2 de băeţi Dorohoi; Gh. Sachelarie de la Moreni-Iaşi la şcoala de băeţi Hîrlău: Alex. Gafencu de la Tg. Frumos-Iaşi la Calafat-Dolj.

De la 1 Septembrie 1914 pînă la 1 Octombrie 1914 aceşti institutori se vor considera ca detaşaţi în posturile la cari au fost numiţi:

— Au fost numiţi suplinitori pe 1 Sept. 1914 în jud. Roman!

Ion A. Păvlaiei, narmalist la Volnitireşti. Natalia Vartic—Boteşti, Maria Brumă Brăteşti, Gh. Anghel—Butnăreşti, Cleopatra Adam—Luţoa, Adela Savin—Chilii Eufrosina Popovici—Vovrieşti.

O NEDREPTATE.—Primim următoarele, cu rugămintea de a le publica:

Domnule Director,

Bine voiţi, vă rugăm a da publicităţii următoarele:

„Deşi pentru pregătirea noilor ofiţeri de rezervă, s'a înfiinţat nu de mult, în Bucureşti o şcoală specială, ale cărei cursuri în mod obligator, trebue, ori ce t. t. r.—după noua lege să le urmeze, totuşi sunt tineri cari fără a urma această şcoală, fără a-şi face stagiul complect şi fără a da măcar un examen equivalent celui pe care îl dau absolvenţii şcoalei pregătitoare de ofiţeri de rezervă, sunt trecuţi cu o lună înainte, în complectare, cu gradul de sublocotenent. Aceştia sunt normaliştii promoţia 1914.

Ori noi ne întrebăm acum: care sunt cauzele care au contribuit la această prea matură avansare, şi care ar fi acelea care ar împedeca pe cei ce au luat o asemenea dispoziţiune, să procedeze şi cu noi absolvenţii şcoalei pregătitoare de ofiţeri de rezervă, din acest an, la fel?

Căci în adevăr:

1) Nu suntem noi „absolvenţii", care am urmat cursurile exact cu aceiaşi profesori ca şi elevii de la şcoala pregătitoare, nu suntem noi—apţi—dacă nu pentru obţinerea gradului de sublocotenent, cel puţin de-o potrivă (!) de pregătiţi ca normaliştii din acest an, care nu au făcut de cît 4 luni de serviciu militar şi acela pe la corpuri?!!

2) Nu e mai legitim, ca nouă, care suntem deja în ultima lună de serviciu, să ni se anticipeze trecerea în complectare, dat fiind mai ales faptul că faţă cu situaţiunea critică externă, am fost chemaţi la corpuri cu „două săptămîni" înainte de expirarea concediului de vară?

3) Că mulţi dintre noi fiind studenţi, avem de preparat examene (întru cît perzînd această seziune perdem un an întreg;

4) In fine că ne existînd nici un motiv care să ne împedece a da şi noi examenul la 1 Septembrie, ar fi o adevărată dezolare să mai încercăm şi această decepţie, după atîtea altele, pe care în revendicarea drepturilor noastre, — le-am suportat cu cea mai adîncă resemnare?!

Nu am fi fost oare mai de preferat, ca să înlocuim noi golurile ce se simt în rîndurile ofiţerilor de rezervă, dacă acesta ar fi fost adevăratul motiv a înaintării tinerilor normalişti la gradul de sublocotenent, înainte de vreme?

Aşa fiind, respectuos rugăm pe cei în drept, a lua cunoştinţă de această vădită nedreptate şi a dispune ca şi noi t. t. r. absolvenţi ai şcoalei pregătitoare de ofiţeri de rezervă, să trecem examenul tot la 1 Sept. ca şi normaliştii, care după lege ar fi trebuit să-l dea la 1 Octombre.

T. T. R. absolvenţi ai şcoalei militare pregătitoare de ofiţeri de rezervă."

Primiţi d-le director asigurarea respectului şi recunoştinţei noastre.

T. T. R. absolv. ai şc. militare pregătitoare de ofic. de rezervă.

28 | VIII | 914.

Comisiunea de admitere în gimnaziul Alexandru se compune din d-nii Mitescu şi Călinescu şi C. Botez, profesori şi Zaharia institutor.

Candidează 75 elevi pentru 50 locuri.

■ La liceul național au intrat astăzi în concurs pentru admitere în clasa I-a 131 elevi, între cari 17 străini.

Concursul va ținea pînă Sîmbătă inclusiv.

Pentru limba romînă examinează d. V. Hulubei.

■ Societatea Crucea Roșie a doamnelor din România filiala Iași, aduce viile sale mulțumiri d-lor farmacești mai jos notați pentru ofrandele ce au făcut:

D-lor Dr. S. și C. Konya	100.—
Th. Jellea	20.—
E. Flach	20.—
Emanoil Lupu	20.—
Justin Adace	20.—
Ed. Margulius	20.—
Dr. Henzenberg	10.—
Ioan Verner	50.—
Dr. Rătiann	20.—
Henry Blumenfeld	10.—
I. Rotbard	10.—
C. Căpățină	20.—
I. și A. Engel	20.—
	340.—

De asemenea aduce mulțumiri d-nei și d-șoarelor Caudella care au donat 23 metri pînză.

■ Vagonul de tramvaĭ cu no. 26, pe cînd trecea pe strada Anastasie Panu, a lovit pe băiatul Bernard Feldman, rănindu-l la cap.

■ Numitul Eli Moise a reclamat poliției că a pierdut un portofel cu suma de 415 lei.

■ Iată noul și interesantul program ce se reprezintă astăseară Marți la cinematograful Pathé Frères din grădina Tra- „Arlezianca". Film parizian într'un act Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Secretul mortului, film parizian de mare artă în 2 părți. Roman modern cu cele mai emoționante situațiuni.

Gaetan are de lucru, scene foarte comice.

Rîul Kasiura, interesante și feerice călătorii în Japonia.

O răpire în aeroplan, comedie de actualitate.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

Max Linder hipnotizat, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

Momentul tragic sau Puterea iubirei.

■ Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Delicios unt p. masă și cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caș gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Svițera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	45%	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Urda dulce	1.60	„

etc., etc., etc.

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preț foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

S'au pus în vînzare vinuri naturale albe și negre cu prețuri foarte reduse pentru reclamă.

■ *Societatea Crucea Roșie secția Iași roagă pe toți comercianții din localitate să-și dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.*

Fiecare comerciant, în limitele posibilității lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilității de autor a acestei societăți.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

Școala Profesională de Fete

„Teresa Paraschiva G-ral Milicescu"

Iași—Str. Albinet 5

Curs profesional după programa statului.

Se primesc eleve interne, semi-interne și externe.

Inscrierile încep la 20 August și vor ținea pînă la 15 Sept.

De asemenea facem cunoscut că în atelierele școalei se primesc absolvente de la școlile profesionale ale statului, care doresc să facă practică fiind plătite.

Prospecte se trimit la cerere.

DIRECȚIUNEA.

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5

— Gustați —

Ciocolata NESTLÉ

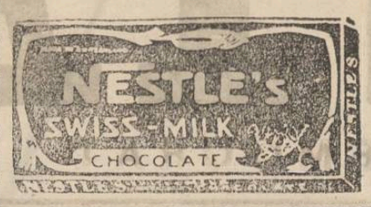

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Statele-Unite și capitulațiunile

Petrograd 14 | 9.—Persoanele sosite la Odesa spun că în cercurile diplomatice din Constantinopole se așteaptă protestări energice ale Statelor-Unite, pentru denunțarea capitulațiunilor.

In chestia atitudinei Turciei

Petrograd, 14 | 9.—O corespondență din Tiflis în „Novoie Wremia" spune:

Curentul germanist nu poate tîrî pe Turcia într'o aventură al cărui sfîrșit e limpede.

Rusia n'are nimic a se teme. Ea este gata.

Musulmanii din Egipt, Caucaz și Tunis au declarat comitetului pentru Uniune și Progres că Turcia nu trebue să conteze pe dînșii dacă se hotărește a intra în război cu Tripla Înțelegere (Westnik).

SEMLINUL EVACUAT ?

Buda-Pesta.—Consiliul municipal din Semlin a adresat ziarului „Sprijem si Movine" o telegramă spunînd că orice pericol a dispărut pentru orașul Semlim, de oarece trupele noastre au gonit pe sîrbi pe toată linia, dincolo de Sava. Ziarele spun că irupția din Serbia, operată de contingentele sîrbești de maxim 10—15000 de oameni, nu trebue socotită decît ca o tentativă de a produce ingrijorare, precum a dovedit distrugerea diviziei din Timok, lîngă Mitrowitza. Avem trupe suficiente spre a respinge asemenea atacuri.

Trebue de observat apoi că autoritățile din Semlin, Mitrowitza, Ruma, funcționează ireproșabil. Eri noapte a sosit un nou transport de 1500 ruși, prinși la Lublin. Ei au fost îndreptați, spre lagărul din Kenycrnezoe și pe astăzi se așteaptă sosirea unui nout ransport de prizonieri ruși.

Excitații din Indii

— Paralizarea relațiilor indo-turcești —

Frankfurt a M.—„Frankfurter Zeitung" află din Constuntinopole că linia de navigațiune între Bagdad și Basra a încetat să funcționeze. Și Anglia a suspendat serviciul de corespondență între Basra și Bombay.

Aceste măsuri—zice numitul ziar—nu pot avea alt scop decît a paraliza, în măsura posibilului, relațiunile mai intense indo-turcești, dată fiind excitațiunea din Indii.

— Firul special fiind deranjat, după prînz, suntem nevoiți a apărea cu știri mai puține.

MARE VICTORIE SÂRBĂ

Niș.—Spre a ține în loc ofensiva noastră, austriacii au îngrămădit, la 8 Septembrie pe frontul Racia-Iania. 90,000 oameni. Inamicul a încercat să treacă Drina între Racia și Limanscaada dar a fost respins cu perderi; totuși în unghiul format de confluența Drinei cu Sava inamicul a avut la început cîteva avantagii însă după un foc violent al artileriei noastre și atacurile repetate ale infanteriei noastre inamicul a trecut din nou Sava în noaptea de 8 spre 9, sub protecțiunea focului încrucișat de pe țărmurile stîngi ale Drinei și Savei. Inamicul a lăsat în mâinile noastre o baterie de obuziere, una de câmp, 6 mitraileze.

Tentativele lui de a trece Drina în alt punct, a dat greș. Dușmanul a avut perderi enorme și s'a retras totdeauna sub atacurile noastre cu baioneta. Regimentul 79 a avut 3000 morți.

Sava cară mari cantități de cadavre de soldați inamici. Pe frontul Limanscaada-Bosut inamicul a avut 10,000 oameni scoși din luptă. Noua victorie sîrbă a fost una din cele mai sîngeroase iar înfrîngerea plină de consecințe pentru Austria.

ACȚIUNEA GERMANILOR

București.—Știri din izvor german anunță iminenta cădere a Anversului.

Din acelaș izvor se vestește că armatele germane din Prusia orientală înaintează vertiginos în teritoriul rusesc, amenințînd grav acțiunea rușilor împotriva armatelor austriace.

Repetăm că aceste știri sunt din izvor german și au nevoe de confirmare.

STAGNARE

București. — Pe ziua de ieri, telegraful și telefonul n'a transmis nici un fapt nou în privința evenimentelor triste care se desfășoară.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iași

TABLOU

de imobilele și apartamentele din Iași ce sunt de închiriet cu începere de la 26 Octombrie 1914.

Ofertele de închiriere închise se vor primi la Credit pînă în ziua de 18 Septembrie st. v. 1914, cînd se vor deschide.

Numele imobilelor	Str. și No. casei	Felul încăperilor și numele actual. chiriș
Em. Haier	Șoseaua Racoviță 3	Intreg imobilul ocupat de d-ra Alice Weinmüller.
Z. Gafencu	An. Panu 65	Două dugheni ocupate de d-nii I. Glückman și Aron Goldștein.
B. Fichner	St. Lazăr 21	Intreg imobilul ocupat de d-na Ghiza Fichner.
B. Rosenștein	Hagi Lupu 6	Apartamentul din fund ocupat de d. B. Rosenștein.
Berman Iuster	Cuza Vodă 18	Intreg etajul de sus ocupat de d. B. Iuster.
Căp. A. Cantuniari	C. Negri 6—8	Mai multe magazii și apartamente de locuință.
L.Ițicovici	Aron Vodă 26	Locuințele ocupate de d-nii Haim Marcu și Ghitla Simon.
Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn și grădina cu ghețărie, pivniță, bucătărie, etc.
I. și M. Rusch	Cruceĭ 39	Două odăi ocupate de d. N. Argintaru.
Frații Cahana	Aron Vodă 8	Intreg imobilul ocupat de d-nii Rebeca Copel și S. Cahana.
Def. Aristia Bossy	Lascar Catargi 29	Apartamentul din parter ocupat de d-na Maria A. Rășcanu.
Elena Armeanu	Spinzi 8	Apartamentele ocupate de d-nii N. Armeanu și Maria Ștefănescu.
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	Patru odăi, bucătărie, un subsol și drept la pivniță, ocupate de d. dr. I. Tatos.

DIRECȚIUNEA

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureșteanca, sosită de curînd din București, prezice cu desăvîrșită exactitate, prezentul trecutul și viitorul, precum și situația Războiului, prin cărți de știință, spiritisme și Lenormantice totul în mod științific; posedă certificate, autorizație, cărțulie ambulantă și scrisori de mulțumire din țară și străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cel care au vizitat'o s'a atras stima și celebritatea de care să bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iași pentru un scurt timp onor. public este rugat a nu'și da vr'o părere pînă nu o va vizita și se va convinge de adevăr.

Cu stimă Lizeta *strada Oancea No. 17, casa și gardul nou. Tramvaiul de Tatarași. Halta unde a stat cu locuința, d. Director al Tramvaiului, apoi traversați prin strada Vasile Lupu în strada Oancea.*

De închiriat *un local pentru crîșmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colțul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Institutul Dentar

N. WASSERMANN

Medic chirurg dentist din Geneva

Str. PĂCURARI No. 5, (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).

execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

De închiriat *de la 26 Octombrie 1914 un apartament în etaj în str. I. C. Brătianu 191 compus din patru camere la față, o odaie și bucătărie pe aripă, scară principală de suit la etaj, trei cămări pentru lemne o odaie pentru servitori, pivniță separată, ocupate acum de dr. Boghen.*

A se adresa la proprietar, **Mendel Zilberman,** *Iași, pielar, I. C. Brătianu 191.*

Institutul de Domnișoare

— Champalbert-Herovanu —

IAȘI, STR. BARBOI 19

CURS PRIMAR după programa statului cu limbile franceză și germană obligatorie.

CURS LIBER (secundar) de limbile omîna, franceza și germana; lucru de mînă, pictura, piano, canto, gimnastica.

Inscrierile de la 20 August. Cursurile încep la 9 Septembrie.

Direcțiunea

DR. HALPERN

IAȘI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOȘ —

Operațiuni, Boli venerice, Injecții

De închiriat *Un salon și un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

Institutul de Domnișoare

„TEREZA KNOCH"

care există de mai bine de 25 ani

Curs primar după programa statului precum și curs secundar facultativ cu limba romînă, franceza și germana, lucru manual și piano. Inscrierile se încep la 20 August și cursurile la 10 Septembrie 1914. Se primesc eleve externe și interne.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI și — GURA —

Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

4 camere *și bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sfîntul Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2267.—Joi 4 Sept. 1914

Luptele din Prusia orientală

— Un comunicat rus —

Petrograd.--Invazia repede şi ameninţătoare a armatei generalului Renenkampf, în inima Germaniei, a făcut pe germani să readucă de pe frontul de vest foarte multe trupe.

Intre zilele de 28 August şi 7 Septembre ei au adus mereu trupe, cu care au întărit armata comandată de generalul Hildenburg. Un atac a avut loc din nou în regiunea lacurilor mazuriene, atît de cunoscută germanilor.

Armata noastră a fost ameninţată de mari forţe duşmane, care tindeau să se desfăşoare pe frontul Nordenburg-Soldau-Sokalski.

Această mişcare care ameninţa să puie într'o foarte grea poziţie armata generalului Renenkampf, a întîmpinat rezistenţa aripelor stîngi ale armatelor noastre de acoperire, care au reuşit să oprească mersul înainte al armatei duşmane.

La 11 Septembrie trupele noastre toate au eşit din situaţia lor dificilă şi au reuşit să ocupe nuoi puncte de iniţiativă.

VICTORIE SIRBA

Niş.- Trupele serbeşti au ocupat localitatea Visegrad.

Comunicat austriac

Viena.—In lupta de la Lemberg, care a durat cinci zile, austriacii au respins victorios pe ruşi, luîndu-le 10.000 de prizonieri şi 50 tunuri.

Acţiunea ligei culturale

Bucureşti—Liga Culturală, secţia Centrală, a trimis d-lui Ionel Brătianu, o adresă semnată de preşedintele şi secretarul secţiei prin care se invită guvernul să ia cît mai curînd hotărîrea ca să intrăm în acţiune.

Comunicatul german despre luptele de la frontiera rusă

Berlin.—Marele stat major comunică:

Nimicirea primei armate ruse face progrese enorme. Catastrofa de la Stanisberg se repetă pentru armata rusă ce mai rămăsese la frontiera germană. Perderile ruşilor sunt enorme şi dat fiind linia întinsă de luptă nici nu este cu putinţă ca ele să fie pentru moment complect apreciate. Armata generalului Hindenburg înaintează în Rusia. Provincia rusească Tubalci a fost pusă sub administraţia germană. Populaţia rusă din această parte ie liniştită şi rezervată.

Retragerea austriacilor.--Demisii

Roma.—Din surse diferite şi chiar din cele ce transpiră din ziarele vieneze, rezultă că retragerea austriacilor faţă de ruşi este generală.

Din Berlin vine ştirea că în urma unui incident dintre marele duce Nicolaievici şi ministrul de războiu, acesta din urmă şi-a trimis Ţarului demisia sa.

In vederea Consiliului de miniştri de astăzi

Bucureşti.—In vederea consiliului de miniştri, care urmează să aibă loc astăzi, toţi miniştrii au sosit în Capitală.

In public se observă oare-care enervare, întru cît se crede de unii că acest consiliu se va ocupa şi de alte chestiuni de cît acea a rezolvirei lucrărilor curente.

Plecarea ambasadorului german

Bucureşti.-Se anunţă că d. de Waldhausen, ambasadorul Germaniei la Bucureşti a plecat la Sinaia şi de aci, direct la Berlin, unde a fost chemat de guvernul său.

In toate cercurile diplomatice din Capitală plecarea aceasta subită şi neaşteptată a ambasadorului german este foarte viu comentată.

PERDERILE ENGLEZEŞTI

Londra.—Din listele publicate de ziarul „Times“ rezultă că pînă acum flota engleză a avut două crucişătoare cuirasate şi trei torpiloare avariate sau distruse.

Retragerea armatei lui Renenkampf

Bucureşti.—Din Petrograd se comunică faptul că se confirmă retragerea generalului Renenkampf.

Se asigură însă că această retragere nu s'a făcut de cît pe baze strategice şi că faptele ulterioare vor învedera că nu este vorba de o înfrîngere.

Luptele de pe frontul Franco-German

— Comunicat German —

Berlin. — Statul major general comunică:

Puternice forţe franceze au încercat a rupe linia germană şi a despărţi armata generalilor Von Blück şi Von Bülow de restul armatei germane.

Această încercare a trupelor franceze a fost respinsă în mod strălucit cu un succes desăvîrşit.

Planul statului major german a reuşit pe deplin.

Intrunirea Prefecţilor

Bucureşti.—Prefecţii de judeţe, convocaţi în capitală de către ministrul de interne, s'au întrunit ieri dimineaţă.

S'a discutat asupra unei proceduri unitare pentru rechiziţiile, în cazul eventual al unei mobilizări.

Mai mulţi ofiţeri superiori de la stat-major au azistat la această reuniune, în cursul căreia chestia a fost examinată în detaliu şi s'a putut lua deciziuni definitive.

Anglia decisă

Sinaia. Stiri din cea mai autorizată sursă engleză anunţă că Anglia este pregătită pentru un războiu de lungă durată. Chiar dacă, prin imposibil, vre-una din puteri ar încheia pace cu Germania, Anglia ar continua războiul pe cont propriu chiar şi zece ani.

Infrîngere germană

Bucureşti.—Ştiri din izvor particular anunţă că credinţa statului major francez este că pînă în trei zile armata germană va fi scoasă din Franţa.

Pe de altă parte din Roma vine ştirea că din Londra se vesteşte că armata Kronprinţului german a fost respinsă şi că cartierul general a fost mutat de la Saint Minthoul la Montfaçon.

Situaţia pe frontul franco-german

Bucureşti.—Călătorii sosiţi în ultimele zile anuuţă că în Franţa este foarte multă armată şi că îndărătul liniilor de forturi sunt peste două milioane de soldaţi.

La Paris toate prăvăliile sunt închise şi toţi barbaţii au luat armele.

Din Berlin vine ştirea că de două zile a început o mare luptă pe liniile forturilor Verdun—Tul. Artileria grea germană a intrat în acţiune. Unele forturi din Verdun au fost luate de germani.

CONSILIU DE MINIŞTRI

Bucureşti.—Ora 10.—După toate probabilităţile consiliul de miniştri nu va mai avea loc astăzi ci Vineri.

D. Emil Costinescu se află bolnav la Sinaia.

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

OPINIA

Editia 1-a

Anul XI No. 2888 — Joi 4 Sept. 1914 | Sub direcțiunea domnilor C. Antiu | 5 BANI

ABONAMENTE
Pe un an . . . 20 lei
Pe o lună . . . 2 lei

ANUNCIURI
Pe rând pentru un an 30 b.
Pe linie . . . 10 bani

Redacțiunea și Administrațiunea: Str. Mihai Viteazul No. 36
Telefon No. 36
Adresa telegrafică: Opinia Cluj

Lupta la Marna și Ourcq

Victorie franceză la Lunéville

Victorie rusă în Galiția orientală

Prăbușirea armatei austro-ungare din Galiția

Comunicatul german despre luptele de la frontiera rusă

Victorie sârbă

Comunicat englez

Noua victorie a flotei germane

Raportul oficial al Marelui Cartier

Comunicat francez

Comunicat rusesc

Comunicat austro-ungar

Comunicat turcesc

Comunicat bulgar

Comunicat sârbesc

Comunicat englezesc

Comunicat german

Lupta de la frontiera franco-germană

Berlin. — Statul major general comunică:

Intre Reims și Verdun inamicul a tentat din nou un atac în masă, care a fost respins cu pierderi mari de noi.

Pe malul stîng al Meusei, la est de Verdun, s-au luat 2 poziții franceze și 2 tunuri.

Pe frontul de la Vosgi, la est de Munster, s-au luat 3 poziții franceze și 3 tunuri.

București, 3 Sept. — Din Petrograd se comunică faptul că se confirmă retragerea generalului Rennenkampf.

Se susține chiar că ar fi ucis și pe un general de cît pe care nici numele nu-l cunoștea lumea.

București — Din Petrograd se comunică faptul că se confirmă retragerea generalului Rennenkampf în Prusia orientală.

Tokio, 3 Sept. — Din Tsingtau, de la colonia germană, se anunță că japonezii au luat cetatea și portul Tsingtau.

Berlin. — Statul major general comunică:

Pe frontul de la Marna și Ourcq lupta continuă cu o violență din cele mai mari.

București — Din Petrograd se comunică faptul că se confirmă victoria generalului Ruzski în Galiția orientală.

Victoria generalului Ruzski este cea mai importantă victorie de pînă acum a armatei ruse și se datorește în mare parte și faptului că generalul Ruzski a fost numit de la 1 Septembrie comandant al armatei de la Lemberg.

Victoria generalului Ruzski a fost cu atît mai importantă, cu cît se bănuia numai decît o victorie a armatei ruse în Galiția orientală și se credea chiar și de unii din Viena, că Lemberg va fi din nou în mîinile rușilor.

Victoria generalului Ruzski a fost cea dintîi

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No 2267.—Joi 4 Sept. 1914

Responsabilitate înaintea Istoriei

Intrarea noastră în acţiune războinică e un fapt care alăturea cu speranţele ce deşteaptă, provoacă o groază în faţa căreia şi condeiele amuţesc.

E vorba nici mai mult nici mai puţin decît să trimetem peste graniţele noastre cinci până la şase sute de mii de tineri, fraţi şi fii de ai noştri, sînge din sîngele nostru, pentru a desăvârşi sacrificiul suprem.

Şi pentru ce ne trudim să facem aceasta? *Pentru că, după cum ne spun conducătorii cari vor această acţiune, vom fi răspunzători înaintea Istoriei!*

Ce vom spune acestui mare, imparţial şi straşnic judecător, care stă cu sabia în mînă gata să ne iea capul, cînd ne va întreba pentru ce am lăsat *să ne scape momentul*, pentru că în nebunia sanquinară ce a cuprins mare parte din Europa, n'am intrat şi noi? Şi să se bage bine de seamă că noi vom fi răspunzători către istoria de mine, pentru că cea de ieri nu într'acolo, unde voim să mergem astăzi, ne îndreaptă?! De frica acestui mare judecător voim şi noi astăzi să trimetem pe fiii şi fraţii noştri acolo, de unde nu se ştie cîţi vor veni înapoi.

Cuprinşi de aşa teamă, mulţi din cei ce au cumpărat hărţi au cumpărat şi steguleţe, pe cari in fiecare zi le schimbă potrivit ştirilor ce gazetele aduc asupra mersului războiului, în cari stau astăzi angajate cinci mari puteri europene.

Şi sunt de admirat aceşti pasionaţi pentru războiu, cari stau la umbră şi nu duc lipsă de nimic, pentru *răbdarea de care dau dovadă*, pentru că ştiu să *descopere adevărul* întru atîtea ştiri cari se contrazic, şi pentru că mai ales, *ştiu să ne spună cînd e momentul favorabil pentru noi, şi cine va eşi învingător?*

Se pare că pe urma acestui joc de *pacience*, dînşii au ajuns la convingerea că orice întîrziere a noastră va fi primejdioasă pentru noi, va fi înmormîntarea idealului nostru naţional.

De aci acea mişcare spontană a cîtorva de la Capşa în Bucureşti. De aci agitaţia ca să nu mai aşteptăm, ci să ne aruncăm în vîltoare şi să luăm ce avem de luat.

Se pare că mutarea steguleţelor a avut darul de a-i face să înţeleagă că intrarea noastră în Bucovina şi Transilvania s'ar face cu cea mai mare uşurinţă.

De o parte ne-am găsi în sînul unei populaţiuni de acelaşi sînge cu noi, iar de alta vrăjmaşii ocupaţi în alte părţi nu ne-ar opune rezistenţă de loc sau în ori ce caz, una mică de tot.

Cuprinderea acestor două regiuni şi încorporarea lor în ţara noastră va fi, zic ei, începutul de realizare a idealului nostru naţional.

Cei cu steguleţele nu vor să ştie dacă există şi o acţiune diplomatică, dacă succesul pe care l'am avea acum, *n'ar fi numai un succes de-o zi.* Nu vor să ştie ce garanţii avem noi pentru durabilitatea ocupaţiunii, ce astăzi am săvîrşi?

E drept că cei mai mulţi n'au încredere în acţiunea diplomatică. *„Nu vedeţi zic ei, că anul trecut Bulgarii, Grecii, Turcii, Sîrbii ş'au bătut joc de diplomaţie şi că au făcut ce au vroit?"*

Dar dacă examinăm bine lucrurile, putem răspunde că în definitiv tot diplomaţia a avut cuvîntul cel din urmă. Au fost desconsiderate sfaturile ei la început, dar la urmă *tratatul din Bucureşti* rămîne un monument de artă diplomatică.

Va fi deci constatat că noi nu intrăm în războiu pentru că în ţara noastră nu mai avem cu ce ne hrăni, că industria şi celelalte ramuri de activitate ar fi stînjenite fiind-că n'avem locuri de desfacere, nici pentru că avem o populaţie supraabondentă, după cum a arătat aici prietenul nostru I. Constantinescu, că se petrec lucrurile cu Germania, *ci pentru ca să nu fim pedepsiţi de Istorie.*

Curentul pentru intrarea în războiu a primit o întărire puternică prin aceia că un om politic de talia d-lui N. Filipescu şi l'a însuşit.

Cu d-sa intrăm în alt domeniu, de cît al celor cu steguleţe.

De patriotizmul d-sale nu s'a îndoit nimeni nici odată şi astăzi cînd se pune în fruntea mişcării pentru războiu, cînd ne spune tuturor, *că Rege, armată şi popor* merg mînă în mînă pentru realizarea aspiraţiunilor noastre suntem convinşi că d-sa ştie mai mult *şi ştie bine* tot ce s'a făcut şi ce este a se face în această grea chestiune.

D-sa va ţine sama nu numai de glasul cîtor-va cari striga răguşiţi „războiu", ci va pleca urechea şi la cei cari vor merge în războiu, va cumpăni bine *pro* şi *contra* în această chestiune şi nu se va lăsa tîrît, ci se va ridica mai presus şi după cum a spus-o, în unire cu Regele, cu oamenii de samă ai ţerii, armata *şi popor* va îndemna să se procedeze într'un fel sau altul.

D-sa trebue să ţină samă că poporul vrea linişte, că cei concentraţi de pe la ţară zic „preferim să stăm concentraţi şi un an de zile, decît să mergem la războiu» deci este pentru neutralitate. Pentru ca să schimbăm această neutralitate în popor trebue să-l încălzim, să-i arătăm de ce nu mai putem sta aşa şi pentru ce fraţii noştri latini au nevoe de ajutoru nostru ?!

Chestiunea e grea şi merită deosebita atenţiune.

Mai ieri d. Sipsomo scria în «Adevărul» că «momentul de a intra în acţiune va fi cînd Franţa va eşi zdrobită».

Atunci să-i sărim în ajutor, iar dacă Germania şi Austro-Ungaria ies învinse noi să rămînem tot neutrali. Insemnează că chestiunea intrării în acţiune nu e văzută în acelaşi fel de toţi — nici chiar de către toţi acei ce fac parte din pătura conducătoare.

V. I. Radu

Mici Polemici

In jurul Parisului s'au strîns colosale turme de vite şi oi.

Dacă gîştele au salvat Capitoliul Romei odinioară, de ce n'ar salva turmele — Parisul?

*

Comunicatul german spunea eri că nu se pot dezvălui detaliile privitoare la situaţia armatei în Franţa.

— N'o fi armata prea «învăluită?».

*

„Cel mai imoral lucru din lume este o gazetă vîndută" scrie un publicist bucureştean.

Dar o gazetă... nevîndută este lucrul cel mai prost din lume.

*

Trupele indiene sunt gata să vină în Europa.

O să fugă nemţii ca de... ciumă!

*

„Dreptatea" anunţă iar că «d. Roth nu mai este administratorul gazetei".

E un fel de roth...aţie perpetuă la administratorii ziarului apaşist.

Ştiri din străinătate

Suedia şi Germania. — Asupra relaţiilor de acum şi din trecut între cele două naţiuni, scrie următoarele publicistul suedez, Thyra Ekström-Ottinger, în „Vossische Zeitung".

„Nimic mai tenace ca prejudiciul, şi nimic mai puţin constant, mai variabil ca sentimentele de iubire şi de ură!

In anul 1870 Suedia era cu toate simpatiile ei de partea Franţei.

„Francezii Nordului"! A ne numi astfel, era măgulitor pentru noi suedezii, care ne credeam fire înrudită Galilor.

Ce schimbări de atunci încoace! Ce palide sunt acum acele sentimente de odinioară, faţă de entuziasmul furtunos de care e pătruns astă-zi întreg poporul suedez pentru cauza Germaniei! A da o explicaţie, nu este uşor. Această evoluţie nu este rezultatul numai al unor considerente de oportunitate, ci logica înaintare a convingerei despre temeiul germanic în cultura suedeză.

Altă dată înrîurirea franceză în arta şi literatura noastră era puternică: o dovedesc multele franţuzisme din limba noastră. Aproape toţi artiştii de frunte, ca Zorn, Larsson, Liljefors, şi-au petrecut tinereţea la Paris; dar şi poeţii noştri mai vechi, cum spre pildă Leopold, Kellgren, Lengren sunt mult influenţaţi de spiritul francez. Acest curs începu să se schimbe atunci cînd şi la noi operile marilor scriitori norvegieni pătrund în toate curentele intelectuale; cînd toată arta noastră înfloreşte cu caracteristicile firei germanice şi cînd acelaş curent mereu crescînd se observă şi la scriitorii noştri, în frunte cu Strindberg, Rydberg, Heidenstam. Concepţia că noi şi Germania — şi Anglia! — suntem una şi aceiaşi, fu dintru întăi 'mai mult de domeniul simţirei inconştiente, dar din ce în ce a pătruns mai mult şi în cugetarea noastră.

Mai încolo, la începutul noului secol avu loc noua orientare politică. Relaţiile noastre cu duşmanul nostru de veci şi de moarte, cu Rusia—care între timp devenise aliata Franţei — se încordează tot mai mult, şi tot astfel reesă pînă la evidenţă că «tradiţionala» amiciţie între Germania şi Rusia, nu va putea să reziste faţă de inexorabila logică a evoluţiei istoriei.

In faţa pildei triste ce ne fu Finlanda, privirile noastre pentru ajutor în contra Rusiei se îndreptară spre Germania şi Anglia. Dar în dorinţa de ajutor se amestecă şi acea frică naturală ce o are protejatul faţă de un proteguitor prea puternic, şi ca să o spunem sincer, şi oarecare bănuială în ce priveşte desinteresarea Germaniei, care bănuială îşi avea sursa în rapoartele severe germano-daneze. Acestea s'au opus întru cîtva unei simpatii neturburate pentru Germania şi de aici şi motivul pentru care înclinam mai mult pentru Anglia. Vom vedea cum s'a schimbat această inclinaţiune.

OAMENI ŞI LUCRURI

Un franco-fil

Credinţa noastră că marele scriitor, cu profetice prevederi în ale diplomaţiei şi politicei europene—Heinrich Heine—era anglo-fob din dragoste pentru francezi, e lesne de documentat. E destul să amintim pasagiul implacabil în potriva lui Wellington:

«Omul acesta a avut nenorocul de a fi fericit preste tot unde oamenii mari ai lumei au fost nenorociţi şi aceasta ne revoltă şi ne face să-l urîm. Vedem într'însul victoria prostiei asupra geniului Arthur Wellington, triumfă acolo unde cade Napoleon Bonaparte! Niciodată o favoare a soartei n'a fost mai amară.

...Ceia ce mă necăjeşte mai mult este gîndul că Arthur Wellington va fi tot aşa de nemuritor ca Napoleon Bonaparte. Numele lui Ponţiu-Pilat n'a rămas oare nemuritor ca şi al lui Christ? Wellington şi Napoleon! Bizar fenomen—ca spiritul uman să cugete la ambii în acelaş timp! Wellington un manechin imbecil, cu un suflet întunecat într'un corp de muşama, —un surîs de lemn pe o faţă îngheţată... Alăturaţi figura lui de imagina lui Napoleon!...»

In afară de misiunea ce-şi luase Heine de a înfrăţi pe Germani şi pe Francezi—lucrul era pe atunci foarte firesc, căci Heine scria în 1834: «Franţa e aliata noastră naturală. Cine nu vede aceasta e un imbecil şi cine-o vede şi lucrează în potriva-i e un trădător"—poetul avea un cult pentru figura uriaşă a lui Napoleon. Ca «motto» la «Aiglon» poetul Rostand pune o frază de Heine. Iar oda „Celor doi grenadiri" este de un renume universal.

Nici o limbă literară nu e lipsită de traducerea celebrei bucăţi din care, în traducerea regretatului St. O. Iosif amintim cîte-va strofe:

Din Rusia doi grenadiri se pornesc
Voioşi să-şi revadă iar Franţa.
Dar cînd au intrat în hotarul nemţesc,
Atunci îşi perdură speranţa.
Atunci au aflat dureroasele ştiri
Că gloria Franţei s'a stins.
Infrînte, zdrobite sînt marile oştiri
Şi Cezarul, Cezarul e prins

E sîngeros de tragic dialogul încins între cei doi grenadiri. Unul se plînge de durerea rănilor trupeşti; celălalt de durerea sufletească, mult mai adîncă, mult mai înaltă. Un larg suflu de elan şi de idealism vorbeşte prin graiul acestui predecesor al lui Flambeau, romanticul erou din „L'aiglon" şi ne înduioşează vedenia lui finală, rugămintea lui din urmă:

Curînd o prietene, mort voiu zăcea!
Ascultă-mi un singur cuvînt!
Cadavrul cu tine în Franţa mi-l i-a,
Mă 'ngroapă în al Franţei pămînt!

E oare de mirat că poetul grenadirilor urăşte pe Wellington şi, prin generalizare, neamul englez căruia i-a plătit Napoleon atît de crunt victoriile lui de altă dată şi gloria ce ele asigurase Franţei?

Rodion

Apel către iaşani

Din cercetările făcute de autorităţi s'a constatat că un foarte mare număr de familii ale ostaşilor concentraţi se află în desăvîrşită mizerie. Femei şi copii sufăr de foame şi, întru cît nu s'a decretat mobilizarea, ci concentrarea, nu se pot aştepta la nici un sprijin din partea Statului.

Este o sacră datorie a cetăţenilor să contribuie cu obolul lor pentru ajutorarea familiilor rămase în suferinţă prin chemarea la datorie a susţinătorilor lor, la devotamentul cărora ţara poate recurge dintr'un moment într'altul.

Nu ne îndoim că apelul nostru va găsi ecou în inimile tuturor concetăţenilor noştri.

D. Nicu Catargi	*40 lei*
D. C. Papana	*10 „*
D. Claude Rivalet	*5 „*
D. I. Vărlănescu	*5 „*
D. C. B. Penel	*5 „*

INFORMAŢII

Modul cum funcţionează aşa zisul fir special telefonic Iaşi-Bucureşti este îndeobşte cunoscut. Cea mai mică adiere de vînt şi firul special ie deranjat.

Nu crede d. ministru de interne şi direcţia telefoanelor că răul acesta trebuie cît de curînd remediat? In primul loc de ce nu se utilizează şi firul Galaţi, în caz de deranjare a firului special? In al doilea loc de ce nu se săvîrşeşte unirea firului special pînă la Paşcani, —care trebuie numai unit, căci ie gata construit—cu firul spre Viena acum mai ales că în timpul războiului acest fir nu mai are rost pentru legătura cu străinătatea?

Nu s'ar putea găsi macar pentru acest interval de timp un ceas două pe zi ca şi Iaşul să poată comunica cu Capitala, pe acest fir.

Supunem aceste întrebări ministrului de interne şi direcţiunei telefoanelor, căci credem că a venit vremea ca Iaşul să nu mai fie tratat în oraş cucerit.

Cu privire la informaţia noastră de ieri despre oprirea introducerei cărnei din comuna Copou, sîntem în măsură a afirma că măsura luată de primăria Iaşi a fost necesitată şi de consideraţiuni de ordin sanitar şi de consideraţiuni de ordin bugetar—acum mai ales cînd veniturile comunei sînt atît de reduse iar încasările aproape imposibil de făcut.

Graţie acestei măsuri, veniturile abatorului au sporit mult iar preţul cărnei nu numai că n'a sporit ci a scăzut. Că din această cauză este un conflict între comunele Iaşi şi Copou, se poate. Esenţialul însă este că această măsură serveşte Iaşilor şi iaşanilor.

D. Vasiliu Toma, impiegat de mişcare de la Secueni a fost transferat la Iaşi.

Vasile Cihodariu, mecanic la gara Bacău a fost transferat la Iaşi.

Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice a adresat o circulară prin care încunoştiinţează că:

Incercările din trecut ale unor revizori şcolari de a forma comisiuni pentru întocmirea listelor de cărţi, care să fie introduse în judeţul întreg, sub pretextul uniformizări metodelor de predare şi al înlesnirei controlului suprimînd libertatea de alegere a învăţătorilor şi institutorilor nu pot fi tolerate şi ori ce abuz se va semnala, va fi reprimat cu asprime.

Ministerul va lua măsuri disciplinare împotriva diriginţilor, directorilor şi a personalului de control, cari vor fi încercat să exercite vre-o presiune sau vor fi influenţat sub orice formă asupra corpului didactic la stabilirea listelor de cărţi şi rechizite.

Corpul didactic are deplina libertate de a-şi alege cărţile pe care le crede mai bune şi se potrivesc cu vederile lor didactice.

Aflăm cu plăcere că d-na Elena I. Popovici (Oltinescu) soţia d-lui Ioan Popovici a dat naştere unui băeţel dîndu-i numele de George.

In ultima săptămînă s'a înregistrat un caz de febră-tifoidă în strada Sărăriei şi un caz de scarlatină în strada Broscăriei.

Locuitorul Petrea Ungureanu din cpm. Coarnele-Caprei a împuşcat din imprudenţă pe fiul său vitreg Gh. Binduţă soldat în reg. 13 «Ştefan cel Mare».

Pacientul a fost internat în spitalul din Podul-Iloae.

Ieri a avut loc înmormîntarea defunctului Teodor Teodorescu, membru al partidului conservator din localitate.

Reprezentaţia de cinematograf în folosul societăţii evreilor pămînteni ce era să aibă loc la 5 Septembrie curent se amînă pentru o altă zi care se va anunţa ulterior

Spicuim din «Universul literar»:

«E foarte probabil ca teatrul naţional din Bucureşti să se închidă; cauza că nici primăria, nici ministerul instrucţiunii, n'au vărsat încă subvenţiile lor.

Pe de altă parte timbrul teatrului e aproape de epuizare şi seria nouă nu se poate confecţiona în străinătate, din pricina împrejurărilor anormale de azi».

In curînd se vor găsi la librăriile din Iaşi, transparente caligrafice de diferite mărimi şi un caet de caligrafie cu instrucţiuni, de d. C. B. Penel, profesor la liceul internat.

Societatea Crucea Roşie secţia Iaşi roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

Iată noul şi interesantul program ce se reprezintă astăseară Mercuri la cinematograful Pathé Frères din grădina Trajan:

Momentul tragic sau puterea iubirei, film parizian de mare artă în 3 părţi. Roman modern cu cele mai emoţionante situaţiuni. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Max Linder hipnotizat, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

«Calul lui Tindală», scene foarte comice.

Uranul în Rusia, interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine", cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caş gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Sviţera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Quă proaspete	45 0/0	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Urda dulce	1.60	„

etc., etc., etc.

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preţ foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca, sosită de curînd din Bucureşti, prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia Războiului, prin cărţi de ştiinţă, spiritisme şi Lenormantice totul în mod ştiinţific; posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s'a atras stima şi celebritatea de care să bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp onor. public este rugat a nu'şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă Lizeta *strada Oancea No. 17, casa şi gardul nou. Tramvaiul de Tataraşi. Halta unde a stat cu locuinţa, d. Director al Tramvaiului, apoi traversaţi prin strada Vasile Lupu în strada Oancea.*

GUVERN NAŢIONAL

— Demisia actualului guvern —

Bucureşti.--Ziarul „Adevărul" scrie că ştiri sosite din Sinaia, afirmă că chestiunea guvernului naţional este deplin asigurată.

După consiliul de miniştri de astăzi, se dă ca sigur că d. I. Brătianu va prezenta M. S. Regelui demisia actualului cabinet.

Noul guvern se va alcătui tot sub preşidenţia d-lui Brătianu, şi vor mai intra d-nii Take Ionescu, N. Filipescu şi I. Lahovary.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Austro-ungarii vor cîştiga războiul

—Articolul unui fost ministru—

Viena.—15—Ex-ministrul de războiu, Scoenach, face în Neue Freie Presse aprecierile următoare:

«Cu privire la situaţiunea actuală pe teatrul războiului de la nord, noi susţinem în Galiţia o luptă cu aproape o îndoită superioritate numerică. Noi n'am fost bătuţi în luptele cele grele dar, cu toate condiţiunile defavorabile pentru noi, ne-am retras totdeauna după libera noastră hotărîre, neatacaţi de inamici şi întotdeauna reincepînd lupta.

Timp de o lună, întreaga noastră armată, din care nici una n'a fost nici odată într'un război adevărat, a înlocuit această lipsă de experienţă războinică, prin eroism şi tenacitate, aşa cum chiar trupele obicinuite cu războiul n'ar putea să probeze. Această inferioritate numerică nu poate neapărat să fie comentată, însă sforţările făcute de trupele noastre le-au mărit ardoarea la luptă, scoborînd pe a inamicului.

Iată compensaţiunea şanselor de război pe care necombatanţii trebue să o salute cu satisfacţiune şi cu încredere neştirbită în viitorul care exclude ori ce îndoială.

Luptele în Prusia de est

— Cum explică ruşii —

Petrograd. — Statul major general comunică oficial:

Înaintarea repede şi energică a armatei generalului Renenkampf în Prusia orientală, succesele noastre decisive asupra armatei austriace care număra mai mult de un milion de oameni, au silit pe germani să readucă o parte considerabilă din trupele lor dela graniţa occidentală.

De la 28 August până la 7 Septembre, germanii au adus continuu întăriri pe frontul lor de est. In urmă au deschis un atac prin lacurile Mazuriene, într'o regiune ce le este bine cunoscută şi care constitue o serie de defileuri lacustre şi păduroase, înaintînd cu aripa lor dreaptă şi ameninţînd să dezvolte mari forţe pe frontul Nordenburg-Goldan-Envalki.

Această manevră care ameninţa să pue într'o grea situaţiune trupele generalului Renenkampf, a întîmpinat rezistenţa aripelor trupelor noastre de acoperire care, pline de abnegaţiune, au oprit înaintarea inamicilor noştri.

La 14 Sept. trupelor noastre toate eşiră din situaţiunea lor dificilă şi ocupară poziţiuni de iniţiativă pentru operaţiunile ulterioare (Westnik).

Austriecii n'au fost învinşi

Berlin 15. — Ziarul „Norddeutsche Allgemeine Zeitung» scrie: Descrierea amănunţită a bătăliei de la Lemberg confirmă impresiunea produsă de raportul făcut de statul major general austro-ungar, că numai motive strategice au determinat ordinul de a se conduce trupele în poziţiuni unde să poată face pregătiri pentru operaţiunele ulterioare.

Această măsură n'a fost precedată de nici un insucces. Ea a fost, dimpotrivă, ordonată după un important succes parţial care fusese obţinut. Armata austro-ungară a eşit neînvinsă din luptele extrem de grele şi se ţine gata pentru noi întreprinderi. Spiritul războinic şi viteaz al armatei austro-ungare arătat la începutul războiului, este neatins.

Strălucitele fapte săvîrşite pînă acum lasă a se spera cu siguranţă că va reîncepe lupta cu forţe noi şi va cîştiga, sub o eminentă direcţiune, o victorie definitivă.

Trupele Kronprinţului bătute

Londra.—Un comunicat al ministerului de război zice:

Pe ziua de ieri, inamicul a combătut cu energie încercarea trupelor noastre de a trece rîul Aisne. Totuşi trupele noastre au reuşit să treacă, terminînd lupta înainte de apusul soarelui.

La dreapta şi la stînga trupelor noastre, au angajat lupta şi trupele franceze care au parvenit deasemenea s'a treacă Aisne. Duşmanul a pierdut mulţi prizonieri.

De la cartierul general francez se anunţă că armata Kronprinţului a fost bătută şi şi-a mutat cartierul general mai spre est.

Pe teatrul oriental

Petrograd. Statul major general comunică:

Trupele ruseşti au înaintat pe cursul inferior al rîului Sau, fără a întîmpina opunere din partea trupelor duşmane bătute de noi şi care se află în retragere.

După ce au ocupat Miscirska trupele noastre au făcut un marş de 100 km. înaintînd spre Prremysl.

In Prusia orientală n'a avut loc nici o luptă în ziua de 12 Septembrie.

Diplomat german în audienţă la Rege

Bucureşti. — Inainte de plecarea d-sale la Berlin d. Waldhausen, ministrul Germaniei la Bucureşti, a fost primit într'o lungă audienţă de M. S. Regele.

Eri a fost de asemenea primit în audienţă Contele Wolfburg, prim-secretar al legaţiunei germane.

Valori franceze trimise în Anglia

Roma.—Ziarul „Messagero" află că tezaurul Băncei Franţiei a fost transportat la Londra şi aşezat la Banca Angliei.

De aseminea au fost transportate în Anglia mai multe alte diferite valori franceze.

D. C. MILLE convoacă o întrunire

— O telegramă de protestare —

Bucureşti. — D. deputat C. Mille, directorul ziarului „Adevărul" a decis să ţie o întrunire publică în cursul acestei săptămîni. D-sa a decis, în acest scop, să închirieze sala Circului Sidoli. Insă această sală i-a fost refuzată pe motiv că poliţia nu permite închirierea acelei săli.

D. Mille, a trimis atunci o telegramă către d. I. Brătianu, în care protestează împotriva aplicărei stărei de asediu înainte de a fi votată de parlament. D-sa adaugă că în alte momente ar fi reacţionat energic faţă de aceste măsuri anticonstituţionale şi care înjosesc demnitatea ţării, pe care le ia guvernul liberal.

Ruşii la Suceava

Bucureşti—Persoane venite din Suceava spun că armatele ruse au ocupat acea localitate.

Populaţia fuge.

Rateo Dimitrief decorat

Petrograd. — M. S. Ţarul a acordat generalului Rateo Dimitrief crucea Sf. Gheorghe, cl. IV-a, pentru purtarea vitează din ultimul timp.

Germanii ocupă Mülhouse

Roma. **O telegramă din Basel anunţă că germanii, în urma unui viguros contra-atac, au reocupat Mülhouse.**

Prada de rasboiu

Berlin. — Numărul total al prizonierilor de pînă acum, luaţi de noi, întrece cifra de 300.000. Aproape jumătate dintre aceştia sunt ruşi.

Tunurile capturate se rîdică la 2000.

Iarăşi despre triumful generalului Hindenburg

Berlin.—Ziarele constată, după indicaţiile cartierului general, că în afară de cele patru corpuri de armată rusă şi trei divizii de cavalerie, distruse de armatele germane la Danielburg, trupele generalului von Hindenburg au mai distrus încă corpurile 2, 3, 5, 6, 20 şi 23 de armată rusă. In total au fost opt corpuri de armată rusă, cu divizii de cavalerie, complect distrusă.

Ziarele germane relevă că ruşii nu au de cât 25 de corpuri de armată în Europa.

LUPTELE IN ALSACIA

Roma.—Din Basel se anunţă că francezii s'au retras de la Weterlink şi Ghetvailer. Acestea se pun în legătură cu acţiunea din Vosgi îndreptată în potriva armatelor prinţului moştenitor al Bavariei şi a generalului von Hevringen.

Deasemenea francezii au parăsit Altkirch, concentrîndu-se la Belfort.

Mişcări strategice austro-ungare

Viena.—De la cartierul general se anunţă:

In ziua de 8 Septembre, un atac general s'a dat de către trupele noastre, pe linia Comarno-Ravaruska. Lupta s'a întins pe un front de 70 km.

Armatele noastre au înaintat deasemenea la sud de Lemberg.

Cu toate succesele obţinute de noi, am fost nevoiţi să ne formăm în noi grupări, de oare-ce aripa noastră de nord, lîngă Ravaruska, era ameninţată de armate ruse proaspete şi superioare numericeşte.

La lupta de la Grodeck, au luat parte arhiducele generalisim Frederic, şi arhiducele moştenitor Carl Francisc Iosef.

*

Bravele noastre armate s'au bătut minunat şi duşmanul a avut pierderi considerabile la Lemberg.

La Ravaruska, ruşii au fost respinşi.

Se pot constata toate acestea din numărul mare de prizonieri ce am făcut şi din cele 300 tunuri de cîmp pe care le-am capturat.

3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

La Farmacia Herzenberg este vacant locul de *elev* sau *elevă*. Se cere diploma de bacalaureat.

De inchiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

O odae SI ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.* STR. SĂRĂRIE 93.

CHATAINIUS

Tinctură inofensivă cu bază de Henea dă părului cea mai frumoasă coloare.

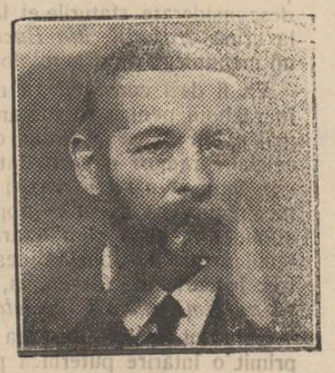

CHATAINIUS se face în şeapte colori; şaten, şaten-cler, şaten-închis, şaten rus, blond, brun şi negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucţia în limba ţărei de import 1 leu. Cutia mare 6 lei franco în toată ţara. Specificaţi bine coloarea sau trimiteţi eşantilion pe păr la

Postişeria D. S. Ionescu

Iaşi, strada Cuza-Vodă, 67.

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2268. — Vineri 5 Sept. 1914

Să intrăm în Transilvania?

Să intrăm în Transilvania şi Bucovina este strigătul ce se aude de la un cap la altul al ţărei, strigăt scos de orăşeni. Aproape în toate oraşele şi orăşelele noastre se ţin întruniri în acest scop şi se votează moţiuni.

Am fi dorit ca la aceste întruniri să mai vedem şi alte figuri de cît acelea cu cari ne-am obişnuit şi pe care le ştim gata să manifesteze ori cînd şi pentru ori ce.

Am fi dorit ca patriotizmul să se arăte nu numai în vorbe ci şi în fapte. Ne aşteptam ca la fiecare întrunire să se *întocmiască liste de voluntari, în care să figureze tineri şi bătrîni*, pentru ca astfel să se arăte că în adevăr suntem dispuşi la orice sacrificii pentru înfăptuirea idealului nostru.

Am fi dorit să se înceapă chiar de la acele întruniri a se face liste în cari fie care să subscrie, potrivit mijloacelor de care dispune, *cîte o sumă pentru a veni în ajutorul celor ce vor merge să-şi verse sîngele, trimeşi de această clamoare pentru războiu.* Cele trei ziare reprezentînd cele trei partide politice în Iaşi au făcut apeluri în acest senz şi au deschis liste de subscripţie. Cît s'a subscris? E ruşine s'o mai spunem aici.

Avem, răspîndiţi pe tot cuprinsul ţării, un număr considerabil de fraţi Transilvăneni.

Şi e cert că dînşii, prin descrierile ce ne-au făcut despre purtarea Ungurilor arătîndu-ne ca din această cauză au fost siliţi să fugă din ţara lor, au contribuit a se creia această atmosferă favorabilă ocupărei Transilvaniei.

Şi zic aceasta pentru că atenţiunea noastră a fost totdeauna mai slabă pentru Bucovina şi Basarabia.

Am fi dorit să auzim la deosebitele întruniri ţinute, glasul Transilvănenilor din ţara noastră. Am fi voit să-i vedem în frunte şi oferind pentru idealul la cari şi dînşii ne îndeamnă, *braţele ca şi averea lor.*

Sunt dintre ei mulţi, foarte mulţi, a căror situaţiunei în ţară, e din cele mai înfloritoare. De cîte ori noi, băştinaşii de aci n'am invidiat şi invidiem acea situaţiune a lor? Am lăsat de multe ori mai jos pe ai noştri, pentru că cei veniţi de dincolo erau oamenii persecutaţi, nonorociţi. Nu ne plîngem.

Am fi dorit însă ca în fruntea listelor pentru ajutorarea familiilor celor ce mîne vor merge la războiu, *transilvănenii bogaţi, şi sunt mulţi, foarte mulţi,* să figureze cu sumi din cele mai respectabile.

Scriu aci cu durere. Am doi fii cari vor merge la războiu, şi de şi eu sunt în vrîstă pun în serviciul cauzei toată mintea şi puterea ce mai am.

Voiu contribui şi băneşte în limitele mijloacelor mele.

Mă doare însă, cînd văd că solidaritatea între noi în aceste momente cu ceilalţi ai noştri şi mai ales cu fraţii transilvăneni, se reduce la «dă tu copiii tăi pentru a merge la războiu, plăteşte tu acum şi pe urmă vom vedea».

Ziceam cu altă ocaziune că un act de însemnătatea celui ce voim acum a săvîrşi, nu e nici uşor, nici simplu de tot. Spuneam atunci că înainte de orice avem nevoe să ştim cum stăm cu acţiunea diplomatică.

Şi cum că aşa stau lucrurile să ne gîndim la două ştiri apărute iar în ziarele bucureştene. *Dacă romînii se mişcă zic bulgarii, noi vom intra în Dobrogia. De altă parte Ruşii prin generalii cari au intrat în Bucovina, au declarat că ancxează definitiv acest teritoriu la ţara lor.*

Ruşii de altă parte manifestează veleităţi de a ocupa şi Transilvania.

E bine deci să ştim pe ce sprijin putem conta în acţiunea ce voim a întreprinde. Căci evident este că contra tuturor, adecă contra Bulgarilor, Austriacilor şi poate chiar a Ruşilor nu vom putea lupta.

Dacă Ruşii declară cu adevărat că ieau definitiv Bucovina în stăpînire şi teritoriile din Transilvania cucerite pînă acum, e uşor de văzut la ce s'ar reduce mişcarea noastră?

Dacă ar fi vorba să se atingă cineva de ţărişoara aceasta a noastră, vom sări de la mic la mare, cu arme, cu ori ce mijloace vom găsi, ca să ne apărăm.

Dar pentru înfăptuirea idealului scump nouă, acel al strîngerei romînilor sub un mănunchiu, *avem nevoie de sprijin.*

Nu ştim ce s'a făcut în această direcţiune. Pe informaţii de gazete nu se poate pune temeiu.

De aceia are multă dreptate un N. Filipescu şi Take Ionescu, cînd ne recomandă liniştea pentru a nu pune pedici, *prin mişcări nepotrivite*, acţiunilor diplomatice.

Nouă, popor mic, ne şade mai bine să fim răbdători. Avem simpatii, facem apel la ele. Ţările cari au zis cuvîntul lor pentru noi altă dată, îl vor spune de sigur şi acum, deci... linişte şi răbdare încă cîtva timp.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Viaţă ideală.

Minunat oraş—Iaşul nostru!

De abia vestise administraţia comunală publicul că zaharul *nu* se va scump şi... numai decît s'a scumpit.

Cu pînea lucrul n'a mers mai bine.

Ce importanţă are o urcare de 2 bani şi jumătate la chilogram. Sărăcimea doară mîncă... cozonaci, cînd n'are pîne.

Incaltea cu carnea, lucrul e clar: din motive... sanitare administraţia opreşte pe cetăţean să cumpere carnea cu 20 de bani mai eftin kilogramul.

Dac'ar fi să vorbim pe şleau, mai că am spune că e mîncătorie la mijloc, nu altă ceva.

Se'nţelege. Sunt edili care trebuie să trăiască bine pe vremurile aceste de restrişte şi să se îndulcească în zile de amărăciune.

Ştiri din străinătate

Suedia şi Germania. — «...Urmează timpul lui Eduard VII, prietenia Angliei cu Franţa, care n'a hezitat să se subordone în totul Rusiei; urmează apoi apropierea între Rusia şi Anglia şi în sfîrşit purtarea provocătoare a Angliei faţă de Germania pacinică. Această purtare ne-a jignit, căci simţeam cît este de injustă! Ne-am dat seama că Anglia face politică de interes şi ne-am convins că singură Germania urmează o politică limpede, sinceră şi bine-voitoare. In toamna anului 1913 avurăm dovada. Cum Austria fu ameninţată de curentele subversive din Serbia, tot astfel Suedia a fost ameninţată de un revoltător spionaj rus. Fără jenă, ambasadorul şi ataşatul militar rus se instalară pe faţă ca şefi ai spionajului din Stockholm. Suedia ceru rechemarea lor, însă Rusia mai întâi se opuse, ameninţîndu-ne cu războiu. Istoria discretă a acelor zile trebue scrisă de abia; dar atît am aflat noi atunci cu toţii, că numai limbagiul foarte hotărît al Germaniei la Petersburg ne a ferit de una din acele violări brutale, cum le obişnueşte Rusia faţă de popoarele slabe. In acel timp cade începutul negocierilor pornite de Anglia pentru încheierea unei convenţiuni de flotă şi unei alianţe cu Rusia; Anglia aşa dar trădează cauza comunismului german, ba Grey merge şi mai departe şi declară că Anglia nu este popor germanic.

De la acele clipe grele raporturile între Suedia şi Germania se limpeziră perfect. Furăm stăpîniţi de amiciţie cordială, încredere neclintită în sinceritatea şi ajutorul Germaniei, până într'acolo chiar, ca să intrăm într'o alianţă militară cu Germania. Chestia fu ventilată de cînd cu întâlnirea regelui Gustav cu împăratul Wilhelm şi repauzatul Franz Ferdinand la Konopischt.

Cînd, acum o lună, se deslănţui teribila furtună, de mult ameninţătoare, asupra Europei, atunci un entuziasm elementar izbucni în toată ţara Suediei, cum nu s'a mai văzut de zeci de ani. Nu este de descris cu ce bucurie e salutat şi sărbătorit acum fie care german la noi. Şi dacă guvernul nostru de-o camdată îşi impune rezerve din motive de prudenţă, totuşi fie care suedez e conştient că bucuria sau restriştea germană este şi bucuria sau restriştea Suediei, iar victoria Germaniei, va fi acea a Suediei. Bănuielile care ne despărţiau, nu mai sunt şi nu vor mai fi. Cu admiraţie sinceră şi entuziastă ne îndreptăm privirea spre legiunile germane, urîndu-le victorii şi numai victorii!

Dorinţa şi convingerea ne este că amiciţia închegată în aceste timpuri de înălţare va fi de lungă durată!»—încheie scriitorul Thyra Ekström-Ottinger în articolul citat aci ca document al vremei.

Mici Polemici

Biata Transilvanie! De atîtea ori a fost luată în preajma statuelor şi în pieţe publice. S'ar cuveni s'o luăm odată cu adevărat...

*

Strbii nu înţeleg un singur lucru.

Europa nu i-a pedepsit cînd, mai anii trecuţi, au omorît pe Regele lor propriu. De ce se supără dac'au ucis pe un prinţ... străin?

*

Ce a fost chestia generalului romîn Cena — în Ungaria?

O ins-cena-re maghiară.

*

Ciudat oraş în Alsacia: într'o zi e german, — Mühlhausen; a doua zi devine francez: Mülhouse. Pe urmă jocul reîncepe da capo...

*

Dintr'un comunicat rus: «s'a dat un nou atac lîngă lacurile mazuriene atît de cunoscute Germanilor...»

Din nefericire — atît de cunoscute şi ruşilor, ar fi putut s'adaoge...

*

Un noroc avem, acum cînd toate se scumpesc. Că Maximilian n'a ridicat şi dînsul preţurile operetei...

*

Anglia e gata, pare-se, să poarte războiul timp de zece ani.

Nimic de mirat: Istoria cunoaşte războiul de 100 de ani şi de 30 de ani. De ce n'ar fi acel de acum războiul de 10 ani?

Mişcarea profesorilor

faţă de o nouă dispoziţie ministerială

Revoltătoare, nesocotită, ridicolă... sau nu ştiu cum ar mai putea fi calificată, dispoziţia ce s'a trimes zilele aceste de ministerul instrucţiei liceului naţional şi de sigur că şi celorlalte şcoli din ţară, dispoziţiei care sună astfel:

Ministerul hotărăşte să nu se mai îngădue nici o absenţă. Oii şi ce absenţă va fi reţinută din salariu. Directorul va înainta ca şi pînă acum lista lunară a absenţelor fără alte indicaţii de cît că au fost ori nu suplinite.

In cazul cînd mai în urmă se va constata de către serviciul de control al ministerului că unele absenţe au fost determinate de motive serioase se va restitui celui în drept suma reţinută.

Măsura aceasta e extrem de umilitoare, de jignitoare, atît pentru profesori cît mai cu samă pentru directorul scoalei, căruia îi răpeşte o bună parte din încrederea ce trebue să o aibă în el autoritatea superioară şcolară.

Măsura e nesocotită, ridicolă chiar, căci în adevăr să ne oprim la partea practică a lucrurilor:

Un profesor absentează de la şcoală, fiind bolnav, încunoştiinţează directorul la timp şi-şi pune suplinitor, pe care trebue să-l plătească din leafa lui (pe cînd în alte ţări îl plăteşte statul). Directorul face cunoscut lipsa profesorului şi ministerul, potrivit dispoziţiei de mai sus, face reţinerile din leafa respectivă. Peste o lună, două, sau în sfîrşit cînd poate, vine un inspector şcolar, care va trebui să caute să se asigure dacă profesorul a fost sau nu bolnav sau cu alte cuvinte dacă a minţit sau nu, atît el, cît şi in cazul eventual cel produce un certificat medical, şi doctorul curant.

Incep cercetările: De formă va trebui cred ca inspectorul să întrebe pe profesor, poate şi pe director, dar depunerile aceste, după cum reesă din spiritul dispoziţiei actuale, nu mai pot avea nici o valoare, căci dacă autoritatea şcolară nu mai pune preţ — ca pînă acum — pe mărturisirea dată în scris şi la timp de profesor, pe confirmarea ei făcută în urmă de director ministerului, cum ar putea pune preţ pe ea acum, după atita trecere de timp, inspectorul, cînd profesorul nu mai are nici mina omului convalescent?

Se impune deci o cercetare, o anchetă în toată regula în oraş pentru ca serviciul de control să-şi poată face o convingere temeinică şi ieată-ne deci ajunşi la partea neserioasă, ridicolă a lucrului, asupra căreia nu o să mai inzist.

Dar dacă ministerul iritat de abuzurile ce crede că se fac cu absentările profesorilor pe motive ce n'ar fi serioase ar putea recurge la o altă măsură: Să însărcineze pe directorul şcoalei, în care trebue să aibă *toată încrederea*, căci altfel nu poate fi pus în fruntea şcoalei, ca în cazul cînd un profesor face cunoscut că e bolnav să se ducă cu *termometru* sau încă şi mai bine cu un *doctor* acasă şi să se asigure — de visu — dacă profesorul e sau nu în stare de a veni la şcoală să-şi facă lecţiile.

Măsura e drastică, dar serioase, şi în tot cazul e menajat cel puţin directorul căruia însă lărgindu-i-se astfel sfera de activitate administrativă, va trebni să i se reducă cea didactică micşurîndu-i-se sau luîndu-i chiar cu totul orele de clasă. Dispoziţie mai revoltătoare, mai necugetată ca aceasta nu s'a luat faţă cu profesorii vre-o dată de cînd avem şcoli în ţara romînească.

Dispoziţie are şi pacatul că, deschide o *nouă portiţă politicei în şcoală*, căci inspectorul în lipsă de un alt criteriu ca să se lumineze îşi va putea fixa convingerea după culoarea politică a profesorului.

Iată de ce, cînd s'a cetit dispoziţia conferenţei profesorilor liceului naţional — după cum a putut transpira pînă la noi— s'a stîrnit în sînul ei o furtună de nedescris, ce nu s'a liniştit de cît cu înţelegerea tutnror de *a-o respinge şi de a protesta*, şi nu ne îndoim că tot în felul acesta va fi primită măsura şi de toate şcoalele din întreaga ţară.

INFORMAŢII

— Pentru familiile celor concentraţi, au donat:

D. Nicu Catargi	40	lei
D. C. Papana	10	„
D. Claude Rivalet	5	„
D. I. Vărlănescu	5	„
D. C. B. Penel	5	„

In cercurile guvernamentale din Capitală, se afirmă cu siguranţă, că d. Ionel Brătianu e ferm hotărît a nu aplica legea stărei de asediu, de cît numai în cazuri extreme.

La consfătuirea prefecţilor ce a avut loc în Capitală n'a luat parte nici un ministru. Consfătuirea a fost prezidată de către secretarul general al ministerului de interne.

Se crede că în ce priveşte mobilizarea medicilor scutiţi şi dispensaţi guvernul va veni la deschiderea parlamentului cu o lege prin care se va statua norma de mobilizare a acelor categorii de medici.

E vorba ca pînă la vrîsta de 60 de ani medicii să fie consideraţi ca mobilizabili,

In clasa 5-a reală s'au înscris 68 elevi; în a 5-a modernă 64.

De remarcat că nu numai la liceul naţional—cursul superior şi inferior—dar şi în ambele şcoli comerciale ca şi la cursul seral comercial se înregistrează în acest an o afluenţă de lume.

La seminarul pedagogic vor funcţiona clasa III şi a VII-a în acest an şcolar.

D. G. Neştian, inspector şcolar secundar se află aci cu ocazia examenelor.

La şcoala normală de fete, „M. Sturza“ s'au dat azi tezele la limba romînă şi la aritmetică.

Pe ziua de 1 Octombrie st. n. se suprimă trenurile 301 şi 302 între Iaşi-Ungheni.

In „Monitorul Oficial“ No. 109 din 14 August, No. 117 din 24 August şi No. 125 din 3 Septembrie 1914, se găsesc condiţiunele de admitere la şcoala de picheri din localitate.

Un mare număr de familii ruseşti, ce vin din străinătate şi se'ntorc în Rusia, au sosit azi dimineaţă în localitate,

Se afirmă în cercurile diplomatice din Capitală, că d. Diamandi, ministrul Romîniei la Petrograd se va întoarce mîne la postul său.

D. Diamandi va pleca prin Reni.

D. V. G. Morţun. ministru de interne, se află ceva suferind.

Din judeţul Iaşi sunt concentraţi aproximativ 20 învăţători.

Studenţii aduc viile lor mulţumiri distinsului avocat Vespasian Pella, proprietarul sălei «Caragiale» pentru buna voinţă ce le-a arătat punîndu-le la dispoziţie sala de întrunire într'un mod cu totul dezinteresat.

Din cauza radicalelor reparaţiuni ce s'au făcut vara aceasta la seminarul Veniamin, deschiderea cursurilor s'a amînat pentru ziua de 15 Septembrie.

La şcoala de arte şi meserii s'a prezentat de data aceasta un număr redus de candidaţi, întru cît toţi ce s'au prezentat cu certificate de şcoala primară n'au fost admişi la concurs iar multe burse au fost ocupate cu absolvenţii şc. inferioare de meserii.

S'au primit 8 bursieri, primii din lista de clasificaţie.

Pentru direcţia tramvaiului. — Lumea care stă în partea de jos a stradei Sărăriei, ne scrie că de oarece canalizarea care a început din Tg. Cucului este gata pînă la a patra haltă cu tramvaiul colţ cu str. Drăghici, roagă direcţiunea a pune un singur vagon pe distanţa de mai sus, ca să poată avea legătură cu vagoanele din faţa farmaciei Jellea.

Eri s'a început examenul de burse la şcoala normală „Vasile Lupu“. S'au dat tezele la limba romînă şi la artimetică.

Pentru cl. V a şcoalei normale din Fălticeni, s'au prezentat 37 candidaţi cu absolvirea de liceu.

Esi d. general Raşcu, comandantul Diviziei a 8-a, a inspectat regimentul 13 Stefan cel Mare. D. General a rămas pe deplin satisfăcut şi a exprimat mulţumirile sale d-lui colonel Liciu, comandantul Regimentului.

Iată noul şi interesantul program ce se reprezintă astă seară J o i la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli:

Momentul tragic sau puterea iubirei, film parizian de mare artă în 3 părţi. Roman modern cu cele mai emoţionante situaţiuni. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Max Linder hipnotizat, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

«Calul lui Tîndală», scene foarte comice.

Uranul în Rusia, interesante scene şi vederi după natură.

Astăzi Joi: Marele debut al celebrilor dansatori romîni *Cornelia Georgescu* şi *Lambru Lirescu*, cari au avut un strălucit succes pe scenele teatrelor din întreaga ţară şi străinătate.

Din bogatul program remarcăm: Noul dans al fraţilor romîni din Ardeal, Sîrba ostaşilor romîni în Cadrilater.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

Romanul unui spahi, grandioasă reconstituire cinematografică după celebra scriere. (5 părţi).

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine“, cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

EPITROPIA

Parohiei „Buna Vestire" Iaşi

Publicaţie

Se aduce la cunoştinţa generală că Duminică 7 Septembre a. c. ora 2 p. m. se va ţine licitaţie publică în cancelaria parohială din str. Tăutu No. 6 pentru închirierea pe termen de trei ani începători de la 26 Octombre a. c. a imobilului din str. Tăutu No. 14 etaj II compus din 5 odăi pentru stăpîni, bucătărie şi odae deosebită pentru servitori, camară de lemne, asemenea pivniţă şi curte comună cu locatarul etajului I.

Suma de la care va începe licitaţia este de 1600 lei, iar doritorii de a concura, vor trebui să depună o garanţie provizorie de 400 lei. Supraoferte nu se admit, iar adjudecarea definitivă se va face după aprobarea Casei Bisericei.

Epitropi: *Econ. Apolon Andrieş, P. Cujbă, C. Th. Tăutu*

No. 43. Iaşi 30 August 1914

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca, sosită de curînd din Bucureşti, prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia Războiului, prin cărţi de ştiinţă, spiritisme şi Lenormantice totul în mod ştiinţific; posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cel care au vizitat'o ş'a atras stima şi celebritatea de care să bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp onor. public este rugat a nu'şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă Lizeta *strada Oancea No. 17, casa şi gardul nou. Tramvaiul de Tataraşi. Halta unde a stat cu locuinţa, d. Director al Tramvaiului, apoi traversaţi prin strada Vasile Lupu în strada Oancea.*

MULŢUMIRE

Subsemnatul Simon Goldstein din Ştefăneşti aduc cele mai sincere mulţumiri d-lui Dr. Tzaicu proprietarul Sanatorului «Sf-ta Maria» din Iaşi, care mi-a operat soţia mea de o hernie ombilicală complicată. Graţie d sale, soţia mea care era aproape în ultimele momente este astăzi pe deplin vindecată. Şi copiii mei cărora i-a redat pe mama lor îl asigură de o veşnică recunoştinţă.

Mulţumesc şi d-lui dr. Vasiliu care a asistat pe d. dr. Tzaicu la operaţie. Si d-sa s'a dovedit ca un medic foarte iscusit.

In tot timpul cît a stat în acest sanatoriu, soţia mea a fost admirabil căutată şi păzită de medicii şi personalul sanatoriului.

Simon Goldstein

CONSILIUL DE MINIŞTRI DE ASTAZI

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" apărut în ediţie specială, se crede în măsură a afirma că în consiliul de miniştri de astăzi se vor discuta următoarele:

1) Guvernul va examina propunerea Rusiei, în privinţa căreia s'au angajat tratative formale. Această examinare va avea în vedere, în primul loc, asigurările prealabile din partea Franţei şi Angliei.

In această ordine de ideie, „Adevărul" se crede în măsură de a afirma că ştirea răspîndită în unele cercuri politice, cum că Rusia, în caz dacă s'ar admite propunerea ei, ar avea vre o pretenţie asupra gurilor Dunărei, se dezminte categoric, în cercurile diplomatice ale triplei înţelegeri.

2) Consiliul de miniştri va examina schimbul de vederi dintre guvernul romîn şi cel italian cu privire la situaţia politică generală şi acţiunea diplomatică dintre aceste două guverne, în chestiunile în care Romînia şi Italia au interese comune.

3) Consiliul se va ocupa apoi de tratativele ce se urmează între guvernele romîn şi bulgar pentru tranşarea tuturor acelor chestiuni care ar putea forma un obiect de disensiune între aceste două state.

4) Consiliul va mai examina şi o altă propunere, deşi nu formal angajată, făcută Romîniei de către un ministru plenipotenţiar al unei mari puteri europene.

5) Primul ministru va comunica consiliului de miniştri, notele primite de la plenipotenţiarii romîni în privinţa situaţiei politice şi militare a statelor pe lîngă care sînt acreditaţi.

GUVERN NAŢIONAL

Bucureşti.--Sînt în poziţiunea a vă afirma că guvernul naţional, a cărui constituire apare tot mai sigură şi iminentă, nu va coincida cu intrarea imediată a Romîniei în acţiune.

Un atare guvern va avea să se ocupe, în primul loc, de acţiunea diplomatică, care trebuie să precedeze eventuala acţiune militară.

Odată acţiunea diplomatică terminată şi linia de conduită fixată, guvernul naţional va suferi schimbările datorite liniei de conduită adoptată.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Comunicat german

Telegramă a Legaţiunei germane din Sinaia din 16 Septembrie către Consulatul german din Iaşi

Sunteţi împuterniciţi a desminţi în mod oficial, categoric ştirile aduse de presa londoneză din 13 cr. despre pretinsele înfrîngeri germane, ca nişte invenţiuni sfruntate. Noi în faţa Parisului nu am perdut nici tunuri, nici prizonieri. Din contra, noi am făcut mii de prizonieri şi am luat 50 tunuri. Situaţia germanilor în faţa Parisului e favorabilă. Incercarea franceză de a rupe rîndurile noastre, a fost respinsă victorios. Ştirea că în Belgia s'ar fi tăiat contactul unui corp de armată, dste neexată, contrariul este adevărat; încercarea de eşire a belgienilor din Anvers a fost respinsă cu mari pierderi pentru ei.

Guvernămîntul rus Suwalki a fost pus sub administraţie germană.

Numărul total al prizonierilor străini în Germania întrece 300,000; mai bine de jumătate sunt ruşi. Numărul ofiţerilor prizonieri peste 5000.

Corespondenţii de pe teatrul războiului a celor mai renumite ziare americane dau publicităţii următoarea declaraţiune:

In onoarea adevărului declarăm unanim că atrocităţile imputate germanilor sunt neadevărate.

După o petrecere de peste două luni în armata germană a căror trupe le-am petrecut distanţa de peste o sută mile, într'adevăr nu putem arăta măcar un singur caz de pedeapsă sau de măsură de represalii nemeritate, de asemenea ne este cu neputinţă după cele văzute a confirma svonurile despre abuzuri germane.

Cutreerînd cu trupele germane prin Landes, Bruxelles, Nyvelles, Binche, Buisyeres, Haurtes, Wynerye, Merbes le Ghateau, Sorte sur Sambre şi Beaumont nu am avea nici o urmă de bază pentru un singur caz de desfrîu la soldaţii germani. Făcînd cercetări minuţioase, am găsit toate asemenea svonuri absolut neîntemeiate; pretutindeni soldatul german plăteşte cumpărăturile date şi respectă proprietatea personală şi drepturile cetăţeneşti ori cui. După luptele de la Buisyeres femeile şi copii ce întîlnirăm în convingerea siguranţei lor personale erau cu desăvîrşire calme. La Merbes le Chateau un singur cetăţean a fost împuşcat, însă nu a fost nimeni care să nu fi confirmat vinovăţia lui.

Cruzimi despre care povesteau fugarii într'un singur caz n'au putut fi dovedite ca adevărate. Disciplina soldaţilor germani e exemplară; nicăeri nu se întîmpină beţie. Burgmaestrul din Sorte sur Lambre neinvitat revoacă svonurile despre cruzimi germane în acele ţinuturi.

Pentru sinceritatea şi adevărul declaraţiunei de mai sus, răspundem cu cuvîntul nostru de onoare de ziarişti.

ss) *Roger Lewis, Asociatul Press,—Irwis Cobb, Saturday Evening Post, Philadelphia-Public,—Ledger, Philadelphia—Harry Hausen, Chicago Dayly News, Chicago,—James Donnel Bennet, Mac Couschen, Chicago, Tribune Chicago.*

*

„Matin" din 12 c. r. aduce ilustraţia unei baionete găsită la un soldat mort german care baionetă într'o parte era dinţată ca un ferestreu, comentînd ostil că asemenea instrumente de tortură, cum este baioneta de infanterie germană cu care imparatul Wilhelm înarmează pe soldaţii săi, ar fi demne pentru un malaez sau indian. De fapt baioneta în chestiune a fost faşina unui pionier, care instrument pretutindeni, potrivit scopului cărui trebue să servească are o parte dinţată deci rămîne îndoelnic dacă trebue să ne mirăm de ignoranţa în de ale milităriei sau—de calomniile răutăcioase ale raportului lui Matin".

Un succes al armatei ruseşti

Odesa.—Ziarul „Novoje Vremja" află că armata rusă a izbutit sa taie linia trupelor duşmane între Cracovia şi Prezmyle şi Galiţia şi Bucovina,

Incheierea păcei

Petrograd.—Din Londra se anunţă, că pacea nu va putea fi încheiată, de cît după ce se vor stabili condiţiuni, care să facă imposibilă pe viitor o nouă turburare a Europei de către germani.

Inarmarea vapoarelor ungureşti

T.-Severin.—Informaţiunile apărute despre inarmarea vapoarelor bulgăreşti se adeveresc pe deplin.

Marinarii germani cari au sosit mai dăunăzi nu erau destinaţi a se duce la Constantinopole, ci pentru vapoarele bulgăreşti.

Vapoarele societăţei ungureşti şi anume Teakferent şi Elisabetfilarn, sunt înarmate cu mitraileze şi au plecat de la Galaţi la Rusciuc. Ele au ca misiune să atace vapoarele ruseşti, ce transportă muniţiuni pentru Serbia.

Agentul navigaţiunei ruseşti din T.-Severin a fost înştiinţat despre aceasta.

Oprirea trupelor germane

Berlin.—Inaintarea aripei drepte de vest, a fost oprită de forţe superioare franceze, în apropiere de Paris.

Francejii au încercat să rupă frontul nostru, dar încercarea aceasta a fost zădărnicită.

Armata centrului german care înaintează din spre Verdun a intervenit în marea bătălie ce se desfăşoară de cîte-va zile, pe un front de peste 100 de kilometri.

Succese parţiale ale armatei noastre se şi anunţă.

Urmărirea trupelor ruseşti

Berlin. — Urmărirea ruşilor bătuţi de generalul Hindenburg este terminată. Trupele ruseşti se găsesc într'o complectă dizoluţiune. Armata generalului Hindenburg se concentrează acum pe teritoriul rusesc.

Numărul prizonierilor şi al tunurilor capturate nu s'a stabilit încă definitiv.

Plecarea Contelui Czernin

Bucureşti.—Svonul că şi Contele Czernin ar fi părăsit Sinaia ducîndu-se la Viena, este neîntemeiat. Ministrul Austriei se află la Sinaia şi a fost primit azi în audienţă la Castelul Peleş.

Entuziasm la Londra

Petrograd. — Ştiri sosite din Londra arată că aci domneşte un mare entuziasm în urma succeselor trupelor aliate.

Tot din Londra se anunţă că la Berlin viaţa mpit în chip extraordinar şi numărul lucrătorilor fără lucru sporeşte mereu.

Un comunicat sîrbesc

Niş.—Pe ziua de 2 Septembrie, trupele noastre au cucerit Vişegrad şi trecînd pe malul stîng al Drinei, au continuat mersul lor victorios în Bosnia.

Detaşamentele noastre care au trecut pe malul stîng al Drinei, la Baina-Bahta au ocupat Paetino-Budo şi au înaintat pînă la Vorn-Streberniţa.

Pe frontul Lupovia-Svorik, în direcţia Kruparic, lupte violente continuă.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

O odae ŞI ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.* STR. SĂRĂRIE 93.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

TABLOU

de imobilele şi apartamentele din Iaşi ce sunt de închiriet cu începere de la 26 Octombrie 1914.

Ofertele de închiriere închise se vor primi la Credit pînă în ziua de 18 Septembrie st. v. 1914, cînd se vor deschide.

Numele imobilelor	Str. şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actual. chirieş
Em. Haier	Şoseaua Racoviţă 3	Intreg imobilul ocupat de d-ra Alice Weinmüller.
Z. Gafencu	An. Panu 65	Două dugheni ocupate de d-nii I. Glückman şi Aron Goldştein.
B. Fichner	St. Lazăr 21	Intreg imobilul ocupat de d-na Ghiza Fichner.
B. Rosenştein	Hagi Lupu 6	Apartamentul din fund ocupat de d. B. Rosenştein.
Berman Iuster	Cuza Vodă 18	Intreg etajul de sus ocupat de d. B. Iuster.
Căp. A. Cantuniari	C. Negri 6—8	Mai multe magazii şi apartamente de locuinţă.
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	Locuinţele ocupate de d-nii Haim Marcu şi Ghitla Simon.
Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn şi grădina cu gheţărie, pivniţă, bucătărie, etc.
I. şi M. Rusch	Cruceî 39	Două odăi ocupate de d. N. Argintaru
Fraţii Cahana	Aron Vodă 8	Intreg imobilul ocupat de d-nii Rebec Copel şi S. Cahana.
Def. Aristia Bossy	Lascar Catargi 29	Apartamentul din parter ocupat de d-na Maria A. Răşcanu.
Elena Armeanu	Spinzi 8	Apartamentele ocupate de d-nii N. Armeanu şi Maria Ştefănescu.
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	Patru odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă, ocupate de d. dr. I. Tatos.

DIRECŢIUNEA

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2269. — Simbătă 6 Sept. 1914

Consfătuirea comitetului consultativ conservator

- Comunicatul din „Epoca" -

Bucureşti. — După cum am anunţat eri a avut loc consfătuirea comitetului consultativ al partidului conservator.

D. N. Filipescu s'a explicat asupra diferitelor explicaţiuni făcute prin ziare, şi a adăugat că a recomandat amicilor săi, de a se opri de la ori ce fel de manifestaţiune, care nu poate fi de cît în dauna ţerei.

D. N. Filipescu a adăugat că în adevăr neutralitatea nu mai poate fi prelungită, şi se impune intrarea României în acţiune, însă înainte trebuesc stabilite condiţiuni şi garanţii serioase.

Comitetul deliberind, a ascultat declaraţiile celor mai mulţi membri, cari toţi ar vorbit în senzul celor declarate de d. N. Filipescu.

D. M. Marghiloman a recunoscut că neutralitatea nu trebue prelungită prea mult, dar că evenimentele nu ne impun o imediată intrare în acţiune. Cînd însă vom obţine toate garanţiile, care ni vor asigura o acţiune serioasă şi vor exclude ori-ce aventură, atunci fireşte toţi factorii politici vor fi de acord să intre în acţiune.

Comitetul a însărcinat pe d. Al. Marghitoman a se duce la Rege şi a-i comunica, că partidul conservator crede că România trebue să intre în acţiune, imediat ce hotărirele diplomatice ce se urmează, vor fi satisfăcătoare.

D. Marghiloman va pleca la Sinaia chiar astăzi.

Cu privire la această şedinţă ziarul „Epoca" publică comunicatul următor:

„Comitetul consultativ al partidului conservator s'a intrunit eri acasă la d. Al. Marghiloman.

Au luat parte toţi membri, afară de d-nii Mişu Cantacuzino şi Delavrancea. Conferinţa a avut loc înainte şi după amează.

S'a examinat din nou situaţia ţărei în urma ultimelor evenimente externe. S'a fixat punctul de vedere al partidului în privinţa atitudinei Rominiei.

D. N. Filipescu a luat cuvîntul, inlesnind foarte mult soluţiunile. Toţi membrii comitetului au constatat în deplin acord cu expunerea d-lui Filipescu şi a fost o unanimitate în privinţa atitudinei de urmat.

Comitetul se va intruni în fiecare săptămînă. Viitoarea şedinţă va fi Joi.

Intrunirea de la d. Dissescu

Bucureşti.—Aseară s'au intrunitt acasă la d. Dissescu un număr de treizeci şi doi profesori universitari. Au luat cuvîntul d-nii dr. Jean Cantacuzino, C. Dissescu, dr. Toma Ionescu, Pangrati, Onciu şi Coculescu.

In urma celor discutate s'a decis că este absolută nevoie ca Romînia să intre imediat în acţiune pentru satisfacerea revendicărilor teritoriale şi îndeplinirea idealului naţional.

O moţiune în acest senz a fost semnată de toţi cei prezenţi.

S'a hotărît ca în astă seară să fie convocaţi în localul facultăţei de drept toţi profesorii universităţei din Bucureşti, pentru a semna moţiunea şi a alege o delegaţie care să se prezinte d-lui Ionel Brătianu, spre a-i comunica credinţa universitarilor din Capitală că Romînia trebuie să intre negreşit şi imediat în acţiune.

INTREVEDERI IMPORTANTE

Bucureşti.—D. I. Brătianu, preşedintele Consiliului, a avut eri, la ministerul de război, o lungă intrevedere cu d. Toklevski, ministrul Rusiei.

După plecarea d-lui Toklevski, a sosit d. Fasciotti, ministrul Italiei, cu care d. Brătianu a avut deaseminea o lungă consfătuire.

Vagoane germane

Bucureşti. — In gara Ploeşti au sosit patru vagoane germane care fuseseră ataşate la un tren de marfă, cu destinaţie pentru portul Ramadan. In documentele acestor vagoane se spuneau că sunt accesorii la maşini agricole. Un frânar forţând insă un vagon şi deschizind o ladă a constatat că sunt arme. Faptul a fost adus la cunoştinţa şefului de gară, care l'a comunicat direcţiei C. F. R.

S'a luat imediat dispoziţia ca vagoanele să fie reţinute în gară şi păzite de soldaţi.

O dezminţire categorică

Viena. — Stirea respândită de presa străină, prin care se anunţă că Austro-Ungaria ar fi pornit o acţiune de pace, este falşă şi tendenţioasă.

Pe frontul Franco-German

Petrograd. — Un comunicat francez spune:

Armata stîngă germană intîrziind retragerea şi fiind ajunsă de armata franceză a fost silită să primească lupta.

Deşi germanii au primit ajutoare, ei s'au mărginit a sta în defensivă şi au suferit mari pierderi.

Paris. — Poziţia germană la nord de apa Aisne este bună geograficeşte şi tacticeşte. Germanii se sprijină pe un nod de reţele de căi ferate şi şosele pornind un centru de concentrare şi degrevare. Dar şi generalul Joffre are în prin ocuparea punctului Soisson un centru de concentrare de mare valoare. Se poate susţine ca situaţie ocupată de noi face cu neputinţa o revanşă din partea Germanilor.

Pare de alt-fel că dreapta Germană caută numai să acopere retragerea armatei Kronprinţului. In Argone se pare că Germanii se mulţumesc cu defensivă, pentru a putea trimite trupe în potriva Rusiei.

Fapte în legătură cu războiul

Berlin,—Prinţul Ioachim, cel mai tînăr fiu al împaratului Wilhelm, care a fost rănit la ambele picioare, în luptele în potriva ruşilor, a fost adus aci de la Allenstein. Din vagon principele a fost coborît pe o targă. Impăteasa l'a aşteptat în gară, l'a îmbrăţişat şi acoperit cu flori.

Pe tot drumul pînă la Palat principele a fost aclamat de mulţime.

Viena.—Locotenentul Herbert de Hetzendorf, fiul şefului statului major al armatei, a căzut în lupta de la Zavaruska din 8 Septembrie.

Viena.—Din sursă autorizată se anunţă că din trupele serbeşti, lasate în adins să pătrundă pe teritoriul austriac, n'a scapat de cît un sfert. Restul a fost distrus s'au făcut prizonieri.

Viena.—Se comunică oficial că trupele austriace, care au avut succesul ştiut la sud de Lemberg, ocupă actualmente poziţii puternice strategice şi că în curînd o nouă ofensivă a armatelor austriace va avea loc.

Comunicat german

Telegramă a Legaţiunei Germane din Sinaia din 17 Septembrie, primită de consulatul german din Iaşi.

16 Septembrie. După cum s'a mai anunţat, înaintarea vertiginoasă a aripei noastre drepte, a cărei avantgarde ajunseră deja pînă în rayonul tunurilor de fortificaţie ale Parisului, parţial au fost ţinute în loc de forţe mult superioare franceze, a le căror sforţări de a străbate prin linia noastră a eşuat. Acum intervin în imensa luptă, care se întinde pe o distanţă mai mare de 100 km, şi trupe din centrul armatelor germane venind peste Verdun. Se semnalează deja succese parţiale a armelor germane.

Pe teatrul de est, armata generalului von Hindenberg după ce a isprăvit isgonirea ruşilor, se reconcentrează pe teritoriu rusesc. Numărul mare al prizonierilor ruşi şi prada de război încă nu se pot aprecia definitiv.

CONSILIUL DE MINIŞTRI DE ERI

— Situaţia externă.—Acordul cu fruntaşii opoziţiei —
— Măsuri pentru asigurarea ordinei interne. —
— Severe măsuri contra morarilor.—Prohibirea exportului de făină. —

Bucureşti.—Consiliul de miniştri, ce s'a ţinut eri sub preşedenţia d-lui Ionel Brătianu a ţinut două ore.

Consiliul a avut loc la ministerul de externe.

Cu privire la situaţia externă, d. Brătianu a comunicat Consiliului, că în urma convorbirilor avute cu şefii şi fruntaşii opoziţiei a primit noi asigurări că şefii opoziţiei vor cere partizanilor lor să se abţie de la orice manifestaţiune de stradă, căci ele nu pot avea nici o înriurire asupra acţiunei diplomatice a guvernului, şi nu sunt de cît în dauna intereselor ţerei.

Cu toate aceste consiliul a hotărît să întindă măsurile de ordine pentru a împedeca unele manifestaţiuni ce se 'ndreaptă în contra unor legaţiuni.

Consiliul s'a ocupat apoi cu afaceri curente.

S'a discutat atitudinea morarilor, care au urcat pe nedrept cu 100 lei vagonul de făină şi s'a hotărît a se lua măsuri severe în potriva morarilor, pentru a-i sili să accepte un preţ convenabil pentru făină şi se va aviza chiar la prohibirea exportului de făină, pentru a se obţine o eftinire a făinei şi implicit a pâinei.

*

Consiliul s'a pronunţat în contra convocărei parlamentului.

Ediția I-a

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ABONAMENTE

Un an . . . 40 lei
6 luni . . . 20 lei

5 BANI

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia B. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 38 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2269. — Sîmbătă 6 Sept. 1916

Constituirea comitetului consultativ conservator

Comunicatul din „Epoca"

București. — După cum am anunțat ori a avut loc constituirea comitetului consultativ al partidului conservator.

D. N. Filipescu s'a explicat asupra diferitelor chestiuni de ordine interioară, și a adăugat că a recomandat amicilor săi de la ori ce fel de manifestațiune, care nu poate fi de cît în dauna țerei.

D. N. Filipescu a adăugat că în adevăr neutralitatea Romîniei în prelungită, și se impune întărirea Romîniei în vederea stabilirii condițiuni și garanții serioase.

Comitetul deliberînd, a ascultat declarațiile celor mai multe membri, cari toți au dorit în sensul celor declarate de d. N. Filipescu.

D. M. Morghiloman a recunoscut că neutralitatea nu trebue prelungită prea mult, dar că conducătorii nu ne impun o intervenire în acțiune. Cînd însă pot obține locile garanțiile, care ni pot asigura o acțiune serioasă și pot evitate ori-ce guerre, atunci țările toți factorii politici por fi de acord să intre în acțiune.

Comitetul a insărcinat pe d. M. Morghiloman a se duce la Rege și a-i comunica, că partidul conservator crede că Romînia trebue să intre în acțiune, imediat ce hotărîrile diplomatice ce se urmează, por fi satisfăcătoare.

D. Morghilomon va pleca la Sinaia chiar astăzi.

(La primire la ocasia ședinței ziarul „Epoca" publică comunicatul următor:

„Comitetul consultativ al partidului conservator s'a întrunit ieri seară la d. M. Morghilomon.

Au luat parte toți membri, afară de d-nii Mihu Dantezuino și Delavrancea. Conferința a avut loc înainte și după amiazăzi.

S'a examinat din nou situația țărei în urma atitudinei evenimentelor externe. S'a fixat punctul de vedere al partidului în privința atitudinei Romîniei.

D. N. Filipescu a luat cuvîntul, luînd toate măsurile cuviincioase. Toți membrii comitetului au constatat în deplin acord cu expunerea d-lui Filipescu și a fost o unanimitate în privința atitudinei de urmat.

Comitetul se va întruni în fiecare săptămînă. Viitoarea ședință va fi Joi.

Pe frontul Franco-German

Petrograd. — Un comunicat francez spune: Armata situată germană inferioară retragerea și fînd ajunsă de armata noastră. Deși pierderea din luptele de la Verdun, ei s'au mărginit a sîn de defensivă și

Manifestațiunile din Capitală

București.—Aseară au avut loc două întruniri în Capitală. Una studențească la berăria „Minerva" și alta eetățenească la „Oteleșeanu".

S'au rostit cuvîntări patriotice, s'a cerut întrarea în acțiune imediată a Romîniei, pentru realizarea grabnică a idealului național.

După întrunire, pe la 11 noapte, participanții au încercat să se întrunească pe Calea Victoriei. Ei au găsit însă drumul baricadat și în special strada ce duce spre legația germană.

După somațiile prin trimbițe manifestanții au fost respinși și împrăștiați s'au făcut cîte-va arestări, care însă n'au fost menținute.

Studenții voind să meargă spre statuia lui Mihai Viteazu, au fost opriți de un excadron de jandarmi. Studenții s'au retras, așa că o șarjă a cavaleriei n'a avut loc.

Mișcarea aceasta a ținut pînă la 2 noapte.

Fapte în legătură cu războiul

Berlin.—Prințul Joachim, cel mai tînăr fiu al împăratului Wilhelm, ca a fost rănit la ambele picioare, în luptele în potriva rușilor, a fost adus aci de la Allenstein. Din vagon principele a fost coborît pe o targă, luînd-o la așteptat în gară, l'a îmbrățișat și acoperit cu flori.

Pe tot drumul pînă la Palat principele a fost salutat de mulțime.

Viena.—Locotenentul Herbert de Hetzendorf, fiul șeiului statului major al armatei, a căzut în luptele de la Zavarnika din 8 Septembrie.

Viena.—Din sursă autorizată se anunță că din trupele sârbești, lasate în adînc în pădurea pe teritoriul austriac, n'a scăpat de cît un sfert. Restul a fost distrus s'au făcut prizonieri.

Viena.—Se comunică oficial că trupele austriace, care au avut succesul în sud de Lemberg, ocupă actualmente poziții puternice strategice și că în curînd o nouă ofensivă a armatelor austriace va avea loc.

Comunicat german

Telegrama a Legațiunei Germane din Sinaia din 17 Septembrie, primită de consulatul german din Iași.

16 Septembrie. După cum s'a mai anunțat, înaintarea vitejiloasă a armatei noastre dreptă, a cărei avantgardă ajunsese deja pînă în razonul fortului de fortificațiile ale Parisului, partial au fost frînte în loc de forțe mult superioare franceze, a le căror sforțări de a străpunge prin linia noastră a eșuat. Acum intervin în imensa luptă, care se întinde pe o distanță mai mare de 100 km, și trupe din centrul armatelor germane venind peste Verdun.

Se semnalează deja succese parțiale a armelor germane.

Pe teatrul de est, armata generalului von Hindenberg după ce a isprăvit ișgonirea rușilor, se reconcentrează pe teritoriu rusesc. Numărul mare al prizonierilor ruși și prada de război încă nu se poate aprecia definitiv.

CONSILIUL DE MINIȘTRI DE ERI

— Situația externă. — Acordul cu frunașii opoziției — Măsuri pentru asigurarea ordinei interne. — Severe măsuri contra morarilor. — Prohibirea exportului de făină. —

București. — Consiliul de miniștri, ce s'a ținut eri sub presedinția d-lui Ionel Brătianu a ținut două ore.

Consiliul a avut loc la ministerul de externe.

Cu privire la situația externă, d. Brătianu a comunicat Consiliului, că în urma convorbirilor avute cu șefii și frunașii opoziției a primit noi asigurări că șefii opoziției vor cere partizanilor lor să se abție de la orice manifestațiune de stradă, căci ele nu pot aveo nici o înrîurire asupra acțiunei diplomatice a guvernului, și nu sunt de cît în dauna intereselor țerei.

Cu toate acestea consiliul a hotărît să întindă măsurile de ordine pentru a împedeca orice manifestațiuni ce se ar'aceapță în contra unor legăturii.

Consiliul s'a ocupat apoi cu afaceri curente.

S'a discutat atitudinea morarilor, care au urcat pe nedrept cu 100 lei vagonul de făină și s'a hotărît a se lua măsuri severe în potriva morarilor, pentru a-i sili să accepte un preț convenabil pentru făină și se va avea chiar la prohibirea exportului de făină, pentru a se obține o ofînire a făinei și implicit a pîinei.

*

Consiliul s'a pronunțat în contra convocărei parlamentului.

Întrunirea de la d. Dissescu

București.—Aseară s'au întrunit acasă la d. Dissescu un number de frenzei și doi profesori universitari. Au luat cuvîntul d-nii dr. Ioan Cantacuzino, C. Dissescu, dr. Toma Ionescu, Pangrati, Oncin și Coculescu.

In urma celor discutate s'a decis că este absolută nevoie ca Romînia să intre imediat în acțiune pentru satisfacerea revendicărilor teritoriale și îndeplinirea idealului național.

O mișcare în acest sens a fost semnată de toți cei prezenți.

S'a notărît ca în mică scară să fie convocați în localul facultăței de drept toți profesorii universității din București, pentru a semna mișcarea și a alege o delegație care să se prezinte d-lui Ionel Brătianu, spre a-i comunica credința universitarilor din Capitală că Romînia trebuie să intre negreșit și imediat în acțiune.

INTREVEDERI IMPORTANTE

București.—D. I. Brătianu, prezidintele Consiliului, a avut ieri la ministerul de război, o lungă întrevedere cu d. Tokievski, ministrul rusesc.

După plecarea d-lui Tokievski, a sosit d. Fasciotti, ministrul italiei, cu care d. Brătianu a avut deasemenea o lungă convorbire.

Vagoane germane

București. — În gara Filești au sosit pentru vagoane germane care fusesera aduse la un tren de marfă, cu destinație pentru portul Rămnicului. În documentele acestor vagoane se spunea că sunt accesorii la mașini agricole. Un trăitor torțînd însă un vagon și descărcînd o ladă a constatat că sunt arme. Faptul a fost adus la cunoștința șefului de gară, care l'a comunicat direcției C. F. R.

S'a luat imediat dispoziția ca vagoanele să fie reținute în gară și paza de soldați.

O dezmințire categorică

Viena. — Știrea răspîndită de presa străină, prin care se anunță că Austro-Ungaria ar fi pornit o acțiune de pace, este falșă și tendențioasă.

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 70 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2269. — Sîmbătă 6 Sept. 1914

Cauzele războiului european actual

IV

Date fiind drumurile croite de Austro-Germania, ne vine uşor să pricepem rostul activităţii diplomaţilor de la Berlin şi Viena. *Să împiedice cu ori ce preţ statele aşezate în calea lor, de a se întări într'un chip oare care* şi să profite de ori ce greşală ar face ele, pentru a le da lovituri cît mai grele, ca astfel să le aducă în stare de amorţeală, *pregătindu-le pieirea.* De aceia Austria ne-a răpit Bucovina, şi mai tîrziu Oltenia, pe care din fericire n'a putut'o păstra. Şi tot pentru aceia Danemarca a fost despoiată de provincia Sleschwig trebuitoare Germaniei pentru a scurta printr'un canal legătura între cele două mări şi a scăpa de primejdiile navigaţiei prin strîmtorile scandinavice. Şi dacă n'a izbutit Viena să zădărnicească dorinţele Principatelor de a forma un singur stat, s'a împotrivit în ruptul capului mai anii trecuţi, la încheerea unei înţelegeri vamale între Serbia şi Bulgaria.

Orice unire sau alianţă, însemna doar un spor de putere, prin urmare de rezistenţă în mersul ei spre Mediterana. De 30 ani ne-a respins cu statornicie vitele, ruinîndu-ne o ramură de agricultură care ne aducea 25—30.000.000 pe an, după cum şi Serbiei i-a pricinuit diferite neajunsuri la graniţă, ca să o vadă în sfîrşit căzută la sapă de lemn.

Ce cumplită înfrîngere suferiră cancelariatele celor 2 împărăţii la auzul ştirii că creştinii din Balcani se aliaseră împotriva Turciei, nu era greu de ghicit, cînd toată străduinţa Vienei, cel puţin, era să-i ţie neîncetat învrăjbiţi, ca să-i poată cît mai lesne zugruma. Şi cînd, împotriva aşteptărilor, oştile otomane se retrăgeau spre Ţarigrad, diplomaţia vieneză a născocit ideia statului albanez, nu ca o răsplată a vitejiilor de acum cîteva sute de ani, ci pentru a micşora prada aliaţilor şi a arunca un obstacol în calea Serbiei spre Adriatica. De aceia le-a fost degeaba truda tunarilor sîrbi şi muntenegreni de a cuceri Scutarii, după ce înduraseră nespuse necazuri în drumul spre cetate prin strîmtorile munţilor. O Albanie fără Scutari ar fi fost ca un trup despărţit de cap, după încredinţarea cancelarului vienez, cu toate că Scutari se află tocmai la extremitatea nordică a principatului, căruia natura i-a dăruit, slavă Domnului, destule adăposturi pentru corăbii, dovadă că s'a ales de Capitală Durazzo la jumătatea liniei ţărmului.

De la tratatul din Bucureşti, din care Serbia eşise de 2 ori mai puternică de cum fusese pînă atunci, luase Novibazarul şi punea la cale unirea definitivă cu Muntenegru, pentru a tăia cu totul drumul Austriei la marea Egee, prefăcîndu-i în scrum străduinţele seculare, *diplomaţia vieneză, cu ochii sclipitori de mînie, s'a pus la pîndă, hotărîtă să-i dea lovitura de moarte la cel dintăiu prilej.* Asasinarea arhiducelui moştenitor fu bine venită. Iar acum, cînd se vede încolţită din toate părţile, Viena, după sfatul Berlinului, ar consimţi să vadă legate între ele statele din răsăritul peninsulei, Romînia cu Bulgaria şi Turcia. Ar opri în loc pe Ruşi, ca să-şi mistue în tihnă prada şi ar cîştiga timp pentru a se arunca asupra celei a doua victime, răpindu-i Salonicul.

Principiul naţionalităţei n'a fost nici el dat uitării de diplomaţii celor 2 capitale germane, ori de cîte ori unealta le era de folos, pentru a fi aruncată şi respinsă, cînd tăişul se întorcea împotriva lor. Sămînţa pangermanismului aruncată pe insulele daneze, pe şesurile olandeze, în ţara Flandrei, a încolţit pe ici colea, ca să aştearnă calea pentru înaintarea oştilor teutonice, iar dincolo, la graniţa de sud, guvernul stîrpeşte cu îngrijire buruiana naţionalismului, care crescută în alte condiţiuni devine otrăvitoare.

E foarte deasă populaţia de la gurile Rinului şi locuitorii sînt foarte oţeliţi în lupta vieţei. Germanii totuşi se strecoară pe nesimţite prin birourile şi fabricile de acolo şi mereu se îmulţesc. Iar odată prinse locurile, nu-i mai scoate nimeni din ele, căci ştiu să se facă pretutindenea indispensabili. Ce să mai vorbim de ţara noastră şi de cele balcanice, unde victoria le este mai dinainte asigurată, avînd de-a face cu popoare nevrîstnice!

Cu toate acestea diplomaţii în tot ce fac şi în tot ce spun în faţa lumii, *să păzesc ca de foc de a destăinui gîndul de cuceriri teritoriale.* Nu că le-ar fi ruşine, ci numai de grijă, că planul lor se va risipi în vînt, sau măcar va suferi întîrziere. Cel mult dacă-ţi vorbesc de *sfere de interese*, sau *zone de influenţă.* Numai în momentul hotărîtor şi la masa verde dau pe faţă adevărata lor intenţie. Fără de voe îţi vine să-i pui alături de artiştii dramatici. Ca şi dînşii, joacă pe scena lumii piese de toate genurile; asasinatul de la Serajevo se aşază printre cele jalnice. Şi dacă artiştii vînează banul şi gloria, diplomaţii urmăresc şi dînşii înavuţirea şi înălţarea ţării lor.

De ce ne-am mira dacă Austria şi Germania ş-au stîrnit duşmani la toate graniţele şi n'au un singur prieten sincer! Ce încredere să ai întru'un vecin care nemulţumit că te jăfueşte sub numele de chiriaş, umblă să-ţi ia pe deasupra şi libertatea, cel mai scump din toate bunurile!

Prevedea doar bine guvernul german, că planul croit de el va scula împotriva-i pe toţi vecinii ca un singur om. Li trebuiau deci bani şi soldaţi. De aceia de 30 de ani încoace *s'a silit mereu să păstreze acasă pe cei noi veniţi pe lume.* Cu chipul acesta avea la îndemînă braţe pentru o muncă cît mai spornică şi piepturi destule pentru a organiza cea mai puternică oaste de uscat, din cîte s-au văzut vre'odată ca să poată culca la pămînt pe ori-cine i-ar ţinea calea. Avea atunci şi pretextul, că este silit să rupă din moşiile vecinilor, să aibă cu ce hrăni atîtea guri flămînde.

Şi nu s-au codit învăţaţii nemţi de-a ticlui şi teorii asupra dreptului popoarelor, pentru *a răsturna pe dos ideile ştiute de toţi asupra evoluţiei omenirii.* Era osîndită Roma să cadă supt călcăiul barbarilor, cînd cetăţenii se daseră la trîndăvie şi desfrîu, despreţuind plugul, meseriile şi negoţul. S'a prăbuşit şi împărăţia turcească din pricina administraţiei din cale afară de putrede, cînd totul se vindea pe bani. Cu această lege, de a vedea popoare vrednice ridicîndu-se pe ruinele celor lovite de oboseală şi bătrîneţe, ne-am obicinuit din şcoală. Cum s-ar mai ţinea pe picioare copacul ros de viermi la rădăcină, sau omul stins de boală şi bătrîneţe!

Iată însă eşite la iveală păreri noui. *Cine ar fi crezut că Franţa şi-a isprăvit menirea pe pămînt,* chiar ţinînd seamă numai de faptul, că din sînul ei nasc cei mai adînci cugetători şi tot ia păşeşte în fruntea popoarelor prin frumuseţea artelor şi literelor. Prea adevărat, răspund ideologii de la Rin, dar Franţa e lovită de sterpiciune; ia n'are cu ce îşi îmbrăca pămînturile de acasă, necum cele din colonii. Şi cînd le pui în faţa aceloraşi teoreticiani *Belgia şi Olanda, unde nu mai încape norodul* de atîta desime, de oarece să înmulţeşte cu acelaşi repegiune ca în Germania, şi unde *locuitorii au săvîrşit minuni de vitejie în lupta pentru traiu,* prefăcînd pămînturi sărace şi înecate de apă în grădinile cele mai rodnice de pe continent, zidind mii şi mii de fabrici, iar de pe urma negoţului strîngînd însemnate averi, şi dacă le mai adaogi că *statele de la Dunărea încă nu ş'au dat măsura puterii lor,* căci abia au deschis ochii la lumina soarelui, aceiaşi ideologi, fără să le roşască obrazul, îţi spun că ţările mici încurcă drumul celor mari, trebue deci strivite.

Purtarea Austro-Germaniei ne aminteşte de acel epitrop, care după ce în consiliul de familie şi-a luat în chip solemn sarcina, alături de ceilalţi membri, să crească nişte orfani minori, scăpaţi din ghiarele unei cete de hoţi, mai tîrziu călcîndu-şi în picioare cuvîntul dat şi semnătura pusă, încearcă să-i zugrume, ca să le ia moştenirea, fără a se întreba de nu vor fi împedecaţi în neligiuirea lor şi traşi la răspundere de ceilalţi colegi.

I. Constantinescu.

Mici Polemici

«Vasele de război germane stau sub presiune» — sună o telegramă.

— Mai mult, credem sub presiunea... flotei engleze.

*

E grozavă lipsă de carne la Paris.

— Şi cu toate aceste cîtă... carne de tun va mai da biata Franţă!

*

Luptele ce au loc în Europa nu sunt nimic pe lîngă lupta la care azistăm noi între comunele Iaşi-Copou în chestia ieftenirii cărnii.

*

Ce este conflictul Iaşi-Copou?

...O chestiune de jupoiere între casapi, funcţionari, „de-ai noştri" etc.

*

Sufragetele engleze s'au declarat antigermane şi gata să plece în război.

Cum ştiu ele să... bată, s'au convins miniştrii engleji mai de mult.

*

Beligeranţii marelui război îşi aruncă reciproc acuzarea de a întrebuinţa gloanţe Dum-dum.

Din partea germanilor ar fi cea mai de osîndit o asemenea... Dumm-heit.

*

In privinţa prizonierilor Germania stă cum nu se poate mai prost. Dacă, cu adevărat, a luat 300,000, cu ce o să-i hrănească dacă e ameninţată de foame ea singură?

*

Insfîrşit văzurăm o minune la Iaşi: pe d-nii A. C. Cuza şi dr. Tiron la o întrunire comună, fără a se fluera reciproc.

Trăim în zodia păcii, — nu a războiului...

NOTA ZILEI

La Roma...

Amîndouă taberele beligerante se ocupă de un singur lucru: ce face Italia?

Ce gîndeşte, ce ascunde, ce pregăteşte Italia?

La rîndul nostru ne-am fixat neutralitatea cu o mică rezervă mentală; să vedem ce are de gînd să facă Italia... neutră.

Cu alte cuvinte toate firele, toate iţele diplomaţiei europene duc la Roma, după cum odinioară toate căile duceau la mama Roma...

OAMENI ŞI LUCRURI

Germania flămîndă

Omenirea poate fi liniştită. Anglia nu va avea nevoie să susţină un război de zece ani de zile—cum suna una din telegramele de eri—pentru a birui pe nesuferita sa rivală, Germania. Aceasta din urmă e ameninţată de o primejdie infinit mai mare de cît ura comercială a Angliei şi iată ce ne spune marele fiziolog Charles Richet, care e un simpatic literat în acelaşi timp.

«Pentru a şti cîte alimente poate găsi pe teritoriul ei propriu Germania, izolată de lume prin suprimarea oricărui comerţ maritim, n'ajunge o apreciere vagă; trebuie să calculăm cu preciziune valoarea în alimente a importului, într'un an normal.

Vorbind foarte exact, după diferite metode a căror detaliare ne-ar duce prea departe—şi cari, toate, conduc la aceiaşi cifră—am determinat cîtimea pe care Germania e nevoită s'o împrumute străinătăţii: ea este de 90 zile, (între 85 şi 95 zile). Prin urmare, Germania găseşte pe solul ei propriu, cu ce se hrăni timp de 9 luni.

S'ar face însă o enormă greşală dacă s'ar presupune că va trebui să socotim 9 luni—cu începere de la 1 August—pînă cînd Germania să fie silită a cere pace, graţie foametei.

Intăiu, pentru că nu se poate presupune o recoltă complectă, o exploatare economică regulată, metodică, iscusită, ca în timp de pace, fără iroseli, fără pierderi. Folosul integral al tuturor resurselor alimentare e puţin probabil cu greutăţile de transport şi de schimb.

Al doilea, pentru că nu se poate o repartiţie egală a hranei pe toată întinderea teritoriului. Ar fi absurd să credem că s'ar putea.

Cum să presupunem că familiile bogate nu vor face proviziuni? Cum să admitem, mai cu seamă, că unele regiuni mai fecunde nu vor îngrămădi, în dauna altora, nutriment cu prisos?

In sfîrşit, *imaginea foametei este tot aşa de cumplită cu foamea însă şi.*

E cu putinţă ca 120 milioane de oameni să aştepte pînă în clipa din urmă ca să afle că nu mai au un codru de pîne? Spaima va cuprinde populaţiile cu mult mai înainte".

Incheerea profesorului Richet este că: dacă materialmente Germania are hrană pentru nouă luni, moralmente nu are de cît pentru cinci luni..

In zilele noastre de civilizaţie culminantă—e şi aceasta o icoană a luptelor dintre naţiunile fruntaşe ale Europei!

Rodion

Ştiri din străinătate

Intre literaţi.—Polemicele în jurul războiului continuă între scriitorii celor două mari constelaţiuni de popoare angajate în război. Romancierul francez Romain Rolland, autorul marei opere «John Christoph" în 10 volume, de curînd tradusă în nemţeşte, a adresat lui Gerhardt Hauptman o scrisoare publică dezaprobînd violenţele germanilor. La rîndul său Hauptman i-a răspuns că întăia datorie este de a birui şi că în caz de înfrîngere ştie bine că germanii ar fi... alintaţi cu accente de milă, ca descendenţi sărmani ai lui Goethe. Dar, cum stau lucrurile în Europa, e de preferat să fie triumfători, cu riscul de a fi calomniaţi ca urmaşi ai lui Attila etc. In treacăt Hauptman cere lui Rolland să-şi amintească originea lui germană.

O altă polemică publică a avut loc între scriitorul vienez Felix Salten care a răspuns lui Maeterlink la acuzarea de „barbarism" aruncată germanilor.

Polemica urmează şi va mai urma.

*

Din Bulgaria.—Dumineca trecută s'a ţinut în localul Universităţii din Sofia concursul pentru ocuparea a 5 posturi de institutori în Sofia. S'au prezentat 150 candidaţi.

Dovadă că Bulgaria nu e chiar aşa de depopulată cum se crede...

INFORMAŢII

— Pentru familiile celor concentraţi, au donat:

D. Nicu Calargi	*40*	*lei*
D. C. Papana	*10*	„
D. Claude Rivalet	*5*	„
D. I. Vărlănescu	*5*	„
D. C. B. Penel	*5*	„

▪ La ambele gimnazii s'au terminat astăzi probele orale pentru admiterea în clasa I.

Rezultatele se vor da în conferinţa comună a directorilor care va avea loc Duminică.

▪ In despărţirea IV-a s'au ivit în ultimele zile cîteva cazuri de scarlatină.

▪ In locul d-lui M. Agăpescu, concentrat în Capitală, va ţinea d. Dimitriu examenul de muzică la comisiunea de la liceul internat.

Rezultatul examenului în această comisiune se va da în conferinţa de Luni seara sub preşidenţia d-lui P. Bogdan.

▪ Mai mulţi cetăţeni ne-au adus la cunoştinţă că franzelarul Leiba Abramovici din str. I. C. Brătianu, vinde pînea cu viermi.

Faptul a fost reclamat autorităţilor poliţieneşti şi comunale.

▪ Liga pentru unitatea culturală a tuturor Romînilor, secţia Iaşi, a adresat următorul apel:

Romîni!

Zguduitoarele evenimente care se desfăşoară în Europa în momentul de faţă şi cari vor trebui să aducă numai de cît schimbarea desăvîrşită a relaţiilor dintre puteri prin stabilirea unui nou echilibru european, ne silesc pe toţi să ne gîndim care va fi situaţia viitoare a Romîniei.

Clipa aceasta este o clipă hotărîtoare istorică şi dacă o lăsăm să treacă fără a realiza acum idealul nostru naţional, ne temem că existenţa noastră însă-şi poate fi primejduită.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor Romînilor, secţia Iaşi, crede de a sa datorie a vă chema la întrunirea publică care va avea loc Duminecă 7 Septembrie ora 3 d. a. în Sala Sidoli, pentru a ne consfătui cu privire la *acţiunea imediată* ce se impune Romîniei, faţă de aceste grave imprejurări.

Vor lua cuvîntul: P. S. Anthim preşedintele secţiei Iaşi. D-nii A. D. Xenopol, I. Găvănescul, Leon C. Cosmovici, A. C. Cuza, I. Petrovici, O. Teodoreanu C. C. Coroi, V. Bogrea, Edmond Lăzărescu, Victor Iamandi, Grigore Popa.

COMITETUL.

▪ D-nii V. Manidinescu, impiegat auxiliar cl. I la percepţia circ. II Iaşi şi G. Ionescu, impiegat auxiliar cl. II la circ. I Iaşi, au fost transferaţi unul în locul altuia.

▪ Subofiţerul de administraţie Const. Lipovanu, de la comenduirea pieţei Iaşi, împlinind 3 luni de dezertare pe ziua de 9 Iulie, s'a şters din controalele subofiţerilor de administraţie pe acea zi, însumîndu-se în controalele biuroului de recrutare Iaşi, cu mutaţia cuvenită.

▪ D-nii I. Dolijan şi D. Dobreanu profesori de gimnastică, au fost înaintaţi sublocotenenţi ai regimentului 53, rezervă.

▪ A apărut «Sănătatea» No 13—14 cu un foarte bogat sumar.

▪ Iată noul şi interesantul program ce se reprezintă astă seară Vineri la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli:

Romanul unui spahi, grandioasă reconstituire cinematografică după celebra scriere «Le Roman d'un Spahi» de Pierre Loti de la Academia Franceză. Film parizian de mare artă în 5 părţi. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Aventurile lui Bobino, scene foarte comice.

Prin Spania, interesante scene şi vederi după natură.

Astăzi Vineri: Marele debut al celebrilor dansatori romîni *Cornelia Georgescu* şi *Lambru Lirescu,* cari au avut un strălucit succes pe scenele teatrelor din întreaga ţară şi străinătate.

Din bogatul program remarcăm: Noul dans al fraţilor romîni din Ardeal, Sîrba ostaşilor romîni în Cadrilater.

Mîne Sîmbătă un singur matineu (la 4 ore) şi reprezentaţie serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 7 Septembrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine", cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

▪ Regimentul 53 infanterie Iaşi, face cunoscut sublocotenentului de rezervă Boldescu Gh. şi medicului ajutor Gros Solomon a se prezenta de urgenţă la reşedinţa acelui regiment.

▪ *Societatea Crucea Roşie secţia Iaşi roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.*

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

AVIS

Celebra cărturăreasă Lizeta Bucureşteanca, sosită de curînd din Bucureşti, prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia Războiului, prin cărţi de ştiinţă, spiritisme şi Lenormantice totul în mod ştiinţific; posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cel care au vizitat'o ş'a atras stima şi celebritatea de care să bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp onor. public este rugat a nu'şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă Lizeta *strada Oancea No. 17, casa şi gardul nou. Tramvaiul de Tataraşi. Halta unde a stat cu locuinţa, d. Director al Tramvaiului, apoi traversaţi prin strada Vasile Lupu în strada Oancea.*

Creditul Fonciar Urban Iaşi

De inchiriat de la 26 Octombrie 1914 etagiul de sus al caselor din Iaşi, strada Cuza-Vodă (Golia) No. 18 proprietatea d-lui B. Iuster, compus din nouă camere, un salon şi un vestibul mare, 2 antrete, cămări etc., avînd instalaţie de lumină electrică, tot la canal. In ogradă grajd pentru cai, şură pentru trăsuri, cameră de viziteu şi alte atenanse.

Ofertele de închiriere se vor adresa la Creditul Fonciar Urban din Iaşi şi se vor deschide în ziua de 2 | 15 Septembrie 1914.

Direcţiunea.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de inchiriat.
Str. CAROL No. 42, etajul de jos.
Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

Doctor FISCH

Specializat în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

De inchiriat *un local pentru crişmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*
A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Audienţă

Sofia. — Regele a primit în audienţă de o oră pe preşedintele comitetului balcanic, d. Noel Buxton şi pe fratele său Carol care se află de cîte-va zile la Sofia unde sînt obiectul atenţiunei deosebite, în toate cercurile.

Armata expeditionara din Indii

Londra.—Ambele Camere au decis să autorizeze guvernul indiilor să plătească cheltuelile de înarmare ale armatei expediţionare din India.

Principe rănit

Berlin.—Ziarul „Berliner Zeitung am Mittag" spune că principele Frederic Carol de Hesa cumnatul împăratului a fost grav rînit la pulpă.

Pentru soldaţii români din Austro-Ungaria

Viena. — Un cetăţean vienez a remis biroului de ajutor suma de 1000 coroane pentru soldaţii şi subofiţerii austro-ungari de naţionalitate romînă, pentru că s'au distins mult pe cîmpul de luptă.

Austriacii întrebuinţează gloanţe explozibile

Petrograd. 16 | 9.—Direcţia generală a Crucei roşii află de la delegatul ei pe lîngă primul detaşament de avantposturi, că s'au găsit la nişte fortificaţiuni de cîmp austriace mari cantităţi de gloanţe explozibile în pachete speciale şi bande de mitraliere compuse tot din astfel de gloanţe.

Gloanţele au data 1914 şi se întrebuinţează de austriaci ori de cîte ori ruşii dau atacul.

S'a cerut instituirea unei comisiuni de anchetă.

Dezminţiri ruseşti

Petrograd.—Ştirea ziarelor din Cracovia reprodusă în grabă de Wolfbureau, despre un pretins atentat contra contelui Bobrinsky la Kiev, unde a rostit un discurs în favoarea mişcărei ucraniene, precum şi toate ştirile senzaţioeale ce se publică de aceiaşi agenţie despre evenimentele din Rusia, sînt născociri.

Ca o dovadă a felului cum ziarele păstrează adevărul cînd e vorba de Rusia, se poate cita cazul ziarelor „Berliner Tagblatt" din 3 | 9 şi „Fremdenblat„ din 7 | 9 unde se publică aceiaşi fotografie. Dar pe cînd primul ziar anunţă oraşul Kaliş distrus de germani — ceea ce era adevărat—al doilea ziar spunea că aceiaş gravură reprezintă un oraş din Prusia orientală distrus de ruşi.

Comunicat englez

Londra Oficial.—Comunicat al ministerului de externe. 16.9. Poziţia generală dealungul apei Aisne continuă să fie favorabilă aliaţilor. Inamicul a dat mai multe contra atacuri, mai ales împotriva corpului I de armată. Atacurile au fost respinse şi germanii s'au retras încet în faţa trupelor franceze şi ale noastre.

Inamicul a avut pierderi serioase şi am făcut 200 prizonieri.

Barbarii ruseşti

Berlin—Corespondentul foaei „Vosische Zeitung" citează mai multe cazuri de barbarii comise de ruşi. 21 oameni au fost văzuţi spre Gutstadt-Seeburg, avînd toţi un braţ o mînă sau un picior. Un jandarm care întovărăşea pe cei 21 recruţi a fost găsit legat în genunchi, cu urechile tăiate. In buzunarul unui ofiţer rus s'ar fi găsit un deget de femee cu un inel. Soldaţii germani afirmă sub jurămînt că au văzut 11 femei ucise şi copii cu mînele tăiate de ruşi.

Comunicări germane

Telegrama legaţiunei germane din Sinaia din 17 Septembrie primit la Consulatul German din Iaşi.

16 Septembrie seara.—Trupele au pus mîna pe următorul ordin de zi al primei armate franceze:

«Prima armată. Statul major. Primul birou No. 790 din 26 August 1914. Ordin particular No. 9. S'a raportat generalului comandant al primei armate de către municipalitatea din Rembervillers, că nişte soldaţi s'au dedat în acest oraş la acte de violenţă şi prădăciune. Aceste fapte sînt cu atît mai regretabile şi condamnabile, cu cît s'au comis pe teritoriu francez. Generalul comandant al corpului 21 va deschide imediat o anchetă în această privinţă, cu scopul de a trimite înaintea consiliului de războiu pe autorii acestor crime».

(ss) *Dubail*

Astfel se confirmă şi de autorităţile franceze, observaţiunea făcută de armata Kronprinţului german că trupele franceze pradă chiar şi în propria lor ţară.

*

17 Septembre. — Noaptea din 16 spre 17 cr. Trupele franceze fac extreme sforţări în luptele angajate, deci de eri poziţiunile nu s'au schimbat mult. Incercările dezesperate de atac ale francezilor din noaptea din 15 cr. şi până în decursul zilei de 16 cr. au fost respinse, pe cînd atacurile germane au avut succes.

Contrar ştirilor aduse de presa franceză şi engleză se constată că francezii sau retras în faţa frontului din spre Mosella; în regiunea Meusei de sus se ţin cu multă precauţiune la adăpostul fortu-rilor, iară în ce priveşte încercările lor de a lua poziţiunile ocupate de noi între Oise şi cursul de mijloc al Meusei toate au eşuat cu perderi mari pentru duşman.

In Belgia domneşte perfectă ordine.

Rămăşiţele puţin considerabile ale armatei Samsonov care sau putut salva după lupta de la Tannenberg, au fugit dincolo de Marev. Armata lui Rennenkanff (Niemen) care la sud de Insterburg a suferit o înfrîngere asemănătoare şi-a putut salva rămăşiţele prin fuga dincolo de Niemen după cetăţiile Olita şi Konno.

ss, Bethmann Hollweg

Bulgaria refuză propunerile triplei înţelegeri

Sofia.—Vorbind de sforţările triplei înţelegeri de a atrage Bulgaria, prin făgăduieli, ziarul «Cambana» zice:

Rusia face simple făgăduieli teoretice care nu trebuesc luate în serios. Cu privire la făgăduelile Angliei pentru ideea unei mari Bulgarii pe care d. Buxton, preşedintele comitetului balcanic, o expune actualmente, rămîne de ştiut dacă Anglia ar putea la momentul oportun să valorifice autoritatea ei în chestiile balcanice. Pentru moment se poate constata că toate negocierile cu tripla înţelegere n'ai putea da rezultat.

Acelaş ziar publică un articol întitulat „Credinţa rusă" în care aminteşte că generalisimii ruşi au făgăduit prin manifeste libertatea şi independenţa Polonilor şi rutenilor.

Italia nu va ataca Austria

— Neutralitatea italiană hotărîtă —

Viena.—Correspondenz-bureau află din Roma că ziarul „Popolo Romano" scrie:

Ministerul italian e compus din oameni cinstiţi care sînt prea credincioşi spre a ataca Austria, într'un moment critic.

*

Berlin.—„Berliner Tagblatt" află din Roma că cercurile diriguitoare afirmă că guvernul italian e mai hotărît ca oricînd să păstreze neutralitatea.

Ziarul adaugă: „Cel ce ar crede cu putinţă ca ministerul să cedeze in faţa unor agitatori, nu cunoaşte caracterul d-lui Salandra. Guvernul nu se va intimida de populaţie şi va opri cu forţa orice exces.

Veşti din Rusia

Petrograd.—Aci se afirmă că statu major german, n'a publicat nimic precis asupra ultimelor lupte din Franţa.

Partidul socialist italian a dat publicităţei un manifest, în care zice:

«Victoria celor două imperii germane ar aduce Europei sclăvia reacţionară».

4500 prizonieri germani au fost aduşi la Lublin.

Armata austriacă care se află dincolo de Nistru, se retrage în complectă dezordine. Intr'un spital austriac s'au găsit 30 de cadavre.

Lîngă Ianov s'a găsit o nouă dovadă despre cruzimele germanilor. Astfel aci germanii au tras asupra uuui spital austriac, crezînd că e rus.

In Lorena franceză nu se mai găseşte nici un fel de trupe germane.

Emirul din Bukhara a oferit 100,000 ruble pentru Crucea roşie rusească.

Imprumuturi de razboiu

Roma.—Se telegrafiază din Londra că la 3 Septembrie a început aci subscrierea a cincisprezece milioane lire sterlinge, noul împrumut de rezboiu englez.

Din Berlin se telegrafiază că subscripţia pentru împrumulul de războiu continuă cu un rezultat satisfăcător.

Nici o parte din teritoriul german nu este ocupată

Berlin.—Statul major comunică: Contrar ştirilor răspîndite de presa franceză şi engleză, constatăm că nici o parte din teritoriul german, nu este în stăpînirea francezilor sau ruşilor.

Pe frontul din Alsacia şi Lorena francezii au fost aruncaţi înapoi de Mosena şi se află pe Meusa de sus, îndărătul forturilor. Toate incercările de a reocupa poziţiunile germane dintre Meusa, au eşuat cu mari pierderi pentru francezi

Urmarirea ariergardelor austriace

Petrograd.—Continuarea urmărirei inamicului a adus mari succese ale trupelor noastre asupra ariergardelor austriace. Am luat Sandomir. Am cucerit după un atac viguros un cap de pod foarte important lîngă Krzeşeff. Am trecut apa Sau, urmărind pe austriaci ce fugeau în dezordine.

In regiunea Iaporovo am luat coloane de convoiuri din corpurile 6 şi 14 ale armatei austriace, 30 tunuri şi am făcut 5,000 prizonieri. Am luat enorme cantităţi de muniţii de războiu.

Pe frontul Prusiei orientale nu s'au dat de cît lupte fără însemnătate.

Tezaurul Belgiei

Berlin.—Administratorul şef ataşat pe lîngă guvevnatorul general al Belgiei, de acord cu oficiul intern al imperiului şi cu ministrul Cultelor, a luat cuvenitele măsuri ca tezaurele belgiene să fie puse în desăvîrşită siguranţă.

„Noraeutsche Allgemeine Zeitung" publică un raport asupra celor constatate după bombardarea oraşului Louvain. Numai a 5 sau a 6-a parte din oraş a fost distrusă. Toate clădirile principale, edificiile publice, în special monumentele artistice cum este Primăria şi biserica sf. Petru au rămas neatinse.

Pe frontul Franco-German

Roma.—Marele stat-major general comunică că luptele pe aripa dreaptă germană in sectorul de vest continuă de două zile pe tot frontul pînă la Verdun.

Se telegrafiază din Berlin că atacurile incercate de francezi în zilele de 8 şi 16 Septembrie au fost respinse de germani, cari au avut succese insemnate în repetatele lor contraatacuri.

Ziarele află din Lion că după o ştire particulară din Paris, neconfirmată incă oficial, un tren compus din şasesprezece vagoane, care transporta răniţi, ar fi căzut în Sena lîngă Paris.

Din Londra vine ştirea că ziarul „Daily News", află din Amiens că, armata lui Von Klük fiind ameninţată de a fi inconjurată de armate aliate ce veneau spre Rouen, au evacuat acest oraş şi s'au retras spre est de Compiegne.

Sosirea noului ministru al Germaniei

Sinaia. — D. de Busch, noul ministru al Germaniei la Bucureşti, a sosit azi dimineaţă, la ora 9, la Sinaia, şi a descins la Palace-Otel.

D. de Busch a fost imediat primit de rege, la Castelul Peleş. E de notat că d. de Busch a sosit la Sinaia, înainte ca d. Valdthausen să fi sosit la Berlin.

Fuga autorităţilor austriace din Bucovina

Burdujeni. Astă-noapte au sosit la Burdujeni 96 vagoane austriace, incărcate cu arhiva direcţiunei căilor ferate austriace din Bucovina şi cu bagajele funcţionarilor austriaci din Iţcani. Vagoanele sunt plumbuite. Au mai sosit 15 locomotive. Azi au mai sosit la Burdujeni alte 97 vagoane austriace, dintre care 10 cu cereale, 12 cu diverse lucruri şi restul goale.

INFRÎNGEREA SÎRBILOR

Viena.—«Südslavische Coruspondenz» află în privinţa luptei dela Panciova următoarele:

Trupele serbeşti, în număr ca de o jumătate divizie, au început bombardarea Panciovei, oraş neîntărit. Trupele austriace s'au retras atunci iar cele serbeşti, în număr 7—8000, au trecut fluviu, o parte a venit spre Panciova iar grosul trupelor s'a îndreptat spre Dalora.

Aci au fost opriţi de trupele austriace. Mai întăi au început focul artileriei. Apoi s'a dat o luptă teribilă cu baioneta.

Perderile sîrbeşti sunt extra-ordinar de mari. Numărul căzuţilor şi prizonierilor ie excesiv. Restul a incercat să treacă fluviul, dar această trecere s'a făcut cu atîta grabă în cît au căzut 200—300 în fluviu, unde s'au înecat.

GIMNAZIUL
„MORITZ ŞI BETTI WACHTEL"
Iaşi, strada Sărăriei No. 147
Imobil propriu, Telefon

Cu începere de la 20 August, inscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între orele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1913—1914

140 elevi prezentaţi în lunie comisiunilor oficiale. **Nici un repetent.**

Se trimit anuare, gratuit, tuturor persoanelor care vor adresa cereri direcţiune.

De inchiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

Institutul de Domnişoare Champalbert-Herovanu

IAŞI, STR. BARBOI 19

CURS PRIMAR după programa statului cu limbile franceză şi germană obligatorie.

CURS LIBER (secundar) de limbile o mina, franceza şi germana; lucru de mînă, pictura, piano, canto; gimnastica.

Inscrierile de la 20 August. Cursurile incep la 9 Septembrie.

Direcţiunea

De inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Institutul de Domnişoare „TEREZA KNOCH"

care există de mai bine de 25 ani

Curs primar după programa statului precum şi curs secundar facultativ cu limba romînă, franceza şi germana, lucru manual şi piano. Inscrierile se incep la 20 August şi cursurile la 10 Septembrie 1914. Se primesc eleve externe şi interne.

Ediţie specială

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2270.—Duminică 7 Sept. 1914

Cauzele războiului european actual

— V —

Diplomaţia austro-germană în dorinţa de a ajunge atotstăpînitoare pe continent, şi-a luat sarcina să dezlege cea mai grea problemă politică ce să poate închipui, *pierzînd din vedere clementele cele mai de seamă, anume însemnătatea flotei de războiu anglo-franceze şi apoi momentul ales pentru războiu.* De aici pripita încheere, că biruinţa va fi de partea sa.

După cum pe uscat, de ar avea o armată cît de perfecte puşti şi tunuri, ce pot face ele fără vitejia soldaţilor, aşa şi pe apă vasele de oţel cele mai tari pot fi sfărâmate şi înecate, dacă soldaţii nu sînt deprinşi cu primejdiile mării. Nenorocirea de la Ţuşima este o pildă. Ţărmurile Germaniei joase şi mlăştinoase *n'au ispitit pe locuitori să se încreadă talazurilor.* Dincolo, *în Englitera, mişcarea statornică a fluxului îndeamnă pe om să iasă la larg.* Doar în vecinătate, la întîlnirea apelor calde de la ecvator cu cele reci de la pol să adună cele mai mari pescării de pe glob. Şi pentru ce s'ar speria de furtunile care frămîntă oceanul, sau de negurile care întunecă cerul, cînd de mic, de cînd a deschis ochii pe lume, a crescut încunjurat de ele şi mereu i s'a povestit de vase sfărâmate şi oameni înecaţi, căci multe sate şi oraşe engleze stau aşezate pe ţermurile cele bogate în crestături şi adăposturi. Dacă mai ţinem socoteală că unităţile de luptă engleze sînt mai multe la număr; că *flota Regatului-Unit este ajutată de cea franceză, ia însăşi puternică; că vitejii japonezi au sărit şi ei* în sprijinul lor; că vasele celor 3 naţiuni aliate găsesc puncte de razim şi depozite de cărbuni în toate oceanele şi mările, numai atunci vom înţelege slăbiciunea şi micimea Germaniei pe apă, ia care pe uscat face să tremure întreg continentul.

Europa în timpul de faţă are asemănarea unui oraş uriaş încins cu un cerc de oţel. Cei din centrul oraşului răsculîndu-se împotriva mărginaşilor cu hotărîrea de a-i distruge, uită că tunurile care păzesc înălţimile înconjurătoare ar fi în stare să potolească răscoala prin foamete fără să arunce o singură ghiulea, ci numai tăindu-le eşirea din cetate.

Cine cunoaşte mişcarea economică de pe întreg globul, ştie că *Europa e legată de celelalte continente prin fire fără număr, prin care circulă sucurile dătătoare de viaţă.* Chiar de am trece peste cei 1500000 flămînzi, siliţi a părăsi căminul, mărturisind prin aceasta că aici prea s'au strîmtat locurile şi nici fabrici nu's destule să le dea de lucru, în fie care zi şi ceas sosesc de peste ocean corăbii care descarcă în porturile europene alimente şi materii prime, trebuitoare norodului şi fabricilor şi apoi iau din nou calea oceanului, să răspîndească în lume produsele muncii noastre, mărfuri lucrate şi bani, cerute de pieţele străine. Unele state europene, cu populaţie rară şi pămînturi mănoase, ar putea la vreme de restrişte să trăiască şi fără acest negoţ, Ce sdruncin am simţi noi, dacă ne ar lipsi curmalele Egiptului, ceaiul Chinei şi cauciucul Braziliei? Şi la rădăcina unui pom poţi rupe unele firişoare, fără a-i primejdui viaţa. Germania însă are pămînturi slabe, o climă răcoroasă şi umedă, de aceia $^3/_4$ *din populaţie cîştigă pînea muncind în ateliere şi fabrici, sau din negoţ şi an de an cumpără ţara alimente pentru mai bine de 2 miliarde.* Comunicatul de zilele trecute, că recolta ogoarelor pune Germania la adăpost pe un an întreg, este curată încercare de a ascunde adevărul. Cunoscătorii o ştiu prea bine. E uşor de văzut deci, că *foamea va bate curînd la porţile împărăţiei.*

In acest timp Englitera va descarca în linişte pe ţermul european trupe coloniale, care chiar de nu vor cîştiga laurii victoriei, vor pricinui pierdori şi obosele oştirilor prusiene prelungind războiul.

Şi după cum Englitera are de partea sa nemărginitul oceanului, *Rusia are şi dînsa cîmpii nemărginite.* Din cauza lor a fost înfrîntă de piticii japoneji, dar tot acele şesuri întinse, ba încă pustiite, au mîntuit împărăţia ţărilor de năvălirea Francejilor şi tot ele vor fi aruncate în drumul Prusienilor.

Impresurarea pe mare poate ţinea un timp îndelungat, de oare ce statele aflate în războiu cu Germania, sau rămase neutrale, îşi păstrează legăturile de schimb, calea mării fiindu-le deschisă. Incurcată într'un războiu fără sfîrşit, ameninţată de răscoale lăuntrice, fie şi numai din pricina foamei, căci şesurile Ungariei nu-s în stare să acopere nici nevoile Austriei, Germania va fi silită să plece grumajii.

I. Constantinescu.

INFORMAŢII

Intrunirea convocată de «Liga Culturală» secţia Iaşi, care trebuia să aibă loc în sala Circului Sidoli Duminecă 7 Septembrie, ora 3 p. m., s'a amînat pentru Luni 8 Septembrie la aceleaşi ore.

Astă-zi s'a dat rezultatul examenului de admitere la liceul naţional, clasa I-a. Din 104 copii romîni au reuşit 93, fiind 11 respinşi; din 16 străini au reuşit 10. In total dară 103 pentru 52 locuri. O parte din elevii reuşiţi vor fi trimişi la cele două gimnazii locale în care scop sunt convocaţi astăzi la liceu cei trei directori.

Prin decretul regal cu No. 3055 şi după propunerea făcută de către d. ministru secretar de stat la departamentul de războiu prin raportul No. 8367, tinerii cu termen redus notaţi mai jos din oraşul Iaşi au fost înaintaţi pe ziua de 1 Septembrie 1914 la gradul de sublocotenenţi de rezervă şi repartizaţi regim. la rezervă:

Sprînceană Gh., Fedeleş C., Vasilescu Al. I., Dolijan C. Ioan, Sion E. Florea, Dobreanu V. D., Barbu I. Ioan, Balaban Gh. Al., Lohan Gr., Constantinescu D. D. şi Teodorescu I. N.

La externatul secundar de fete s'au prezentat 120 eleve pentru clasa I-a. Au fost primite primele 53 reuşite la concurs.

Iată noul program ce se reprezintă azi Duminică 7 Septembrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical:

Inmormîntarea a trei marinari de pe vaporul «Goeben» cari lucrînd pentru salvarea mai multor victime ale unui teribel incendiu, au fost carbonizaţi cu desăvîrşire. Tîndală la Pension scene comice. Diferite meserii şi îndeletniciri în Indo-China (Asia) Intre tată şi fiu. Romanul unui casier, splendid roman în irei părţi. Casimir şi înţolegerea cordială, scene foarte umoristice.

In pauză: Marele debut al celebrilor dansatori romîni *Cornelia Georgescu* şi *Lambru Lirescu,* cari au avut un strălucit succes pe scenele teatrelor din întreaga ţară şi străinătate.

Din bogatul program remarcăm: Noul dans al fraţilor romîni din Ardeal, Sîrba ostaşilor romîni în Cadrilater.

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine", cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

In editura Librăriei Nouă „Negoescu şi Manţiu" din Galaţi au apărut şi s'au pus în vînzare *transparente caligrafice* de diferite mărimi, pentru cursivă şi rondă, de d. C. B. Penel profesor la liceul internat din Iaşi.

Editura invită pe d-nii profesori şi profesoare de desemn şi caligrafie din ţară, să ceară gratuit, aceste modele, spre cercetare.

Societatea Crucea Roşie secţia Iaş roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol attt de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Cuceriri ruseşti

Petrograd—Un comunicat al statului major, zice:

„Trupele ruseşti au cucerit poziţiunile Siniava şi Saurbov. Trupele austriace au fost respinse de la Vişnaia dincolo de rîul San.

Iaroslaw e învăluit în flacări.

In localităţile din prejur am luat mari proviziuni de războiu.

Pe frontul german nici o luptă.

O confirmare austriacă

Viena.—Un comunicat austriac confirmă că armatele austriace s'au retras în faţa ruşilor.

Şi pentru romîni

Sinaia. — Se comentează în cercurile politice manifestul adresat de marele Duce Nicolae către popoarele subjugate din Austria. Manifestul a fost publicat şi în limba romînă, deci se adresează şi romînilor din monarhia austro-ungară.

Abdicarea prinţului de Wied

Viena.—Ziarul «Die Zeit" află din Münich că principele de Wied a sosit aici şi şi-a continuat drumul spre Wied. In anturajul principelui se afirmă că imediat după sosirea la Wied principele va da o proclamaţiune către albaneji, în care va declara că abdică definitiv.

Un comunicat sîrbesc

— Sîrbii s'au retras din Semlin —

Niş 19/9, ora $8^1/_2$.—Biroul Presei e autorizat a dezminţi, în modul cel mai categoric ştirile răspîndite din Viena, pretinzînd că sîrbii ar fi fost respinşi din Semlin, după ce li s'au făcut 6000 prizonieri şi capturat mai multe tunuri. Sîrbii s'au retras din Semlin în urma ordinului venit din cartierul general şi pentru motive strategice. Retragerea trupelor noastre s'a făcut într'o ordine perfectă. Toţi soldaţii s'au retras împreună cu materialul de războiul în întregime. Austriacii nu au pătruns în Semlin de cît după două zile după ce sîrbii au evacuat acest oraş.

Aceste ştiri false precum şi cele răspîndite de Corespondenţa Sudslavă (care e slavă numai după nume) care a pretins că cei 7—8000 de sîrbi cari au bombardat Pancevo au fost respinşi, adăugînd şi o mulţime de amănunte fanteziste, sînt răspîndite în scop de a înşela pe cititorii străini şi de a acoperi înfrîngerile pe care sîrbii le-au impus austriacilor.

Nici un soldat sîrb nu a trecut pe acolo Dunărea, prin urmare nu a fost nici o luptă pe teritorul duşmanului.

Scufundarea neleguia a unui vas

Viena. — 19 | 9. — Se telegrafiază din Fiume că direcţia societăţii de navigaţie «Adria» a comunicat în mod oficial că vaporul societăţii „Bathori" s'a scufundat în apropiere de Vigo (Spania) în drumul său de la Havre la Fiume. Vaporul avea paşapoarte franceze şi engleze.

Direcţia societăţii „Adria» adaugă că vaporul a fost scufundat şi declară a fi avînd probe spre a cere îndemnizări.

Echipagiul a fost salvat.

PUNCTUL CRITIC

- Interwiev cu un fruntaş conservator-democrat -

— Conservatorii au a'şi clarifica atitudinea —

Bucureşti.—Ziarul „Universul„ publică în numărul său de astăzi un interwiev cu un fruntaş conservator-democrat, care cuprinde un răspuns la articolul intitulat „Punctul critic" şi apărut acum cîteva zile in „Epoca."

Personagiul interwievat, regretînd că în aseminea momente se nasc polemici de politică internă, zice despre Consiliul de Coroană şi despre atitudinea d-lui Take Ionescu următoarele:

„—In Consiliul de Coroană au fost numai două păreri: Una a d-lui Carp care a cerut să se declare războiu Rusiei şi a merge alăturea cu armata austriacă, şi a doua a celorlalţi care au adoptat politica neutralităţei.

Nimeni n'a vorbit de o ieşire din neutralitate în Consiliul de Coroană.

Raţiunea pentru care guvernul n'a întrebuinţat imediat cuvîntul neutralitate, a fost pentru a înlesni procedarea la întocmirile diplomatice, la care face aluzie „Epoca".

După cîteva zile situaţia s'a schimbat. Politica d lui Carp a început să-şi arate colţii, în partidul liberal prin atitudinea d-lui Stere, iar în partidul conservator, ceia ce este mai grav, prin atitudinea d-lui Marghiloman care în toate convorbirile sale, la Sinaia şi la Bucureşti, preconiza întoarcerea la politica d-lui Carp.

In aceste împrejurări, pentru a tăia scurt tendinţele unei politici contra Romîniei, d. Take Ionescu cu un adevărat curaj cetăţenesc, a pus punctul pe i şi a pronunţat cuvintele ştiute: neutralitate leală şi definitivă; iar mai tîrziu d. Disescu, cu autorizaţia d-lui Take Ionescu a stabilit că definitivul nu este etern".

Mai departe personagiul interviewat spune:

— „Dacă *Epoca* voeşte altă ceva de cît chestii de politice internă, trebue înainte de toate să spuie categoric ca ţara să înţeleagă: „Prin eşirea din neutralitate partidul conservator înţelege ori ce eşire din neutralitate? Cu alte cuvinte partidul conservator admite ca Romînia să intre în războiul actual alăturea de ori care din grupurile beligerante?

Se va spune că d. Filipescu a lăsat să se înţeleagă destul de categoric, că întrarea în acţiune trebue să fie alăturea de tripla înţelegere,—dar tot d. Filipescu a spus mai de mult că Romînia a fost în stare de *neutralitate de fapt,* — deci trebue o declaraţie formală a partidului conservator în această chestie".

*

„Epoca" de azi, revine asupra articolului său „Punctul critic" şi spune că nu este redacţional, ci este scris şi semnat de d. S. Mehedinţi, şi din eroare nu s'a trecut semnătura autorului în josul articolului.

RAZBOIUL FRANCO-GERMAN

Berlin.—Luptele continuă între Nayon şi Verdun. Lupta definitivă se aşteaptă din moment în moment. Poziţiunile armatei germane au fost bune eri, azi şi mai bune. Nici una n'a fost abandonată, iar francezii bătuţi în mai multe puncte.

La nord-est de Paris cinci divizii franceze au fost despărţite de către a doua armată germană. Trupele franceze şi engleze au fost respinse pe celălalt mal al Marnei.

Garda prusiacă a dat o luptă înverşunată la sud de Saint-Quentin. Trupele noastre au luat 32 tunuri franceze.

Numărul morţilor şi răniţilor francezi e foarte mare.

O mare victorie sărbească

Sinaia.—Aci a sosit ştirea după care armata sîrbească ar fi obţinut o mare victorie, făcînd 40.000 prizonieri austriaci. Lupta s'ar fi dat la Caupina.

Ştirea a produs o mare senzaţie.

*

Iată şi confirmarea sîrbească:

„Niş".—Oficial. — Intre Svornik şi Lugovina unde austriacii pătrunseră pe teritoriul sîrbesc prin Drina, armata sîrbă printr'un atac viguros la flancurile inamice a tăiat retragerea armatei duşmane, şi bătînd definitiv pe austriaci, a luat 40.000 prizonieri şi o mare cantitate de muniţiuni de războiu.

Un comunicat oficial austriac

— Armonia austro-italiană —

Viena 19 | 9.—Oficial. — Ştirile tendenţioase răspîndite de tripla înţelegere despre situaţia monarhiei, precum şi pretinsele înfrîngeri suferite de trupele noastre, depăşesc limitele moralei publice, mai ales în ceea ce priveşte încercările de a provoca neînţelegeri între monarhie şi Italia.

Informaţia privitoare la concentrarea mai multor corpuri de armată şi la pregătirile intensive în Tirolul meridional, sînt ridicole de oarece toate forţele mobile ale monarhiei sînt angajate în cele două teatre de război. Incidentele din Pola sînt pe dea'ntregul inventate. E foarte imprudent din partea duşmanilor noştri a afirma că concentrarea din urmă a armatei noastre va înfrunta un eşec, de oare-ce tocmai adversarul nostru va avea să simtă forţa armatelor noastre.

Datele privitoare la prizonieri şi la numărul tunurilor luate sînt în mod suficient rectificate de declaraţiunele oficiale. Ştirile despre înfrîngerile noastre pe frontul sîrb, sînt neadevărate, ceea ce se vede din buletinele oficiale, şi pe care evenimentele viitoare le vor confirma pe deplin.

PRIZONIERI RUŞI

Berlin.—Oficial.—In urmărirea ruşilor, generalul Hidenburg a luat alţi 25 mii prizonieri şi 400 tunuri.

Un mesaj al regelui Angliei

Londra.—In discursul sau de închidere a seziunei parlamentare, regele Angliei a spus:

„Luptăm pentru un scop onorabil şi nu vom depune armele de cît atunci cînd acest scop va fi cu desăvîrşire atins. Am cea mai mare încredere în sforţările leale ale supuşilor mei".

COMUNICAT FRANCEZ

Bucureşti.—Legaţiunea franceză din Capitală publică următorul comunicat oficial, cu data de 17 Sept. st. n.

Lupta a continuat pe toată întinderea de la Oise la Veuvres, în ziua de 17 Septembrie, fără schimbări importante din nici un punct. Aripa noastră stîngă în valea Oisei ocupă Margue-Eglise, Chalepont şi Coutes. Pe înălţimile de la nord de rîul Aisne am progresat uşor. Trei contra atacuri germane în contra armatei engleze au fost respinse.

La Noyon, între Soisson şi Reims am respins noi atacuri germane violente executate în timpul nopţii.

Inamicul a încercat zadarnic să ia ofensiva în contra cetăţii Reims.

In centru, de la Reims la Argonne, inamicul se întăreşte prin lucrări importante şi pare a fi adoptat o atitudine pur defensivă. La est de Argonne şi Venores situaţia este neschimbată.

La aripa noastră dreaptă, în Lorena şi Vosgi, duşmanul ocupă puncte organizate în mod defensiv, în vecinătatea frontierei.

150,000 de japoneji au sosit în Rusia

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul", care din sursă demnă de încredere, a arătat mai dăunăzi că trupe japoneze au conlucrat alături de ruşi la luptele din Galiţia orientală, afirmă şi în numărul său de azi, din aceiaşi sursă, sigură, că 150,000 de japonezi se află azi în rîndurile armatei ruse şi că Japonia continuă să trimeată noui trupe.

Atitudinea Romîniei

Berlin.—Ziarul „Vossiche Zeitung" ocupîndu-se de atitudinea Romîniei constată că nici în atitudinea guvernului romîn, nici în acea a regelui Carol nu s'a produs cea mai mică schimbare în dauna puterilor centrale: Germania şi Austro-Ungaria.

Intrucît priveşte anunţata criză ministerială din Romînia, despre care s'a vorbit acum cîteva zile, nu se mai aude nimic despre ea întrucît nu mai există nimic şi nu mai este nevoe de aşa ceva.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

TABLOU

de imobilele şi apartamentele din Iaşi ce sunt de închiriet cu începere de la 26 Octombrie 1914.

Ofertele de închiriere închise se vor primi la Credit pînă în ziua de 18 Septembrie st. v. 1914, cînd se vor deschide.

Numele imobilelor	Str. şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actual. chirieş
Em. Haier	Şoseaua Racoviţă 3	Intreg imobilul ocupat de d-ra Alice Weinmüller.
Z. Gafencu	An. Panu 65	Două dugheni ocupate de d-nii I. Glückman şi Aron Goldştein.
B. Fichner	St. Lazăr 21	Intreg imobilul ocupat de d-na Ghiza Fichner.
B. Rosenştein	Hagi Lupu 6	Apartamentul din fund ocupat de d. B. Rosenştein.
Berman luster	Cuza Vodă 18	Intreg etajul de sus ocupat de d. B. Iuster.
Căp. A. Cantuniari	C. Negri 6—8	Mai multe magazii şi apartamente de locuinţă.
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	Locuinţele ocupate de d-nii Haim Marcu şi Ghitla Simon.
Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn şi grădina cu gheţărie, pivniţă, bucătărie, etc.
I. şi M. Rusch	Crucei 39	Două odăi ocupate de d. N. Argintaru
Fraţii Cahana	Aron Vodă 8	Intreg imobilul ocupat de d-nii Rebec, Copel şi S. Cahana.
Def. Aristia Bossy	Lascar Catargi 29	Apartamentul din parter ocupat de d-na Maria A. Răşcanu.
Elena Armeanu	Spinzi 8	Apartamentele ocupate de d-nii N. Armeanu şi Maria Ştefănescu.
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	Patru odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă, ocupate de d. dr. I. Tatos.

DIRECŢIUNEA

Blocul balcanic şi tratatul din Bucureşti

Petrograd.—D. Ghenadieff a declarat unui redactor de la ziarul „Tanin", că alianţa balcanică ar fi posibilă cu condiţia anulărei tratatului de Bucureşti.

EPITROPIA

Parohiei „Buna Vestire" Iaşi

Publicaţie

Se aduce la cunoştinţa generală că Duminică 7 Septembre a. c. ora 2 p. m. se va ţine licitaţie publică în cancelaria parohială din str. Tăutu No. 6 pentru închirierea pe termen de trei ani începători de la 26 Octombre a. c. a imobilului din str. Tăutu No. 14 etaj II compus din 5 odăi pentru stăpîni, bucătărie şi odae deosebită pentru servitori, camară de lemne, asemenea pivniţă şi curte comună cu locatarul etajului I.

Suma de la care va începe licitaţia este de 1600 lei, iar doritorii de a concura, vor trebui să depună o garanţie provizorie de 400 lei. Supraoferte nu se admit, iar adjudecarea definitivă se va face după aprobarea Casei Bisericei.

Epitropi: *Econ. Apolon Andrieş, P. Cujbă, C. Th. Tăutu*

No. 43. Iaşi 30 August 1914

GIMNAZIUL

„MORITZ ŞI BETTI WACHTEL"

Iaşi, strada Sărăriei No. 147

Imobil propriu, Telefon

Cu începere de la 20 August, inscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între orele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1913—1914

140 elevi prezentaţi în lunie comisiunilor oficiale. **Nici un repetent.**

Se trimit anuare, gratuit, tuturor persoanelor care vor adresa cereri direcţiune.

O odae **Şi ANTRET MOBILATE** *de Inchiriat.* **STR. SĂRĂRIE 93.**

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2270.—Duminică 7 Sept. 1914

Opera de ajutorare în IAŞI

- Consfătuirea de la Primărie -

Faţă cu nevoile urgente de a se întinde opera de ajutorare, d. Gh. Mîrzescu, primarul oraşului, a convocat eri la Primărie un număr de fruntaşi ai oraşului, cari s'au constituit în „Comitet central pentru apararea intereselor familiilor celor concentraţi şi eventual mobilizaţi".

Comitetul se află pus sub preşedinţia Primarul i, şi se compune din I. P. S. Mitropolitul Moldovei, apoi d-nii P. Fîntînaru, prefect de judeţ, Chilimoglu, prefect de poliţie, Al. A. Badareu, D. A. Grecianu, C. Penescu, decanul baroului, Burada, prim preşedinte al Curţei de Apel, N. Gane, C. Climescu, Dr. Manicatide, efori la spitalul sf. Spiridon, M. Wachtel, d-nele Mârzescu, preşedinta Reuniunei Femeelor romîne, Maria Moruzi, preşedinta Crucei Roşie, d-na dr. Socor, d-na dr. Riegler, d-na Vasilescu, preşedinta societăţei Limanul, d-nii Haliţa, Sachelarescu precum şi d-nii general Lambrino, colonel Liciu, colonel Lecca şi alte cîte-va persoane.

*

D. Mărzescu într'o scurtă dar inimoasă cuvîntare, a zis că nu e nevoie să motiveze mult nevoia ce se simte a se constitui acest comitet, fie-care cunoscînd rostul lui. Pînă acuma Primăria a ajutat pe familiile celor concentraţi din restul fondului de mobilizare din anul trecut. Acest fond însă merge spre epuizare şi noi resurse se impun.

D. Mărzescu a prezintat apoi bilanţul ajutoarelor efectuate în anul trecut şi cel al ajutoarelor acordate în anul acesta.

Azisienţa luînd cu mulţumire act de declaraţiile primarului, consimte în unanimitate a se proceda de urgenţă la îndeplinirea operei de ajutorare.

Fiind vorba despre modul de organizare, d. Fîntînaru, prefect de judeţ, dă cetire instrucţiunilor în această privinţă elaborate de ministrul de interne.

După o discuţie, comitetul hotăreşte a proceda după organizarea locală din anul trecut.

Se procede imediat la constituirea comitetelor pe despărţire, care vor face anchetele cuvenite, vor strînge fondurile şi vor face distribuirea, fără nici un fel de deosebire.

*

Din iniţiativa d-lui Primar, s'a înfiiniat un timbru, numit „Timbru concentraţilor", care cu consimţimîntul benevol al celor interesaţi, se va aplica pe biletele de întrare la spectacole, şi pe compturile eliberate de comercianţi clienţiior lor.

Timbrele vor fi de 10 şi 5 bani. Se vor organiza reprezentaţii de teatru cinematografic, care vor puse sub privigherea d-nei Vasilescu, din partea societăţei « Limanul ».

Administraţia comunală s'a mai obligat a contribui cu 2000 lei pentru înfiinţarea unei grădini de copii, unde vor fi primiţi copiii celor concentraţi. Această instituţie va fi pusă sub conducerea Societăţei Femeilor Ortodoxe.

Administraţia comunală va mai interveni pe lîngă birturile şi hanurile din localitate, de a acorda o reducere simţitoare pentru familiile concentraţilor.

In acelaşi timp se va înfiinţa un birou de plasare, pus sub eonducerea d-nei Stratilescu, prin care se va încerca a se plasa unele din soţiile celor concentraţi.

*

In ceia ce priveşte ajutoarele d n judeţ, se va proceda la fel înfiinţîndu-se comitete pentru fiecare comună, sub privigheria d-lui P. Fîntînaru.

Ajutoarele aci se vor da în numerar dar şi în natură, pe care cei în drept le vor putea obţine în schimbul unor bonuri ce li se vor elibera.

*

Duminică 7 Septembrie, ora 3 va avea loc la Primărie o nouă consfătuire, la care vor participa pe lîngă Comitetul Central şi comitetele pe despărţiri.

Cu aceasta, opera de ajutorare devine efectivă.

O telegramă a noului ministru german

Telegramă a Legaţiunei Germane din Sinaia din 18 Septembrie, către consulatul German.

Rog a da sub semnătura mea următoarea declaraţie oficială: Ştirile, pe cît pare provenite din Paris şi Antwerpen (Anvers) şi răspîndite prin presa neutrală, după cari mareşalul Goltz, conform unei proclamaţiuni ar avea intenţiuuea să părăsască Capitala, sau că ar fi oferit la Anvers o pace separată pentru Belgia, care s-ar fi respins, sunt pure invenţiuni.

Nici un cuvînt din aceste ştiri nu este adevărat, tot aşa este lipsit de ori ce temei, că noi am fi cerut pacea la Wasingthon, sau că am fi exprimat dorinţa de a sfîrşi războiul.

Deja ieri „Norddeutsche Allgemeine" desminte oficial acele ştiri împrăştiate cu scopul de-a impune neutralilor credinţa, că Germania ar fi obosită de luptă. Din potrivă acel ziar inzistă că poporul german în această luptă, la care a fost constrins în mod scelerat, nu va da arma din mînă pînă ce nu va fi dobîndit să-şi asigure viitorul în lume.

ss) Baron von dem Busche.
ministru imperial.

Pe frontul franco-german

Londra. — Situaţia generală continuă a fi favorabilă armatelor aliate. Toate contra-atacurile germanilor au fost respinse cu perderi simţitoare pentru inamic.

Suferinţele Macedonenilor

Sofia.—Refugiaţii macedoneni, în număr extraordinar, veniţi pe pămîntul patriei povestesc suferinţele îngrozttoare pe care bulgarii macedoneni, le suportă din partea autorităţilor civile şi militare serbeşti.

Nimica şi nimenea nu este cruţat şi cînd macedonenii încearcă să se refugieze în Bulgaria, unii din ei sunt împuşcaţi în timpul fugei, de către soldaţii serbi ascunşi prin tufişuri.

Este sigur că guvernul bulgar va face demersuri pe lîngă cel serbesc, ca această stare de lucruri să inceteze.

Opinia publică spaniolă

Petrograd.—Opinia publică spaniolă este foarte iritată în urma zvonului că Germania ar avea de gînd să ocupe insulele Balsiare, pentru a face aci una din bazele operaţiunei excadrei sale din Mediterana.

COMUNICAT RUS

Petrograd.— Un comunicat al generalizimului rus, zice:

„In ce priveşte situaţia pe frontul Prusiei de est, ofensiva germană îndreptată în potriva armatelor generalului Renenkampf a fost oprită în ziua de 17 curent.

Trupele noastre ocupă acuma puncte de defensivă favorabile. Pe frontul austriac trupele ruseşti continuă urmărirea austriacilor şi înaintarea spre punctele de defensivă Sinava, Paroslava şi Przemsl.

Trupele ruseşti după triumful de la Ravaruska trecînd rîul San au luat 30 de tunuri şi 8000 de prizioneri".

UN COMENTAR

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse" se ocupă de articolul scriitorului englez Bernhard Schaw, întitulat *Crima contra civilizaţiunei*. Prin acel articol scriitorul englez relevă că alianţa dintre cele două state purtătoare de civilizaţie, Franţa şi Anglia, cu autocratica Rusie nu serveşte progresului şi civilizaţiunei.

Admiţînd chiar că Germania ar fi zdrobită şi Suedia atrasă în luptă, învinsă, nu va trebui ca mîine, acei cari contribue astăzi la triumful rusismului să-şi puie forţele lor întru apărarea acestor ţări şi distrugerea autocratismnlui rus.

Grecia pentru Tripla înţelegere

Atena.—Ziarele comentează în mod entuziast victoriile armatelor aliate. Ziarul „Patris" aminteşte că în orele de grea cumpănă pentru Grecia, cuvintele de mîngîiere au venit numai de la Paris, Londra şi Petersburg. Din Berlin şi Viena nu a venit de cît zîmbete batjocurătoare. Ziarul mai spune că triumful aliaţilor ar însemna în acelaşi timp şi triumful dreptăţei.

Manifestaţiile sunt oprite

Bucureşti.—Prefectura Poliţiei a luat dispoziţia, ca de azi înainte nici o manifestaţiune, şi nici un atrupament să nu mai fie permise pe străzile Capitalei.

Din informaţiile pe care le avem guvernul a decis ca ori ce încercare de a contraveni la aceste dispoziţiuni, să fie pedepsite cu ultima rigoare.

Hotărîrea comitetului conservator

Bucureşti.—Ziarul L'Independance Roumaine" vorbind despre hotărîrile luate de comitetul consultativ conservator, afirmă „că după discuţiunile urmate aproape unanimitatea membrilor prezenţi au socotit că, pentru moment, Romînia nu trebue să părăsească atitudinea ce a fost fixată în Consiliul de Coroană şi că partidul conservator nu trebue sub nici un chip să contracaseze acţiunea guvernului".

ATITUDINEA ITALIEI

Roma.— Cu privire la atitudinea Italiei face mare impresie un articol al ziarului „Corriere Subalpino", care cunoaşte bine părerile d-lui Giolitti, fostul prim-ministru şi unul din cei mai de vază oameni politici ai Italiei.

In articolul în chestiune, ziarul zeflemeseşte generozitatea eftină, cu care francezii, prin intermediul d-lor Pichon şi Delcassé, oferă Italiei Tretinul şi Triestul, Dalmaţia şi Adria, toate regiuni pe care bine înţeles francezii nu le posedă. Ziarul continuînd spune:

Dacă Italia trece azi de partea triplei inţelegeri, aceasta ar constitui un act foarte urît din punct de videre moral şi ar însemna să ne aruncăm într'o aventură, din punct de videre politic.

Articolul expune apoi marile primejdii de care tripla alianţă a ferit Italia în nenumarate rînduri şi constată că Tripla alianţă este considerată şi astă-zi vie, în cercurile diriguitoare italiene. In adevăr nici la Berlin, nici la Viena, nu s'a protestat sub nici un chip contra neutralităţei Itcliei.

O declaraţie a regelui Belgiei

Copenhaga.—Corespondentul ziarului „Daily Chronicle" din Anvers a fost primit în audienţă de regele Albert al Belgiei.

Acesta a declarat:

—„Am adînca convingere că războiul dezlănţuit nu este o simplă întîmplare.

Serbia n'a fost de cît un pretext. Războiul a fost dezlănţuit din cauza cercurilor militariste din jurul Ţarului.

Regele a exprimat speranţa că Tripla Inţelegere va învinge.

Luptele franco-germane

Roma.—Din Paris se comunică:

„Pe frontul dintre Oise şi Meusa luptele continuă. La centru germanii fortifică oraşul Montfaucon, unde s'a strămutat cartierul general al Kronprinţului.

In Vosges, între Ehein şi Thiancourt, francezii sunt mereu în contact cu detaşamente germane.

Rusia declară că Bucovina aparţine Romîniei

Bucureşti.--Ziarul „Universul" vorbind de situaţie, zice că nu este exact că Rusia ar fi comunicat că Bucovina îi aparţine şi nici nu a manifestat că are o atare intenţiune.

Din contra, Rusia a declarat categoric că Bucovina aparţine în întregime Rominiei şi că o ocupă pentru Rominia.

Aceasta e fapt adevărat, ziarul „Universul" adaugă că de îndată ce garanţiile aşteptate vor sosi, Rominia va putea intra în acţiune şi cu siguranţă că va fi triumfătoare.

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2270. — Duminică 7 Sept. 1914

##Ororile războiului

Cînd Napoleon, după sfîrşitul marei bătălii de la Eylau, între Francezi şi Germani din 1807, vizită cîmpul de luptă şi trebui să treacă printre nenumăratele cadavre ale celor căzuţi, să audă vaetele celor răniţi, ţipetele şi desperarea celor greu loviţi, se întoarse către generalii, ce-l însoţiau şi le zise: *„Acest spectacol e îngrozitor. El e de natură a face pe Prinţi să se gîndească la încetarea războaelor“.*

Aceste cuvinte îmi vin neîncetat în minte, cînd mă gîndesc la nebunia sanguinară, ce a cuprins astăzi toate statele civilizate, nebunie care tinde să devină epidemică.

A trecut peste una sută de ani, de cînd Marele Impărat a rostit cuvinte de pace, şi cu toate acestea la intervale scurte, dacă nu în fiecare an, oamenii se sfîşie unii pe alţii.

Triburile sălbatice, se poate zice, că stau în permanenţă pe picior de războiu, unele faţă de altele. Dar civilizaţii ? Fără să ne ducem departe în urmă, s'au dat lupte mari între ei pentru dobîndire de colonii, pentru deschidere de debuşeuri la intervale foarte scurte.

Groaznicul războiu de astăzi se poartă în numele unor revendicări teritoriale. Revendicări ? Dar cine n'are de luat de la vecinul său un petec de pămînt ?

Le place multora să dea vina pentru aceasta pe *Istorie*. Dînsa e marea vinovată, pentru că ea spune că în anumite timpuri şi pe anumite locuri au stat strămoşi de ai cutăror oameni de astăzi.

Dînsa împinge pe strănepoţi să ia arma în mînă şi să alunge pe intruşi !!.

Şi apoi dacă e vorba de revendicări, fie chiar numai teritoriale, ele au existat de cînd e lumea şi nici nu se poate întrevedea o epocă în care toţi să fie mulţumiţi cu ce au.

Doar în timpurile cînd vor dispare graniţele între state, cînd oamenii se vor aprecia ca oameni nu ca naţionalităţi cu aspiraţiuni şi tendinţe deosebite, doar atunci să înceteze patima de a dori lucrul altuia ?! Dar pînă atunci, şi dacă aceasta va fi vre-o dată ?...

Furia ce s'a dezlănţuit astăzi în Europa pune pe gînduri pe ori ce cugetător, *care socoteşte că epoca vărsărilor de sînge, că omorul legal şi în masă trebue să înceteze.*

Cîtă lume, cîte milioane de oameni n'au aplaudat la mărinimoasa iniţiativă a împăratului tuturor Ruşiilor, Nicolae II, pentru înfiinţarea tribunalului internaţional de la Haga.

Acest prinţ se arată convins de vorbele marelui Napoleon. Dar acum ?... Trebue să recunoaştem însă că nu dînsul e de vină pentru marile vărsări de sînge. Dînsul n'a făcut de cît să răspundă unei provocări insolente.

Dacă un Napoleon s'a speriat de cele cîte-va mii de cadavre şi estropiaţi din cîmpia de Eylau, ce ar trebui să zică un prinţ de la astăzi, cînd ar trece printr'un cîmp unde morţii, rîniţii, estropiaţii se numără cu sutele şi sutele de mii ?!

Se pare însă că în loc de a se îngrozi în faţa unor astfel de spectacole, furia de a se vărsa sînge devine mai mare. Astăzi se face apel la ultimele rezerve, şi ne înspăimîntă cele ce spun statele civilizate, statele mari:

Ne vom lupta, zic ele, pînă la ultimul soldat şi ultimul ban“.

Ameninţare teribilă.

Din cauza aceasta Statele mici, par a se molipsi şi dînsele de această atmosferă. Fiecare din ele socoate momentul venit pentru răfuială, pentru obţinerea revendicărilor şi fiecare îşi zice că dacă nu va vărsa sînge, nu i se va ţine socoteala la vreme.

Fi-va însă aşa ? Cînd furia va trece, cînd toţi se vor linişti, cînd toţi vor arunca ochii peste mormanele de cadavre, peste ruinele îngrămădite una peste alta, cînd se va face socoteala sacrificiilor, atunci situaţia va fi altfel văzută. Atunci, spera lumea însetată de pace, că cu linişte, cu judecata limpede şi rece se vor cerceta cauzele războiului actual şi se va căuta a se evita cele ce ar putea provoca un alt războiu satisfăcîndu-se revendicările tuturor, chiar şi acelor cari nu se vor fi măcelărit acum, dar totuşi stau cu arma în mînă şi sunt gata.

Vor înceta vreodată războaele, mă întreba cineva ? Greu de răspuns, dar totuşi s'ar putea întrevedea că dînsele se vor face din ce în ce mai rare şi nu cu atîta duşmănie ca acum, cînd democraţia va ajunge să domine fiecare stat. Ţările democratice în fruntea cărora stă neîntrecuta Franţă au luptat din răsputeri pentru pace. Franţa şi Anglia ca şi Belgia merg la războiu de nevoe. Pînă în ultimele momente dînsele au fost campionii păcii şi numai cînd mănuşa li s'a aruncat, dînsele au ridicat'o.

NOTA ZILEI

Humor.

Un fost deputat d- L. R. a povestit dăunăzi în cercuri ieşane următoarea mică întîmplare al cărei humor nu va scăpa nimănui.

Intr'un mic orăşel austriac, pe frontiera romîno-bucovineană, doi călători—unul era însuşi fostul deputat—cetiau buletinele de războiu afişate preste tot, în limba germană şi romînă

Toate—pline de victorii, succese, triumfuri asupra Ruşilor.

La oare-care depărtatre un bătrîn evreu bucovin an cetia şi dînsul una din placardele romîneşti. Şi cum auzise pe cei doi călători vorbind „moldoveneşte“ reflectă, ca şi cum ar fi vorbit pentru sine :

—„Porci mai sunt Ruşii ăştia, doamne ! De ce-i baţi mai tare, de ce se bagă mai mult şi merg mai departe...“

Ştiri din străinătate

«La Russie sociale».—D. Kovalewsky ale cărui cursuri la «Collège de France» au fost urmărite cu atîta interes, a adunat şi publicat într'un volum cursurile sale, care în împrejurările prin care trecem devin de o actualitate frapantă, cu atît mai mult, că ziarele au vorbit mult despre o pretinsă arestare la Berlin a lui Kovalewsky.

Cursurile d-lui Kovalewsky sunt o bună contribuţie la cunoaşterea vieţei sociale a imperiului moscovit care joacă acum un rol atît de covîrşitor în marea conflagraţie europeană.

D. Kovalewsky împarte în două cursurile publicate. In prima parte d-sa se ocupă de proprietatea agrară şi de chestiunea muncitorească din Rusia, iar în a doua parte se ocupă de chestiunea naţionalităţilor şi a democratismului Rusiei.

Contopite aceste două părţi, partea economică şi partea politică, pe care d. Kovalewsky le separă în cursurile sale, ele îţi dau noţiunea puternică a fizionomiei marelui imperiu moscovit.

Autorul acestor cursuri, care îşi cunoaşte perfect de bine ţara, este crud şi drept, pe atît pe cît adevărul şi patriotismul său îi permit să fie.

De aceia concluziunile sale de un pesimism foarte pronunţat merită tot interesul.

Vorbind de chestia agrară în Rusia, d. Kovalewsky relevă reforma agrară dela 1906, graţie căreia o suprafaţă de aproape 17 milioane hectare, a trecut de la proprietatea mireană la cea individuală şi o condamnă. D-sa este convins că această reformă va avea ca rezultat crearea şi desvoltarea unui proletariat rural care n'a existat până în ziua de azi în Rusia.

Trecînd la situaţia salariatului în Rusia d. Kovalewsky arată mizeria în care trăeşte lucrătorul rus şi spune că media salariului nu depăşeşte de 255 ruble şi merge în descreştere în unele regiuni ajungînd la o medie de 180 ruble.

Este drept că salariul nominal al lucrătorului rus s'a ridicat în ultimii ani cu unu la sută, dar cum viaţa s'a scumpit cu zece la sută, e deci clar că salariul lucrătorului rus e în continuă descreştere.

D. Kovalewsky este foarte îngrijorat de viitorul lucrătorului rus. Dreptul de grevă, recunoscut ca drept de fapt, este respins prin focuri de puşcă ; asociaţiile sindicaliste sunt înlocuite printr'un fel de instituţii oficiale, ale căror conducători sunt numiţi de guvern şi de patroni.

D. Kovalewski este tot atît de pesimist şi în ce priveşte situaţiunea politică internă.

Modestele concesii de limbă promise de guvern Poloniei şi aprobate de Dumă, au fost respinse de consiliul imperiului în ce priveşte Finlanda. Desacordul dintre aceste două ţări creşte din zi în zi şi d. Kovalewski nu poate prevede unde va duce acest desacord.

Aceste observaţi îndrăzneţe ale d-lui Kovalewski, sunt de altfel caracteristica temperamentului celor mai mulţi purtători de cuvînt ai Rusie.

Mici Polemici

Se comentează mult indiferenţa ce o arată Englitera statelor mici din Orient.

Unii oameni de stat engleji au aerul de a le da cu... Shakespeare.

*

In toate statele concentrările sunt la ordinea zilei.

E multă ură... concentrată.

*

Se atrage, din Capitală, luarea aminte asupra unor indivizi ce organizează pretinse subscripţii şi ajutoare în folosul Crucei Roşii.

...La dinşii, pe semne, Crucea însamnă «de vînzare».

*

In Germania sunt foarte multe categorii sociale neocupate.

— Cu toate aceste Franţa şi Belgia au a se plînge de... ocupaţia germană

*

„Facla“ primeşte ştirea că la Varşovia au sosit cunoscutele tunuri japoneze.

— Le cunosc foarte bine ruşii, de la Port-Arthur...

*

S'ar putea da ca model de stil echivoc comunicatele austriace asupra luptelor din Galiţia.

Intr'această artă sunt foarte... tari austriacii.

*

Dintr'un comunicat rus : „soldaţii noştri au pătruns adînc în Germania...“ Bieţii soldaţi ! Lacurile mazurice unde au pătruns, sunt foarte adînci.

*

Dacă e adevărat că librarii editori sunt în cartel, nu-i nimic de mirat.

Cartel — derivă de la... carte.

*

Luptele franco-germane s'au suspendat în urma ploilor.

...Straşnice ploi, dacă au putut localiza un asemenea foc !

INFORMAŢII

Intrunirea convocată de «Liga Culturală» secţia Iaşi, care trebuia să aibă loc în sala Circului Sidoli Duminecă 7 Septembrie, ora 3 p. m, s'a amînat pentru Luni 8 Septembrie la aceleaşi ore.

D. prof. dr. C. Thiron, a fost numit delegat al Consiliului superior, în comisiunea examenului de diplomă, a elevelor absolvente a şcoalei de moaşe de pe lîngă Institutul Maternitatea Grigore Ghica Vodă, din Iaşi.

Examen ce va începe zilele aceste la citatul Institut.

Aseară un incendiu a izbucnit la casele No. 39 din strada C. A. Rosetti, proprietatea d-lui Moise Grünberg. Focul a consumat o mare parte din această clădire.

Casele erau asigurate. Poliţia cercetează acum pentru a stabili cauzele incendiului. Pagubele sunt însemnate.

Administraţia comunală, ţinînd în seamă aglomeraţia de multă lume străină, a luat hotărîrea ca mîine Duminică, băile comunale să funcţioneze toată ziua.

In editura Librăriei Nouă „Negoescu şi Manţiu“ din Galaţi au apărut şi s'au pus în vînzare *transparente caligrafice* de diferite mărimi, pentru cursivă şi rondă, de d. C. B. Penel profesor la liceul internat din Iaşi.

Editura invită pe d-nii profesori şi profesoare de desemn şi caligrafie din ţară, să ceară gratuit, aceste modele, spre cercetare.

Astă-noapte s'a stins din viaţă, după o lungă şi grea suferinţă, d-na Carolina Lewin, mama fostului nostru colaborator Jacques Lewin.

Suflet de elită, Carolina Lewin a fost o adevărată providenţă pentru lumea nevoiaşă, care făcea apel la milă. Sunt nenumăraţi acei ce au condus bunătatea fără seamă şi spiritul larg filantropic a acelei ce dispare astăzi jelită, cu o nemărginită durere de unicul ei fiu.

Luînd din adîncul sufletului o vie parte la durerea familiei, transmitem tristele noastre condoleanţe.

Şcoala de arte şi meserii. — Iată rezultatul concursului de burse ţinut zilele acestea pentru şcoala de arte şi meserii din localitate.

S'au prezentat 21 candidaţi pentru 8 locuri libere ; din aceştia 3 au prezentat certificat de 3 clase secundare ; 7 candidaţi cu 2 clase secundare, 3 candidaţi cu 2 ani de şcoală medie şi 8 candidaţi cu un clas secundar.

Au reuşit în ordinea clasificaţiei :

Ionescu Ion, Dănilă Gh., Simionescu Alex., Tanasachi Const., Stanilescu Iordachi, Apostoliu Aristide, Simionescu Emil, Dăscălescu Alexandru.

Şcoala normală «Vasile Lupu».— Astăzi s'a afişat următoarea listă a candidaţilor reuşiţi la examenul de burse pentru cl. V a a şcoalei normale din Fălticeni.

Anghel, Butnăreanu, Druja, Graur, Hadîrcă, Ştirbu, Turculeţ, Tinu, Teleman, Taşcă, Ştefano, Ivanciu, Panaitescu, Postolachi, Ţurcan, Păun, Scutariu, Mărgirescu, Marian, Mandinescu, Gheorghiu.

D. Emil Radu, din batalionul 4 vînători, a fost înaintat la gradul de medic locotenent în rezervă.

Unele persoane ne roagă a publica faptul că au făcut reclamaţie la direcţiunea tramvaiului împotriva manipulantului cu No. 240, care se poartă necuviincios cu pasagerii.

Aseară, pe cînd tînărul Ionel Apostol, voia să descarce un revolver, printr'o mişcare greşită arma luă foc lovindu-l pe d-sa în piept.

Mai mulţi medici au fost chemaţi în grabă şi graţie ajutoarelor ce i-au fost date, d-sa e în afară de ori ce pericol.

Scolare. — S'a aprobat un concendiu de o lună d-rei Aurica Cireş, învăţ. la Băra-Roman, fiind suplinită de d-na Aglia Ionescu.

— Au fost numiţi suplinitori în jud. Iaşi pe 1 Sept. 1914.

1) Rotariu V. Ion, normalist la Zmeu-Lungani. 2) Preot C. Mateiu la Zbierăni-Cotnari. 3) Aurel Ştefanovici, la Coada-Stîncei com. Golăeşti. 4) Elisa Vasiliu la Chişărăi ; 5) Maria Popescu la Ruseni şi Petru Chirica la Hiliţa.

— Au fost numiţi suplinitori în jud. Suceava pe 1 Oct. 1914. Vasile Ionescu la Rişca ; El-na Teodoru la Bogdăneşti post II-lea ; Alexandru Nicodim la Mereşti; Gh. Iuga la Rotunda ; Zenobia Preda la Pîriul-Pîntei ; Gh. Berariu la şc. Vascani ; Maria Ştefănescu la Giurgeşti.

— Au fost numite în învăţămînt următoarele normaliste cu diplomă de învăţătoare :

In Jud. Roman : Teodorescu Ana la Muncelul de sus ; Ştefanovici Elena la Hociungi-Porceşti ; Balan Aurelia—Bahna ; Popovici Virginia — Gherăeşti ; Curelescu Lucia — Sagna ; Zalomir Maria — Cîrligi.

Jud. Dorohoiu — Gheorghiu Elena — Hăuţeşti : Constantinescu Eliza — Havîrna : Popovici Maria — Probotesti ; Bulgaru Elena — Hudeşti.

Jud. Vaslui. — Ionescu Zenobia — Muntenii de sus.

Jud. Iaşi. — Popescu Angela-Voineşti ; Ionescu Olga — Fîntînele ; Elena Zaharia — Şipote ;

Jud. Suceava. — D ra Aramă Maria la Tătăruşi.

Jud. Botoşani. — D-ra Munteanu Virginia la Tudora.

— Printr'o circulară telegrafică, ministerul de instrucţiune publică supune din nou conferinţelor profesorale ale şcolilor secundare spre rezolvire petiţiunile numeroase de a se admite un nou examen elevilor repetenţi, însă atrage atenţia că regulamentul şcolar în vigoare se opune admiterei de nuoi examene.

— La gimnaziul Alexandru cel Bun s'a afişat rezultatul examenului de admitere in cl. I. Sunt 69 elevi, toţi cu note mai sus de 5. Au fost respinşi 15 elevi cu note mai mici de 5.

— In clasa I a şcoalei comerciale superioare fiind numai 43 înscrişi nu se va mai ţinea concurs de admitere.

— Orariile şcolilor publice vor fi întocmite aşa fel ca profesorii neconcentraţi să poată înlocui pe acei concentraţi cari nu se pot prezenta la catedrele lor. Suplinirea se va face gratuit.

Editorii de cărţi didactice fiind în cartel, rabatul acordat librăriilor şi respectiv instituţiilor, este în anul acesta mai redus de cît în alţi ani.

Cursurile şcolare publice încep Marţi la 9 Septembrie.

Suntem rugaţi a atrage luarea aminte a serviciului sanitar că dezinfectările cu etuva se fac cu întîrziere la locuinţele unde se declară cazuri de boli contagioase.

Cursurile gimnaziului Wachtel se deschid la 10 Septembrie. Probabil că vor funcţiona două clase I (A şi B) în anul acesta şcolar.

D. Dr. Tudor medicul dispărţirei I suplineşte actualmente pe d. dr. Stenner la disp II-a, acesta din urmă fiind concentrat.

Societatea Crucea Roşie a Doamnelor din Romînia aduce mulţumiri d-nei Maria dr. Negel pentru donaţiunea de 30 metri pînză.

De aseminea d-nei Margareta P. Stroici, pentru 13 metri pînză de casă, şi d-lor Rechler (fabrica de tricotagiu) pentru 100 perechi ciorapi.

ECOU. Dl. doctor E. Margulies reîntorcîndu se din concentrare şi-a reluat ocupaţiile.

Consultaţiuni : 8—9 a. m. şi 2—5 p. m

Iată noul şi interesantul program ce se reprezintă astăseară Sîmbătă la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli :

Romanul unui spahi, grandioasă reconstituire cinematografică după celebra scriere «Le Roman d'un Spahi» de Pierre Loti de la Academia Franceză. Film parizian de mare artă în 5 părţi. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Aventurile lui Bobino, scene foarte comice.

Prin Spania, interesante scene şi vederi după natură.

Astăzi Vineri : Marele debut al celebrilor dansatori romini *Cornelia Georgescu* şi *Lambru Lirescu*, cari au avut un strălucit succes pe scenele teatrelor din întreaga ţară şi străinătate.

Din bogatul program remarcăm : Noul dans al fraţilor romîni din Ardeal, Sîrba ostaşilor romîni în Cadrilater.

Noul program viitor se reprezintă mine Duminică 7 Septembrie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Peste cîteva zile : „Suferinţele unei regine“, cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal

Comunicat german

Telegramă de la Legaţiunea Germană din Sinaia din 18 Sept., către Consulatul German din Iaşi :

18 Septembrie dimineaţa.—Lupta între Oise şi Meusa mai continuă ; hotărîrea încă nu a căzut, dar se aşteaptă în curînd. După indici sigure iniţiativa duşmanului pare paralizată ; încercarea făcută de francezi cu multă bravură de a rupe linia aripei drepte extreme germane, a eşuat fără ca să fi fost nevoe de o deosebită sforţare din partea noastră.—Armata germană de mijloc înaintează încet, dar cîştigă mereu teren. Incercările de eşire din Verdun, pe malul drept al Meusei, au fost respinse cu uşurinţă.

Statul major mai comunică, că dirijabilele întrebuinţate de oştirea germană au răspuns în totul marilor aşteptări puse în ele. Etapele, ce au avut unele din ele în cursele lor temerare, nu se puteau evita, dar în nici un caz, nu ne-au cauzat vre'o perdere, tote rămănînd în posesiunea noastră.

Opera de ajutorare în IAŞI

- Apelul Primarului -

Domnule Director,

Imprejurările obligîndu-ne iarăşi să îngrijim de interesele şi familiile celor chemaţi sub arme, vă încunoştiinţăm că eri 5 Septembrie a. c. s'a instituit în Iaşi următorul comitet *central* pentru ajutorarea familiilor nevoiaşe ale ostaşilor din Judeţul şi Oraşul Iaşi:

Inalt Prea Sfinţia Sa Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, d-nii Petru Fîntînariu prefectul Judeţului, C. Chilimoglu, Prefectul Poliţiei, General Lambrino Comandantul Corpului IV de armată, C. Stere Rectorul Universităţii, I. Burada, preşedinterţele Curţei de Apel, Alexandru Gane Procuror general, C. B. Penescu, Decanul Baroului de Avocati, Colonel P. Grecianu Comandantul Brigăzei de Cavalerie, Locot. colenel Cătuneanu comandantul Regimentului 7 Roşiori, colonel Liciu Comandantul Regimentului 13 Infanterie, d-l Locot. colonel Lecca Comandantul Batalionului 4 Vînători, N. Ganea, D. A. Grecianu, Al. A. Badareu, foşti Miniştri, C. Climescu, şi Dr. Manicatide, Epitropii Casei sf. Spiridon, Teodor Jellea Preşedintele Camerei de Comerţ, d-na Maria Moruzi, preşedinta societăţei Crucei Roşie, d-na Zoe Mârzescu, Preşedinta societăţei Reuniunea Femeelor Romîne, d-na Eliza Mavrocordat Prezidenta societăţei Ortodoxă Romînă, d na dr. Socor, Prezidenta societăţei Educatoarelor, d-na Vasilescu, delegata Societăţii Limanul din Bucureşti, d-nul Sachelarescu preşedintele societăţei Cantina şcolară, d-nul S. Haliţa, Preşedintele societăţei Colonia şcolară, A. B. Brandea Preşedintele societăţii pentru Invăţătura Poporului Romîn, Preşedintele Ligei Culturale, Preşedintele Societăţei pentru ocrotirea copiilor P. S. S. Arh. Antim Petrescu Preşedintele Societăţei Clerul, S. Marinescu Directorul Băncei Naţionale, M. Pompilian Administratorul Financiar al Judeţului Iaşi şi M. Wachtel.

Acest *comitet central* văzînd rezultatele fericite ale organizaţiunei din anul trecut a decis să se menţină în totul acea organizare şi să se *convoace pentru Duminică 7 Septembrie a. c. ora 2 jum. p. m. în localul Primăriei comitetele de despărţiri a căror compunere o dăm mai jos pentru ştiinţa tuturora ne mai avînd timpul necesar a face invitaţiuni individuale:*

Comitetul despărţirei I-a: Doamna şi d-l C. Kilimoglu Prefectul Poliţiei, d-na şi d-l H. Mîrzescu Prim Procuror, d-na şi d. C. Meisner, d-na şi d. C. Crupenschi, d-na şi d. Dimitrie Bogonos, d-na şi d. I. Prassa, d-na şi d. d-r Konya, d-na şi d-l C. Praja, d-nul I. V. Praja, d-na şi d-l V. Castan, d-na şi d. dr. Ţarauu, d-na şi d. dr. Manicatide, d. M. Jurist, d. Haim Nelken, d-na şi d. Neter, S. S. Ecouom Goţan. S. S. Diacon Vîrlănescu, S. S. Econom Ionescu, A. Smirnov, d-na şi d. N. Gheorghiade, d-na şi d. Ing. Ifrim, d-na şi d. Ioan Zarifopol, d-na şi d. C. Rusovici, d-na şi d-l V. Costin, d-na căpitan Gh. Dimitriu, d-nul Mihai Carp, d-şoara dr. Aspasia Macarovici şi d-na Zoe Mîrzescu.

Comitetul despărţirei a II-a: D-na şi d. M. Tomida prim ajutor de primar, d. şi d-na L. Pilat prim preşedintele Tribunalului, d na şi d. Ernest C. Aslan procuror, d-na şi d. Alexandru Stroja, d-na şi d. Lascar Antoniu, şi d. Ştefan Negruţi, d-na şi d. A. B. Brandea, d-na şi d. C. Cerchez, d-na şi d. Osvald Teodoreanu, d-na şi d. Xenofon Eraclide, d-na şi d. Dimitrie Mavrocordat, d-na şi d. L. Veisengrun, d-na şi d. M. Negruţi, d-na şi d. Uhrinovschi, d. Ştefan Georgescu, d-ra Teodosia Cantacuzino, d. şi d na ing. Marcovici, d-na şi d. Octav Erbiceanu, d. S. Goldenthal, d-na şi d-nul S. Wexler, d-na şi d-nul O Finkelştein, D-na şi dl. dr. L. Cosmovici, d-na şi dl. A. Winkler, d-na şi dl, Teodor Negruzzi, dl Farmacist Herţemberg, S. S. Econom P. Savin, S. S. Econom Ştefan Popescu, S. S. Econom Leonte, S. S. Econom Iordăchescu, dl. S. Schvarţ şi H, Kahana.

Dispărţirea III: D-na şi d. C. Climescu, d-na şi d. A. D. Xenopol, d-na şi d. M. B. Cantacuzino, d-na şi d. I. Burada, d-şoara Burada, d-na şi d. maior Văleanu, d-na Aspasia Răşcanu, d-na şi d. P. Bujor, d-na şi d. Gr. Dimitrescu, d-na şi d. Gr. Iamandi, d-na şi d. Julian Teodorescu, d-na şi d. dr. Veissa, d-na şi d. N. Cananău, d-şoara V. Cananău, d-na Constanţa Ghica, d-na şi d. I. Peretz, d-na Poleta Sturdza, d-na şi d. Diamant, d. Gr. Gheorghiu profesor, d-na şi Cohn-Drăcşineanu, d-na şi d. dr. Steuerman, d-na şi d. Rotbart, d-na şi d. dr. Flor, d-na şi d. N. Nanu, d-na şi d. Gh. Sturza, d-na şi d. S. Sturza, d-na A. Negruzzi, d. Blechman, d. maior Gh. Ionescu, S. L. Economi Gotcu, Agapi, M. Carp, Apolon Andrieş, Florescu, Stamati, Diacon Oprişanu, d-na dr. Ţintă şi d. Alexandru Gane Procuror General,

Dispărţirea IV-a: D-na şi d. Teodor Vasiliu, d-na şi d. P. Sion, d-na şi d. dr. V. Negel, d-na şi d. Ghi Lateş, d-na şi d. E. Herovanu, d-na Cleopatra Gheorghiu, p. Justin Adace, d. I. Ghelţer, d. Const. Negruzzi, d-na şi d. dr. Burştin, d-na şi d. N. A. Racoviţă, d-na şi d. Grigore Kessim, d-na şi d. A. Bercea. d-na şi d. Adolf Löbel, d-na şi d. L. Brüll, d. Nathan Gheller, d. M. Stern, d-na Beatrice Holban, d-na A. Cernea, d-na şi d. Răteanu, d-na şi d. Gh. Anibal Ciurea, d-na şi d. Gh. Tuduri, S. S. Econom C. Ştiubei, S. S, Diacon Stupcanu şi Bobulescu.

Dispărţirea a V-a D-na şi D. Athanase Gheorghiu, D-ra Evanghelina Cimara, D-na şi D. Gh. Cristofor, D-şoara Olga Gheorghiu; D. Gr. Pascu, D-ra Valanche Ghica şi D na şi D. P. Culianu, D-na Dr. Tzaicu, D-na şi D. Eugen Miclescu, D-na şi D. Emil Severin, D-na locotenent Agapi, D. V. Arseni, D-na şi D. Dienerman, D. M. Baraţ, D. S. Rehler, D-na, D-ra şi D. Farmacist Jelle, S. L. Niculescu, Dinescu, Agapi, Tt. Alexandrescu şi d-na şi D. Constantin Toma Ajutor de Primar.

Pentru Judeţ se vor institui ca şi în anul trecut sub îngrijirea D-lui Prefect al Judeţului comitete locale.

Cum D-le Director în compunerea comitetelor de mai sus s'a putut omite vre-un nume şi cum s'ar putea întîmpla ca şi alte persoane să dorescă să facă parte din aceste comitete, vă rugăm să aduceţi prin publicitate la cunoştinţa tuturora că compunerea lor nu este definitivă şi că toate persoanele care ar dori să ajute această iniţiativă vor fi înscrise de îndată ce-şi vor exprima dorinţa.

Aducîndu-vă toate aceste la cunoştinţă vă rugăm şi pe D-voastră să participaţi la consfătuirea ce va avea loc Duminecă ora 2 jum. în localul Primăriei. Contăm în mod particular pe concursul presei în adunarea fondurilor necesare acestui scop, — făcînd un apel la toţi locuitorii acestui oraş să ajute cu banul şi cu acţiunea lor iniţiativa noastră. Nu înţelegem să facem apeluri la caritatea publica. Facem apel la simţimîntul de datorie al tuturor romînilor şi al tuturor acelora care simt romîneşte să-şi impuie singuri, în măsura mijloacelor lor, darea cu care au să ajute statul, judeţul şi Comuna în această acţiune de asistenţă naţională. Conştiinţa fiecăruia trebuie să fie organul de execuţiune al acestei dări afectate pentru îngrijirea familiilor concentraţilor de mîne.

Preşedinte, *Gh. Mîrzescu*

Jacques Lewin, personal şi în numele familiei anunţă, adînc îndurerat, decesul iubitei sale mame

CAROLINE LEWIN

născută Daniel

survenit Vineri seara 5 Septembrie crt., şi roagă pe toţi prietenii şi cunoscuţii să aziste la ceremonia înmormîntărei care va avea loc Duminecă 7 Septembrie a. c.

Cortegiul va porni la ora 10 a. m., de la domiciliul funerar strada Lascar Catargi No. 19 spre Cimitirul Israelit.

Iaşi, 6 Septembrie 1914

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Luptele austro-sârbe

— Ataşatul militar englez rănit —

Niş. 18.—Trupele noastre de la Vişegrad, după ce au ocupat Siemeţ, urmînd marşul lor înainte, s'au apropiat de Roghatiţa.

Trupele noastre care plecaseră de la Baina-Asta înaintează în mod statornic înăuntrul Bosniei.

Pe frontul Liutovia-Zvornik-Losniţa, trupele noastre, ma ales aripa stîngă şi aripa dreaptă, prin succesele lor au obligat pe inamic a se retrage grăbit.

Succesul trupelor noastre care continuă a urmări pe inamic, sînt cu atît mai însemnate cu cît inamicul angajase forţe foarte mari pe acest front.

Pe frontul Losniţa-Ratcha inamicul a încercat din nou să treacă Drina însă toate încercările au rămas zădarnice. Incercarea lor de a trece Sava, pe frontul Mitroviţa-Şabaţ, n'a avut mai mult noroc. Pe frontul Dunărei nu se semnalează nimic important.

La retragerea lui din Vişegrad, inamicul a părăsit în mînele noastre magaziile lui neatinse.

Trupele noastre au pus mîna pe 20,000 kgr. făină, 30,000 cutii de conserve, 3 mii cutii cu sare, 2 mii paturi, multe uniforme vechi, un spital de campanie cu farmacia lui.

Ataşatul militar englez, locot-colonel Plunkel, a fost rănit eri la obraz şi la piciorul stîng, pe cînd observa lupta pe frontul Losniţa. Rănile lui sînt uşoare.

In jurul luptelor de la Lemberg

— Cauza comună austro-germană —

Colonia 18. — «Koelnische Zeitung» declară, cu privire la bătăliile de la Lemberg, că statul major austriac a avut să acopere larga graniţă a Galiţiei pe cînd ruşii au putut alege locul pentru ofensiva lor şi a concentra forţele lor principale într'un punct, din cauza mobilizării lor prematur începută.

Cauza aliatului nostru credincios este — bine înţeles — şi cauza noastră. Ruşii s'ar înşela foarte mult dacă ar spera că noi nu ţinem socoteală de această stare de lucruri, sub oricare punct de vedere. Dar afară de toate aceste, deja bătălia de la Lemberg rămîne pentru Austro-Ungaria un mare fapt militar de o însemnătate extraordinară. Exemplul unei lupte de nouă zile şi pe urmă de şase zile este fără seamăn în istoria universală.

O astfel de putere de rezistenţă şi de stăruinţă faţă de forţe superioare inamice trebue să ne impue cel mai mare respect.

Ştiri transmise din Rusia

Petrograd.—Se comunică din Lemberg că unele unităţi îmbrăţişează credinţa ortodoxă.

Se pretinde că trupele prusiene în Bavaria s'au luptat între ele.

Ştirile sosite la Odesa arată că fortificaţiunele Vienei nu vor fi gata decît în două luni. Neliniştea populaţiunei creşte.

Guvernatorul din Capetovn ucis

Petrograd—18.—Guvernatorul din Capetovn, generatul Delaray a fost ucis în momentul cînd trecea în automobil, d n nebăgare de seamă a poliţiei care prindea pe răufăcători.

Delaray, refuzînd să oprească maşina la somaţie, poliţia a tras asupra lui.

Distincţii pentru prinţi germani

Koenigsberg —18. — Municipilitatea a conferit principelui Hindenburg dreptul de cetăţean de onoare.

Dresda—18.—Regele Frederic August a conferit principelui moştenitor George şi principelui Cristian Frederic, crucea de cavaler cl. II, a ordinului Albert.

Imparatul Wilhelm a conferit principelui moştenitor George şi principelui Frederic Cristian crucea de fer cl II-a.

Lupte între vase germane

Londra.—Ziarul «Times» află din Petragrad, că o parte din Flota germană a dat o luptă în potriva altor vase germane, pe care le-a luat drept inamice. Multe vase s'au înapoiat avariate la Kiel.

BOMBARDAREA BELGRADULUI

Bucureşti.- Trupele austriace au reinceput bombardarea Belgradului.

Inţelegerea italo-română

Berlin. — Ziarul „Berliner Tageblatt" reproduce după Secolo, că ambasadorul României, d. Ghica, a declarat că d-nii dr. Istrati şi Diamandi n'au nici o misiune politică.

D. Ghica a adăugat că nu poate spune nimic despre o înţelegere italo-romînă, dar aşa ceva nu e esclus.

Situaţia neschimbată

Londra.—Un comunicat oficial din Paris, cu data de 4 zice:

„Pînă la această oră situaţia e neschimbată".

Luptele din Anvers

Londra.—O depeşă oficială din Anvers, spune:

„Mercuri spre sara trupele gnrmane s'au înapoiat la Bruxella. La Fermondes, în timpul nopţei, a fost o luptă de artilerie, care a continuat şi azi între germani şi belgieni, aceşti din urmă apărînd întrarea de nord a oraşului. Infanteria germană înaintînd spre un pod pe care belgienii l'au distrus, a fost primită de un foc ucigător al mitraiezelor, Germanii s'au retras în desordine la Termond.

In alte părţi nici o luptă vrednică de semnalat.

Un ordin de zi al generalului Dankl

Viena 18.—Generalul de cavalerie Dankl a dat la 14 curent un ordin de zi, spunând:

„Brava mea primă armată a săvîrşit o operaţiune neobicinuit de grea. Voi aţi bătut in mod decisiv pe ruşi lângă Crasnic şi în faţa Lublinului. In urmă aţi luptat două săptămîni, zi şi noapte, contra inamicului care se afla în poziţii ce semănau a fortăreţe şi aţi respins totdeauna cu succes atacurile lui nenumărate.

«După ce ruşii s'au întărit zilnic şi au avut în fine forţe cel puţin duble şi când noi am suspendat de bună voe atacurile noastre spre a continua să luptăm alături de celelalte armate ale noastre, care se unesc cu noi marşul nostru prin bălţi şi păduri, în regiunea Tanew, a cerut sforţări nemăsurate din partea tuturor. Dar şi aceasta a dus la bun sfîrşit.

Frăţie, tenacităţii voastre"!

ANEXAREA BUCOVINEI

Bucureşti.—Ziarul „La Roumanie" va publica în numărul său de astă-seară, următoarea informaţiune, din sursă autorizată:

— „Enervarea pablicului este şi mai mult aţiţată prin atitudinea incalificabilă a unor anumite ziare. Astfel „Bukarester Tageblatt dovedeşte că sunt oameni, din fericire prea puţini, pentru cari nici naturalizarea nu ajunge pentru a-i transforma din străini în romîni. Directorul acestui ziar a atins culmea atitudinei sale antiromîneşti publicind propunerile pe care Rusia le-a făcut Suveranului şi care sunt o născocire grosolană şi de rea credinţă.

Regretăm sincer că unele ziare romîneşti au căzut în cursa intinsă de „Bukarester Tageblatt". Confraţii noştri ar trebui să-şi dea seamă că sunt ziare, care nu ar trebui niciodată citate în criza actuală.

Orice om de bun simţ a înţeles că era vorba doar de o cursă grosolană intinsă de acei cari nu vor să înţeleagă că sunt lucruri pe care România nu le va face nici odată.

Regretăm de aseminea că confraţi de bună credinţă au putut să anunţe că Rusia a declarat că voeşte să anexeze Bucovina-

Anexările nu se fac în timpul războiului. De altfel Suveranul rus n'a manifestat nici o dată dorinţa de a anexa teritori. locuite de romîni. Ii ajunge şi chiar prea mult, Basarabia"

ŞTIRI DIN RUSIA

Odesa. — „Ruskoe Vjedemosti" zice că noua poziţiune germană pe frontul occidental o formează linia dreaptă Soisons — Reins — Verdun. Germanii ţinuţi în defensivă, caută să-şi asigure cît mai multe locuri de retragere Namur şi Givet. Francezii aşteaptă un atac din spre Metz.

Ruskoe Slovo *află că ziarul* **Times** **vorbind de frontul de Vest, i se pare că duşmanul a găsit noi întăriri şi mijlocul să oprească ofensiva aliaţilor.**

Baricade de cadavre

Londra.—Corespondentul de război al ziarului „Times, descrie momente de groază, al luptelor de pe Marne.

Trenurile ce duc la Paris sunt pline de răniţi. Intr'un loc germanii s'au apărat sub o baricadă de cadavre. Pe cîmpul de luptă zac 7000 de morţi.

Ediţie specială

ABONAMENTE
Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei
5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI
Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 26 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2271. — Marţi 9 Sept. 1914

Ipoteze asupra războiului actual

Cînd ţara întreagă vrea războiul, ce mai aşteptăm? zic unii.

Să fie oare aşa în realitate? Nu cumva toţi aceştia sunt victime ale propriei autosuggestiuni? Fiecare individ este pentru el însuşi lumea întreagă, şi ceia ce crede dînsul, socoate că tot astfel o cred şi alţii.

Ni se spune: «uitaţi-vă la studenţi, profesori universitari, oameni politici, cari toţi găsesc că a sosit momentul. De ce să nu ne mişcăm»?!

Şi chiar dacă aşa stau lucrurile, încă nu se poate zice că toată ţara cere numai de cît războiul. Cei ce se agită nu formează de cît o mică parte a păturei intelectuale, şi cu mult neasemănat de mică a totalităţii locuitorilor acestei ţări. Căci trebue să ne înţelegem bine.

Nu voim un război pe viaţă şi pe moarte, războiu pe care n'am putea să-l ducem pînă la astfel de limite, de cît atunci cînd existenţa noastră ca Stat astăzi în fiinţă, ar fi în joc. Am convingerea că atunci cînd am fi astfel ameninţaţi, *toţi dar absolut toţi, de la mic la mare am pune mîna pe arme*, pe topoare, securi şi ne-am vinde viaţa foarte scump căci de ce să mai trăeşti cînd ţerişoara ta în care te-ai născut, ai trăit, încetează a mai fi a ta, cînd ajungi pribeag şi străin prin locurile unde ţ'ai petrecut anii copilăriei.

Chestiunea ce se pune acum însă e alta. *Voim o Romînie mare, voim întrunirea într'un singur corp a tuturor Romînilor.* Găsim acum o ocaziune din cele mai fericite să facem începutul cu Transilvania. Şi trebue să se recunoască şi de astădată modestia noastră. Aceleaşi împrejurări favorabile le-am avea şi pentru Banat, Crişiana, Maramureş etc. dar ne mărginim în ambiţia noastră numai la Transilvania şi Bucovina.

Dacă pentru cazul întîiu, acel adică în care însăşi existenţa noastră ca Stat ar fi ameninţată, n'am sta să cerem sfaturi şi chiar ajutor de la nimeni, de sigur că n'ar putea fi tot aşa în cel al doilea.

De bine, de rău, strîmb ori drept, dar pînă astăzi există un anumit echilibru european. Cerem ca el să se strice în favorul nostru. E drept însă să recunoaştem că nu noi suntem factorul de căpitenie în sfărîmarea acestui echilibru. Alţii au început'o, iar noi voim acum să punem umărul pentru ca ruptura aceasta de echilibru să se înfăptuiască cît mai repede.

Este evident deci pentru toată lumea care judecă, că aici la mijloc e vorba de o acţiune cugetată, de o acţiune în favoarea căreia se cere să avem chiar de la început cei mai mulţi sorţi de izbîndă.

Cînd eşti lovit ţi se revoltă sîngele şi atunci pui mîna pe ce-ţi iese înainte şi dai. Dar nu mai e aşa cînd vrei să mai cîştigi. — Trebuie să ai calcule. Se poate ca ele să nu iasă aşa cum le-ai ticluit, dar nu poţi merge fără ca mai dinainte să ai în vedere la ce te poţi aştepta.

Şi aceste sunt lucrări pregătitoare, despre care nu ştim nimic. Suntem, din acest punct de vedere, în domeniul ipotezelor.

Mai acum o săptămînă un ziar local găsia că pentru rezolvirea chestiunii ce ne priveşte ar fi vre-o cinci ipoteze. D-l Rădulescu-Motru în «Universul» găsia numai trei.

In momentele actuale, după ferbinţeala de ieri, ne vine gîndul bun să vedem încotro mergem, cu cine mergem, pe ce şanse de izbîndă putem pune temeiu.

Dar fiind că ne aflăm la ipoteze, de ce n'am pune şi noi cîteva întrebări, la cari să răspundem tot ipotetic?

Astfel se poate cineva intreba: cît va ţinea războiul actual?

In articolul meu *«Ororile războiului»* arătem că toate Statele mari azi în luptă, declară: «ne vom lupta pînă ce vom rămînea cu un soldat şi un ban". Germania rădică tinerii de la 16 ani în sus, şi de sigur aşa vor face şi alte State.

Dacă socotim că aceste declaraţii sunt adevărate şi temeinice evident este că timp vom găsi nu numai astăzi, ci şi mai tîrziu pentru intrarea noastră în acţiune. Şi cine ştie dacă nu va fi mai bine aşa?!

Dacă însă credem că cuvintele acelea sunt spuse *ab irato* trebue să nu ne codim mult, ci să începem cît mai curînd. S'ar putea isprăvi războiul fără ca noi să ne fi hotărît macar asupra ce ar fi de făcut.

Aici e rolul mare al diplomaţiei aici ar trebui să ni se dea indicaţii de diplomaţi, de învăţaţi şi în genere de cei ce scriu ori vorbesc şi ne indeamnă să plecăm numai decît. Căci ipoteză pentru ipoteză: putem susţine noi un războiu de cel puţin un an?! Să băgăm de seamă că noi scoatem acum 6—700000 oameni, deci tot ce putem da.

Ată întrebare: după terminarea războiului, urma-va o prefacere pe care nici nu ne-o închipuim, a hărţii Europei? Răspunsul va fi tot ipotetic.

Se poate ca la urma urmei să nu rămînă decît ruină, prăpăd de oameni şi averi, popoare întregi extenuate şi date îndărăt cu 40 ori 50 de ani?

Cine ne poate spune că după multe şi îndelungate lupte nu se va ridica o voce care să zică: „vaţi luptat cu toţii vitejeşte, aţi făcut minuni de bravură, dar acum ajunge», şi popoarele obosite să recunoască dreptatea acestei voci.

Iar cei mari cînd îşi vor arunca privirile peste gămezile de cadavre, la pustiirile făcute, îşi vor aminti de cuvintele marelui Napoleon *pentru pace* şi vor lua angajament a nu mai purta războaie? De ce n'ar eşi tocmai din viltoarea aceasta, ideia unei dezarmări generale?

Cît priveşte apoi refacerea hărţii Europei, tot ipotetic vorbind, se prea poate ca să nu fie aşa ds grozavă, cum ne-o inchipuim noi în biurourile noastre.

Evident că statele mari vor continua a rămîne ca atari. Vor suferi mari perderi teritoriale cei mai obosiţi, dar nu aşa de puternice încît să le atingă *fiinţa*. Va fi mai mult o perdere de influenţă, de supremaţie nominală, de o parte sau de alta. Căci tot ipotetic vorbind, de ce am crede că Austro-Ungaria va dispărea de pe faţa pămîntului? Despre *ea s'a zis în veacurile trecute, că de n'ar exista, ar trebui inventate.*

De ce n'ar fi şi acum aceleaşi raţiuni politice pentru existenţa ei? Se poate însă să se transforme într'un *Stat federativ*. O serie de State autonome, după naţionalităţi, şi-ar da mîna pentru a trăi împreună sub autoritatea nominală a unui împarat? Atunci ar ajunge şi *Ducatul Transilvaniei* autonom cum pare că voesc fraţii noştri de acolo. Dar... ipoteze.

V. I. Radu

O comunicare
a agenţiei consulare franceze din Iaşi

Dans un délai de huit jours, les exemptés et réformés des classes encore soumises aux obligations militaires, doivent faire leur déclaration de situation militaire aux Agents diplomatiques ou Consulaires. Ces déclarations qui pourront être faites par lettres recommandées, énonceront les noms, prénoms, classe, date et lieu de naissance et, si possible, les causes d'exemption ou de réforme. Les Consuls convoquent les intéressés pour examen médical, en commençant par les plus jeunes classes. Les hommes dont la résidence est trop éloignée seront examinés par le médecin de leur résidence et enverront le certificat au Consul; ceux ayant une infirmité apparente ne seront pas astreints à la visite. Le Consul délivrera un certificat établissant l'infirmité. Il dressera ensuite la liste de tous ceux reconnus aptes à faire campagne; il ne les enverra en France *que sur nouvel ordre.*

Les jeunes français nés du 1-er Janvier au 31 Décembre 1895, devront se présenter le plus tôt possible à leur Consulat respectif, pour y être soumis à la visite médicale. Les opérations de révision commenceront en France le 7 Octobre; la fin des opérations aura lieu le 20 Novembre. L'incorporation du contingent suivra de très près la révision.

Les inscrits de la classe 1915 et les ajournés des classes 1913 et 1914 devront être visités immédiatement.

Ştiri din străinătate

L'epargne en France.—D. Lescure, însărcinat de *Verein für Sozial politik*, publică într'un volum o foarte interesantă anchetă asupra forţei economice a Franţei.

D-sa respinge în primul loc afirmaţia că starea economică excelentă a poporului francez se datoreşte natalităţei care e în scădere, şi explică această prosperitate economică prin următoarea constatare interesantă.

Masele franceze trăesc mai mult la ţară şi prin oraşele mici unde cheltuelile mai mari sunt foarte rare.

O altă constatare interesantă şi demnă de reţinut, pe care o face d. Lescure, este că cele patru miliarde care în fiecare an părăsesc Franţa sub forma de împrumuturi acordate diverselor state, nu dovedesc într'atît bogăţia naţională a Franţei, cît lipsa braţelor şi a spiritului de întreprindere la poporul francez.

OAMENI ŞI LUCRURI

Războiul cel mic

Nici o putere din lume nu poate hotărî în momentele de faţă, pe cineva, să *nu* vorbească despre ceia ce numim—şi formează într'adevăr—marea actualitate a zilei.

Inainte de a-şi spune «buna dimineaţa», oamenii, ori-cine ar fi, au şi încins dialogul:

— Cu cine mergem?
— Cu Rusia—să luăm Bucovina.
— Ba, cu Austria,—ne trebue Basarabia.
— ...Cine o să biruie?
— Francejii.
— Ba, îmi pare, Germanii.
.....Şi aşa la infinit.

De oboseală, ori de plictiseală, adeseori ne aşezăm la vre-o masă comună cu deciziunea fermă, luată dinainte şi reciprocă—de a nu începe vorba despre evenimentele în curs, pentru a ne feri de contraziceri şi iritaţii.

Dar după cîteva clipe dialogul şi conflictul sunt în toiu. „Războiul" ne iea în stăpînire...

Aceasta ne aminteşte o anecdotă autentică din timpul marei „Afaceri".

In «Figaro», defunctul caricaturist Caran d'Ache a ilustrat următoarea scenă:

O familie, cu invitaţii ei, se aşază la masă.

—«Surtout—ne parlons pas de l'Affaire...»

Era în adevăr foarte greu, pe atunci, ca să se întîlnească undeva doi-trei inşi fără să se încingă o violentă discuţiune asupra «afacerei» Dreyfus.

A doua imagine ne arată un epizod următor. Masa, scaunele, tacîmurile, toate lucrurile menagiului răsturnate, val-vîrtej; oamenii—cari pe sub masă, cari sub scaune, cari căutîndu-şi măselele risipite şi aşa mai departe.

Iar drept comentar, Caran d'Ache adăoga numai atît:

— «On en a parlé...»

Cu toată hotărîrea, oamenii nu s'au putut stăpîni şi au „vorbit" de „Afacere" —aşa cum se vorbia pe atunci, cu sfezi şi cu păruieli.

Unde e artistul satiric care să ilustreze, în momentul de faţă, într'o sinteză eloquentă cum se petrec lucrurile în războiul... cel mic?

Rodion

INFORMAŢII

Opera de ajutorare în Iaşi
— Intrunirea de eri —

Eri a avut loc la Primărie a doua întrunire, în vederea constituirei comitetului de ajutorare. In afară de membrii comitetului central au participat şi membrii comitetelor de despărţire.

D. Mărzescu, primarul oraşului, mulţumind tuturor pentru graba ce au pus în a răspunde la apelul administraţiei comunale, spune că nevoia de ajutor e azi mai mare ca ori cînd. Din elanul de anul trecut, s'au mai putut ajuta şi in anul acesta un număr de 400 de familii, — dar azi comuna e sleită şi nu mai poate face faţă nevoiei.

In ceia ce priveşte opera aceasta de ajutorare, primarul zice că nu trebue considerată ca o operă de caritate, ci obolul fiecăruia trebue considerat ca isvorît dintr'un simţimînt de datorie al tuturor acelora cari simt romîneşte, de a veni în ajutorul acelora cari azi păzesc fruntariile şi care mîine le vor lărgi.

In ceia ce priveşte ajutorarea în sine, primarul roagă pe membrii comitetului, să nu uite pe acele familii, care dintr'un sentiment firesc se ascund şi refuză mîna de ajutor, şi să le convingă că nu este un ajutor caritabil, ci e ceva mai mult de cît o leafă de la stat, căci e o pensiune dreaptă pe care o dă însuşi naţiunea.

Cuvîntarea inimoasă a d-lui Mărzescu a fost acoperită de unanime aplause.

*

Se procede apoi la constituirea comitetelor de despărţire, după cum urmează:

Secţia I-a: D-nii C. Meisner, preşedinte, I. Praja, casier şi N. Gheorghiade secretar.

Secţia II-a: D-nii E. Uhrinowski preşedinte, M. Tomida casier, Lascar Antoniu secretar.

Secţia III-a: D-na A. Burada, preşedintă, d-nii Gr. Iamandi casier şi preotul Gotcu, secretar.

Secţia IV-a: D-nii Th. Vasiliu, preşedinte, Vasile Radu casier şi Leon Brill secretar.

Secţia V-a: D nii Ath. Gheorghiu, preşedinte, W. Dinnerman, casier şi Gr. Pascu secretar.

*

D. M. Wachtel, din partea comitetului central, distribue apoi listele de subscripţii,—iar comitetele de despărţire hotăresc a se întruni zilnic,—ceia ce arată probabilitatea că opera de ajutorare va deveni efectivă cît de curînd.

■ Examenul de admitere în liceul internat s'a terminat.

Comisinnea compusă d'n d-nii: G. Lascar preşedinte, Victor Munteanu şi V. Bejan membrii, a încheiat lucrările.

Toţi cei 15 candidaţi au reuşit.

■ Un incendia provenit din neglijenţă a distrus o mare cantitate de grîu pe moşia Movileni, proprietatea d-lui C. Zamfirescu.

Pagubele se ridică la suma de 5000 lei. Asigurarea era făcută la societatea „Dacia Romînia".

■ Conferinţa celor trei directori de şcoli secundare a ajuns la încheierea că nu va putea fi primit nici un elev străin în clasa I, fiind 167 elevi romîni reuşiţi la concurs: 93 la liceu, 38 la „Ştefan" şi 36 la «Alexandru». Apoi sunt repetenţi 24—25.

In celelalte clase fiind de asemenea prea mulţi elevi, a rămas a se cere dezlegare ministerului în ce priveşte elevii de anul trecut, de oarece ar fi nedrept a se elimina după ce au fost primiţi.

■ Comisiunea de ajutorare a mobilizaţilor, dispărţirea III-a, sub preşidenţia d-nei Aspasia Burada se întruneşte Marţi la 5 şi jum. în localul societăţei farmaciştilor din piaţa Unirei.

■ Cursurile la şcoala Sf. Sava vor începe la 15 Septembrie.

■ *Fruntaşul nostru d. N. Cananău, deputat s'a întors eri în localitate venind din străinătate după o lungă şi grea călătorie.*

■ D. Vasile Mardare, actualul notar definitiv cl. I al comunei Podul-Iloae, a fost înaintat în funcţiunea de administrator cl. II al plăşii Pereschiv din jud. Tutova.

■ Locuitorul Ion Tofan din com. Rediu Mitropoliei, a fost izbit de un bou cu coarnele, alegîndu-se cu răni grave.

Pacientul a fost internat la spitalul Central din Iaşi.

■ Astăzi s'a pus în vînzare noul volum al d-lui I. Botez: «Studii şi observaţii», apărut în editura „Vieţii Romîneşti" şi cuprinzînd, un mare număr de lucrări extrem de interesante, multe din ele fiind în legătură directă cu actualităţile şi conflictele zilei. Intre altele volumul redă în romîneşte cuprinsul broşurei engleze asupra Neolatinilor publicată de curînd de d. Botez.

■ «Timbrul concentraţilor» lansat de către administraţia comunală, va fi aplicat, după intervenţia acesteia şi pe biletele trupei de operetă Maximilian. In vederea aglomeraţiei ce se prevede la excelenta trupă, venitul timbrului concentraţilor va fi important.

■ Se continuă a ni se distribui apa cu porţiunea. Dela 6 seara debitarea ei e întreruptă. Este prin urmare ceva.

Am dori să ştim pentru ce asta.

Se nu uite d. Primar că ţinem drept bun angajamentul ce şi-a luat *de a căuta pe cei răspunzători în afacerea aducţiunei apei la Iaşi şi că ne va dezvălui totul.*

Pentru acum ne mulţumim a reaminti celor în drept despre acea promisiune.

■ Astări, luni la 4 p. m. se adună la liceul internat conferinţa prezidată de d. Bogdan spre a da rezultatul examenului de clasa IV-a în vedere că mîni acei elevi intră în examenul de capacitate,.

Preşidenţia acestui din urmă examen o are d. Gh. Lascar înlocuind pe d. Th. Badareu, concentrat la Vaslui.

■ Ziarul «Minerva» din 7 Septembrie la telegrame din Iaşi, afirmă că în ultimul timp. cazurile de scarlatină s'ar fi înmulţit în mod îngrijitor în Iaşi şi mai ales în Circ. V-a.

Suntem autorizaţi a comunica că în decursul lunei Septembrie pînă azi 8 Sept. nu s'a inregistrat în acea circumscripţiune decît un caz de scarlatină în strada Misai, care e izolat în pavilicnul de contagioase.

In decursul lunei August în acea circumscripţiune nu s'a produs nici un caz de scarlatină.

■ Astăseară Luni ce se reprezintă la cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli, *Tinereţa lui Rocambole.*

■ In editura Librăriei Nouă „Negoescu şi Manţiu" din Galaţi au apărut şi s'au pus în vînzare *transparente caligrafice* de diferite mărimi, pentru cursivă şi rondă, de d. C. B. Penel profesor la liceul internat din Iaşi.

Editura invită pe d-nii profesori şi profesoare de desemn şi caligrafie din ţară, să ceară gratuit, aceste modele, spre cercetare.

■ *Societatea Crucea Roşie secţia Iaş roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.*

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 20 Septembrie curent oara 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise pentru furnizarea a 217.240 kgr. ovăs.

Garanţia provizorie 1000 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra comptabilităţei publice sunt aplicabile aceste licitaţiuni.

Condiţiunile de licitaţie şi caetul de sarcini se pot vedea în fie care zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 19100 6 | 19 Sept. 1914

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Linişte în Egipt

Londra.—19 | 9 Oficial.—Ştirile din izvor german despre o pretinsă răsvrătire în Egipt sînt absolut false.

Autorităţile engleze din Egipt sînt foarte satisfăcute de situaţia de acolo. Liniştea domneşte pretutindeni şi trupele egiptene sînt absolut leale.

Lunecarea unui submarin englez

Londra.—Guvernul din Australia a anunţat pierderea unui vas submarin.

Trupe germane la Constantinopole

Petrograd.—Alte trupe germane au mai sosit la Constantinopole, printre care şi doi generali de artilerie.

Principele Gheorghe al Serbiei rănit

Nş 20 | 9. —Principele Gheorghe al Serbiei a fost rănit cînd ataca pe duşman la asalt, în capul batalionului său din regimentul 5 infanterie.

Principele a fost rănit de un glonte care i-a pătruns lîngă şira spinării. Principele e îngrijit la ambulanţă şi va fi transportat mîne la Crupanie.

Un comunicat oficial englez

Londra 18 | 9.—Iată un rezumat oficial al operaţiunilor descrise de cartierul general englez cu data de 14 | 9, cuprinzînd perioada de la 10 la 13 | 9 inclusiv.

De la 10 | 9 armata engleză a făcut progrese însemnate, în scopul ei de a respinge duşmanul în cooperare cu armatele franceze.

In frontul nostru înaintea mersului în spre Laon, aveam de trecut şease rîuri care curg de-acurmezişul direcţiunei noastre şi unde ar fi putut să ne opue duşmanul o oarecare rezistenţă. Printre ele sînt Marne, Ourcq, Vesle, Aisne,. Rîul Marne a fost trecut de trupele noastre în ziua de 9 | 9 ca o operaţie de antegarde.

Trecerea rîului Ourcq nu ne-a fost disputată. Spre malul rîului Vesle a fost o slabă opunere, dar rezistenţa duşmanului pe malurile rîului Aisne, în contra noastră pecum şi în contra francejilor, a fost şi mai este din cele mai crîncene. Vineri 11 | 9 duşmanul nu s'a mai opus de loc mersului nostru.

Toată ziua am împins înapoi diferite detaşamente duşmane. La apusul soarelui, trupele noastre au ajuns la nord de rîul Ourcq.

In timpul acesta trupele franceze înaintau pe toată linia cu succes.

Armata a patra germană, comandată de ducele Albert de Wüstemberg, a fost alungată şi întreaga artilerie a unui corp de armată german a fost capturată, precum şi mai multe drapele.

Sîmbătă 12 | 9, duşmanul ocupa o poziţie formidabilă în faţa noastră, la nord de rîul Aisne. La Soissons inamicul ocupa o linie de dealuri întărite. Al treilea corp al armatei noastre a ajuns la sud-est de Soissons.

Aici un duel de artilerie a continuat aproape toată ziua, Duşmanul avea un mare număr de obuziere bine acoperite. Mişcarea trupelor s'a făcut împreună cu a şasea armată franceză care se găsea pe stînga noastră şi care a ocupat Soissons în timpul nopţii. A doua armată a noastră nu a trecut Aisne. Prima trecuse rîul Vesle la sudul rîului Aisne, la Braine. Pe stînga noastră, o divizie de cavalerie cu cîteva detaşamente de infanterie au ocupat acest oraş la amiază, alungînd pe inamic mai spre nord. Mai multe sute de prizoneri au fost capturaţi lîngă Braine, unde germanii au aruncat o enormă cantitate de muniţiuni în apă.

Pe dreapta noastră, francezii au ajuns la rîul Vesle. Toată ziua o rezistenţă straşnică ne-a fost opusă de duşman pe o distanţă de 15 mile engieze. La apusul soarelui, părţi din cele trei corpuri de armată trecuseră Vesle, cavaleria întorcîndu-se spre malul sud.

La stînga noastră, francezii au respins pe germani dar nu au putut, din cauza focului artileriei, să facă un pod de pontoane pe Aisne.

La Soissons, multe grupuri de germani au fost găsiţi prin păduri. Ei se predară bucuros.

Oraşul Criel a fost complect jefuit de germani şi mai multe case au fost incendiate.

La Crepi, în ziua de 3 | 9, s'au făcut mai multe rechiziţiuni de către germani, sub ameninţare de o contribuţie de 100,000 dacă ar fi prea mare întîrziere.

Reims a fost ocupat de duşman în ziua de 3 | 9 şi reocupat de francezi în ziua de 23 | 9, după o luptă vie.

In ziua de 12 | 9, o proclamaţiune a fost afişată de germani: Iată cîteva fraze traduse literal.

«Spre a asigura într'un mod serios siguranţa trupelor noastre şi spre a inspira calmul populaţiunei din Reims, persoanele numite mai jos au fost arestate şi vor fi luate ca ostatici de către comandantul şef al armatei germane. Aceste persoane vor fi spînzurate la cea mai mică încercare de dezordini. Oraşul va fi incendiat în total sau în parte şi locuitorii spînzuraţi în caz de nesupunere». Urmează lista persoanelor în număr de 81, dintre fruntaşii oraşului Reims, printre care şi patru preoţi.

Imprumutul de resboiu

Berlin. — Succesul subscripţiei pentru împrumutul de războiu a întrecut toate aşteptările. Subscripţia a ajuns la 3 jum. miliarde.

Cenzura pentru ziare

Petrograd.—Aci se afirmă că ziarele din Austria ar fi primit ordinul să nu mai publice nimic de pe teatrul războiului.

Schimb de telegrame

Petrograd.—Primarul de Londra a felicitat pe primarul din Petrograd pentru succesul armatelor ruseşti.

TRATATIVELE DE PACE

Viena. — „Kölnische Zeitung" află că preşedintele Wilson a primit un răspuns negativ din partea cancelarului german, relativ la incercarea făcută de a începe oare-care tratative de pace.

Cancelarul german a răspuns, că de oarece statele aliate au decis a nu încheia pacea separat, Statele-Unite ar trebui să convingă intîiu pe statele aliate.

*

Petrograd.—Informaţiile din sursă diplomatică, ar arata că iniţiativa de pace luată de Statele-Unite ar fi inspirată de Germania.

*

Petrograd. — Din Wasinghton se anunţă că, Germania ar fi gata să accepte pacea, cu condiţia să se respecte integritatea imperiului.

*

Petrograd.—Din Paris se telegrafiază că ziarul „Le Temps", vorbind de iniţiativa păcei, zice că pacea nu se poate face, pînă ce nu se va zdrobi militarizmul german.

REZBOIUL FRANCO-GERMAN

— Ofensiva germană —

Berlin.—Oficial.—Statul major comunică:

— „Ofensiva franceză a fost înfrîntă în lungul frontului de la Noyon la Verdun.—Trupele noastre au luat ofensiva şi au atacat cu succes primele linii fortificate franceze. Ele au început înaintarea spre nord.

Forturile din spre sud de la Verdun, bombardate de artileria noastră grea, formează baza de pregătiri pentru atacurile noastre".

Luptele din Prusia orientală

Odesa.—Ziarul „Novoye Vremja" află că Germanii evacuiază oraşul Viedieş.

Berlin.—Statul major comunică:

„In luptele din guvernămîntul Suvalski, armatele noastre comandate de generalul Hindenburg au făcut 45,000 ruşi prizonieri şi au luat 300 tunuri.

Berlin.—Ziarele arată că după ce generalul Hindenburg a distrus armatele ruseşti, a continuat operaţia în Rusia şi înaintează cu iuţeală. In drumul spre Osnovice armatele germane au distrus brigada 4-a finlandeză, au ocupat localităţile Grajevo şi Vestnojo şi nici Osnovici nu va rezista mult.

Comunicaţia între Vilna-Varşovia-Moscova şi Petersburg, este grav ameninţată, ceia ce va da luptelor aci un nou aspect.

PE FRONTUL AUSRTO-RUS

Petrograd.—Statul major comunică:

Trupele austriace, care au încercat să oprească înaintarea armatelor noastre pe frontul Baranow-Ramischoff, au fost respinse cu mari pierderi.

Artileria de asediu bombardează forturile de la Jaroslaw.

S'au început luptele în contra garnizoanei de la Przemyschl. Artileria cetăţei a deschis focul.

Armatele noastre strebătînd prin păduri au găsit baterii părăsite de austriaci.

ITALIA intră în acţiune

Sinaia.—In cercurile avizate de aci se afirmă ca Italia se pregăteşte a intra în acţiune, avînd ca prim obiectiv Triestul.

Acţiunea diplomatică a României

Bucureşti.- Faţă de atitudinea inzistentă a opoziţiei ca guvernul să accelereze acţiunea diplomatică se pare că primul ministru a decis să devie ceva mai culant în tratativele cu marile puteri.

Convocarea Dumei

Petrograd. — Ziarul „Rieci" spune că Duma va fi convocată pentru 28 Septembrie, spre a vota budgetul, credite pentru război şi legea asupra impozitului pe venit.

Ancheta asupra ororilor

Francfurt.—Ziarul Frankfurter Zeitung află că preşedintele Statelor-Unite a declarat că nu se poate pronunţa acuma asupra anchetei făcute cu privire la ororile războiului, căci ar insemna o ştirbire a neutralităţei.

DEZMINŢIRE

Berlin. Ştirea răspîndită de ziare cum că fiul împaratului, Adalbert de Prusia, este grav rănit sau chiar că e mort, nu-i decît o pură invenţiune.

SPRE PACE

Londra.—Agenţia Reuter află din Waschington că ambasadorul german de acolo ar fi declarat că Germania este gata să socotească războiul ca ne decis să facă pace, cu condiţia ca teritoriile germane europene să nu sufere dezmembrare.

Soarta Belgiei

Berlin. — Comandantul corpului IV de armată din Magdeburg a dat ordinul ca comentariile în chestia Belgiei, adică a soartei viitoare a acestei ţări, să fie interzise ziarelor. Ele n'au dreptul să afirme nici că după războiu se va restabili autoritatea statului belgian, nici că Belgia va înceta să mai existe.

Or ce comentarii de orice natură, este strict irterzis.

Pe frontul Franco-German

- Două comunicate -

Paris 20 Septembre.—Comunicat al guvernului francez:

Am realizat din nou uşoare înaintări pe malul drept al Oaisei. Am respins o tentativă germană de a rupe frontul nostru Argonne-Reims. Germanii au reluat lîngă Reims înălţimea Primont. In schimb noi am luat masivul Pompel. Intre Reims şi Argonne noi am luat satul Souin, unde am făcut una mie de prizonieri.

In Lorena inamicul s'a retras dincolo de graniţă. Germanii au evacuat Avricourt.

In Vosgi am respins ofensiva germană.

Progresăm încet în jurul oraşului Saint-Dié, din cauza dificultăţilor terenului, a organizărei defensivei şi din cauza ploilor.

Armata saxonă a fost dislocată din poziţiile ei. Generalul von Hausen, ex-ministru de războiu al Saxoniei, a fost înlocuit din comandamentul trupelor.

*

Berlin.—Marele stat major comunică:

Ofensiva în potriva armatelor franco-engleze a realizat progrese în cîte-va locuri.

La Reims, din cauza frontului de bataie francez, suntem constrînşi să respundem cu focuri şi regretăm că oraşul va avea de suferit. S'au dat indicaţii să se cruţe pe cît posibil catedrala.

In Vosgii centrali atacurile franceze; pe Donon lîngă Lenon şi Saal au fost respinse.

Pe teatrul oriental nu s'a petrecut nici un eveniment important.

Şcoala Profesională de Fete

„Teresa Paraschiva G-ral Milicescu"

Iaşi—Str. Albineţ 5

Curs profesional după programa statului.

Se primesc eleve interne, semi-interne şi externe.

Inscrierile încep la 20 August şi vor ţinea pînă la 15 Sept.

De asemenea facem cunoscut că în atelierele şcoalei se primesc absolvente de la şcolile profesionale ale statului, care doresc să facă practică fiind plătite.

Prospecte se trimit la cerere.

DIRECŢIUNEA.

3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de inchiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos.

Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

De închiriat *de la sft Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

De închiriat *de la 26 Octombrie 1914 un apartament în etaj în str. I. C. Brătianu 191 compus din* **patru camere** *la faţă, o odaie şi bucătărie pe aripă, scară principală de suit la etaj, trei cămări pentru lemne o odaie pentru servitori, pivniţă separată, ocupate acum de dr. Boghen.*

A se adresa la proprietar, **Mendel Zilberman,** *Iaşi, pielar, I. C. Brătianu 191.*

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se inchiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Institutul Dentar

N. WASSERMANN

Medic chirurg dentist din Geneva

Str. PĂCURARI No. 5, (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).

execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia R. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2272.—Mercuri 10 Sept. 1914

Marea bătălie de pe rîul Aisne

Milano.—Marea bătălie de pe rîul Aisne a luat o întorsătură favorabilă armatelor aliate.

Eri o violentă luptă s'a dat de trupele franceze lîngă Kraon, aparat de trupele 12 şi 15 de garda germană. Francejii au luat numeroşi prizionieri.

Francejii ocupă toate înălţimele din Rivocourt şi Soissons. Armata Kronprinţului bate în retragere.

Germanii au bombardat catedrala din Reims.

Bombe asupra Anversului

Roma.—Din Anvers se anunţă, că în noaptea de Mercuri, un aeroplan german a aruncat mai multe bombe asupra Anversului.

Luptele franco-germane spre sfîrşit

Viena.—Ministerul de externe austro-ungar publică următorul comunicat:

— „Marea luptă din Franţa se apropie de sfîrşit. Francezii şi englezii au fost împinşi pe tot frontul în defensivă. Numai încape nici o îndoială că succesul va fi de partea Germaniei.

Prizonieri de răsboiu

Londra. — Vasul „Gloria", ce venea de la Buenos-Ayres şi mergea spre Amsterdam, a fost oprit lîngă Faimonth de crucişătoare engleze. 100 rezervişti germani au fost făcuţi prizionieri.

Protestul în potriva bombardărei Catedralei din Reims

Constantinopol. — Ambasada Franţei a primit instrucţiuni, să intervi pentru ca şi Poarta să protesteze în potriva bombardărei catedralei din Reims de către germani.

Cum sunt trataţi răniţii germani în Franţa

Berlin.—Ziarul „Berliner Zeitung am Mittag" află după „Corriere de Italia", că în spitalele din Bordeaux se găsesc 2000 germani, rîniţi în luptele de la Marna. Starea răniţilor e foarte rea. Ei nu sunt de loc îngrijiţi. Cei mai mulţi sunt cangrenaţi, ceia ce dovedeşte că medicii francezi neglijează cele mai elementare noţiuni de autisepsie.

CIOCNIRI RUSO-TURCEŞTI

Petrograd.—Agenţia Vestnik află din Urnia, cu data de 6 Septembrie, că în faţa satului Kuni, s'a produs o ciocnire într'o bandă de Kurzi şi trupe ruseşti.

Banda era comandată de Taninjango şi noaptea a fugit pe teritoriul turcesc. Perderile Kurzilor sunt foarte mari. Ruşii au perdut 9 oameni.

LUPTELE DIN GALIŢIA

Roma.—Se telegrafiază din Petrograd că trupele ruseşti se fortifică la Stenieva şi Sambor.

Austriacii au distrus toate podurile de pe rîul San şi din regiunile Radymno şi Mondica.

Tot din Petrograd se anunţă că nici o luptă importantă nu s'a dat pe frontul prusian.

Generalul Auffenberg a reuşit să se retragă din Polonia rusească şi a se uni cu armata ce operează la Grodek.

Generalul Dankl ar fi izolat. El ar căuta să se retragă de-a lungul Vistulei, in spre Cracovia.

Ruşii ocupă Prmszl

Sinaia. Legaţiunea rusă, a primit în cursul nopţei, telegrama următoare:

— „Trupele ruseşti au ocupat fortăreaţa Prmszl şi sunt în contact cu trupele austriace din oraş.

Subscripţia pentru războiu

Berlin—Oficial.—Subscripţia pentru împrumutul de războiu a atins până eri suma de 4 miliarde 200 milioane de mărci (5 miliarde 250 milioane de lei.)

Vitejia ostaşilor romîni din Austria

Viena.—Ziarul „Sonu-und Mittags Zeitung" scrie:

„Trebue dată cea mai categorică dezminţire ştirelor lansate în special de presa engleză, despre succesele austriace, motivate din cauză că ele sunt compuse din diferite naţionalităţi. Am azistat la numeroase lupte, am vorbit cu soldaţii combatanţi şi cu rîniţii din toate naţionalităţile şi toţi sunt animaţi de aceleaşi sentimente calde pentru monarhie.

Astfel regimentul 41 de infanterie compus exclusiv de romîni, au luat parte la 5 lupte în Bucovina şi Galiţia Orientală, luptînd cu o vitejie extraordinară şi avînd şi pierderi mari.

Regimentul 64 de infanterie, compus de asemenea esclusiv de romîni, a luat parte la bataia de la Lemberg, stînd o zi întreagă în foc şi făcînd minuni de vitejie,

Nelinişte în Serbia nouă

Sofia.—Ziarul oficios „Cambana", apărut aseară în ediţie specială, publică o telegramă din Stromiţa, cum că ieri au sosit la Ohrida 5000 soldaţi greci, sub comanda colonelului Zenidis. Telegrama spune că aceste trupe, precum şi altele ce vor mai sosi au fost aduse spre a opri orice tendinţă de revoltă a populaţiunei din Serbia nouă.

Un comunicat rus

Petrograd.—După ştiri sosite din New-York austriacii ar fi perdut în ultimele 17 zile 180,000 oameni şi 1400 tunuri. Cavaleria austriacă ar fi cu totul distrusă.

Circulaţia trenurilor între Volociska şi Lembergul a fost restabilită de ruşi.

Guvernatorul din Cernăuţi împarte gratis merinde la populaţia nevoiaşă.

Presa germană şi zvonurile despre pace

Berlin.—Ziarul *Norddeutsche Allgemeinne Zeitung*, oficiosul guvernului german, dezminte în mod categoric ştirea răspîndită de agenţia Reuter, după care Germania ar fi dispusă să încheie pace, dacă îi se garantează integritatea teritorială.

Germania, zice ziarul în chestiune, va duce războiul pînă la capăt şi pînă la atingerea scopului ei, care este ca niminea să nu mai îndrăznească a turbura munca ei pacifică.

Kreuz Zeitung, oficiosul nobilimei germane scrie că ştirea agenţiei Reuter constitue o ofensă adusă tuturor oamenilor cinstiţi. Germania a dovedit că ştie singură ea să-şi păzească integritatea ei teritorială, căci armata ei se află în Franţa şi Rusia, dar nici un soldat străin nu se află pe teritoriul ei, de cît doar în calitate de prizonier.

Deutsche Tages Zeitung spune că Germania nu luptă pentru o pace care să-i asigure integritatea teritorială în Europa şi lumea întreagă ci şi pentru o pace care îi va da putinţa sa poată lucra în lume la îndeplinirea marei ei misiuni morale şi culturale ce crede că are.

Vorwärtz, organul partidului socialist, spune, că acest partid doreşte o pace care să aibă un caracter permanent, care însă nu se poate dobîndi de cît prin încoronarea teribililor lupte actuale. Ziarele susţine că succesele armatei şi diriguirei germane va face cu putinţă o astfel de pace.

COMUNICAT GERMAN

Telegrama Legaţiunei germane din Sinaia din 21 Sept. 1914, către consulatul garman din Iaşi:

20 Sept. amiază: La vest oştirile anglo-franceze pe întregul front de bătălie au fost repuse în stare de defensivă, atacul german contra poziţiunilor întărite în mai multe linii aşezată una după alta avansează necontenit. Atacarea liniei forturilor la sud de Verdun este în bun curs. In Alsacia trupele noastre stau dealungul hotarului aproape de tot de duşman.

La est, la 17 Sept., a patra brigadă de tiraliori finlandezi a fost complect bătută la Augustow. In marşul de înaintare spre Oszosvieaz au fost cuceri după lupte scurte localităţile Grajewo şi Schtutschin.

Succesului împrumutului de răsboi întrece toate aşteptările. S'au semnat pînă în prezent mai mult de un miliard şi jumătate de mărci. Această cifră va afla încă o sporire considerabilă. Ea dovedeşte nu numai strălucita situaţie şi forţa financiară a Germaniei, ci şi entuziasmul patriotic a tuturor păturilor sociale din popor.

Desfăşurarea mînă în mînă a ambelor puteri financiară şi militară a Imperiului dă poporului nostru ferma convingere că va birui.

INAINTAREA SERBILOR

Roma. — Lupte înverşunate se dau de sîrbi în direcţia Krupany. Austriacii depun o resistenţă îndîrjită.

Se telegrafiază din Niş, că trupele sîrbeşti care au ocupat Vişigrad înaintează in Bosnia.

Boala M. S. Regelui

Sinaia.—De cîte-va zile M. S. Regele se află suferind.
Eri, la orele 5, a fost dat publicităţei următorul buletin:

„—M. S. Regele sufere de o septămînă încoace de colici biliare, afecţiune care necesită linişte şi repaus.
M. S. va păstra patul cîteva zile.
Temperatura este normală, hrana se face însă cu greu, din cauza durerilor, a greţei şi a lipsei de poftă de mîncare.
(s) Dr. Mamulea
Castelul Peleş

In legătură cu îmbolnăvirea Suveranului, ziarul „Adevărul" spune, că buletinul a provocat vii comentarii în toate cercurile politice, întru cît este evident că suferinţele Suveranului sunt provocate de oboseală şi supărările din ultimul timp. Se fac tot felul de conjecturi.

Ediţia II-a

ABONAMENTE
Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei
5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI
Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia R. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2272.—Mercuri 10 Sept. 1914

Cauzele războiului european actual

VI

Dar şi momentul războiului a sosit, pare-că, prea tîrziu, ca încercarea să mai fie încununată de izbîndă. Cu toţii am cetit istoria omenirii, de şi păstrăm mai bine în minte întîmplările din trecutul neamului. De multă vreme Austria şi Rusia apasă neîncetat pe graniţile Turciei, acolo unde şi rezistenţa era mai slabă, cu dorul nestins de a stăpîni pămînturi noui, cu altă climă şi bogăţii, şi mai cu osebire ademeniţi de largul mării. Cu vicleniu diplomatice şi pungi de bani, dar fără a vărsa un pic de sînge ne-au răşluit austriecii Bucovina, mai tîrziu ruşii Basarabia. *Şi dacă cei doi vecini n'ar fi stat prea mult la tîrguială, scăpînd astfel momentul prielnic, principatele dunărene ar fi împărtăşit soarta Romînilor de peste graniţă.* Ce de-a prefaceri de 100 ani încoace în mult zbuciumatul Balcan! Supt puterea şcoalei şi tiparului şi datorită unor oameni cari s'au jertfit pe sine pentru binele neamului, din cele 2 principate s'a închegat un stat voinic, iar dincolo de Dunărea, din cenuşa focului care mistuise împărăţia otomană, şi tot prin învăţătură şi sprijinul oamenilor generoşi, au răsărit alte state, fie-care nespus de mîndru pentru independenţa sa şi gata să o apere pînă la cel din urmă din rii săi. Dar dacă aceste ţărişoare sunt pătrunse de conştiinţa naţionala şi dacă în sufletul lor stau adînc săpate suferinţele strămoşilor, nu e cu putinţă ca mersul lor să se oprească aci. Precum puii de gaina tresar de frica şi fără voe se furişează cu toţii supt aripile mamei, cînd uliul se apropie şi face rotocoale pe cer, *acelaşi instinct le va deschide mintea popoarelor balcanice spre altă conştiinţă mult mai înaltă de cît cea naţională, conştiinţa primejdiei comune*, atît de largă în cît primeşte în sînul ei pe oricine, de ori-ce graiu şi lege ar fi el. Atît numai, ca ceasul unirii să nu bată prea tîrziu!

Dacă ne-a ajutat ceva nouă şi celorlalţi creştini de peste Dunărea, să ne trezim din somnul morţii, a fost desigur duşmania seculară între cele 2 mari imparaţii. Graniţele Rusiei se întind pe mii de kilometri, atît în Europa, cît şi în Asia. În nevoia de a eşi la ocean la cearcă mereu, şi ici şi colo, în Caucazia, ca şi în Turcestan, la marea Neagră, ca şi la oceanul Pacific, după cum ursul închis în cuşcă clatină mereu, cînd o grătie, cînd alta, doar va găsi scăpare. Prea împrăştiată a fost activitatea diplomaţiei moscovite, cînd şi afacerile lăuntrice îi dau de furcă.

Diplomaţia vieneză din contra avu totdeauna privirile aţintite spre sud şi toate sforţările şi le îndrepta într'acolo. De aceea încă de acum 30 ani Austriecii făcură un pas mare în dreapta rîului Sava, anexîndu-şi Bosnia, da încă, după vechiul obiceiu, fără să descarce o puşcă, pe cînd Ruşii, la aceiaşi epocă şi după ce pierdură mult sînge, abia izbutiră să împingă graniţa pînă la China. Şi cum? Cu preţul de a calcă cuvîntul împăratesc către regele nostru! Totuşi şi aici se poate vedea deosebirea cea mare între purtarea celor doi vecini faţă de mîcile state balcanice. *Rusia nu ne-a despărţit de mare, ca să ne tae aripile*, ci am primit în schimb Dobrogia. Austria din contra sări ca muşcată de şarpe, pentru a împiedeca bombardarea Scutarilor şi luptă din răsputeri pentru a-l smulge din mîna eroilor Sîrbi.

De atunci *diplomaţia rusească, văzîndu-se rămasă îndărăt, se hotărî să zădărnicească cu orice preţ înaintarea Austriecilor spre Salonic.* Acum 3 ani puse la cale alianţa balcanică, care aduse cu sine împărţirea Macedoniei, adică un spor de teritoriu şi populaţie pentru fiecare din statele creştine. Era cea mai grea umilinţă adusă Austriei de la congresul de la Berlin încoace. Aceiaşi Rusie barbară, care la 78 jertfise sînge şi bani pentru a scoate pe creştini de supt jugul turcesc, tot ea la 1912 le ajută să capete puteri noui.

Şi astăzi stau faţă în faţă cei doi duşmani puternici, atît numai, că de unde odinioară purtau războiul cu graiul şi condeiul, de astă dată şi-au încrucişat armele. Noi însă să nu ne lăsăm furaţi de somn, ca fecioarele cu candelele stinse. Ca mîni cei încăeraţi la luptă, îşi pot întinde mînă de împacare. Abia s'au închis ranele războiului balcanic, totuşi Turcii şi Bulgarii se socot între ei cei mai buni prieteni.

Iar dacă, împotriva aşteptărilor, vecinii din dreapta Dunării, greoi ca toţi orientalii şi încurcaţi în socoteli mărunte, de la împărţeala Coceanei, Cavalei şi Salonicului, n'au nici timpul, nici înălţimea de suflet să cugete la ziua de mîne, noi cei din Romînia, siliţi de împrejurări să păşim înainte, nu se încape şovăială în cotro e cuminte să apucăm. Mai greu trag în cumpănă faptele Rusiei, de şi cunoaştem prea bine, că amîndouă vor să treacă peste capetele noastre mînate de acelaş interes. *Ne vom da de partea Rusiei* cu atîta mai mult acum, cînd ştim, că nu-i popor pe continent să nu fiarbă de mînie la gîndul că Austro-Germanii vor să-şi întindă hegemonia peste întreaga Europă, ba şi dincolo de ocean.

Şi în altă privire Germanii şi Austriecii s'au trezit prea tîrziu, să aducă la împlinire măreţul lor plan. Pînă azi nu s'a îndurat bunul Dzeu să ne trimită din cer un tratat de morală internaţională, înaintea căruia să se închine toate statele, pătrunse fiind de frică, căci simţul ruşinii n'are nici un preţ în raporturile dintre ele, iar tratatele semnate la deosebite congrese sunt luate în seamă, numai întru cît se împacă cu interesele statelor respective. Este însă un *principiu asupra căruia ele par a fi pe deplin înţelese şi tocmai pentru aceia capătă, pe an ce trece, mai multă tărie, nu fiindcă ar avea în el vre-o oare care putere morală, ci altceva mult mai trainic, o însemnata putere economică*, căci de ar fi calcat ar pricinui pagube mari insuşi statului care l-ar nesocoti. De o 100 şi mai bine de ani, de cînd negoţul a prins în mrejele lui toată faţa globului, a băgat lumea de seamă, că unele drumuri de apă sunt urmate în chip forţat de corăbiile tuturor statelor maritime. Aici să cuprind *strîmtorile daneze, Bosforul cu Dardanelele. Tot în rîndul lor intră Rinul şi Dunărea*, care trec prin mai multe state, toate avînd interese ca navigaţia să fie mai înlesnită pe ele. Puterile mari le declară neutre, adeca deschise tuturor vaselor de negoţ, şi ori de cîte ori să întîlnesc în marile congrese ale lumii, în grija ca nu cumva comerţul mondial să sufere vre-un neajuns, repetă hotărîrea asupra neutralităţii acelor drumuri şi trecători. Ba şi *strejerii puşi de paza, Danemarca cu Suedia, Turcia*, precum şi acele de la gurile fluviilor internaţionale, *Belgia cu Olanda şi Romînia* sînt nişte state mici, fără însemnătate politică, să nu dea de temut mai tîrziu cînd-va. Diplomaţia austro-germana voeşte nici mai mult, nici mai puţin, de cît să răstoarne şi să nimicească un principiu, la înălţarea şi întărirea căruia se osteneşte Europa de cîteva generaţii. Nici o mirare ca pornirea lor a răsculat lumea. E ca şi cum un sat ar pune stăpînire pe drumul de eşire al întregii comuni. Negreşit că toate celelalte se vor arunca asupra-i pentru a-l impedeca de la aşa nelegiuire.

Agapia. Aug. 1914

I. Constantinescu.

NOTA ZILEI

Ce nu se vede...

Cetim într'un ziar francez—din Bucureşti—următoarea ştire:

„Cunoscutul scriitor şi explorator Sven Hedin a venit din Suedia la Berlin, pentru a se informa personal, despre situaţia şi mersul războiului...

Găsim că e forte practic celebrul suedez, cînd socoate că mai uşor explorează cineva polul nord decît buletinele strategice ale statelor majore europene.

In special—ca să dăm un exemplu—acele austro-ruse şi austriace mai ales, sunt adevărate şarade.

Un drum la Berlin poate dară să fie de folos curiosului suedez...

Mici Polemici

Cum ar fi vrut Germanii să fie Belgii?
Mai mult... Blegi de cît Belgi.

*

Cine a spus că noi căutăm războiu?
Cel mult o mică... ocupaţie în Ardeal şi Bucovina.

*

„Wolfbureau“ află că la Louvain s'a redeschis înfloritoarea berărie a oraşelului.
Poporul lui Goethe preţueşte berea ca întăia valoare a vieţei!

*

Nu e tocmai gingaşă atenţia teatrului bucureştean la adresa Angliei, de a deschide stagiunea cu Idealul lui... Oscar Wilde.

*

A propos de decadenţi.
Războiul a suprimat literatura d-lui Emil Isac care nu mai vorbeşte despre sacra şi înalta sa personalitate.
E unul din misterele vremei.

*

Cînd cetim în vre-un comunicat austriac: „armatele noastre au fost retrase pentru o nouă grupare...“
...par'că cetim „îngropare...“

*

Despre noile succese sîrbe de la Sava, nici un ziar francez n'ar putea scire: „Ça va...“

*

Bieţii austriaci—au şi ei o mîngîiere: că... Germanii se bat foarte bine.

*

Ce e mai greu de ştiut, cînd ceteşti Dimineaţa?
— Adevărul.

OAMENI ŞI LUCRURI

Şcoala şi-războiul

Suntem, propriu zis, în prima zi de şcoală, întrucît astăzi s'au redeschis cele mai numeroase şi cele mai importante şcoli, între cari acele ale învăţamîntului secundar. O atmosferă stranie; o nesiguranţă şi nedumerire asupra zilei de mîni; o mare lipsă de forţe prin golurile lăsate de numeroşii profesori plecaţi să-şi facă datoria în altă parte.

Cu toate aceste la noi lucrurile au mai puţin, decît în multe alte părţi, caracterul epocelor de războiu.

Iată, bună oară, ce scrie un mare ziar berlinez în ziua deschiderei şcolilor în Capitala Germaniei:

«Noul an şcolar, după vacanţa cea mare, începe de astă data în timpul razboiului şi se înfăţişează cu totul altfel de cît altă dată. Sute dintre dascalii berlineji de toate gradele au fost chemaţi suo drapel şi tot astfel mulţi directori şi rectori. Chiar numărul elevilor în clasele superioare s'a rărit mult, de oarece mulţi s'au înrolat ca voluntari ori dau ajutor la lucrările cîmpului. In aşezămintele mai înalte directorii au organizat serbări speciale. Directorul gimnaziului francez, consilierul profesor Dr. Estournaux spuse colegilor şi elevilor săi ca într'adevar trecem printr'o vreme critică, dar că, pe de altă parte e o plăcere de trăit, fiindcă toate diferenţele de partide şi de confesiuni au fost uitate... Un suflu de solidaritate trece în rîndurile poporului german întreg. Toate dispar înaintea scopului suprem. Incheind, profesorul Estournaux transmise şcolarilor salutul profesorilor plecaţi în războiu şi se adresă apoi celor opt absolvenţi ai şcoalei cari s'au înrolat voluntari...

In ce priveşte învăţămîntul cursurilor superioare s'a decis în conferinţe a se umplea lipsurile prin un schimb între profesorii rămaşi. Absolvenţii şcoalei vor putea preda în clasele inferioare.

In şcolile comunale nu a avut loc nici o serbare. Organizarea cursurilor încă nu este precisă, cele mai multe şcoli fiind prefăcute în lazarete, iar lipsurile în aceste şcoli sunt cu mult mai numeroase. Dascalii ale căror şcoli sunt prefăcute în spitale, vor înlocui pe cei chemaţi sub arme. Apoi se va face apel la institutoare, deşi dintre ele deasemenea multe au plecat să servească în Crucea Roşie.

...Intre altele s'a luat măsura ca elevii să deie informaţiuni dacă părinţii lor sunt înrolaţi ori nu. S'au dispus anumite precauţiuni ca şcolarii să nu aibă a suferi pe urma aglomeraţiei extraordinare ce domneşte în Berlin. In sfîrşit s'a dat autorizare institutoarelor cari au contractat căsătorii convenţionale cu militari în momentul plecării acestora în războiu, ca să poată funcţiona în învăţămînt,—legile şcolare normale neîngăduind aceasta în alte condiţiuni

Notăm că în Berlin—la care se referă detaliile de mai sus — anul şcolar începe la 10 August.

Rodion

D. de Busche

Ziarul „Minerva“ publică următoarele:

Preocuparea unor cercuri politice de la noi pare a fi numai persoana d-lui de Busche, noul ministru al Germaniei la Bucureşti.

Venit pe neaşteptate să reprezinte pe germani la noi, d. de Busche a devenit în două zile eroul unor nenumărate legende.

Unii spun că noul ministru german s'a dus de la gara Sinaei direct la Castelul Peleş, a forţat intrarea bruscînd santinelele, a nesocotit pe mareşalul castelului şi a intrat de-a dreptul în cabinetul M. S. Regelui. Legenda încetează aci. Nu ni se spune dacă Suveranul a fost încîntat de această lipsă de protocol.

Din aceleaşi surse se mai anunţă că d. de Busche ia de sus pe oamenii politici romîni şi îi ameninţă cu distrugerea armatei romîne de către germani, dacă vom trece în Transilvania. Din cauza unei asemenea purtări ar fi fost şi provocat la duel.

Iar după alţii, d. de Busche este un om foarte bine crescut, care nuanţează la infinit, de o fineţe de spirit surprinzătoare şi de o amabilitate exemplară.

Va să zică: un «obraznic», un mojic, un brutal, după unii; un perfect gentelemen după alţii.

Cum va fi d. de Busche în realitate?

Aci vine bunul simţ şi ne spune că un om învestit cu o misiune diplomatică, un trimes al unui impărat, va şti măcar ce însamnă protocolul la o curte regală şi buna cuviinţă faţă de foştii şi actualii miniştrii ai unui regat.

Şi pe lîngă bunul simţ mai vin şi informaţiile pozitive că d. de Busche a făcut vizite şi a stat de vorbă cu d nii Brătianu Porumbaru, Marghiloman, N. Filipescu şi Take Ionescu, înainte de a fi fost primit în audienţă de M. S. Regele.

Astfel se stabileşte cum procedează d. de Busche şi legendele rămîn în vînt.

Opera de ajutorare în IAŞI

— Timbrul concentraţilor —

D. Gh. Mîrzescu, primarul oraşului, a lansat azi următorul apel către populaţie, în vederea aplicărei «timbrului concentraţilor»:

— „Imprejurările ne impun iarăşi îndatorirea să îngrijim de familiile celor chemaţi sub arme.

Comuna înţelege să-şi îndeplinească cu sfinţenie această îndatorire dînd pilda tuturor jertfelor. Ori cît de mari însă ar fi aceste jertfe, comuna nu poate, prin ea însăşi, satisface toate nevoile şi alina toate suferinţele actuale ale familiilor celor concentraţi şi încă şi mai puţin aceleaşi nevoi şi suferinţi, mai mari şi mai neîngăduitoare, în cazul eventual al unei mobilizări.

Experienţa din anul trecut ne-a dovedit că, pentru ajutorarea familiilor nevoiaşe ale ostaşilor mobilizaţi toate acţiunile şi toate energiile trebue să fie unite—acţiunea administrativă secondată de acţiunea cetăţenească. Ajutorarea acestor familii nu se poate face dar de cît cu concursul cel mai devotat al populaţiei, cu preţul jertfelor comune şi continue.

Astă-zi cînd toată lumea aşteaptă ora supremă a hotărîrei, în clipele de linişte ce mai rămîn, singura operă pozitivă de patriotism nu poate fi decît ajutorarea acestor familii Cine a trecut zilele acestea pe lîngă localul Primăriei a putut inregistra numărul femeilor şi copiilor care aşteptau ajutorul nostru şi pentru ei.

Comitetul central şi comitetele de despărţiri ce s'au instituit de notabilităţile acestui oraş, se ocupă, în momentul de faţă, cu adunarea fondurilor necesare acestei opere. Listele de subscripţie însă ce ele au emis, reprezentaţiunile sau serbările ce ele ar putea organiza, nu vor putea fi suficiente pentru formarea unui fond care să asigure acordarea ajutoarelor în mod regulat.

Opera de ajutorare are trebuinţă de un minimum de 50,000 lei pe lună.

Această sumă nu se poate acoperi de cît cu cotizaţiuni mici dar permanente.

In acest scop Administraţiunea Comunală a şi înfiinţat un *«Timbru al Concentraţilor» care va fi pus în circulaţie cu începere de mîine 10 Septembrie.*

Nu găsim cuvinte îndeajuns de calde pentru a apela la toţi cetăţenii acestui oraş, la toţi locuitorii care gîndesc şi simt romîneşte, să primească cu inimă bună această *dare* de care se vor isbi pretutindeni.

Zicem *dare* pentru că obolul dat pentru ajutorarea familiilor ostaşilor trebuie să fie *obolul datoriei* iar nu *obolul carităţii.*

Fireşte *„Timbrul Concentraţilor“* nu este un timbrul legal; el nu-şi găseşte baza nici printr'o lege, nici macar într'un regulament comunal; el scapă prin urmare rigorilor urmărirei.

Valoarea lui morală este însă acea a *dării* pe care însă-şi naţiunea o cere, o controlează şi o execută.

Conştiinţa fiecăruia trebuie să fie organul de execuţiune al acestei *dări* pentru că *„Timbrul Concentraţilor»* se întemeiază pe simţimîntul de solidaritate naţională.

Acei care rămîn trebue să se îngrijească de interesele şi familiile acelor care se duc. Indiferenţa noastră în faţa acestei opere ar fi din cele mai vinovate.

Nu se poate lasa prada mizeriei femeile şi copii acelora care mîine vor fi trimişi să însemne cu sîngele lor hotarele drepturior şi aspiraţiunelor noastre.

«Timbrul Concentraţilor» fiind o dare accesibilă tuturora opera de ajutoare va dobîndi caracterul ce trebue să-l aibă: caracterul unei opere obşteşti.

Nădăjduim că întreaga populaţie a laşului se va conforma tabloului ce dăm mai jos şi că fiecare în parte va controla aplicaţiunea timbrului denunţînd opiniei publice pe toţi aceia care nu-şi vor înţelege îndatorirea în imprejurările de faţă.

Primar (s) *G. G. MÎRZESCU*

Aplicarea timbrului se va face chiar de mine 10 Sept.

INFORMAŢII

Pentru a sprijini populaţia muncitoare din oraş „Unirea Educatoarelor Romîne» deschide un birou de plasare. Ori cine are nevoie de braţe muncitoare mai ales femeeşti, la muncă în gospodărie, în atelier sau fabrică, în grădină, vie sau ogor, să se adreseze la d-ra Tereza Stratilescu, şcoala secundară de fete „Oltea Doamna“ strada Muzelor 6 Iaşi.

Astăzi la ora 9 a. m. s'a făcut solemnitatea deschiderei cursurilor la liceul naţional în prezenţa directorului şi profesorilor şcoalei şi elevilor.

Serviciul religios a fost oficiat de protoereul Ţincoca, care a rostit o frumoasă şi înălţătoare cuvîntare, făcînd aluziune la vremile critice prin care trecem şi îmbărbătînd pe elevi şi profesori.

Dl. director Bîrsan a răspuns cucernicului preot pentru cuvîntarea ţinută.

In urmă a arătat situaţiunea elevilor în fiecare clasă şi a recomandat tuturor să se folosească de cele spuse de S. S. părintele Ţincoca şi să-şi facă datoria.

Odată cu deschiderea şcolilor, vor avea loc la liceu şi gîmnazii conferinţele profesorale—ţinute pe clase, după circulara ministerială—pentru o revizuire a situaţiei elevilor căzuţi la corijare.

Foarte multe bilete au fost reţinute la reprezentaţiile trupei de operetă Maximilian, cu toată nesiguranţa ce domneşte în public în legătură cu evenimentele.

Cursurile seminarului pedagogic s'au redeschis astă-zi.

AVIS

Ministerul Agriculturei şi Domeniilor aduce la cunoştinţa publicului din *Iaşi* că cu începere de *Miercuri 10 curent* a înfiinţat propriul său birou pentru *desfacerea peştelui* proaspăt, sărat şi icre de diverse specii şi calităţi.

Preţurile de vînzare sunt cele stabilite de Minister prin cota oficială afişată.

Desfacerea peştelui se va face în *Hala din Piaţa oraşului* unde este firma: Pescăriile statului, compartimentele No. 99 şi 100, şi în *Piaţa Sfîntul Spiridon*, compartiment No, 52 între măcelarii (căsăpii).

Vînzarea peştelui va începe de la *ora 6 dimineaţa pînă la ora 11 a. m.* şi este supusă controlului Şefului Biuroului Pescăriilor Statului Iaşi.

Un incendiu provenit din neglijenţă, a distrus casa locuitorului D. Secaru din Poeni.

— Idem, focul a distrus atenansele locuinţei lui N. Tanase din Prisacani.

— Cu privire la incendiul de pe moşia Movileni, proprietatea d-lui C. Zamfirescu, aflăm că au fost distruşi şi 200 saci cu grîu asupra cărora avea gaj Banca Moldova din localitate.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astăseară Marţi:

Tinereţa lui Rocambole, după celebrul roman al lui Ponson du Terrail. (4 părţi).

Prin Cairo, interesante scene şi vederi după natură.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele pariziane, evenimentele săptămînii şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri:

Ură pînă la moarte, desfăşurare dramatică în 3 acte mari. Acţiunea se petrece în cele mai pitoreşti decoruri naturale din sudul Franţei, unde abundă cele mai feerice regiuni. Film parizian de mare artă. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Toţi domnii avocaţi ai Baroului local sunt rugaţi a se întruni în adunare generală Vineri 12 Septembrie a. c. oarele 4 p. m. în sala de şedinţe a Trib. Secţia II, spre a decide asupra măsurilor de luat cu privire la avocaţii şi clienţii concentraţi.

Institutul de Domnişoare „TEREZA KNOCH"

care există de mai bine de 25 ani

Curs primar după programa statului precum şi curs secundar facultativ cu limba romînă, franceza şi germana, lucru manual şi piano. Inscrierile se încep la 20 August şi cursurile la 10 Septembrie 1914. Se primesc eleve externe şi interne.

De închiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

Institutul de Domnişoare Champalbert-Herovanu —

IAŞI, STR. BARBOI 19

CURS PRIMAR după programa statului cu limbile franceză şi germană obligatorie.

CURS LIBER (secundar) de limbile romîna, franceza şi germana; lucru de mînă, pictura, piano, canto, gimnastica.

Inscrierile de la 20 August. Cursurile încep la 9 Septembrie.

Direcţiunea

Pe frontul austro-sârb

Niş. — Pe frontul Liubovia-Zvornik-Loznița şi Mitrovița — Sabat se dau lupte crîncene.

Inamicul se retrage continuu în faţa noastră în spre Drina, pe frontul Liubovia-Zvornik.

Pe frontul Mitrovița-Sabat trupele noastre împiedecă desfăşurarea trupelor inamice. Pe restul frontului nu se semnalează nimic important.

Cît va dura lupta?

Roma.—Ziarele află din Bordeaux, că credinţa cercurilor militare este că lupta dintre Oise şi Meusa va mai dura cîteva zile. Numai atunci se va putea cunoaşte rezultatul acestei lupte.

Moartea unui general

Roma.—Din Berlin vine ştirea că ziarul „Vossische Zeitung" află că în lupta de la Bur-le-Duc, generalul Vorgues, ex-şeful alianţei militare franceze a fost ucis.

Eşuarea împrumutului francez

Londra. — Ziarul „Dagblat" din Stokholm, află din New York, că încercările Franţei de a realiza un împrumut în Statele-Unite au eşuat. Acum Franţa încearcă să realizeze acest împrumut în Anglia.

Protestul guvernului francez

Roma.—Guvernul francez a transmis guvernului italian o notă de protestare în potriva bombardărei oraşului Reims şi în special în potriva distrugerei clădirelor ce fac podoaba acestei localităţi.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Dezminţiri austriace

Viena.—Correspondenzbureau spune:

Comunicatul oficial francez din 19 | 9 afirmă că divizia de cavalerie saxonă a fost trimisă din Franţa în Galiţia unde a participat la sfărîmarea armatei austro-ungare, suferind mari pierderi.

Această pretenţiune este caracteristică pentru veracitatea comunicatelor franceze.

In luptele din Polonia rusă n'a combătut nici o cavalerie saxonă alături de trupele austro-ungare. In consecinţă e o născocire afirmarea pierderilor suferite, tot aşa ca şi pretinsa distrugere a armatei austro-ungare.

Casa de împrumut de rezboi

Buda-Pesta.—Casa de împrumut de război nou creată, va putea emite bonuri de casă al căror total să nu treacă însă de 290 milioane.

Sarbatoarea naţionala din Italia

Viena. — Correspondenz-bureau află din Roma că sărbătoarea naţională de ieri a trecut în linişte. La Roma ca şi în principalele oraşe n'au manifestat decît puţini oameni şi cei care au pus la cale acele manifestaţii erau cercurile studenţeşti evident plătite de puterile triplei înţelegeri.

Toate manifestaţiunile au fost totdeauna repede împrăştiate de trupe. Marele public nu a dat sprijinul său manifestanţilor.

Un mare meeting socialist în favoarea neutralităţii s'a ţinut azi şi a fost foarte impunător.

Frăţia naţionalităţilor din Austro-Ungaria

— Vitejia armatelor romîne —

Viena. — «Sonn und Montagszeitung» scrie:

Correspondenz-bureau a dezminţit deja categoric ştirile ziarelor străine, în special engleze şi sîrbeşti, despre răzvrătiri în armata austro-ungară, dat fiind naţionalităţile ce o compun.

E o datorie de onoare a completa acea dezminţire categorică.

Am avut prilejul să observ soldaţi din diferite naţionalităţi şi să vorbesc cu dînşii în toate limbile monarhiei.

Toate laudele ce s'au adus pe dreptate soldaţilor noştri, se cuvin fără exepţie soldaţilor tuturor naţionalităţilor.

De pildă regimentul 41 infanterie e compus pe jumătate din romîni. El a participat la 5 lupte, a primit 40 medalii pentru vitejie şi a suferit mari pierderi de oameni. Regimentul 64 compus aproape în totalitate de romîni, era la bătălia din Lemberg. O zi întreagă a stat în foc. A făcut minuni de vitejie lînga Crasnic şi Lemberg.

Un regiment ceh a luptat cot la cot cu regimente germane şi dacă li s'a adus o imputare, a fost aceea că erau prea impetuoşi.

Deasemenea regimente italiene şi ubraniene au luptat săptămîni întregi.

Printre cei decoraţi pentru vitejie se află mulţi ruteni.

Toate popoarele din monarhie sunt unite ca fraţii. Orice afirmaţiune cootrară e o sfruntată minciună.

Opoziţia bulgară şi tendinţa de noi achiziţii

Sofia.—Opoziţia parlamentară publică un manifest semnat de toţi membrii grupului, cu excepţia socialiştilor doctrinari, proclamând necesitatea menţinerei neutralităţei adoptate şi cerînd formaţiunea unui cabinet naţional cu reprezentanţii tuturor partidelor, ca o garanţie a respectărei acestei neutralităţi, spre a conserva ţărei posesiunile ei actuale şi a-i asigura maximul de achiziţii noui pe care criza prezentă trebue să le aducă în Bulgaria.

Reuşita tacticei austro-ungare

Viena.—Corespondentul de războiu al ziarului „Morgen" relevă preciziunea informaţiunilor sale asupra sleirei complete a armatelor ruseşti.

Noile formaţiuni austro-ungare s'au făcut în absolută linişte şi siguranţă şi aşteaptă cu nerăbdare ofensiva rusă.

Rolul tactic al armatelor austro-ungare a reuşit în mod strălucit.

Holera în armata sârbă

— Revoltă în cîteva regimente —

Sofia.—Ziarele din Sofia află din Niş că moralul armatei sârbeşti este cu totul zdruncinat. Pînă acum, 12 mii cazuri de holeră au fost constatate în armata sârbă. Mor zilnic între 200 şi 300 sârbi.

Băncile de stat au fost transferate din Valjevo, Gornimilanovaţ şi Kragujevaţ la Niş.

In cîteva regimente de artilerie, soldaţii s'au răzvrătit, distrugând tunuri.

Campania pentru intrare în acţiune

Bucureşti.—Pentru Joi, 11 Septembrie, este convocată în Capitală o mare întrunire publică, sub preşedinţia fostului mitropolit Ghenadie, întru susţinerea ideei că intrarea Romîniei in acţiune este absolut necesară.

Intrunirea va fi urmată de o mare manifestaţiune pe stradă.

LUPTELE DIN REIMS

— Oraşul Reims în flacări —

Berlin.—Marele stat major comunică:

„In luptele de la Reims, înălţimele Kraonel, care au caracterul de fortificaţii, au fost cucerite, trupele noastre înaintând spre Reims, care acum este în flacări. Am cucerit localitatea Theuy.

In atacul contra liniilor situate de la sud de Verdun, trupele noastre au trecut victorioase marginea orientală din spre Lorena, apărate de corpul al 8-lea de armata franceză. Eşirea încercată pe frontul nord-est de Verdun a fost respinsă.

La nord de Toul, trupele franceze au fost surpinse pe când bivacuau, de către focul artileriei noastre.

In Belgia şi la est, situaţia este neschimbată."

Germanii anunţă succese

Berlin.—Oficial.—Statul major general comunică:

— Puterea de atac a armatei franceze slăbeşte tot mai mult. Pierderile franceze sunt enorme. Centrul francez se retrage. Verdun e bombardat cu succes. Tunurile şi mortierele de asediu au şi aci mare succes.

Faţă cu ştirea agenţiei Havas, că artileria germană distruge cu intenţie clădirele principale din Reims, Statul major constată că din potrivă s'au dat ordine ca pe cît cu putinţă aceste clădiri să fie cruţate.

Atitudinea regelui Carol

— Comentariile presei germane —

Berlin.—Ziarele află că toate încercările făcute de tripla înţelegere pentru a determina Romînia să atace Ungaria, întîmpină un refuz categoric din partea regelui Carol.

Suveranul Romîniei nu acordă crezămînt ştirilor despre victoriile triplei înţelegeri şi aşteaptă cu încredere nimicirea armatei franco-engleze şi insuccesul ofensivei ruseşti.

AVIS

Celebra căsătorăreasă Lizeta Bucureşteanca, sosită de curînd din Bucureşti, prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul, precum şi situaţia Războiului, prin cărţi de ştiinţă, spiritisme şi Lenormantice totul în mod ştiinţific; posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cel care au vizitat'o s'a atras stima şi celebritatea de care să bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp onor. public este rugat a nu'şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă Lizeta *strada Oancea No. 17, casa şi gardul nou. Tramvaiul de Tataraşi, Halta unde a stat cu locuinţa, d. Director al Tramvaiului, apoi traversaţi prin strada Vasile Lupu în strada Oancea.*

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

GIMNAZIUL

„MORITZ ŞI BETTI WACHTEL"

Iaşi, strada Sărărlei No. 147

Imobil propriu, Telefon

Cu începere de la 20 August, înscrierile au loc în cancelaria gimnaziului, zilnic, între orele 9—12 şi 3—5. Candidaţii pentru clasa I vor prezenta certificatul de absolvire a cursului primar, actul de naştere şi de revaccinare.

Curs integral de 4 clase secundare

Preparaţii de 2 clase într'un an (în condiţiuni admise de Minister).

Şcoala posedă muzeu, laborator, curs de gimnastică, serviciu de supraveghere pedagogică.

Rezultatul anului şcolar 1913—1914

140 elevi prezentaţi în lunie comisiunilor oficiale. **Nici un repetent.**

Se trimit anuare, gratuit, tuturor persoanelor care vor adresa cereri direcţi-

O odae SU ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.* STR. SĂRĂRIE 93.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

TABLOU

de imobilele şi apartamentele din Iaşi ce sunt de închiriet cu începere de la 26 Octombrie 1914.

Ofertele de închiriere închise se vor primi la Credit pînă în ziua de 18 Septembrie st. v. 1914, cînd se vor deschide.

Numele imobilelor	Str. şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actual. chirieş
Em. Haier	Şoseaua Racoviţă 3	Intreg imobilul ocupat de d-ra Alice Weinmüller.
Z. Gafencu	An. Panu 65	Două dugheni ocupate de d-nii I. Glückman şi Aron Goldştein.
B. Fichner	St. Lazăr 21	Intreg imobilul ocupat de d-na Ghiza Fichner.
B. Rosenştein	Hagi Lupu 6	Apartamentul din fund ocupat de d. B. Rosenştein.
Berman Iuster	Cuza Vodă 18	Intreg etajul de sus ocupat de d. B. Iuster.
Căp. A. Cantuniari	C. Negri 6—8	Mai multe magazii şi apartamente de locuinţă.
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	Locuinţele ocupate de d-nii Haim Marcu şi Ghitla Simon.
Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn şi grădina cu gheţărie, pivniţă, bucătărie, etc.
I. şi M. Rusch	Cruceî 39	Două odăi ocupate de d. N. Argintaru
Fraţii Cahana	Aron Vodă 8	Intreg imobilul ocupat de d-nii Rebec, Copel şi S. Cahana.
Def. Aristia Bossy	Lascar Catargi 29	Apartamentul din parter ocupat de d-na Maria A. Răşcanu.
Elena Armeanu	Spinzi 8	Apartamentele ocupate de d-nii N. Armeanu şi Maria Ştefănescu.
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	Patru odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă, ocupate de d. dr. I. Tatos.

DIRECŢIUNEA

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2273.—Joi 11 Sept. 1914

Consiliul de miniştri de aseară

-- Tratativele diplomatice pentru intrarea în acţiune a Romîniei --

Bucureşti.—Aseară s'a ţinut un Consiliu de miniştri, sub preşidenţia d-lui Ionel Brătianu. A lipsit numai d. Costinescu.

Consiliul a discutat timp de două ore asupra mersului tratativelor diplomatice, în ceia-ce priveşte intrarea în acţiune a României.

D. Ionel Brătianu a declarat că întârzierea tratativelor diplomatice nu poate avea o înrâurire rea, căci nu însamnă că eventuala intrare în acţiune a României ar fi întârziată.

De altfel nici Italia nu a renunţat încă la neutralitatea ei, şi deci nici noi nu putem avea vre-o teamă, dacă acţiunea noastră s'ar produce după acea a Italiei.

*

După cît s'a putut afla o vie discuţiune a avut loc în Consiliu de miniştri, asupra presiunilor pe care guvernul şi oamenii politici sunt siliţi să le facă, pentru a obţine asentimentul regelui la o intrare în acţiune a Romîniei.

Iar zvonuri despre Pace

Odessa.—Ziarul „Novoja Vremja" înregistrează zvonul după care Germania s'ar fi declarat gata să încheie pace separată cu Rusia. Guvernul rus ar fi adus la cunoştiinţa aliaţilor că astfel de propuneri vor fi respinse:

Ca şi ziarul „Times", „Novoja Wremja" crede că pacea nu trebuie încheiată de cît după ce militarismul german va fi zdrobit.

Ruşii la Iaroslaw

Petrograd.—Trupele ruseşti ocupă poziţiunea intărită Iaroslaw, important nod de căi ferate al cărui cap de pod acoperă rîul Sava şi domină trecerea acestui rîu. Drapelul rusesc fâlfăe asupra oraşului.

RUSIA ameninţată de o mare catastrofă

Berlin.—Ziarele comentează în chip viu ştirea ziarea ziarului englez „Daily Mail", după care Rusia ar fi decisă să retragă trupe din Galiţia, pentru a le opune ofensivei germane al armatei Hindenburg.

Ziarele constată că această ofensivă ameninţînd principalele linii de retragere ale concentrărei ruseşti, armata rusă din Galiţia merge spre o catastrofă sigură, de oare ce la Prymszl austriacii vor reuşi să reţie pe ruşi vreme îndelungată.

Respingerea atacurilor germane

Petrograd.—Un comunicat francez arată, că aliaţii au respins toate noile atacuri germane.

COMUHICAT GERMAN

Telegrama Legaţiunei Germane din Sinaia din 22 Sept. 2.40 p. m. către Consulatul German.

21 Septembrie seara.—Contrar ştirilor aduse de agenţia Havas, că artileria germană distruge intenţionat toate clădirile însemnate din Reims, rog a declara oficial că comandamentul superior a dat ordine ca catedrala să fie cruţată după putinţă.

Spiritul de ofensivă al francezilor din ce în ce diminuiază. Perderile lor sunt enorme. Verdun e bombardat cu succes. Mortarele germane şi aici au succese mari.

După ziare Parisiene, acolo ar fi deprimare. O depeşă din Soisson anunţă: „Perderile infanteriei franceze sunt foarte serioase. In ultimele cinci zile duelul incontinuu de artilerie n'a mai încetat.

In „Liberté" colonelul Rousset scrie: „Oastea germană ocupă posiţiuni aşa admirabile, cum istoria răsboaielor nu mai cunoaşte. Nu trebue uitat că această oştire este un instrument de război formidabil."

Crucişătorul englez „Pegams" în faţa portului Daressalam (Africa de est) a scufundat vasul de măsurătore german „Moewe", apoi Pegasus a fost atacat şi scufundat de crucişătorul german Königsberg.

Bulgarii vor să reocupe Macedonia sîrbă

Sofia.—Ziarele bulgare, în frunte cu oficiosul „Kambana", susţin că neutralitatea Bulgariei trebuie menţinută. Cum însă din această neutralitate ar folosi mai cu seamă Serbia, şi cum, pe de altă parte Bulgaria este perfect înţelesă cu Turcia şi Romînia, este absolut indicat ca Bulgarii să reocupe acea parte a Macedoniei, astăzi în stăpînirea Serbilor, în care populaţia în marea ei majoritate este compusă din bulgari.

Actualul guvern este destul de puternic pentru ca să facă această operă patriotică.

Luptele pe frontul sîrbesc

- Comunicat sîrbesc -

Niş.—Statul-major comunică următoarele asupra situaţiei pe toate fronturile:

„Pe frontul Lugovici—Dwornik se dau lupte sîngeroase. Armata austriacă este înconjurată, însă luptă cu disperare să rupă linia de împrejurare. Pierderile armatei inamice sunt colosale.

Pe frontul de nord n'a intervenit nici o schimbare.

In Bosnia armata noastră înaintează şi se află la o zi de marş pînă la Serajevo".

INARMAREA ITALIEI

Constantinopole. — Din Rodos vine ştirea că italienii se fortifică şi că debarcă artileria grea.

INTRUNIRI SOCIALISTE

Bucureşti. — Socialiştii au ţinut aseară o întrunire în contra războiului. In astă-seară ei ţin o nouă întrunire.

Cercurile militare Italiene şi războiul franco-german

Milano.—Opinia cercurilor militare italiene asupra mersului de pe câmpul de luptă franco-german, este:

„Că ne aflăm în prezenţa retragerei armatelor germane determinată de două motive. Au trebuit să trimată o parte din forţele lor spre a ajuta pe austriaci să oprească formidabilele presiuni ruseşti şi să facă faţă unei noui ameninţări pe flanc, căci după ştiri acum sigure, o nouă armată de 300.000 oameni s'a format la Anvers şi din care face parte un corp de armată rusesc de 55,000 oameni, transportaţi din Archangelsk pe la nordul Angliei şi un număr considerabil de marocani.

Această nouă armată trebue să pătrundă în Germania în direcţia Colonia-Durscedorf şi să ameninţe comunicaţiile. Marea bătălie continuă. Furioasele contra-atacuri germane au fost respinse

SĂ FIE SPION?

Piteşti.—Jandarmeria de aci a arestat cinci persoane, în munţii Argeşului, îmbracaţi în costume de excursionişti.

Aduşi la prefectură s'a putut stabili pînă acum că unul din ei este un domn Quebec, profesor la şcoala centrală.

Se pare că între cei arestaţi se afla şi un ofiţer german care lua însemnări asupra diferitelor puncte şi distanţe în legătură cu Căineni.

Siguranţa generală a statului fiind înştiinţată a făcut cunoscut că numai două din persoanele arestate sunt cunoscute şi a cerut ca toţi să fie trimişi în Capitală.

Mişcarea studenţilor din Capitală

Bucureşti.—Aseară a avut loc o nouă întrunire studenţească. In urma discursurilor pronunţate s'a votat o moţiune, care constituie şi un ultimatum pentru guvern.

Prin acea moţiune studenţimea bucureşteană spune că faţă de situaţia de astă-zi, care constituie momente istorice cum niciodată nu s'au prezentat poate; că faţă de înfrîngerile repetate ale imperiului, care de secole oprimă fraţi de acelaş sînge cu noi; că faţă cu indicaţiile clare ale lumei noastre politice şi culturale ca d-nii Nicu Filipescu, Take Ionescu, A. D. Xenopol, A. C. Cuza, G. Pangrati, etc., studenţimea romînă invită guvernul să părăsească cît mai neîntîrziat pe claea unei acţiuni energice, menite de a asigura visul Romîniei.

Că studenţimea în această hotărîre, decisă a continua agitaţia şi a înfrunta ori-ce pentru realizarea acestui ţel atît de scump tuturor Romînilor.

AUDIENŢA

Sinaia. — M. S. Regele a primit eri în audienţă pe d. Poklevski, ministrul Rusiei.

Iași, str. Cuza Vodă 1-3

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Sub direcțiunea lui C. Antipa

Anul XI—No. 2222—Joi 11 Sept. 1917

ADMINISTRAȚIUNEA

Str. Cuza Vodă No. 1-3

TELEFON No. 36

ABONAMENTE

Un an lei 50 | 6 luni lei 30

Un an pag. III 20 lei

„ „ „ VI 40 „ „ „ „ „ „

1 leu

Consiliul de miniștri de ieșire

Lupte pe frontul sirpesc

Trupele diplomatice venite la Kominici — Trupele de ocupațiune la Kominici

Bucureșci.—Ieșirea a unei noi ministre. Ministrul de finanțe Constantinescu, ministrul de justiție Radescu, ministrul de lucrări publice Ghica, ministrul de externe Diamandi, ministrul de instrucțiune Angelescu, ministrul de agricultură și domenii Mirescu, ministrul de industrie și comerț Ghelmegeanu, ministrul de cultele și artele Tzigara-Samurcaș, ministrul de justiție Radescu

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2273.—Joi 11 Sept. 1914

Cu fraţii noştri de peste munţi

Ziarele din Bucureşti ne aduc o veste îmbucurătoare; fraţii transilvăneni au început a se mişca.

D. Simion C. Mândrescu, profesor universitar din Bucureşti, în numele „Cercului Romînilor de peste munţi“ al cărui preşedinte este, declară solemn că toţi pun *la dispoziţia guvernului romîn, averea şi viaţa lor pentru înfăptuirea unirei tuturor romînilor* **sub Coroana Romîniei.**

De altă parte studenţii ardeleni şi tinerimea din Transilvania aflătoare în Bucureşti se întrunesc des şi toţi îşi iau angajamentul a lupta *ca voluntari* în rîndurile armatei noastre. La aceasta se asociază şi cei mai în vrîstă.

Ne place a crede că de aceste sentimente sunt conduşi nu numai cei din Bucureşti, ci toţi fraţii de peste munţi, cari trăesc printre noi pe toată întinderea ţării noastre, şi în curînd la declaraţiile celor din Bucureşti vom putea adăogi pe cele ale celor din Iaşi, Galaţi, Brăila, Craiova şi în genere din toate unghiurile ţărei.

Cînd am scris în «*Să intrăm în Transilvania?*» despre fraţii noştri, n'am făcut-o pentru că mă îndoiam de sentimentele lor, dar voiam să ajungem la declaraţiuni categorice din partea lor, voiam ca dînşii să se pună în rîndurile cele dintîi, după cum era şi drept, pentru ca astfel să ne arăte că acţiunea noastră, politica noastră au întreaga lor aprobare.

Voiam apoi ca astfel să încurajăm pe ai noştri, cari priveau cu oare care neîncredere, starea de linişte şi nemişcare în care se complăceau, pare-se, aceşti fraţi. Avem credinţa că odată porniţi, dînşii nu se vor opri la jumătatea drumului, ci ne vor dovedi încă-odată că în faţa primejdiei „*Romînul nu dă îndărăt*“. Minunata purtare a regimentului romînesc 50 din Austro-Ungaria, purtare ce a fost lăudata de toate ziarele Monarhiei, este *un semn* şi dorim să devie *simbol*.

Recunosc că e banal să tot repetăm că ne aflăm la o cotitură a Istoriei noastre, dar trebue.

In acţiunea ce voim a desfăşura avem nevoe de sprijinul altor Puteri. Nu era logic atunci, ca fraţii noştri transilvăneni să fie printre cei dintăi pe a căror fidelitate şi ajutor să putem conta?!

Acum era pentru dînşii momentul să ne arăte că n'am greşit cînd am deschis braţele noastre largi pentru ei şi i-am îmbrăţişat cu toată căldura unui adevărat şi bun frate.

Eu aş merge şi mai departe. Poate că aici greşesc, dar aşa sunt părerile, aşa sunt credinţele mele. Aş fi dorit ca aceleaşi simţiri, aceleaşi conduceri să fi putut trece, spiriiual vorbind, de la cei din ţară la cei ce trăesc încă peste munţi, peste munţii cari ne despart în loc să ne unească, pînă acum.

De bine, de rău, pe drept sau nu, noi cei din regat ne-am considerat ca ocrotitorii spirituali ai celor de peste munţi.

Dacă vitregia soartei a făcut ca până astăzi, aproape nici odată n'au putut fi uniţi sub aceiaşi oblăduire, noi cei de aici am înţeles însă că în liniamentele mari politice ale neamului ca şi în acele ale civilizaţiunii, orientarea tuturor Romînilor să fie după aceia a noastră.

Sfatul celor de peste munţi, bine venit de altfel, rămîne pentru noi tot un sfat.

Invaţaţii noştri istorici ne arată de altfel că noi cei de dincoace am primit ideile civilizatoare în decursul timpului din alte părţi.

Un Constantin Brancoveanu, ne spune d. Iorga, era un om civilizat în toată puterea cuvîntului, pe vremea lui. De la curtea lui civilizată se resfrîngeau raze binefăcătoare asupra întregei ţări. Civilizaţia aceia era luată parte de la cea greacă-orientală parte de la cea occidentală transmisă nouă prin Italieni.

Şi apoi cîţi alţi principi învaţaţi şi civilizaţi n'au condus ţările noastre? Partea pură a tatinităţii noastre ca vorbire a rămas o datorie a noastră către fraţii de peste munţi.

De aceia noi avem o civilizaţiune a noastră specială, o mentalitate proprie, care nu se potriveşte cu a lor.

Am însă credinţa că oricari va fi rezultatul marilor tulburări de astăzi, noi vom sta într'un contact nemediat. Ne vom cunoaşte mai bine, vom cunoaşte nu numai ce e *general neamului nostru*, dar încă *toate particularităţile vieţei ale unora ca şi ale altora*.

Cînd m'am referit la rezultatele războiului de astăzi am înţeles ce se poate ca din Transilvania şi regatul romîn să facem *una*, după cum s'ar putea ca Transilvania să devină *autonomă*.

Şi într'un caz şi într'altul Carpaţi nu vor mai exista între noi,

Voinicii noştri flăcăi de-o parte ca şi de alta a munţilor vor face astăzi minunea pe care generaţiile ce ne-au precedat au întrevăzut-o numai.

V. I. Radu

Mici Polemici

Loteriile oficiale se trag în Austria cu regularitate.

Aşa că dacă nu cîştigă bătălii, — austriacul poate cîştiga la loterie.

*

D. Ion Gramadă, care n'a prea fost erou în Cernăuţi, a deschis in Bucureşti o fabrică de anecdote istorice pentru ziare şi reviste.

Le fabrică cu... grămada.

*

Vorbind de scumpirea hîrtiei «Seara» scrie:

«După ce am făcut mari, prea mari sforţări...»

Da, au făcut prensul Griguţă, Blank, Paspatti etc.

*

A propos.

Cînd a cetit că B.-Ciupeşti se plînge de scumpetea hîrtiei (monedă?) Paspatti de la cassa Blank a esclamat:

«Iar se prepară ăsta să trăiască pa... spatile mele“.

*

Guvernul Bulgar permite exportul de oue în Germania. Nu cumva ouele bulgare fac pui... germani în Bulgaria?

*

Exploratorul englez Stephenson se întoarce în Europa însoţit de o familie de eschimoşi.

...Să ştiţi că şi ăştia vin să lupte cu Europa!

*

In Cernăuţi — scrie un ziar — valoarea coroanei a scăzut.

— Odată cu a Coroanei habsburgice?

*

In Guinea germană englezii au ocupat un oraş.

De nu le-o ţi cu guinion...

*

Noul guvernator rus la Cernăuţi se cheamă... Evreinow. E drept — se vede — că Rusia a devenit filosemită.

Ştiri din străinătate

L'Allemagne en France. — Enquêtes economiques. — D. Louis Bruneau a făcut o interesantă anchetă asupra colonizărei progresive a germanilor în Franţa, pentru care a izbutit să deştepte interesul presei franceze care s'a ocupat foarte mult de lucrarea sa.

Faptul nu este desigur nou pentru economiştii francezi, dar d. Bruneau ţine să iniţieze şi marele public asupra lui şi găseşte de sigur terenul preparat.

In repeţite rînduri presa franceză s'a ocupat de intreprinderile metalurgice şi miniere pe care germanii le-au lansat şi continuă să le lanseze în Franţa.

Dar nu numai în mine şi metalurgie îşi manifestă germanii spiritul lor de întreprinderi; ei sunt foarte mult vîriţi în industria produselor chimice şi electrice.

In cea măi mare parte a întreprinderilor industriale din Franţa, faţada este numai franceză. In interior, consiliul de administraţie este în largă măsură compus din germani.

Dar d. Bruneau ştie desigur că şi francezii sunt interesaţi în multe întreprinderi industriale din Germania. Astfel o sumă de francezi au obţinut concesii şi dreptul de participare la exploatarea păcurei din Westfalia.

Un fapt însă este neîndoios şi din acest punct de vedere ancheta d-lui Bruneau este foarte binevenită. Concesiile industriale obţinute de francezi în Germania nu echivalează pe cele obţinute de germani în Franţa, şi ancheta d-lui Bruneau este menită să iniţieze tineretul francez asupra spiritului de iniţiativă şi putere de muncă a rivalilor germani.

*

Scriitori prizonieri. —Fiind-că e vorba de arestări de literaţi — ca D'Annunzio înregistrăm ştirea dată de unele ziare că Max Nordau, după ce a fost tolerat cîtva timp la Paris, ca medic, ar fi fost arestat la Bordeaux, unde e ţinut împreună cu compatriotul său contele Karoly, oprit pe cînd se întorcea din America.

*

Un serbătorit.—Cel mai serbătorit erou al zilei este în Germania generalul veteran von Hindenburg. Literaţii publicişti îi consacră elogii în versuri şi în proză după bravura ce a arătat acest bătrîn general în luptele contra Ruşilor în Prusia Orieutală.

NOTA ZILEI

Pe ici, pe colo...

Excelentul confrate Graur de la „Dimineaţa“ plecat pentru băi la Odesa, arată într'un spiritual articol că a dispărut aproape cu totul beţia în partea locului. E o surpriză să întîlneşti un rus beat.

Aceasta pe pagina I; iar in pagina doua, acelaşi „Dimineaţa“, un corespondent din Cernăuţi informează că:

„...Soldaţii ruşi pe ici pe colo, îmbătîndu-se, se dedau la scene de vandalism, la jefuiri, siluiri de fete ceea ce a determinat pe mulţi să fugă din Cernăuţi“.

N'ar putea spiritualul confrate de la Odesa să se pună de acord cu confratele cernăuţean, în interesul bunei reputaţiuni a prietenilor noştri sobri.., peste Prut?

OAMENI ŞI LUCRURI

Foi de carnet...

10 Septembrie... Să insemn oare ziua aceasta ca o zi de «aniversare»? Ele se notează, de comun, la îndepliniri de ani întregi... E, zi cu zi, un an şi jumătate de cînd rostul marelui Necunoscut, care e firea, te-a trimis printre noi să-ţi ceri partea ta de viaţă.

Un an şi jumătate—şi erai numai un ţipăt din inconştient. Ce repede trecu vremea ca să te vedem, dintr'odată par'că, luînd forma unui omuleţ deplin, amestecîndu-ţi trupşorul printre florile grădinei, printre pietrişul curţii, umplînd casa, aerul, sufletele cu glăsciorul tău, cu dezmerdările şi capriciile tale şi impunîndu-ţi miile de dorinţi drăgălaşe cari, la olaltă, alcătuesc o viaţă făcută—ce-i dreptul—pînă acum, din surîsuri senine, din gângurit şi îngîimeli ori mici suferinţi fizice trecătoare...

— Viaţă.

...Cînd te năşteai cerînd dreptul şi partea ta de existenţă, în zorii unei primăveri, văzduhul răsuna de bubuitul tunurilor în ţări vecine, mici, înapoiate..-

Şi iatăa stăzi, în amurgul unei veri, înroşindu-se orizontul de flacările unui războiu infinit mai crunt şi mai distrugător de vieţ.

Ce deşarte vorbe şi acestea: dreptul la existenţă! Nu, nu, — să nu crezi în spusa lor, pruncule, ori cît ai fi crescut în prejudecăţi: căci tot ce ştim, tot ce credem, tot ce vrem—e prejudecată!

Nici munca, nici vrednicia, nici idealismul, nici talentul, uneori nici averea chiar, nu dau cuiva prin ele singure, dreptul întreg de a exista. Ci el este condiţionat mai des de împrejurări cu totul în afară de orice prevederi.

Iată acum: vrut-au oare noroadele, atîtea la număr—să poarte războiu? Vrut-au să-şi vadă copiii masacraţi, fetele siluite, ţările cotropite, casele arzînd, ţarinele înroşite însînge? Vrut-au cei avuţi? Vrut-au cei saraci?

N'au vrut, — nici unul n'a vrut. Dar este preţul vieţei ca, din vreme 'n vreme, cîte o generaţie umană să răscumpere cu jertfa de a trăi, dreptul de a exista pentru cei ce vin...

Căci nu e al nostru pămîntul pe care-l călcăm, deşi ni se pare că-l avem în stăpînire; iar teama de a nu-l avea, pentru noi, ori pentru urmaşii noştri ne răpeşte sîngele rece, ne iea dreapta judecată pînă la o încăerare sîngeroasă între noi... Liniştea unora—cere peirea altora, buna stare a unei părţi, — mizeria celeilalte părţi a omenirei. Iar preste toate şi din toate izvoreşte Războiul.

...De cîte ori ne surprinde noaptea tîrzie vorbind şi punînd la cale visul de a-ţi găsi undeva pe pămîntul acesta un colţ unde te-ar cruţa vedenia vărsării de sînge şi a luptei. E aşa de puţin lucru: a trăi, a munci. De ce nu putem avea puţinul acesta fără de măcel?

Multe ironii şi ciudăţenii are Destinul în frămîntarea uriaşă a valurilor ce însamnă viaţa unei societăţi, — ba nu, a unei singure familii. Sub miragiul luptei pentru viaţă — moartea înceată, desmembrarea, goana, înstrăinarea!...

Iată cîteva cadre: o soră, surprinsă în exotice depărtări, mai anii trecuţi, de războiul din Mexico; un frate pe care acelaşi războiu îl surprinse în tabăra adversă pe malurile Michiganului. Şi iată încă unul, pe care împrejurările îl găsesc acum în Capitala Franţei, poate în aşteptarea asediului şi foametei,— poate în rîndurile plebei armate.

...Dar pe tine, pruncule, unde oare te va face soarta să pribegeşti cînd-va, cînd noi nu vom mai fi? In vr'o ţară paradiziacă, fără uri asasine? In vr'o ţară plină de flacări şi primejdii, lipsită de svare, de lumină şi de iubire?...

Rodion

INFORMAŢII

La intrunirea intimă şi particulară a profesorilor universitari din Iaşi, de la 9 Sept. c. la care au luat parte 16 d-ni profesori,—s'a discutat ce atitudine trebuie să iea Romînia, în faţa războiului european, de oarece ceia ce se potrivea acum o lună nu se mai potriveşte la 9 Sept.

După diverse discuţii, între membrii adunaţi, s'au ţinut cuvîntări de d-nii A. D. Xenovol, dr. Bacaloglu, dr. Thiron, I. Găvănescu, A. C. Cuza într'o direcţie,— iar de d-nii Bărbulescu şi dr. Demetria de în altă direcţie.

Şedinţa a durat de la oara 4—7 jumatate.

Nu s'a luat nici un vot şi nici redactat vre-o decizie sau moţiune, urmînd a se face aceasta după sosirea d-lor Stere şi cînd vor lua cuvîntul şi a-nii profesori din parlament: M. Cantacuzino şi P. Bujor.

Toţi domnii avocaţi ai Baroului local sunt rugaţi a se întruni în adunare generală Vineri 12 Septembrie a. c. oarele 4 p. m. în sala de şedinţe a Trib. Secţia II, spre a decide asupra măsurilor de luat cu privire la avocaţii şi clienţii concentraţi.

Arestarea lui d'Annunzio.—Ziarul «*Corriere del Serra*» dă amănunte asupra arestărei lui d'Annunzio la Paris, fapt cunoscut din telegrama publicată de noi la timp.

d'Annunzio n'a vrut şi nu vrea să părăsească Parisul. Ziua o petrece în casă coordonîndu-şi notele, iar seara, cînd Parisul e copleşit de întuneric, d'Annunzio iese la plimbare. Singurel, el colindă străzile Parisului, se opreşte la fie-ce colţ, la fie-ce pod, îşi scoate carnetul şi îşi însemnă impresiile.

Un grup de patrioţi îl zăriră instalat la un cap de pod şi privind în depărtare la lumina lunei.

De sigur e un spion. Grupul înconjură pe d'Annunzio şi garda fu adusă. Cu toţii porniră spre secţie. In zadar d'Annunzio încerca să convingă pe însoţitorii săi de frumuseţile naturei, de spectacolul original al Parisului în întuneric.

Fu dus la secţie,—unde în grabă se recunoscu eroarea şi se cerură scuze marelui literat.

De acum d'Annunzio îşi poate continua în tihnă plimbările sale nocturne prin Parisul părăsit şi scufundat în întuneric.

Pe drumul Strungei, individul Ion Tin a maltratat şi jefuit pe numitul Matei Munteanu.

Răufăcătorul a fost arestat în Tg. Frumos.

Copilul Petre Ion Butnaru. în etate de 4 ani, din Vlădeni, jucîndu-se cu un revolver încărcat, la un moment dat revolverul s'a descărcat şi glonţul i-a pătruns în piept.

După cîteva ceasuri, nefericitul copil a încetat din viaţă.

La moşia d-lui Ernest Mihailescu din Uricani au ars 4 girezi de grîu asigurate la societatea «Dacia Romînia».

Se bănueşte că focul ar fi fost pus de răufăcători.

Eri a încetat din viaţă la locuinţa părinţilor săi, din strada Ipsilante, tînărul Gheorghe Gh. Butman, în etate de 27 ani.

Inmormîntarea va avea loc mîine Joi 11 Septembre a. c. ora 4 p. m. la cimitirul «Eternitatea».

Un grup de 18 elevi din cl. VIII-a preparaţi în particular, au expediat d-lui ministru al cultelor o telegramă prin care cer o anchetă şi casarea examenului de matematici ţinut cu d. I. Raianu.

La Smirna (Asia Mică) s'a declarat ciumă.

La Poszany (Austro-Ungaria) s'a declarat holeră.

Pentru ambele s'au luat măsuri la frontiere în puterea convenţiunei de Paris.

In comuna Hermeziu a murit în mod misterios ciobanul Gh. Croitoru.

Se fac cercetări.

Dimitrie Casian, actual notar cl. I-a al comunei Dumeşti, a fost transferat la Podul-Iloae, in locul d lui V. Mardare înaintat administrator de plasă.

Ion Mirţ a fost numit notar în locul d-lui Casian.

Comitetul dispărţirei a II-a pentru ajutorarea familiilor nevoiaşe a oştaşilor din oraşul Iaşi este rugat a se întruni în ziua de 11 Septembrie oara 4 p. m. în localul Camerei de Comerţ din strada Cuza-Vodă.

Persoanele care compun acest comitet sunt: D-na şi d. M. Tomida prim-ajutor de Primar, d-nul şi d-na L. Pilat prim-preşedintele Tribunalului, d-na şi d. Ernest C. Aslan Procuror, d-na şi d. E. Uhrinovschi, d-na şi d. Alexandru Stroja d-na şi d. Theodor Burghele inspector principal C. F. R., d-na şi d. Lascar Antoniu d-na şi d. Ştefan Negruţi, d-na şi d. A. B. Brandie, d-na şi d. C. Cerchez d-na şi d. Osvald Teodoreanu, d-na şi d. Xenofon Eraclide, d-na şi d. Dimitrie Mavrocordat, d-na şi d. L. Veisengrün, d-na şi d. M. Negruţi, d. Stefan Georgescu, d-ra Teodosia Cantacuzino, d na şi d, Inginer Marcovici, d-na şi d. Octav Erbiceanu, d. S. Goldental, d-na şi d. S. Wexler, d-na şi d. C. Finkelstein d-na şi d. dr. L. Cosmovici, d-na şi d. A. Winkler, d-na şi d. Teodor Negruţi, d. Farmacist Herţemberg. S. S. Econom P. Savin, S. S. Econom Ştefan Popescu S. S. Econom Leonte, S. S. Econom Iordăchescu, d. Şvartz şi d. H. Kahana.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astăseară Mercuri:

Foamea lui Tîndală, scene foarte comice.

Costiţa lui Ţicnilă, scene foarte humoristice.

Ură pînă la moarte, desfăşurare dramatică în 3 acte mari. Acţiunea se petrece în cele mai pitoreşti decoruri naturale din sudul Franţei, unde abundă cele mai feerice regiuni. Film parizian de mare artă. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Cinele de cîmp, interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

ROCAMBOLE (seria II-a) *Isprăvile lui Rocambole*, după celebrul roman al lui Ponson du Terrail. (4 părţi).

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

In editura Librăriei Nouă „Negoescu şi Manţiu“ din Galaţi au apărut şi s'au pus în vînzare *transparente caligrafice* de diferite mărimi, pentru cursivă şi rondă, de d. C. B. Penel profesor la liceul internat din Iaşi.

AVIS

Ministerul Agriculturei şi Domeniilor aduce la cunoştinţa publicului din *Iaşi* că cu începere de *Miercuri 10 curent* a înfiinţat propriul său birou pentru *desfacerea peştelui* proaspăt, sărat şi icre de diverse specii şi calităţi.

Preţurile de vînzare sunt cele stabilite de Minister prin cota oficială afişată.

Desfacerea peştelui se va face în *Hala din Piaţa oraşului* unde este firma: Pescăriile statului, compartimentele No. 99 şi 100, şi în *Piaţa Sfîntul Spiridon*, compartiment No, 52 între măcelarii (căsăpii).

Vînzarea peştelui va începe de la *ora 6 dimineaţa pînă la ora 11 a. m.* şi este supusă controlului Şefului Biuroului Pescăriilor Statului Iaşi.

De închiriat *de la sft Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de închiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos.

Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

Şcoala Profesională de Fete

„Teresa Paraschiva G-ral Milicescu"

Iaşi—Str. Albineţ 5

Curs profesional după programa statului.

Se primesc eleve interne, semi-interne şi externe.

Inscrierile încep la 20 August şi vor ţinea pînă la 15 Sept.

De asemenea facem cunoscut că în atelierele şcoalei se primesc absolvente de la şcolile profesionale ale statului, care doresc să facă practică fiind plătite.

Prospecte se trimit la cerere.

DIRECŢIUNEA.

Micşurarea populaţiunei din Paris

Roma, — Din Paris vine ştirea că populaţiunea s'a redus la 1.800.000 de suflete.

Numărul femeilor e de două ori mai mare cu cel al barbaţilor.

Insurecţiunea din Peking

Roma.—Din New-York se telegrafiază că în multe localităţi din China s'a declarat starea de asediu. La Peking, s'au făcut numeroase arestări. Mulţi răsvrătiţi au fost executaţi.

Scufundarea unor crucişatoare engleze

Viena.—„Corespondenzbureau" află din Londra, că eri încrucişătoarele engleze Abauchir, Focue, şi Krety, au fost scufundate de vase submarine germane în Marea Nordului.

Abauchir a fost cel dintăi lovit de o torpilă. Pe cînd celelalte două vase încercau să salveze pe Abauchir, au fost şi ele lovite.

Un mare număr de marinari au fost salvaţi de un contra torpilor german.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Dezminţiri sîrbeşti

Niş.—22.—Biroul Presei este autorizat în modul cel mai categoric, a dezminţi ştirea lansată de la Sofia că holera ar bîntui în armată, că au izbucnit revolte între trupele sîrbeşti, că artileriştii sîrbi şi-au distrus singuri tunurile.

Aceste ştiri, ca şi cele de mai înainte asupra unor pretinse situaţiuni în macedonia sîrbească sînt tendenţios cauzate spre a induce în eroare opiniunea europeană. Insă aceasta opiniune va şti să judece ea însăşi, precum merită, atari insinuări, a căror rea credinţă este dintre cele mai invederate.

O declaraţie a legaţiunei romîne din Roma

Roma.—Legaţiunea Romîniei, pentrn a tăia scurt svonurile despre demisiunea guvernului romîn publicate de presa italiană, împreună cu alte ştiri fantastice, declară următoarele.

Legaţiunea Romîniei este autorizată a dezminţi în modul cel mai categoric aceste szonuri tendenţioase. Acordul cel mai perfect domneşte între membrii cabinetului şi politica guvernului romîn este numai acea fixată în consiliul de coroană la care au luat parte, de altmintrelea şi membrii cei mai marcanţi ai partidelor politice romîne.

Sîrbii în armata austro-ungară

Viena 12 | 9. — Ziarul sîrbesc „Istina" care apare la Serajevo, publică sub titlul «Sîrbii în armata austro-ungară» un articol în care se plînge că există intriganţi care vor să denunţe poporul sîrbesc ca un element neleal.

Cînd împaratul Francisc Iosef a chemat popoarele lui sub arme, noi sîrbii—zice ziarul—am ştiut care ne este datoria şi am arătat că ştim să preţuim binefacerile ce Monarhia ne-a dat vreme de veacuri

Printre sîrbii ţarani, numeroşi voluntari au exprimat dorinţa să fie înrolaţi în armata lui Francisc Iosef.

Sîrbii din Bosnia sînt relativ acei care au dat mai mult pentru crucea roşie, iar pe teatrul de război semptentrional, comandanţii de armată de naţionalitate sîrbă, anume generalii Boroevic şi Puchalo, au contribuit cel mai mult la victorii.

Prin faptele lor sîrbii au probat credinţa lor faţă de dinastie şi monarhie.

Masuri restrictive

Viena.—O publicaţie a rectorului Universităţei din Viena anunţă că studenţii aparţinînd unuia din statele cu care Austria se află acum în războiu, sunt excluşi de la înscrierile pentru viitorul semestru.

Starea de asediu în China

Londra.—22—Se află din Peking că în diferite provincii ale Chinei s'a proclamat starea de asediu.

La Peking au fost executaţi rebelii care voiau să profite de dificultăţile financiare şi diplomatice ale guvernului.

Amiral englez tradator

Londra.—22—Biroul presei comunică cum că amiralul Troubidge a fost rechemat şi că s'a deschis o anchetă pentru a stabili motivele pentru care crucişătoarele germane «Goeben» şi «Breslau» au scăpat din Messina.

Socialiştii italieni pentru neutralitate

— Neutralitatea Italiei este necesară —

Roma. 22 — Direcţiunea partidului socialist unificat, întrunită eri cu grupul parlamentar, s'a pronunţat în favoarea menţinerei absolutei neutralităţi a Italiei, pînă la finele conflictului şi a decis să adreseze un manifest lucrătorilor în acest senz.

Manifestul expune aversiunea generală a socialiştilor pentru războiu şi motivele deosebite care fac necesară neutralitatea Italiei care, fiind singura putere mare europeană neutrală, are chiar prin aceasta indicată misiunea ei de a se face mediatoare între beligeranţi şi de a proclama în ziua păcii marile principii ce trebuesc să formeze baza societăţilor şi statelor, anume: limitarea armamentelor, apelul şi plebiscitele prin justiţia arbitrală (Agenţia Stefani).

Germanii şi catedrala din Reims

— O greşală a francezilor —

Berlin.—22—Ziarele arată că dacă catedrala din Reims a suferit stricăciuni, e greşala francezilor care au aşezat tunurile lor lîngă catedrală şi au deschis focul atrăgînd astfel focurile artileriei germane spre ei şi spre catedrala care îi ascundea. Se înţelege de la sine că nu e nevoe de nici o scuză.

«Lokal Anzeiger» relevează că oraşul Reims a rămas cu totul neatins la trecerea trupelor germane care înaintau spre Ama. Depindea de francezi de a scuti Reimsul şi în noile lupte, de pe linia de foc.

Dealtfel catedrala a suferit stricăciuni numai în părţile neprincipale.

In aşteptare

Roma.—Un comunicat al ambasadei austro-ungare zice că este imprudentă tactica triplei înţelegeri, de a trîmbiţa zilnic înfrîngeri austriace. Duşmanii vor vedea curînd tăria armatei austriace.

PLOILE şi REZBOIUL

Berlin. — Timpul ploios care domneşte în regiunea luptelor franco-germane, au pricinuit revarsarea apelor, a rîurilor şi irigaţiunelor, care sunt paralele cu liniile de luptă pe frontul francez.

Aceste revărsări sunt de mare însemnătate pentru retragerea trupelor franceze.

Tensiunea între Turcia şi tripla înţelegere

Petrograd 22 9. — După opiniunea din Constantinopole, e de aşteptat o tensiune în raporturile dintre Turcia şi tripla înţelegere.

Neliniştea creşte. Străinii părăsesc Constantinopolul şi împrejurimile.

De pe cîmpul de război franco-german

Petrograd. Un comunicat francez pe ziua de 10 Septembrie, zice:

„Germanii au aratat eri pe întregul front Oise-Voevres o anumită activitate, dar fără a obţine rezultate vizibile. Ei au cedat chiar terenul în dreptul râului Oise, în faţa atacurilor franceze.

Germanii au făcut sforţări violente în Voevres, atacînd întăriturile din Hautes-Meure, dar fără a fi putut pune piciorul pe aceste înălţimi.

Catedrala din Reims mistuită de foc

Roma.—Catedrala din Reims, care era destul de vătămată prin bombardare, a fost eri mistuită de foc în urma exploziei unui proectil.

Lupta între aeroplane

— Se dezminte ştirea despre împuşcarea lui Vedrines —

Roma. — Răniţii aduşi la Paris, vorbesc despre o luptă îngrozitoare ce a avut loc într'un aeroplan german şi unul francez pilotat de Vedrines. Aviatorul francez s'a aruncat asupra celui german şi l'a trîntit jos.

Se dezminte ştirea despre împuşcarea lui Vedrines.

Salvarea tablourilor din Reims

Roma.—Din Bordeaux se anunţă că pe cînd artileria germană bombarda oraşul Reims, funcţionarii artelor frumoase au izbutit să salveze toate tablourile lui Tiţiano, Tintoreto, Sucaro, Germain, Murilo şi toate gubelinurile scumpe.

Situaţia pe frontul franco-german

— Ultimul comunicat francez —

Roma. Un ultim comunicat francez, cu data de 21 Septembrie stil nou, zice:

„La aripa stîngă, pe ţermul drept al Oisei, trupele franceze au progresat până la înălţimele Lafegni, la est ge Noyon. La sud de Raic nu se mai găseşte nici un soldat german. La Coriè şi la Montdidier germanii manifestează în luptă o vădilă slăbire în activitatea lor.

Lupte violente, cu baioneta, piept la piept au avut loc în regiunea Craion. Inamicul a fost pretutindeni respins cu perderi considerabile.

Garda imperială germană se află la confluentul Aisne şi la Suippe. In jurul Reimsului inamicul n'a încercat nici un atac al infanteriei şi s'a mărginit să bombardeze între fronturi, cu tunuri grele.

In centru de la Champagne şi în partea occidentală de la Argonne, am luat din mînele inamicului Mesniles, Leartus şi Marige.

Inamicul se află in regiunea Diaconet, la Caman şi la Haute-Chatelle.

La aripa dreaptă in Lorena şi Vosgi nimic nou nu s'a semnalat. Germanii se fortifică la Delne şi la sud de Chateau-Salines. Ei ocupă Pont-Mousson şi Blamont.

Tratativele între d-nii Busche şi Brătianu

Petrograd.—Ziarul „Neuste Münchner Nachrichten" află din Bucureşti, că tratativele între d-nii Busche, noul ministru al Germaniei, şi I. Brătianu, au avut un deplin succes.

D. de Busche a fost primit de rege şi de d. Brătianu cu aceiaşi simpatie.

Ziarul mai spune că a urmat un nou consiliu, care a hotărît menţinerea şi mai departe a neutralităţei.

REGELE CAROL şi ATITUDINEA ROMANIEI

Berlin.—Ziarul BERLINER TAGEBLATT publică un prim articol, datorit primului său redactor Th. Wolff, în care analizează mijloacele la care recurge tripla înţelegere, pentru a-şi crea o atmosferă favorabilă în ţările neutrale.

„Toate aceste manevre, zice ziarul, ne-ar putea fi indiferente. Nu cu aceste mijloace se vor ridica popoare, care până acuma ne-au fost prietene.

S'a încercat acum o atare mişcare in România, dar înţeleptul rege Carol, care din războaiele altor popoare in Balcani a ştiut să tragă foloase, va şti şi de astă dată să tragă foloase pentru ţara sa in altă parte de cât cu Rusia, intr'o campanie care cere jertfe.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2374. — Vineri 12 Sept. 1914

Atitudinea Romîniei

— D. Ionel Brătianu pentru neutralitate —

Bucureşti.—Ziarul „Epoca" în ediţia sa de aseară pentru Capitală, publică o manşetă, cu următorul cuprins:

In public, ca şi în cercurile politice, s'a vorbit cu insistenţă de apropiata schimbare de atitudine a României.

D. I. Brătianu a ţinut în consiliul de miniştri de aseară, să împrăştie aceste ştiri, pe cari nu le desminţeau nici chiar unii dintre miniştri.

In dezacord de vederi cu majoritatea consiliului — d. Costinescu lipsea, — d. Brătianu a declarat că România trebue să-şi păstreze neutralitatea şi că această atitudine nu poate fi modificată de actualele evenimente în curs.

Credem a şti, în mod precis, că „lipsa garanţiilor" şi „atitudinea Italiei", invocate de prezidentul Consiliului nu sunt luate în serios de unii dintre miniştri, cari sunt, cum am spus, în dezacord complect cu d. I. Brătianu.

Chestia „GARANŢIILOR" se afirmă a fi înlăturată prin repetarea, acum o săptămînă a ofertei Rusiei.

D. Diamandi nu va putea avea azi dela d. Sassonov de cît confirmarea ei.

De osemenea se declară în cele mai autorizate cercuri, că neutralitatea Bulgariei este o certitudine absolută, pe care guvernul nostru o cunoaşte.

Totuşi, d. Brătianu a spus în consiliu că **ROMÂNIA NU POATE SĂ SE MIŞTE.**

Aceasta este situaţia pe care primul-ministru a afirmat-o şi în conferinţa ce a avut aseară cu un fruntaş politic.

Urmarea ei este că guvernul nu va urma nici o negociere asupra propunerile făcute României.

Austria cere ajutor

Petrograd. Statul major austriac a cerut Germaniei un ajutor de 5 corpuri de armată, fără de care situaţia armatei austro-ungare în Galiţia este ireperabilă.

Războiul greco-turc iminent

Odessa.--Ziarul „Rieci" află că flota greacă se află aproape de Dardanele, unde se aşteaptă în fie ce moment izbucnirea rezboiului. In general situaţia în Balcani este rea, şi rezboiul greco-turc este considerat ca iminent.

Atacul fortăreţei Premszl

Bucureşti.—Pe cînd telegrame din diverse părţi arată, că ruşii se pregătesc abia la atacul fortăreţei Premszl şi că armatole sale ocupă poziţiuni în acest scop, din Odesa vine acum ştirea că două forturi au şi căzut în mînele ruşilor, aceasta după ce acum două zile, tot din Odesa venise ştirea că Premszl a şi fost ocupat de ruşi.

Oprirea exportului de făină

Bucureşti. — Exportul de făină a fost momentan oprit. Se pare că este un mijloc de presiune asupra morarilor, care au urcat în mod fabulos preţul făinei. Pe de altă parte se pare că măsura a fost luată, din cauza prea marei aglomerări de vagoane în punctele Ghimeş şi Predeal.

Infrîngere germană

-- ŞTIRI DIN ODESA --

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" apărut aseară în ediţie specială, publică ştirea următoare:

Odesa.--Gigantica luptă ce se dă pe frontul franco-german de câteva zile fără întrerupere, s'a terminat prin victoria franceză. De ambele părţi au luptat 40 corpuri de armată. Francejii au înconjurat armatele generalului Von Bulow, care au fost obligate să părăsească poziţiunile lor, fugând pe linia Laon-Reims. Linia germană a fost ruptă.

Pe înălţimele Argon generalul Castelnau a bătut armata Kronprinţului.

Aceste ştiri au apărut în ediţiile speciale ale ziarelor ruseşti şi au fost comunicate în primu rând ziarului „Vjedenosti".

*

In legătură cu aceste ştiri, ziarul „Adevărul" mai publică următoarele date din Sinaia:

SINAIA: O ştire oficială franceză sosită aci, anunţă că marele lupte franco-germane, sunt pe sfîrşite. Intreaga armată germană a fost respinsă pe tot frontul. Armata generalului Von Klug se găseşte într'o postură primejdioasă."

LUPTELE AUSTRO-SERBE

—Comunicat serbesc—

Niş.—Pe frontul Dvornik-Lozinţa şi la Mitroviţa-Sabaţ s'a dat în ziua de 9 Septembrie o luptă violentă. Situaţia este favorabilă serbilor. Pe frontul Sabei inamicul a deschis un foc de artilerie şi infanterie spre Zabreza şi Selonska spre Belgrad. In cercarea de a trece prin Mala-Ade şi Tigalia-Ada a fost respinsă.

In noaptea de 8 spre 9 Septembrie de la 7 pînă la 12 noaptea, austriacii au bombardat Belgradul şi în special forturile. Incercarea de a trece Dunărea pe lîngă Sarcelo nu a izbutit.

REGELE BOLNAV

Sinaia. — D. Poklevski, ministrul Rusiei, a fost eri reţinut la dejun la Castelul Peleş. La dejun n'a participat Suveranul, care e realminte bolnav.

Germanii evacuiază Rusia

Odessa.—Ziarul „Novoye Vremja" anunţă că armata germană a evacuat localităţile Vladislavoff, Vilkoski, Suvalki şi Mareanbole, retrăgînd întreg frontul. Austriacii nu vor să dea lupte pe teritoriul rus.

Cu privire la atitudinea d-lui Brătianu

Bucureşti. — Acum cînd „Epoca" anunţă că d. Ion Brătianu s'a pronunţat pentru neutralitate, putem spune că primul ministru este decis a face tot ce este necesar pentru ca atitudinea României să nu fie dictată de stradă şi prin stradă. Se pare că d-sa este hotărît ca să procede cît de curînd la convocarea Parlamentului şi să obţie toate acele dispoziţiuni legale, necesare la menţinerea liniştei.

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2274.—Vineri 12 Sept. 1914

Situaţia internă turbure

REGELE BOLNAV

D. Ionel Brătianu ameninţă cu demisia

ATACUL OPOZIŢIEI

Consiliul de miniştri de mîine

Situaţia internă pare a se fi complicat foarte grav în ultimele zile. D. Ionel Brătianu a adoptat în fine o atitudine, pe care, se pare, că opoziţia nu o găseşte bună. Din această cauză primul ministru se declară gata de a demisiona. Pe de altă parte M. S. Regele continuă a fi bolnav.

Ştirile primite şi pe care le dăm mai jos, justifică pesimismul ce manifestăm. Iată-le:

Consiliul de miniştri de eri

Bucureşti.—La consiliul de miniştri de eri au luat parte toţi miniştri împreună cu d-nii M. Ferechide şi T. Stelian. D. Brătianu a comunicat consiliului că e nemulţumit cu rezultatul audienţei ce a avut d. Diamandi, ministrul nostru la Petersburg, la d. Sassonov.

Dacă şefii opoziţiei sunt nemulţumiţi de atitudinea şi procedarea guvernului, **d. Brătianu preferă să le lase altora răspunderea situaţiei.**

Nou consiliu de miniştri

Bucureşti. — Mîine dimineaţă la orele 10 va avea loc un nou consiliu de miniştri.

Comitetul conservator

Bucureşti.— Azi la orele 10 jum. are loc adunarea comitetului consultativ al partidului conservator.

Boala Regelui

Bucureşti. — Regele a avut noaptea trecută insomnie şi s'a plîns de dureri. Regina a veghiat la patul Suveranului, care n'a luat de cît lapte bătut.

Banchetul coloniei germane

Bucureşti.—Aseară la orele 9 colonia germană din Capitală a sărbătorit printr'un banchet pe noul ministru al Germaniei d. de Busche.

Sala banchetului era decorată cu drapele germane, iar la intrare se afla un desen mare de un metru reprezentînd un obuz de 42 c. m. în jurul căruia era scris: Namur, Liége, Maubeuge, Reims etc...

Intrarea în sală a d-lui de Busche a fost salutată cu lungi aplauze.

După banchet a luat cuvântul ministrul Germaniei, care a toastat pentru împăratul Wilhelm şi izbînda armatelor germane, cari luptă pentru Dumnezeu, împărat şi patrie.

„Epoca" atacă guvernul

Bucureşti. - Ca o complectare a ştirei dată de „Epoca" cu privire la atitudinea d-lui Brătianu—despre care „Opinia" a vorbit în prima ei ediţie de astăzi dimineaţă — ziarul d-lui Filipescu luînd drept bază darea de seamă a ziarului „Dimineaţa" — pe cari o consideră inspirată din izvor oficios — despre Consiliul de miniştri de ieri, atacă în mod violent pe d. Ionel Brătianu.

In ce priveşe partea din reportagiul „Dimineţei", în care se vorbea despre tratativele diplomatice, „Epoca" relevînd'o spune că în chestia negocierilor diplomatice se joacă o comedie nedemnă.

Vorbind apoi de partea din reportagiu în care se spune de „nevoia unor presiuni asupra regelui din partea oamenilor politici ‚Epoca' zice că aceasta constituie pur şi simplu o infamie.

D. Ionel Brătianu, înainte de consiliul de cornană ieri de părere că trebuie mers alături de Austria şi Germania. Dacă lucrul s'ar fi întîmplat Moldova ar fi avut astăzi soarta Bucovinei. A trebuit opunerea categorică a colegilor d-lui Brătianu pentru ca această nenorocire să fie evitată.

Cînd dar d. Brătianu vorbeşte astfel comite o faptă de prea mare îndrăzneală.

Consiliul de miniştri de eri

Bucureşti. — Ziarul „Epoca", vorbind despre consiliul de miniştri de ieri, spune următoarele:

Eri s'a ţinut un consiliu de miniştri şi discuţia urmată a fost din cele mai furtunoase. D. Brătianu voind, sub diferite pretexte, să continue tergiversările, a fost viu apostrofat de către colegii săi.

„Epoca" anunţă că în ediţia de deseară va publica amănunte senzaţionale şi autentice asupra scandalului petrecut în acest consiliu.

Coroana - Răbdarea şi Prudenţa

Sub titlul prim, ziarele guvernamentale publică următoarele:

«Situaţiunea specială a zilei de azi a provocat o serie de manifestaţiuni cari, sub diferitele lor înfăţişări, ascund iniţiative şi interese nemărturisite; în ansamblul lor se îndreaptă însă spre una şi aceiaşi ţintă: enervarea opiniei publice căreia i se exploatează sub diferite pretexte cele mai curate simţîminte romîneşti, în folosul unor cauze cari mîine s'ar putea dovedi străine adevăratelor noastre interese de stat şi neam.

Se încearcă mai cu osebire, prin mijlocirea lipsiţilor de răspunderi cari se lasă uşor convinşi, să se creieze o anume atmosferă în jurul Coroanei, căreia nu i se cruţă nici un atac prin coloanele unui ziar de atitudine dubioasă. Lipsa de scrupule pe care ziarul în chestiune o pune în atacurile zilnice la adresa aştot ce înseamnă oameni cu răspundere în ţara aceasta, veninul unei atitudeni veşnic duşmănoasă lumei noastre diriguitoare, lămureşte pentru opinia publică conştientă valoarea morală a trivialităţilor la adresa Coroanei.

Inspirat din sorgintea cafenelei patriotice şi nu din izvorul curat al patriotismului înţeles şi practicat numai potrivit marelor noastre interese de azi şi de mîine, autorul atacurilor contra Coroanei crede să şi facă o celebritate de duzină, dînd satisfacţie pătimaşilor pescuitori în apă tulbure.

Coroana întruchipează azi ca şi altă dată, ca şi mîine, în strălucirea ei neştirbită, aspiraţiunile noastre ale tuturor. Oţelul din care e făurită e mărturia vitejiilor trecute şi garanţia solidă în care ne punem nădejdea isbînzilor de mîine.

An cu an, patruzeci şi opt de ani de-a rîndul, la vremuri bune ca şi în vremuri grele, a sporit strălucirea Coroanei Regelui Carol, sporind în acelaş timp prestigiul şi autoritatea ţărei în afară, siguranţa ei înlăuntru.

Inspirîndu-se din nevoile şi durerile Romîniei, ascultînd glasul ţărei în manifestările ei cuminţi, ascultînd poveţile sfetnicilor încercaţi în treburile publice, Regele domneşte cu înţelepciunea lungei experienţe, care a făcut propăşirea regatului şi i-a crescut autoritatea în concertul statelor europene.

Dar dacă semnalăm marele merite ale unei domnii, care nu găseşte asemuire de cît în pilda celei mai lungi domnii din trecutul nostru istoric, e ca să marcăm desgustul legitim, pe care l a provocat în rîndurile opiniei publice conştiente,—tocmai din această pricină, —atacurile desmăţate la adresa Suveranului.

Chiar cînd se etalează în coloane de ziare, umbrele patrioţilor de ocazie şi ale bîrfitorilor de cafenea, cari nu ştiu să ascundă îndeajuns interese prea străvezii ca să nu fie de îndată cunoscute, nu pot întuneca din strălucirea unei Coroane făurită din oţelul solid şi trainic al victoriilor trecute.

Pentru noi, atacurile acestea au numai un anume înţeles bine lămurit: ele sunt opera celor cari găsesc în nesiguranţa situaţiunei de azi încă, un prilej ca să se pună deacurmezişul intereselor romîneşti".

Sub titlul secund, ziarul Conservatorul *vorbind despre limbuţia oratorilor şi agitatorilor, care susţin mereu intrarea în acţiune alăturea de Rusia, scrie:*

„Dar această soluţie—după declaraţia limbuţiei noastre—am obţinut-o fără ca să ne acorde nici un avantaj.

Dacă e adevărat că poporul romîn şi armata nu vor merge *nici intr'un caz* împotriva Rusiei, asta însemnează că nu vor merge nici în cazul în care Rusia ar cuceri Bucovina pe seama ei, poate chiar şi Transilvania.

Ne pare că e foarte logic.

Pentru a putea obţine cît mai mult în cursul unor tratative este elementar că nu trebue să arăţi că eşti la discreţia celui cu care tratezi. In cazul nostru, Rusia ar putea ori cînd răspunde d-lui Em. Porumbaru, ministrul nostru de externe: «Mulţumiţi-vă cu cît vă dau, căci şi atîta este numai din efectul bună-voinţei mele. Ştiu bine că în potriva mea nu veţi îndrăzni să porniţi niciodată cu armele, fiindcă nici poporul vostru nici armata voastră, nu vă vor seconda. Aceasta nu o spun eu, o spun pe faţă ziarele voastre şi toţi oratorii întrunirilor din ţara voastră!

Un singur noroc avem, acela că şi ziarele şi oratorii care vorbesc astfel se înşală. Adevărul este că armata romînă, secondată de întregul popor, va merge numai acolo unde o vor trimite cîrmacii conştienţi, răspunzători şi iubitori de ţară".

Mici Polemici

Fiecare dintre naţiunile actualmente în luptă se laudă că reprezintă dreptatea, loialitatea şi aşa mai departe.

Vorba poetului:

Toţi pe buze au virtute...

*

Colonelul german Prenss a luat într'o luptă cassa regimentului rus cu 140.000 ruble.

Cînd e vorba de bani, se aplică vechiul dicton: „non olet", — banul nu miroase.

*

Rău l'au luat în primire unele ziare pe noul ambasador german, de Busche.

— Pînă vor... primi şi ele ceva...

*

Ziarele cu pricina ieau mereu cîte ceva: Banatul, Transilvania, Maramureşul.

Da, deviza lor este: a luà...

*

In ultimele zile Germanii găsiau pe Francezii mai... respingători ca de obiceiu, — pentru că reuşise a-i respinge din unele poziţiuni.

*

Imitînd ce-a făcut Von der Goltz la Bruxelles, guvernorul rus la Cernăuţi a introdus ora din Petrograd.

Asta însamnă că ornicul Cernăuţului e cam... retrograd.

*

Se vorbeşte la Roman de desconcentrare. La noi în Iaşi din potrivă se anunţă o adevărată mobilizare cu ocazia sosirii trupei Maximilian.

Ştiri din străinătate

200 fabrici noi în Germania.—Cu privire la cele publicate de noi sub titlul „Germania flămîndă" rezumat al părerilor lui Charles Richet — primim următoarele informaţiuni din partea unui cetitor.

„Acei care se desfătează în calcule după care Germania, cel mult în 9 luni, va trebui să cedeze biruiţă de foamete, se înşală. Ei n'au cunoscut ingeniositatea ei.

Ar fi ingrat solul german, dacă nu şi-ar nutri poporul, care îl cultivă cu atît drag, cu atîta ardoare!

Asociaţia centrală a velniţelor din întreaga ţară şi institutul industriilor de fermente s'au unit spre a construi mari cuptoare pentru uscarea cartofelor şi spre a le transforma apoi prin maşini speciale în făină, a cărei valoare faţă de făina de grîu va fi 1:5. Infăptuirea acestei iniţiative s'a şi început. Şi desigur că problema nu putea fi greu de resolvit pentru acei care au ştiut să extragă din atmosferă nitrogenul aşa mult preţuit în agricultură."

*

Bluza... războiului. — Era să scriem „războinică", dar ne-am luat de seamă. E vorba de propunerea unei eminente artiste vieneze de a se adopta, în Austria portul unei bluze, model unic, denumită bluza războiului — Kriegsbluse — confecţionată în diverse calităţi, în scop de a se da de lucru atelierelor şi a se realiza economii în acelaşi timp.

INFORMAŢII

■ **O scrisoare.**—Primim următoarele cu rugămintea de a le da publicităţei:

Domnule Director,

Am onoarea a vă ruga să binevoiţi a publica în stimatul dv. ziar, următoarele:

Nu sunt austrofil după cum nu pot fi nici rusofil. Aştept ca într'o nouă consfătuire să pot fi convertit prin acte doveditoare şi sigure ce cale trebuie să apucăm.

Convingerea mea personală este că n'avem prieteni nici de-oparten ici de alta. Compătimesc ca toţi Romînii pentru Franţa unde mi-am făcut studiile, găsesc însă că în momentele actuale suntem într'o poziţiune mult mai ameninţătoare de cît în care s'ar găsi Franţa chiar cu duşmanul ce-o ameninţă. *Noi, profesorii universitari, constituind pătura cea mai înaltă intelectuală,* trebuie să propagăm în tineret numai rezultatul **chibzuirilor făurite pe date precise.**

Orice precipitare necalculată, perfect din toate punctele de vedere, ar ameninţa existenţa noastră. Termin deci prin proverbul latin: Quidquid agis, prudenter agis et respice finem.

Primiţi vă rog asigurarea deosebitei stime şi consideraţiuni.

Dr. Demetriade
Profesor universitar.

11 Septembrie 1914, Iaşi.

■ D-na Heloiza Constantinescu, institutoare la şcoala de fete No. 7, a obţinut un congediu de 4 luni.
In tot acest timp, va fi suplinită de d-ra Margareta Fedeleş.

■ D-na Alisa Mănescu, institutoare la şcoala de fete No. 6, a obţinut un congediu de 30 zile. Suplinirea va fi făcută de d-ra Sabina Botez.

■ Examenul de capacitate al absolvenţilor liceului naţional se ţine în faţa unei comisiuni compusă din d-nii A. D. Xenopol, C. Fedeleş Xenofon Gheorghiu, Gr. Bîrsan şi V. Hulubei.

■ In dispărţirea II-a au fost numeroase cazuri de scarlatină.

■ Nici în clasa V-a a liceului naţional n'au fost primiţi mai mulţi elevi, decît numărul reglementar adecă 40 în clasa V-a reală şi 40 în cea modernă. Pentru cursul inferior se aşteaptă răspunsul ministerului unde s'a făcut intervenţiune prin d. inspector general Obreja de a se autoriza un număr mai mare de cît cel obişnuit.

■ D. P. Gircineanu fiind bolnav va fi suplinit la limba latină de către d. P. Andrei.

■ In editura Librăriei Nouă „Negoescu şi Manţiu" din Galaţi au apărut şi s'au pus în vînzare *transparente caligrafice* de diferite mărimi, pentru cursivă şi rondă, de d. C. B. Penel profesor la liceul internat din Iaşi.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cine ne-a descoperit

Articolul scriitorului alsacian André Lichtenberger, în ultimul număr din „Les Annales“ ne-ar face să credem că, încă odată Franceji ne-au «descoperit» aci la Porţile Orientului, ca să repetăm un cuvînt inaripat al actualului Preşedinte al Republicei, avocat militant pe vremuri.

E însă veche această descoperire, care nu aparţine generaţiei contemporane de conferenţiari.

Iu broşura d-sale engleză despre Neolatini, d. I. Botez arată cu drept cuvînt:

«Niciuna din influenţele străine în Romînia nu se poate compara cu influenţa franceză din secolul trecut, cînd atît literatura ţărei, cît şi organizarea ei socială încep să devieze de la tradiţiile lor vechi de desvoltare. Secolul XIX a început o eră nouă în istoria poporului romîn. Sufletul lui naţional fu trezit din amorţirea orientală, alipindu-se definitiv la civilizaţia apuseană; şi Democraţia modernă începu treptat-treptat să înlocuiască tirania aristocratică.

Aceasta e în cea mai mare parte opera Franţei,—opera culturei franceze. Limba franceză, care fusese introdusă de către aristocraţii greci în veacul al 18-lea, ajunge foarte răspîndită în Romînia în veacul al 19-lea. Cărţile franceze puteau să fie cetite de toată lumea *bună* în ţările romîne şi cele mai multe din operile scriitorilor mari fură traduse în romîneşte în prima jumătate a veacului trecut.

Franceza a fost deasemenea mijlocitoarea literaturii engleze în Romînia. Cele dintâi traduceri romîneşti ale operelor lui Shakespeare, Defoe, Pope, Young, Byron, Scott, Dickens şi ale multor altora au fost făcute după traduceri franceze. Unele din piesele lui Shakespeare au fost traduse în prima jumătate a veacului trecut, şi Defoe, Young, Byron şi Scott erau printre cei mai apreciaţi scriitori pe la începutul acelei jumătăţi de veac în ţările romîne.»

Se poate spune că Franţa a desmormîntat sufletul nostru romînesc din mormîntul turco-grec. Influenţei franceze se datoreşte Renaşterea Romîniei.

Nici o altă influenţă n'a rodit vre-odată mai mult cîmpul unei Renaşteri naţionale decît influenţa franceză la noi.

Originea romanică la Romînilor i-a atras spre formele civilizaţiei din Franţa şi contactul cu cultura franceză a dat minţii romîneşti cel mai mare impuls spre dezvoltare. Numărul studenţilor romîni la Paris se urcă la mii în cursul veacului trecut.

E caracteristic că toţi capii revoluţiei dela 1848 din Romînia îşi făcuseră educaţia în Franţa; şi din această revoluţie s'a născut Romînia modernă.

Pe de altă parte Franţa fu cea dintâi ţară care a atras atenţia Europei neolatine asupra «fraţilor săi uitaţi din «răsăritul Europei» a căror existenţă era aproape ignorată în apus înainte de veacul trecut. Aceiaşi adîncă simpatie a încălzit entuziastul avînt al lui Michelet pentru «Latinii din Răsărit» şi-a făcut pe Edgard Ruinet să-şi înceapă cartea sa asupra Romînilor cu suggestivul capitol «O naţionalitate descoperită». Romînia din punctul de vedere geografic, cît şi din punctul de vedere etnic, pare că s'a bucurat de norocul de a fi fost de mai multe ori descoperită...»

Constatările de mai sus nu sunt lipsite de oarecare legături cu evenimentele la ordinea zilei...

Rodion

AVIS

Ministerul Agriculturei şi Domeniilor aduce la cunoştinţa publicului din *Iaşi* că cu începere de *Miercuri 10 curent* a înfiinţat propriul său birou pentru *desfacerea peştelui* proaspăt, sărat şi icre de diverse specii şi calităţi.

Preţurile de vînzare sunt cele stabilite de Minister prin cota oficială afişată.

Desfacerea peştelui se va face în *Hala din Piaţa oraşului* unde este firma: Pescăriile statului, compartimentele No. 99 şi 100, şi în *Piaţa Sfîntul Spiridon*, compartiment No, 52 între măcelarii (căsăpii).

Vînzarea peştelui va începe de la *ora 6 dimineaţa pînă la ora 11 a. m.* şi este supusă controlului Şefului Biuroului Pescăriilor Statului Iaşi.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De închiriat *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare. A se adresa strada Curalari No. 3.*

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi aterenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

■ Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astăseară Joi:

Foamea lui Tîndală, scene foarte comice.

Costiţa lui Ţicnilă, scene foarte humoristice.

Ură pînă la moarte, desfăşurare dramatică în 3 acte mari. Acţiunea se petrece în cele mai pitoreşti decoruri naturale din sudul Franţei, unde abundă cele mai feerice regiuni. Film parizian de mare artă. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Cîinele de cîmp, interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri:

Carnavalul roş, după romanul lui Pierre Sales.—Alpii Bernei—

Luni 15 Sept:

ROCAMBOLE (seria II-a) *Isprăvile lui Rocambole*, după celebrul roman al lui Ponson du Terrail. (4 părţi).

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

DD. vizitatori sunt cu insistenţă rugaţi să accepte fără ezitare minima taxă a timbrului pentru concentraţi, care costă în 5 bani pentru bilete pînă la 1 leu—şi 10 bani pentru bilete de la un leu în sus.

Scopul acestor timbre este atît de măreţ, că cea mai mică obiecţiune nu poate fi justificată.

Marele Concurs al Făinei Lactate

„NESTLE“

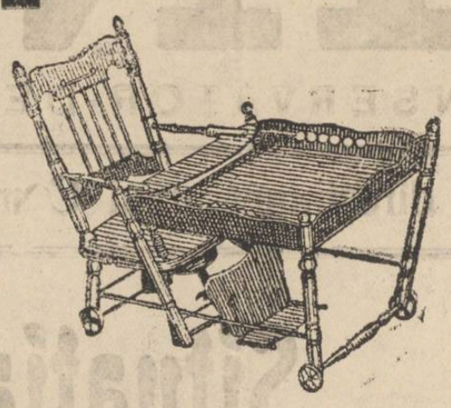

Pentru fiecare 25 capace de cutii de făină lactată NESTLE, trimise casei „NESTLE“, strada Mîntuleasa No. 6 Bucuresti, se trimite în schimb un bon.

Aceste bonuri dau dreptul a lua parte la marele concurs, care va avea loc la 1 Noembrie st. n 1914.

Cele dintâi 10 premii vor primi cîte un scaun mare pentru copii. (a se vedea ilustraţiunea).

Cele 20 premii următoare, vor primi cîte un scaun mic.

Aceste premii vor fi expediate de către „Casa NESTLE“, franco fiecărui cîştigător.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Trei vase engleze scufundate

— Noi amănunte —

Berlin.— 23— Amiralitatea confirmă victoria submarinelor germane din 22 Septembrie, lîngă Hoe sau Holland. Trei vase de război engleze au fost scufundate de către submarinul U. G.

*

Vasele de război «Hogue». «Abukir» şi «Cressy» se aflau la 39 mile de coasta holandeză.

Cel dintâi «Abukir» a fost lovit de o granată. Vasul «Hogue» a lansat atunci 4 luntri de ajutor. In acelaşi timp «Hogue» s'a scufundat, lovit de o granată. Zece minute mai tîrziu fu cufundat „Abukir,“ apoi «Cressy»—cerînd ajutor—fu deasemenea lovit de granate.

Pe bord se aflau 2200 marinari rezervişti. Peste 2000 şi-au găsit moartea în valurile mărei „La Mauche“.

*

Din Londra se confirmă amănuntele de mai sus.

Cele 3 vase scufundate de un singur submarin sînt din 1900, deplasament 12,200 tone, 21000 ps. şi cîte 755 marinari pe bord.

Sinuciderea unui major englez

Berlin.—Maiorul englez Jate, fost ostatic în citadela Torgan de unde a evadat, şi-a curmat zilele, fiind recunoscut.

Asupra lui s'au găsit mai multe înscrisuri compromiţătoare.

Creditul german de resboi

Berlin.—23—Peste 5 miliarde au fost subscrise pentru creditul de război, în timp de două luni.

La 1870 aceiaşi sumă a fost plătită de Franţa în 3 ani.

Cruţarea catedralei din Reims

Berlin.—Comandantul armatei care bombardează Reimsul, Principele Albert de Vurtenberg, a ordonat cruţarea catedralei.

Succesele sîrbilor

Milano. — Se telegrafiază din Paris, că din Niş se anunţă o victorie sîrbă, în potriva a 50.000 de austriaci. Sîrbii ar fi trecut pe teritoriul austriac.

Greva avocaţilor şi judecătorilor din Bruxelles

Rotterdam. — Se anunţă din Bruxelles, că judecătorii şi avocaţii s'au pus în grevă, de oare ce generalul de Goltz, a pus să se aşeze tunuri în faţa palatului de justiţie.

ATACAREA VERDUNULUI

Berlin.—Ziarele află din Basel, că de opt zile germanii atacă Verdunul. Din Metz a sosit artileria grea.

Intre Aistain şi Bouligny se găsesc trei corpuri de armată şi se aşteaptă sosirea altor două din Metz.

Se crede că se va da acum un atac general în potriva cetăţei.

In această luptă, germanii ar fi avut 10,000 morţi şi 15,000 răniţi.

Germanii aproape de Reims

Berlin.—Germanii au ajuns la doi kilometri de Reims.

Ziarul *Lokalanzeigher* **afirmă că ocuparea Reimsului este iminentă.**

Ocuparea oraşului Iaroslaw

Petrograd.—Se confirmă din isvor oficial ocuparea de către ruşi a localităţei Iaroslaw.

Fortificarea localităţei Tarnow

Roma.—Ambasada austriacă anunţă că Tarnow a fost fortificat, în Galiţia nefiind fortificate de cît Cracovia şi Premszl.

Isprăvile unei coloane engleze

Roma.—„Tribuna“ află din Londra, că o coloană engleză a reuşit să ocupe localitatea Berry şi a se apropia astfel de Reims.

Intărirea Cracoviei

Paris.—Ziarul „Le Matin“ află din Petrograd că austriacii, se grăbesc să termine lucrările de tranşee pentru întărirea Cracoviei.

Scufundarea unui torpilor japonez

Peking. — Un încrucişător german a scufundat un torpilor japonez la Tiau-Tciu.

Elogii pentru Joffre

Roma. — Cunoscutul critic militar, colonelul Barone, publică un articol foarte elogios pentru generalul Joffre, generalisimul armatei franceze, pentru chipul maestru cu care a desfăşurat armata sa.

Starea generalului Dimitrieff

Petrograd. — Starea generalului Ratko Dimitrieff, rănit în ultimele, lupte s'a îmbunătăţit.

Creditul Fonciar Urban Iaşi

De inchiriat de la 26 Octombrie 1914 etagiul de sus al caselor din Iaşi, strada Cuza-Vodă (Golia) No. 18 proprietatea d-lui B. Iuster, compus din nouă camere, un salon şi un vestibul mare, 2 antrete, cămări etc., avînd instalaţie de lumină electrică, tot la canal. In ogradă grajd pentru cai, şură pentru trăsuri, cameră de viziteu şi alte atenanse.

Ofertele de inchiriere se vor adresa la Creditul Fonciar Urban din Iaşi şi se vor deschide în ziua de 2 | 15 Septembrie 1914.

Direcţiunea.

Institutul de Domnişoare „TEREZA KNOCH“

care există de mai bine de 25 ani

Curs primar după programa statului precum şi curs secundar facultativ cu limba romînă, franceza şi germana, lucru manual şi piano. Inscrierile se încep la 20 August şi cursurile la 10 Septembrie 1914. Se primesc eleve externe şi interne.

De inchiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

Institutul de Domnişoare — Champalbert-Herovanu —

IAŞI, STR. BARBOI 19

CURS PRIMAR după programa statului cu limbile franceză şi germană obligatorie.

CURS LIBER (secundar) de limbile romîna, franceza şi germana; lucru de mînă, pictura, piano, canto, gimnastica.

Inscrierile de la 20 August. Cursurile incep la 9 Septembrie.

Direcţiunea

AVIS

Celebra căsturăreasă Lizeta Bucureşteanca, sosită de curînd din Bucureşti, prezice cu desăvîrşită exactitate, prezentul trecutul şi viitorul. precum şi situaţia Războiului, prin cărţi de ştiinţă, spiritisme şi Lenormantice totul în mod ştiinţific; posedă certificate, autorizaţie, cărţulie ambulantă şi scrisori de mulţumire din ţară şi străinătate. Prin prezicerile sale care s'au îndeplinit exact la cei care au vizitat'o s'a atras stima şi celebritatea de care să bucură pretutindenea. Fiind sosită în Iaşi pentru un scurt timp onor. public este rugat a nu'şi da vr'o părere pînă nu o va vizita şi se va convinge de adevăr.

Cu stimă Lizeta *strada Oancea No. 17, casa şi gardul nou. Tramvaiul de Tătăraşi. Halta unde a stat cu locuinţa, d. Director al Tramvaiului, apoi traversaţi prin strada Vasile Lupu în strada Oancea.*

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

De inchiriat *un local pentru cîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri. A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.*

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

Convocarea Parlamentului

Bucureşti.—Este iminentă convocarea Parlamentului.

Consiliul de miniştri de azi

Bucureşti. Informaţiile ziarelor cum că d. Emil Costinescu n'a azistat la consiliul de miniştri de eri sunt inexacte.

D-sa a azistat şi la consiliul de ieri, şi la consiliul care a continuat astăzi acasă la d. Ionel Brătianu, şi în care consiliu s'au luat deciziuni importante.

Institutul Dentar N. WASSERMANN

Medic chirurg dentist din Geneva

Str. PĂCURARI No. 5. (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).

execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2275.—Simbătă 13 Sept. 1914

Ultimatumul Turciei către Grecia

Marea manifestaţie de aseară din Capitală

Discursurile. - Manifestaţia. - Incăerările

Bucureşti.—In urma publicărei moţiunei profesorilor universitari s'a hotărît pentru aseară, la orele 8, o manifestaţie de simpatie, la rectorul universităţei. Studenţii şi o parte de populaţie s'au întrunit în dreptul Episcopiei. De aci au trecut în strada Modei, unde au manifestat ostil la redacţia ziarului „Bukarester Tageblatt". Au trecut apoi în faţa clubului conservator şi liberal, unde au manifestat — se spune că în dreptul clubului liberal s'au auzit fluerături — şi apoi s'au dus spre berăria Carpaţi, unde o mare mulţime aştepta aci venirea manifestanţilor s'au făcut în mijlocul strigătelor de „Trăiască Romînia! Trăiască profesorii universitari! Trăiască rectorul Universităţei!".

Studenţii au apucat pe Calea Victoriei. Aci aşteptau două cordoane: unul prim format de jandarmi pedeştri şi ceva mai departe un cordon de soldaţi. In fruntea trupelor se afla primul-procuror Diaconescu, un procuror de serviciu şi poliţia. Au început parlamentările, dar manifestanţii reuşind să rupă primul cordon, ajung pînă la cel de al doilea. Se produce atuncea o încăierare, unde se dau lovituri. Un student Banu ţine cuvîntare, în care blamează purtarea autorităţilor.

Manifestanţii pătrund apoi în strada Regală, manifestează la locuinţa d-lor Costinescu şi Brătianu şi se îndreaptă spre locuinţa d-lui dr. Toma Ionescu, din Calea Dorobanţilor—care apare la geam.

D. dr. Giani spune că pururea a avut, sentimente de recunoştinţă pentru d. dr. Toma Ionescu, dar acum, cînd vede de ce sentimente este animat rectorul recunoştinţa îi va fi vecinică.

D. dr. Toma Ionescu spune că ministrul de interne l'a rugat să intervie la studenţi ca să se abţie ee la or-ce manifestaţie. Nu numai că nu voi face aceasta, a spus rectorul că i-a respuns ministrului, dar l'am înştiinţat că mă voi pune eu în fruntea manifestaţiilor studenţeşti. D-sa spune că pînă acum şi-a făcut datoria de rector, de acum îşi va face pe cea de romîn. D-sa încheie spunînd tuturor romînilor:

— Inainte!

*

Manifestanţii, în cîntece patriotice s'au réîntors după aceia pe aceleaşi străzi: pînă la berăria Carpaţi.

Pentru astăzi, ora 6 este convocată o nouă întrunire publică la Dacia, unde vor lua cuvîntul mai mulţi fruntaşi naţionalişti şi ai mişcărei culturale.

Luptele de lîngă VERDUN

Petrograd. - Un comunicat francez zice:

La aripa dreaptă, trupele franceze au progresat, pe malul drept al Aisnei, unde se dau lupte violente. La Meusa nici o schimbare nu se semnalează. La sud de Voevers, germanii au părăsit Rechicourt.

Berlin.—Ziarele arată că pe tot frontul se accentuiază mişcarea ofensivei germane.

La aripa dreaptă, toate încercările armatei franceze au fost dejucate.

*

Berlin.—Forturile de la sud de Verdun sunt expuse în faţa focului mortierilor de 42 centimetri.

Armatele franceze din Toul şi Verdun, au încercat o eşire simultană, dar au fost respinse de Germani, carî au făcut numeroşi prizonieri şi au capturat numeroase tunuri.

Bombardarea cetăţei continuă.

*

Berlin.—Un comunicat oficial spune:

In ziua de 10 Septembrie am redus la tăcere 4 forturi principale din Verdun, numai după o bombardare de 10 ore. Unul din acele forturi a fost aruncat în aer.

In aceiaşi zi armata Kronprinzului a căştigat wult teren la sud de Verdun şi a cauzat inamicului mari pierderi.

Moartea unui general francez

Roma. — Din Paris se anunţă că ştirea despre moartea generalului Eibonn a produs o adîncă emoţie.

DIFERENDUL TURCO-GREC

— Turcia va trimete ultimatum Greciei —

Constantinopole. --- Ziarul „Tanin" spune că de oare-ce toate demersurile făcute pe lîngă guvernul grecesc, pentru încetarea selbătăciilor ce se comit în Macedonia în potriva proprietarilor muzulmani, au remas neeficace, Poarta a hotărît să adreseze un ultimatum Greciei. Şi în caz de nesucces să procedeze la represalii.

Germanii părăsesc Suvalki

Petrograd. — In urma unei ofensive viguroase a armatei generalului Renenkampf, trupele germane au părăsit Suvalki. Armatele germane au fost bătute şi puse pe goană.

RUŞII în BUCOVINA

Cei ce vin din Bucovina din regiunile ocupate de Ruşi ne spun că armatele ruseşti au ocupat linia Siretului de la Hliboca în sus spre Storajineţ şi Ropcea.

Toate podurile mari cari legau şoselele şi căile ferate au fost zvîrlite în aer ori arse pentru a împiedeca trecerea Siretului.

In jos de Siret Rusia nu s'a întins. De ce? Nu voesc să ocupe restul Bucovinei? Nu; ci ei ocupînd Cernăuţii, au ţinut să-şi asigure o linie de apărare aripei stîngi care are nevoe de legătura cu nordul Basarabiei.

Partea Bucovinei de la Siret în jos spre Suceava are încă administraţie austriacă şi nici armata uu lipseşte, aşa că nici vorbă nu poate fi că Rusia oferind Bucovina, ar fi înlesnind Romăniei un teren liber de orice armată duşmană.

Ocupaţia Bucovinei are numai raţiune strategică, de a tăia Austriei putinţa de legătură militară cu Ungaria întrucît linia ferată Halna-Dorna nu merge mai departe spre Transilvania şi nu se pot trimite uşor trupe, care să atace aripa stîngă şi de sud a armatelor ruseşti.

In toate satele din regiunea ocupată milităreşte de Ruşi s'au dat proclamaţii în nemţeşte şi romîneşte, prin care între altele se spune că se va împuşca imediat pe cel ce va vinde rachiu şi va fi prins că bea rachiu,

In consecinţă s'au dat foc la toate velniţele de rachiu, pricinuind proprietarilor pagube de sute de mii de coroane.

Comunicatele oficiale franceze

Paris.—Statul-major comunică:

„Bătălia începută spre apa Aisne ţine de opt zile. Aceasta nu trebue să surprindă pe nimenea, dacă ne gîndim mai cu seamă la ultimul războiu ruso-japonez.

Luptele de pe Marna a fost dată pe cîmp deschis şi a început printr'o ofensivă generală a trupelor franceze în potriva duşmanului, atunci cînd el nu se aştepta la aceasta şi nu a avut timpul să se organizeze şi să pregătească poziţiile de apărare.

Nu este acelaş lucru pentru bătălia de pe Aisne, unde adversarul, care se retrăgea, s'a oprit pe nişte poziţiuni tari, dat fiind natura terenului, care în multe puncte constituie întăriri mari prin ele înşele şi care au fost progresiv înbunătăţite şi organizate.

Bătălia de pe Aisne s'a declarat pe o mare parte din front ca un războiu de fortăreţe, analog cu acel de pe cîmpul Manciurei.

Se poate adauga că din cauza artileriei grele germane şi a tunului francez de 75, fortificările de tranşee au capatat o valoare cu totul specială. Acum ie vorba de cucerit o serie de puncte puternic întărite, împrejurate de sîrma ghimpată şi păzite pe culmi de mitrailere.

In aceste condiţiuni este natural că progresarea nu se poate face de cît foarte încet. Trupele avansînd nu pot ocupa de cît cel mult 500 metri pînă la 1 kilometru.

Al doilea comunicat, din Paris, cu data 10 Septembrie, ora 23 spune: *„Situaţia este neschimbată"*

Luptele de la Serajevo

Roma.—Ultimele lupte ce se dau între austriaci şi sîrbi în jurul Serajevului sunt din cele mai înverşunate.

Ediţia II-a

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2275.—Simbătă 13 Sept. 1914

Cum explicăm greşelele Austro-Germaniei în războiul actual?

I

Am văzut că diplomaţia Austro-Germană a rămas cu mult înapoi faţă de ideile timpului, cînd şi-a închipuit că mai poate azi încerca să cucerească gurile celor două fluvii internaţionale şi să pună mîna pe cheile Balticei şi ale mărei Negre, care nu sînt ale nimănui, ci au devenit domenii comun pentru negoţul lumii, iar pe de alta a dovedit scurtime de vedere, crezînd că era de-ajuns o puternică armată de uscat, pentru a-şi aduce planul la îndeplinire. Săvîrşise astfel *două greşeli capitale; una de aşezare a problemei, a doua cu privire la mijloacele de a o deslega.* De ce oare atîta lipsă de pătrundere şi cumpănire a forţelor de care dispuneau celelalte state de pe glob precum şi a raporturilor dintre ele?

Precum la o pasere toate organele care intră în alcătuirea ei au menirea de a-i păstra viaţa şi de a-i înmulţi neamul, asemenea şi instituţiile care compun mecanismul statului, toate ţintesc la păstrarea şi folosinţa terenului pe care se razimă el, precum şi la creşterea lui, ori de cîte ori nevoia o cere şi prilejul se iveşte, căci mai la urmă statul este o asociaţie omenească, ca oricare alta, tot cu scopul de a uşura lupta de cucerire a spaţiului, avînd doar o închegare mai complicată şi totdeauna de sine stătătoare.

Şcoala este cel dintâiu organ în viaţa statului, este pîrghia care-i asigură trăinicia şi sporul la muncă. Şi înţelegem prin şcoală întreaga învăţătură dobîndită de om la orice vrîstă, cu cuvîntul, sau cu fapta, în chip public, sau privat, atît numai că învăţătura răspîndită copiilor între zidurile clădirei oficiale are influenţa cea mai adîncă, întru cît se face cu ordine şi statornicie şi la o vrîstă cînd aluatul poate lua forma dorită de profesor.

Multe însuşiri împodobesc poporul german, dar acele de căpitenie pe care s'a hultuit întreaga înflorire de mai tîrziu sînt munca stăruitoare şi supunerea nesilită faţă de autoritate. Guvernul a înţeles de mult, că pe un astfel de ogor poate culege tocmai roadele ce-i trebue, potrivit cu sămînţa ce vor arunca plugarii săi, dăscălimea patriotică. In momentul cînd părăseşte şcoala, *tînărul e pătruns pînă în carne şi oase că nu e pe pămînt popor mai frumos, mai voinic şi mai viteaz ca cel german, că învăţaţii neamului au dezvelit tainele cele mai adînci ale naturei,* că filosofii săi s'au ridicat în sferele cele mai înalte ale cugetării. Ce ţară poate da vinuri... atît de gustoase ca cele de Rin, şi ce fabrici din lume pot lucra bere atît de bună şi eftenă ca cea de Müuchen! Din firea lui poporul german nu e mai brutal de cît cel francez, dacă ne amintim de cruzimile săvîrşite acum 120 ani pe pămîntul republicii, unde a curs mult sînge nevinovat şi s'au pierdut multe lucruri de altă; dar *şcoala l'a făcut să dispreţuiască pe celelalte neamuri,* privindu-le ca pe nişte fiinţe inferioare. Oare taurii de circ nu primesc şi ei o anumită creştere, să fie cît mai înverşunaţi în luptele cu toreadorii! Se dau învinse bietele animale şi să rostogolesc la pămînt, numai după ce li s'au istovit puterile de atîtea hărţueli şi sînge pierdut!

Şi ca şi cum nu era deajuns, că poporul fusese îndopat cu un patriotism peste măsură de înfierbîntat, a mai venit în scaunul ţării un om pe deplin încredinţat că *el este icoana, înţelepciunea şi voinţa lui D-zeu.*

Iute din fire şi nemărginit de trufaş, mai cu osebire în urma sborului repede luat de împărăţie, hotăr să înece continentul în sînge, să-l cureţe de păcate şi peste locurile rămase pustii şi îngrăşate cu trupurile altor neamuri, să răspîndească pe supuşii lui, poporul ales de D-zeu să domnească asupra lumii. Pe Noe nimeni nu s'a gîndit să-l învinuiască de potopul de apă, din care singur el şi cu ai săi au scăpat cu viaţă, Imparatul Wilhelm însă va fi chemat, să dea socoteală de fapta sa, înaintea unui tribunal pămîntec. Ce dovadă va aduce el oare în ziua judecăţii, că cerul l-a trimes să pedepsească omenirea cu al doilea potop!

Aceiaşi rătăcire de sine au arătat-o şi bărbaţii de stat ai Vienei şi Budapestei, cînd au făurit regimul de acum 47 ani. Ce şi-au zis ei? In legea fundamentală vom scrie că naţionalităţile se bucură de toate drepturile lor. Aceasta va fi faţada casei, să amăgească pe credulii trecători. Inlăuntru vom întocmi gospodăria după gustul şi interesul nostru. Doar numai Nemţii şi Ungurii au pregătirea de a purta cîrma statului. Celelalte naţionalităţi sînt prea înapoiate, ca să le îngăduim administraţia autonomă şi prea puţin rezistente cînd guvernul va pune în lucrare întreaga maşină de absorbire şi asimilare.

Nesocoteau fruntaşii împărăţiei dualiste învăţăturile naturii din jurul lor, ale naturii din care tragem toată ştiinţa şi grăuntele de înţelepciune răsărit în mintea noastră. Particule fără număr intră în compunerea planetei noastre. Din cauza greutăţii, toate vor să cadă spre centrul ei, şi nici una nu se depărtează pentru a rătăci în nemărginitul spaţiului. Dar încolo *au libertatea de a circula şi a se împerechea între ele în felurile cele mai deosebite.* Nici o mirare, că s-a diferenţiat atît de mult faţa globului, despărţită azi în aer şi apă, pămînt şi vietăţi, ele înseşi variate la nesfîrşit, cînd odinioară la vremea deslipirii din soare, era pe deantregul, din fund şi pînă în faţă, numai gazuri fierbinţi şi luminoase.

Aceiaşi lege a greutăţii leagă planetele de soare, dar mai departe fiecare din ele îşi păstrează fizionomia ei proprie. Nimeni nu stă la îndoială, că şi Marte poartă pe el viaţă, dar cine va îndrăzni să afirme, că fiinţele de acolo seamănă celor de pe pămînt, cînd Marte ar e altă mărime şi densitate, cînd acolo altfel sînt împărţite uscatul şi apa, alta e căldura, lumina şi umezeala.

Aceiaşi fatalitate oarbă, din mîna căreia a eşit pămîntul şi sistemut de corpuri supuse soarelui, a hotărît ici, jos, în omenire, ca văile din răsăritul Carpaţilor să răsune de glasul Romînilor, în Carpaţii nordici să se încnibeze Ruteni. iar mai la apus, în sînul aceloraşi munţi, să vieţuiască Slovacii. *De ce lor să nu le fie ertat, a vorbi graiul părinţilor!*

I. Constantinescu.

NOTA ZILEI

O profesie...

Cu regularitate putem ceti în comunicatele şi rapoartele statelor beligerante;

«Prizonierii aduşi din taberele duşmane recunosc că sunt la noi foarte bine trataţi...»

Lucrul îl afirmă şi Ruşii despre austrici, austriacii despre ruşi; francejii despre germani, sîrbii despre unguri, germanii despre franceji,—o! mai ales.

Nu s'a revoltat dăunăzi oficialitatea berlineză contra răsgoelilor şi atenţiunilor graţioase de care au parte prizonierii franceji în sînul damelor teutone?

Dacă într'adevăr lucrurile merg aşa de bine, atunci pe vremea unui răsboiu aşa de crîncen,—cine n'ar dori să îmbrăţişeze cariera de... prizonier?

Mici Polemici

Ruşii au ajuns la Prsmszl înainte ca să fi ajuns Austriacii la Varşovia, contrar prezicerilor d-lui C. Stere.

— Nu i nimeni profet în ţara sa proprie.

*

Un oraş pe care n'am vrea să-l cucerim e faimosul Prsmszl cu o ortografie aşa de imposibilă că n'ar mistui-o nici... englejii.

*

Impăratul Germaniei şi-a strămutat reşedinţa la Coblentz.

...Se prea poate ca Sfintul Dumitru să-l găsească mutîndu-se mereu.

*

Părerile d-lui Ionel Brătianu

- Cîte-va declaraţii extrem de importante -

Corespondentul nostru din Capitală ne comunică cele ce urmează, luînd întrega răspundere a autenticităţei lor absolute.

Aceste declaraţiuni, foarte importante, au fost făcute de primul ministru unui fruntaş al vieţei noastre politice, de loc din Moldova.

Intrebat dacă ar mai fi oare posibil ca Romînia să meargă alăturea de Germania şi Austria, d. Ionel Brătianu a spus textual:

— *„Politică se poate face în potriva sentimentului unui popor; un război însă, potrivnic sentimentului ţărei nu se poate face".*

Continuînd apoi să discute atitudinea ce Romînia trebuie să urmeze, primul ministru a spus:

— „Interesele reale ale României nu cer de cât o politică de neutralitate. Un războiu n'ar putea fi întreprins astă-zi de cât de un guvern revoluţionar. Eu nu văd că lucrul s'ar putea alt-fel.

Un războiu făcut, însă, în astfel de împrejurări, ar însemna o scădere de prestigiu pentru Romînia. **Chiar victorioşi de-am fi şi inca ne-am prezenta înaintea Conferinţei pacei cu prestigiul redus.** *O atare operă s'o facă cine voieşte. Eu n'o fac".*

Ministrul de industrie a înfiinţat în Iaşi o... pescărie oficială.

— Devenim dintr'o dată un centru cu totul modern...

*

Intrunirile anti-germane se ţin în Bucureşti la Terassă.

— Ca să fie «terassaţi» adversarii.

*

Colonia germană din Capitală a dat un banchet noului ambasador de Busche.

S'a băut, de sigur. „Champagne Mumm".

*

Numărul femeilor — zice un corespondent — este actualmente îndoit cît al bărbaţilor, la Paris.

— E de sine înţeles că nu e vorba de femeile din demimonde, căci ar compta pe jumătate.

OAMENI ŞI LUCRURI

IN UKRAINA

Un nume care a devenit foarte popular în vremile aceste turburi: Ukraina.

Intr'o broşură mică a scriitorului Dobrogeanu-Gherea, asupra poetului Taras Şevscenco, găsim următoarele detalii:

„Ukraina sau Malorusina cuprinde întreg sud-vestul Rusiei şi o mare parte din Galiţia. Ukranienii cari se mai numesc şi Maloruşi sau Ruteni, sunt un popor numeros, între 18 şi 20 de milioane, sunt deci poporul cel mai numeros ce e incorporat Impărăţiei Ruseşti, Polonii fiind mai puţini la număr. Prin limba, obiceiurile şi istoria lor, ei se deosebesc de Ruşi aproape tot atît cît şi Polonejii.

In Ucraina există un partid care lucrează în secret în Rusia şi pe faţă în Galiţia pentru restabilirea Ukrainei ca o ţară aparte".

Dacă judecăm după entuziasta broşură a criticului Gherea, Ucraina a produs, ca fiu al literaturii sale proprii, un mare poet, pe Taras Şevscenco, în împrejurări aproape stranii.

«Taras Şevscenco s'a născut la 1814 in guvernămîntul Kiew. El era fiul unui ţăran iobag şi începutul vieţii lui a fost grozav de greu. Trecea de la un stăpîn la altul, muncind din greu la cîmp, muncind muncă de rob. Stăpînul văzîndu-l dezlegat l-a luat la Curte. Taras, care de copil a învăţat să citească, avea o mare tragere de inimă către pictură şi cînd n'avea ce face, zugrăvea, zugrăvea mereu. Cît de scump l'a costat această patimă, cîte pedepse şi ce bătaie nu suferea el de la stăpînul său, cînd acesta-l prindea pirolit şi zugrăvind!

Văzînd însă că toată bătaia e degeaba şi făcîndu-şi socoteală ce folos ar trăgea el, dacă robul lui ar ajunge un pictor bun, stăpînul s'a hotărît să-l trimeată la şcoală în Petersburg.

Boerii ruşi făceau foarte bună treabă din vînzarea robilor mai învăţaţi—pictori, muzicanţi, etc. Acestei întîmplări, lăcomiei stăpînului, datoreşte Ukraina pe cel mai mare poet al ei.

In Petersburg Şevscenco a intrat în şcoala de bele-arte şi acolo în curînd a fost băgat în seamă pentru marile sale talente. Printre cunoscuţii lui Şevscenco au fost pictori şi scriitori cari au început să se gîndească cum să l cumpere din robie. Celebrul pictor Brulov a făcut portretul lui Zneovsky, poetul Curţei imperiale; acest portret a fost pus la lotărie pentru 2500 ruble, o sumă foarte însemnată pe acea vreme şi cu aceste parale au răscumpărat pe Şevscenco.

După ce a terminat Academia, Şevscenco ajunse un pictor bun; putea să trăiască din pictură,—dar n'a ajuns pictor vestit cum se aşteptau prietenii lui. In schimb însă un alt talent, un talent mare, nemărginit, s'a deşteptat în fostul ţăran iobag,—talentul poetic.

Intăile lui poezii au fost o revelaţie pentru toţi. De-odată s'a arătat ce comoară de poezii zac în masele profunde ale poporului ukrainian. In cîntecele lui istorice şi lirice, cîntece cari se cîntă şi acum în toată Ukraina, Şevscenco face să reînvie trecutul Ukrainei în toată gloria şi grozăveniile lui şi prezentul ei mizerabil. Ceea ce caracterizează poeziile lui, afară de o formă splendidă, de o limbă populară, curată, este o durere şi o jale nespusă pentru muncitorimea ukrainiană, pentru fraţii lui de suferinţă."

Interesant este cum, scriind despre acest scriitor extrem de original, criticul însu-şi se ridică la înălţimi poetice pline de avînt.

Rodion

INFORMAŢII

O înfrîngere.—Comitetul Reuniunei Femeilor Romîne recomandase ca directoară a şcoalei profesionale pe d-na Alexandrina Gavrilescu, maestră diplomată de croitorie la şcoală. Urma ca numirea să fie aprobată şi de minister, întru cît şcoala Reuniunei deserveşte Statul, de la care primeşte o subvenţie de 6000 lei pe an.

Carè nu fu mirarea, cînd comitetul primi înştiinţare de la minister că nu se aprobă recomandarea ca directoară în persoana d-nei Gavrilescu.

De ce? Comitetul a făcut o întîmpinare telegrafică direct către ministru şi în aceiaşi zi avu satisfacerea de a primi nu numai întăritura numirei de directoară în persoana d-nei Gavrilescu, dar şi un fel de scuză că s'au putut întîmpla asemenea fapte.

Cine provocase prima adresă?

In sînul corpului didactic al şcoalei se pune în legătură graba secretarului general de a nu aproba numirea d-nei Gavrilescu ca directoară cu o afacere de administraţie internă a şcoalei, unde o membră din comitetul şcoalei a fost silită să demisioneze în urma unei confruntări cu 2 negustori blănari, cari au dovedit prin expertiza lor că nu era loc de incorectitudine la un articol confecţionat de maestra şcoalei— azi directoară—pentru d-na din comitet.

Veşnicul *cerchez la femme.*

Cunoscuta artistă pariziană d-na Debriège, care a repurtat adevărate triumfuri pe scena teatrului «Modern», va apărea din nou pe aceiaşi scenă, cu începere de Luni 15 Septembre, spre mulţumirea întregului public ieşan.

Comisiunea de examinare pentru admitere în giminaziul militar Craiova şi liceul militar Iaşi se compune astfel:

Preşedinte, d. colonel Broşteanu, comandantul liceului militar din Iaşi.

Membrii, d-nii N. Pandelea, delegat al ministerului de război; C. Romanescu profesor la liceul militar Iaşi; I. Pavăl profesor la liceul militar Iaşi; I Demetrescu de la gimnaziul militar Craiova.

Se aduce la cunoştinţa tuturor meseriaşilor şi muncitorilor din fabrici şi ateliere, că prin ordinul No. 543 din 11 Septembrie a. c. onor. Casa Centrală a Meseriilor, a cerut Corporaţiilor din localitate liste nominale de toţi meseriaşii concentraţi—Pentru a întocmi asemenea liste d-nii meseriaşi şi muncitori din ateliere şi fabrici sunt rugaţi a se prezenta de urgenţă la Corporaţia respectivă cu acte în regulă spre a dovedi că este concentrat.

Acei cari sunt concentraţi în alte garnizoane şi au familie în oraşul nostru, înştiinţarea o vor face soţiile lor aducînd o adeverinţă dela regimentul unde soţii lor sunt repartizaţi.

Această comunicare trebuie făcută în cel mult 3 zile în orele de cancelarie dela 9—12 şi 4—6 în fiecare zi.

La Paris şi la Anvers.—Corespondentul ziarului *Daily Mail* comunică următoarele ştiri din Paris şi Anvers:

Parisul are azi aspectul unui oraş de provincie. Străzile sunt aproape pustii. Funcţionează numai negoţul cu alimente. Teatrele şi diferitele spectacole n'au reînceput. Cafenelele se'nchid la ora 8 seara, restaurantele la ora 10. In restaurante domneşte cea mai strictă simplicitate. Au dispărut tacămurile luxoase şi şervetele elegante. Pe mesele goale, lumea îşi consumă în linişte felul de mîncare, cele mai deseori un singur fel de mîncare de carne.

Asupra situaţiei de la Anvers, corespondentul lui *Daily Mail* o arată şi mai tristă. Lumea e cuprinsă de panică, şi are mai ales o groază de Zepelinurile nemţeşti. Din această cauză, lumea şi mai ales femeile, petrec cea mai mare parte din zi şi noapte în pivniţi. Numai cei mai curagioşi se hazardează a sta prin locuinţe.

Direcţiunea generală a vămilor a dat ordin vămei Iaşi prin care opreşte exportul pansamentelor de orice fel ca vată, benzi de tifon.

De asemenea opreşte exportul cărbunilor şi alimentelor de tot felul.

Promoţiunea elevilor preparaţi în particular cari s'au prezentat în seziunea Septembrie la «Liceul Internat» sub preşidenţia d-lui P. Bogdan.

Clasa I (promovaţi).—Pomărleanu Eleonora, Schwartz Iancu, Moşcovici Isak, Andrei Ioan, Kaufman D. Liza, Korn M. I. Lazăr, Marcovici Iţic, Nica Sofia, Rosenthal Samuil, Schor Simba, Ştefăniu Alex., Traubici Sigmund, Vivoscki Emil, Visseman Gn., Grubert Samuil, Buzenchi Maria, Cujbă Ana, Handoca Eliza, Handoca Ortansa, Hefter Rozalia, Mihăilescu Rodica şi 15 repetenţi.

Cl. II-a (promovaţi): Grigorovici Elena, Gheorghiu T., Rozin Georgette, Catargiu Ana, Chestelbaum I., Duff Beer, Feller Hirş, Iosupovici M., Patriciu A., Rosen J., Răşcanu P., Zaigher E., Schor C., Velciu Carmencitte, Grigoriu Didi, Braunştein L., Diamandi L., Golden Iacob, Grimberg S., Hendel Z, Herman I., Haienerbrand M., Iacob I., Mendel M., Rosenfeld A., Segal D., Finchelştein I., Andrei I., Bobulescu A., Braho M., Dragomir Aurora, Hofman Otilia, Ulrich Hareta şi 6 repetenţi.

Clasa III: (promovaţi) Leon Leibovici, Miclescu Silva, Elişca Elche, Maer A. M., Buhnea V, Brecher A. L., Carp Pavel, M. Lefter, Babic Eufrosina, Ioachimescu M., Popovici Aurelia, Moşcovici Valentin, Segal Haim şi 6 repetenţi.

Cl. IV (promovaţi) Aulin E. A. I., Mafoliu Elena, Oprescu Olga, Stern Cecilica, Tăutu Corneliu, Popa Gr., Sahaghian Zarui, Zarifopol Henry, Anastasiu Adriana, Hammer Ety, Leca Jeanne, Petrovici Şt. Nici un repetent.

In clasa II-a a liceului Naţional, s'a petrecut azi un accident regretabil. Doi elevi din această clasă, Frederic Bercu şi Vidraşcu Ion, se jucau cu un mic revolver. Dar din nebăgare de seamă, revolverul pe care în acel moment îl ţinea în mînă Vidraşcu se descărcă şi glontele lovi în frunte pe Frederic Bercu. Victima a fost transportată la spital; rana pare destul de serioasă.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astăseară Vineri:

Carnavalul roş, după romanul lui Pierre Sales. Desfăşurare dramatică în 3 acte mari. Acţiunea se petrece în cele mai pitoreşti decoruri naturale din sudul Franţei şi în Englitera, unde abundă cele mai feerice regiuni. Film parizian de mare artă. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Ghinionul lui Tîndală, scene foarte comice.

Alpii Bernei, (Sviţera), interesante scene şi vederi după natură.

Lilica nu vrea să aibă tată vitreg, scene foarte humoristice.

Mîne Sîmbătă un singur matineu (la 4 ore) şi reprezentaţie serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 14 Septembrie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Luni 15 Sept:

ROCAMBOLE (seria II-a) *Isprăvile lui Rocambole*, după celebrul roman al lui Ponson du Terrail. (4 părţi).

Peste cîteva zile: „Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

DD. vizitatori sunt cu inzistenţă rugaţi să accepte fără ezitare minima taxă a timbrului pentru concentraţi, care constă în 5 bani pentru bilete pînă la 1 leu—şi 10 bani pentru bilete de la un leu în sus.

Scopul acestor timbre este atît de măreţ, că cea mai mică obiecţiune nu poate fi justificată.

Ştiri din străinătate

Focul! — Societatea crematoriilor din Viena, intitulată „Flacăra" a făcut ministerului de războiu austro-ungar să o autorizeze ca să ardă cadavrele soldaţilor căzuţi în luptă, în scop de a înlătura pericolul bolilor infecţioase. Or să aibă de lucru!

*

Schimbări de nume. — Nu numai guvernul rus a schimbat numele de oraşe, începînd cu Petersburgul,—dar şi alte ţări beligerante au de lucru cu schimbări şi prefaceri politico-linguistice.

Bună oară, oficialul din Dresda care se numia până în prezent «Dresdener Journal» se va numi, din ordin superior, „Sächsische Staats-Zeitung" ca să nu mai popularizeze termenul „Journal" de origine franceză.

*

Franco-Romîne.—In ultimul număr din „Les Annales" scriitorul André Lichtenberger dedică impresiuni lirice ţării romîneşti amintind cetitorilor pariziani cu c'tă simpatie au fost primiţi aci conferinţiarii franceji ai societăţei «Les Annales» şi «Le Foyer».

Dl. André Lichtenberger a vorbit şi la Iaşi.

Intr'un recent articol din «L'Opinion» scriitorul se ocupă de asemenea de influenţa franceză în Romînia.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Din motive patriotice

Petrograd. — După „Novoje Vremja" toţi acei cari fuseseră arestaţi ca vinovaţi de devastarea ambasadei germane, au fost puşi în libertate. Judele de instrucţie a declarat că nu dorul de a prada au călăuzit pe devastatori, ci fapta lor se explică din motive patriotice.

Artilerie franceză în Muntenegru

Petrograd.—Se telegrafiază din Paris: In consiliul de miniştri, d. Augagneur, ministru de marină, a comunicat că flota franceză a debarcat la Antivari mai multe baterii de calibru mare şi în acelaş timp un corp de tunari.

Această forţă este comandată de căpitanul de fregată care a înarmat muntele Loven de unde va proceda la o bombardare energică a forturilor oraşului şi portului Cattaro. Dl. Augagneur a amintit că aceste întăriri care comandă intrarea gurilor de la Cattaro au fost distruse, acum cîte-va zile, de bombardarea comandată de amiralul francez Boue de Laperiere.

Moartea maiorului sârb Boja Tancosici

Praga 24. — Se telegrafiază că trupele austriace înaintînd spre Krupagnie (Serbia), au găsit cadavrul maiorului sîrb Boja Tancosici care, cum se ştie, a fost un fruntaş al societăţii „Narodna Odbrana" şi care a furnizat browninguri atentatorilor ce au ucis pe arhiducele Francisc Ferdinand la Serajevo.

Arabii împotriva Angliei

Petrograd,—24—Emisari germani răspîndesc printre arabi zvonuri că o invăzie engleză e proectată în Palestina.

Ziarele arabe plătite de germani, atacă politica engleză.

Colonia europeană părăseşte Palestina.

Germanii n'au debarcat în Libau

Petrograd.—24—Zvonurile despre debarcarea germanilor în portul Libau sînt false.

Masuri la Breslau

Petrograd.—24—Biurou! central al telefoanelor din Breslau a fost închis.

Lo uitorii presupun că aceasta ar fi din cauza apropierii trupelor ruse.

Situaţia critică a triplei înţelegeri

Viena.—Ziarele spun:

„Cea mai bună dovadă că afacerile puterilor triplei înţelegeri nu's aşa de bune precum ar fi dorind şi precum lasă a se înţelege lumei, e faptul că prin articole de ziar se silesc să atragă de partea lor statele neutre, ca acestea să le vie în ajutor.

Situaţia în Prusia orientală

Paris.—Ziarul *Malin* află din Petrograd că armata germană pe care generalul Renenkampf a atras-o în Rusia, a fost înfrîntă. Ruşii au reocupat oraşul Soldau, la sudul Prusiei orientale. Trupele germane au evacuat Rusia spre a întări linia Kaliş—Thorn. (Havas)

Austriacii au cerut capitularea Belgradului

Niş 24 | 9.—Comandantul trupelor austriace la Semlin, generalul major de rezervă, Gustav Golia, a trimis la 22 | 9 seara, comandantului trupelor noastre din Belgrad, un parlamentar cu o scrisoare în care cerea predarea oraşului înainte de ora 6 seara.

Drept răspuns la o cerere atît de insolentă s'a ordonat artileriei noastre a deschide imediat focul asupra monitoarelor austriace.

Scrisoarea împărătesei Eugenia către regele Carol

— Napoleon şi Romînia —

Bucureşti.—Cetim în „Adevărul".

„— Suntem informaţi, dintr'o sursă mai presus de ori ce îndoială, că în cercurile cele mai restrînse ale Palatului, se ştie de o importantă scrisoare pe care ar fi primit-o regele Carol din partea bătrînei împărătese Eugenia.

Acea scrisoare aminteşte regelui Carol că dacă el ocupă azi tronul Romîniei, aceasta se datoreşte împaratului Napoleon şi influenţei de care se bucura Franţa în Europa înainte de 1870 şi care totdeauna a fost favorabilă Romîniei şi Suveranului ei de astăzi

Se afirmă că scrisoarea aceasta regele a primit-o în acelaş timp cu cererea repetată a Austriei ca să venim în ajutorul ei în Galiţia în contra ruşilor.

SITUAŢIA INTERNA

Conservatorii cer un guvern naţional

Bucureşti.—Astăzi a avut loc o nouă întrunire a comitetului executiv conservator, acasă la d. Marghiloman.

Deşi s'a hotărît a nu se da nici un fel de comunicat, totuşi —zice „Adevărul— putem afirma, că membrii comitetului executiv conservator, au însărcinat pe d. Al. Marghiloman, să se prezinte regelui şi să-i comunice, că întru cît opoziţia nu mai are încredere în actualul guvern, să se formeze un guvern naţional.

Noul Consiliu de Coroană

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" publică următoarele:

— „Aflăm că s'a hotărât definitiv convocarea unui nou Consiliu de Coroană, pentru a cerceta din nou situaţia actuală a Romîniei faţă de desfăşurarea actuală a evenimentelor. Data ţinerei noului consiliu se va fixa azi s'au mîine".

Audienţă

Sinaia. — D. de Busche, Ministrul Germaniei, a fost azi primit în audienţă de M. S. Regele.

Comunicatul conservatorilor

Bucureşti.—Conservatorii explică faptul nepublicărei nici unui comunicat de'a întrunirea comitetului conservator, prin aceia ca să nu se influenţeze eventualele hotărîri ce s'ar lua de consiliul de Coroană.

INTREVEDERE

Sinaia. — Miniştrii Germaniei şi Austriei au plecat la Bucureşti, pentru o intrevedere cu d. Brătianu.

Data ţinerei Consiliului de Coroană

Bucureşti. — Ziarele anunţă că Consiliul de Coroană a fost fixat pentru Mercuri 17 Septembrie.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de inchiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos.

Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

De inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De inchiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

De inchiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se inchiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

Operaţiile armatelor austriace în Serbia

— Principele George era să fie făcut prizonier —

Viena. — Corespondenţa Sudslavă publică raportul unui ofiţer combatant pe frontul contra Serbiei, cu privire la intrarea trupelor austriace în Serbia.

Trupele austriace trecînd pe teritoriul sîrb, după o luptă crîncenă în care sîrbii au avut pierderi mari, au continuat în cele două zile următoare, marşul de înaintare, fără a întîmpina mare rezistenţă. Temîndu-ne că sîrbii să nu fi minat şoseaua, am pus în fruntea noastră două turme de vite, dar precauţiunea s'a dovedit inutilă.

Sîrbii s'au retras în poziţiuni bune cu intenţia de a opri unirea noastră cu un al doilea grup operînd pe altă linie. Planul sîrbilor a dat greş totalmente şi artileria noastră a împedecat pe sîrbi să menţină multă vreme poziţiunile lor. Sîrbii au fugit în dezordine cînd trupele noastre i-au atacat cu baioneta.

In răstimp, al doilea grup austriac a dat o luptă crîneenă cu sîrbii comandaţi de principele George. Şi acolo sîrbii au fost bătuţi. Regimentul 5 sîrbesc a fost aproape ca totul distrus. Principele era cît pe ce să fie făcut prizonier.

Am luat contact cu cel de al doilea grup şi am continuat înaintarea cu mici lupte zilnice. Am făcut numeroşi prizonieri. Aproape toţi erau într'o stare mizerabilă, nemîncaţi de mai multe zile.

Moralul nostru şi starea noastră sanitară sunt excelente. Am avut pînă aici pierderi puţine.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2276.—Duminică 14 Sept. 1914

Intrunirea de eri de la Dacia

Asistenţa.-- Discursurile.-- La Mihai Viteazu. -- Pe calea Victoriei.-- -- HUIDUIREA ARMATEI -- Arderea unui drapel austro-ungar. -- CAVALERIA SARJEAZA

Bucureşti.—La ora 5 a avut loc eri în sala Dacia întrunirea convocată de studenţii universitari pentru a manifesta în senzul intrării Romîniei în acţiune.

Sala era ticsită şi multă lume staţionează şi în faţa gangului de la Dacia. Pe scenă numeroşi profesori universitari. Sosirea d-lui dr. Toma Ionescu este salutată cu aplauze frenetice, ovaţiuni şi în cîntarea imnului „Deşteaptă-te Romîne".

Vorbesc pe rînd d-nii dr. Toma Ionescu, care ţine să declare că participă la această întrunire, nu ca profesor şi rector, ci ca român. D. *Banu*, preşedintele centrului studenţesc, care susţine că a nu intra în acţiune în aceste momente însamuă a comite o trădare faţă de fraţii noştri. D. profesor *Tanoviceanu* spune că acum e momentul a se decide, dacă copiii noştri vor trăi într'un regat mare al tuturor romînilor, sau vor fi vecinic ameninţaţi să fie copleşiţi de duşmani. D. Em. Antonescu spune că dacă politica de şovăire şi laşitate actuală va triumfa, va fi o ruşine în viitor cuiva ca să fie cetăţean romîn. D. profesor Rădulescu Motru îndeamnă pe cei prezenţi să nu dezarmeze un moment, pînă nu vor vedea că politica adevărat naţională a triumfat.

*

După intrunire se formează un impozant cortegiu, care plecînd dela Dacia se'ndreaptă mai intîiu spre statuia lui Mihai Viteazu. Aci vorbeşte studentul Banu, iar manifestanţii intonează cîntece patriotice. Manifestanţii se'ndreaptă apoi spre calea Victoriei şi înaintează pînă în dreptul Teatrului Naţional. Aci sunt opriţi de poliţie, avînd în frunte pe primul procuror şi armata. Unii huiduesc şi flueră, alţii aclamă armata. Unii rîdicaţi pe braţe de ceilalţi ţin discursuri prin care blamează autorităţile, pe cînd alţii ard un drapel austro-ungar.

Scandalul luînd proporţii se fac somaţiile legale, cu sunete de goarnă. Manifestanţii însă nu se retrag, şi atunci în locul trupelor pedestre este adusă cavaleria, care, încet încet, împinge pe manifestanţi, dincolo de terasc.

Aceştia însă declară că vor staţiona tîrziu, ceia ce se întîmplă fără însă să se semnaleze incidente serioase, pînă la definitiva împrăştiere a mulţimei.

O altă întrunire în Capitală

Bucureşti.—Corpul avocaţilor a ţinut aseară o întrunire, pentru a discuta evenimentele la ordinea zilei.

D. Nacu, decanul baroului de avocaţi, dă cetire unei adrese pe care a primit-o din partea unui număr da avocaţi şi spune că a ţinut să răspundă acestei invitaţiuni, dar ţine în aeelaşi timp să declare că întrunirea nu poate fi considerată de cât ca o întrunire cu caracter particular, şi nu ca una cu caracter de corp.

Iau cuvîntul d-nii Aurel Iliescu, Mişu Sipsomo şi Barbu Paltineanu. In timpul acesta se produce un tumult extraordinar, întru cît unii avocaţi susţin că nu pot fi luate angajamente în numele corpului avocaţilor, de oare ce legea pentru constituirea acestui corp, prevede anume şi categoric cînd şi anume în ce condiţiuni acest corp se poate întruni.

D. Fleva susţine că reu şi fără cale decanul a căutat să se eschiveze şi a dispărut. Era de datoria sa să remîe aci. Tumultul continuă şi în mijlocul lui se votează o moţiune, prin care corpul avocaţilor socoteşte că a sosit momentul ca România să intre în acţiune, pentru realizarea idealului seu naţional.

O declaraţie a ziarelor oficioase

Bucureşti.—Ziarul „Viitorul" publică un articol in care, la sfârşit spune:

„Acţiunea guvernului se va desfăşura în curînd. Oamenii de bună credinţă, care credeau sincer ca tratativele să fie precipitate se vor convinge în curînd constatînd, că în loc să secondeze acţiunea, din potrivă au împiedecat-o".

In jurul Consiliului de Coroană

Ce s'a petrecut în Consiliu de miniştri?—Noile propuneri ruseşti. - Un guvern naţional se impune.

Bucureşti.—Ziarele dau amănuntele următoare cu privire la motivele care au determinat convocarea unui nou consiliu de coroană şi în privinţa celor ce gîndeşte guvernul.

După ce d. Poklevski a invitat pe d. Brătianu şi i-a făcut noi propuneri, se pare că acele propuneri au fost de aşa natură încît primul ministru ar fi gata să discute şi eventual să accepte noua propunere a Rusiei. Nevoind însă să-şi asume o răspundere atît de formidabilă, d. Brătianu a opinat şi Consiliul de miniştri a admis, că este nevoie ca un nou consiliu de coroană să se întrunească, întru cît fapte noi s'au produs care necesită o nouă cercetare a problemei.

Data convocărei Consiliului de Coroană n'a fost stabilită, intru cât urmează să se iee avizul regelui, care, precum se ştie se află indispus. Din cauza acestei întârzieri şi respunsul către Rusia va suferi o uşoară amânare, dacă nu cumva se va găsi că este nevoie ca noul Consiliu de Coroană să fie convocat de urgenţă.

In acest caz se prea poate ca el să se întrunească chiar Dumineca.

D. Brătianu a plecat la Sinaia, spre a expune regelui situaţia.

*

Noul Consiliu pe Coroană se va compune din barbaţii cari au luat parte la şedinţa trecută, plus dintre acei dintre fruntaşii ţărei, cari de data trecută n'au fost în ţară.

Ziarul „Epoca" vorbind de acest consiliu spune: „că de la deciziunea majorităţii lui va depinde în viitor soarta romînimei de pretutindeni.

Cu privire la cele petrecute în ultimul Consiliu de miniştri, transpiră un fapt cert şi anume: că d. Ionel Brătianu nu vede cu putinţă, ori-care ar fi decizia Consiliului de Coroană, fie păstrarea mai departe a neutralităţei, fie o întrare în acţiune, de cît un guvern naţional, care să proceadă imediat la acele măsuri absolut necesare, pentru ca deciziunile să nu le ieie de cît acei cari poartă răspunderea şi aceste deciziuni să fie luate libere de ori-ce presiuni şi intimidări.

D. Brătianu înţelege să puie la dispoziţia opoziţiei 4 portofolii, ori-care ar fi, cerînd pentru d-sa portofoliul războiului.

*

In cercurile conservatoare ideą convocărei unui Consiliu de Coroană, se consideră ca o bombă aruncată de guvern, faţă de agitaţia pe care conservatorii aveau de gînd s'o pornească şi pentru care pregăteau un anume comunicat.

Tratative diplomatice

Sinaia.—Atît d. de Czernin, Ministrul Austro-Ungariei, cît şi d. de Busche, Ministrul Germaniei, au fost invitaţi telegrafic de primul ministru să vie la Bucureşti. Imediat după primirea telegramei, ambii ambasadori au plecat spre Capitală cu automobilul.

Noui propuneri ruseşti

Bucureşti. — Eri, în timpul cît se ţinea consiliul de miniştri, d. Poklevski, ministrul Rusiei, s'a prezintat la consiliu şi a cerut să vorbească cu d. Brătianu, căruia se pare, după cît afirmă ziarele, i-ar fi făcut noi propuneri, — de astă dată concrete. Pînă acum n'a transfirat nemic asupra cuprinsului acestor propuneri.

Holera la Buda-Pesta

Bucureşti. — Ivindu-se noi cazuri de holeră la Budapesta şi Murcaciu, direcţia sanitară a luat serioase măsuri, pentru călătorii şi mărfurile ce vin din Ungaria.

În jurul consiliului de coroană

Ca urmare la ceea ce s-a publicat în ultimul Consiliu de miniștri, transformarea [illegible] este [illegible] un lucru [illegible] pentru nu [illegible] cari și anume: că d. Tonescu Brătianu un lucru cu bunătate, [illegible] ori-care ar fi decizia Consiliului de Coroană, în hotărîrea [illegible] de a nu [illegible] în acțiune o mișcare în schimb, de cît nu trebuie [illegible] și a [illegible] ar, care se procedă [illegible] absolut necesare, pentru a [illegible] în o mișcare în schimb, de cît nu trebuie [illegible] și [illegible] ca de [illegible] la ceea ce [illegible] ar fi de cît ceea ce [illegible] și [illegible] ocazie deci [illegible] se fie [illegible] ori-care [illegible] și [illegible].

D. Brătianu [illegible] la [illegible] opoziția și portofoliul externelor.

Ca urmare [illegible] și [illegible] portofoliul externelor.

Noul Consiliu de Coroană

Noul Consiliu de Coroană se va compune din următorii domni: [illegible]

Ziarul „Epoca" [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] în [illegible] de [illegible] în [illegible] de [illegible] în

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2276.—Duminică 14 Sept. 1914

MOMENT CRITIC

Pentru toţi cei ce au urmărit mersul războiului european — şi cine nu la urmărit? — reesă că din zi în zi lucrurile se încurcă, iar criza aceasta generală se agravează.

In special se poate zice că noi Romînii am ajuns la un moment cînd ne gîndim *cu tot dinadinsul* ce cale trebue să apucăm.

Starea de nehotărîre prin care trecem va avea de sigur un răsunet puternic asupra vieţei noastre de Stat, cu pretenţiunea de a fi păzitorul tratatului din Bucureşti, şi mai ales cu acela ce l'am pretins noi de a fi factorul de căpitenie în politica balcanică.

Se ştie de toată lumea că ne muncim să putem alege între aceste două stări: *neutralitate ori intrare imediată în acţiune.*

Se pare că sunt noţiuni puternice care militează în favoarea continuării stării de neutralitate, de aceia acordul dintre oamenii noştri politici menţinut până mai ieri, e pe cale a se desface.

De-o parte nu s'au putut obţine declaraţiile necesare pentru garantarea cuceririlor teritoriale ce stau în gîndul nostru a tuturor. Stăm cu marea Putere vecină numai în *pourparlauri*, dar oferte serioase, categorice şi acceptate şi de alţii, nu avem, ni se zice. Unul din factorii cari trebue să aibă glas hotărîtor pare înclinat mai mult către această stare de neutralitate. Avem însă tot dreptul a crede că dacă până astăzi acest Factor opune *veto* al său n'o face de cît călăuzit de grija marilor interese ale neamului nostru.

Toţi însă acei ce stau mai în deaproape contact cu El au capatat convingerea că în contra glasului ţării luminate, ţării conştiente de situaţie, nu va sta. Dacă apoi adăogăm ştiri ca acea strecurată în „Epoca" din 9 ale acestei luni şi formulată astfel:

«*Toate armele, carabinele, muniţiile captoarele de campanie ce fuseseră comandate pentru armata noastră în Austria şi Germania şi cari erau gata încă de la data declarării războiului, au fost lăsate să intre în ţară*», înţelegem importanţa momentelor prin care trecem.

Această ştire dată de «Epoca» în primul loc al ultimelor sale informaţiuni de la data arătată, poate da loc la dificile tălmăciri. Ne abţinem a le face, dar n'am putut trece asupra ei, de oarece un ziar de importanţa celui citat s'a făcut ecoul ei.

De altă parte se zice că toţi romînii de dincolo, s'ar fi convins că cu Ungurii nu mai merge, şi de aceia pasul ce voim a face va fi binevenit.

Le aceasta adăogînd agitaţia cîtorva păturí conducătoare, e uşor de înţeles că în adevăr ne găsim în momentul cel mai critic al vieţei noastre de stat şi neam.

Un liberal de marcă, care povestea parte din aceste încurcături, afirma că şeful lor n'are nici o soluţiune asupra acestor probleme.

Gravitatea lor însă nu scapă nimărui, de aceia neînţelagere este între liberali dar mai ales este dezacord complect între liberali şi opoziţiune.

Se ventilează ideia ca liberalii să se retragă definitiv, dar în nici un caz să nu se formeze un guvern naţional. Liberalii vor ca situaţia să fie dată conservatorilor. Ei ştiu că altfel vorbeşte cineva în opoziţie, cînd n'are răspundere sau în ori-ce caz o răspundere mică.

Se vor convinge, zic ei, şi conservatorii uniţi sau neuniţi, cînd vor fi la putere, *că războiu nu se poate face.* Şi atunci cînd nici un partid politic nu-şi va putea lua sarcina grea de a asculta glasurile celor ce vor războiul, opiniunea publică se va domoli.

Altfel, continuînd aşa cum facem astăzi, mai adaugă liberalii, ne expunem ca mîine agitaţiile pentru războiu să capete amploare şi noi să fim luaţi cu pietre de agitatori.

Am reprodus, cum zic, aici cîteva din cugetările unui liberal, care arăta că e în curent cu cele ce se pun la cale în Bucureşti,

Să fie însă adevărat?

Negreşit, neutralitatea are bunul ei. Ai şansa mare să păstrezi neatins ceia ce astăzi posezi. Dar cînd te gîdeşti că tratatul de Bucureşti poate să fie sfîşiat; cînd te gîndeşti că alte State mai pot profita de împrejurări, iar noi, să nu ajungem măcar a întrevedea pe dedeparte realizarea idealului nostru, atunci pare că ideile trebue să ia un alt curs.

Dacă însă trebue să ieşim din neutralitate, aceasta nu vom putea-o face de cît în unire cu alţii şi avînd garanţii mai serioase pentru izbîndă.

Aceste lucruri n'o să le aflăm însă în întruniri, nici dacă vom face manifestaţii. De aceia să lăsăm ca să vorbească cei ce au calitatea a o face, iar noi, fie prin ziare, fie prin întruniri şi agitaţii să nu le punem piedici.

Intreba cine-va odată: dar d-ta pentru ce eşti? Negreşit că sunt peutru neutralitate. In viaţa mea am văzut pe mulţi cari hazardau. Din 100 de aceştia reuşiau 4 ori 5. De aceia cînd te aventurezi ai mai mare şansă să fii între cei 95 ori 96 de cît între cei 4 ori 5.

Din neutralitate vom putea ieşi în două cazuri, cînd vom fi atacaţi, ori dacă vrem a ne mări.

De atacat nu ne atacă nimeni. Voim însă a ne mări. Acesta e un ideal al nostru al tuturor, însă drumul e greu şi plin de spini. Cînd el se va mai curăţi, nu vom sta nepăsători. In ori ce caz momentul trebue să ni-l spună cei ce au răspunderea *măcar în faţa Istoriei.*

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Franco-germanism.

In ziarul germano-fil din Capitală „Ziua" cetim următoarele, ca introducere la un articolaş:

«„In scurta durată a războiului şi-au găsit moartea deja un număr mare de ofiţeri de cavalerie care în timp de pace s'au distins ca călăreţi pe cîmpurile de curse de obstacole».

Suntem indulgenţi şi spunem: treacă un ca că...; dar „deja un număr" e un franţuzism pe care numai un germano-fil încăpăţinat l a putut comite în ziarul academicianului Ion Slavici.

O scrisoare

Din partea d-lui Ilie Bărbulescu, profesor universitar, primim următoarea scrisoare adresată d-lui A. D. Xenopol.

Iubite maiestre şi coleg,

Comitetul, care s'a înjghebat cu gîndul de a te sărbători pentru cinstea ce ai făcut ţării de a fi fost ales membru titular al Institutului din Franţa, a luat cunoştinţă de scrisoarea ce mi-ai adresat prin «Mişcarea» dela 11 Sept. c. El crede, împreună cu dumneata, că «în împrejurările actuale nu este timp de banchete şi petreceri». Îi place totdeodată să recunoască nobleţa părerii dumitale, pe care ni-o împărtăşeşti: că ar fi bine ca suma de peste 2000 lei, ce am adunat-o de la mulţi din cei ce doreau să fie părtaşi la banchetul sărbătorirei să o hărăzim, ca recunoştinţă, Franţei, care ne-a cinstit pe toţi, alegîndu-te pe dumneata, — să i-o dăm «spre a spori, cum zici, măcar cu o picătură fondul de ajutorare a familiilor franceze ale căror fii, fraţi şi soţi mor pentru apărarea patriei lor". Comitetul acesta socoteşte, însă pe de altă parte, că acum cînd poporul mult mai sărac de cît cel francez, al Romîniei, e prins în nevoile concentrării ostăşeşti cu toată mulţumirea ce am simţi-o de a veni în ajutorul Franţei cu bani, nu am putea fără să ne lovim pe noi.

De acea, cu toată părerea de rău, suntem nevoiţi a-i trimite deocamdată numai expresia îndurerării frăţeşti a sufletului nostru. E atîta sărăcie şi necazuri între copii, soţiile şi părinţii, rămaşi acasă, ai concentraţilor noştri, încît, credem, iubite maiestre, că oprindu-ţi băgarea de seamă nu te vei da în lături nici dumneata, ae a revărsa mai întâi pentru aceşti săraci şi necăjiţi ai noştri nobleţa sufletească ce ai arătat o pentru scumpii francezi.

De aceea Comitetul, după ce a consultat încă şi părerile altora dintre cei ce au contribuit pentru alcătuirea acestei sume de 2040 lei,—între cari citez, de pildă, pe d nii dr. G. Bogdan, Ion Burada, I. Rallet etc,—îţi comunică prin mine o altă hotărîre a sa, care e: de a se da aceşti bani pentru familiile sărace ale ostaşilor concentraţi din oraşul şi judeţul Iaşi.

Primeşte te rog, iubite maiestre şi coleg, odată cu această înştiinţare şi expresia consideraţiei mele deosebite.

Ilie Bărbulescu

Iaşi, 13 Sept. 1914

Mici Polemici

In stînşit Carpaţii i-am trecut.

Ultima manifestaţie din Capitală nu s'a mai pornit de la Terasă, ci de la berăria „Carpaţi".

*

Un ziar turc se ocupă de miliardele oferite de germani, prin împrumut intern şi zice că turcii ar trebui să iee exemplu...

Cînd e vorba de împrumuturi, turcii sunt cei dintâiu, ori-cum.

*

Par'că am fi în Martie, nu în vremurile aceste de toamnă rece... Se cere soldaţilor în luptă să aibă o ţinută marţială.

*

S'a interzis la noi expediarea aparatelor telefonice peste frontieră.

Cel puţin de aparatele iaşane n'avem grijă: n'o să găsească amatori peste hotar...

*

Grozav mai conrupe minţile — vremea războinică.

Pînă şi ziarul nostru socialist „Romînia muncitoare" şi-a schimbat numele în... „Lupta"!

*

O telegramă din Haaga spune că trupele anglo-franceze, din cauza ploilor stau în apă pînă'n brîu.

— Şi măcar dacă n'ar fi primejdie de foc!

*

Din sursă germană se susţine că (iertaţi cacofonia care urmează) catedrala din Reims n'a fost distrusă de germani, ci incendiată prin un accident,

— Mai accident decît invazia germană, ce vreţi!

*

S'ar fi hotărît în Rusia — scrie „Adevărul" ca diplomaţii să nu aibă voie a se căsători cu femei străine, de teama trădării.

...Va fi silit oare şi Ţarul să divorseze de «nemţoaica» lui?

Ştiri din străinătate

Ca nişte lei.—Roda-Roda, corespondentul de războiu al ziarului „Neue Freie Presse" publică o dare de seamă amănunţită despre ultimele lupte dintre austriaci şi ruşi. In această corespondenţă, Roda-Roda revine în cîteva rînduri asupra vitejiei soldaţilor romîni.—Nu se poate descrie în culori destul de vii lupta fără de preget, fără teamă, care au dat soldaţii romîni, din regimentul 67 — ajunge să spunem că s'au luptat ca nişte lei.

Vizitînd un lazaret, Rodu-Roda a dat peste un caporal romîn rănit, care i-a declarat că aşteaptă doar să se vindece, pentru a se întoarce din nou pe cîmpul de luptă, că tare e frumos acolo.

Caporalul romîn povesti apoi corespondentului cum a fost rănit de un şrapnel rusesc şi a căzut jos. «Era poate să fiu uitat, dacă n' aşi fi fost rîdicat de un camarad şi ajutat de dînsul, de şi era deasemenea rănit, spre a fi dus pînă la prima companie sanitară de cîmp».

«Am vrut să mulţumesc salvatorului meu—zise caporalul romîn,—dar nici numele lui n'am putut afla; el nu mă'nţelegea pe mine, eu nu-l înţelegeam pe dînsul: *era ungur.*

*

Un atac repetat.—Ziarele franceze povestesc declaraţia făcută de un căpitan francez, rănit în luptele de lîngă Aisne.—Căpitanul spune că lupta, din noaptea de 15 spre 16 a lunei, a fost cea mai îngrozitoare ce a putut vedea. Germanii s'au luptat cu un dispreţ de moarte extraordinar. De zece ori au întreprins un atac şi de zece ori au fost respinşi de trupele noastre şi totuşi germanii continuau să lupte înainte.

Calendarul soldatului. Cu privire la ajutorarea familiilor celor mobilizaţi in Austria un corespondent al „Dimineţei" a dat eri numeroase detalii. Nu sunt fără interes acele de mai jos, privitoare la starea de lucruri în armata germană. E un fragment din „jurnalul" unui soldat.

„...1 Septembrie. Dar de unde ştim noi data? nimeni nu are un calendar cu el. Jurnalele cele mai noi sunt din 25 sau 26 August.

In fiecare zi de serviciu nimeni nu mai cunoaşte Duminici, dar astăzi e ziua de plată, de aceea se ştie că e 1 Septembrie şi soldele de războiu se plătesc prima dată.

Dar acum se prezintă o imagine ciudată. Imediat alături de intendenţa, care plăteşte soldele, se află poşta de campanie şi cea mai mare parte a soldei chiar din partea soldaţilor simpli trece de-a dreptul la poştă. Nici unul nu se gîndeşte la el, ci numai la cei de acesă. Numai din divizia noastră s'a remis poştei până la 7 ore seara suma de 75,000 mărci din soldele plătite astăzi! Poşta n'a putut mulţumi pe toţi şi o mare parte din soldaţii înquartieraţi în alte localităţi n'au avut până acum oczaia de-a expedia banii, astfel că în zilele următoare se vor mai face expediţiuni mai mari."

INFORMAŢII

Marele colegiu universitar din Iaşi a fost convocat pentru Luni 15 Septembrie ora 4 jum. d. a.

Convocarea s'a făcut pe baza art. 101 şi în urma unei cereri semnate de şapte d-ni profesori universitari şi anume: A. D. Xenopol, I. Peretz, A. C. Cuza, dr. Mezincescu, dr. Leon Cosmovici, A. Popovici şi dr. Bacaloglu.

In cererea lor cei şapte profesori universitari spun că scopul întrunirei este ca să se cerceteze ce atitudine trebuie să aibă Romînia în situaţia actuală, lucru care nu poate lăsa indiferent pe ori cine face parte din intelectualitatea acestui oraş.

După toate probabilităţile d. Vasile Dimitriu, eminentul avocat şi profesor de drept comercial la facultatea noastră juridică, va fi numit consilier la Curtea de Apel din Iaşi, în locul vacant.

Deşi jurisprudenţa constantă a consiliului superior al magistraturei este a nu se numi de cît magistraţi de carieră, se pare că de data aceasta consiliul va fi de acord cu ministrul ca noul consilier de Iaşi să fie numit în persoana vechiului avocat Vasild Dimitriu

La această părere a fost cîştigat actualul ministru de justiţie de către d. Toma Stelian, care fiind la minister i-a spus că ar fi un noroc pentru magistratură ca un jurisconsult de valoarea d-lui Vasile Dimitriu să fie numit consilier.

In ziua de 18 Septembrie, ora 10 a. m. va avea loc, în localul prefecturei judeţului Iaşi, concursul pentru admiterea în şcoala de notari.

Cererile de înscriere se primesc cel mai tîrziu pînă la 17 Septembrie.

Candidaţii trebuesc a dovedi prin acte naţionalitatea romînă, vrîsta între 21 cel puţin şi 40 ani cel mult. satisfacerea legei recrutării, absolvirea cel puţin a învăţămîntului primar rural, buna purtare şi obligaţia a servi ca notar cel puţin 5 ani.

Societatea Crucea Roşie secţia Iaş roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

De la liceul naţional.—Aseară s'a discutat într'o conferinţă a profesorilor liceului naţional, chestiunea elevilor din cursul inferior neprimiţi în şcoală din cauza numărului prea mare.

Directorul liceului, a arătat că există două articole, 6 şi 15, contrazicătoare, în regulamentul şcolar, unul cerînd înscrierea tuturor elevilor vechi al şcoalei între cari şi repetenţii, celălalt, cerînd înscrierea elevilor romîni pentru primele locuri. S'a hotărît în principiu a se primi pînă la 50 elevi în clasele II—IV inclusiv, iar pentru tranşarea contrazicerei pomenite a se lua avizul d-lui inspector Obreja ori eventual, al ministerului.

Seminarul pedagogic a cerut direcţiunii liceale a i se recomenda 5 elevi de clasa III-a pentru cele 5 locuri libere în această şcoală.

Conferinţa se adună şi astăzi.

Pentru mîni Duminecă, orele 4 jum. este convocată comisiunea de ajutorare a mobilizaţilor pentru disp. III-a în localul societăţii farmaciştilor din piaţa Unirei de-asupra băcăniei Ermacof.

Inmormîntarea def. Maria Dr. Al. Păun decedată Joi 11 curent va avea loc Duminecă 14 Septembrie a. c. la orele 3 p. m. la cimitirul «Eternitatea»

Familia roagă cunoscuţii şi prietenii să aziste la înmormîntare.

A apărut «Darea de seamă despre tratamentul contra turbărei, aplicat în institul antirabic din Iaşi de la 1 August 1891 pînă la 31 Dec. 1913 de prof Dr. E. Puşcariu şi Dr. I. Lebell» cu date foarte interesante.

La Seminarul pedagogic sunt 5 locuri vacante de elevi clasa III-a.

La Debitul Badareu s'a pus în vînzare deliciosul must dulce de Cotnari cu 80 bani litru; ouă suta 5 lei; caşcaval grecesc pentru macaroane, cal. I lei 2.60 kgr.

O echipă a Crucei Roşii ruseşti în Iaşi.—Azi dimineaţă, la orele 11 jum. a sosit în Iaşi, venind din Rusia, o echipă a Crucei Roşii ruseşti, condusă de d-na Hartvig, soţia fostului ministru al Rusiei la Belgrad.

In gară, d-na Hartvig a fost salutată de d-nii Gr Mirzescu, primarul oraşului Chilimoglu, prefect de poliţie, Mendelieff consulul Rusiei şi Armăşescu, şeful gării.

Misiunea se compune din 40 persoane, medici, surori de caritate şi agenţi sanitari şi este însoţită de zece vagoane cu pansamente şi medisamente.

Cele zece vagoane însă cu pansamente n'au sosit încă, din cauză că autorităţile ruseşti din Unghenii ruşi n'au primit încă ordinul special de a le lasa să treacă în Romînia

Misiunea aceasta va pleca azi cu un tren special la T.-Severin şi de aci în Serbia.

Astăzi s'a făcut în asistenţa unei mare mulţimi rugăciune în templul Kahane din localitate pentru însănătoşarea M. S. Regelui Carol.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astăseară Sîmbătă:

Carnavalul roş, după romanul lui Pierre Sales. Desfăşurare dramatică în 3 acte mari. Acţiunea se petrece în cele mai pitoreşti decoruri naturale din sudul Franţei şi în Englitera, unde abundă cele mai feerice regiuni. Film parizian de mare artă. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Ghinionul lui Tîndală, scene foarte comice.

Alpii Bernei, (Sviţera), interesante scene şi vederi după natură.

Lilica nu vrea să aibă tată vitreg, scene foarte humoristice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 14 Septembrie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie seară. Program nou duminical.

Luni 15 Sept:

ROCAMBOLE (seria II-a) *Isprăvile lui Rocambole*, după celebrul roman al lui Ponson du Terrail. (4 părţi).

DD. vizitatori sunt cu inzistenţă rugaţi să accepte fără ezitare minima taxă a timbrului pentru concentraţi, care constă în 5 bani pentru bilete pînă la 1 leu—şi 10 bani pentru bilete de la un leu în sus.

Scopul acestor timbre este atît de măreţ, că cea mai mică obiecţiune nu poate fi justificată.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Situaţia economică favorabilă în Bosnia şi Herzegovina

Viena, 25.—După o cumunicaţiune a corespondenţei consulare, situaţiunea economică în Bosnia şi Herzegovina este declarată relativ foarte favorabilă de oarece desvoltarea industrială a acestor ţări este încă neinsemnată iar principala resursă este agricultura ale cărei produse au obţinut preţuri, extraordinar de favorabile, mai ales din cauza cumpărăturilor pentru trupe.

De asemenea cai şi vite au fost cumparate în massă de către administraţia militară.

Recolta prinelor este destul de bună. Producţiunea este socotită ca la 12 milioane de coroane.

Bosnia va profita mult de oarece Franţa şi Serbia nu vor exporta.

Recolta tutunurilor este admirabilă.

Păreri asupra luptelor

Viena. — «Petit Parisien» a publicat un articol scris de locotenentul-colonel Rousset care prevede progrese egale grele ale luptei franco-germane, relevînd că poziţiunile şi fortificaţiunile germane sunt puternice. Atacurile de noapte ale germanilor sunt fără îndoială abile, cu toate că sunt obositoare pentru trupe.

Un comunicat francez

Paris 24.—Comunicatul francez oficial din 24 | 9 ora 23, zice:

La aripa noastră dreaptă lupta se desfăşoară. La centru este acalmie. La aripa noastră dreaptă atacurile germane par'că au fost stăvilite. (Havas).

Alte vase engleze scufundate

Londra, 25.—Au sosit la Scushssields supraviţuitorii echipagiului vaporului No. 5791 Heswik, care Mercuri noapte s'a isbit de o mină în marea Nordului şi s'a scufundat.

Doi oameni au pierit.

*

Grimsy. 24—Un alt remorcher a izbit o mină şi s'a scufundat. Echipagiul a scăpat.

Blocarea Germaniei

Odessa. — Ziarul „Nevoja Vremja“ anunţă că Anglia ar fi decisă să blocheze toată coasta germaniei.

Moartea fiului lui Moltke

Roma. — Ziarul „Petit Parizien“ anunţă că fiul feldmareşalului Moltke, a murit în lupta de la Grande-Marennci.

Oraş indian avariat de un crucişator german

Viena 22. — Correspondenz-Bureau află din Londra ştirile următoare:

Din Calcuta se anunţă că crucişătorul german „Emden“ a apărut în faţa oraşului indian Madras şi că a dat foc unor rezervorii de untdelemn.

Forturile engleze au răspuns focului crucişătorului german care a stins luminile şi'n noapte a dispărut.

Agenţia Reuter află din Sydnei că staţiunea germană de telegrafie fără fir din insula germană Mauru a fost distrusă.

Londra 24. — Agenţia Reuter află din Madras că la 23 curent crucişătorul german «Emden a vizitat Madras şi a tras 9 obuze, incendiind două rezervoare ale companiei „Burma Oil Companie“, conţinînd 68.000 hectolitri de oleu.

Au mai lovit două alte case. Pagube materiale sînt neînsemnate.

Un comunicat oficial rus

—Mici ciocniri de avantgarde—

Petrograd.—25 -Statul major general comunică: La 23 curent ruşii au reprimat încercarea avantgardei germane de a înainta în guvernămîntul Suvalki. In raza Scinciu şi Viucent au avut loc mai multe ciocniri de avantposturi care au fost favorabile ruşilor.

In Galiţia de vest n'au avut loc lupte. Armata austriacă respinsă din Kirow a continuat a se retrage. (Vestnic).

Flota engleză în primejdie

Viena.—25—Corespondenz-bureau din Viena primeşte următoarea depeşă din Cristiana:

Un amiral norvegian cunoscut scrie, asupra acţiunei submarinului 9! Tactica engleză de a bloca mările Nordului şi Baltica este osîndită la moarte.

Soarta pe care au avut-o cele 3 crucişătoare poate mîne să atingă întreaga flotă engleză.

Incep vremuri noui pentru micile state maritime care vor putea dobîndi un număr consideraţiu din această armă care nu este scumpă.

Aeroplane engleze la Colonia

Londra.—25—Corespondentul lui «Morning Post» comunică faptul că aviatori englezi au zburat în apropiere de posturile avansate de graniţă; în urmă secţiunea s'a pregătit să zboare de-asupra Coloniei şi a încrucişat înadevăr timp de 90 minute deasupra Coloniei, însă din cauza ceţei dese, aviatorii s'au temut să arunce bombe la întîmplare spre a nu strica bisericile şi proprietăţile private.

Neputînd stabili care era hala zepelinelor aviatorii s'au întors. Unul din ei a aruncat bombe asupra Düsseldorfului de unde a văzut ţîşnind flacări.

Moartea colonelului Alex. Mihaescu

Bucureşti.—La spitalul militar a încetat din viaţă colonelul Alex. Mihăescu, comandantul regimentului 5 artilerie din Tg.-Jiu Colonelul călărind în curtea căzărmei, a căzut de pe cal şi şi-a fracturat craniul.

Pod aruncat în aer

Londra.—25—In nord-vestul Franţei, la 22 curent, un detaşament de uhani a făcut să sară în aer podul de lîngă Mireaumont, între Amiens şi Arras.

Diferite ştiri

Roma. — Ziarul „Tribuna“ afirmă că noile forturi ale fortului Cataro au rămas neatinse şi în plină putere de rezistenţă.

Ştiri oficioase din Cetinge anunţă că muntenegrenii sunt la o distanţă de 15 km. de Serajewo.

Din Paris vine ştirea că un detaşament francez a ocupat oraşul Perron la Nord de Noyon şi Saint-Quentin.

Ruşii înconjoară Przemysl

Paris. (Oficial).—Trupele ruseşti ocupînd Iaroslav, înconjoară complect Przemysl şi îşi continuă ofensiva asupra Cracoviei.

Atacul în potriva Belfortului

Roma. — Ziarul „Mesagero“ află din Basel, că noul atac în potriva Belfortului, ar avea de scop de a obliga pe generalisimul Joffre de a lua trupe din aripa stîngă şi a le trimite spre aripa dreaptă. In acest caz aripa stîngă ar fi slăbită.

O telegramă a regelui Belgiei

Brăila.—Zilele trecute a avut loc pe vaporul „Regele Albert“, ancorat la Brăila, un banchet, la care s'a sărbătorit regele Belgiei şi viteaza armată belgiană. S'a expediat regelui Belgiei o telegramă.

La aceasta, d. Denis, agentul consular belgian din Brăila, a primit răspunsul următor:

— „Adînc mişcat de telegrama Dv. aşa de cordială, regele Albert vă mulţumeşte foarte viu pentru această atenţie, pe care M. S. o preţueşte foarte mult“.

(s) **Ingenbluk**, *secretar.*

Guvernul italian opreşte înrolarea pentru Franţa

Milan.—25—„Corriere de la Sera“ află din San Remo: Guvernul italian, aflînd că la graniţa franco-italiană nişte persoane franceze înrolează tineri italieni pentru armata franceză şi că mulţi tineri emigrează, a luat măsuri severe spre a împiedica emigraţiuni ulterioare.

Un ultim comunicat francez

Bucureşti. — Iată ultimul comunicat francez, din ziua de 24 Septembrie stil nou:

„—La aripa noastră stîngă, între Sonuie şi Disé trupele noastre au progresat în direcţia Royé. Un detaşament a ocupat Pernon şi s'a menţinut aci, cu toate atacurile violente ale inamicului. Am respins cavaleria germană spre Ham şi am ocupat spre seară linia Retonolier-Fresnieres şi Ribecourt.

Intre Oise şi Aisna inamicul continuă să menţie forţe importante, puternic retranşate. Am inaintat uşor la nord-est de Berion-Back. In centru între Reims şi Argonne nici o schimbare. La est de Argone am inaintat până la Varennes.

Pe înălţimile de lângă Meusa, inamicul a continuat atacurile sale cu o extremă violenţă. Lupta continua încă cu alternative de retragere in diferite puncte şi de inaintare în altele.

In Vosgi detaşamentele inamice au încercat din nou să pătrundă pe teritoriul naţional, respingînd elementele noastre uşoare de acoperire,—dar ofensiva inamică a fost curând oprită.

Infrîngerea germană de la Soldau

Roma.—Ziarele arată că ştirea despre infrîngerea germană de la Soldau nu este confirmată.

Ziarele mai arată, că o acţiune ar fi angajată la Block (Polonia rusească) fără a se cunoaşte rezultatul.

Noua propunere a Rusiei

Sinaia.—In cercurile politice de aci se discută cu aprindere noua propunere a Rusiei, primită acum două zile prin d. Poklewski, ambasadorul Rusiei.

Se afirmă că Rusia se obligă, în orice caz, triumfătoare sau ba, să ne retrocedeze Basarabia.

Convocarea Parlamentului

Bucureşti.-Ştiri din izvor guvernamental spun că din cauza timpului pe care îl necesită tratativele diplomatice, se prea poate ca să se producă o întîrziere în ce priveşte convocarea Consiliului de Coroană, care precum se ştie, urmează să se întrunească Mercuri.

In schimb se dă ca aproape sigur că Parlamentul va fi convocat înainte de întrunirea Consiliului de Coroană.

✝

Intristaţii: Maria şi Gheorghe Butman, Maria Gh. Butman, Constantin şi Vasile Butman, Elena şi Ştefan Ignea, Aglaia şi Alexandru Butman, Ecaterina Butman şi toate a lor rude, au durerea a vă face cunoscut încetarea din viaţa a prea iubitului lor fiu, frate, văr, cumnat şi nepot

Gheorghe Gh. Butman

în etate de 27 ani

Decedat după o lungă şi grea suferinţă în ziua de 9 Septembrie a. c. ora 8 jum. p. m.

Inmormîntarea a avut loc Joi 11 Sept. c, la Cimitirul Eternitatea.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48. Se admit mijlocitori.*

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de inchiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos. *Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.*

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel

AVOCAT

Strada Sărărie 127

Oarele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

De inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

De inchiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare. A se adresa strada Curalari No. 3.*

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

TABLOU

de imobilele şi apartamentele din Iaşi ce sunt de inchiriet cu incepere de la 26 Octombrie 1914.

Ofertele de inchiriere inchise se vor primi la Credit pînă în ziua de 18 Septembrie st. v. 1914, cînd se vor deschide.

Numele imobilelor	Str. şi No. casei	Felul încăperilor şi numele actual. chirieş
Em. Haier	Şoseaua Racoviţă 3	Intreg imobilul ocupat de d-ra Alice Weinmüller.
Z. Gafencu	An. Panu 65	Două dugheni ocupate de d-nii I. Glückman şi Aron Goldştein.
B. Fichner	St. Lazăr 21	Intreg imobilul ocupat de d-na Ghiza Fichner.
B. Rosenştein	Magi Lupu 6	Apartamentul din fund ocupat de d. B. Rosenştein.
Berman Iuster	Cuza Vodă 18	Intreg etajul de sus ocupat de d. B. Iuster.
Căp. A. Cantuniari	C. Negri 6—8	Mai multe magazii şi apartamente de locuinţă.
L. Iţicovici	Aron Vodă 26	Locuinţele ocupate de d-nii Haim Marcu şi Ghitla Simon.
Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn şi grădina cu gheţărie, pivniţă, bucătărie, etc.
I. şi M. Rusch	Cruceî 39	Două odăi ocupate de d. N. Argintaru
Fraţii Cahana	Aron Vodă 8	Intreg imobilul ocupat de d-nii Rebec, Copel şi S. Cahana.
Def. Aristia Bossy	Lascar Catargi 29	Apartamentul din parter ocupat de d-na Maria A. Răşcanu.
Elena Armeanu	Spinzi 8	Apartamentele ocupate de d-nii N. Armeanu şi Maria Ştefănescu.
A. I. Gheorghiu	Muzelor 14	Patru odăi, bucătărie, un subsol şi drept la pivniţă, ocupate de d. dr. I. Tatos.

DIRECŢIUNEA

Ediţie specială

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2276.—Duminică 14 Sept. 1914

In jurul Consiliului de Coroană

— Aprecierile unor oficioase de partide —

Cu privire la Consiliul de Coroană, care este vorba să se întrunească curînd, ziarul L'Independance Roumaine, *oficiosul guvernului, scrie:*

A doua zi după Consiliul de Coroană, la 22 Iulie la Sinaia, sponeam că, în momente grave, partidele noastre politice uită tot ce le desparte.

Exprimăm în acelaş timp siguranţa că, ori-care ar fi evenimentele de mîine, această unanimitate va reapărea în deciziunile luate şi că poporul romîn, a cărui virtute esenţială este cumineenia, va dovedi încrederea ce are în conducători noştri.

Părerea noastră nu s'a schimbat, în ciuda elanurilor, în ciuda manifestaţilor inoportune şi a unor ambiţiuni personale inavuabile, ce ele ascund.

Noul Consiliu de Coroană, care se va întruni în curînd, va purifica, suntem siguri, aerul devenit nerespirabil, în urma aţăţărilor nesănătoase din ultimele zile. El va pune oamenii şi faptele la locul cuvenit, va proba celor mai pripiţi că o politică de precipitare ar fi fost protivnică intereselor superioare ale rasei romîne. El va avea în sfîrşit avantagiul de a face ca opinia publică neîncrezătoare, după ce s'a lăsat puţin ameţită, şi pe cei prea creduli să distingă zvonurile prea fanteziste, cînd sunt lansate de cei ce vor să pescuiască în apă turbure.

Odiosul comerţ ce se face de cîtva timp pe seama sentimentelor celor mai nobile ale populaţiunei, va primi o lovitură: cauza naţională va ieşi cu folos, căci se va fi demonstrat că bărbaţi, cărora le este încredinţată conducerea destinelor Romîniei îşi îndeplinesc datoria lor, au o patriotică pricepere.

Ziarul „La Politique" publică sub acelaş titlu, un lung articol de fond din care extragem partea finală:

Ţara şi-a arătat încrederea în factorii politici care au condus şi conduc destinele sale şi aceştia la rîndul lor au justificat, în măsura mijloacelor lor, această încredere ori de cîte ori o chestie internă a fost la ordinea zilei.

Tot această încredere, ţara a acordat-o până astăzi aceloraşi factori politici în ansamblul lor, atunci cînd grave chestiuni de ordin exterior s'au petrecut; şi opinia publică conştientă aşteaptă ca această încredere să fie justificată, şi de data aceasta, de către oamenii politici care sînt chemaţi la Consiliul de Coroană.

Noi ştim bine că deasemenea este o aşa zisă opinie publică, arătîndu-şi impetuozitatea ei, aproape turbulentă. Şi mai ştim că există multă nerăbdare, poate că legitimă, cît şi accese de entuziasm şi răceală care s'au produs; mai ştim însfîrşit că pescuitorii în apă tulbure nu lipsesc, după cum nu ne îndoim că anumite aşa zise abilităţi politice au fost puse în lucru, atunci cînd gravitatea momentului nu justifică de loc asemenea micimi. Dar vîntul poartă atîtea şi atîtea...

Aceste manifestaţiuni nesănătoase izvorînd dintr'un abuz de politicianism; aceste izbucniri nu îndestul chibzuite sau nu îndestul corespunzătoare datoriilor severe ce impune viaţa publică, nu pot şi nu trebue să fie atribuite opiniei publice romîneşti luată în totalul ei şi care în alte împrejurări, nu aşa de grave ce e dreptul, a ştiut să dee dovezi de o mare maturitate politică.

Nu vom spune că, în cursul acestei săptămîni, deciziuni definitive vor fi luate; căci ar fi copilăros a anticipa asupra unor momente istorice care nu sunt nici ele definitive. Dar este sigur că Consiliul de Coroană convocat, va avea rezultate liniştitoare pentru opinia publică ale cărei griji au fost trezite de evenimentele în curs.

INFORMAŢII

Ziarul „Acţiunea" publică următoarele:

Suntem autorizaţi din partea d-lui Poklevsky-Coziel, ministrul plenipotenţiar, al Rusiei, să afirmăm că s'a făcut guvernului nostru ofertă precisă şi scrisă din partea Rusiei în vederea intrărei Romîniei în acţiune militară.

Această ofertă este garantată, tot în scris, de către Franţa şi Anglia.

D. Colonel dr. Palauz a făcut eri o lungă inspecţiune medicală la spitalul de ochi de la Frumoasa.

Fără nici o prealabilă inştiinţare d. I. Brătilă a suprimat corigenţele pentru elevii prezentaţi la examenul integral din seziunea Septembrie, ca preparaţi în particular. Se crede că ministerul, sesizat de numeroase protestări, va reveni asupra acestei măsuri care a făcut să se declare repetenţi foarte mulţi elevi căzuţi la cîte un singur obiect.

Comitetul soc. ortodoxe naţionale aduce la cunoştinţa celor interesaşi că la grădina de copii din str. Socola se înfiinţează încă o secţie, în special pentru copii saraci ai concentraţilor, cărora li se va da dejunul gratuit.

Astă-seară Duminică, Program nou la cinematogtaful Pathe Prères din sala circului Sidoli.

La Debitul Badareu s'a pus în vînzare deliciosul must dulce de Cotnari cu 80 bani litru; ouă suta 5 lei; caşcaval grecesc pentru macaroane, cal. I lei 2.60 kgr.

Se aduce la cunoştinţa tuturor meseriaşilor şi muncitorilor din fabrici şi ateliere, că prin ordinul No. 543 din 11 Septembrie a. c. onor. Casa Centrală a Meseriilor, a cerut Corporaţiilor din localitate liste nominale de toţi meseriaşii concentraţi—Pentru a întocmi asemenea liste d-nii meseriaşi şi muncitori din ateliere şi fabrici sunt rugaţi a se prezenta de urgenţă la Corporaţia respectivă cu acte în regulă spre a dovedi că este concentrat.

Acei cari sunt concentraţi în alte garnizoane şi au familie în oraşul nostru, inştiinţarea o vor face soţiile lor aducînd o adeverinţă dela regimentul unde soţii lor sunt repartizaţi.

Această comunicare trebuie făcută în cel mult 3 zile în orele de cancelarie dela 9—12 şi 4—6 în fiecare zi.

In ziua de 18 Septembrie, ora 10 a. m. va avea loc, în localul prefecturei judeţului Iaşi, concursul pentru admiterea în şcoala de notari.

Cererile de înscriere se primesc cel mai tîrziu pînă la 17 Septembrie.

Candidaţii trebuesc a dovedi prin acte naţionalitatea romînă, vrîsta între 21 cel puţin şi 40 ani cel mult, satisfacerea legei recrutării, absolvirea cel puţin a învăţămîntului primar rural, buna purtare şi obligaţia a servi ca notar cel puţin 5 ani.

Societatea Crucea Roşie secţia Iaş roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Bombardarea Cattaro

Milano.—Marile tunuri franceze urcate pe muntele Lovcen, au început bombardarea lui Cattaro.

Deportarea unui Mitropolit

Petrograd.—Mitropolitul uniat din Lemberg, Contele Septischi, a fost deportat la Nijni-Novgorod.

Bombardarea oraşului Techia

T. Severin. — Eri a început bombardarea oraşului sîrbesc Techia, de artileria austriacă din Orşova. Aci se află o divizie austriacă, cuprinzînd 18,000 oameni.

Intrevedere

Sinaia.—D. Take Ionescu a avut eri o lungă intrevedere cu d. Emil Costinescu.

Inlocuirea conservelor de carne

Bucureşti.—La ministerul de răsboiu se studiază introducerea în alimentarea trupelor a conservelor de peşte şi legume, care pot înlocui cu succes conservele de carne.

O noua propunere Belgiei

Roma.—Ziarele primesc din Londra ştirea, că guvernul german ar fi făcut o nouă propunere Belgiei de a'şi retrage trupele de ocupaţiune, cu condiţiunea ca Belgia să permită unirea trupelor germane cu armata germană din Franţa.

Propunerea a fost respinsă.

Telegrama d-lui Pasici

Sinaia.—D. Ristici, ministrul Serbiei, a vizitat ieri pe mai mulţi fruntaşi politici.

Din partea d-lui Pasici, a primit telegrama următoare: „Totul este satisfăcător",

Perderile ruşilor

Viena.—Neues Wiener Tageblatt, *zice că de la începutul războiului, ruşii au perdut un total de 250,000 prizonieri şi tot atîtia morţi şi 1100 tunuri. Dacă rezervele de care dispune Rusia pot înlocui oamenii, apoi tunurile nu pot fi înlocuite.*

Intreruperea atacurilor de la Verdun

Roma. — Ziarul «Giornale de Italia» primeşte din Paris ştirea, că atacurile germane la Verdun, care durează de 4 zile, par a se fi întrerupt eri.

Mişcări navale

Petrograd.—22 | 9.—O telegramă din Londra anunţă că o escadră compusă din 30 unităţi, de naţionalitate necunoscută, a fost semnalată în direcţia trecătoarei Sund.

ŞTIRILE DIN IZVOR RUSESC

Bucureşti.—Ziarului „Adevărul" îi se comunică următoarele ştiri din Odessa. Accentuarea obârşiei acestor ştiri o credem necesară.

Lupta de la Saint-Quentin

Ziarul „Vjedemosti" publică un raport asupra luptei dela Saint-Quentin, care întrece în violenţă tot ce s'a văzut.

Generalisimul Joffre dăduse ordinul cu poziţiunile germane să fie luate cu orice preţ. Prima linie de tranşee a fost cucerită de francezi încă de Duminecă. Insă artileria germană a cauzat francezilor perderi foarte însemnate. Mai apoi armatele franceze printr'un atac nocturn, şi in mijlocul focului mistuitor al inamicului, trecînd peste mormane de cadavre ale camarazilor lor, au izbutit să ajungă la a doua linie de întărituri. Aci s'a dat o luptă groaznică cu baioneta. Cu toate pierderile suferite, francezii au silit pe germani să părăsiască Saint-Quentin. Tot cîmpul dintre Peronne şi Saint-Quentin, pe o întindere de 15 chilometri, este acoperit de cadavre. Francezii au luat numeroşi prizonieri, între cari şi un număr de ofiţeri din statul major, o divizie de infanterie şi 2 trenuri blindate.

Se comunică din Kopenhaga, că fiul fostului ministru englez Loyld George, s'a înrolat ca voluntar în armata engleză

*

Ambasadorul spaniol din Viena a inştiinţat pe ministrul de externe rus, că guvernul austriac a permis profesorului Martin Kovaleski să se inapoieze în Rusia.

*

Printre autorii germani excluşi din sînul asociaţiunei literare din Petersburg, se află Gerhardt Hauptman şi Lehar.

Căderea cîmpului întărit Verdun

Berlin.—Căderea cîmpului întărit Verdun nu mai e de cît o chestiune de cîteva zile. Cu fortul Champ des Romaines, care stăpîneşte drumurile spre Franţa şi domină valea Meusei, trupele germane au cîştigat o importantă bază de operaţie, mai ales că luarea celorlalte forturi nu e de cît o chestie de zile, poate chiar numai de ore.

Luînd fortul Champs Romaines, trupele germane au trecut Meusa şi ameninţă serios aripa dreaptă franceză şi liniile de retragere ale armatei franceze.

Ziarele germane sărbătoresc luarea fortului Champs Romaines din apropiere de oraşul Saint-Michel, pe care o consideră ca o mare victorie a armatei germane.

O declaraţie a lordului Churchill

Londra 25 | 9.—Oficial. — D. Churchill, într'o recentă convorbire cu corespondentul unui ziar italian, a spus că deşi nici o luptă hotărîtoare n'a avut loc pînă acum cu flota germană, marina britanică se bucură de stăpînirea mărilor de parcă marina germană nici nu ar exista. Gura fluviului Elba a fost strîns blocată şi, pe cînd comerţul german a încetat peste mări şi nu mai are mijloace să se aprovizioneze, importul şi exportul englez mai continuă fără nici o întrerupere şi zeci de mii de oameni au fost aduşi în Anglia şi Franţa de prin ţările cele mai îndepărtate, în cel mai mare siguranţă.

Suntem siguri de succesul final şi vom sacrifica ultimul pol şi ultimul om, în acest scop. Din cauza vitejiei extraordinare a armatei franceze şi a pregătirei atît de repezi a armatelor ruseşti, precum şi a energiei şi îndrăznelei serbilor, situaţia la finele primei luni e cu mult mai favorabilă de cum era de aşteptat.

Pe baza predominaţei navale de 2 pentru 1, programul actual de construcţiuni navale ne va da într'un an o superioritate şi mai mare, înzestrîndu-ne cu vapoarele cele mai puternice.

Germania pare a fi făcut pînă acum tot ce putea să facă. Din contra, Rusia şi Anglia abea au început să-şi arăte forţele lor. Şi după şase luni vor fi un milion de englezi pe linia de foc, oameni veniţi din toate părţile lumei.

Puterea navală engleză trebue să stabilească harta Europei după graniţele naţionale, să elibereze neamurile, să restaureze integritatea naţiunilor şi să permită o perioadă de linişte, după o aşa de mare tensiune a armatelor.

Un comunicat german

Berlin.—Marele Cartier general anunţă:

Aseară, 26 curent, duşmanul folosindu-se de căile sale ferate, a încercat la aripa dreaptă o ofensivă pe o mare întindere, în cursul căreia o divizie franceză s'a îndreptat spre Bapaume. Ea a fost respinsă de forţe germane mai puţin numeroase. Restul ofensivei duşmane a fost deasemenea oprit.

La Centru, ofensiva noastră a înaintat în cîteva puncte. Forturile de la sud de Verdun atacate de noi, au fost nevoite a-şi înceta focurile. Artileria noastră a intrat în luptă cu forţele duşmane aşezate pe malul occidental al Meusei.

Pe celelalte fronturi situaţia este neschimbată.

Francezii s'au retras din Altkirch

Roma.—Ziarele află din Basel că francezii care ocupau Altkirch, au fost nevoiţi să-l evacueze încă de acum două zile, din cauza unui atac al artileriei germane.

Bătălia de la Aisne

Milano.—Bătălia de pe rîul Aisne continuă teribilă şi sîngeroasă. O coloană franceză ocupă Peronne, cu toate contra-atacurile germane. Acţiunea este vie la aripa stîngă franceză. Centrul şi dreapta sunt relativ calme.

O dezmintire

—Infringerea lui Hindenburg este o invenţie—

Berlin.—Ştirea dată de ziarele pariziene, după care ruşii ar fi ocupat Soldau, este neadevarată.

Un comunicat rusesc

Petrograd.—Un comunicat al statului major, zice:

— „In regiunile Sopoţkin-Drusevski, trupele ruseşti au început la 12 curent o luptă contra germanilor. Armata austriacă se retrage spre Vest, folosindu-se de căile ferate spre Cracovia. După ce au învins 2 regimente de Honvezi, ruşii au ocupat Turca.

Vase germane în marea Marmara

Petrograd. In marea de Marmara sînt concentrate vapoare germane care au fost adaptate transporturilor de trupe turceşti.

Luptele în Colonii

Londra.—25 | 9.—Amiralitatea britanică anunţă că oraşul şi portul din Friederic Wilhelm, sediul guvernului coloniei germane „Kaiser Wilhelm Land" din Noua Guinee, a fost ocupat de trupele australiene fără nici o opunere. Forţele armate duşmane par a fi concentrate la Horaertshonhe unde au fost nimicite. Steagul englez a fost înalţat la Friederich Wilhelm şi o garnizoană a fost instalată acolo.

Apărarea Vienei

Petrograd.—Aci se afirmă din nou că statul-major austriac ar fi cerut ajutor Germaniei, în scop de a-şi apăra Capitala.

Despăgubirea Luxemburgului

Roma.—Ziarele din Berlin primesc din Luxemburg ştirea că guvernul german a numit o comisiune care să evalueze pagubele acuzate marelui ducat, pentru a fi despăgubit. Germania a şi avansat anticipativ suma de 400.000 mărci.

Un ecou de la ultimul comitet conservator

Bucureşti.—In ultima şedinţă a comitetului executiv conservator s'au pus în discuţie toate ipotezele. Intre altele unii au susţinut, potrivit temperamentului lor, că s'ar prea putea ca dorinţa stradei să trebuiască a fi adusă la îndeplinire, chiar cu riscul zdruncinărei uneia din marile noastre instituţii fundamentale. D. Ioan Lahovary a replicat atuncia:

— *„Iubesc Transilvania şi aşi dori să nu închid ochii pînă să n'o văd unită cu patria mumă. Dacă ar fi însă să aleg între Transilvania şi dinastie, n'aşi sta un moment la îndoială să prefer dinastia. Cu preţul dinastiei am plăti prea scump ocuparea Transilvaniei".*

CONSILIU DE COROANA

Bucureşti.—Ziarul „Epoca" afirmă că consiliul de coroană se va întruni Joi 18 Septembrie la Sinaia.

BOALA REGELUI

Bucureşti.—Trimisul special al ziarului „Universul" află din Sinaia că Suveranul a petrecut eri o noapte puţin agitată, dar că acum Suveranul e mai bine.

Principe îmbolnăvit

Berlin.—Principele Oscar de Prusia a trebuit să părăsească frontul şi să se ducă la Metz, din cauza unei slăbiciuni de inimă.

Principele a fost pus sub îngrijirea unor specialişti.

Englezii la Tsing-Tao

Roma.—Se telegrafiază din Tokio că trupele engleze din China septentrională au debarcat în baia Lohan pentru a lua parte la operaţiile împotriva coloniei Tsing-Tao.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

De închiriat *de la sf. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

Căderea cimpului întărit Verdun

Berlin.—Căderea cimpului întărit Verdun nu mai e de cît o chestiune de cîteva zile. Ca fortul Champ des Romaines, care stăpînesţe drumurile spre Franţa şi domină valea Mosei, trupele germane au cîştigat o importantă bază de operaţie, mai ales că lucrea celorlalte forturi nu e de cît o chestie de zile, poate chiar numai de ore.

Luînd fortul Champs Romaines, trupele germane au tăcut Meusa şi amenintă serios aripa dreaptă franceză şi liniile de retragere ale armatei franceze.

Ziarele germane sărbătoresc lucrea fortului Champs Romaines din apropiere de oraşul Saint-Michel, pe care o consideră ca o mare victorie a armatei germane.

O declaraţie a lordului Churchill

Londra 25 | 9.—Oficial. — D. Churchill, într'o recentă convorbire cu corespondentul unui ziar italian, a spus că deşi nici o luptă hotărîtoare n'a avut loc pînă acum cu flota germană, marina britanică se bucura de stăpînirea mărilor de pacă marina germană nici nu ar exista. Dura flotei din Elba a fost atîta blocată şi pe cînd comerţul german a încetat peste mări şi nu mai are mijloace ca se 'aprovizioneze, importul şi exportul englez mai continuă fără nici o întrerupere şi acei de mii de oameni au fost adşi în Anglia şi Franţa de prin ţările cele mai îndepărtate, în cel mai mare siguranţă.

Sunteţem siguri de succesul final şi vom sacrifica ultimul pol şi ultimul om, în acest scop. Din cauza vitezei extraordinare a armatei franceze şi a pregătirei atît de repezi a armatelor ruseşti, precum şi a energiei şi îndrăzneţei serbilor, situaţia la finele primei luni e cu mult mai favorabilă de cum era de aşteptat.

Pe baza predominaţei navale de 2 pentru 1, programul actual de construcţiuni navale ne va da în fiecare an o superioritate şi mai mare, înzestrîndu-ne cu vapoarele cele mai puternice.

Germania pare a fi făcut pînă acum tot ce putea ca să facă. Din contra, Rusia şi Anglia abia au început să-şi arate forţele lor. Şi după şase luni vor fi un milion de englezi pe linia de foc, oameni veniţi din toate părţile lumei.

Puterea navală engleză trebue să stabilească iarăşi Europei după graniţele naţionale, să câştigere neamurile, să restaureze integritatea naţiunilor şi să pecetuiască o perioadă de linişte, după o epocă de mare tensiune a armatelor.

Un comunicat german

Berlin.—Marele Cartier general anunţă:

Aseara, 26 curent, duşmanul folosindu-se de căile sale ferate, a încercat la aripa dreaptă o ofensivă pe o mare întindere în cursul căreia o divizie franceză s'a îndreptat spre Bapaume. Ea a fost respinsă de forţe germane mai puţin numeroase. Resultat ofensivei duşmane a fost deasemenea oprit.

La Centru, ofensiva noastră a înaintat în cîteva puncte. Fortăreţele de la sud de Verdun atacate de noi, au fost nevoite a-şi încuia focurile. Artileria noastră a intrat în luptă cu forţele duşmane aşezate pe malul occidental al Meusei.

Pe celelalte fronturi situaţia este neschimbată.

Despăgubirea Luxemburgului

Roma.—Ziarele din Berlin primesc din Luxemburg ştirea că guvernul german a numit o comisiune care să evalueze pagubele acuzate marelui ducat, pentru a fi despăgubit. Germania a şi avansat anticipativ suma de 400.000 mărci.

Un ecou de la ultimul comitet conservator

Bucureşti.—In ultima şedinţă a comitetului executiv conservator s'au pus în discuţie toate ipotezele. Intre altele unii au susţinut, potrivit temperamentului lor, că s'ar prea putea ca dorinţa stradei să trebuiască a fi adusă la îndeplinire, chiar cu riscul zdruncinărei uneia din marile noastre instituţii fundamentale. D. Ioan Lahovary a replicat atuncia:

— *„Iubesc Transilvania şi aşi dori să nu închid ochii pînă să n'o văd unită cu patria mumă. Dacă ar fi însă să aleg între Transilvania şi dinastie, n'aşi sta un moment la îndoială să prefer dinastia. Cu preţul dinastiei am plăti prea scump ocuparea Transilvaniei".*

CONSILIU DE COROANA

Bucureşti.—Ziarul „Epoca" afirmă că consiliul de coroană se va întruni Joi 18 Septembrie la Sinaia.

BOALA REGELUI

Bucureşti.—Trimisul special al ziarului „Universul" află din Sinaia că Suveranul a petrecut eri o noapte puţin agitată, dar că acum Suveranul e mai bine.

INFORMAŢII

■ Ziarul „Adevărul" publică urmă toarele:

Sunteţem autorizaţi din partea d-lui Take Ionescu, ministrul plenipotenţiar, al Rusiei, să afirmăm că s'a făcut guvernului nostru oferta precisă şi scrisă din partea Rusiei în vederea intrării Romîniei în urgănă militară.

Această oferta este garantată, tot în scris, de către Franţa şi Anglia.

■ D. Colonel dr. Palaus a făcut eri o lungă inspecţiune medicală la spitalul de ochi de la Fărămoasa.

■ Fără nici o prealabilă înştiinţare d. I. Brătăşă a supriinat conferenţele pentru cleviţi prezentaţi la examenul integral din săptămîna Septembrie, ca pregătiţi în particular. Se crede că ministerul, sesizat de numeroase protestări, va revenî asupra acestei măsuri care a făcut să se declare repetenţi foarte mulţi elevi căzuţi la cîte un singur obiect.

■ Comitetul soc. „Grădina naţională" aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că la grădinăn de copii din str. Socola se înţiinţează încă o secţie, în special pentru copii săraci şi concentraţiţi, căreora li se va da dejunul gratuit.

■ Astă-seară Duminică, Program nou la cinematograful Palace Pretes din sala circului Sidoli.

■ La Dobînd Badarau s'a pus în vînzare delicioasă must dulce de Cotnari cu 80 bani litru; două suta 5 lei; cascavaluri pentru macaroane, cal. I lei 2.60 kgr.

■ Se aduce la cunoştinţa tuturor meseriaşilor şi muncitorilor din fabrici şi ateliere, că prin ordinul No. 543 din 11 Septembrie a. c. onor. Casa Centrală a Meseriilor, a cerut Corporaţiilor din localităţile nominale de toţi meseriaşii contractaţi—Pentru a luăcmi măsurile ce d-nii meseriaşi şi muncitori din ateliere şi fabrici sunt rugaţi a se prezentaţi de urgenţă la Corporaţia respectivă cu acte în regulă spre a dovedi că este concentrat.

Aceţi care sunt concentraţi în alte garnizoane şi au familie în oraşul nostru, înştiinţarea o vor face soţiile lor aducînd o adeverinţă dela regimentul unde soţii lor sunt repartizaţi.

Această comunicare trebuie făcută în cel mult 3 zile în orele de cancelarie dela 9—12 şi 4—6 în fiecare zi.

■ In zina de 18 Septembrie, ora 10 a. m. va avea loc, în localul prefecturei judeţului Iaşi, concursul pentru administrarea în şcoala de notari.

Cererile de înscriere se primesc cel mai tîrziu pînă la 17 Septembrie.

Candidaţii trebuesc a dovedi prin acte naţionalitatea romînă, vîrsta între 21 cel puţin şi 40 ani cel mult, satisfacerea legei recrutării, absolvirea cel puţin a învăţămîntului primar rural, buna purtare şi obligaţia a servi ca notar cel puţin 5 ani.

■ Societatea Crucea Roşie secţia Iaşi roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru ocrotirea soldaţilor care va fi poate cît de curînd chemaţi să dobă un rol atît de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţilor lui, să dăruiască ori-ce obiect de orîdul de mică însemnătate, pentru înlesnirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Urinowsky strada Căpitan-Păun.

Interzicerea conservelor de carne

Bucureşti.—La ministerul de răsboin se studiază introducerea în alimentarea trupelor a conservelor de peşte şi legume, care pot înlocui cu succes conservele de carne.

O nouă propunere Belgiei

Roma.—Ziarele primesc din Londra ştirea, că guvernul german ar fi făcut o nouă propunere Belgiei de a şi retrage trupele de ocupaţiune, cu condiţiunea ca Belgia să permită unirea trupelor germane cu armata germană din Franţa.

Propunerea a fost respinsă.

Telegrama d-lui Pasici

Sinaia.—D. Ristici, ministrul Serbiei, a vizitat ieri pe mai multi fruntaşi politici.

Din partea d-lui Pasici, a primit telegrama următoare: „Totul este satisfăcător".

Perderile ruşilor

Viena.—Neues Wiener Tageblatt, zice că de la începutul războiului, ruşii au pierdut un total de 250,000 prizonieri şi tot atîţia morţi şi 1100 tunuri. Dacă rezervele de care dispune Rusia pot înlocui oamenii, apoi tunurile nu pot fi înlocuite.

Interrupţerea anunţurilor de la Verdun

Roma.—Ziarul „Giornale de Italia" primeşte din Paris ştirea, că atacurile germane la Verdun, care durează de 4 zile, par a se fi întrerupt eri.

Mişcări navale

Petrograd.—22 | 9.—O telegramă din Londra anunţă că o escadră compusă din 30 unităţi, de naţionalitate necunoscută, a fost semnalată în direcţia Iteţa-toarei Sund.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
" " " IV, 40 "

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2377.—Marţi 16 Sept. 1914

CONVOCAREA PARLAMENTULUI

- Legea stărei de asediu -

CONVOCAREA PARLAMENTULUI

-- NUOILE LEGI CE SE VOR PROPUNE --

Bucureşti.--Ziarele apărute astăzi dimineaţă în Capitală anunţă ştirea--dată acum două zile de „Opinia"--că Parlamentul va fi convocat înainte chiar ca să se fi întrunit Consiliul de Coroană. Se specifică chiar că pînă cel mai tîrziu Sîmbătă Parlamentul va fi convocat şi seziunea extraordinară nu va ţinea mai mult de cît patru zile.

Cu privire la data convocărei corpurilor legiuitoare şi a proiectelor ce vor fi puse în discuţie, Consiliul de miniştri ce se ve ţine mîne Marţi se va ocupa în mod special.

Asupra cauzelor convocărei parlamentului unii miniştri afirmă că sunt o sumă de măsuri de luat, care nu pot fi puse în aplicare de cît pe cale de lege, şi care nu mai sufere întărziere. Astfel sunt legea moratoriului, situaţia concentraţilor, ajutorarea familiilor concentraţilor, credite extraordinare şi credite pentru armată.

D. Ionel Brăteanu care decis a convoca parlementul şi a proceda la o sumă de măsuri, absolut utile, şi care ar pune Consiliul de Coroană în faţa unor fapte îndeplinite.

D. Brătianu, va avea zilele aceste o nouă intrevedere cu şefii partidelor de opoziţie. Aceasta în vederea stabilirei unui acord, pentru votarea legei stărei de asediu şi asupra unor eventuale interpelări cu privire la acţiunea noastră diplomatică.

D. Brătianu se va obliga să nu aplice legea stărei de asediu, de cît în cazuri extreme. In caz dacă acordul se va stabili, proectul legei stărei de asediu, care este gata întocmit, va fi depus de ministrul de justiţie.

In ce priveşte acţiunea noastră diplomatică. d. Brătianu doreşte ca minoritatea să se abţie de la ori-ce interpelări. In ce priveşte personalităţile politice neinregimentaté, care ar anunţa totuşi interpelări, d. Brătianu este decis a declara, în numele întregului guvern, că nu poate da nici o lămurire în această privinţă.

*

In cercurile politice se afirmă, că un acord de asemenea natură solicitat de d. Brătianu. nu ar putea fi stabilit, în ajunul unui Consiliu de Coroană, care are menirea de a lua hotăriri de o importanţă atît de covărşitoare.

Războiul Austro-Rus

Budapesta.—(Oficială)—Victoriile pe care ruşii le anunţă că le-au avut în regiunea Carpaţilar, se reduc la două încercări de avantgarde de a pătrunde în trecătoriile de Muncoci şi Doronia. Prima a fost respinsă cu desăvîrşire, a doua va avea aceiaşi soartă în caz cînd trupele ruse vor înainta, căci te aşteaptă trupele noastre mult superioare.

Toate svonurile nu au putut împedeca ca pregătirea marelor evenimente să se facă după scopul pe care îl urmărim noi.

E nevoe de puţină răbdare şi adevărul militar îşi va face curs.

Succesul ofensivei germane

Berlin.--Oficial. -- Ofensiva noastră continue cu succes. Trupele noastre continue să treacă Meusa, la sud de Verdun, prin spărtura făcută, fără să poată fi oprită de inamic.

RAZBOIUL AUSTRO-SERB

Roma. — Ziarele de aci află din Niş, că înconjurarea oraşului Serajevo la nord-est se face de către armata generalului Iunkovici, iar la sud de armata generalului Martinovici.

Budapesta.—Oficială.—Ofensiva armatei noastre în Serbia continuă în mod satisfăcător. Pentru moment însă şi din motive strategice nu se poate spune mai mult.

Consiliul de Coroană

Sinaia. - Data Consiliului de Coroană continuă să fie nehotărâtă, aceasta fiindcă M. S. Regele continuă să fie indispus.

Ediția II-a

ABONAMENTE
Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI
Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2277.—Marți 16 Sept. 1914

UN GEST FRUMOS

Se vorbește că un număr de „scutiți" și „dispensați" de serviciul militar, au cerut ministerului de războiu să se facă o contra revizie a motivelor pentru cari dînșii au fost puși în aceste categorii, înrolîndu-se pe acei cari astăzi nu mai pot avea în favorul lor aceleași împrejurări.

Acest gest nu poate de cît să onoreze pe cei ce l-au făcut și desigur meritul lor e cu atît mai mare cu cît n'au așteptat ca măsura să vină de sus, cum aceasta s'a întîmplat în Anglia și Franța, ci ei din propria lor pornire l-au făcut.

Dar fiindcă pe de-o parte ne aflăm în preziua unor evenimente grave, iar pe de alta vrem să introducem mai multă egalitate între cei chemați a *plăti contribuția lor de sînge*, s'ar putea adăogi pe lîngă cele două categorii exonerate de serviciul militar și pe *„reformați"* după cum s'ar putea face o mai bună rînduială și egalitate cu *„partea sedentară"*.

Noi, cari aici în ziarul nostru, am atins chestiunea aceasta, nu putem decît aduce felicitările noastre scutiților și dispensaților, cari în momente ca acestea nu înțeleg a se da îndărăt de la îndeplinirea datoriei lor către patrie.

Gestul lor e frumos și încurajator. O țară, pentru care conștiința datoriei stă trează în fie-care din fii săi nu numai că nu va muri, dar din contra își poate făuri idealuri înalte, idealuri mărețe pentru că știe că în pieptul fiecărui romîn bate inima la fel pentru întărirea și prosperitatea neamului. Ș'apoi, la drept vorbind, nu era bătător la ochi să vezi prin întruniri publice și manifestațiuni, tineri voinici cari cu glas tare cereau războiu, pe cînd dînșii erau scutiți ori dispensați?!

De cîte ori nu se revolta simțul nostru de dreptate, cînd privind cum se resfirau înaintea noastră coloanele unui regiment, vedeam printre soldați pe unii slăbuți, palizi, mergînd cu greu, pe cînd cel care-l privea, pe dinaintea căruia se defila, *un scutit, ori reformat* era voinic, roș la față, plin de viață și sănătate?!

De cîte ori apoi n'auzeam noi cei mai bătrîni, cari la nevoe vom pune și noi mîna la lucru, că regimentele noastre au lipsă de ofițeri? Ne întrebam, de ce? Răspunsul era că cutare ofițer combatant e însărcinat cu aprovizionarea, *cu gospodăria de bucătărie* a regimentului, cutare altul ține *socoteală de haine și îmbrăcăminte*, cutare altul e un *aghiotant cu o misiune nehotărîtă!* Și cîți alții?! Ce ar fi dacă pentru socoteli, pentru bucătărie, pentru scrisul unor hîrtii, purtarea unei ștafete, s'ar lua dintre scutiți și dispensați, iar ofițerii cari au făcut școală, au învățat meseria de militar, ar sta la front, înbărbătînd pe soldații ce ar comanda?

Dacă gestul scutiților și dispensaților e frumos, s'ar face un act de mare dreptate cînd s'ar revizui și motivele reformaților. Sunt medici militari cari afirmă că din aceste trei categori peste 60 la sută vor putea redeveni buni militari. Un ziar din București afirma că numai dintre scutiți și dispensați s'ar putea avea pînă la 100,000 oameni. Din cauza aceasta a fost nevoe să se cheme sub arme oameni de 40 și 45 de ani, cînd rîndul acestora ar fi trebuit să vie mai tîrziu.

De altfel pentru cîtă lume era prea izbitor, cînd se spunea despre cineva că a fost reformat pentru că nu vedea? Și era izbitor pentru că vedeam ofițeri din toate armele purtînd ochelari, pe cînd reformatul nu simțea nevoe de așa ceva?

De altfel ziarele franceze spun categoric *„Réformés ou exemptés, tous vont être examinés de nouveau"*. Noi socotim măsura bună și de natură a influența în bine pe toată lumea. Cei ce pleacă astăzi, vor ști că în fața necesităților țării și mai ales *în fața impozitului de sînge* nu vor fi privilegii. Căci ori ce s'ar zice, dacă fiecare trebue să ne facem datoria, îmbolnăvirea la îndeplinirea ei va fi cu atît mai energică cu cît ne vom ști *solidari* în adevăratul înțeles al cuvîntului, cu cît vom ști că un alt privilegiu mai mare pentru fii acestei țări nu va fi de cît întrecerea între toți pentru a fi în cele dintăi rînduri, cari vor de piept cu dușmanul.

Aceleași motive, același criteriu ar trebui să conducă și cînd e vorba de *„partea sedentară"*.

Ceea ce trebue să facă acest element al armatei, se poate îndeplini și de brațe mai slabe și de forțe mai bătrîne. De ce nu s'ar face o nouă cercetare și din acest punct de vedere și să se aranjeze lucrurile așa ca fiecare forță să fie pusă la locul ei?! Altfel avem o cheltuială de energiei, cheltuială fără folos, ba chiar cu influența vătămătoare.

Dreptatee de-o parte, egalitatea în fața impozitului de sînge, cer ca și aici să nu existe privilegii.

Și nutrim speranța că așa va fi.

V. I. Radu

Mici Polemici

Ziua Crucei n'am avut eri de fel; cel mult ziua Crucei... Roșii!

*

Împăratul Franz Ioseph sufere iar de o ușoară răceală, spun ziarele.

Îi recomandăm să stee în pat și să mănînce lapte... bătut.

*

Gelos de laurii „Dimineței", ziarul „Universul" a trimis un redactor la Irkutsk pentru o rubrică zilnică: „Războiul văzut din Siberia".

*

Bulgaria ne asigură mereu că neutralitatea ei a rămas neviolată.

Credem a ști c'a trimis și un certificat medico-legal.

*

In vremile acestea curagiul se apreciază preste tot: în arena publicisticei premiul curagiului s'ar cuveni concetățeanului nostru d. Botez care a apărut acum cu un interesant volum...

*

Un Napoleon candidează la tronul Albaniei.

Dacă o avea mulți Napoleoni într'ajutor, poate...

Și glasul celor nevoiași și cinstiți trebuie ascultat!

Lupta ce se dă astăzi în chestia admiterei moratoriului nu mai este susținută de principii și argumente de părțile în litigiu, ci este pur și simplu lupta celor mari și nedrepți, contra celor mici și cinstiți. Aceștia sprijină cererea lor cu dovezi puternice, prin publicitate și întruniri oficiale, pe cînd ceilalți se baricadează după fortificații zidite pe neadevăruri și intrigi meschine, șoptite pe ascuns, fără replică din partea celor mici, și așa conving pe cei în drept să nu acorde moratoriul, atît de necesar comerțului.

Am susținut și susțin și astăzi, că băncile nu se opun de fapt acordărei moratoriului, ele dovedind zilnic culanța lor prin admiterea cererilor ce le sînt adresate de clienții lor pentru preschimbări totale sau în parte, contînd o dobîndă convenabilă și justificată de împrejurări.

Cine se opune însă acordărei sînt tocmai cei ce n'au nimic de riscat nici de perdut, și aceștia vor să profite, speculînd în mod rușinos nevoia celor mici, amenințîndu-i cu distrugere, dacă vor îndrăzni să ceară în public și în mod oficial acordarea moratoriului.

Am destule dovezi și chiar acte, cu cari voi dovedi la nevoie cum se poartă acești zbiri ai inchizițiunei comerciale care nu se mulțumesc numai a chinui moralicește pe debitorii lor (de fapt debitori, creditorilor lor. căci ei neavînd nimic în joc n'au ce pierde) dar profită de toate și prin toate mijloacele nepermise pentru a stoarce și ultima picătură de viață din micii comercianți. După ce uzează de toate amenințările inchizitoriale pentru a face pe debitorii lor să le dea și ultimul ban de nafură, apoi caută să profite și de dobîndă, dublînd și triplînd procentele ce le cer lor băncile pentru suma prescrisă, zicînd că banca cere așa. Iată dar cauza care a făcut pe unii să creadă că băncile iau o dobîndă cămătărească și le a creat o atmosferă atît de dăunătoare.

Acești vampiri nesățioși care pradă ca în Codrul Vlăsiei, care distrug fără milă cinstea și existența comercianților cinstiți care a muncit zeci de ani pentru un codru de pîne, au curajul să se opuie pe furiș acordărei moratorului, și motivul că n'o fac pe față ca cei mici prin întruniri libere, este că li e frică să nu fie demascați și arătați publicului în adevărata lor culoare, și mai presus de toate, după ce comit atîtea infamii, tot prin anonime și subversiuni, aruncă vina în spinarea băncilor.

Este dovedit, că comerțul țărei nu-face marele comerciant, ci cel mic care desface marfa franc cu franc, ban cu ban adunînd astfel suma necesară pentru achitarea polițelor sale, aflate în portofoliul băncilor, chiar din primul moment al emisiunei lor, căci cu aceste creanțe achită marele comerciant datoriile sale către bănci, nu cu bani în numerar.

Tot atît de adevărat este, că nu micul comerciant discreditează comerțul, ci cel mare, care are posibilitatea a face un faliment de milioane și dintr'un aranjament cît de nefavorabil ar fi, rămîne cu sute de mii de lei cu care începe un nou comerț și mai mare și așa se repetă operația din tată în fiu. Sînt mii de dovezi netăgăduite care arată, că comercianții mari după faliment devin bancheri privați, așa zișii școntiști, agenți mari, chiar industriași, iar micii comercianții, ajung misiți, comisvoiajori sau simpli funcționari comerciali, și aceasta este proba evidentă că cei mari fac rușinea și trag folosul, iar cei mici, sînt forțați să suporte rușinea și rămîn cu ponosul.

Să vedem acuma și modul de operațiune a celor mari și mici și vă veți convinge cît de ușor lucrează unii și cît de greu ceilalți.

Marele comerciant comandă marfă prin agenții marelor fabrici, care îi acordă credite nelimitate, se pune imediat în legătură cu băncile care au interes, el fiind un mare consumator, și aceștia îi procură banii necesari pentru cheltuelile de vamă și transport a mărfurilor comandate. Odată mărfurile ajunse în magaziile celor mari, vin cei mici pentru a le cumpăra cu prețuri destul de avantajoase pentru cei mari (căci e vorba de credit) și nu apucă să termine cu alesul, factura și polița e gata, o subscrie și n'apucă să termine iscălitura cînd e și trimeasă la bancă cu care cei mari stau în legătură. În schimbul acestor polițe, deponenții iau valorile necesare pentru fabricanții lor și numerarul pentru luxul propriu și astfel mașina infernală e pusă în mișcare și merge de minune cît timp cel mic poate munci și desface marfă, achitînd la timp polițele emise.

De îndată însă ce el nu mai poate transforma marfa în numerar și nu achită la timp, cei mari nu pot retrage polițele excomptate la bănci din lipsă de fond de rezervă și atunci apar ca victime, silind băncile să protesteze acele accepte sub pretext că micul comerciant vrea să îi frustreze, că are bani dar nu vrea să plătească și caută pe orice cale să-l distrugă ca astfel să poată zice că a căzut victima acestor necinstiți.

In schimb fabricanții, creditorii marilor comercianți, se poartă cu totul alt-fel. E suficient ca să fie cît de puțin convinși de o stagnare a comerțului și imediat acordă acestora orice înlesniri, orice preschimbări unor dobînzi mici și termene lungi. Dovadă că dela începutul crizei, cea mai mare parte din marii comercianții n'au acoperit datoriile lor, sub pretext de criză, de lipsă de valori etc. etc, și pînă astă-zi nu s'a văzut nici o urmărire sau o cerere de dare în judecată din partea acestor creditori onești și de bună credință.

Un lucru rămîne sfînt și stabilit: că toți acei ce sînt astăzi contra acordărei moratoriului, ar fi fost cei mai mari susținători ai lui și chiar în fruntea micilor comercianți, dacă străinătatea nu le acorda moratoriul și ar fi insistat pentru achitarea creanțelor celor mari. Astă-zi însă cînd ei nu sînt forțați să plătească, sînt contra acordărei moratoriului pentru cei mici. ei avînd de fapt moratoriul pentru dînșii. Față cu expunerile ce am făcut, sînt sigur că și cei mai profani în comerț vor înțelege că neacordarea moratoriului este în dauna comerțului țărei, în folosul acestor speculanți nesățioși și cei în drept vor ocroti comerțul prin acordarea moratoriului, care se impune în mod imperios și netăgăduit.

Știri din străinătate

Cît au costat războaiele trecute.—Rusia a cheltuit în războaele anilor 1812—1815, duse împotriva Franței, 602 milioane de franci.

In războiul Crimeei, statele participante: Anglia, Franța, Rusia, Austria, Turcia și Sardinia au cheltuit nu mai puțin de 8,500 milioane de franci.

Războiul dintre statele Americei de Nord, care a durat 4 ani, a costat pe Statele de Nord 14 miliarde și cam tot atîta au fost cheltuelile Statelor de Sud. Pe lîngă cele 25 miliarde cheltuite în mod direct pentru război de către aceste state, ele au pierdut prin întreruperea afacerilor, a producțiunei industriale, etc., nu mai puțin de 50 miliarde.

Războiul dintre Prusia și Austria din 1866 a costat vreo 1650 milioane de franci.

In războiul franco-german din 1870—71, Franța a cheltuit, împreună cu despăgubirea de război, 12.667 milioane.

Războiul ruso-turc din 1877 a costat pe ambele state 6.452 milioane.

In total, războaele principale dintre anii 1857 și 1878, adică în decurs de un sfert de secol, au costat pe statele europene participante suma de *30.534 milioane de franci!*

INFORMAȚII

Reamintim d-lui primar al orașului nostru promisiunea ce ne-a dat de a nu lăsa baltă chestiunea aducțiunii apei.

Apă n'avem. O dovadă este că sunt zile cînd ea curge și ziua ca și noaptea, pe cînd în alte zile suntem înfărcați de la oara 6 p. m.

D. primar ne-a spus să avem puțină răbdare pentrucă va căuta responsabilii și ne va aduce sincer și fără încunjur la cunoștință tot ce s'a petrecut în această nenorocită chestiune.

Il rugăm să se țină de cuvînt, iar noi ne vom face datoria a-i reaminti de făgăduială.

Toți domnii avocați ai baroului local sunt rugați a se întruni în adunare generală **Mercuri 17 Septembrie a. c., orele 4 p. m.**, *în sala de ședințe a tribunalului secția II-a spre a decide asupra măsurilor de luat cu privire la avocații și clienții concentrați.*

Cum la examenul de burse pentru școlile normale se cere între alte acte și certificat de numărul copiilor, cei 76 de părinți, ai căror copii au întrat bursieri ori solvenți, au depus acte un total de 400 copii.

Țăranul se laudă cu copii mulți, nu ca tîrgoveții unde copilul e o belea, în luc să fie un ajutor părinților.

Școala de Belle arte din localitate a început cursurile de astăzi, 15 c.; părintele protoereu Țincoca a slujit serviciul divin, fiind față toți profesorii școalei și elevele și elevii școalei. D. Gh. Popovici directorul școalei a ținut o cuvîntare.

Colonelul Mihăescu care a murit alaltăeri la Tg.-Jiu, de un accident, a fost director al liceului militar din Iași, acum trei ani.

D. Dimitrie Popovici, fiind însărcinat de Onor Ministerul Domeniilor și Agriculturei cu răspîndirea și dezvoltarea creșterei albinelor în țară, propunîndu-și să studieze toate mijloacele prin care s'ar putea ajunge la reînflorirea opiculturii, roagă pe toți acei ce se îndeletnicesc cu cultura albinelor fie în mod sistematic sau primitiv de a'mi comunica numărul stupilor, cantitatea de miere și ceară recoltată în acest an precum și sistema pe care o practică pentru a prezinta Ministerului un tablou și un raport detailat de cum se prezintă Iașul din punct de vedere apicol.

D-na Constanța Botez-Strătilescu a fost numită ca maestră-șefă de croitorie la școala profesională „G-ral Milicescu" din localitate.

Suntem rugați de foarte mulți cetățeni a întreba ce gînd are administrația comunală cu strada Sărărie? Incepînd de la farmacia Jellea în sus, nu mai circulă de mult vagoanele de tramvai. Iar de la gimnaziul Ștefan înainte strada este absolut impracticabilă și prezintă adevărate pericole pentru trecători.

Cu ce se ocupă serviciul technic?

Ce griji au edilii noștri?

Simbătă a avut loc conferința profesorilor liceului național, pentru toate clasele. S'a discutat cu privire la situația elevilor căzuți în lunie, asupra cărora ministerul ordonase a nu se ține un nou examen ci să se cerceteze din nou situațiile și să se decidă în conferință.

Din aproximativ 40 cereri au fost admise spre promovare numai 5, pe următoarele principii: lipsa de medie să fie numai la un singur obiect. Această lipsă să fi existat numai pentru unul din cele trei bimestre. Nota scăzută să fie cu puțin sub limită. La toate celelalte obiecte să fi fost notele bune, iar admiterea la obiectul slab să se facă prin consensul profesorului respectiv.

Aceste decizii s'au luat de către profesori în comun acord, fără păreri separate.

D. Dr. I, Simionescu, secretarul general al ministerului de instrucțiune publică aflîndu-se în Iași, s'a interesat de situația elevilor rămași neînscriși. După o nouă conferință s'a decis înscrierea elevilor romîni iar pentru locurile ramase—pînă la 50 elevi de clasă—s'au primit elevi străini cu medii mai mari.

Examenul pentru căpătarea drептului de a exercita profesiunea de cîntăritor public. ce urma a se ține la 30 August, s'a amînat pentru ziua de 19 Octombrie.

Ministerul de interne a luat măsuri, în urma reclamațiilor medicilor, ca autoritățile polițienești să nu refuze concursul lor sau chiar să împiedece prin măsuri imposibile, activitatea sanitară a medicilor în supravegherea prostituatelor.

Societatea «Crucea Roșie» a d-nelor din România filiala Iași, aduce viile sale mulțumiri d-nei Maria Irimescu, care pe lîngă 120 batiste, a mai donat 8 flanele. De asemenea mulțumește elevelor școalei „Carmen Sylva" care au făcut donațiune de 40 batiste și douăsprezece fețe de pernă.

Noi bursieri. — Azi s'a anunțat la școala normală „Vasile Lupu" rezultatul concursului de bursă pentru cl. I:

Iată lista în ordinea de clasificare:

Cordoneanu M. C., Nistor T. Mihai, Bejenariu C. Radu, Suditu V. Ioan, Lăpușneanu M. M., Cucu V. Dumitru, Aramă Gh. Nic., Grigoraș V. Ion, Negru A. Neculai, Tudosă V. Ion, Darie H. Gavril, Dăscălescu A. Vasile, Lefter Gr. Neculai, Vasiliu C. Gheorghe, Munteanu I. Eugen, Popescu D. Ion, Barbu S. Dim., Diaconescu I. Ion, Moisei Gh. Grigore, Țițu Gh. Ion, Ciubotariu D. Dim., Constantinescu I. Dim, Lăscărescu M. V-le, Munteanu Gh. Ilie, Nistor Iord. Ștefan, Orhei D. Aurel, Rangu D. Mihai, Arșinel P. Alexandru, Florescu M. Ion, Grădinaru N. Sava, Lăcătuș Gh. Gavril, Popescu Ilie Vasile, Rotariu V. D., Cașu C. Neculai, Ciornea I. Mihai, Ionescu N. Constantin, Moruzi V. Constantin, Anastasiu I. Gheorghe, Andriescu Gh. Constantin, Azoiței S. Ion, Brașovanu Gh. Mihai, Brebu Gh. Victor, Gavrilescu D. Const., Ghemiș Sofr. Ion, Graur C. Artur, Grosu D. Corneliu, Lungu Gh. V., Mardare Nec. Ion, Opincă V. Nicolae, Podoleanu Gh. Nicolai, Toma V. Neculai.

Solvenți: Andrieș D. Ștefan, Boandă I. Gh., Buhaciuc I. Ioan, Buzescu C. Valeriu, Chirilă S. Dum., Cristescu T. D., Crudu M. Mihai, Dimitriu Gh. Victor, Dragan N. D., Florescu D. Cons., Galan D. Vasile, Gheorghiu C. Ion, Gheorgiu T. D., Grigoriu D. Stefan, Ionescu C. Ioan, Jar P. Cost., Lovin C. Ion, Lungu Gh. Const., Mihailescu V. Const., Mironescu T. Alex., Nicolescu I. Const., Pavelescu I Aurel, Petrescu V. Vasile, Popa I. Const., Popescu A. D, Rîpă Gh. Const., Rățoi I. Mihai, Simionescu D. D., Stamate D. Nic., Ștefănescu Gh. Spiridon, Știrbu M. D., Stoica I. Theodor, Timofte D. Mihai, Vlasă A. Ignat.

La liceul internat sunt înscriși în cl. I numai 18 elevi, restul vor întra în școală după aprobarea ministerului.

■ Un caz de febră-tifoidă s'a declarat în strada Potcoava şi altul în str. Costachi Negri.

■ Foarte instructive articole şi comentarii asupra evenimentelor în curs publică «Noua Revistă Romînă» apărută acum după vacanţă.

Pentru moment publicaţia va apărea de două ori pe lună.

■ Intre cei reîntorşi din Paris, cu ultimul grup prin Marsilia-Constantinopol este tînărul scriitor iaşan d. I. M. Raşcu. Pe vaporul cu care s'a reîntors acest grup a avut loc un concert dat de marele violonist romîn Enescu, din iniţiativa d-lui Mişu Cantacuzino, în beneficiul Crucei Roşii franceze.

Vaporul a fost pus şi de astă-dată gratuit la dispoziţia călătorilor de către autorităţile franceze.

■ *Judiciare.*—Curtea de Apel s. II a condamnat la 2 luni închisoare pe Istvan Baroţi, pentru conrupere de minori.

— Idem a condamnat la 15 zile de închisoare pe Haim Zecler şi Itcu Zelinger pentru mărturie mincinoasă.

— A achita pe C. G. Istrati acazat de calomnie.

— A respins opoziţia lui D. Burlacu, rămînînd condamnat la 7 luni închisoare pentru fals în acte publice.

— Idem a condamnat la 2 luni închisoare pe Osias Marcus pentru înşelăciune.

■ A doua serie a celebrului roman ROCAMBOLE a lui Ponson du Terrail, se reprezintă astă seară Luni în sala Circului Sidoli (cinematograful Pathé-Frères).

Aceasta a II-a serie cuprinde *Isprăvile lui Rocambole*, (Les Exploits de Rocambole) şi conţine 4 părţi mari.

Cu toate că e o urmare la uriaşul roman, totuşi «Isprăvile lui Rocambole», care se reprezintă astăzi formează o desfăşurare întreagă, o acţiune care-şi are începutul şi încheerea unui roman complect

In această a doua serie, spectatorul asistă la scene şi peripeţii dramatice uimitoare :

O victimă a lui Rocambole zidită într'o pivniţă—Lupta lui Rocambole contra unei inundaţii fatale—Extraordinara aventură a lui Rocambole, aruncat în fundul abizurilor acvatice etc, etc.

Isprăvi nemai văzute de ale lui Rocambole, spiritul răului cu îngrozitoarele sale mijloace de seducere, fapte fantastice pe care le-a putut plămădi numai un creer escepţional, mintea diabolică a lui Rocambole se succedă pe pînza cinematografului, ţinînd încordată privirea spectatorului la toate scenele, una mai senzaţională de cît alta.

Mai sunt cuprinse în noul program scene comice, după natură etc.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri : Domnul vînează, dueă Georges Feydeau.

Vineri 18 Sept. : „Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

OAMENI ŞI LUCRURI

Poezie ukrainiană

Am spus că, vorbind de Taras Şevscenco criticul nostru Gherea se ridică el însuşi la accente lirice înalte. Cităm încheierea micului studiu :

„...Cînd mergi cu vaporul pe largul rîu ucrainian Dnipru, mai jos de oraşul Canev, pe malul Dniprului vezi o movilă cu o cruce de lemn. Cînd trece vaporul în dreptul movilei publicul de pe punte îşi descoperă capul, cei credincioşi îşi fac cruce. Dacă vei întreba ce înseamnă aceastǎ ceremonie, ţi se va răspunde nu fără o privire de bănuială, (adică : «ce D-zeu, nici atîta nu ştii !») că aici e îngropat *pravednyi* (adică sfîntul, dreptul) Taras Şevcenco. In multe poezii şi verbal el a rugat pe prietenii săi ca sa-l îngroape în o movilă de pe malul Dniprului, rîu larg, iute şi puternic, ce a fost atît de iubit şi atît de cîntat de nefericitul poet. Şevcenco a voit ca bătrînul Dnipru, trecînd pe lîngă mormîntul lui, să-i spună poveştile cîte o dată vesele, dar mai des îngrozitoare ale poporului său. Să-i plîngă şi după moarte, ca şi cînd nu i-ar fi plîns destul în viaţă. Şi de atunci bătrînul Dnipru ducînd apele lui cînd limpezi, cînd tulburi, în marea Neagră, îi tot cîntă marelui şi nefericitului poet, îi tot cîntă, îi tot plînge şi îi tot spune. Şi îi povesteşte poetului bătrînul Dnipru că pe lumea asta totul se preface şi se schimbă şi după cum el, bătrînul Dnipru, trece cu alte ape pe lîngă mormîntul poetului, tot aşa totul curge şi se schimbă şi cu fiecare clipă se naşte şi se încheagă altă viaţă. Şi-i mai spune că de la moartea lui multe s'au schimbat ; că poporul lui s'a liberat din iobăgie, dar că a căzut în altă robie, în alte dureri şi suferinţe, în alte lanţuri din care însă se va libera mai uşor. Şi-i mai spune, bătrînul Dnipru, ducînd apele lui ba limpezi, ba tulburi în marea Neagră, că poporul muncitor din toată lumea civilizată începe să deschidă ochii de-a binelea, că începe să priceapă şi ce e şi ce trebue să fie, că din apus suflă un vînt din ce în ce mai puternic, un vînt de deşteptare, de reînviere, de prefacere a întocmirelor obşteşti, că popoarele muncitoare încep să-şi întindă mînele peste graniţe şi într'un gînd şi suflet să lucreze pentru desrobirea lor desăvîrşită şi deci pentru fericirea lumei întregi. Şi va veni vremea, cînd bătrînul Dnipru, ducînd în marea Neagră apele lui, sunînd din valuri, va striga nemîngîiatului poet : scoală, frate Taras, n'auzi ? nu vezi că pămîntul e în sărbătoare, că ceea-ce aţi visat voi, tu şi cei de la Golgota şi aceia ce a murit tînguitoare în buruiene, sub un gard şi atîtea mii alţii, n'auzi, nu vezi că visul vostru s'a îndeplinit şi că pacea, iubirea şi adevărata frăţie domneşte între oameni ?

Şi atunci din Golgota, din mormîntul poetului ca şi din miile de morminte ale celor buni şi drepţi, se va înălţa un cînt, un imn sfînt care par'că dintr'o orgă imensa va psalmodi deasupra lumei întregi cîntul izbîndei, şi din acest cînt curat, limpede, duios, vor răsări cuvintele : «fiţi fericiţi voi oameni şi popoare şi nu ne uitaţi pe noi, pe cei care prin durerile, prin suferinţele, prin cel mai curat sînge din sîngele nostru v'am pregătit izbînda voastră».

Şi popoarele nu-i vor uita».

...Unele interesante detalii asupra literaturei ruseşti, in genere şi asupra poeţilor ucrainieni în deosebi poate găsi cititorul în volumul d-lui Louis Léger—membru corespondent al Academiei Romîne—tradus în Biblioteca pentru toţi»

Redion

Marele Concurs al Făinei Lactate

„NESTLE"

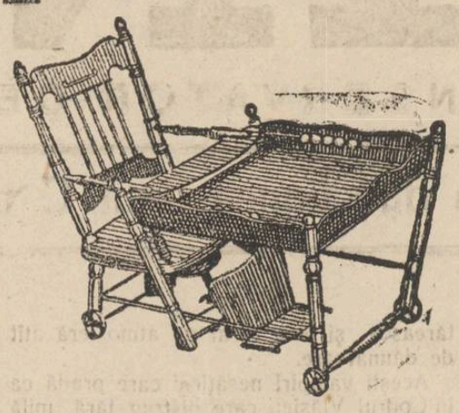

Pentru fiecare 25 capace de cutii de făină lactată NESTLE, trimise casei „NESTLE", strada Mîntuleasa No. 6 Bucuresti, se trimite în schimb un bon.

Aceste bonuri dau dreptul a lua parte la marele concurs, care va avea loc la 1 Noembrie st. n 1914.

Cele dintăi 10 premii vor primi cîte un scaun mare pentru copii. (a se vedea ilustraţiunea).

Cele 20 premii următoare, vor primi cîte un scaun mic.

Aceste premii vor fi expediate de către „Casa NESTLE", franco fiecărui cîştigător

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

„PARIS ŞI VIENA"

— Impresiile unui om imparţial —

Viena.—Correspondenz-bureau spune :

„Dr. Stanew publică în REICHSPOST un articol intitulat *„Paris şi Viena"*, (impresiile unui om imparţial), în care spune că venind din Paris la Viena, cu cît se depărta de graniţa franceză, cu atît se simţea mai puţin existenţa războiului. La Viena nu e nici mizerie, nici foamete, nici disperare ci cu totul dimpotrivă. Şi de nu s'ar vedea trecînd prin străzile Vienei automobilele crucei roşii sau soldaţii răniţi, ar fi cu neputinţă să se spună că se află cineva în Capitala unui imperiu care este într'o luptă atît de grea.

Apoi dr. Stanew spune, într'un articol substanţial, că presa franceză ascunde cu mai mare dibăcie încă de cît statul major înfrîngerile francezilor. Nu e nici un ofiţer sau om politic în Franţa, care să nu fie convins că Franţa nu va bate nici-odată pe Germania şi că va putea doar rezista pînă ce Rusia să-i vină în ajutor.

Dar Rusia este învinovăţită a nu-şi ţine angajamentele luate şi chiar optimiştii din Franţa încep să aibă frică, în urma distrugerei ofensivei ruseşti în Prusia orientală şi a neputinţei ruşilor de a înainta în Galiţia, deşi acolo au îndreptat forţele lor principale.

Viaţa economică şi intelectuală a încetat să existe în Franţa şi bucuria de la început s'a schimbat în panică şi adîncă depresiune. Nici un popor nu e supus la schimbări mai radicale de sentimente de cît francezii. Cînd vezi viaţa normală din Viena, liniştea de aici, absolut toate ca de obiceiu, atunci eşti sigur că victoria nu poate fi de cît de această parte. Şi sînt mulţi francezi care ştiu aceasta".

Ruşii au trecut în Ungaria

Bucureşti.—Budapester-corespondenz află din sursă pozitivă, că de eri încă ruşii au pătruns în Ungaria, prin diferite puncte. O numeroasă armată ungară a plecat spre frontieră, spre a întări armata austriacă.

UN COMUNICAT

Bucureşti.—Ministerul de războiu face cunoscut, că n'a autorizat publicarea ştirei despre măsura ce acest minister are intenţia de a-o lua, pentru o nouă revizuire a celor dispensaţi şi scutiţi din armată. Ministerul comunică că numai licenţiaţii vor fi supuşi la controlul obicinuit. Cît pentru cei scutiţi şi reformaţi, vor fi supuşi la o revizuire medicală, dacă ei vor vroi aceasta.

RAZBOIUL IN GALIŢIA

— Un comunicat rusesc —

Petrograd 27 | 9.—Statul major comunică :

In Galiţia am ocupat Dambica. O mare coloană inamică se retrage de la Przemysl spre Sanok. Surprinsă de focul artileriei noastre, a fugit părăsind parcurile sale şi trenurile de automobile. La Ujok am bătut un detaşament inamic şi i-am luat artileria, făcînd şi numeroşi prizonieri.

Continuînd urmrea, am intrat in Ungaria.

*

Luptele din Galiţia sunt caracterizate printr'o deosebită îndîrjire şi mai ales la Colsujoc unde Ungurii au trebuit să fie respinşi din trei poziţiuni succesive pînă să se retragă în neregulă.

Am luat o baterie întreagă şi am făcut cîteva sute de prizonieri.

Urmărirea duşmanului continuă.

Comunicaţiile cu Przemysl au fost toate tăiate. Apararea cetăţii rămîne pasivă. Dezertorii spun că sînt acte de răzvrătire în garnizoană.

Vislok a fost ocupat de ruşi. Ariergarda austriacă se retrage spre Dunaietz.

IMPRUMUTUL BELGIAN

Londra.—Ministerul de finanţe, anunţă că împrumutul de 250,000 milioane lei pe care Anglia il acordă Belgiei, va fi fără nici un procent.

REZBOIUL IN RUSIA

Germanii asediază fortăreaţa Oswetz

Petrograd.—27 | 9.—Statul major comunică :

Lupta de lîngă Supotskin şi Druskeniki s'a terminat prin retragerea germanilor.

Inamicul s'a apropiat de Oswetz, înspre nord, şi a început bombardarea fortăreţei.

Incercările germanilor de a trece fluviul Memel, lîngă Druskeniki, n'au reuşit. Am reluat ofensiva pe care focul artileriei germane nu a putut s'o împiedice.

Lîngă Sopoţskin, retragerea germanilor înspre guvernămîntul Suvalki, devine generală.

Fortăreaţa Oswetz continuă să reziste cu succes artileriei de asediu germane.

Scrisoarea Imparatului Wilhelm

Berlin. — Imparatul Wilhelm a trimis Impărătesei o scrisoare de pe câmpul de luptă.

Kaizerul spune în scrisoare că situaţia armatelor germane este excelentă.

Imparatul consideră pătrunderea prin forturile dela sud de Verdun de o importanţă decisivă.

Pericol pentru rasa alba

Berlin.—«Neuen Deutcher Nachrichen» spune că faptul că Anglia aduce hoarde din rasă galbenă şi neagră ca să lupte în cîmpiile Europei, în contra albilor, este o insultă nu pentru Germania, ci pentru Europa întreagă şi un pericol pentru rasa albă.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De închiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel

AVOCAT

Strada Sărărie 127

Oarele de consultaţie : 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de închiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos.

Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

De închiriat *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivancf

Creditul Fonciar Urban Iaşi

De inchiriat de la 26 Octombrie 1914 etagiul de sus al caselor din Iaşi, strada Cuza-Vodă (Golia) No. 18 proprietatea d-lui B. luster, compus din nouă camere, un salon şi un vestibul mare, 2 antrete, cămări etc., avînd instalaţie de lumină electrică, tot la canal. In ogradă grajd pentru cai, şură pentru trăsuri, cameră de viziteu şi alte atenanse.

Ofertele de închiriere se vor adresa la Creditul Fonciar Urban din Iaşi şi se vor deschide în ziua de 2 | 15 Septembrie 1914.

Direcţiunea.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2278.—Mercuri 17 Sept. 1914

Intrunirea universitarilor IEŞENI

Marele colegiu universitar s'a întrunit aseară, la orele 5, în urma iniţiativei luată de şapte profesori. Intrunirea avea de scop ca şi Universitatea din Iaşi să se pronunţe cu privire la atitudinea Romîniei.

Colegiul a fost prezidat de d. C. Stere, rectorul universităţei, care a sosit dimineaţă în localitate.

Inainte însă de a se deschide conferinţa, d. A. C. Cuza, rădică un incident. D-sa cere a nu se da adunărei caracterul oficialităţei, şi de aceia cere ca ea să nu fie prezidată de d. Stere, ci de către d. A. D. Xenopol.

D. dr. Mezincescu răspunde că profesorii cari au provocat adunarea colegiului universitar, au avut în vedere tocmai faptul că universitatea ca instituţie instituită, să se pronunţe—şi în acest caz Colegiul are a fi prezidat de drept de către d. Stere, rectorul Universităţei.

Aceasta pare a fi fost părerea celor mai mulţi profesori.

D. Cuza, nemulţumit, părăseşte şedinţa şi se retrage din sală.

D. Mateiu Cantacuzino cere oarecari lămuriri asupra punctelor, de care ar avea să se ocupe Colegiul.

D-nii A. D. Xenopol şi dr. Mezincescu arată că şi Universitatea din Iaşi trebue să se pronunţe asupra intrărei în acţiune a Romîniei, căci a sosit clipa revendicărei naţionale a unei Romînii mari şi în acelaş timp să protesteze în potriva ororelor ce se comit în acest războiu, prin distrugerea de monumente istorice care făceau fala omenirei.

D. Matei Cantacuzino, într'o frumoasă cuvîntare, tot apărînd idealul naţional, zice însă că colegiul universitar, ca instituţie, nu este îndrituit a se pronunţa nici asupra acţiunei, nici asupra momentului de a intra în acţiune. Aceasta incumbă factorilor răspunzători, care au la îndămînă datele şi documentele cuvenite, şi care se pot prin urmare pronunţa în conştiinţă de cauze, şi pot provoca intrarea în acţiune cînd vor crede că a sosit momentul şi atunci fără a se căuta să se zdruncine una din instituţiile cele mai fundamentale ale ţării.

După ce mai vorbeşte d. Xenopol, asupra documentelor şi tratativelor diplomatice, care ar fi astăzi cunoscute şi care îndrituesc o imediată intrare în acţiune a Romîniei, ia cuvîntul d. C. Stere.

D. Stere recapitulează în mare parte părerile personale ce le-a emis prin presă.

Spune că nimeni nu poate tăgădui dragostea ce are pentru Ardealul, aceasta se dovedeşte prin toate actele sale.

Dar socoteşte că în primul rînd se cuvine să se întărească Moldova prin alipirea Basarabiei.

Totuşi d. Stere spune că e o chestie ce priveşte pe factorii respuuzători, şi se va închina ori cărei deciziuni ce vor lua.

Se 'nţelege că tratativele diplomatice nu sunt încă terminate. Nici un rezultat nu se cunoaşte încă de pe cîmpul de războiu şi atunci cînd se va hotărî ceasul, vom fi cu toţii trup şi suflet, ori care va fi acţiunea decisă.

D. Stere termină zicînd că in ori ce caz nu se poate admite o neutralitate definitivă, Romînia trebue să între în acţiune, dar trebue lasat factorilor responsabili ca ei singuri să decidă, în linişte şi după toată chibzuirea necesară, momentul şi felul de acţiune.

Orele fiind înaintate, se amînă continuarea discuţiunei pentru Marţi, orele 5 după amează.

*

Se pare că majoritatea profesorilor înclină pentru o moţiune în senzul celor spuse de d. Stere, adecă pentru eşirea Romîniei din neutralitate, însă lăsînd factorilor responzabili sarcina de a fixa momentul şi a preciza acţiunea.

Mişcare de inconjurare franceză

Milano.—Din Paris vine ştirea că coloana franceză care a ocupat Peroene a fost întărită prin armata generalului Galieni. Noua armată astfel constituită îşi propune să încerce înconjurarea extremei aripei drepte germane, care ar fi pusă astfel intr'o situaţie foarte critică.

Inaintarea acestei armate taie înaintarea armatei germane din regiunea Verdunului. Intre Somme şi Meusa se aşteaptă din moment în moment sfîrşitul crîncenei lupte ce se dă acolo.

INCHIDEREA DARDANELELOR

Bucureşti.—Din Constantinopole se comunică oficial că Dardanelele au fost închise. Pe lîngă gravitatea faptului în sine, această măsură are pentru Romînia marele neajuns că taie ultima comunicaţie dintre noi şi vestul Europei.

Intru cît însă Bosforul nu este închis cursa vapoarelor romîneşti dela Constanţa-Constantinopole continuă.

Numiri în magistratura ieşană

D. Mihail Ionescu-Ghinea, actual procuror de secţie la Curtea de Apel din Iaşi, este numit consilier la aceiaş Curte în locul decedatului Dimitrie Porfiriu.

D. Scarlat Cozloveanu, actual prim-preşedinte la secţiunea I-a Mehedinţi, se înaintează procuror de secţiune, la Curtea de apel din Iaşi, în locul d-lui M. Ghinea-Ionescu.

D. Ernest Ceaur Aslan, actual procuror de secţie la tribunalul Iaşi, este numit judecător de şedinţă în loclul vacant prin înaintarea d-lui Hipolit Mîrzescu.

D. Ioan I. Rang, actual supleant la tribunalul Iaşi, este numit procuror de secţie la acelaş tribunal în locul d-lui Ernest Ceaur Aslan.

INTREVEDERE

Odesa.—Pentru astăzi este fixată întrevederea între d-nii Diamandi, ministrul Romîniei şi Sasonoff, ministrul de externe al Rusiei. Se atribue acestei întrevederi o mare importanţă.

Chestia Consiliului de Coroană

Bucureşti.--Ziarul „Epoca" apărut aseară anunţă că Consiliul de Coroană nu va mai avea loc. Ziarul în chestiune susţine, că acest fapt s'ar datori atitudinei intransigente a regelui.

EPOCA crede a putea afirma, că între miniştri şi în special între d-nii Brătianu şi Costinescu ar exista mari neînţelegeri. Ori din sursa cea mai positivă posibilă, afirmă că, din punct de vedere principial nu există dezacord între d-nii Brătianu şi Costinescu.

De asemenea din aceiaşi sursă sunt în măsură să afirm, că în ceia ce priveşte tratativele diplomatice cu Rusia şi aranjamentul cu Bulgaria, totul trebue făcut abia de acum încolo, căci până acuma prea puţin a fost făcut.

Răsboiul franco-german

Berlin.—Trupele germane îşi menţin la Verdun poziţiunile cucerite. La centru soldaţii germani au susţinut cu succes o gréa luptă cu francezii.

Aripa dreaptă germană a reuşit să respingă cu succes un violent atac al armatelor franceze şi engleze,

Pe teritoriul războiului de răsărit, germanii înaintează necontenit.

Cine va lua parte la încheiarea păcei

Bucureşti.—Tripla înţelegere a făcut în mod oficial cunoscut ţerilor beligerante, că după încetarea ostilităţilor, tratativele pentru încheierea păcei, nu vor lua parte de cît ţerile ce s'au găsit în războiu.

Austriecii respinşi de serbi

-- Reocuparea Semlimnului --

Niş.—Austriacii sunt respinşi pe toate fronturile. Nici un soldat austriac nu se află pe teritoriul serb. Semlinul a fost reocupat de serbi.

Bombe asupra Parisului

Paris.-Un aeroplan german Taube folosindu-se de ceaţă a zburat deasupra Parisului, la ora 11, aruncând bombe în jurul Turnului Eifel. Un bătrân a fost ucis, iar fiica sa rănită.

Se crede că bombele erau destinate staţiunei de telegrafie fără fir.

Noul prinţ al Albaniei

Roma.—Senatul Albanez din Durazzo a ales ca principe al Albaniei pe principele Burhan-Edin, fiul fostului Sultan Abdul Hamid.

Essad-Paşa ameninţă din această cauză că vine asupra Durazzului cu 12 mii de oameni.

Ofensiva Germană în Rusia

Berlin. — Ziarul „Lokal-Anzeiger" află că din cartierul general se comunică următoarele:

După repauzul necesar trupelor acţiunea şi ofensiva germană în Rusia va reîncepe cu nuoi şi mari forţe. Conform ştirilor linia de luptă va fi Bialostok-Grodno-Olita-Mazatki şi ea va avea o întindere de aproape 500 de kilometri.

In vederea naturei acestor atacuri şi în interesul a nu se divulga unde sunt situate trupele germane nu se vor face nuoi comunicări. Soarta cetăţilor Oswaik şi Libau va fi hotărîtă în cel mai scurt timp.

Tunurile noastre de asediu au început acţiunea lor şi bubuie de cîteva zile în contra întăriturilor moderne ale acestor cetăţi.

ALTE FORTURI CAZUTE

Berlin. Oficială. — Ultimele trei forturi de la Verdun care mai rezistau au căzut şi ele.

Anul XV—Nr. 4272 Bucureşti Joi 20 Iunie 1907

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Sub direcţiunea lui C. Antim

ABONAMENTE

Un an lei 20 — Şase luni lei 10 — Trei luni lei 5

Un an lei 40 — Şase luni lei 20 — Trei luni lei 10

ADMINISTRAŢIUNEA: Str. Lucă Ştirbei No. 2

Administraţiunea: Str. Doamnei No. 22 — TELEFON No. 28

Cheştia Consiliului de Coloniţă

Bucureşti.—Ziarul "Epoca" afirmă acestă seară că mai sunt şase luni de la Consiliul de Coloniţă un şir de cheştii importante de natură financiară şi economică vor fi de studiat şi rezolvat.

Epoca crede a putea afirma' că între miniştri şi în special între d-nii Grădişteanu şi Costinescu nu există mari neînţelegeri. Ori-cât ar exista mari neînţelegeri, totuşi nu se vor găsi în sânul acestei majorităţi un singur om care să-şi pună interesele personale mai presus de cele ale ţărei.

De asemenea din acelaşi izvor se mai afirmă' că în cele de viitoare tratative diplomatice cu Rusia şi Bulgaria' şefii de misiune vor fi instrumentaţi cu Bulgaria' şefii de misiune din Rusia şi tot odată de acum înainte' căci bănci se-cât şi bănci de vederi principiale un exista şi în Rusia.

Răspunsul franco-german

Berlin.—Trimeţi "Epoca" telegrafiază ziarului "Epoca" din Bucureşti:

**De la Viena se mai vorbeşte de o ţară a Europei care ar fi dorit ca Franţa şi Germania' ca-n-tre ele' ca-n-tre ele' ca-n-tre ele

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 56 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2278.—Miercuri 17 Sept. 1914

Cum explicăm greşelile Austro-Germaniei în războiul actual?

II

Dar să nu ne depărtăm prea mult, alegînd exemple din lumea materiei, unde prefacerile se petrec cu totul neatîrnat de voia omului. Dincolo de Tirol este o ţară mică, abia cît Moldova, unde 4 neamuri vieţuesc alăturea, în cea mai deplină armonie. De ce Francejii din Neuchâtel sau Geneva nu înclină spre Franţa? Oare acolo fraţii lor n'au destulă libertate? Unde mai pui, că republica Franţei este printre statele de întâiul rang. De ce Germanii de la Zürich, sau Basel nu se simt atraşi spre Germania? S'ar adăposti şi ei supt mantia strălucitoare a împăratului de la Berlin, ba poate şi negoţul le-ar aduce cîştig mai însemnat. Apele Tesinului coboară grăbit spre Lombardia, dar locuitorii nu se lasă ispitiţi, deşi la poalele munţilor, pe şesul Padului, fraţi de un sînge îi aşteaptă cu braţele deschise. Ce putere tainică face pe cetăţenii Elveţiei să privească cu toţii spre Berna? *E regimul federal care respectă obiceiurile, graiul şi credinţa fiecărula pînă în cele mai retrase văi*, pînă în cătunele cele mai depărtate.

Dacă austriacii, şi mai cu osebire Ungurii ar fi priceput acsst adevăr, ţara lor ne ar fi dat atunci măreaţa privelişte, că toate naţionalităţile, cît de numeroase şi disparate sunt, ar gravita din adîncul inimii spre Viena, încetînd astfel de a mai chinui diplomaţia ţării. Ba de ce n-am mărturisi-o, *sfera de atracţie a acestui minunat sistem de organizare politică ar fi trecut şi peste graniţă*, precum şi atracţia soarelui se întinde pînă dincolo de orbita lui Neptun.

Ungurii însă, de şi simţeau fiorii primejdiei moscovite, dar întunecaţi de şovinism şi neîncrezători într'o federaţie largă, aleseră fără şovăială calea întoarsă preferind siluirea conştiinţelor, adică o neîncetată fierbere în ţară, precum şi o muncă foarte costisitoare, de şi zadarnică, de a stîrpi sămînţa propagăndei naţionaliste, adusă mereu de vîntul sosit de peste graniţă. Dacă morarii Budapestei amestecă grîul bănăţean cu cel de Pusta şi din Moldova nordică, pentru a scoate cea mai frumoasă făină de pe continent, ce l'ar opri pe guvern de a contopi pe Sîrbii Croaţiei cu Romînii Ardealului şi Slovacii Tatrei pentru a scoate floarea naţiunei ungureşti! S'ar putea oare altfel! Doar *Ungaria e însuşi paradisul, cuprins între 4 fluvii şi 3 munţi. Banatul dă grîu, Tisa carne şi vin, muntele aur şi sare. Mai poţi dori altceva? Peste graniţele Ungariei viaţa nu mai este viaţă, precum neamurile de oameni străine nu mai sînt oameni.*

Pînă azi, împărăţia dualistă s'a îndărătnicit în politica ei strîmptă şi stearpă, nesocotind chiar sfaturile Germaniei, cum o arată acelaşi *Rohrbach* în lucrarea mai sus pomenită. Tisza, în mînile căruia stau firele diplomaţiei vieneze, este un vrednic tovarăş al împăratului Wilhelm. Războiul stîrnit de dînşii *era ursit din capul locului să aducă înfrîngerea celor 2 împărăţii.*

Şi cum nu e pe lume greşală cît de mică, rămasă fără pedeapsă, putem noi oare privi cu braţele încrucişate la crima bine cugetată, săvîrşită cu o răutate nemăsurată şi care primejdueşte viaţa naţiunii! Lăsînd să ne scape momentul de a trece Carpaţii, vom călca în picioare una din legile care cîrmuesc viaţa lumii, şi Doamne, ce crud şi fără leac se răzbună natura asupra celui nesocotit. Toate fiinţele de pe glob luptă, ca să prindă pentru ele şi neamul lor un loc cît mai larg supt soare. Statele, ca orice organizm, poartă în sînul lor aceiaşi tendinţă de expanziune, negreşit cu scopul de a căpăta bogăţii cît mai numeroase şi mai variate, de unde îşi trag toată puterea şi strălucirea. Aceiaşi *natură ne arată cu degetul şi drumul ce trebue să apuce regatul în afară*, anume în direcţia unde şi rezistenţa a devenit mai slabă, *supt pedeapsă de a fi strivit de alt stat vecin, mai tîrziu*, dacă nu se va întări din timp. Ascultînd de acelaşi glas lăuntric şi-a întins Rusia aripile-i protectoare din oceanul îngheţat pînă în graniţa Chinei, iar anul trecut statele creştine din Balcani şi-au sporit teritoriile pe socoteala Turciei, Războiul de azi a purces şi el din credinţa, greşită ce domnea la Berlin şi Viena, că vecinii de la apus şi răsărit vor fi prinşi nepregătiţi.

Cucerind Ardealul, ţara noastră va avea pe viitor 200,000 km. cu aproape 12,000,000 suflete, populaţie omogenă, lucru nepreţuit de scump. Mai mult de cît atît. *Vom alipi statului nostru partea cea mai sănătoasă şi mai voinică a întregului neam.* Vom dobîndi un ţinut bogat în păduri, mine, instalaţii industriale şi căi de comunicaţie, un ţinut unde cuminţii Saşi ne vor învăţa multe lucruri cu folos.

Dar mai presus de orice, **căpătăm o fortăreaţă naturală, menită să ţie piept puhoiului rusesc.** Căci doar noi şi ţările scandinave vom fi chemaţi cîndva să formăm avangarda în războiul pe care întreaga Europă va avea să-l poarte cu uriaşul moscovit.

I. Constantinescu

Mici Polemici

Se constată dispariţia din Paris a apaşilor de cînd cu războiul.

— Potrivit dictonului francez: „à quelque chose malheur est bon.“

*

Ce este un corespondent de războiu?

— Un post foarte comod. Bună oară cetesti la Odesa, în cafenea, ziarele ruseşti şi telegrafiezi ce se petrece la Reims, Anvers ş. a. m. d.

*

Ce ar trebui să spunem cîte unui „scutit“ care se agită pentru războiu:

— „Mai scuteşte-ne, domnule!“

*

Dl. Poklewski dezminte «Facla» prin «Adevărul» în chestia ofertelor.

Aşa Pok-nitură nu merită „Facla“ de la un protector...

*

Germanii au avut un succes cu un submarin.

— Ar prefera ceva succese supra-marine contra Angliei.

*

Un critic militar rus arată că succesul lui Hindenburg în Prusia orientală e numai o lovitură în apă.

— În apa lacurilor mazurice.

Ştiri din străinătate

Cît vor costa actualele războaie.—In *„Almanachul mişcărei pentru Pace“* din 1911 se găsesc următoarele date:

„Cheltuelile zilnice ale unui războiu dintre tripla alianţă şi tripla înţelegere, au fost socotite de către Bloch, după datele războaielor trecute, la următoarele sume:

20 milioane mărci pe zi pentru Germania.

20 milioane mărci pe zi pentru Franţa.

22 jum. milioane mărci pe zi pentru Rusia.

10 jum. milioane mărci pe zi pentru Austro-Ungaria.

10 milioane mărci pe zi pentru Italia.

Adică 83 milioane mărci, *ceea-ce face peste 100 milioane lei pe zi.*

Şi să nu se uite că această cifră nu reprezintă pagubele pricinuite de devastări, de oprirea comerţului; nu reprezintă pierderile averei publice şi a averilor private şi pierderile în braţe muncitoare. Aceste cheltueli indirecte, pricinuite de război, pot fi apreciate la o sumă, cel puţin tot atît de mare ca cele directe cari atinge cifra de 100 milioane pe zi.

NOTA ZILEI

Dacă-i anonimă...

A circulat în cele mai multe ziare din Capitală o «reclamaţie» adresată sindicatului ziariştilor romîni din Bucureşti în contra redactorului unui ziar nemţesc ce apare în Capitală.

N'avem de comentat reclamaţia însăşi, ci... iscăliturile cari nu existau de loc. Textul plîngerei s'a publicat preste tot cu finalul: „Urmează iscăliturile...“ Nicăiri însă nici un nume.

De ce această pudoare subită la... semnături? E vorba doară de o descalificare publică.

Ori sunt ziariştii noştri descendenţii eroului caragialiani cu deviza: «dacă-i anonimă o iscălesc şi eu»?!

OAMENI ŞI LUCRURI

Verba Volant...

In Capitală se ţine astăzi un sfat important, între şefii partidelor.

Credeţi că e vr'un cetăţean ce se respectă care să... nu ştie dinainte ce se pune la cale.

Mîni, poimîni, un Consiliu de Coroană se va ţinea la Palat. Grave hotăriri urmează a se lua. Dar ce are a face? O mulţime de simpli muritori—ba chiar muritori simpli—ştiu şi mai cu seamă spun de pe acum ce se va decide...

Fără a mai repeta banalitatea că suntem ţara cea mai puţin discretă de pe întinderea globului pămîntesc, constatăm o altă banalitate, că se atribue o însemnătate din cale afară mare presei,—cuvîntului tipărit. Eroare! Există un ziarism de altă natură, infinit mai răspîndit şi mai primejdios: acel vorbit.

Trageţi cu urechea şi înregistraţi—ori unde vă aflaţi—cele ce se spun. Veţi găsi un număr oarecare de păreri, formule, sentinţe, proorociri, circulînd din gură în gură, trecînd de la unul la celălalt, cu mult mai puţin controlat şi verificat de cum trece ştirea sub tiparul gazetei.

O vorbă, o noutate, o născocire, o fantazie imposibilă aruncată la întîmplare dimineaţa,—o poate regăsi autorul în mii şi mii de guri, în mii şi mii de variante, pornind—toate—din aceiaşi sursă şi rădăcină. E o experienţă amuzantă şi lesne de făcut. O şi facem, fără voie, la tot pasul.

Iar din toată „literatura“ zilei, din tot ce alcătueşte stocul de noutăţi „ştiute“ la ce cantitate mică, minimă, se reduce adevărul adevărat, ştirea întemeiată pe realitate, culeasă la izvorul întîmplărei aeve!

E un singur noroc,—că vorbele zboară şi se uită cu aceiaşi repeziciune şi că născocirile, fantaziile nu stau cu tărie şi cu îndărătnicie în calea istoriei ce'şi urmează cursul el, înfăptuindu-se din adevăruri palpabile.

Rodion

INFORMAŢII

Toţi domnii avocaţi ai baroului local sunt rugaţi a se întruni în adunare generală **Mercuri 17 Septembrie a. c., orele 4 p. m.**, *în sala de şedinţe a tribunalului secţia II-a, spre a decide asupra măsurilor de luat cu privire la avocaţii şi clienţii concentraţi.*

Primim la redacţie o interesantă broşură a d-lor doctori E. Puşcariu şi I. Lebell care cuprinde „Darea de seamă despre tratamentul contra turbării aplicat în institutul antirabic din Iaşi de la 1 August 1911, pănă la 31 Decembre 1913.“

Găsim în această lucrare date şi însemnări foarte instructive asupra cărora vom reveni.

Elevii absolvenţi a şapte clase ale liceului militar Iaşi, candidaţi la examenul de admitere în şcoala pregătitoare de infanterie, se vor prezenta de îndată la aceste şcoli pentru a trece vizita medicală, fără de care nu vor fi primiţi în şcoală.

Primim următoarele de la consulatul german din localitate:

Colonia italiană din Breslau, după cum a aflat „Schlesische Zeitung“ de la consulatul italian de acolo, a adresat următorul protest energic contra reportagiului mincinos al străinătăţei germanofobe ziarului „Corriera della Sera“ din Milano, care stă în soldă franceză:

„O parte din ziarele italiene tot mai aduce din cînd în cînd ştiri mincinoase din Franţa, Rusia şi Anglia cu scopul vădit de a influenţa opinia publică în defavoarea Germaniei. Noi protestăm cu energie contra asemenea ştiri denaturate, căci putem afirma cu adevărat, că trupele germane pînă în prezent au avansat victorioase pe toată linia. Şi acum Germania ne tratează pe noi italienii cu consideraţie şi bunătate şi deci o considerăm de datoria noastră a o declara în pubic, spre a refuta ori ce ştiri, care ar glăsui altfel“.

D-na Culianu, maestră de desemn şi caligrafie la şcoala profesională de fete din Vaslui, a fost transferată la şcoala medie de fete din Iaşi.

Cu ocaziunea încetărei din viaţă a defunctei sale mame, d. Jacques Lewin, a donat suma de 100 lei, pentru fondul societăţei „Unirea“ a lucrătorilor-tipografi din Iaşi.

Comitetul acestei societăţi, întrunit în şedinţă în ziua de 14 a. c., luînd cunoştinţă de această donaţiune, a hotărît pe lîngă mulţumirile ce-i va transmite d-lui Jacques Lewin, a-i aduce la cunoştinţă că d-sa urmează a fi proclamat membru de onoare, conform statutelor societăţii.

Se aduce la cunoştinţa tuturor meseriaşilor şi muncitorilor din fabrici şi ateliere, că prin ordinul No. 543 din 11 Septembrie a. c. onor. Casa Centrală a Meseriilor, a cerut Corporaţiilor din localitate liste nominale de toţi meseriaşii concentraţi—Pentru a întocmi asemenea liste d-nii meseriaşi şi muncitori din ateliere şi fabrici sunt rugaţi a se prezenta de urgenţă la Corporaţia respectivă cu acte în regulă spre a dovedi că este concentrat.

Acei cari sunt concentraţi în alte garnizoane şi au familie în oraşul nostru, înştiinţarea o vor face soţiile lor aducînd o adeverinţă dela regimentul unde soţii lor sunt repartizaţi.

Această comunicare trebuie făcută în cel mult 3 zile în orele de cancelarie dela 9—12 şi 4—6 în fiecare zi.

D. Dimitrie Popovici, fiind însărcinat de Onor Ministerul Domeniilor şi Agriculturei cu răspîndirea şi dezvoltarea creşterei albinelor în ţară, propunîndu-şi să studiez toate mijloacele prin care s'ar putea ajunge la reînflorirea apiculturii, roagă pe toţi acei ce se îndeletnicesc cu cultura albinelor fie în mod sistematic sau primitiv de a'mi comunica numărul stupilor, cantitatea de miere şi ceară recoltată în acest an precum şi sistema pe care o practică pentru a prezinta Ministerului un tablou şi un raport detailat de cum se prezintă Iaşul din punct de vedere apicol.

Dimitrie Popovici
Iaşi, str. Speranţa 18

Pentru a sprijini populaţia muncitoare din oraş «Unirea Educatoarelor Romîne», a deschis un birou de plasare: ori cine are nevoie de braţe muncitoare mai ales femeeşti, la muncă în gospodărie, în atelier sau fabrică, în grădină, vie sau ogor, să se adreseze la d-ra Tereza Stratilescu şcoala secundară „Oltea Doamna“ strada Muzelor 6.

Persoanele care nu primesc imediată satisfacere la cererile lor, sunt rugate să nu ia întîrzierea ca neglijenţă, ca lipsă momentană de personalul cerut:—Biroul se sileşte să găsească, dar nu reuşeşte totdeauna, după plac.

Individul Anton Moraru, portar la Banca Moldova din Iaşi, a reclamat poliţiei din Tg. Frumos că pe şoseaua Heleşteni, venind spre Tg. Frumos şi aflîndu-se beat i s'a furat un ceas şi suma de 730 lei.

Direcţiunea serviciului sanitar a luat măsuri împotriva provenienţelor şi călătorilor din portul Catane (Sicilia) unde s'a ivit ciuma.

Noii magistraţi numiţi în magistratura ieşană au depus astăzi legiuitul jurămînt.

Precum se ştie azi la ora 5 continuă discuţia în sînul marelui colegiu universitar.

Din cîte au transpirat pînă acum rezultă că majoritatea profesorilor înclină pentru o moţiune prin care marele colegiu exprimă credinţa că este în interesul ţării ca Romînia să iasă din neutralitate, dar că trebue lăsată factorilor răspunzători toată libertatea de acţiune în alegerea căilor care să ducă Romînia la succes.

Foarte instructive articole şi comentarii asupra evenimentelor în curs publică «Noua Revistă Romînă» apărută acum după vacanţă.

Pentru moment publicaţia va apărea de două ori pe lună.

A doua serie a celebrului roman ROCAMBOLE a lui Ponson du Terrail, se reprezintă pentru ultima oară astă seară Marţi în sala Circului Sidoli (cinematograful Pathé-Frères).

Aceasta a II-a serie cuprinde *Isprăvile lui Rocambole*, (Les Exploits de Rocambole) şi conţine 4 părţi mari.

Cu toate că e o urmare la uriaşul roman, totuşi «Isprăvile lui Rocambole», care se reprezintă astăzi formează o desfăşurare întreagă, o acţiune care-şi are începutul şi încheerea unui roman complect.

In această a doua serie, spectatorul asistă la scene şi peripeţii dramatice uimitoare:

O victimă a lui Rocambole zidită într'o pivniţă—Lupta lui Rocambole contra unei inundaţii fatale—Extraordinara aventură a lui Rocambole, aruncat în fundul abizurilor acvatice etc, etc.

Isprăvi nemai văzute de ale lui Rocambole, spiritul răului cu îngrozitoarele sale mijloace de seducere, fapte fantastice pe care le-a putut plămădi numai un creer escepţional, mintea diabolică a lui Rocambole se succedă pe pînza cinematografului, ţinînd încordată privirea spectatorului la toate scenele, una mai senzaţională de cît alta.

Mai sunt cuprinse în noul program scene comice, după natură etc.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri: Domnul vînează, dueă Georges Feydeau.

Vineri 18 Sept.: „Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal.

Societatea «Crucea Roşie» a d-nelor din România filiala Iaşi, aduce viile sale mulţumiri d-nei Maria Irimescu, care pe lîngă 120 batiste, a mai donat 3 fanele. De asemenea mulţumeşte elevelor şcoalei „Carmen Sylva“ care au făcut donaţiune de 40 batiste şi douăsprezece feţe de pernă.

Debitul Badareu aduce la cunoştinţa Onor. Public, că a redus în mod simţitor preţurile produselor alimentare vînzîndu-le sub preţul pieţii şi anume:

Deliciosul unt p. masă şi cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caş gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Caşcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Sviţera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoşani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	5 —	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0.45	„
Urda dulce	1.60	„

etc., etc., etc.

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preţ foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

Societatea Crucea Roşie secţia Iaş roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilităţii lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilităţii de autor a acestei societăţi.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Presa turcă atacă tripla înţelegere

Constantinopole. — „Terdjumani Hakikat" blamează cu asprime tripla înţelegere pentru că atunci cînd Turcia şi-a proclamat neutralitatea, tripla înţelegere în loc de a păstra aceiaşi neutralitate faţă de Turcia, încearcă să ridice contra imperiului otoman pe vecinii săi şi răspîndeşte printre musulmanii din ţările respective ştiri false în contra Turciei.

Ziarul închee zicînd: „Turcia trebue să fie circumspectă".

Acelaşi ziar relevă contrastul între agitaţia lui Buxton care cearcă să atragă pe bulgari în numele principiului naţionalităţilor şi conduita englezilor în Egipt unde strivesc naţionalitatea arabă.

Raidul unui Zepelin

Ostenda 27 | 9. — Un Zepelin a făcut noaptea trecută un nou raid dar nu a zburat de-asupra oraşului şi a aruncat cinci bombe în trecerea sa de-asupra cîtorva oraşe mai mari.

Zepelinul s'a înapoiat spre est.

Incendiu pe un vas

New-York. — Pe vasul «Oretie», încărcat cu bumbac, a izbucnit un incendiu. Marfa toată a fost distrusă dar vasul a scapat cu avarii nu prea grave.

Revolta albaneza

Viena. — Agenţia „Corespondenz-bureau" transmite următoarele din Salonic:

Ştiri din Monastir spun că o revoltă albaneză a izbucnit în regiunea Dibra. Sîrbii au fost expulzaţi.

Pierderi ruseşti

Viena. — „Züricher Zeitung" află din Londra că ziarele londoneze anunţă pierderi ruseşti în Prusia orientală şi Galiţia orientală şi spun că comandamentul armatei ruseşti nu a ţinut seama de forţa armatei austro-ungare şi a plătit această eroare, pe cîmpul de bătălie din Galiţia, cu viaţa a sute de mii de ruşi.

Posesiune germană ocupată

Londra. — Posesiunea germană din Africa sudvestică „Luederitzbucht" a fost ocupată, la 19 Septembre, de trupele africano-engleze. Detaşamentul german s'a retras la 18 | 9, după ce a distrus calea ferată şi staţia de telegrafie fără fir.

Frantz Iosef vizitează rîniţii

Viena.—Imparatul a continuat astăzi vizita soldaţilor rîniţi prin spitale.

Publicul i-a făcut ovaţiuni.

Bombardarea oraşului Navi

Sofia. — Escadra franceză a bombardat eri oraşul austriac Navi, lîngă Pola. Escadra austriacă a eşit la larg, şi a dat o luptă dar recunoscînd superioritatea escadrei franceze, s'a retras la Pola.

Crima din Serajevo

Roma.—Din Agram se telegrafiază ziarului *Obzum* că asasinii Princip şi Gabrinovici, vor fi judecaţi de tribunalele ordinare, de oare ce faptele le-au sevîrşit înainte de a se declara starea de asediu.

Catedrala din Reims

Roma.—Cardinalul Lucon, arhiepiscopul din Reims a sosit aci. Inaltul Prelat declară, că numai acoperămîntul şi şerpantele de lemn ale cadedralei au fost mistuite de foc. Bombardarea a încetat Vineri.

Asia sud-vestică în potriva Rusiei

— Sîngeroase lupte ruso-persane—Numeroase trupe din Afganistan concentrate —

Constantinopole.—IKDAM află că o ciocnire a avut loc între ruşi şi tribul persan Cardar care a respins atacul rus. Un ofiţer şi 20 soldaţi ruşi au fost ucişi.

Acelaş trib a arestat şi pradat autorităţile turceşti, pe şeiful din Barzan şi tovarăşii lui, partizani ai ruşilor.

Ziarele persane spun că ruşii se retrag din Persia. Cazacii ruşi din Mesod au plecat via Asabad, lăsînd în Mesod arme şi muniţiuni.

Ruşii temându-se de o revoluţie în Rusia, au proclamat starea de asediu, în toate teritoriile locuite de musulmani.

*

Ştirea că ruşii au fost bătuţi de austriaci şi germani, a produs un puternic curent ostil ruşilor.

*

Emirul din Afganistan a trimis la frontiera Turkestanului 180 mii de oameni Aceste trupe vor mai fi întărite.

Ruşii s'ar teme că şi perşii din provinciile Azerbeidian şi Corsan vor merge contra lor.

Un comunicat francez

— Teribile atacuri germane —

Paris.—Comunicatul oficial din 27 | 9, ora 23, confirmă că, cu începere din noaptea de 25 şi 26 pînă în ziua de 27, zi şi noapte, germanii n'au încetat să reînoiască pe tot frontul, atacurile lor de o violenţă nemai auzită şi în scopul manifest de a obosi şi înşela liniile noastre şi cu un ansamblu care denota instrucţiunele înaltului comandament, de a căuta o soluţiune a bătăliei.

Numai că inamicul n'a izbutit în planul său. In cursul acţiunei s'a luat un drapel al inamicului de către regimentul 24 de infanterie colonială.

Toţi comandanţii armatei semnalează că moralul trupelor, cu toate oboselile rezultînd din această luptă neîntreruptă, rămîne excelent; că ofiţerii au greutate să oprească soldaţii să sară la atacul întăriturilor inamicului.

ROMANIA ŞI BULGARIA

Sofia. Fostul ministru Lapteff, a acordct un interview, prin care atacă guvernul bulgar, spunînd că lasă ca Bulgaria să fie un fel de cîmp de exploatare pentru România. Guvernul român face o politică specială, apărînd interesele româneşti pe socoteala Bulgariei.

D. Lapteff termină zicînd că e regretabil că Bulgaria lasă să-i scapă momentele favorabile, de care se foloseşte România,

Noi vagoane austriace

Bucureşti.—In gara Burdujeni au sosit azi, venind de la Iţkani, 100 vagoane austriace goale. Ele sunt garate la Burdujeni.

Pe cîmpul de luptă franco-german

— Comunicat francez —

Roma.—Cu privire la situaţia pe cîmpul de războiu, iată ce spune un comunicat al ministerului de externe francez, cu data de 27 Septembrie.

La aripa noastră stîngă, lupta a continuat la 26 Septembrie, cu progrese simţitoare din partea noastră, pe un front foarte întins. Intre Oise şi Sommes şi la sud de Sommes până la drumul de la Arab-Cambrai, de la Oise la Reims, au avut loc atacuri germane foarte violente în diferite puncte. Unele din ele au degenerat într'o luptă cu baioneta, dar germanii au fost respinşi. Liniile de tranşee franceze şi germane se găsesc în diferite locuri la o distanţă unele de altele, numai de cîte-va sute de metri.

Inamicul a avut perderi simţitoare. In centru de la Reims la Laon, garda prusiană a luat fără succes o viguroasă ofensivă. Ea a fost respinsă în regiunea Larne şi Nogent. In Argonne au avut loc alte lupte. Spre seară noi ne aflam pe înălţimele din La Tourbe. In Argonne şi Meusa inamicul n'a manifestat nici o activitate. Pe înălţimele Meusei nimic nou. La sud de Voevres, germanii ocupă un front care trece prin Saint-Michel, la nord de Pont-à-Mousson. La aripa noastră dreaptă (Lorena, Vosgi şi Alsacia) nici o schimbare importantă.

(N. R. Comunicatul acesta este anterior celui ce-l publicăm în altă parte al numărului nostru de azi, venind direct din Paris).

Tren Constantinopol-Budapesta

Bucureşti. — Direcţia căilor ferate otomane a sezizat azi telegrafic direcţia căilor ferate romîne, propunînd un tren direct Constantinopol-Budapesta prin Predeal.

Direcţia căilor noastre ferate a primit în principiu propunerea.

Teatrul Naţional

Turneul Companiei Lirice Romînă

„GRIGORIU"

Se va juca în stagiunea de iarnă 1914
Un ciclu de 20 reprezentaţii serale şi trei MATINEURI

Prima reprezentaţie pentru deschiderea stagiunei

VINERI 19 SEPTEMBRIE 1914

POLONIA NU PIERE

(Polenblut)

Operetă în trei acte; muzica de Oscar Nebdal

Sîmbătă 20 Septembrie 1914
MICUL REGE
Operetă în 4 acte muzica de Em. Kalman

Duminecă 21 Septembrie 1914
în matineu ora 2 jum.
LILIACUL
Operetă în 3 acte muzica de I. Straus

Duminecă 21 Septembrie 1914
Ora 8 şi trei şferturi seara
COWBOY-UL
Operetă în 3 acte muzica de V. Iacobi

Marţi 23 Septembrie 1914
INTRE 12 ŞI 1
Operetă 3 acte; muzica de Walter Goetzl

Mercuri 24 Septembrie 1914
FRUMOASA ELENA
Operetă în 3 acte muzica de I. Offenbach

Biletele la Agenţia Teatrală Thalia Maximovici.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De închiriat *Un salon şi un dormitor elegant mobilate. A se adresa la tipografia Goldner.*

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldovei"
— Telefon —

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de închiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos.
Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p m.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Vaccinări şi Revaccinări

— buletine pentru şcoli —

Dr. A. Steuerman

Cuza Vodă No. 13.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

Institutul Dentar

N. WASSERMANN

Medic chirurg dentist din Geneva

Str. PĂCURARI No. 5. (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).

execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

Marele Hotel Binder

STRADA I. C. BRATIANU 174

sub noua administraţie a d-lui

LEON SOLNER

A renoit hotelul cu totul şi a redus **preţurile cu totul populare,** *incepînd de la* **2 lei** *în sus, făcînd şi reducere pentru d-nii voiajori.*

Asemenea este şi un **Salon splendid** *pentru nunţi şi baluri care se poate închiria cu sau fără mîncare şi dacă este un amator pentru a face un restaurant, dau salonul aranjat cu preţul foarte convenabil.*

Servicia prompt şi o curăţenie exemplară.

Hotelul posedă Baie, Telefon, grădină în faţa otelului cu aier curat.

Rog onor. pasageri, voiajori, de a vizita acest hotel spre a se convinge.

cu stimă

LEON SOLNER

CHATAINIUS

Tinctură inofensivă cu bază de Heneu dă părului cea mai frumoasă coloare.

CHATAINIUS

se face în şeapte colori; şaten, şaten-cler, şaten-închis, şaten rus, blond, brun şi negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucţia în limba ţărei de import 1 leu. Cutia mare 6 lei franco în toată ţara. Specificaţi bine coloarea sau trimiteţi eşantilion Pepăr la

Postişeria D. S. Ionescu

Iaşi, strada Cuza-Vodă, 67.

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2279.—Joi 18 Sept. 1914

Ajutoare concentraţilor

Pînă mai eri strigam pe toate tonurile că cei mai săraci şi năpăstuiţi oameni de pe faţa ţărei noastre sunt ţăranii.

Faţă cu problemele grele, ce vin la ordinea zilei, faţă cu manifestările celor cîţiva din Bucureşti, cari strigă pe toate tonurile că trebue numai de cît să intrăm în războiu chiar fără să avem asigurări, pentru izbăvirea idealului nostru, chestiunea ţărănească s'a dat afund.

Şi mă gîndesc la aceasta cu ocaziunea ajutorării familiilor celor concentraţi.

Nu rămîne îndoială că marea majoritate a concentraţilor sunt săteni. Pe dinşii punem toată nădejdea să putem isbuti în planurile ce croim.

Ţăranul nostru e blînd şi răbdător, dar are unele judecăţi greşite.

Am ocaziune a cunoaşte cîte ceva despre concentraţi.

Cei cari cer dispense, cei cari vor servicii uşoare şi mai la adăpost, nu sunt ţăranii. Ei aşteaptă ca cei mari să-şi aducă aminte de dînşii, dar nu îi importunează cu vizite pe acasă, cu întîmpinări de tot felul, în scopul mai sus spus.

Cînd se dă drumul pentru o zi sau două aleargă cu nespusa bucurie acasă să-şi vadă părinţii, familia. Pe drum aceşti apărători ai patriei sunt daţi jos de prin trenuri, sunt cam îmbrînciţi, dar mîna aceea ciotoroasă, părul şi barba aceea cam încîlcită, acestea ne vor da Transilvania şi Bucovina. Cît vor profita ei ori urmaşii lor din aceasta, e altă chestiune?!

Se iau măsuri pentru ajutorarea familiilor celor ce pleacă în războiu, începîndu-se cu cei concentraţi. Iaşul stă în frunte şi pentru această iniţiativă caritabilă.

Dar toate dispoziţiunile de felul acesta se iau pentru concentraţii dela oraşe. Nu se aude de nicăieri că societăţi particulare, primăriile ori Statul ar găsi cu cale să se ajute şi ţăranii.

Ştiu, se va zice «pîntecele ghiorlanului nu e aşa de subţire ca al ciocoiului de la oraş. Ţăranul poate trăi el cu familia lui cu puţin, foarte puţin, nu e nevoe să-l înscri în cartea milosteniei cu 4 ori 5 lei pe săptămînă, cum o facem pentru orăşeni».

Dar judecînd drept, nu e prea mult că pe lîngă atîtea nedreptăţi, ce se fac ţăranului, el nu e considerat măcar acum în faţa foamei, în faţa tributului de sînge ca egal cu cei cu cari-şi dă coatele?

E drept că aglomeraţiunile de la oraşe, înpestriţăturile de neamuri de acolo, fac în ţara aceasta cînd lumină, cînd întuneric, dupa voia lor. Ele ne pot tîrî la războiu, tot ele ne pot face cele mai mari neajunsuri.

Iar cel care are tot dreptul în ţara aceasta a lui, stă de-o parte, e luat în rîs, dacă nu şi mai rău, e dus poate departe de ţara lui. să-şi verse sîngele pentru o cauză pe care n'a înţeles-o.

Şi apoi, chiar dintre orăşenii, cari strigă războiu, cîţi o înţeleg?!

La ţară sunt şi alte motive de cît acel al foamei, cari ar trebui să ne facă a pleca urechea.

Imi spunea un ofiţer că într'un marş de noapte, regimentul său poposise într'un cîmp.

Soldaţii au aprins focuri şi grupe, grupe stăteau împrejurul lor. Ofiţerul se dăduse după un dîmb ce era în apropierea unui din aceste grupuri, dar sta aşa că nu se putea să fie văzut.

Soldaţii ţărani vorbiau între ei, şi unul spunea: «cu mine s'o întîmpla ce s'o întîmpla, dar îmi e frică de cei de acasă. Nevasta, de, cap de femee, ce poate să facă ea? Vecinii apoi sunt răi. Ei dacă ştiu că eu am plecat de unde poate nu mă voiu întoarce, îmi fură tot şi lasă pe ai mei peritori de foame.» Şi în adevăr cine nu ştie că una din plăgile satelor noastre, e furtul.

Intr'un sat, de exemplu, ţăranii au vii şi livezi. De cum încep strugurii ori fructele a se coace. Nimeni nu mănîncă de la el, ci iea de la vecin. E drept că şi alţi vecini se poartă cu el, cum el face cu vecinul său, şi se pare că e un fel de lege la dînşii această nerespectare de proprietate.

Cred că ar fi chip ca această mentalitate a lor să se schimbe. De şi din sat au putut pleca mulţi, totuşi rămîn destui, cari pot face răul semnalat mai înainte.

Ar trebui ca autorităţile, cari rămîn în sat să fie întărite, să li se dea mijloace, pentru ca cel puţin în vremi ca cele prin cari trecem, micul avut al săteanului să nu se părăduiască.

Iar în ceia ce priveşte ajutorarea familiilor celor concentraţi, ar trebui ca din ofrandele strînse, să se reverse ceva şi asupra satelor.

Cînd va şti ţăranul că ai lui nu sunt lăsaţi de izbeliştе, cînd va şti că avutul lui i se respectă, cînd va vedea că mila pentru familia lui e tot aşa de vie în inimele celor mai avuţi ca el ca şi pentru orăşeni, cînd va şti că în ori ce caz ai lui nu vor muri de foame, atunci cu alt curaj va merge în luptă, cu alt curaj se va bate contra vrăjmaşului.

Şi e bine să pătrundă la aceşti oropsiţi ideia că în aceste momente facem una, că deosebire între oraşe şi sate în faţa mizeriei şi războiului nu se face.

Se va vedea astfel că şi atunci cînd le promitem o îmbunătăţire prin alta împarţială a proprietăţii rurale nu căutăm a-i amăgi.

Şi de aici vor cîştiga şi ei, dar mai mult, vom cîştiga noi, va cîştiga ţara şi neamul.

V. I. Radu

Mici Polemici

Din sînul universităţii iaşane a pornit un «curios» curent: discuţia pe baza dovezilor.

Vom întreba şi noi de-acum înainte pe atot-ştiutorii: «Avez vous des papiers»?.

*

Un comunicat sîrb spune că la Niş s'a rîs straşnic de somaţia comandantului austriac Gustav Golia ca Belgradul să se predee.

Povestea piticului care rîde de un Golia. .t?

*

Muzeul oraşului Münich a subscris din economiile sale 1 milion de mărci pentru împrumutul german intern.

Iată un ciudat muzeu, — bun de pus la muzeu!

*

D-na Măciucă a fost numită în învăţămînt.

Ss sperăm că e contra bătăii...

*

Portarului de la Banca Moldova i s'a furat o mare sumă de bani.

De ce nu-i ţine şi dînsul în tezaurul Băncii pe care o păzeşte?

*

S'ar fi distribuit 38.000 Cruci de fier în Germania militarilor merituoşi.

Mai mulţi însă aşteaptă Crucile de lemn...

Ştiri din străinătate

Jean qui rit, Jean qui pleure...—Cu privire la oarecari reflecţii făcute de prietenul nostru d. I. Constantinescu, reproducem aci informaţia că Sviţera *nu* stă indiferentă — deşi neutră! — faţă de actualul războiu.

Se asigură că la Geneva poporul se bucură de cîte ori Francejii au succes; la Zürich — de cîte ori au succes Germanii.

*

Cruci de fier.—In Germania s'au distribuit peste 38,000 Cruci de fier, nuoile distincţiuni înalte pentru bravură în timp de războiu.

*

Premiul Nobel.—In anul acesta Storthingul norvegian va face o economie importantă. Premiul Nobel pentru pace nu se va acorda nimănui, — nici măcar d-lui Wilson, eruditul preşedinte al Republicei Statelor-Unite. Cînd faţa pămîntului e însîngerată de un crîncen războiu, ar fi şi straniu a se distribui premii de pace.

NOTA ZILEI

Graba strică...

In ultimele zile, ambasada rusă a fost ocupată—în Capitală—numai cu dezminţiri.

Un număr de ziare s'au grăbit a da «cele mai formale» şi «cele mai autorizate» asigurări că ne retrocedează Basarabia, pe lîngă că ne «dă» jumătate din Austro-Ungaria.

Acum toate acele ştiri sunt formal şi autorizat dezminţite.

Bucureştenii confraţi vorbesc franţuzeşte şi ambasada rusă le-ar putea repeta vorba cunoscutului Tallegrand:

—«Surtout, pas de zèle!...»

In preajma războiului

O femeie curagioasă.—Corespondentul de războiu al ziarului „Berliner Tageblatt", zice că în momentul intrărei trupelor germane la Soissons, toţi reprezentanţii autorităţilor civile fugiseră—în frunte cu primarul. Nu se găsea prin urmare nimenea cu care să se stea de vorbă, cu care să se ieie măsurile cuvenite de ordine.

Atunci o femeie eşi din mulţime, d-na *Macderez* şi adresîndu-se comandantului militar german, zise „eu primesc misiunea de primar" vă asigur că totul se va petrece în cea mai perfectă ordine. D-na Macredez s'a instalat la Primărie,—şi în adevăr totul s'a petrecut în ordine perfectă.

*

Ce este războiul.—In numărul de azi al ziarului «Berliner Tageblatt», a apărut un articol interesant şi chiar senzaţional, datorit d-lui dr. A. Blokel.

E senzaţional pentru că a apărut la Berlin, unde entuziasmul pentru războiu continuă a fi mare.

Doctorul Blokel spune că cei cari au provocat războiul, să binevoiască a se duce pe cîmpul de războiu şi văzînd mormanele de cadavre, se vor convinge de răul ce au produs. Iar doamnele mondene din Berlin, care se entuziasmează, bînd cafele şi ascultînd capele excelente, să cerce a petrece cîte-va zile pe îngrozitoarele cîmpuri de luptă şi vor afla ce este războiul.

*

Moartea lui Max Linder. — Ziarul *Pester Loyld* confirmă azi moartea lui Max Linder, care a căzut în luptele din Belgia.

Max Linder era artistul cel mai simpatic de azi — şi moartea sa e deplînsă chiar la Berlin, unde fusese anul trecut, primit cu mare simpatie.

OAMENI ŞI LUCRURI

Războiul şi opereta

E o vreme febrilă în care omul îşi pipăie pulsul în fiece clipă, ca să simtă cu mulţumire că există.

Aceasta o face individul pentru mica şi propria sa viaţă. Dar societatea îşi are modul ei de a fi, modul ei de a-şi da seamă că urmează a trăi. Este aplicarea dictonului: „cogito, ergo sum".

A îndeplini o funcţiune socială cît mai largă este condiţiunea unei existenţe propriu zise; de aceia cată să ne bucure dacă dobîndim odată mai mult convingerea că urmăm înainte.

O mai secetoasă toamnă, în ale publicisticei, de mult nu s'a mai pomenit la noi. In ziare, părţile beletristice sunt ca şi dispărute; revistele apar puţine şi rare. Cît despre volume,—afară de acel apărut în Iaşi, al d-lui Ioan Botez—pe jumătate inedit şi bogat în cuprins — nu s'a semnalat nimic, afară de publicaţii politico-diplomatice.

Iaşul, cel puţin, se va putea lăuda că a salvat piaţa literară prin acest volum despre care glumeţii iubitori de echivocuri ar putea spune că e... ultima carte romînească tipărită.

Slavă Domnului! Ruşii sunt încă peste Prut, Ungurii peste Carpaţi...

Dar dacă s'ar mai cere un semn de viaţă, ni-l vestesc afişele teatrale.

Stagiunea se deschide cu brio: două zecî de seri de operetă! Iaşul, ca un suferind ce este va fi silit să petreacă, să rîdă, să trăiască, să uite grijile, primejdiile, temerile.

Nu de mult cîţi-va distinşi scriitori, în frunte cu Hugo von Hoffmanstal şi Raoul Anernkeimer se siliau să convingă publicul vienez că e *dator* să meargă la teatru, ca să poată trăi cele cîte va mii de persoane—artişti, funcţionari, cîntăreţi etc.—şi ca să se mai însenineze puţin atmosfera ce apasă sub cerul înroşit al Vienei.

La noi însă nu e trebuinţă de atîtea argumente. Publicul, între o vacanţă plicticoasă şi o iarnă dubioasă, îşi va da sie însuşi cu mulţumire această dovadă că trăieşte şi că vrea să trăiască, ori cît de puţin s'ar putea măsura cu marile centre europene.

Francezii—în Capitala căror domneşte astă-zi multă îngrijorare şi tristeţă—au creat de mult dictonul suggestiv: „à Paris tout finit par une chanson". Nici sîngerosul războiu nu se va sfîrşi ast-fel în Capitala Lumei.

De ce n'am gusta şi noi dară ceasul de mulţumire ce ni se oferă?

Rodion

INFORMAŢII

Trăim în vremuri [illegible] greu. Simte ori cine greutatea [illegible] aşa că n'ar mai fi [illegible] să-i alarmăm prin ştiri prinse la întîmplare şi consemnate în ziare. Se poate să ducem lipsă de unele articole, cu care ne-am deprins, dar să ni se spună mereu că nu vom avea zahar şi lemne însă, pare, ori cum, ceva exagerat.

Aceste sunt produsele solului nostru şi ori cît ni se vor opri alte obiecte, nu se poate înţelege cum să fie lipsă de lemne, mai ales dacă timpul e favorabil. Numai singură această împrejurare ar putea să ne dea de gîndit.

Ori cum, noi credem că nu e momentul a ne alarma pentru asemenea lucruri.

Marele comitet de azistenţă s'a întrunit aseară, sub preşedinţia d lui Gh. Mîrzescu, primarul oraşului. De astă dată a participat şi I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

S'a discutat asupra mijloacelor de a se grăbi strîngerea fondurilor şi a chipului cum să se distribue ajutoarele.

D. Mîrzescu a mai anunţat, că studiază chestia creărei de depozite comunale de lemne, pentru a evita astfel o spoliare a populaţiunei sărace.

Cu privire la cele petrecute eri în colegiul universitar mai primim următoarele amănunte:

Colegiul universitar iaşan, s'a întrunit în a doua şedinţă ieri 16 c. — S'au ţinut cuvîntări de către d-nii profesori: Bărbulescu, Thiron, Peretz, Petrovici, Bujor, Xenopol şi Stere.

Şedinţa s'a început la ora 4 p. m. şi a ţinut pînă la ora 8 jum.

Au fost absenţi d-nii profesori: Cantacuzino, Bogdan, Bacaloglu şi Demetriade, de la precedenta şedinţă: — de asemenea şi alţii, cari pentru moment nu se află în Iaşi.

Dintre vorbitori, d-nii Bărbulescu, Bujor şi Stere, au susţinut necesitatea luptei contra slavismului iar d-nii Thiron, Peretz, Petrovici şi Xenopol au fost absolut pentru alianţa cu tripla înţelegere.

S'a comentat mult faptul că: «numai ţările ce vor intra în războiu, vor face parte şi vor avea cuvîntul lor în conferenţa internaţională de pace».

Mai fiind vorbitori înscrişi, va avea loc o a 3-a şedinţă mîine 18 c. sau poimîne, spre a se formula concluziile sau moţiunea colegiului universitar iaşan.

Cu începere de azi, orele de cancelarie la Primărie sunt de la 9—12 a. m. şi de la 3—5 după prînz.

La sinagoga din str. Strîmbă, unde este epitrop d. Lieblic, s'au făcut astăzi dimineaţă rugăciuni pentru sănătatea M. S. Regelui şi a familiei regale.

Astăzi, Mercuri, la 5 ore p. m., se întruneşte comitetul de ajutorare a mobilizaţilor din disp. I.I-a în salonul societăţii medicilor şi naturaliştilor, str. I. C. Brătianu.

Nu avem apă. Aceasta nu vom înceta s'o repetăm mereu. Dacă n'ar mai veni ploile să ne mai ajute, am duce-o rău de tot.

Din pricina acestei lipse, nu e chip să treci seara mai ales, pe străzi. Canalurile, cari nu se spală, exalează o odoare infectă, care te urmăreşte de la o gură a unuia din ele, la alta.

Am putut vedea construcţiuni frumoase, cari tind a deveni o podoabă a oraşului nostru, avînd tot confortul necesar.

Intre altele au instalaţii de băi. Se pune întrebarea: cu ce fel de apă se va putea face băi de locatari? Doar de se vor face şi basenuri cari să le stringă apa din ploi, căci despre apa de Timişeşti, vor rămînea de multe ori şi pentru multă vreme nespălaţi.

Să se gîndească că ar putea lua o bae sara, doamne fereşte?! Vor fi copii, vor fi unii suferinzi, care au nevoe de băi, nu ziua ci sara, degeaba.

Cu procedeul acesta, cu nesiguranţa în care ne aflăm cu privire la apă, vom ajunge mai rău de cît cînd nu aveam celebra conductă.

Cel puţin atunci aveam sacalele şi aparii. Astăzi, te pomeneşti fără apă, cînd nici nu te gîndeai, cînd eşti mai nepregătit.

Primăria nu-şi mai dă acum nici macar osteneala să ne spună pentru cîtă vreme să strîngem apa. Ar trebui să spună lumii să-şi facă haznale, să cumpere ciubere, sacale şi să se aprovizioneze şi cu apă după [illegible] ne îndeamnă a ne aprovizionă cu alte articole.

Azi au încetat din viaţă Gh. Şubă' fost portărel şi Vasile S. Ştefănescu, fost casier la administraţia financiară.

Mîne se va ţine în localul prefecturei de Judeţ, concursul de admitere în şcoala de notari.

In memoria regretatei Carolina Lewin s'au depus diverse sume şi legate, în valoare de mai multe zeci de mii de lei, în folosul diverselor instituţiuni filantropice din Iaşi fără osebire de confesiune.

Se crede, de asemenea, că va fi înfiinţată o instituţiune de binefacere purtînd numele defunctei.

Noul volum al d-lui Ion Botez: «Studii şi Observaţii" cuprinde vr'o 20 de bucăţi, în bună parte inedite. Remarcăm cîteva: Două comedii vechi engleze cu un erou moldovan; Odiseia unui prinţ moldovan: Iubire tragică; Shylock; Păreri străine despre Romîni; Invăţămîntul secundar; Analfabetismul rural. In sfîrşit ochirea asupea Neolatinilor—apărută şi în limba engleză.

Ieri s'au deschis cursurile şcoalei normale Vasile Lupu. Cuvîntarea de deschidere a rostit-o D. D. Cădere care a făcut legătură între evenimentele in curs şi învăţămîntul nostru normalian.

Ziarul «Minerva» este informat că din lipsă de fonduri ministerul instrucţiei publice a luat hotărîrea de a nu înfiinţa nici o clasă divizionară pe lîngă liceele şi gimnaziile din ţară.

Ziarul «Neue Freie Presse» cu data de 27 Septembrie arată că subscripţiile publice făcute de la 28 Iulie prin mijlocirea ziarului au trecut de un milion de coroane.

Faptul merită a fi înregistrat.

Pentru toate reprezentaţiile trupei de operetă a excelentului director Maximilian—vor fi 20 în total—s'au reţinut foarte multe locuri la agenţia «Thalia».

A apărut „Viaţa Nouă" No. 6—7 cu un foarte select sumat literar semnat de d-nii Ch. Drouhet, V. Paraschivescu, Ovid Densuşeanu, Const. Stoica, E. Speranţia, T. Dinu, Ervin, Al. Stamatiad etc.

In clasa IV a liceului naţional s'au primit 54 elevi. N'a ramas nici un elev promovat neprimit în şcoală. In clasa V medernă şi reală au rămas neînscrişi vr'o 10 elevi. O parte din ei se crede că vor mai putea fi primiţi.

Curtea cu juri avea să judece eri pe Costache Rusu şi Mariţa Iatagan, acuzaţi de tălhărie şi dare de foc. Din lipsă de martori, procesul a fost amînat.

Toţi domnii avocaţi ai baroului local sunt rugaţi a se întruni în adunare generală astăzi **Mercuri 17 Septembrie a. c., orele 4 p. m.**, *în sala de şedinţe a tribunalului secţia II-a, spre a decide asupra măsurilor de luat cu privire la avocaţii şi clienţii concentraţi.*

■ „Domnul vînează", adaptare splendidă după scrierea „Monsieur Chasse" de Georges Feydeau, celebrul autor parizian, este titlul principal al noului şi interesantului program cinematografic Pathé-Frères, ce se reprezintă astă seară Mercuri în sala Circului Sidoli.

«Domnul vînează», e o splendidă comedie în 4 părţi mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Insăşi această comedie a fost jucată cu mult succes pe scena teatrului din Bucureşti.

Mai sunt cuprinse în noul program:

MIREILLE, după scrierea celebrului autor provensal Frederic Mistral.

O comedie cu proces, scene foarte comice.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri 18 Sept.: Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal. Film parizian de mare artă. Mai toate celebrităţile scenelor pariziane interpretează rolurile şi maiştri-decoratori au contribuit la grandioasa lui montare.

DD. vizitatori sunt cu inzistenţă rugaţi să accepte fără ezitare minima taxă a timbrului pentru concentraţi, care constă în 5 bani pentru bilete pînă la 1 leu—şi 10 bani pentru bilete de la un leu în sus.

Scopul acestor timbre este atît de măreţ, că cea mai mică obiecţiune nu poate fi justificată.

De închiriat *de la 26 Octombrie 1914 un apartament în etaj în str. I. C. Brătianu 191 compus din* **patru camere** *la faţă, o odaie şi bucătărie pe aripă, scară principală de suit la etaj, trei cămări pentru lemne o odaie pentru servitori, pivniţă separată, ocupate acum de dr. Boghen.*

A se adresa la proprietar, **Mendel Zilberman,** *Iaşi, pielar, I. C. Brătianu 191.*

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit).*

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Ruşii bătuţi în Ungaria

Buda-Pesta. — Ungar-bureau este autorizat din loc competent a comunica următoarele:

La graniţă, lîngă Koervesmezeve, o luptă a fost angajată. După informaţiuni sigure, trupele noastre au respins pe inamic.

S'a comunicat că linia ferată este liberă pînă la Csontsos. De acolo au plecat montori la Fenyesvoegli spre a restabili linia de telegraf, de unde urmează că s'a reuşit a se respinge inamicul şi dincolo de acele locuri.

Pentru neutralitatea Italiei

Berlin.—Se telegrafiază din Milano că reprezentanţii catolicilor de acolo au acceptat rezoluţiunea deputatului Meda. Neutralitatea Italiei se va păzi cu ori ce preţ, pentru interesul ţării. Asemenea socialiştii şi sindicaliştii din Bolonia.

Un steag german darult parizienilor

Berlin.—29 - Aviatorul german care a zburat ieri dimineaţă de-asupra Parisului şi a aruncat cîteva granate lîngă turnul Eifel, este locotenentul von der Decken. Aviatorul a aruncat şi un steag german cu inscripţia:

«Aviatorul german von der Decken salută populaţia pariziană».

Razboiul japonezo-german

Londra. — Guvernul Japonez anunţă că în ziua de 26 Septembrie stil nou, trupele japoneze au atacat pe duşman care ocupa poziţiuni întărite, pe un platou între apele Pal-Iha şi Li-Tswan. După o scurtă luptă, duşmanul a dat înapoi şi a fugit. In ziua de 27 stil nou, japonezii au ocupat malurile drepte ale rîurilor Li-Tsun şi Sang-Shun, la o distanţă de 7 mile de nord vest de Sing-Thun.

Rezboiul din Africa

Londra.—Oficial. — Ministrul coloniilor declară că operaţiunele armatelor engleze pe coastele de vest ale Africei, au silit garnizoana din Duala, Capitala coloniei germane din Kamnen să se predea fără nici o condiţie. Deaseminea oraşul Bonaderi s'a predat unui detaşament francez, comandat de generalul Dobeil.

Păreri germane

Berlin.—29 | 9.—«Ziarul din Goldenburg» scrie că peste două luni Franţa va fi complect învinsă.

Din moment ce Verdun a căzu, sfîrşirea războiului pe teritoriul francez este iminentă, căci Franţa aşteaptă momentul oportun de a ceda.

Englejii întrebuinţeaza cartuşe dum-dum

Berlin.—29 | 9.—Cartuşe dum-dum au fost găsite la prizonierii engleji.

Colonelul Gordon, adjutantul regelui Angliei şi locot-colonel Neisch au mărturisit întrebuinţarea acestor gloanţe.

Greutatea ruşilor de a trece în Ungaria

Buda-Pesta 29. — „Maghiar Hirlap" află din sursă informată, cu privire la ciocnirile de lîngă Carpaţi:

In momentul în care ruşii puteau a înainta în direcţiunea Lemberg, devenea foarte probabil şi chiar sigur că mici coloane ruse vor încerca să năvălească în Ungaria prin defileurile Carpaţilor, în aouă scopuri: 1) De a asigura flancul, 2) De a deschide un drum nou acţiunei cavaleriei ruse care, cu toată superioritatea numerică, nu poate desfăşura nici o acţiune de valoare.

Acest proect nu poate fi uşor realizat căci, în tot lanţul Carpaţilor sînt numai 4—5 defileuri şi e imposibil ca trupele ruse, în mare număr, să poată trece prin aceste trecători.

Terenul e muntos, alimentarea grea, iar trecerea în detaşamente mici poate fi respinsă uşor de noi.

Confederaţiunea popoarelor din Europa

— Desfiinţarea armatelor şi graniţelor vamale —

Bucureşti. — Ziarul „Frankfurter Zeitung" află din Londra, că şase profesori de istorie din Oxford, lucreaza la întocmirea unui proect pentru confederaţiunea statelor europene, ce vor căuta să-l realizeze după războiu.

In cadrul acestui proect, graniţele vamale vor fi abandonate, precum şi convenţiunele diplomatice: iar efectivul armatei s'ar reduce numai la trebuinţele de ordine internă.

Flota germana la coastele ruse

Windau,—29 | 4—De la începutul războiului, vasele inamice au apărut de mai multe ori în apele din faţa portului Windau.

La 23 curent, după amiază, 18 torpiloare şi un crucişător s'au apropiat de coastă In acelaş timp un torpilor german s'a apropiat de farul de la Backhoffen, la 18 verste de Windau. Acest far mai suferise şi mai înainte focurile inamicului. Un torpilor a trimis două şalupe să facă sondagii, în urmă, torpitorul a deschis focul asupra farului dar îndată a plecat la larg.

La 24 curent, 48 vase au apărut în apele de la Windau. Intre ele erau 9 vase de războiu şi 7 transporturi. S'au mărginit numai a face evoluţiuni şi au plecat spre sud.

Un torpilor a luat în stăpînire o barcă cu doi pescari şi a scufundat cu focuri de tun o barcă goală (Westnik),

Moaştele Sf. Ioan

Viena.—Moaştele Sf. Ioan din Suceava au fost aduse aci şi aşezate în capela romînă.

Măsuri militare în Bulgaria

Sofia 29.—Cercurile guvernamentale au luat în cercetare trimiterea în congediu nelimitat a unor contigente care se află acum sub drapel şi chemarea simultană, pentru o perioadă de exerciţii a cîtor-va clase de rezervă, spre a complecta efectivele necesare pentru serviciile de garnizoană şi menţinerea ordinei în ţară.

Infrângerea rusă din Polonia rusească

Berlin.-(Oficial)-In marşul înainte prin Polonia rusească, armatele aliate austro-germane au alungat alaltăeri pe toată linia 6 diviziuni de cavalerie rusească. Aripa dreaptă a armatei ruseşti, care se afla la sudul Vistulei, se găseşte în plină retragere, dincolo de râul San. Mai departe spre vest de Karr, ruşii au făcut incercarea de a innainta, însă au fost respinşi in mod sângeros pentru dânşii.

Guvernul italian opreşte înrolarea pentru statele beligerante

Roma.—28—Gazeta Oficială publică notificarea care informează pe cetăţenii ce s'au angajat s'au sînt pe cale a se angaja în serviciul militar al armatelor beligerante, că aceste acte sînt în contrazicere cu datoriile impuse cetăţenilor de către neutralitatea statului şi deci neaprobate de guvern.

Guvernul aminteşte că aceste acte nu numai că lipsesc pe cetăţeni de dreptul de a invoca calitatea lor de supuşi ai unui stat neutral, dar îi expune şi la sancţiunile codului penal.

Trupele austriace în totalitate pe teritorul sîrb

Viena 29.—Oficial—La 28 Septembrie după amiază, după lupte care au durat mai mult de 15 zile, în care trupele noastre au trecut din nou Drina şi Sava, s'au produs operaţiuni pe teatrul de sud est.

Trupele noastre se află în totalitate pe teritoriul sîrb şi se menţin contra atacurilor crîncene şi necontenite, în poziţiunile cîştigate prin lupte sîngeroase.

Aceste atacuri se sfîrşesc totdeauna prin pierderi considerabile ale inamicului.

Ştirile despre ofensiva sîrbo-muntenegreană în Boenia au fost provocate de năvălirea unor forţe neînsemnate în teritoriul de la frontiera Sangiacului care era aproape lipsit de trupele noastre.

S'au luat de îndată măsuri spre a se curăţi această regiune.

Austriacii înaintează mereu în Serbia

Viena 29.—Zilele trecute s'au răspîndit în străinătate de către sîrbi ştiri pretinzînd că sîrbii ar fi repurtat o victorie lîngă Krupanj.

Spre a respinge această afirmare, dăm o dare de seamă despre situaţia actuală.

Trupele noastre cu toată apararea violentă a inamicului, la începutul ofensivei lor au trecut Drina şi se află azi toate pe teritoriul sîrb. Mai ales la sud-est de Krupanj şi Lozniţa poziţiunile foarte întărite ale sîrbilor, care erau primul scop al operaţiunelor, au fost luate de trupele noastre, în lupte crîncene de mai multe zile. Cu această ocazie au fost luate 14 tunuri şi transportate la Serajevo.

Trupele noastre ţin şi azi ocupate înălţimele luate pe care diviziile sîrbeşti încearcă în zadar a le recuceri prin atacuri necontenite de zi şi de noapte. După cum rezultă din mărturiile numeroşilor prizonieri şi dezertori, aceste divizii se compun din: 2 divizii ale Drinei, divizia Moravie, chemarea a doua a diviziei Savei, in fine părţi din divizia Dunărei a doua chemare şi numeroase trupe de rezervă şi trupe de a treia chemare. Pierderile serbilor sunt mari.

Zilele din urmă sîrbii au încercat a slăbi rezistenţa regimentelor noastre compuse din slavii de la sud, intonînd înainte de luptă imnul croat.

Salve bine ochite au fost răspunsul dat de trupe.

Motivarea închiderei Dardanelelor

Constantinopol.—O notă oficioasă, în scop de a justifica închiderea Dardanelelor, spune că de cît-va timp flotele engleze şi franceze încrucişează în faţa Dardanelelor, unde percheziţionează vasele ce intră. Este prin urmare o impedecare a libertăţei navigaţiei.

Guvernul otoman s'a văzut deci silit să închidă Dardanelele şi nu le va redeschide pînă ce flotele engleză şi franceză nu se vor îndepărta şi se va schimba situaţia anormală de azi.

Instigaţiile lui Buxton

— Protestele bulgarilor —

Sofia.—29—Ziarul «Cambana» publică o scrisoarea unei notabilităţi bulgare din Macedonia care spune:

«Ce mai vrea astăzi Buxton în Bulgaria? Nu e mulţumit că a provocat războiul între statele balcanice? Buxton a fost înainte de al doilea război balcanic la Salonic unde a instigat pe Greci contra Bulgarilor. Mai tîrziu s'a dus în Asia Mică spre a instiga pe Armeni».

In August 1913, notabilul bulgar adresînd lui Buxton o scrisoare prin care cerea ca comitetul balcanic să apere drepturile macedonenilor, Arthur şi Mons au răspuns în numele lui Buxton, ca acesta regretă că nu poate pentru moment să facă nimica dar că speră că pacea va avea loc în curînd în Macedonia.

Scrisoarea sfîrşeşte astfel;

„Fraţilor nu vă încredeţi în falşele făgăduieli ale oamenilor care au fost surzi şi orbi cînd Bulgaria, anul trecut, a fost răstignită şi Macedonia împărţită între inamicii ei care sîntşi azi aliaţi credincioşi ai ruşilor şi englezilor.

*

«Cambana» află că în noua lui excursiune în Bulgaria, Buxton a sondat populaţiunea dacă guvernul a făcut pregătiri de mobilizare.

Buxton a declarat că Sir Edward Grey e mulţumit de politica guvernului bulgar şi că Bulgaria trebue să părăsească neutralitatea spre a obţine sprijinul triplei înţelegeri.

Războiul Franco-German

Londra.—(Oficial) Ministerul de războiu anunţă că azi noapte, duşmanul a atacat liniile engleze cu o mare energie, dar ca şi în zilele trecute, fără succes.

Situaţia pe frontul franco-german este neschimbată. Germanii n'au câştigat nici o palmă de loc, pe cînd francejii au înaintat în mai multe puncte.

*

Petrograd.—Germanii au incercat o ofensivă energică contra Anversului, dar au fost respinşi pretutindeni. Oraşele Alost şi Marine sunt bombardate cu inverşunare.

*

Bucureşti.—Iată ultimul comunicat francez pe ziua de 28 Septembrie:

„Nimic nou în situaţia generală. Calm relativ pe o parte a frontului. Pe drumul de la Cambrai la Arras inamicul ne-a atacat şi a fost respins spre Marincourt. La nord de Oun—şi la sud de Sommes, inamicul ne-a atacat cu violenţă la L'houset şi Champiegne, care sunt în mînile noastre.

La nord-est de Saissons au făcut de asemenea progrese. Situaţia este neschimbată la aripa dreaptă.

Incidentul ruso-afganistan

Constantinopol.—Ziarele persane sosite aci confirmă incidentul cu tunelul de la graniţa ruso-afganistană.

De mai multă vreme ruşii au făurit pe ascuns un tunel, care urma să lege oraşul de graniţa Klosk cu Horat. Emirul din Afganistan aflînd aceasta, a ordonat distrugerea tunelului. După un zvon şi-ar fi găsit moartea 2000 d lucrători ruşi, cari se găsiau în tunel.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 38 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2280.—Vineri 19 Sept. 1914

Războiul austro-sîrb

Viena.—(Oficială) Ministrul de externe comunică:

„Armata noastră sudică îşi continuă luptele ei victorioase. Ea a luat din nou numeroase tunuri şi 5000 de prizionери. Serbii au luptat pînă acuma cu bravură şi îndărjire, dar acum se înmulţesc la dînşii simptomele de sleire şi de demoralizare. O încercare de bande de a pătrunde în Sirmia, nu are nici o importanţă şi au fost respinse de trupele noastre ce păzesc frontiera. In urma succeselor repetate asupra forţelor principale serbeşti, comandamentul nostru a luat măsuri pentru distrugerea detaşamentelor sîrbeşti, care pătrunseră în Bosnia.

Luptele pe frontul Est

— Infrîngerea rusă.— Ofensiva germano-austriacă.—Comunicate oficiale.—Aprecieri.

Viena.—Ziarele vorbesc cu mult optimism de noua ofensivă austro-germană. Ruşii cu toată superioritatea lor numerică, au suferit atita în luptele din jurul Lembergului, în cît sunt acum complectamente epuisaţi. Posiţiunile strategice ocupate de trupele austriace şi germane sunt foarte favorabile ofensivei, ceia ce s'a dovedit de la prima ciocnire, care s'a sfîrşit prin aruncarea ruşilor dincolo de rîul San.

Berlin.—Pe frontul de est, ofensiva rusească de dincolo de graniţa noastră, din guvernămîntul Suvaeski, continuă. In contra fortăreţei Ostroveţului artileria noastră grea a intrat în funcţiune şi a luat parte la luptă.

Viena.—Oficial.—Ministerul de externe comunică:

„Armata noastră împreună cu cea germană a luat eri ofensiva pe ambele maluri ale Vistulei. Puternice divizii de cavalerie rusească au fost aruncate dincolo de râul San, cauzându-le perderi foarte mari. E probabil că în urma acestei înfrângeri ruseşti, atacurile ruşilor din trecătoarele Carpaţilor vor înceta în mod subit. In luptele din aceste trecători, mai ales acele de la trecătoarele Udzok şi Oekoernetzol, ruşii au fost respinşi cu perderi considerabile.

Viena.—Un comunicat oficial al marelui stat major, anunţă că generalul Auffenberg, Comandantul armatei s'a îmbolnăvit. Această ştire va provoca de sigur regrete generale.

Comunicările legaţiunei austro-ungare

Telegrame oficiale din 29 | 9 1914

In Galiţia domneşte liniştea. Ofensiva încercată de ruşi a fost respinsă energic. Mai multe masse mici ale armatei ruseşti, încercînd să pătrundă prin Carpaţi, au fost respinse pretutindeni cu pierderi mari pentru ele.

— In Serbia progresează ofensiva noastră viguros.

— In Franţa, situaţia armatei germane se prezintă cît se poate cu favorabilă. Fortăreţele sunt silite una după alta — să se predee.

*

In urma ofensivei reluate de către trupele aliate austro-ungare-germane în Galiţin se recunoaşte o mişcare violentă de retragerea trupelor ruseşti.—Lîngă Bius a fost respinsă o divizie cu cavalerie rusă cu pierderi mari pentru Ruşi.—La nordul Vistulei, forţe mari ruseşti sunt puse pe goană de către trupele austriace-ungare-germane.

Imparatul Wilhelm în fruntea armatei

Roma.—Se telegrafiază din Petrograd, că Impăratul Wilhelm a luat comanda trupelor care operează contra armatei ruse dintre Viena şi Grodno. O mare luptă se dă de Sîmbătă, pe o întindere de 100 kilometri lîngă Niemen. Cele două aripi ale armatei ruse ce se razămă pe poziţiile Ostoveţ şi Truskiriki continuă bombardarea la Ostoveţ şi acţiunea foarte violentă pe frontul Silesiei.

COMUNICARE GERMANA

Telegramă a Legaţiunei Germane din Sinaia din 30 Septembrie către Consulatul gdrman din Iaşi:

Ştirea adusă de presa Parisiană, de provenienţă din Petersburg, după care Ruşii sub conducerea lui Rennenkampf ar fi înaintat victorioşi reocupînd Soldau este în totul inventată. Armatele unite germano-austriace în marşul lor de înaintare prin Polonia sudică alaltăeri au aruncat înapoi şase divizii de cavalerie rusească. Aripa dreaptă a armatei ruseşti la sud de Vistula este în plină retragere, trecînd fluviul San cu trupe considerabile. Mai la est de Kar ruşii au încercat să înainteze. dar au fost pretutindeni respinşi sîngeros.

BUSSCHE

Războiul Franco-German

Berlin.—Marele cartier telegrafiază cu data de 29 Septembrie st. n. seara:

In Franţa, pe aripa dreaptă a armatei germane luptele continuă nedecise până acum. Pe frontul dintre apele Oise şi Meusa liniştea a fost desăvîrşită. Armata germană, care a atacat forturile pe malurile Meusei a respins atacurile duşmane venite din Toule şi Verdun.

Petrograd.—Agenţia Havas telegrafiază că după ultimul comunicat oficial de ieri nici o schimbare nu s'a produs în situaţia generală. Liniştea a fost relativă într'o parte a frontului. Totuşi s'au dat lupte între rîul Aisne şi Argonne, atacurile duşmane au fost respinse.

Asediul Anversului

Berlin.—Oficial.—Eri artileria de asediu a deschis focul în faţa cetăţei Anversului. Atacul garnizoanei din Anvers contra liniilor de impresurare a fost respins cu perderi mari.

Berlin --- Ziarul „Amsterdam Telegraph" află din Anvers, cu data de 15 Septembrie stil vechi că germanii au început atacurile, bombardînd cele trei forturi, Waelhelm, Sf. Ecaterina, şi Vavri. In mod oficial se anunţă că germanii au pătruns în timpul nopţei şi au ocupat Malines.

BUXTON LA BUCUREŞTI

Sofia. — Preşedintele comitetului balcanic Buxton, pleacă Vineri spre Bucureşti, într'o misiune identică cu acea ce a avut-o în Bulgaria.

Bombe asupra VARŞOVIEI

Berlin.—Ziarul „Berliner Tageblatt" publică o ştire a biroului Reuter, după care un Zeppelin a zburat deasupra Varşovei, aruncînd bombe.

Vapoare englezeşti scufundate

Viena.—Se tetegrafiază din Londra că amiralitatea britanică comunică că crucişătorul „Emden" a scufundat zilele aceste în Oceanul indian vapoarele „Dunărica", „Kingluth", „Riberia" şi „Torile". Echipagiul a fost condus la Columbia pe vaporul „Gystedule" care a fost şi el capturat, dar a fost apoi lasat liber să ducă echipagiul.

Cu privire la acest crucişător „Emden" despre care amiralitatea britanică nu mai ştia nimic, se comunică din Calcuta, că vaporul a lasat ancora Joi lîngă Pondişery, dar că a plecat după aceia imediat în larg.

ŞTIRI INTERNE

Bucureşti. — Se anunţă că d. P. P. Carp a plecat la Sinaia, chemat în audienţă de M. S. Regele — nu că ar fi solicitat o audienţă.

— „Adevărul" află că astăzi, în consiliul de miniştri ce se ţine, se va decide dacă şi cînd să se întrunească Consiliul de Coroană.

— D-nii Simion Mîndrescu, originar din Ardeal, profesor universitar şi Ioan Gramadă, publicist, originar din Bucovina, au lansat un apel prin care invită pe toţi romînii de dincolo, stabiliţi în ţară, să dea pilda jertfei şi în momentul în care Romînia ar fi chemată să între în acţiune, ei să formeze un corp aparte de luptători.

In acest scop se cere romînilor de dincolo să adere la o cerere prin care solicită înrolarea ca voluntari.

Editia 1-a

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ABONAMENTE
Un an . . . 50 lei
6 luni . . . 10 lei
5 BANI

ANUNTURI
Un rând pag. III 30 lei
" " " VI 20 " 5 BANI

Anul XI—No. 2880—Vineri 19 Sept. 1941

Sub directiunea lui C. Mille

Administratia: Str. Doamnei 8. Telefon: 1941 — TELEFON NO. 38

Războiul franco-german

Berlin.—Marele cartier telegrafiază cu data de 25 Septembrie ul. urmă:

In Franța, pe grija greșită a armatei germane luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne linișteș este de asemenea greșită și armata germană, care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă. Armata germană care a atacat frontul din Champagne a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

"Armata noastră luptă cu cea germană și final este victorioasă. Ea a luat din nou numeroase localități și 2000 de prizonieri. Scopul un luptei bine a-cunsă cu precădere și îndârjire, care acum se limpezește în diferite simptome de slăbire și de demoralizare. O încercare de pauză de a bătăndu în Sin-mar, un nou ciclu o importanță și au fost respinse de trupele noastre cu pierderi mari pentru ele.

Pe urmă succesele. Repetate asupra forțelor principale bazate frontului, comandamentul nostru a luat măsuri pentru distrugerea deplină a acestor forțe și a obținut victoria.

Lupte pe frontul Est

Viena.—(Oficiala) Ministerul de externe comunică:

"Armata noastră luptă și continuă luptele ei victorioase. Ea a luat din non numeroase localități și 2000 de prizonieri. Scopul un luptei bine a-cunsă cu precădere și îndârjire, care acum se limpezește în diferite simptome de slăbire și de demoralizare. O încercare de pauză de a bătăndu în Sin-mar, un nou ciclu o importanță și au fost respinse de trupele noastre cu pierderi mari pentru ele.

Pe urmă succesele. Repetate asupra forțelor principale bazate frontului, comandamentul nostru a luat măsuri pentru distrugerea deplină a acestor forțe și a obținut victoria.

Din Franța, pe grija greșită a armatei germane luptele continuă cu o deosebită violență.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Asediul Anversului

Berlin.—Oficial.—Eri artilleria de asedii a deschis focul în zona centrală Anversului. Atacul germanilor din Anvers conștia limitor de cetăței și au fost respinse cu pierderi mari.

Războiul franco-chinez

Berlin.—Marele cartier telegrafiază cu data de 25 Septembrie ul. urmă:

In Franța, pe grija greșită a armatei germane luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

BUXTON LA BUCUREȘTI

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

ȘTIRI INTERNE

Bucureștii — Se anunță că d. P. P. Carp a primit la Sinaia: chemat în audiența de M. S. Regele — un ca ar fi solicitat o audiență.

— "Adevărul" afla că astăzi, în consiliul de miniștri ce se ține, se va decide dacă și cînd se va întruni Consiliul de Coroană.

— D-nii Simion Mindrescu, originar din Arcadie, profesor universitar și Ioan Cramada, baptiștii, originari din Bucovina, au trecut cu avei prin care invăța pe toți romînii de dincolo, și pentru ei în fața se vor bucura de toți romînii de dincolo, și pentru ei în momentul în care Romînia și-a chemat și în acest scop se vor romînilor de dincolo și se vor bucura de un corp aparte de infanterie.

În acest scop se vor romînilor de dincolo și se vor bucura de o carte prin care solicita intrarea în voluntari.

COMUNICARE GERMANA

Telegrama oficială din 25/9 1941

Berlin.—Marele cartier telegrafiază cu data de 25 Septembrie ul. urmă:

In Franța, pe grija greșită a armatei germane luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Comunicatul japonezilor asupra-rusiei

Telegrama oficială din 25/9 1941

Berlin.—Marele cartier telegrafiază cu data de 25 Septembrie ul. urmă:

In Franța, pe grija greșită a armatei germane luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Impăratul Wilhelm în Germania

Berlin.—Marele cartier telegrafiază cu data de 25 Septembrie ul. urmă:

In Franța, pe grija greșită a armatei germane luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

Din Berlin, 18 Sept. se anunță: Ministerul de externe comunică:

Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Pe frontul din vestul Oise și Aisne luptele continuă cu o deosebită violență. Armata germană care a atacat frontul pe Marna și a fost respinsă cu pierderi mari.

BUSSCHE

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni „ . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2280.—Vineri 19 Sept. 1914

PENTRU IMPARAT!

Ziarul *Viaţa Nouă*, organul partidului naţional romîn din Bucovina, publică următoarele:

Europa întreagă este cuprinsă în flacări. O dîră lungă de sînge se întinde dealungul ei, pornind din urgisitul Serajevo unde o ceată organizată de asasini a vărsat sîngele nevinovat al neuitatului arhiduce Francisc Ferdinand şi al vitezei sale soţii.

Uneltirile criminaie, conduse tainic din regatul Serbiei, ajunsese pe calea să prăbuşească bazele ordinei de stat în sudestul Monarhiei, ameninţînd liniştea şi integritatea ei. Atunci împăratul, spre a pune capăt provocărilor neîncetate ale Serbiei, spre a asigura liniştea internă şi pacea din afară, spre a păstra neştirbită cinstea şi demnitatea imperiului, a chemat la arme popoarele sale, ca ele să-şi împlinească cea mai sfîntă şi mai măreaţă datorie.

S'a dezlănţuit războiul cel mai crincen şi mai sîngeros.

Austria se luplă pentru o cauză dreaptă şi sfîntă.

Alăturea de ea se luptă cei mai credincioşi prieteni şi tovarăşi de arme, Germanii, cari îşi dau bine sama că de la soarta Austriei atîrnă durata rolului cumpănitor ce l-a dobîndit imperiul german în concertul marilor puteri ale lumii.

Cuprinşi într'un stat de cea mai înaltă şi perfectă organizaţie, înzestraţi cu un fond nesecat de vigoare morală şi corporală, stăpîniţi de avîntul gigantic al culturii şi civilizaţiunii, în care se manifestează cu atîta răsfăţare geniul acestui popor, Germanii s'au încins fără preget, gata să învingă sau să se piardă.

Unite în frăţească tovărăşie, Austria şi Germania stau umăr la umăr ca să apere cultura europeană de despotismul asiatic, care a pornit cu atîta urgie să strivească totul ce i se va opune în calea triumfală spre malurile Bosforului şi ţărmurile Adriaticei.

S'a pus Anglia, ţara afacerilor reale, de partea duşmanilor civilizaţiunii europene. Înţelegem, căci ea e cuprinsă de groază cînd vede crescînd fără încetare influenţa şi preponderenţa rivalilor germani. Zice doară un mare filozof englez că: „munca pentru muncă este o absurditate", dacă nu aduce foloase reale, şi pe urma acestui crîncen război foloasele vor fi numai ale Angliei, Franţa şi Germania rămînînd cu puterile istovite.

Ne umple însă de adîncă mîhnire dacă şi Franţa, cea mai aleasă dintre surorile de viţă romană, s'a pus de partea despotismului moscovit, Franţa care prin secoli dearîndul a păşit cu vrednicie în fruntea civilizaţiunei şi a dezrobit omenirea, aducîndu-i libertatea şi egalitatea. A făcut-o, fiind mînată de o pornire nepotolită de revanşă şi răzbunare, şi ne mîngîie numai convingerea ce avem că pe urma înfrîngerii despotismului dur şi fără îndreptăţire morală, Franţa se va alege cu mai mari foloase pentru viitor decît din izbînda armelor sale.

Pentru noi Romînii, existenţa şi dezvoltarea noastră naţională este necondiţionat legată de existenţa şi prevalarea elementului german în centrul Europei. Pentru Germania, elementul romînesc dintre Nistru şi Dunăre, va trebui să rămînă pururea un obiect de atentă solicitudine, căci el este destinat prin situaţia sa geografică să-i fie un valoros şi preţios tovarşă în vecinica luptă ce-o aşteaptă în contra slavismului; pentru Colosul din Nord însă Romînii nu vor fi de cît numai o piedeeă în mersul lui spre Constantinopole, o piedică pe care prea lesne o va înlătura, lăsîndu-i să se cufunde în noianul slavismului.

Iar pentru noi, Romînii Bucovineni, soarta Austriei este şi soarta noastră; aceasta este convingerea nestrămutată nu numai a lumei noastre intelectuale ci şi a întregului neam Romînesc din Bucovina pînă în păturile cele mai largi ale poporului. Cu inimele învăpăiate de însufleţire au pornit ai noştri pe cîmpul de luptă ca să aducă jertfă sîngele lor întru apărarea tronului şi a patriei. Nimeni n'a lipsit dela datoria sa; au mers cu toţii pînă la unul şi vitejia eroică cu care s'au luptat regimentele romîneşti pe cîmpiile sîngeroase de luptă din Serbia, Galiţia şi Bucovina, trebuie să ne umple de mîndrie şi să ne însufleţească de admiraţie şi recunoştinţă pentru bravii noştri ostaşi.

De asemenea vitejie este vrednic uumai acela care la vatra părintească şi la sînul mumei sale a învăţat să-şi iubească patria mai pre sus de toate, o iubire care se concentrează şi simbolizează în persoana blîndului şi bunului împărat din Viena.

Femeile romîne din sudul Bucovinei, la sate şi oraşe, în fiece Duminică şi sărbătoare pun mînă dela mînă şi plătesc preotului, ca la sfîrşitul slujbei dumnezeeşti să le citească un Acatist „pentru Impăratu". Părinţii cari au feciori duşi în luptă, asemene fraţii şi surorile pentru fraţii şi surorile de pe cîmpul de bătaie plătesc preotului slujba obicinuită rugîndu-l să pomenească: „pe Impăratu Francisc Iosif şi pe credincioasa sluga sa", numind numele celui plecat în războiu.

Se poate oare o manifestare mai duioasă şi mai înălţătoare a sentimentului patriotic, decît aceste slujbe şi rugăciuni „pentru Impăratu"?

Mici Polemici

Celebrul tablou «Mona Lisa» al lui Davinci a fost strămutat dintr'o sală a Luvrului — la Toulouse.

Tabloul l'a luat, mai an, un italian şi l'a readus. Dar de l'o lua un neamţ, nu mai revine la Paris...

*

De ce vor sufragetele să se înroleze în armata engleză?

— Unele din ele vor fi sperînd să mai poată cădea în... braţele duşmanului.

*

Se anunţă că un ziar din Capitală va publica lista ziariştilor cari au „trecut" pe la diverse legaţii străine.

— Ar fi, adecă, legaţi cu legaţiile pentru convingeri dezinteresate.

*

Intr'o nouă consfătuire profesorală din Capitală s'a hotărît a nu se mai face întruniri şi manifestaţii.

Deci adio «Carpaţii» (berăria), adio «Dacia» (sala...)!

*

Mîne seară dăm o dovadă nouă de neutralitate.

Altfel nu s'ar fi putut cînta cu brio „Polonia nu piere!" fără să se supere cel puţin trei Mari Puteri...

*

In „Adevărul" de aseară în articolul profesorului I. Ursu cetim dedesubtul clişeului: D. I. Rusu.

Noroc că nu s'a întîmplat eroarea într'un ziar ruso-fil!

Lipsa de lemne

— Concentraţi şi mobilizaţi —

In ultima şedinţă a comitetului de azistenţă, s'a discutat în chip mişcător şi asupra momentului în care poate se va desfăşura acţiunea ţărei: apropierea iernei. Vîntul de toamnă suflă cu asprime şi dintr-o zi în alta iarna, cu toate greutăţile, va veni să-şi arăte colţii. Cu drept membrii comitetului şi-au pus întrebarea în ce chip se va veni în ajutorul familiilor celor eventual mobilizaţi, pentru a le feri de asperităţile iernei. Se înţelege că toţi au căzut de acord ca să se împartă şi lemne.

Dar de unde lemne? Primarul, cu date la îndemînă, a arătat că depozitarii de lemne, din motive economice, nu s'au aprovizionat cu cantitatea de lemne necesară oraşului, şi nici nu se găsesc lemne tăiate prin păduri. Nevoia normală pentru Iaşi ar fi de 3000 vagoane, pe cînd în realitate nu se găseşte o aprovizionare de cît de 700 vagoane.

Pentru a evita deci o adevarată calamitate, administraţia comunală a început o acţiune care urmăreşte cumpărarea cantităţei de lemne pe socoteala comunei şi înfiinţarea de depozite comunale, unde preţul lemnelor să nu sufere nici un fel de urcare.

In discuţiile ce s'au urmat, s'a adus la cunoştinţa comitetului că strîngerea fondurilor se face în mod mai anevoios, de cît în anul trecut. La aceasta un membru din comitet, propuse a se reduce quantumul de ajutor, de oarece astăzi nu e de cît o simplă concentrare şi nici de cum o mobilizare.

Propunerea n'a găsit ecou,—mulţumită puţinelor dar mişcătoarelor cuvinte zise de d. colonel Liciu, care a arătat că ori mobilizare, ori concentrare, soldatul tot îşi părăseşte familia, care deci trebue ajutată.

D.

Ştiri din străinătate

Cinematograful şi războiul. — Ştirea morţii popularului erou al cinematografului Pathé-Frères, Max Linder, aduce la ordinea zilei iarăşi chestia războiului în legătură cu cinematograful.

Intru cît spectacolele cinematografice au devenit „pînea cea de toate zilele" pentru foarte multă lume iubitoare de spectacole instructive, unii se întreabă cum se alimentează la noi atîtea întreprinderi cinematografice.

Din sursă „Pathé" ni se spune că filmele cele mai multe se aduc actualmente din Budapesta unde autorităţile interzic reprezentarea filmelor franceze. Aceste din urmă se exportează „pour l'Orient" şi de dînsele profităm şi noi în largă măsură.

*

Cifre suggestive. — In mica statistică reprodusă eri, în această rubrică, după o lucrare socială din 1911 se prevedea că Germania va avea 20 milioane mărci cheltueli zilnice în caz de războiu. După informaţii curente se afirmă însă că ea cheltueşte 60 de milioane mărci pe zi. Probabil că şi cheltuelile celorlalte state beligerante au crescut proporţional.

NOTA ZILEI

Amazoane în luptă.

Englejii cei practici ar fi pe cale să cadă în ispită, ori măcar în imprudenţă.

Un mare număr de sufragete roagă să li se permită a se înrola ca voluntare în armată.

S'ar putea ca sufragetele amazoane, făcînd... gură să pună pe fugă pe nemţi. Dar englejii ar face o proastă afacere. Invăţînd să poarte arma şi să uzeze de glonţi ele vor fi de două ori primejdioase. Odată periculoase ele au devenit de mult, după cum s'au convins atîţia miniştri britanici cari au simţit pumnii, ori biciurile sufragetelor d-nei Pankhurst...

OAMENI ŞI LUCRURI

Gînduri şi rînduri din Franţa

O singură cursă de poştă ne aduse, acum 2—3 zile, trei cărţi poştale, a căror culoare particulară ochiul o recunoaşte şi o traduce neîntîrziat: Franţa!

Pornite la date foarte diferite şi din localităţi deosebite—ele s'au întîlnit în cine ştie ce punct, în cine ştie ce cutie de poştă pe vr'un vapor, ori într'un tren pînă să ajungă—după o lungă zăbavă—la destinaţia lor.

Acea din Bordeaux, plecată la 7 Septembrie, ajunsă la 24 ne spune — aci e traducerea, fireşte:

«Vă scriu de aici unde ne-am retras pentru cît vor dura ostilităţile. Suntem mai liniştiţi de cît la Paris. Vom avea încă de sigur, grele clipe de trecut, dar ce se face contra soartei? Pînă în ultimul moment speram cu toţii că nu va fi războiu; dar brutala Germanie n'a vrut să-l evite. Moralul în Franţa e excelent şi toată lumea speră în victoria finală a Franţei...«

Celelalte două, din Lille. Una cu data de 18 August. O fiică—soţie de artist—scrie mamei sale,—traducem iar, fireşte:

«...De-o lună n'am mai primit nimic; ştiu că sunt întrerupte toate comunicaţiile. Dacă vrei să-mi dai ştiri—şi te rog mult să mi dai—scrie-mi deschis şi în franţuzeşte cu indicaţia «Chemin de Russie». Aci trăim anevoie, de o zi pe alta, căci stabilimentul unde cîntă M... este închis, ca şi toate celelalte localuri şi ajutoare nu putem cere nici primăriei, nici consulatului. E dureros—şi cît oare o să mai ţină! Ştie Dumnezeu... Dar sfîrşit tot o să aibă această stare nenorocită...».

Cu data de 9 Septembrie:

«...Biată mamă! In ce griji trebue s'o duci tu pe acolo, gîndindu-te la noi! Cît aşi vrea să te liniştesc... N'aibi nici o frică, dragă mamă, suntem într'un oraş deschis, viaţa nu ne este ameninţată,—trăim însă foarte greu, numai cu pînea care ni se dă gratuit şi cartofe,—atît!..»

De sigur, nu sunt prea vesele cărţile deschise—singurele care se pot scrie acum. Dar, ori-cum, ele aduc semne de viaţă de departe şi atîta e deajuns, e liniştitor în vremile aceste pline de primejdii şi de lacrimi.

Rodion

Biserica romînă obiectul unei atenţii speciale

Suntem în situaţia de a afirma că biserica română şi în special mitropolia Moldovei, a fost obiectul unei deosebite atenţiuni din partea cercurilor diplomatice din Rusia.

Astfel I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei a primit zilele aceste o foarte cordială telegramă din partea d-lui Sassonov, ministrul de externe al Rusiei. Acelaş inalt prelat a primit, tot zilele aceste, două foarte cordiale adrese din partea mitropolitului din Nijni-Novgorod şi a celui din Kiev.

Acesta din urmă însoţeşte adresa cu o înştiinţare că a trimis ca dar Mitropoliei Moldovei o icoană de foarte mare preţ.

*

In legătură cu acestea, putem spune că I. P. S. S. Mitropolitul Pimen care urma să fie primit zilele aceste în audienţă de Suveran, a fost primit—din cauza indispoziţiei Regelui—de către M. S. Regina, in numele Suveranului.

INFORMAŢII

■ *Ziarul* Viaţa nouă, *organul partidului naţional din Bucovina, care încetase un moment apariţia a reapărut în Suceava.*

Iată cum anunţă Viaţa nouă *acest fapt:*

„In urma gravelor evenimente care se desfăşură în nordul ţării noastre, apariţia jurnalului a fost întreruptă. Reîncepem cu numărul de astăzi din nou activitatea noastră publicistică — de astădată în vechea Suceavă— şi vom scoate pe lîngă numărul de Duminecă un număr suplimentar în fiecare Joi, spre a aduce cele mai noui informaţiuni de pe cîmpul de războiu.

■ **Italia invadată de agenţi germani.** — Iată ce citim în „Secolo" din Milan:

Italia — de ce s'o ascundem? — este invadată zilele acestea de agenţi germani veniţi la noi cu un mandat precis: a răspîndi impresiunea că Germania va eşi de sigur victorioasă din giganticul conflict, şi că activitatea sa comercială şi industrială nu va fi nici împedecată, nici vătămată de războiu. Această campanie, începută de abia, şi asupra căreia posedăm probe îşi propune un dublu scop: în primul loc a influenţa spiritul public italian; în al doilea loc fiindcă Italia este singura ţară de unde radiază acum noutăţile despre războiu, să se influenţeze începînd cu Italia, opinia celorlalte ţări neutre europene şi chiar a acelor depărtate de Europa. Este o muncă de necrezut ce se desăvîrşeşte cu abilitate.

In rezumat ni se zice: „Vedeţi, noi suntem deja învingători. Fiind cu noi, chiar în caz că ne păstraţi o neutralitate simpatică şi binevoitoare, aveţi totul de cîştigat. Dacă vă duceţi cu ceilalţi, riscaţi să perdeţi totul.

De aceia credem că e bine ca publicul să se păzească contra acestor ademeniri insidioase şi periculoase, ce ne vin din Germania.

■ **Şcolare.**—Au fost numiţi de Minister pe ziua de 1 Sept. a. c. următorii ajutori-învăţători, cu titlul provizoriu:

Vasile Sterienescu—Gropniţa—Bulbucani—Iaşi, Nicolae Georgescu—Buznea—Gănesti—Iaşi, Maria Popovici—Vlădeni—Botoşani, Anton Frunzetti—Leorda—Dolina—Bot., Gh. Romanescu—Dracşani—Cerkejen.—Bot., Anton Vrinceanu—Cîneşti—Vaslui, Aglaia Pavlov—Ştioborăni—Vaslui, Cleopatra Palade—Vultureşti—Vaslui, Ion Plesnilă - Hărleşti—Prişcani—Roman, Titus Lăzărescu—Herţa—Dorohoi, Mihai Chifirnic—Lozna—Talpa—Dorohoi, Haralamb Sandovici—Tărnauca—Doroh. Mihai Rizac—Zvorîştea—Dorohoi, Mihai Sandu—Codreni—Doroh., V. Alexandrescu—Moişa—Suceava.

— A fosf detaşată pe 1 Septembrie d-ra Smaranda Timotei de la şc. No. 1 Tg. Burdujeni la No. 2 băeţi Tg. Neamţ la catedra d-lui Mrejaru revizor şcolar, iar la Burdujeni s'a numit suplinitoare d-ra Emilia Simionescu.

— La şc. primară din Sofia fiind libere un loc de institutor şi altul de institutoare doritorii de a fi detaşaţi acolo, vor petiţiona Ministerului.

— D-ra Aglaia Popescu normalistă cu diplomă, a fost numită pe 1 Sept. învăţătoare cu titlul provizoriu la şc. din Voineşti-Iaşi post II-lea.

— Au fost transportaţi pe1 Septembrie: Maria Zalomir pe la Cărligi la Oniceni-Roman; Nicolae Negoiţă de la Sarighiol-Tulcea la Fîntînele post I Iaşi; Natalia Fedeleş de la Bădeni postul II la Cotnari postul III-lea care s'a rîdicat la 120 lei, scoborîndu-se Bădenii la 80.

Au fost numiţi suplinitori pe 15 Sept. în jud. Roman: Aurelia Balan la Bahna, Petru Tebeica la Boteşti, Natalia Vartic la Butnăreşti, Leontina Simionescu la Hociungi.

■ **Reînfiinţarea examenelor?** — Din ultimul număr al „Vieţei Noui" aflăm că ministrul de instrucţiune publică a numit o comisiune care studiază reforma învăţămîntului secundar. In principiu s'ar fi admis reîntroducerea examenului.

Pirvitor la învăţămîntul secundar se găsesc instructive şi numeroase date şi tabele statistice în cartea d-lui I. Botez „Studii şi Observaţii" editată de „Viaţa Romînească".

Nu numai în clasa IV-a, la liceul naţional, ci şi în clasa II şi III-a direcţia a admis cîte 5 elevi peste numărul regulamentar de 50. Locurile s'au dat elevilor cu medii mai mari.

Astăseară un important grup de medici locali va avea o consfătuire în legătură cu evenimentele la ordinea zilei.

Afară de pescăria Statului înfiinţată în Iaşi, se vor mai înfiinţa încă două pescării, tot ale Statului.

D. Cezar Popovici, de curînd înscris în baroul iaşan, a depus astăzi legiuitul jurămînt.

Din partea d-lui inspector general Valaori a sosit astăzi la liceu şi la gimnazii cîte o telegramă în chestia cererei elevilor de a se mări numărul locurilor.

Telegrama sună textual: «Procedaţi strict conform regulamentului".

Noul volum al d-lui Ion Botez: «Studii şi Observaţii" cu următorul cuprins: Două comedii vechi engleze cu un erou moldovan; Odiseia unui prinţ moldovan; Un accident suggestiv; Shylock; Iubire tragică—Romeo, Juliet, Othello—; Cetind pe Bergson.—Pe marginea unei cărţi engleze; Sir Lubbock; Asupra unor incidente de presă din Anglia; Păreri despre Romîni în presa şi literatura străină; Patronajul în literatură...; „Isprăvile lui Păcală"... şi ale altora; Paralelismul metodologic dintre limba maternă şi limbile moderne; Rolul şi organizarea Senatului; Cum se prezintă chestia rurală în Anglia; Analfabetismul rural la noi; Caracterul şi răspîndirea învăţămîntului secundar; Scriitori engleji despre Romîni; O scurtă privire asupea Neolatinilor din „Răsăritul apropiat".

„Domnul vînează", adaptare splendidă după scrierea „Monsieur Chasse" de Georges Feydeau, celebrul autor parizian, este titlul principal al noului şi interesantului program cinematografic Pathé-Frères, ce se reprezintă astă seară Joi în sala Circului Sidoli.

«Domnul vînează», e o splendidă comedie în 4 părţi mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Insăşi această comedie a fost jucată cu mult succes pe scena teatrului din Bucureşti.

Mai sunt cuprinse în noul program:

MIREILLE, după scrierea celebrului autor provensal Frederic Mistral.

O comedie cu proces, scene foarte comice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri 18 Sept.: Suferinţele unei regine» cu d-ra Gabrielle Robinne în rolul principal. Film parizian de mare artă. Mai toate celebrităţile scenelor pariziane interpretează rolurile şi maiştri-decoratori au contribuit la grandioasa lui montare.

DD. vizitatori sunt cu inzistenţă rugaţi să accepte fără ezitare minima taxă a timbrului pentru concentraţi, care constă în 5 bani pentru bilete pînă la 1 leu—şi 10 bani pentru bilete de la un leu în sus.

Scopul acestor timbre este atît de măreţ, că cea mai mică obiecţiune nu poate fi justificată.

Teatrul Naţional

Turneul Companiei Lirice Romînă

„GRIGORIU"

Se va juca în stagiunea de iarnă 1914
Un ciclu de 20 reprezentaţii serale şi trei

MAT NEURI

Prima reprezentaţie pentru deschiderea stagiunei

VINERI 19 SEPTEMBRIE 1914

POLONIA NU PIERE

(Polenblut)

Operetă în trei acte; muzica de Oscar Nebdal

Sîmbătă 20 Septembrie 1914

MICUL REGE

Operetă în 3 acte muzica de Em. Kalman

Duminecă 21 Septembrie 1914
în matineu ora 2 jum.

LILIACUL

Operetă în 3 acte muzica de I. Straus

Duminecă 21 Septembrie 1914
Ora 8 şi trei şferturi seara

MASCOTTA

Operetă 3 acte muzica de Ed. Audran

Luni 22 Septembrie 1914

COWBOY-UL

Operetă în 3 acte muzica de V. Iacobi

Marţi 23 Septembrie 1914

INTRE 12 ŞI 1

Operetă 3 acte; muzica de Walter Goetzl

Mercuri 24 Septembrie 1914

FRUMOASA ELENA

Operetă în 3 acte muzica de I. Offenbach

Biletele la Agenţia Teatrală Thalia Maximovici.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA**, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit).*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

La trecătorile Carpaţilor

— Trecerea ruşilor a fost zădărnicită —

Viena 30 | 9. — Agenţia telegrafică ungară află din Ungvar că un ofiţer superior de stat major german a comunicat ieri şefului comitatului din Ung., că în luptele din Uszok, pentru apărarea trecătorilor Carpaţilor, ruşii au suferit pierderi serioase.

Actualmente nici un rus nu se găseşte pe teritorul comitatului Ung.

Armata sârbă vrea să depună armele

Viena. 30 | 9—„Sudslavische Corespondenz" află că prizonierii sîrbi sosiţi la Serajevo povestesc cu toţii că numai o mică minoritate dintre ofiţerii sîrbi mai vrea să continue războiul şi—împinsă de Rusia—mai menţine rezistenţa armatei, dar cu sforţările cele mai mari.

Majoritatea populaţiunei şi a armatei e de mult sătulă de războiu şi gata să depună armele.

Lipsa de ajutoare medicale în Serbia

Viena 30 | 9. — „Politische Correspondenz" află din Salonic că acolo s'a semnalat în repeţite rînduri că în Sarbia e lipsă de hirurgi, de infermiere şi instrucţiuni sanitare şi de pansamente. In ultimul timp, această lipsă a fost simţită şi mai mult şi nu se mai ştie unde să se îndrepteze bolnavi şi răniţii sîrbi.

Se zice că guvernul sîrb ar fi rugat guvernul grec să pună spitalele greceşti la dispoziţia răniţilor şi bolnavilor sîrbi, dar că guvernul de la Atena ar fi refuzat.

Abdicarea regelui

Bucureşti.—In „La Roumanie" de astă seară, va apărea un articol datorit d-lui C. Disescu, în care se discută chestia abdicărilor de la tron.

Scufundarea celor 4 vapoare engleze

Roma. — Se confirmă din Londra ştirea despre scufundarea celor patru vapoare engleze de către încrucişătorul german «Emden».

Suspendarea unui ziar

Roma. — Ziarul «Mesagero» reproduce după Daily Mail ştirea, cum că autorităţile germane au suspendat apariţia ziarului socialist Vorwerts.

De ce s'au închis Dardanelele ?

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" află din sursă diplomatică cauza închiderei Dardanelelor

Duminecă flota turcă a eşit în larg, însă a fost somată de flota engleză de a reintra. Flota engleză a tras cinci focuri. Faţă cu aceasta Poarta a ordonat închiderea Bosforului, care a rămas închis 24 ore.

Plecarea d-lor Istrati şi Diamandi

Roma. — D-nii Istrati şi Diamandi au părăsit Capitala Italiei.

Luptele din Polonia rusească

Petrograd.— Un comunicat oficial din 15 curent zice:

„Trupele ruseşti duc lupta lîngă Augustoff şi Kokitievo. In ziua de 24, ruşii au ocupat Simeno şi Leipnni. Duşmanul a fost respins spre Suvalki. Ofensiva rusă continuă. Germanii continuă a bombarda Ostroveţul. In ţinutul Suskin şi în împrejurimele oraşului Andrev se anunţă mici ciocniri.

Atacul de la Peronne

Roma.—Ziarul „Mesagero" află din Paris, că germanii cari au luat ofensiva la Peronne, continuă atacul pe linia Peronne-Lafigny. Ziarul adaugă că luptele în regiunea Meusei de Sus, continuă în grele condiţiuni, din cauza ceţei şi a mlaştinelor.

INTREVEDERI

Bucureşti.—D. Nicu Filipescu a făcut azi o lungă vizită d-lui Take Ionescu.

Tot azi d. Brătianu a vizitat pe d. Take Ionescu, care în astă-seară se'ntoarce la Sinaia.

D. Costinescu revine asupra demisiei

Bucureşti. -- Sînt în măsură a vă comunica faptul pozitiv — fără putinţă de a fi desminţit — că d. Emil Costinescu, care era demisionat de 10 zile, şi-a retras demisia.

Asupra cauzelor şi a condiţiunelor în care s'a făcut această retragere vom avea ocazia să revenim pe larg fiindcă de chestiunea ratragerei acestei demisiuni se leagă multe lucruri care vor avea mare înrîurire asupra faptelor ce ulterior se vor fixa.

Trenul Constantinopol-Budapesta

Bucureşti. — Direcţia căilor ferate romîne, au telegrafiat azi celei din Constantinopol, că propunerea ei cu privire la înfiinţarea unui tren special Constantinopol-Budapesta a fost acceptată.

S'a şi procedat la modificarea orariului trenurilor de la Ramadan-Ginrgiu.

ZAPADĂ

Sinaia.—De eri ninge în munţii de la Sinaia şi Predeal.

Războiul după ştirile din Rusia

Petrograd.—Se telegrafiază din Ostende că regiunea din Bruxelles este inundată. Trupele germane ce vin de la sud, sunt extrem de obosite.

*

Ziarele din Paris anunţă că ziua victoriei definitive a trupelor franceze se apropie.

*

Aci se afirmă că aripa dreaptă a armatei germane, a fost cu desăvîrşire înfrîntă.

*

Ziarele anunţă că lipsa de lume, provoacă în Germania o impresie rea—ceia ce se remarcă în comentariile ziarelor.

Astfel „Frankfurter Zeitung" zice că zilele grele au sosit. Ar trebui să ne gîndim la o pace onorabilă.

La aceasta răspunde ziarul TIMES, că la aceasta ar fi trebuit să se gîndească Germania înainte de a fi năvălit în Belgia şi Franţa.

*

Primăria din Munchen a redus consumaţia pînei şi a cărnei la minimum.

*

La Viena s'au constatat mai multe cazuri de holeră.

*

Petrograd.—Moştenitorul tronului austro-ungar se află la Cracovia.

O odae ŞI ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.* STR. SĂRĂRIE 93.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel

AVOCAT

Strada Sărărie 127

Orele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

DR. HALPERN

IAŞI, STRADA POMIR 6,

(Casa Dr. Finkelstein)

VECHIU MEDIC PARIZIAN

BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —

Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.

T. Ivanof

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de inchiriat.

Str. CAROL No. 42, etajul de jos.

Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2281.— Simbătă 20 Sept. 1914

Consiliul de miniştri. — Probabila renunţare la Consiliul de Coroană

Bucureşti.--La Consiliul de miniştri ce a avut loc eri şi care a ţinut 3 ore, d. I. Brătianu a făcut noi comunicări asupra situaţiei externe. Discuţia va continua şi în Consiliu ce se ţine astăzi.

In legătură cu cele petrecute la Consiliul de miniştri, ziarul „Adevărul" spune că pare că se va renunţa la Consiliul de Coroană.

INTREVEDERE

Bucureşti. — D. Take Ionescu a avut eri o lungă intrevedere cu d. N. Filipescu, la locuinţa fostului ministru de războiu.

Luptele de la Verdun

Berlin.—Oficial.—Eri au avut loc la aripa dreaptă germană lupte fără rezultat decisiv. Incercările de eşire din Verdun şi Toul au fost respinse

Francezii ocupă Cambrai

Moscova.- Ziarul Ruskoe Slovo **spune că francezii au ocupat localitatea Cambrai, în apropiere de frontiera belgiană. Armatele aliate au rupt linia aripei drepte germane.**

Situaţia beligeranţilor

Paris.—Un comunicat oficial anunţă: „Nici o schimbare n'a avut loc în situaţia beligeranţilor".

Holera şi dizenteria în armata ungară

Bucureşti.—După ştiri sosite aci, pe lîngă holera şi dizenteria face mari ravaţii în rîndurile armatei ungare.

REZBOIUL DIN JAPONIA

Londra.—Se anunţă în mod oficial, că în ziua de 15 Septembrie forţele aliate operînd contra oraşului Singh-Thao au atacat poziţiunile situate la 4 chilometri de linia principală de apărare a inamicului.

Cu tot focul viu al duşmanului, aliaţii, la 15 Septembrie în amează, au respins pe inamic din poziţiuni şi au ocupat tot terenul dominînd linia principală de apărare a germanilor.

Germanii ameninţă România

Odesa.—Ziarul „Novoye Vremja" afirmă, că ambasadorul german la Constantinopol a declarat ministrului plenipotenţiar romîn, că în cazul cînd România va porni contra Austro-Ungariei, vasele „Goeben" şi „Breslau", sub pavilion german vor bombarda portul Constanţa.

Odessa. — Ziarele ruseşti află că presa germană ameninţă România, şi spun că în cazul cînd România va porni contra Austro-Ungariei, atunci Bulgaria şi Turcia vor ataca România.

Pierderi austriace

Viena.—„Wiener Journal" spune că Austria a perdut până acuma 12 generali.

Oraşul Budapesta e plin cu fugari.

Peste 80.000 de răniţi sunt internate numai la Viena şi Triest.

De pe cîmpul de răsboiu oriental

Berlin. — Oficială. — De pe cîmpul de răsboiu oriental se anunţă că incercările făcute de ruşi de a pătrunde dinspre Niemen în gubernia Suvalski, luată în stăpânire de germani, au fost respinse. Artileria grea germană bombardează cu succes forturile cetăţei Ostroveţki.

Aeroplanele germane

Mosoova. — Ziarul „Ruski Vjedemoski", află că trei aviatori germani, plecînd de la Czehotan au sburat peste oraşul Petrokoff, Ruşii au tras asupra lor şi aviatorii germani au căzut la pămînt. Unul a fost ucis, iar ceilalţi doi făcuţi prizionieri.

Asediarea Anversului

Berlin.-Oficială-Asediarea Anversului face progrese considerabile. Artileria grea germană a luat sub focul ei forturile Vahelm şi Vavres. Oraşele Moll şi Malines sunt în mânile trupelor germane.

Aprecieri militare

Roma.—Din Niş se comunică că ofensiva în direcţia Serajevo continuă, deşi întâmpină grave dificultăţi.

Ziarul „Tribuna" crede a şti că iminenta cădere a Anversului are o deosebită importanţă şi constitue un grav neajuns pentru belgieni.

Pe lângă aceasta dispare singurul mijloc prin care belgienii puteau ameninţa comunicaţia trupelor germane.

In ce priveşte campania germană în Rusia, ziarul crede că ea nu va avea un rezultat practic, de cât doar dacă ocupând linia Gredno-Wilna, germanii vor tăia legătura dintre Varşovia şi Petrograd.

Serbări la Constantinopole

Constantinopole.-Eri fiind prima zi de la desfiinţarea capitulaţiilor mari serbări au avut loc în diferitele părţi ale oraşului.

De ieri funcţionează birourile vamale, care încasează 15 la sută din valoarea mărfurilor drept taxă de vamă.

De la comitetul consultativ conservator

Bucureşti.—Ziarul „La Politique" vorbind de întrunirea comitetului consultativ conservator, zice:

— „Din discuţia comitetului consultativ al partidului conservator ce a continuat eri dimineaţă, rezultă că există un acord asupra atitudinei pe care trebue să-l aibă faţă de situaţia externă. Şeful partidului se va întîlni în curînd cu şeful partidului se va întîlni în curînd cu şeful guvernului, şi va discuta asupra chestiilor la ordinea zilei, după care va solicita o audienţă la M. S. Regele.

Comanda de arme în Austria

-- România posedă cea mai bună armă din Europa --

Bucureşti.--Ziarul oficios VIITORUL ocupîndu-se de cele relatate de ziarul ADEVĂRUL cu privire la comanda de arme făcută în Austria, spune că transportul a fost predat unei comisiune speciale de ofiţeri romîni, şi Romînia posedă cea mai bună armă din Europa.

Intârzierea în sosirea comandei n'are nici o legătură cu cele ce spune ADEVĂRUL şi nu lipseşte nici o piesă.

Mai departe VIITORUL spune: „La pirotecnia armatei nu se putea nici constata nici verifica această pretinsă lipsă, de oare-ce armele au fost predate direct depozitelor de muniţiuni din Tîrgovişte, de unde au fost distribuite corpurilor respective.

Armele nu au trecut pe la Pirotechnia, care nu are nici un amestec în comanda de arme făcută în străinatate. De altfel comanda făcută a fost recepţionată de o comisie de ofiţeri romîni. Ori nici comisiunea, şi nici depositul din Tîrgovişte n'a constatat vre-o lipsă.

„Viitorul" încheie asigurînd publicul romîn, că noi avem cea mai bună armă din Europa.

TURCIA SE PREGATEŞTE SE ATACE EGIPTUL

Viena. - Din Odesa se află că Enver-Paşa, Ministrul de război al Turciei, pregătind războiul contra Rusiei, ar vroi să atace şi Egiptul.

BOMBE

Petrograd.—Un Zepellin a zburat deasupra oraşului Bialostok aruncînd bombe. Mai mulţi copii de şcoală au fost ucişi.

Fălticenii în flacări

Fălticeni.—Astă noapte, la ora 1 jum., a izbucnit un îngrozitor incendiu, în strada Mare. Focul a luat naştere de la o cârciumă şi s'a întins cu o repeziciune uimitoare, mistuind casele de ambele părţi.

Până la oara 9 jum. dim. au ars peste o sută de case şi focul continuă cu furie fără ca să se fi putut începe localizarea.

S'a chemat ajutoare din alte oraşe şi pentru ora 11 se aşteaptă pompierii de la Roman.

Victime omeneşti sunt un copil şi doi soldaţi.

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2781.— Sîmbătă 20 Sept. 1914

Războiul şi opinia publică

Cînd se întreprinde o campanie pentru o acţiune oare-care, fie ea şi războinică, cel întâi motiv ce se aduce în favorul ei, e că aşa cere opinia publică.

Dar ce poate fi mai variabil de cît această opinie publică? Eroul de astăzi este terfelit mîne, în numele ei.

Astăzi ea vrea numai de cît războiul. Vină însă primile ştiri de omoruri, de lipsuri şi mizerie şi se va vedea cît de repede dînşii trece de la o extremă la alta?

Generalul, care azi e Dumnezeul armatei, consacrat de această opinie publică, să sufere un mic eşec şi a doua zi se va striga că e un incapabil, că n'a ştiut ce planuri de războiu să facă, că n'a ştiut să conducă bine armata?!

Uitaţi-vă la ce a păţit generalisimul armatei franceze, Joffre. Pe cîtă vreme Francezii se retrăgeau înaintea invaziunei Germane, opinia publică acuza de nepricepere pe generalisimul francez. Am auzit acuzări de felul acesta contra lui, chiar din gura unora de ai noştri, atît de departe de Franţa şi cu atît mai departe de cîmpul de luptă franco-german.

Din moment însă ce soarta armelor s'a schimbat, opinia publică recunoşte marea capacitate a lui Joffre. Opinia publică? Dar, nu ea susţine acţiunea, care te-a îndemnat s'o faci, *ci din contra ai o datorie ca după ce te-ai potrivit ei, să găseşti toate mijloacele s'o susţii pe dînsa.*

Opinia de astăzi care te-a împins la îndeplinirea unei acţiuni, va fi mîine alta şi cîte odată chiar contrară celei de ieri.

Cînd pe temeiul opiniei de ieri a-i început o lucrare, ai nevoe atunci, pentru a ajunge la bun capăt, să sprijineşti acea opinie, să-i dai alimente ca să se menţină, dacă nu atît de energică ca la început, dar măcar să nu se schimbe şi să-ţi devie contrară.

De aceia mare este şi va fi meritul acelora cari vor putea sta şi rezista contra versatilităţii opiniei publice.

Pe vreme de războiu, războiu, la declararea căruia dînsa a luat parte vie, se simte nevoie pentru a putea ţine în frîu această opinie, care odată s'a manifestat într'un fel, de mijloace energice, cum ar fi bună-oară starea de asediu. Şi e explicabilă această măsură, pentru că cei ce astăzi strigă războiu, mîine vor fi contra. Nu se poate menţine impresia dintîiu, căruia i-ai cedat pasul, de cît prin acte de energie.

Dar pe timpul cît durează războiul, încă e nevoe a se susţine acea opinie publică. Trebue să fie alimentată cu ştiri favorabile şi aceasta e ceia ce fac toate statele.

Să ne uităm la ceia ce se întîmplă cu ţările beligerante de astăzi. Telegramele din Berlin vestesc numai victorii germane, cele din Paris victorii franceze, cele din Petrograd victorii ruse şi cele din Nisch victorii sîrbe.

Nici o telegramă nu va spune „am bătut pe duşman, dar dintre ai noştri au pierit...?!„ Se caută prin toate chipurile a se întortochia ştirile de pe cîmpul de războiu, pentru că această opinie publică care a susţinut ieri acţiunea militară, are nevoe astăzi de a fi susţinută.

De aceia nimeni nu se sperie, ba din contra aşteaptă ca fiind un ce foarte natural, *ca o dată cu declararea războiului să se declare şi starea de asediu.*

Nu e tot aşa însă cînd se vorbeşte *a se aplica o asemenea măsură înainte de a se începe un războiu* Şi nicăeri n'a putut fi observat mai bine acest lucru ca la noi.

Cînd eşti chemat, cum suntem noi, a alege între cel puţin două soluţiuni, cînd opinia publică pare a inclina către una din ele, de sigur că proclamarea stării de asediu mai înainte ca să se fi dat satisfacţie acestei pretenţiuni a ei, conţine ceva îngrijitor pentru dînsa.

Se înspăimîntă, şi cu drept cuvînt, partizanii soluţiuuilor uşoare, ori pe care le cred că vin de la sine, de-a gata; se înspăimîntă cei cari fără a avea toate elementele, se întreabă: «dar ce fac oamenii noştri politici? Colea ne pofteşte Rusul, care gata e să ne dea Basarabia nu numai cea de la 1877, ci şi pe cea de la 1812 bez Transilvania şi Bucovina». Ei nu vor să ştie că dacă ceri trebue să şi dai, şi să dai *echivalentul* de sigur că sub alta formă, *dar echivalentul.* Ei nu vor să ştie dacă în adevăr ni se oferă aşa ceva, ci se mărginesc a striga: «a sosit trenul nostru, a sosit momentul; ce să mai stăm la tocmeală, să luăm ce ni se dă şi pe urmă vom vedea».

Mai ieri spunea cine-va: „iată că Germania, care duce astăzi în spinare pe Austria, îi impune acesteia să ne dea Transilvania cu dreptul de a intra chiar acum în ea şi cu condiţiune pentru noi de a rămînea neutri.“

Mare parte din cei cu *opinia formată,* începea a se îndoi dacă n'ar fi mai bine aşa. Unii, cari nu voiau să cedeze aşa uşor, se mărgineau a spune că în asemenea condiţiuni trebue de gîndit serios.

Şi te uiţi numai la ce grozav de hotărîtă e opinia publică, la ajutorul ce dînsa îţi dă în luarea soluţiunilpr.

Să intrăm *numai de cît* în războiu. Cînd i se pun înainte *ipoteze* ca cele de mai sus, *ipoteza* cu propuneri ruseşti ori germane atunci zice să *mai stăm puţin.*

Iar toate acestea, pentru ce? Pentru că *opinia publică* nu este şi aceia a marei majorităţi a celor ce trăesc în ţara aceasta.

Veţi auzi pe toţi că *voim întregirea neamului, voim Romînia mare.* Veţi auzi însă deosebiri în ce priveşte *alegerea momentului,* şi veţi auzi şi *cîţiva* cari îşi îndreaptă privirile în altă parte de cît acolo unde le avem noi cei mai mulţi.

Se impune dar, ca acestei opinii formată astăzi într'un fel, să i se dea forţe pentru a merge înainte. Cine poate să i le dea? Dacă socotim că este cineva care ştie mai mult decît opinia publică, să cerem a ne edifica şi pe noi. Dar să-i lăsăm libertate şi timp.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Oferte.

Cu toată febrila agitaţie, micile anunciuri nu stagnează şi continuă a fi tot aşa de... amuzante. Detaşăm trei în şir:

Un tînăr «drăguţ» din corpul sanitar doreşte căsătorie cu o... moaşă din Iaşi, Roman sau Bucureşti.

Pesemne că în aceste 3 judeţe, moaşele au un vino'n coace aparte.

O doamnă rentieră—36.000 lei pe an!—nu caută avere, ci un caracter acomodabil,—oferte cu fotografii.

Cum oare o să cunoască de pe fotografie... caracterul.

In sfîrşit un francez publică:

MONSIEUR distingué, culture supérieure, désiré entrer en correspondence avec personne distinguée sérieuse, pour une connaisance prémature à un eventuel mariage, au journal sous: „Chateaubriande“.

...Pseudonim cam pretenţios pentru nn simplu candidat care promite căsătorie după o cunoştinţă mai intimă. Băgare de seamă, doamnele mele francofile!...

Comunicări de la Consulatul german

1) Telegramă de la Legaţiunea Germană din Sinaia din 1 Octombrie.

30 Septembrie. Ieri aripa dreaptă a oastei germane a purtat lupte cu rezultat indecis. Ieşiri din Verdun şi Toul au fost respinse.

La sud de Anvers artileria grea bombardează forturile Waelhem, St. Catherine şi Ware. Mecheln a fost ocupat de germani. La asediarea acestui oraş, artileria grea germană primise ordine exprese a nu bombarda oraşul spre a se cruţa catedrala; dar belgienii ei însuşi svîrliau din fortul Waelhem, la nord de Mecheln, granate grele în oraşul ocupat de germani.

In răsărit încercări viguroase ale ruşilor de înaintare de la Niemen spre guvernămîntul Suwalki au eşuat. Cetatea rusă Osowiecz se bombardează.

După ştiri aduse de *„Avanti“* din Milano, ziarul *„Le Matin“* din Paris învită populaţia la asasinarea prizonierilor germani; în acelaş timp cenzura franceză a suprimat răspunsul de protest faţă de asemenea cruzimi, adus de L'Humanitè. După «Avanti» *Matin* scrie textual: *„In viitoarele lupte să fim fără milă cu aceşti criminali infami, culpabili faţă de areptul comun, cînd vor fi în stăpînirea noastră criminalii, din care Wilhelm II poate îşi recrutează garda personală, dar care merită a fi căsăpiţi ca porcii. Toată Franţa ar ridica protest, dacă ar putea crede că ar putea-o plictisi cineva cu asemenea prizonieri, care nu merită iertare şi trebue stîrpiţi ca fiarele sălbatice“.* In referire la acestea ziarul socialiştilor din Milano se exprimă că socialiştii italieni nu pot sprijini Franţa, care e cu desăvîrşire în mîinele reacţionarilor.

Această pildă de cruzime bestială a unuia din marile ziare franceze, pare că produce roade. Aşa marele cartier german cu dată rucentă vesteşte:

Medicul şef al Armatei şi al serviciului sanitar cămpenesc von Schjerning a înaintat următorul raport către Majestatea Sa Imparatul: Acum cîteva zile la Orchies un lazaret a fost atacat de franctirori; în expediţiunea pornită la 24 a lunei expirate spre pedepsirea lor, batalionul lanchwehr 35 a dat de forţe superioare duşmane din toate armele şi a fost nevoit a se întoarce, pierzînd 8 morţi şi 35 rîniţi. Peste o zi un batalion de geniu bavarez, vrînd să vadă de rîniţi la Orchies, n'a mai dat de duşman şi a găsit localitatea părăsită de locuitori, iară rîniţii germani 20 fură găsiţi morţi, asfixiaţi; gura şi nasul le erau astupate cu tărîţe de lemn. Constatarea acestui caz a fost certificat şi adeverit de 10 preoţi francezi cu semnăturile lor. Orchies în urmă a fost ras de pe faţa pămîntului.

Din Bordeaux s'a răspîndit ştirea că generalul von Kluck a fost destituit din comandă, sinucigîndu-se apoi. Această ştire se desminte ca un neadevăr insolent.

II) De asemenea sunt neadevărate ştirile din Petersburg publicate iar într'o gazetă de Iaşi că în Germania se resimte lipsă de hrană, şi că aripa dreaptă a armatei de vest este nimicită. Prin asemenea ştiri mincinoase, care tot mai apar din cînd în cînd, şi care prin prezenta se desmint categoric, se intenţionează să se abată atenţiunea de la insuccesele ruseşti şi cele franco-engleze şi tot odată influenţarea în rău a opiniei publice în ţările neutrale, făcîndu-le să creadă că Germania ar fi obosită de luptă.

Mici Polemici

Un ziar bucureştean foarte ruso-fil provoacă la un „pariu“ pe un alt ziar şi oferă „în bani sunători ori cît s'o cere».

De unde atîta bănet? Au devenit unele ziare din Capitală... capitaliste?

*

Se anunţă moartea celebrului Max Linder în războiu.

N'o fi şi aceasta ultima... farsă a mult amuzantului comic francez?

*

De ce or fi spart manifestanţii, dăunăzi, geamurile ziarului „Ziua“.

— Ca să pătrundă... ziua mai mult în redacţie.

*

Cel mai supărat de plecarea în Italia a d-lor dr. Istrati şi G. Diamandi este ex-tribunul Fleva.

Să nu meargă el în misiune la Roma unde a lăsat atîtea amintiri şi... datorii!

*

Din paradoxele zilei.

In colegiul universitar de Iaşi, d. Bărbulescu, profesor de slavistică, a fost cel mai anti-slav.

*

Latini, latini, — cît poftiţi, dar cei mai războinici elevi, pariem, ar fi pentru scoaterea... latinei din şcoli.

*

Se vorbeşte de o reînfiinţare a examenelor în şcolile secundare.

— Tocmai în anul acesta, cînd liceanii vor fi ocupaţi cu politica externă?!

OAMENI ŞI LUCRURI

Războiŭ Războiului...

Este, poate, o simplă iluziune; dar avem prin intuiţiune, impresiunea că opera cea mai uriaşă pe care va îndeplini-o crîncenul războiu de astăzi va fi—înlăturarea unor războae viitoare. Cînd se vor cunoaşte cu preciziune enormele pierderi, grozavele jertfe pe cari le-a cerut acest uriaş conflict mondial, nu e oare de sperat că omenirea înspăimîntată ea însăşi de opera Molochului căruia s'a închinat—va găsi, în sfîrşit, o altă cale, vrednică de starea ei de cultură; alte mijloace de cît puterea şi secretul distrugerei, cînd va fi vorba de disputa omului în potriva omului: disputa unui drept primordial de a trăi pe faţa pămîntului atît de intins şi de bogat în resurse.

Afară dacă nu ne oprim la odioasa «filosofie“ că războiul este cheia însăşi a existenţei,—şi că fără această înşinţerare a lumei pentru împuţinarea muritorilor, oamenii s'ar prea înmulţi şi ar pieri de foamete, ori de molime...

Ne gîndim la toate aceste şi încă la multe altele, cetind şi recetind foile unui manuscris prin care un „imparţial“ ne cere dreptul de a răspunde unui alt «imparţial“ cine nu este obiectiv şi nepărtinitor în momentele de faţă?—cu privire la... distrugerea Louvainului.

Nu ştiu prin ce straniu proces intelectual a deviat obiectul discuţiunii de pe adevăratul ei tărîm şi am ajuns a nu se mai vorbi de loc de sutele de mii de vieţi sacrificate, ci numai de lucruri moarte.

„Primăria din Louvain a rămas neatinsă, din fericire“ proclamă Vanderwelde într'un interview,—fruntaşul socialist belgian care atîtea decenii a proclamat preţul vieţei omeneşti, dreptul de grevă în potriva războiului internaţional, sfinţenia unei bune înţelegeri între popoare pentru îndrumarea către o armonie universală.

„Catedrala din Reims nu a pierdut decît acoperişul“ — triumfă cardinalul, sosit la Roma, — în oraşul de unde s'a sperat şi unii speră încă şi acum că ar putea primi cuvîntul aducător de linişte în Europa.

Dar oamenii? Dar vieţile?

S'ar zice că s'a universalizat concepţia că războiul e nu numai legal, dar şi drept, firesc, chemat să... uşureze traiul şi buna stare — poate chiar şi „moralul“ prin căsăpirea unui milion de europeni.

Răspunzînd unei doctrine vechi, care făcea din actul războiului o chestiune de «demnitate utilă», filosoful Kant scria:

«Socot războiul odios, fiindcă în loc să suprime pe oamenii răi, îi mai înmulţeşte, creind alţii noi cu fiece războiu nou...»

In altă direcţiune dară—ne permitem a crede—nu trebuie călăuzită polemica şi discuţiunea dintre intelectuali decît pe ţărîmul monumentelor distruse». Şi ori cît ar fi într'adevăr de admirat, însuşirile de curagiu, de credinţă, de resignare de cari sunt capabili oamenii zilelor noastre, manifestarea rămîne, prin negaţiunea ei, prin daunele ei, prin tristeţa ei,—cel mai deplorabil anacronism pe care nu-l răscumpără nimic. Pentru a nu părea paradoxali, vom încerca ilustrarea viselor noastre în lumina evenimentelor în curs, ori a întîmplărilor din domeniul istoriei şi artei.

Rodion

INFORMAŢII

Se aduce la cunoştinţa tuturor miliţienilor din orice Corp, cu domiciliul pe raza Cercului de Recrutare Iaşi, făcînd parte din Ctg, 1896, 1895, 1894 şi 1893 şi care nu şi-au declarat la acest birou adresa lor exactă, să se prezinte negreşit în termen de 3 zile. Contrar vor fi urmăriţi conform legei.

Viitorul număr al „Vieţei Romîneşti“ nu va fi lipsit de actualităţi în legătură cu evenimentele în curs.

Sublocotenentul de rezervă E. Marţian din Reg. 53 Inf. să se prezinte de urgenţă la corp, fiind concentrat.

Contrar va fi urmărit conf. legei.

Şcolare.—D-na Beatrice Dogaru învăţătoare la Cepleniţa, a obţinut un congediu de 3 luni. Suplinirea va fi ţinută de preotul Grigore Munteanu.

— D. Uasile Sterienescu a fost numit ajutor de învăţător cu titlu provizor la Bulbucani (Gropniţa).

— Idem d. N. Georgescu la Buznea-Gănesti.

— D-ra Aglae Popescu, normalistă, a fost numită învăţătoare cu titlu provizoriu la Voineşti.

— D. Neculai Negoiţă, învăţător la Sarighiol jud. Tulcea, a fost permutat la Fîntînele jud. Iaşi.

— D-na Laura Tomaziu învăţătoare la Prisacani, a fost permutată la şcoala din Spineni post II.

— D-ra Natalia Fedeleş învăţătoare la Bădeni, a fost transferată pe ziua de 1 Octombrie la Cotnari.

— D-ra Otilia Vlaicu din Vaslui a fost permutată la şcoala de fete din Tg. Frumos în locul d-nei Maria Dugan Opaiţ care a fost numită în învăţămîntul secundar.

Cursurile la şcoala de picheri din Iaşi precum şi concursul de admitere în şcoală s'au amînat pentru mai tîrziu din cauză că mulţi concurenţi sunt concentraţi.

Data se va fixa ulterior şi se va publica în Monitorul Oficial.

Azi a avut loc la reg. 13 «Ştefan cel Mare« botezul copilului Ştefan Traian fiul sergentului Stavarache din compania a 9-a. Naşi au fost d. comandant al reg. col. Gh. Liciu împreună cu toţi d-nii ofiţeri.

După oficiarea botezului a avut loc o masă la care a luat parte tot corpul ofiţeresc împreună cu părinţii copilului,

Aseară a avut loc o consfătuire a medicilor evrei din Iaşi, cari au decis a cere ministerului de războiu clarificarea situaţiunii lor în cazul cînd ar fi concentraţi ori s'ar oferi ca voluntari.

Noul volum al d-lui Ion Botez: «Studii şi Observaţii“ cu următorul cuprins: Două comedii vechi engleze cu un erou moldovan; Odiseia unui prinţ moldovan; Un accident suggestiv; Shylock; Iubire tragică—Romeo, Juliet, Othello—; Cetind pe Bergson.—Pe marginea unei cărţi engleze; Sir Lubbock; Asupra unor incidente de presă din Anglia; Păreri despre Romîni în presa şi literatura străină; Patronajul în literatură...; „Isprăvile lui Păcală“... şi ale altora; Paralelismul metodologic dintre limba maternă şi limbile moderne; Rolul şi organizarea Senatului; Cum se prezintă chestia rurală în Anglia; Analfabetismul rural la noi; Caracterul şi răspîndirea învăţămîntului secundar; Scriitori engleji despre Romîni; O scurtă privire asupea Neolatinilor din „Răsăritul apropiat“.

Ştiri din străinătate

Neutralitatea Spaniei. — Juan Pujol, corespondentul londonez al ziarului spaniol „Imperial“, scrie următoarele, din Londra:

Spania n'are nimic de a face cu războiul actual, căci nici un spaniol nu se gîndeşte la o mărire a teritoriului său, de altcum, dintre toate naţiunile, Englitera ar fi cea dintăi, care n'ar admite o sporire a teritoriului Spaniei şi nimeni nu ameninţă acum integritatea pămîntului spaniol. Teatrul războiului e cu mult prea departe de noi, pentru ca să ne temem de o încălcare a părţilor beligerante. N'ar fi spre binele nostru, ci spre acela al Engliterei şi al Franţei, dacă am participa la războiu. Stagnaţiunea economică ce se simte, nu este spaniolă, ci universală şi participînd la războiu nu am putea-o ameliora. Dacă toate motivele materiale sunt în favoarea neutralităţii spaniole, motivele sentimentale, de altcum de puţină importanţă în acţiunile popoarelor, încă sunt astfel, de oare-ce simpatia Spaniei nu este unanimă pentru Francezi şi Englezi.

D-ra Gabrielle Robinne, frumusețea Parisului, artista sărbătorită în lumea întreagă, apare în rolul principal, în drama „Suferințele unei regine“ care este titlul principal al noului și interesantului program cinematografic Pathé-Frères, ce se reprezintă astă seară Vineri 18 Septembrie în sala Circului Sidoli.

«Suferințele unei regine», capo-de-opera extraordinară, în 3 mari acte, inscenată cu un lux și bogăție uimitoare de Casa Pathé-Freres din Paris.

Întreaga desfășurare este filmată în culori naturale (Pathecolor). La această senzațională dramă, ecranul cinematografic devine o adevărată feerie, o grandoare fără seamăn, azistînd spectatorul la cele mai extraordinare și somptuoase montări și inscenări. Defilează înaintea sa: *Viața luxoasă din palate—Intrigile și gelozia—Splendide serbări—Incendiul Palatului—Abdicarea Reginei etc. etc.*

Mai toate celebritățile scenelor pariziane interpretează rolurile și maiștri-decoratori au contribuit la grandioasa lui montare.

Drama „Suferințele unei regine“ te impresionează și-ți udă ochii de lacrimi, rămânind totuși armonioasă, prin contrastul scenelor diferite, de un lux, bogăție și varietate fără seamăn.

Mai sunt cuprinse în noul program:

Mama vrea să-și mărite fetele, splendidă comedie în 2 părți mari. Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Mîne Sîmbătă un singur matineu (la 4 ore) și reprezentație serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 21 Septembrie; două matineuri (3 și 5 ore) și reprezentație serală. Program nou duminical.

Societatea Crucea Roșie secția Iași roagă pe toți comercianții din localitate să-și dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.

Fiecare comerciant, în limitele posibilității lui, să dăruiască ori-ce obiect de oricît de mică însemnătate, pentru mărirea posibilității de autor a acestei societăți.

Adresa este la d-na Maria Uhrinowsky strada Căpitan-Păun.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Deliciosul unt p. masă și cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caș gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Svițera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	5—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Urda dulce	1.60	„

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preț foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

Teatrul Național

Turneul Companiei Lirice Romînă

„GRIGORIU“

Se va juca în stagiunea de iarnă 1914
Un ciclu de 20 reprezentații serale și trei
MATINEURI
Prima reprezentație pentru deschiderea stagiunei
VINERI 19 SEPTEMBRIE 1914

POLONIA NU PIERE

(Polenblut)
Operetă în trei acte; muzica de Oscar Nebdal

LICEUL PARTICULAR

„GH. ASACHI“

pentru elevi interni, semi-interni, externi și gazdă pentru elevii de la diferite școli.
Prețul foarte avantajos.
Educație și îngrijire aleasă.
Corp profesoral distins.
Inscrierile se fac zilnic în localul liceului str. Anastasie Panu No. 4 între 10—12 a. m. și 4 6 p. m.
Preparații zilnice de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite școli. Numărul locurilor limitat.

4 camere și bucătărie la etaj; de asemenea **2 prăvălii** de închiriat de la Sft. Dumitru.
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Profesoară *secundară, partea literară și studentă științe, preparăm îm[illegible] elevi curs inferior de liceu c[illegible] de la 1 Octombrie. Absolv[illegible] Curs special de converse[illegible] se adresa* **D-RELOR** [illegible] *Mitropoliei 2 (casele Băncei [illegible]*

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Legiunile polone în armata austro-ungară

— Rușii calcă convențiile internaționale —

Viena. — „Politische Correspondenz“ spune:

Aflăm că guvernul austro-ungar a remis guvernelor statelor neutre o notă cu privire la legiunile poloneze, în care se spune:

«Comandantul armatei ruse a publicat în ziarele poloneze o declarațiune spunînd că membrii organizațiunilor poloneze zise a Sokolilor participă în Galiția la luptele contra trupelor rusești și trag cu gloanțe explozibile. Comandantul rus dă ordine de a nu recunoaște pe Sokoli, și alte societăți similare, ca beligeranți și să proceadă contra membrilor lor cu cea mai mare rigoare».

Guvernul austro-ungar constată din potrivă că prin denumirea de Sokoli nu se înțelege de cît legiunile poloneze. Aceste legiuni s'au organizat să formeze o parte din armata austro-ungară, comandate de ofițeri austro-ungari și au de șef un general austro-ungar pus sub ordinele comandamentului armatei. Știrea că acea legiune s'ar folosi de gloanțe explozibile e absolut falșă.

Așa fiind, măsurile ordonate în Rusia contra membrilor legiunei constitue o calcare a stipulațiunilor din Haga, contra membrilor în numele cărora guvernul austro-ungar protestează în chipul cel mai categoric.

Italia întrerupe navigația în Adriatica

Roma.—In urma permanenței a numeroase mine plutitoare în mai multe puncte ale Adriaticei și care au provocat moartea a mai multor pescari, ministerul marinei a trimis contratorpiloare ca să caute a distruge minele.

S'a ordonat întreruperea navigației, pînă la noi ordine, din partea vaselor liniilor subvenționate de stat și s'a recomandat celor care vor să riște călătoria, să călătorească numai ziua și cu mari precauțiuni.

Prohibirea exportului de cereale

Zürich:—Se anunță că guvernul elvețian a prohibit exportul tuturor cerealelor.

Turcia gata de război

București.—Știri sigure din Constantinopole, anunță că a crescut mult curentul de război. Incriminările în potriva grecilor iau proporții mari.

Flota turcă este gata a eși în larg. Strămtorile sunt apărate de tunuri. Influența germană a crescut considerabil.

Un comunicat al d-lui Delcassé

București. — Legațiunea franceză a primit din partea d-lui Delcassé următorul comunicat:

„Suntem informați că agenția Wolf, anunță, că Franța, Anglia și Belgia ar fi încheiat în Aprilie 1914 o convenție militară, dovedind astfel că Belgia și-ar fi violat însăși neutralitatea și că documente se vor publica în această privință.

Toate aceste sunt niște pure invențiuni, — și dacă documente se vor publica să se știe că sunt false.

Teribilul incendiu din Fălticeni

— Noui amănunte —

Corespondentul nostru ocazional din Fălticeni ne comunică:

Fălticeni. Ora 3 și jum.—După o muncă covârșitoare, groaznicul incendiu care durează de astă noapte, de la 1 și jum., a putut fi localizat. Focul n'a fost stins încă cu desăvârșire, dar după măsurile luate, nu se va mai putea întinde.

Din cercetările de pînă acum, rezultă că focul a izbucnit de la o brutărie și s'a întins apoi de la casa cârciumarului Schwartz de-o parte și de alta a străzii, pînă aproape de bariera Șoldănești, spre cazarma regimentului de infanterie.

Au ars până acum, cu desăvârșire 126 case și anume toată partea din oraș în care de obicei avea loc renumitul iarmaroc.

Pagubele sînt colosale și mai cu seamă mizeria neagră se întinde asupra unei mari părți din populația orașului.

Victime omenești sînt numai un copil și un soldat care a încetat din viață în urma rănilor pricinuite de un zid ce s'a prăbușit.

Resboiul franco-german

— Ultimul comunicat francez —

Paris.—Iată ultimul comunicat francez, din ziua de 29 Septembrie:

„Aripa noastră stîngă, la nord de Sommes, unde acțiunea a continuat să se desfășoare din ce în ce mai mult spre nord, între Oise și Aisne, inamicul a manifestat un atac viguros la sud-est de pădurea Aigle. El a fost respins cu mari pierderi.

In centru acalmie. Pe frontul de la Reims la Meusa, am progresat ușor. Trupele noastre ocupă Malancourt. In Voevres lupte violente. Trupele noastre au înaintat în mai multe puncte și anume la est Saint-Michel și a luat Loukmov. La aripa noastră dreaptă nici o schimbare.

Conflict între Anglia și Egipt

— Englejii au încercat să aresteze pe Kediv —

Frankfurt. — Corespondentul Gazetei din Frankfurt la Constantinopole află din anturajul Kedivului că, în audiența sa de ieri, ambasadorul englez ar fi somat categoric pe Kediv, în numele cabinetului englez, să întrerupă imediat șederea sa la Constantinopole. Guvernul englez lasă libertatea de a-și alege reședința la Neapole, Palermo sau Florența, *călătoria trebuind să se facă pe mare.*

Kedivul a răspuns *că nu are ordin de primit.* **După acest drastic răspuns primit, ambasadorul s'a retras.**

Se afirmă în anturajul Kedivului că Anglia a voit să aresteze în timpul călătoriei pe Kediv, soția sa, mai mulți principi și princese egiptene și să-i transporte la Malta ca ostatici. (A. R).

In jurul închiderei Dardanelelor

Constantinopole.—Ziarul „Tanin“ spune:

Vasele engleze care încrucișau constant în fața Dardanelelor în apele teritoriale otomane, comiteau un act contrar dreptului internațional, dat fiind că Turcia s'a declarat neutră.

Inchiderea Dardanelelor a fost provocată mai ales de incidentul următor: Un torpilor otoman, încrucișînd în fața Dardanelelor în apele teritoriale turcești, a fost oprit de flotele aliate care amenințau să-l scufunde dacă nu intră imediat în Dardanele.

In momentul cînd se retrăgea, flotele aliate s'au apropiat atît de mult de gura strîmtorei încît a primit ordin să închidă strîmtoarea.

Neutralitatea României

— Presa străină și consiliul de miniștri —

Berlin.—Ziarul „Berliner Börsencurier“ scrie:

„Guvernul romîn a ținut ca pentru a treia oară să-și precizeze atitudinea față de puterile beligerante.

Astfel după cum afirmă ziarul „Der Tag“, consiliul de miniștri romîn a decis, după o lungă discuțiune, să menține neutralitatea.

Se afirmă că regele Carol ar plănui a da o mai mare im[illegible]rtanță guvernului, atrăgînd în sînul său pe șefii celorlalte [illegible]le.

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Institutul Dentar
N. WASSERMANN
Medic chirurg dentist din Geneva
Str. PĂCURARI No. 5. (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).
execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, țoluri și sfoară.
De vînzare și închiriat *cu prețuri reduse.*
Iași str. Anastasie Panu 13.

O odae ȘI ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.*
STR. SĂRĂRIE 93.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

De Inchiriet *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, șură pentru trăsură, pivniță, șură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării și atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

Salon și Dormitor
BINE MOBILATE de închiriat.
Str. CAROL No. 42, etajul de jos.
Se poate vedea dela 11—12 și 2—3 p. m.

Vaccinări și Revaccinări
— buletine pentru școli —
Dr. A. Steuerman
Cuza Vodă No. 13.

DIMITRIE SOFIAN
fost Prezident Curței de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Oarele de consultație: 9—10 dimineața și 6—8 sara

DR. HALPERN
IAȘI, STRADA POMIR 6,
(Casa Dr. Finkelstein)
VECHIU MEDIC PARIZIAN
BOLI DE FEMEI — MAMOȘ —
Operațiuni, Boli venerice, Injecții

Anunciu
Cu începere de azi, atelierul de confecțiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

Se primesc în gazdă studenți și elevi de liceu Strada Spinți No. 8.
T. Ivanof

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare și atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găsește în curte dela ora 9—11 dim. și de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crîșmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colțul din strada Alexandri.*
A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ștefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen și Sufrim și alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administrația Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineața.*

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE
NAS, GÂT, URECHI
și — GURA —
Ord. 8—10 a. m. și 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Ediţia I a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 56 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2282.—Duminică 21 Sept. 1914

O măsură a statului major german

Berlin.—Ziarele arată că statul major general a decis să fie şi mai concis în comunicatele sale asupra operaţiilor de pe câmpul de luptă. Aceasta pentru că comunicările de până acuma, de şi destul de concise, au servit totuşi inamicului.

Ziarele mai arată, că ultimele ştiri de pe câmpul de războiu sunt atât de favorabile, în cât se poate aştepta, ca lupta ce se dă acuma şi care este cea mai crâncenă din cîte a văzut omenirea, să se termine zilele aceste în favoarea Germaniei.

Asediul Anversului

Milano.—Ştiri din Londra anunţă că germanii au dublat şi forţele şi atacurile lor contra Anversului.
După o luptă crîncenă Belgienii au reuşit să reocupe Malines.

Ruşi expulzaţi din Maramureş

B. Pesta.—Trupele noastre au bătut lîngă Verkermezol trupele ruse. Inamicul s'a retras. Trupele austro-ungare au alungat pe ruşi de peste tot locul.

Comunicări germane

Telegramă de la Legaţiunea Germană din Sinaia din 2 Octombrie către Consulatul German.

Marele cartier raportează că la 30 Septembrie înălţimile de la Roye şi Fresony la nord-vest de Noyon au fost smulse din posesiunea francezilor. Nouă sforţări de ieşire din Verdun au fost respinse victorios, cu grave perderi pentru francezi.

In asediarea Anversului se succed succesele, după ce două forturi sunt deja distruse.

Războiul franco-german

Paris.—La aripa noastră stîngă bătălia continuă foarte violentă, în regiunea Troye, unde germanii au concentrat forţe importante. Acţiunea se întinde pe tot frontul pînă în regiunea Ara. Pe Meusa germanii au încercat să arunce la Saint-Michel un pod, dar au fost respinşi. Pe tot restul frontului operaţii parţiale.

D. Misir şi atitudinea Romîniei

Berlin.—Ziarul „Vossische Zeitung" spune că d. B. Missir, preşedintele Senatului romîn, sosind aci, a declarat că Romînia îşi păstrează neutralitatea. Deja de două ori Romînia a adoptat ferma botărîre de neutralitate şi d. Misir îşi exprimă speranţa că şi viitorul Consiliu de miniştri, va confirma această atitudine.

D. Misir a adăugat că ţara are încredere în rege, care zi şi noapte se gîndeşte numai la fericirea ţărei şi în viteaza sa armată.

Scandalul de la Academie

Bucureşti. — Un mare scandal s'a întîmplat ieri la academie, după ce d. General Crăiniceanu a terminat comunicarea sa avînd ca subiect „Din istoria noastră militară". Se ştie că la sfîrşitul acestei comunicări generalul Crăiniceanu a vorbit şi de situaţia noastră de astă-zi şi a susţinut că Romînia trebue să între în acţiune, căci numai ast-fel poate realiza idealul naţional, şi, dacă este vorba de intrare în acţiune aceasta trebuie să se facă imediat.

După terminarea şedinţei publice o vie discuţie a început în această privinţă între academiciani, discuţie care a degenerat într'un adevărat seandal cînd d. Bianu a declarat că nu va admite publicarea în analele academiei a comunicărilor d-lui general Crăiniceanu.

Cei mai revoltaţi de atitudinea d-lui Bianu au fost d-nii Xenopol, Onciul şi general Crăiniceanu şi se zice chiar că generalul ar fi lovit pe d. Bianu.

In orice caz s'a decis convocarea unei şedinţe speciale pentru a se tranşa acest diferend şi a se o lua o decizie în privinţa opunerii de neînţeles a d-lui Bianu.

POLITICE

Bucureşti.—D. Al. Marghiloman şeful partidului conservator, a plecat ieri la Sinaia spre a se prezenta în audienţă la M. S. Regele.

Aceasta ca urmare a ultimei şedinţi a comitetului partidului conservator.

D. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, a plecat şi d-sa la Sinaia, de unde se va întoarce Luni dimineaţa.

Ştiri din izvor german

Berlin.—(C. P.) Contele Zeppelin a plecat Luni pe cîmpul de luptă, direct din Essen. Această plecare a fost obiectul unor mari ovaţiuni, în toate staţiile pe unde a trecut descoperitorul dirigiabilelor.

— Din Roma se anunţă că cercurile politice sunt toate de acord şi că dau tot concursul guvernului pentru menţinerea unei neutralităţi definitive.

— Din nou s'a răspîndit ştirea despre moartea fiului împăratului, principele Adulbert—fapt absolut inexact. Pînă acum acest principe a fost declarat de patru ori mort. Adevărul ie că principele Adulbert nici nu se află în Belgia ci face serviciul în marina germană.

— Atacul vertiginos în potriva Anversului a convins populaţia belgiană că ori-ce rezistenţă e zadarnică.

— Trupele germane au reuşit să captureze un mare număr de aeroplane franceze.

— Ştirile respîndite despre o pretinsă foamete sunt absolut de domeniul copilăriei.

Războiul pe frontul Prusiei orientale

Petrograd.—Bătălia pe frontul Prusiei orientale continuă. Lupta din raza Marienopol nu are încă un rezultat definitiv. Inamicul a încercat un atac de noapte, la vest de Timno, dar sub ofensiva noastră, s'a retras spre Savalski.—S'a dat o luptă crîncenă la Savalski. Trupele noastre au bombardat Augustoff, după care germanii au fost expulzaţi din Savalski, iar armatele noastre au înaintat pe teritoriul german. Am luat numeroase tunuri. Inamicul a mai încercat un atac demonstrativ, dar a fost respins.

ATITUDINEA TURCIEI

— Liniştea balcanică ameninţată —

Bucureşti. — Ştirile din surse diferite arată clar, că Turcia este în ajunul de a intra în răsboiu. Se pare că ea nu are nevoie de cît de cîte-va zile pentru ca toate preparativele să fie terminate.

Indiciile sunt de mai multe naturi şi cea mai caracteristică este aceia, că ambasadele franceze şi engleze au invitat pe supuşii lor să părăsească Turcia cel mai târziu în 8 zile.

Două probleme se pun şi anume: Obiectivul Turciei vor fi porturile ruseşti din Marea Neagră sau un atac în potriva Greciei. In acest caz, direct sau indirect, Turcia ia o atitudine faţă de tripla înţelegere şi deci focul, care mistue azi în Europa, se întinde. A doua problemă este dacă pilda Turciei nu va fi urmată de popoarele asiatice dintre Marea Neagră şi Marea Caspică în potriva Rusiei şi astfel războiul să ia o înfăţişare şi mai groaznică.

De asemenea dacă atacul Turciei nu vizează şi Egiptul, pentru a crea astfel mari neajunsuri Engliterei.

Ori-cum ar fi, situaţia şi aşa destul de teribilă, ameninţă să devie şi mai groaznică prin complicaţiunile eventuale ce s'ar produce în Balcani în urma atitudinei Turciei, care este pe punctul de a intra în războiu.

Bizară situaţie politică

Bucureşti.—In cercurile noastre politice se comentează, în mod viu, bizara întorsătură care au luat-o lucrurile, în ceia ce priveşte atitudinea unora dintre oamenii politici conservatori.

Astfel, pe cînd nu mai departe de cât eri dimineaţă, ziarul Epoca, *într'un articol spunea, la adresa guvernului :*

„Dar din neimplinirea datoriei către ţară, astfel precum o arătăm aci, reese o nouă datorie pentru guvern : aceia de a se duce.

Să plece cît de grabnic şi să lase locul altora mai destoinici. Şi fie guvernul viitor orice ar fi, fie liberal, fie conservator, fie takist sau toate trei împreună—el va fi un guvern naţional, numai prin faptul că va fi constituit **fără d. Ionel Brătianu cu ai lui**".

Sub seară ziarele oficioase ale tuturor partidelor anunţau, că un acord s'a stabilit, că un Consiliu de Coroană nu se mai convoacă, că starea de fapt de astăzi este menţinută.

Cum rămâne cu guvernul care nu-şi face datoria ? Cum rămâne cu un guvern naţional, care ar fi naţional numai prin faptul că Brătienii n'ar face parte din el ?

Știri din Anvers și german

Berlin.—(C. P.) Contele Zeppelin a plecat luni pe câmpul de luptă, situat din Essen. Acesta plecare a fost obiectul unor mari ovațiuni, în toate localitățile pe unde a trecut dezeroperitorul dirigabilelor.

Din Roma se anunță că cercurile politice sunt toate de acord și că din tot conținutul guvernului pentru menținerea unei neutralități definitive.

Din non s'a răspândit știrea despre moartea fiului împăratului, principele Adalbert. Ieșit absolut inexact. Pînă acum acest principe a fost declarat de patru ori mort. Adevărul ie că principele Adalbert nici nu se mai în Belgia ci face serviciul în marina germană.

Mucul pertigitos în poterna Anversului a convins populația belgiană că ori-ce rezistență e zadarnică.

Trupele germane au reușit să cuprinderă un mare muntor de aeroplane francezе.

Știrile respândite despre o pretinsă foamete sunt absolut de domeniul cogilăriei.

Bătălia pe frontul Prusiei orientale

Petrograd.—Bătălia pe frontul Prusiei orientale continuă. Lupta din fața Mărțeropol nu are încă un rezultat definitiv. Inamicul a încercat un atac de noapte, la vest de Timno, dar sub ofensiva noastră, s'a retras spre Savalski.—S'a dat o luptă crîncenă la Savalski. Trupele noastre au bombardat Augustoff, după care germanii au fost respinși din Savalski. Iar armatele noastre au înaintat pe teritoriul german. Am luat numeroase tunuri. Inamicul a mai încercat un atac demonstrativ, dar a fost respins.

ATITUDINEA TURCIEI

Limpede balcanice amenințată —

București. — Știrile din surse diferite arată clar, că Turcia este în ajunul de a intra în războiu. Se pare că au ajuns la un acord și au luat măsuri pentru ca toate pregătirile să fie terminate.

Indicațiile sunt de mai multe naturi și cea mai caracteristică este aceea, că ambasadele franceze și engleze au invitat pe supușii lor să părăsească Turcia cel mai târziu în 8 zile.

Unele probleme se pun și anume: Obiectivul Turciei vor fi pentru ruseștii din Marea Neagră sau un atac în potriva Greciei. In acest caz, direct sau indirect, Turcia ia o atitudine față de trupele și chiar focul, care mișcă azi în Europa, se întinde. A doua problemă este dacă și de Turcia nu va fi urmată de peșperile din Marea Neagră și Marea Egeică în potriva Rusiei și astfel războiul ș'a în o înfățișare și mai groaznică.

De asemenea ducă atenți Turciei nu vizează și Egiptul, pentru a crea și mai mult nemulțumirea Englitere.

Oricum ar fi, situația și așa destul de terifiată, amenință să devie și mai groaznică prin complicațiunile eventuale ce s'ar produce în Balcani și prin atitudinea Turciei care este pe punctul de a intra în războiu.

Bizara situație politică

Lucrurile în cercurile noastre politice se complicează, în mod bizar. Interesantă care au luat interesul, în rău ce privește atitudinea noastră dintre oamenii politici conservatori.

Astăzi, pe cînd un mai departe de cel ori dimineață, ziarul Epoca intra în articol spumos, în adresa guvernului:

„Ție din neînțelegerea datorie care țara, astfel pretinsă o arătăm acei o nouă datorie pentru guvern; aceia de a se duce.

Și plecarea de grabnic și în fase local altora mai deslușiți. Și de guvernul liberal, de liberal, de conservator, de takist sau toate trei împreună. El va fi un guvern național numai prin faptul ca va fi constituit **fără a lonel Bratianu ca și lui.**

Și acum ziarele oficioase ale tuturor partidelor anunțau, că un acord a stabilit, ca un Consiliu de Coroană nu se mai convoacă, că starea de lucruri de astăzi este menținută.

Cum rămâne cu guvernul care și-și face datoria? Cum rămâne cu un guvern național, care ar fi național numai prin faptul ca Bratianu n'ar face parte din el?

O măsură a statului major german

Berlin.—Ziarele arată că statul major general a decis să fie și mai conștie în comunicatele sale asupra operațiilor de pe câmpul de luptă. Deoarece pentru ca comunicatele de până acum, de și destul de concise, au servit totuși inamicului.

Ziarele mai arată, că ultimele știri de pe câmpul de războiu sunt atât de favorabile în cât se poate așteptă, ca lupta ce se dă acuma și care este cea mai grăgănă din cite a avut omenirea, să se termine zilele acestei în favoarea Germaniei.

Asediul Anversului

Milano.—Știri din Londra anunță că germanii au dublat și forțele și atacurile lor contra Anversului.

Dacă o luptă crîncenă Belgienii au reușit să recunoșe Malines.

Rusi expulzați din Maramureș

Berlin.—Trupele noastre au bătut linia Verkomecol trupele inamicului a retras. Trupele noastre mugure au ajuns pe rîul de peste tot local.

Comunicări germane

Telegrama de la Legațiunea Germană din Sinaia din 2 Octombrie anunță Guvernul German:

Mișcările noastre au loc la 30 Septembrie. Luptele de la Lomza și la nord-est de Novgeo au fost semnate din posesiunea francezilor. Noua sforțări de mare din Verdun au fost respinse victorios, cu pierderi pentru dușmani.

In Lorena Alsacia au succesul succesele, după ce doua forturi sunt în dușmani.

Hărțuiți franco-german

Paris.—La spina nostra atât luptă continuă foarte violentă, în regiunea Troyes. Luptele se mănă au concentrat forțe importante. Aeliunea se mișcă pe la Vitel. Atacul pînă în regiunea Ara. Pe Meuse germanii au în-cercat să arunce la Stilel. Atacul nu poș, dar nu fost respinși. Pe lot rea-luptă oarecărei pertinie.

D. Misir și atitudinea Romniei

Berlin.—Ziarul „Berliner Tageblatt" spune că d. B. Misir, prezidin-telor Senatului roman, a declarat că Romnia și păstrează neutralitatea. Dela de doua ori Romnia a adoptat ferma hotărîre de neutralitate și d. Misir și exprimă speranța că și viitorul Consiliu de mi-nistri va confirma acesta atitudine.

D. Misir a adăugat ca țara are interesele în rege, care și a neapărat se gândește numai la interesele țării și la viitorul ei armată.

Secțiunea de la Academie

București.—De mare seamă s'a bucurat ieri la academie, după ce d. Regele Carol și-a făcut comunicarea și a citit ca subiect. Mai le-tura noastra mulțime. Se știe de la ședința acestei comunicări și Regelui și a venit și de la ... noastra și a ajuns și a ... ca Romnia ... ideiul național ... în regimul ... și ... de ... în acțiune ... ca se ... mediat. ... și ... publicul ... și ... în ... academia ... și ... și ... și

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2282.—Duminică 21 Sept. 1914

Primul ministru a avut un schimb de vederi cu d-nii Alexandru Marghiloman şi Take Ionescu, din care a rezultat că convocarea unui Consiliu de Coroană nu e necesară de oare-ce actualmente nu e loc la o schimbare a politicei de astăzi a Romîniei.

Primul ministru va supune această părere la aprobarea M. S. Regelui.

D. Dim. A. Sturdza şi Rusia

Aprecieri despre acordul partidelor

Sub titlul EUROPA, RUSIA ŞI ROMÂNIA, *bătrânul om de stat, fostul şef al partidului liberal, d. D. A. Sturdza, reeditează un studiu al său apărut acum 25 ani şi pe care autorul îl găseşte astăzi de mare actualitate.*

Autorul întovărăşeşte noua ediţie de următoarea caracteristică prefaţă:

„Acest studiu a fost făcut acum 25 ani. El prezintă astăzi un interes de mare actualitate. In acest moment de dureroase încercări, acelaş pericol ne ameninţă: invazia rusească. Numai că astăzi pericolul este şi mai mare, intrucît panslavismului i s'au adăugat veleităţi de supremaţie rusă asupra tuturor ţărilor şi popoarelor slave din Europa.

Incercări dezesperate se fac astăzi pentru a fi seduşi şi a distruge privirele noastre de la acest pericol, şi ale îndrepta în altă direcţie. Se fac încercări ca să fim înşelaţi. Ştiri mincinoase sînt răspîndite cu abilitate şi uimitoare îndrăzneală pentru a ameţi şi emoţiona pe cei neştiutori; aurul curge pentru conruperea celor slabi. Să nu ne lăsăm înşelaţi de promisiuni ipocrite şi irealizabile.

Să nu lăsăm să se zdruncine în sufletele noastre încrederea în înţelepciunea de atîtea ori şi atît de mult încercată, în Regele Carol; reputaţia, onoarea, gloria fundatorului Romîniei sînt strîns legate de acelea ale ţărei. Cu regele nostru ne vom urca la mărire sau vom cădea.

Cetiţi aceste pagini cu răbdare; istoria este cea mai bună călăuză. Reculegeţi-vă şi chiar dacă nutriţi oare-cari simpatii personale, daţi-vă osteneală a judeca clar realităţile şi posibilităţile şi a simţi ca romîni şi nu după gustul străinilor, căci în acest caz vom fi raşi de pe harta politică a Europei.

Dorinţa fierbinte de a ajuta pe romîni în această direcţie justifică noua ediţie a studiului meu".

*

Cu privire la acordul stabilit între partide, asupra menţinerei actualei stări de fapt a Romîniei, ziarul „La Politique" publică următoarele:

„Preşedintele consiliului, după lungi întrevederi ce a avut în cursul zilei de ieri cu d. Take Ionescu şi Alex. Marghiloman a conferit astăzi cu aceştia la d Marghiloman acasă. Cei trei bărbaţi de stat, căzînd de acord asupra formulei, la a fost comunicată ziarelor de partid.

Această formulă va produce, sîntem siguri, o potolire. Ea va permite o cercetare cu sînge rece a problemei, de către factorii responzabili şi autorizaţi. Dacă guvernul are negocieri diplomatice în curs ele vor putea fi urmate la adăpostul clamorilor şi excitaţiunilor care procedînd dintr'un sentiment naţional foarte viu, nu sînt cu toate acestea de natură a da, ele singure, indicaţiuni acelora care au răspunderea acţiunei ţării.

Mici Polemici

O santinelă engleză a omorît pe generalul bur Deladrey, din greşală.

— Englezii ar fi dat mult să-l nemerească glontele acum 13 ani în timpul războiului bur...

*

Conan Doyle, autorul ameţitorului Sherlock Holmes cere condamnarea literaturei germane pe care o numeşte „literatura diavolului".

Pariem că Shakespeare ar fi preferat pe «Faust» şi pe «Fiesko» lui Sherlock Holmes.

*

La Milano a fost arestat pentru agitaţii un grup de artişti, futurişti» în cap cu Marinetti şi cu avocatul Masafudini.

Ce le pasă? Ei sunt «je m'en futurişti".

*

De unde a mai eşit şi Statul cu înfiinţare de pescării?

Pe această vreme de criză, nici cariera de peşte nu mai rentează. A monopolizat-o statul şi pe asta!

*

Se citează o vorbă a lui Sir Grey: „Statele mici sunt ca bătăturile: ele trebuiesc tăiate, cînd jenează".

Sir Grey, prost ai gre...it, dac'ai grăit aşa!

*

Guvernul austriac a recomendat cetăţenilor să prepare proviziuni de conserve şi de compot.

In războiu trăiesc oamenii cum... pot.

*

Senzaţionalul ziar „Dreptatea" află că se pedepseşte în Austro-Ungaria cu 8 zile închisoare oricine, e prins că citeşte un ziar romînesc.

...Dacă ar fi prins citind «Dreptatea», aşi opina să fie mărită pedeapsa...

NOTA ZILEI

Văzut de Wolfbureau...

Cum e războiul văzut din Rusia cunoaştem din gazetele de tiragiu din Bucureşti.

Iată acum, după socotelile făcute de un şwiţerian în «Le Temps» din 19 Septembrie, ce ar fi pierdut francejii după cifrele publicate de „Wolfbureau", zi cu zi:

880.000 morţi. In acest caz, adaogă „Le Temps", germanii se bat cu... nălucele, căci soldaţii franceji nu mai sunt.

177 generali. Ceea ce ar însemna, zice marele ziar, că nici măcar generalisimul Joffre nu mai există, căci Franţa nu are atîţia generali cu Joffre cu tot.

1.214 drapele, sau... mai multe decîte regimente există în toată Franţa.

11.892 tunuri, adecă mai multe decît a fabricat casa Creosot de cînd se înarmează Republica.

Ştiri din străinătate

Tunul 42 c.m. — Există sau nu tunul de 42 cm.? Unii specialişti îndepărtaţi n'au crezut-o. S'a spus şi la noi acest lucru

Generalul Nieuwienhuis, colabarator militar al ziarului danez, „National Tidende", a întrebat telegrafic în acest scop, casa Krupp. A primit răspunsul următor:

„Ne permitem să vă informăm că într'adevăr am fabricat tunuri de asediu de 42 cm. care pot fi transportate. Regretăm că nu suntem autorizaţi acum, să vă dăm explicaţii mai pe larg asupra acestora".

Graiul Belgienilor. — Din totalitatea Belgilor, o statistică recentă arată că 2.750.000 vorbesc numai şi numai franţuzeşte. Restul populaţiei, vorbeşte în afară de franţuzeşte, limbile flamandă sau germană. Printre aceşti din urmă s'au socotit 250.000 Belgi.

*

Vindecarea Holerei.—Doi medici tineri din Paris, *Frouin* şi *Boudsky*, au descoperit un nou remediu împotriva holerii. El consistă într'o soluţie de două grame sare de lathan şi de thorium, dizolvate într'un litru de apă. Bolnavul e tămăduit în 24 de ore.

*

Cifre eloquente. — Cunoscutul economist *Yves Guyot*, a calculat la 100 de miliarde costul războiului actual. Pentru a ne da seama de imensitatea acestei sume, să avem în vedere că după o statistică foarte îngrijită a lui Gini, întreaga avere italiană se ridică la 70 miliarde.

Prin urmare, ca o consecinţă economică a războiului de azi, am avea o ţară cît Italia şi încă jumătate — în întregime năruită în prăpastia războiului.

*

Uu dar.—Librarii din Viena au dăruit 100.000 de volume „Crucei Roşii" spre a fi distribuite prin spitale răniţilor, care să le citească.

OAMENI ŞI LUCRURI

Valoarea vieţei

După uimitorul act de curagiu al submarinului german «No. 9» căruia i-a succes distrugerea a trei crucişătoare engleze,—amiralitatea britanică, explicînd prin comunicat accidentul, anunţă în acelaşi timp o măsură de... precauţiune. In vedere că numai „Abukir" a pierit după atacul submarinului, iar celelalte două—„Hogue" şi «Cressy" au fost scufundate pentru că au vrut să dee ajutor celui dintăiu, ordinul amiralităţii spune că, pe viitor, operaţiuni de salvare sunt interzise; vasele lovite vor fi lăsate să se cufunde—cu echipagiile dară împreună!—dacă intervenţiile de salvare ar putea să dăuneze situaţiunii militare.

Pierderea unui crucişător—e de natură militară; salvarea unui echipagiu intră însă în cadrul operaţiilor... umanitare după limbagiul zisului comunicat.

Ca şi cum Anglia n'ar fi avut abundenta literatură a lui Sir John Lubbock, acel eminent scriitor care, în zeci de volume, a idealizat preţul incomparabil al vieţei omeneşti. (Acei doritori de a cunoaşte prea interesanta viaţă şi activitate a celebrului scriitor Lubbock, din care pe vremuri ziarele noastre traduceau frumoase pagini, — să cetească necrologul savantului, în «Studii şi Observaţii» de I. Botez).

Ca şi cum la vr'un alt popor s'ar fi recunoscut atît de mult, ca la acel englez însemnătatea socială a unei existenţe omeneşti ca în Anglia unde pînă şi serviciul militar este numai voluntar, ca un suprem omagiu adus libertăţii individuale,—libertăţii de a primi ori de a respinge vechiul dicton latn: «vivere est militare..."

Se vorbeşte mereu de distrugerea unor opere de artă. Ele au nesfîrşit de mare preţ. Recunoaştem. Dar sunt osîndite peirii, fie prin o modificare a stilului, a criteriilor de artă, fie prin legea nemiloasă a timpului, marele distrugător. In biserica „Santa Maria delle Grazie" originalul lui Da Vinci, „Cina cea de taină» e pe cale de a dispărea, iremediabil osîndit să fie şters de aripa vremei pe zidul bisericei vechi unde penelul genialului maestru l'a zugrăvit spre admiraţia şi vraja privirilor.

Dar acel cap de operă pe care natura l'a creat cu o însuşire unică, — de a se desăvîrşi din ce în ce mai mult,—Omul,—reprezintă mai mult, tocmai prin aceasta suprema facultatea de a se transforma şi perfecţiona.

Nu—tabloul, ci pictorul care l'a realizat; nu domul,—ci arhitectul care l'a construit—însamnă preţul cel uriaş pe răbojul progresului.

Iar actele de curagiu ce se produc într'un războiu imens, ca acel de astăzi, denotă şi ele perfectibilitatea etică a omului, urcarea lui pînă la înălţimi nebănuite

...à tout cet effroyable inconnu qui dépasse
L'habituel courage humain si limité.

ca să ne servim de strofa unui poet care a preţuit mult pe vieţuitor, poate pentrucă studiase şi medicina: Jean Lahor.

Are însă nevoie partea cea mai bună a fiinţei omeneşti, ori are datoria de a-şi arăta puterea şi valoarea *numai* acomodîndu-şi «morala»cu spiritul de distrugere?

Rodion

INFORMAŢII

Comitetul dispărţirei II-a Iaşi de ajutorarea familiilor mobilizaţilor, este rugat a se întruni Duminecă 21 Septembrie oara 4 p. m. în localul Camerei de Comerţ.

Farmaciştii locali se vor adresa serviciului sanitar superior ca să cedeze o cantitate din medicamentele comandate de d dr. Sion în Germania, spre a se complecta unele lipsuri din farmacii. Se ştie că directorul general al serviciului sanitar a cumpărat în Berlin medicamente în sumă de un milion.

„Monitorul Asigurărilor" publică astăzi statutele societăţii «Fraterna-Păcurari-Ajutorul" din Iaşi, devenită persoană juridică.

D. Haim Leib Holder din strada Aron Vodă No. 8 a reclamat parchetului că individul Max Kreisler, în complicitate cu Herman Bercovici au furat suma de 880 lei, zestrea fiicei reclamantului. Kreisler, logodnicul acesteia din urmă a dispărut şi este urmărit de către autorităţi.

Din Fălticeni ni se comunică pe cale particulară că s'au comis numeroase furturi cu ocazia marelui incendiu, în dauna unora din incendiaţi. Se fac cercetări pentru găsirea furilor.

Intrunirea studenţilor care trebuia să aibă loc mîne dimineaţă s'a amînat pentru o dată ulterioară, de oare-ce d. d-tor Toma Ionescu, rectorul universităţii din Bucureşti, a telegrafiat că nu poate veni mîne în Iaşi.

In „Flacăra" de astăzi scriitorul I. Brătescu-Voineşti publică „O spovedanie" declarînd că în mod anonim, dar totdeauna cu bune intenţii a scris atacuri chiar contra unor prieteni, cu prilejul ultimelor evenimente.

Facem cu această ocazie o indiscreţie literară comunicînd că cele 3 senzaţionale articole publicate în „Facla", între cari o parodie de «interview cu d. C. Stere» semnate „Romîn" au fost scrise tot de prozatorul Brătescu-Voineşti.

Şcolare. — D-ra Zoe C. Popovici, a fost numită pe 1 Octombre a. c., ca suplinitoare la şcoala din Bădeni-Iaşi, postul al II-lea vacant.

— D. Gr. Stegărescu a fost numit pe 1 Septembrie a. c., profesor pe fizico-naturale la şcoala medie din Botoşani.

— Au fost transferaţi pe 1 Octombrie a. c.: Const. Costinescu de la S-ta Maria la Popăuţi p. III Botoşani, rămânînd detaşat ca secretar al şcoalei normale „V. Lupu" din Iaşi; C. Antohi şi Letiţia Antohi de la Adjudeni la Sagna-Roman; Ion Climescu de la Pildeşti la Adjudeni-Roman; Elvira Curelescu de la Sagna la Tămăseni-Adjudeni-Roman; Ana Teodorescu de la Muncelul de sus la Pildeşti-Simioneşti-Roman; Gh. Ştirbu de la Movileni la Pleseşti-Suceava.

— D-ra Aneta Simionovici a fost numită pe 1 Octombrie ajutoare învăţătoare cu titlul provizor la Miroslăveşti-Suceava.

— D-ra Bulgaru Elena, normalistă cu diplomă a fost numită învăţătoare pe 1 Sept. la Hudeşti-Lupeni-Dorohoiu.

— Ministerul înfiinţază pe 1 Octombre 1914, postul al III-lec plătit cu 120 lei lunar la Popăuţi-Răchiţi-Botoşani.

— Ministerul transferă pe ziua de 15 Septembrie pe D-na Elena Tomida institutoare de la No. 1 fete Piatra N. la şc. de băeţi No. 2 Vaslui.

— D-ra Sofia Păun studentă, s'a numit suplinitoare la şc. de fete No. 1 Vaslui, în locul D-nei Elena Manoilescu, detaşată în Bucureşti.

— D-ra Zoe C. Popovici, a fost numită pe ziua de 1 Octombrie suplinitoare în post II-lea la şcoala din Bădeni-Iaşi, în locul vacant.

— D-na Constanţa Palade, învăţătoare Săboani, a fost detaşată la şc. de fete No. 6 Iaşi, în locul d-nei Mănescu aflată în concediu.

— S'a detaşat pe ziua de 1 Septembrie, învăţăt. C. Gotnog de la Covasna, d Fălcin, la Costuleni p. II-lea Iaşi loc vacant.

— Preotul Gr. Munteanu a fost numit supl. la şc. din Cepleniţa-Iaşi pe tot timpul concediului d-nei Dogaru.

— D-nii I. Baleanu şi I. Daniil au fost numiţi profesori pentru partea literară la şc. medie de băeţi din Iaşi.

— S'a numit pe d. V. Barbu, abs. de liceu, învăţ. la Grămeşti p. III Dorohoiu.

— Examenul candidaţilor preoţi, pentru postul de învăţător, ce trebuia să se ţie la 15 Sept. s'a amînat pentru 1 Octom. Comisiunea se compune din: D-nii S. Haliţa, preşedinte. I. Todicescu, I. Manoliu, I. Mitru şi D. Crudu membri.

Noutăţi apărute: „La Revue Roumaine" cu articole şi reproduceri din literaţii romîni.

— „Democraţia" No. 9—12 cuprinzînd „asupra războiului actual" de un deputat, „Note şi Insemnări zilnice" — un succint istoric al evenimentelor de la 10 Iulie pînă la 1 Septembrie 1914.

Studenţii iaşani cari frequentează universităţile austro-germane au primit înştiinţarea că universităţile s'au redeschis.

Din cele ce publică ziarele respective, cursurile acelor universităţi sunt mai mult suplinite, din cauza lipsei profesorilor.

Aseară s'a deschis seria reprezentaţiilor de operetă sub conducerea eminentului artist Maximilian. S'a cîntat cu brio opereta „Polonia nu piere" cu artistele V. Miciora şi El. Mavrodi, ambele mult aplaudate pentru graţia cu care au ţinut rolurile lor, precum şi d-nii Maximilian, Leonard, şi Ciucuretti.

Astă seară „Micul Rege".

Locuitorul Tanase Brăilu, pe cînd se afla cu carul pe şoseaua Iaşi-Golăeşti, a căzut sub car rănindu-se grav.

Pacientul a fost internat la spitalul Paşcanu din Iaşi unde a încetat din viaţă.

Suntem rugaţi de mai mulţi sergenţi—gardişti a atrage atenţiunea d-lui prefect de poliţie asupra felului neomenos cum ofiţerul de sergenţi Colonaş înţelege a se purta cu subalternii săi.

D-ra Gabrielle Robinne, frumuseţea Parisului, artista sărbătorită în lumea întreagă, apare în rolul principal, în drama „Suferinţele unei regine" care este titlul principal al noului şi interesantului program cinematografic Pathé-Frères, ce se reprezintă astă seară Sîmbătă 20 Sepembrie în sala Circului Sidoli.

«Suferinţele unei regine», capo-de-operă extraordinară, în 3 mari acte, înscenată cu un lux şi bogăţie uimitoare de Casa Pathé-Freres din Paris.

Intreaga desfăşurare este filmenată în culori naturale (Pathecolor). La această senzaţională dramă, ecranul cinematografic devine o adevărată feerie o grandoare fără seamăn, azistînd spectatorul la cele mai extraordinare şi somptuoase montări şi înscenări. Defilează înaintea sa: *Viaţa luxoasă din palate—Intrigile şi gelozia—Splendide serbări—Incendiul Palatului—Abdicarea Reginei etc. etc.*

Mai toate celebrităţile scenelor pariziane interpretează rolurile şi maiştri-decoratori au contribuit la grandioasa lui montare.

Drama „Suferinţele unei regine" te impresionează şi-ţi udă ochii de lacrimi, rămânînd totuşi armonioasă, prin contrastul scenelor diferite, de un lux, bogăţie şi varietate fără seamăn.

Mai sunt cuprinse în noul program:

Mama vrea să-şi mărite fetele, splendidă comedie în 2 părţi mari. Cei mai de seamă artişti ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 21 Septembrie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprezentaţie serală. Program nou duminical.

Societatea Crucea Roşie secţia Iaş roagă pe toţi comercianţii din localitate să-şi dea obolul lor pentru această societate care va fi poate cît de curînd chemată să aibă un rol atît de însemnat.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Zdrobirea rezistenţei sârbeşti

Viena. 2 | 10—Oficial—Inaltul comandament al armatei comunică:

Cu toate succesele noastre decisive în Serbia, presa sârbă, răspândind ştiri neadevărate asupra unor victorii şi exagerând incursiunele bandelor, încearcă din nou să influenţeze opinia publică spre a ascunde zdrobirea rezistenţei armatei sârbe care s'a produs cu siguranţă şi este deja recunoscută de ea insăşi.

Camera Prusiană

Berlin. 2 | 10.—La mijlocul lunei se va deschide seziunea camerei prusiene, pentru un scurt timp.

85 deputaţi din 443 sînt pe cîmpul războiului şi anume 45 conservatori (din 158), 10 freiconservatori (din 54), 16 naţional-liberali (din 73), 1 din partidul poporului (din 40), 12 din partidul centrului-socialist (din 103), danezul Nissen etc.

Zepelin de-asupra Ostendei

Berlin 2 | 10.—Un Zepelin care a zburat deasupra Ostendei a produs mari stricăciuni. Garda civică a tras cîteva salve dar fără succes. Zepelinul a aruncat 4 bombe. Biurourile exportatorului Willems au exploadat.

Epiroţii au ocupat Berat

Valona.—30.—Voluntari epiroţi comandaţi de Eontokanaki şi un detaşament de 500 oameni comFndaţi de căpitaul Vardaf, au ocupat Berat.

Guvernul albanez are intenţiunea de a trimite acolo o expediţiune spre a libera oraşul.

Prelungirea moratoriului în Turcia

Constantinopole.—Monitorul Oficial va publica mîne legea care prelungeşte pe trei luni moratorul ce expiră la 4 Octombre.

Debitorii sînt insă ţinuţi a plăti 10 la sută din datoriile lor, în două vărsăminte lunare.

Situaţia favorabilă a Germaniei şi Austro-Ungariei

Cristiania 2 | 10.—Redactorul militar al ziarului „Aftenposten“, un ofiţer superior de stat major, vorbind despre situaţiunea actuală a războiului, caracterizează situaţia Germaniei şi mai ales a Austro-Ungariei ca favorabilă. El declară: dacă tocmai acum statul major german comunică cum că bombardarea Anversului a început, că o gaură s'a făcut pe linia forturilor Toul-Verdun şi că linia Narew este zdruncinată, sîntem datori să constatăm că această situaţiune face o impunătoare impresie.

Retragerea trupelor serbeşti

Roma.—Ziarul „Tribuna“ află din Niş, că trupele serbeşti au primit ordinul să se ţie în afară de bataia tunurilor austriace, de lîngă Serajevo.

Noi trenuri germane

Ploeşti. — Cu trenul No. 662 care a ajuns Joi noapte la orele 3, au sosit şi 19 vagoane germane, cu destinaţia Ramadam-Constantinopol.

Potrivit ordinelor primite, d. Bengescu, şeful gărei, a procedat la deschiderea vagoanelor. S'a constatat că ele conţin explozibile şi proectile pentru tunuri.

Vagoanele au fost pecetluite şi reţinute.

Luptele de la Locen

Roma.—Se anunţă că la Locen are loc o vie luptă între artileria austriacă şi cea muntenegreană.

Rusia a cerut tranzitul prin Bulgaria

— Refuzul guvernului bulgar —

Sofia. — „Narodna Prava“ ziar oficios, comunică faptul că ministrul rus Sawinsky a cerut guvernului bulgar permisiunea transitului de material de război din Rusia spre Serbia.

Preşedintele consiliului, d. Radoslavof, a refuzat această cerere în urma consiliului ţinut, bazîndu-se pe art. 2 al convenţiunei de la Haga şi pe stricta neutralitate a Bulgariei.

Protest împotriva Angliei

Constantinopole 2 | 10.—„Ikdam“ întreabă pe temeiul cărui drept Anglia a destituit guvernul egiptean şi l'a înlocuit printr'un guvern militar? Anglia calcă în picioare astfel tratatele şi dreptul şi aceasta în mod arbitrar, de oarece Egiptul nu este o posesiune engleză.

Donaţiuni bulgare pentru crucea roşie austriacă

Sofia. 2 | 10.—Crucea roşie bulgară a donat 25,000 lei crucei roşii austro-ungare.

Infrîngerea generalului von Klüc

Paris.—Ziarul „Echo de Paris“ află că generalul de Klüc a fost bătut între Oise şi Aisne lîngă pădurea Aigle.

Increderea la Berlin

Roma.—Ziarul Corriere *află din Berlin că aci se aşteaptă o soluţiune iminentă a luptelor din Franţa. Rezultatul se aşteaptă cu îngrijorare, faţă de marile dificultăţi, dar şi cu încredere desăvîrşită în succesul final.*

Marea catastrofă din Bucureşti

-- Prăbuşirea Palatului Băncei de Scont --

-- 40 de morţi şi numeroşi răniţi --

Bucureşti.—Capitala se află sub emoţia unei mari catastrofe ce s'a intîmplat azi dimineaţă—şi care a avut ca urmare un mare număr de morţi şi răniţi.

Iată cele petrecute.

*

In strada Caragheorghevici, colţ cu strada Lipscani, se ridică Palatul Băncei de Scont. Construcţiunea încredinţată conducerei d-lor ingineri Maugsch şi Hartel, începută în primăvara aceasta, era aproape terminată. Azi dimineaţă vr'o 40 de lucrători mai lucrau la construcţiunea ce se compunea din trei etaje. Aceşti lucrători erau ocupaţi la zidăria din centrul Palatului.

*

Exact la ora 10, partea din mijloc a Palatului, aplecîndu-se, se prăbuşi curînd cu un zgomot asurzitor şi într'o clipă toată partea din mijloc se prefăcu într'o morman de zidărie, care acoperi întreaga stradă Caragheorghevici, îngropînd sub ruine pe toţi lucrătorii. Se afirmă că sub ruine s'ar găsi şi cîţi-va trecători, între cari o doamnă şi o fetiţă.

*

Opera de salvare a început curînd. Din nefericire lucrările merg foarte greu, fiind aproape imposibil a se desface cu repeziciune mormanul de zidărie.

Pînă în acest moment au fost scoşi 4 lucrători morţi, trei grav răniţi şi alţi cîţiva avînd coastele ruple.

*

A fost un noroc extraordinar că tramvaiul ce circulă pe această stradă şi care cuprinde mai multe vagoane la un loc, trecuse cu o clipă înainte. Altfel prăbuşirea ar fi acoperit şi numărul mare de persoane ce de obiceiu se găsesc în aceste vagoane.

*

Prăbuşirea a fost atît de violentă încît s'a resimţit şi clădirea vecină, care are zidurile sparte şi ameninţă ca la rîndul lor să se prăbuşească.

*

Pînă la ora 12, treisprezece lucrători au fost scoşi de sub dărămături.

In subsolul din Palat, un lucrător se află strîns sub două grinzi de fier. El nu este rănit, însă se sufocă din lipsa de aer. I s'a putut da un balon de oxigen, în aşteptare ca să fie scos, lucrare ce are a mai dura.

Un alt lucrător este acoperit de zidărie, aşa că i se zăreşte numai capul. El cere ajutorul care încă nu i se poate da de oare ce mai întâi trebue deplasat un adînc strat de beton armat.

Cauzele acestei catastrofe nu sunt încă pe deplin stabilite. Una din cauze este şi enorma greutate a vagoanelor electrice ce trec pe acolo. In afară de aceasta unele din ziduri erau numai de o jumătate de cărămidă.

Strada a fost izolată prin cordoane de soldaţi, iar ancheta o fac d-nii Diaconescu, prim-procuror şi Rafael, şeful siguranţei. Inginerii Mangsch şi Hartel au fost invitaţi a da cuvenitele explicaţiuni.

D-nii miniştri I. Brătianu şi Constantinescu au fost printre cei dintâi la faţa locului. D. Brătianu s'a interesat de aproape de cauzele ce au provocat această mare catastrofă.

ANVERSUL REZISTA

Anvers. — Oficial.—Forturile Velhelm, Vaavre, Sf. Ecaterina, şi Prier la sud de Anvers, bombardate de la 20 Septembrie rezistă în mod energic. La sud de Anvers, atacurile germane contra oraşului Vilebroik au fost respinse.

Situaţia pe cîmpul de luptă franco-german

Petrograd.—Situaţia pe câmpul de luptă francez, este favorabilă francezilor.

Oraşul Seicheprey reocupat de francezi este ameninţător pentru germani.

Aripa stângă germană, pentru a evita o înconjurare, se întinde din ce în ce mai mult.

Ziarul *Daily Mail* afirmă că rezistenţa germanilor este complect înfrântă la aripa stângă. Artileria germană din această parte a fost reţusă la tăcere.

In Belgia să dau lupte violente. Germanii caută să se apropie de Anvers.

Două aeroplane germane au căutat să zboare asupra Parisului, dar fugărite, ele s'au înapoiat la locul de plecare.

Teatrul Naţional

Turneul Companiei Lirice Romînă

„GRIGORIU“

Se va juca în stagiunea de iarnă 1914
Un ciclu de 20 reprezentaţii serale şi trei

MAT NEURI

Prima reprezentaţie pentru deschiderea stagiunei
Sîmbătă 20 Septembrie 1914

MICUL REGE

Operetă în 3 acte muzica de Em. Kalman
Duminecă 21 Septembrie 1914
în matineu ora 2 jum.

LILIACUL

Operetă în 3 acte muzica de I. Straus
Duminecă 21 Septembrie 1914
Ora 8 şi trei şferturi seara

MASCOTTA

Operetă 3 acte muzica de Ed. Audran

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de închiriat.
Str. CAROL No. 42, etajul de jos.
Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

Doamnă vieneză

instruită, mai în vrîstă, caută loc la copii sau menageră. Excelentă gospodină şi cinstită.
Strada Uzinei 50, Iaşi.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA**, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit).*

LICEUL PARTICULAR

„GH. ASACHI“

pentru elevi interni, semi-interni, externi şi **gazdă pentru elevii** *de la diferite şcoli.*
Preţul foarte avantajos.
Educaţie şi îngrijire aleasă.
Corp profesoral distins.
Inscrierile se fac zilnic în localul liceului **str. Anastasie Panu No. 4** *între 10—12 a. m. şi 4—6 p. m.*
Preparaţii zilnice *de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite şcoli. Numărul locurilor limitat.*

4 camere 2 prăvălii *şi bucătărie la etaj; de asemenea de închiriat de la Sft. Dumitru.*
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Oarele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De Inchiriet *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*
A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

O odae **şi ANTRET MOBILATE** *de Inchiriat.*
STR. SARARIE 93.

Cele mai bune

Prăjituri

sunt acele preparate cu

Laptele condensat Nestlé

Produs natural

De vînzare pretutindeni. **Preţul cutiei LEI 1.20.**

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No 2382.—Duminică 21 Sept. 1914

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Bătălia de la Tannenberg

Berlin.—Mulţumită binevoinţei autorităţilor germane, cunoscutul scriitor norvegian Bjoern Bjoernson a avut ocazia să viziteze cîmpul de luptă de la Tannenberg şi să se convingă de rezultatul nimicitor pentru Ruşi al bătăliei de lîngă această localitate.

De un timp îndelungat sunt mai multe mii de lucrători de mine din Silezia ocupaţi cu înhumarea numărului îngrozitor de mare al morţilor, parte omorîţi de germani, parte şi-au sfîrşit viaţa în imensele lacuri Mazurice. Pînă acum nu mai puţin de 180000 de cadavre ruseşti au fost îngropate şi se pare că trista ocupaţie încă nu e de loc isprăvită. Bătălia şi victoria germanilor e în ori şi ce caz fără de seamăn în Istoria lumei. Dacă se are în vedere că germanii au făcut afară de aceasta 90.000 de prizonieri, de abea atunci îşi poate cineva face idee de nimicirea totală acelor două armate ruseşti de Nord.

Pe frontul franco-german

Petrograd. 3/10 – Un comunicat oficial francez din 2 | 10 ora 23, zice:

La aripa noastră stîngă, un detaşament francez care eşise din Arras a fost silit să se retragă la est şi la nord de acest oraş.

Pe frontul rîului Somme am progresat în direcţia localităţii Albert. Intre Roye şi Lassinny duşmanul a încercat nişte atacuri violente care au fost respinse. Calmul domneşte pe restul frontului

In împrejurimile oraşului St. Michel n'a mai ramas nici un duşman.

O luptă crîncenă în jurul Anversului

Londra.—Un comunicat oficial belgian zice:

„A fost un crîncen duel de artilerie. Mai multe baterii germane care s'au apropiat prea mult de forturile dela Anvers, au fost distruse.

Situaţia e neschimbată.

Convenţie de arbitragiu

Petrograd. – Intre Rusia şi Statele-Unite s'a semnat o convenţie de arbitragiu.

Ţarul pe cîmpul de lupta

Petrograd.—Ţarul Neculae a plecat spre cîmpul de luptă.

Nici un vapor rusesc pierdut

Petrograd.—Statul major rusesc arată, că pînă acuma nici un vapor rusesc n'a fost pierdut.

Catastrofa din strada Caragheorghevici

-- Continuarea lucrărilor de salvare --

-- Arestarea d-lor Maugsch şi Hartel --

Bucureşti.—Lucrările de salvare au continuat în tot timpul nopţii şi continuă încă. Se ştie că se dă la 40 numărul lucrătorilor îngropaţi pe lîngă cari s'ar afla sub mormane şi cîţiva şefi de echipă.

Pînă acuma au fost scoşi de sub dărămături 6 morţi, cari au fost transportaţi la institutul medico-legal; 8 lucrători grav răniţi, transportaţi la diferite spitale şi 11 lucrători mai puţin gravi răniţi, cari au fost pansaţi de către societatea de salvare. Un lucrător a fost scos de sub dărămături fără nici un fel de leziune. De soarta celorlalţi îngropaţi nu se poate spune încă nimic. Se crede însă că pot fi consideraţi ca pierduţi.

*

Ancheta care a continuat cu mare energie, pare a fi stabilit că vina mare catastrofe cade asupra antreprenorilor Maugsch şi Hartel, cari au executat lucrările în chip detestabil. Astfel nişte grinzi de lemn foarte subţiri susţineau greutăţi enorme. Un palastru susţinea greutate de beton armat de trei ori mai mare, de cum se prevăzuse în caetul de sarcini.

Faţă de aceste constatări, antreprenorii Maugsch şi Hartel au fost arestaţi. Azi li se va lua un nou interogatoriu.

*

Bucureşti ora 2 şi jum.—Lucrările de salvare continuă.

Pănă la ora aceasta au fost scoşi 7 morţi şi 11 rîniţi. Se crede că sub dărămături se mai află 20 lucrători.

Ancheta continuă şi de către parchet şi de poliţie.

Bătălia de la Augustoff

— Comunicat rusesc —

Petrograd.—Comunicatul mareiui stat-major spune:

„Bătălia de la Augustofh a continuat la 19 a lunei cu mare înverşunare. Duşmanul apărat cu energie în poziţiunile sale la nordul lacului Vigi, a făcut atacuri furioase spre Raschi şi Vordonare, silindu-se a bombarda eşirele noastre pe şoseaua de la Pliski. Prima divizie de cavalerie germană a căutat să oprească ofensiva cavaleriei ruseşti,—dar curînd escadroanele duşmane ocolind atacurile noastre, au fugit, inregistrînd pierderi foarte mari şi tărînd după ele şi infanteria care le susţinea. Ruşii au ocupat Raigrod şi Calvarul din Marienpol. Pe malul drept al Vistulei au fost lupte neînsemnate.

In Carpaţi, trupele ruseşti s'au coborît pe válea Nodjadi şi au respins lîngă Tikulice un detaşament austriac, cu mari perderi.

Italia şi Romînia vor hotărî soarta Europei

Roma.—Ziarul „Ora“ din Palermo se ocupă într'un prim articol despre atitudinea Italiei şi a Romîniei. Ziarul îşi exprimă credinţa, că în momentul intrărei lor în acţiune, Italia şi Romînia vor hotărî soarta Europei.

Bombardarea Orşovei

Vîrciorova.—De eri orele 3 după prînz, sîrbii au început din nou bombardarea Orşovei. In împrejurimele Orşovei se zăresc numeroase incendii. O luptă înverşunată s'a dat între Techin şi Orşova. Lupta violentă continuă.

Serbarea „Internaţionalei“

Bucureşti.—La clubul socialist s'a sărbătorit aseară, aniversarea de 50 ani de la intemeierea „Internaţionalei“. A participat multă lume. Intrunirea a fost prezidată de d. Zamfir Arbore, unul dintre întemeietorii internaţionalei. Au rostit cuvîntări d-nii dr. Călin, dr. Racovski şi d-ra Ecaterina Arbore.

DEZMINŢIRE

Sinaia.—Ştirea răspîndită de ziarul *Avevărul* la data de 19 | 2 Octombrie că *Frankfurter Zeitung* stăruesţe pentru o pace curîndă şi că Primăria din München a mărginit consumul de pîine şide carne la un minimum, nu este adevărată. Preţurile alimentelor în München sunt aproximativ aceleaş, ca în timp de pace.

Consulatul imperial german.

Voluntarii

Bucureşti. — Ministerul de războiu face cunoscut, că nu pot fi primiţi ca voluntari în armată, de cît acei cari n'au satisfăcut legea recrutărei, să fie romîni şi numai pentru părţile sedentare ale trupelor combatante.

O dezmintire

Roma.—In mod oficial Austria dezminte ştirea, că ar face pregătiri militare la graniţele Italiei.

Crima din Comarnic

Bucureşti. — Curtea cu Juri de Ilfov a judecat ieri pe G. Stefănescu, fost contabil, învinuit a fi asasinat pe Leon Aronovici, şef administrator al fermei din Comarnic. La ora 4 jum. de noapte, în urma verdictului juraţilor, Curtea a achitat pe Gh. Stefănescu.

Oaspeţi în Bucureşti

Bucureşti.—Aseară au sosit cu vaporul la Ramadam, venind prin Rusciuc, d-nii dr. Istrati şi Diamandi, cari se 'ntorc din Roma.

Cu acelaşi vapor a sosit d. Psihas, noul ministru al Greciei la Bucureşti, şi d. Baxton, preşedintele Comitetului Balcanic din Londra. D. Buxton este însoţit de d. Popov, şambelanul Curţei regale belgiene.

Cu acelaşi vapor au sosit mai mulţi profesori ruşi, şi un număr de romîni, cari vin din străinătate.

Toate aceste persoane au sosit în Capitală.

Contele Czernin în Capitala

Bucureşti.—Contele Czernin, ministrul Austro-Ungariei, a sosit în Capitală.

Situaţia la Anvers

Londra 2 | 10 oficial. — Comunicatul oficial belgian din 30 | 9 zice că bombardarea forturilor din Anvers anume: Waelhelm, Wavre şi S-fta Ecaterina mai continuă. Lucrările de aparare nu sînt atinse.

Infanteria duşmană care a atacat forturile din Liezele şi Breenduck a fost silită să se retragă în grabă, cu pierderi mari.

Belgienii sînt încredinţaţi de puterea de rezistenţă a forturilor din Aviers.

Măsuri militare în Norvegia

Petrograd.—Se telegrafiază din Christiania că o ordonanţă a guvernului înfiinţează în mai multe districte noui cîte o garnizoană pentru toţi cei capabili de a face serviciul militar şi care se vor prezenta ca voluntari, cu începere de la 1 | 11.

In jurul capitulaţiunilor

Constantinopole. — De oarece publicaţia făcută ieri de ziarul „Tanin“, în privinţa menţinerei jurisdicţiunei consulare în procesele străinilor, ar fi putut să lase a se crede că partea judiciară a capitulaţiunilor ar fi menţinută, ministrul justiţiei a făcut următoarea declaraţiune la doi redactori ai ziarelor de dimineaţă:

Competinţa consulatelor străine se va întinde numai la afacerile statului personal al supuşilor străini, cum există în toate ţările străine, în ceea ce priveşte căsătoria, divorsul, testamentele, procesele de moştenire, tutela, epitropia etc.

In materie civilă, penală, şi comercială între supuşii străini sau între supuşii otomani şi străini, afacerile vor fi de competinţa excluzivă a tribunalelor otomane, şi fără azistenţa reprezentanţilor consulatelor, nici a judecătorilor asesori străini.

Canoniera franceza scufundata

Petrograd.—Două crucişătoare germane au scufundat, în apele din Taiti, o veche canonieră franceză dezarmată.

Anglia cere explicaţii Bulgariei

Petrograd.— Anglia ar fi cerut Bulgariei explicaţiuni în privinţa înarmărilor vapoarelor austriace în porturile bulgare.

Germanii anunţă victorii

-- Căderea liniilor exterioare a forturilor de la Anvers --

-- Infrînger a ruşilor la Augustov --

Berlin. (depeşă urgentă).—Comunicatul oficial german zice:

In ziua de 3 Octombrie, stil nou, seara, pe frontul francez nu se semnalează nici o schimbare esenţială.

In urma ofensivei în contra Anversului au mai căzut forturile Lière, Waolhem, Keligsvogt şi întăriturile dintre ele.

Am capturat 30 tunuri la poziţiile dintre aceste forturi.

Această deschidere a liniilor exterioare a fortificaţiilor va permite să ducem ofensiva contra liniilor interioare, precum şi contra oraşului.

*

Pe frontul de est, corpul 3 din Siberia şi părţi din corpul 22 de armată care se găsesc la aripa stîngă a armatei ruse şi care înaintau trecînd Niemen, au fost bătute, după o luptă de 2 zile, lîngă Augustov.

Peste 2000 prizonieri şi numeroase mitraliere au fost capturate.

*

Berlin. - Ştiri sosite în cursul zilei anunţă că germanii au făcut noui progrese la Anvers.

Pe cîmpul de luptă din răsărit s'a repurtat o nouă victorie împotriva ruşilor.

Se aşteaptă confirmarea oficială a acestor ştiri.

Comunicarea savanţilor şi fruntaşilor artei germane

Bucureşti.—Agenţia romînă ne remite textul unei comunicări făcute către toate statele neutrale şi semnată de cei mai iluştri reprezentanţi ai ştiinţei şi artei germane.

In acest apel—comunicare se stabileşte răspunderea provocărei actualului războiu şi se pun în adevărata lumină calomniile aduse Germaniei.

Fiind prea lung, ne găsim în imposibilitate de a-l publica în întregime. Vom face acest lucru în numărul nostru de mîne.

O moţiune a romînilor ardeleni

Bucureşti.—Romînii ardeleni aflători in Capitală au ţinut ieri o întrunire în care au votat o moţiune prin care blamează atitudinea d lui dr. Gramadă. Publicistul de odinioară la „Viaţa Nouă“ din Cernăuţi făcea o politică naţional-romînească iar astăzi reprobă acea politică odinioară susţinută de iel.

Cînd se vor deschide Dardanelele

Berlin.—Din Christiania se anunţă că la Londra a sosit o telegramă din Constantinopole după care e probabil că în 2-3 zile se vor redeschide Dardanelele pentru vapoarele internaţionale.

Un director de ziar arestat

Bucureşti.—Eri a fost arestat aci avocatul Cazimir, directorul unei foi de ocazie, antidinastică intitulată „Patria“.

Zisul director şi avocat a fost arestat pentru că s'a făcut vinovat de ultragiarea unui poliţist.

Mîine Cazimir va fi înaintat parchetului.

Ziare vîndute

Bucureşti.—Un consorţiu a cumpărat ziarele „Minerva“ şi „Seara“. Plăţile de ieri Simbătă s'au făcut de delegatul acestui consorţiu.

Comentarii cu privire la atitudinea României

Buda-Pesta.--Ziarul ‚Pester-Loyd‘, vorbind despre consfătuirea celor trei şefi de partide din România şi despre hotărîrea luată de a se menţinea actuala stare de lucruri, scrie :

„S'au găsit în România barbaţi de stat curagioşi şi cu simţul răspunderei, care nu s'au lăsat induşi în eroare de cuvintele de ordine, de rubla care circulă, ci au rămas credincioşi punctul de vedere de la început şi singurul just pentru Romînia că întinderea imperiului rusesc pînă la Dardanele constituie o veşnică ameninţare pentru neatîrnarea Romîniei.

Odată acest lucru stabilit, nu mai rămîne de cît o singură cale pentru politica Romîniei, care este conformă cu instinctul de conservare al poporului romîn: respingerea seducţiunelor ruseşti şi, de ar fi indicat o ieşire din neutralitate, nici-odată în favoarea cauzei moscovite.

Decisiv pentru această atitudine a fost de sigur şi faptul că romînii din armata noastră fac adevărate minuni de vitejie pe cîmpul de luptă şi că toţi conducătorii naţionalităţilor din Ungaria, în primul loc cei mai expuşi membri ai comitetului naţional romînesc, luptă din inimă şi cu mare îndîrjire pentru cauza patriei lor.

Ori cît de plină de zel a fost agitaţia rusească la Bucureşti, pentru a atrage poporul de partea lor, a învins totuşi gîndul că în cazul în care diplomaţia moscovită reuşeşte să atragă armata regretatului romîn într'un război împotriva Anstro-Ungariei, romînii din regat ar avea de luptat cu fraţii lor din monarhie şi deci conducătorii romîni să poarte vina grozavă a unui fratricid în masă.

Aceste constatări au făcut ca în opinia publică din Romînia să se producă o schimbare desăvîrşită.

4 camere şi bucătărie la etaj ; de asemenea
2 prăvălii de Inchiriat de la Sft. Dumitru.

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Salon şi Dormitor

BINE MOBILATE de Inchiriat.
Str. CAROL No. 42, etajul de jos.
Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

INFORMAŢII

▪ Primim din partea *„Comitetului de ajutorarea familiilor concentraţilor“* dispărţirea I-a următoarele:

Primim zilnic plîngeri că femei de ale concentraţilor care până acum erau în serviciu la stăpîn, imediat ce s'a zvonit că se vor da ajutoare familiilor concentraţiilor, ele părăsesc slujba ducîndu-se acasă spre a trăi cu ajutoarele ce speră să capete.

Aceasta s'a practicat după cît aflăm şi anul trecut.

Comitetul nu înţelege a da ajutoare de cît acelor femei ce sunt *în imposibilitate de a lucra* sau care sunt împovorate de mulţi copii, iar celor în putere, le dă *posibilitatea de a munci* instituindu-se un birou de plasare în acest scop.

Afară de aceasta fiind foarte probabil ca să continue concentrarea încă mult timp, sau chiar să se transforme în mobilizare, fondurile ce se strîng nu pot ajunge de cît femeilor din categoria întâi.

Comitetele constituite *nu pot tolera lenea şi frauda şi de aceia roagă cu inzistenţă pe toate persoanele cît şi organele poliţieneşti care cunosc asemenea cazuri să le comunice comitetelor de despărţiri.*

Să fie bine ştiut că asemenea femei ce părăsesc serviciul nu vor primi nici un ajutor.

▪ Astă-seară Duminecă 21 Sept. program nou la cinematograful «Pathé-Frérès» din sala Circului Sidoli.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2183.—Marți 23 Sept. 1914

Sft. Dumitru bate la ușă

Ca un nour negru și gros, amenințător și prevestitor de distrugere, se apropie ziua chiriilor și arenzilor.

Incontestabil că cei mai mulți proprietari așteaptă și trăesc din veniturile imobilelor lor, dar tot atît de adevărat este că cu aceste venituri d-lor fac față cheltuelilor lor pe timp de 6 luni de zile. Așa fiind, n'au nevoe ca întreaga sumă a veniturilor să le fie achitată într'o singură dată ci treptat cu timpul și nevoile.

După mine cred că nu e nevoie să apelăm la cei în drept pentru a făuri legi și dispoziții și de a constrînge astfel pe proprietari la o procedare umană. Mai bine e să ne adresăm lor, cari fiind mai aproape de noi cunosc mai bine nevoile noastre și sînt convins că nu vor ezita o clipă să ne întindă o mînă de ajutor, acordîndu ne înlesnirea de a achita aceste datorii în 2—3 rate cu o dobîndă omenească pentru sumele întîrziate.

Legiuitorul datinelor de plată a arenzilor și chiriilor, a ales termenele cele mai potrivite în lunile Octombrie și Aprilie. Bine au fost ele alese și chibzuite și iată de ce: In ce privește arendașii la acest termen, recolta pînei albe: grîu, orz, ovăz etc. este predată în total cumpărătorilor acestor mărfuri, de la cari aceștia au primit pînă atunci mici avansuri, cu cari au plătit cheltuelile semănăturilor de toamnă. atunci încheie conturile și din suma ce mai au de luat achită cîștigul de la 26 Octombrie.

Aceasta este operația normală a arendășiei care se repetă an cu an în timpurile normale. Dar timpurile prin care trecem le putem numi normale sau chiar anormale? Nu! Trebuie să le zicem îngrozitoare, ne mai trăite nici de cei mai bătrîni, și nici din povești auzite — Arendașul n'a avut nici ce vinde, nici ce păstra și cu sumele prinse de pe micile vînzări d'abia a putut acoperi restul cheltuielelor, din munca de toamnă. Cu ce dar să plătească acuma arenda și încă întreaga sumă, și cu ce să trăiască el pînă în primăvară? Este oare o rea credință din partea celor cari reprezintă cea mai bogată ramură a țării, cînd cer o înlesnire de plată sau o amînare parțială pînă se vor mai restabili timpurile triste prin care trecem? De sigur că nu! Și sperăm că proprietarii vor ținea cont de împrejurări și vor proceda cu blîndeță și chibzuire, dovedind astfel că sînt adevărați patrioți care țin la bunul renume al țarei noastre.

In aceiași situație se găsesc și chiriașii imobilelor urbane și în special comercianții. Lunile Septembrie și Octombrie, antimergătoare chirii de Sf. Dumitru, ca și lunile Martie și Aprilie antimergătoare chirii de Sf. Gheorghe, sunt lunile cele mai productive pentru comercianți. In lunile de toamnă, toată lumea se aprovizionează cu toate necesare pentru sezonul de iarnă, și în aceiași măsură, la timp, pentru sezonul de primăvară. Pentru aceste luni, comercianții aranjează cele mai multe plăți, în care intră și chiriile prăvăliilor cît și a locuințelor lor private. In timpurile normale, prin vînzările realizate, se acopăr cheltuelile toate, la timp și cu prisos. Dar astăzi cine se mai gîndește la aprovizionări. Cea mai mare parte, poate 90 la sută sunt mulțumiți cînd pot face față strictului necesar de pe o zi pe alta, și chiar aceasta o fac cu toate economiile posibile.

Comercianții cari în timpuri normale făceau dever de 1000 — 3000 lei zilnic, astăzi de abia realizează 100 — 300 lei, adică 10 la sută din ceia ce prevedeau. Prin urmare cu ce pot face față plăților cambiale și mai mult încă, chiriilor?

Apelăm așa dar la proprietarii urbani, să aibă în vedere timpurile grele prin care trecem și să admită și d-lor plata chiriilor în rate bi sau trilunare, cu dobînda uzuală pentru restul sumei.

Averea proprietarilor, adică chiriile, beneficiînd de dreptul de proprietate prin lege, nu sunt compromise în nici un caz, așa că ori-ce procedeu forțat cauzează mare pagubă, în primul rînd, chiriașilor și în al doilea rînd lor, prin distrugerea chiriașului, care nu va mai putea continua comerțul, și deci marea lipsă de comercianți va aduce pe de-oparte scăderea chiriilor, si pe de altă parte chiar lipsa de chiriași pentru prăvălii.

O procedare omenească, va fi deci salvarea pentru unii și pentru alții, cît și pentru prezentul și viitorul comerțului nostru.

In preajma războiului

Războiul în timpul iernei.—Rada-Roda, corespondentul de războiu al ziarului „Neue Freie Presse", publică în ultimul număr al ziarului, un interesant articol asupra războaielor din timpul iernei. In cele mai multe războae, s'a produs un armistițiu, părțile beligerante consimțind a se repauza până la revenirea vremei bune. De astă dată, însă ori ce speranță de asemenea natură este esclusă. Războiul va continua și în timpul iernei. Articolul se termină cu o mulțumire către public, care se grăbește a aduna obiecte de iarnă pentru vitejii apărători ai patriei.

*

O „Taube" de-asupra Parisului.—Ziarul *Politiken* dă amănunte despre noul sbor făcut de un aeroplan german sistem „Taube" de-asupra Parisului, știre de altfel cunoscută cetitorilor noștri. Aeroplanul a fost zărit de asupra Parisului, la ora 11 înainte de amiază. Parizienii priveau la această nouă desfidere a aviatorilor germani.

După oare-cari frumoase virage, aviatorul aruncă două bombe, care nu conțineau explozibile, ci numeroase cărți poștale cu inscripțiuni germane.

Parizienii rideau și glumeau. Dar nu trecu mult și aviatorul aruncă o nouă bombă; de astă dată ea căzu peste palatul unui aristocrat austriac. Casa fu incendiată. După cîteva minute aviatorul arundă o a doua bombă, care căzu în rue Rocheconart, omorînd doi trecători civili. O a treia bombă nu cauză de cît pagube neînsemnate. Parizienii nu mai glumeau, dar din toate părțile se auziră proteste vehemente în potriva aviatorilor francezi, cari nu pun mai repede capăt „spaimei Parisului".

*

Asediul Anversului. — Asupra importanței luptelor ce se dau azi în jurul Anversului, găsim în *Neue Freie Presse* amănuntele următoare. Anversul constitue încă din viacul al 7-lea o fortăreață de o importanță deosebită. Ca și celelalte orașe belgiene, Anversul a fost din nou fortificat după planurile generalului Brialmont. La 1877 s'a construit noua linie de fortificații, care e azi atacată de trupele germane. De fapt Anversul este una din fortărețile cele mai importante din lume, așa că inițiativa asedierei ei constitue o operă militară extraordinară.

*

Cît a cheltuit Bulgaria.—Ziarul „Utro" arată că toate cheltuelile pe cari Bulgaria le-a făcut în războiul balcanic, se urcă la un miliard două sute patruzeci de milioane lei.

Această sumă, pentru un stătuleț cu resurse așa de restrînse ca Bulgaria, se repartizează astfel:

Credite pentru cheltuelile militare, 150 milioane, pentru rechiziții, 150 milioane, pentru furnituri diverse, întreținerea trupelor, 150 ml., deficit budgetar 50 mil., pentru reconstruirea clădirilor 150 mil., capitalul pentru crearea de pensiuni pentru răniți incapabili și familiile celor morți în război, 400 mil.

D.

Mici Polemici

O seamă de ziariști au început a se apăra că, ferească D-zeu! — n'au luat nimic, nici de la d. Poklewski, nici de la d. Czernin etc.

Se'nțelege: unii au luat, alții numai au primit. E o nuanță!

*

De ce-i zice noului tun german de 42 c. m. «mortier 42»?

— Cuvîntul derivă de la... mort!

*

Cîudățenia războiului de acum este dușmănia între atîția Suverani înrudiți de aproape.

— Vremea sîngelui face să tacă.. voacea sîngelui.

*

Ziarele noastre au falșa pudoare de a se apăra că nu primesc subvențiuni în nici un fel de monedă.

N'au decît să iee exemplul acelui mare confrate din Anglia care nu se jenează de un proverb național ca acesta:

„Times is... money"...

*

Ce însămnează noul titlu „Lupta" pe lîngă «Romînia Muncitoare»?

— Este ceea ce numesc francejii. «Un nom de guerre».

*

La Academia Romînă discuțiile academice s'au terminat cu lovituri.

— A la guerre, comme à la guerre...

*

A fost rechemat la catedră d. Spulbereanu.

...Cîte vise de libertate a spulberat regimul războinic de astă-zi.

NOTA ZILEI

Dentistică,

Dintr'un ziar rusesc, colegul ruso-romîn Graur traduce următoarea declarație a marelui ziar «Times» din Londra;

„Voim—spune ziarul englez—să smulgem Germaniei dinții ei cei veninoși. In urmă îi vom da o bună constituție. Atunci va trăi o viață liniștită așa cum dorește și poporul german".

Chestia cu scoaterea dinților se adevărește. Germanii spun necontenit că Anglia organiza alianțe europene, asiatice, africane, americane, australiene, așa fel ca Germania să se simtă prinsă într'un clește.

Cît despre «constituția bună», Anglia i-o dă Germaniei bucuros, cu singura condiție ca să dee astăzi dovadă că e... slabă de constituție.,.

P. S. Autorul faimoasei petițiuni prin care profesorii universitari se oferă ca voluntari, ministerului nostru de război s'a dat pe față. E dentistul dr. D. Nicolescu din Capitală.

Și ăsta avea un... dinte contra unora din profesorii noștri.

OAMENI ȘI LUCRURI

SURPRIZE

Cînd s'a cunoscut în Europa textul unuia din discursurile mari ale Cancelarului englez, presa și lumea toată s'au dedat la comentarii nesfîrșite asupra unui cuvînt. Lordul anunța lumei civilizate că va veni în curînd o groaznică surpriză pentru trufașii germani.

Oarecare nedumerire domnește și astăzi. Nu s'a lămurit încă deplin la ce anume se gîndea oratorul. După unii era vorba de un nou explozibil inventat de Turpin. Alții cred că era prevestirea unei apropiate debarcări în Europa a unei formidabile oștiri estice, tricoloră în felul ei: galbeni, maslinii și negri, strînși din Japonia—aliata, prietena... Rusiei! din India, din Africa și trimisă în luptă cu «Hunii" europeni. Se mai fac și alte presupuneri asupra laconicei expresiuni a premierului englez.

In ce privește noul exploziv formidabil al lui Turpin, nu se mai aude vorbind. E poate în pregătire, undeva într'un laboratoriu discret, așa cum în uzinele Krupp s'a făurit în chip tainic faimosul mortier 42 cm. nimicitorul forturilor și în potriva căruia trebuie să exploadeze noua bombă a lui Turpin.

Se știe că inventatorul «melinitei» oferise cîndva guvernului său—francez—materialul său redutabil. Ne luat în seamă, inventatorul n'a pregetat și s'a adresat celui englez. Nu de mult un militar care părea bine inițiat arăta prin «Universul» că și obuzierul 42 cm, e tot o invențiune franceză, acceptată cu scepticizm. Născocitorul, respins în Franța, s'ar fi adresat atunci guvernului italian care a transmis invenția Germaniei, cea mai întreprinzătoare în această materie.

Acum timpul fiind pierdut—Anglia oferă echivalentul mortierului 42 prin aducerea unor oștiri colorate,—carne de tun care se poate înlocui la infinit — și care, dacă i se va da prilejul, se va arunca fără nici o milă asupra bunurilor europenești, începînd cu oamenii albi, cu cari au de răfuit cele mai sîngeroase socoteli de rasă.

De altfel în al său „essai" asupra războiului, Maurice Maeterlinck prevestia că marele războiu viitor nu va mai fi o problemă de comandă, de strategie propriu zisă, ci de... surprize.

Aci se reduce totul într'adevăr.

Chiar acum cîteva zile Anglia avu surpriza de a fi surprinsă de submarinul No. 9, iar în depărtatul Orient s'au văzut surprizele făcute de vaporul german „Emden" care izbuti să provoace panică extraordinară și pagube foarte mari, începînd cu incendiarea unor fabrice imense de oleuri. Cine să ardă prompt și sigur dacă nu oleurile parfumate din depărtatul Orient?

Kriașa, invincibila flotă engleză—ca și pe vremuri, invincibila armad spaniolă așteaptă lupte mari, deschise, pentru a desființa flota germană, rivala de mîne. Dar aceasta din urmă rabdă și tace, — trimițînd la sacrificii cîte un submarin, cîte un vapor, ori — cînd e prinsă la strîmtoare—se transformă în „flotă" musulmană, cum fu „surpriza" cu Goeben și Breslau, celebrele aventuriere de la Mesina, scăpate apoi și islamizate în Bosfor și Marea Neagră.

Dar surprizele cu Zeppelinurile, cu aeroplanele, rivalele aeriane chemate să întregească rolul aparatelor de distrugere submarină?

Poate că marea surpriză a războiului actual fără pereche prin proporțiile ce a luat— va fi aceasta: că izbînda va fi împărțită în egală măsură între elemente cu totul noue: spațiul și adîncul apelor pe de-o parte și fronturile militare propriu zise, pe de altă parte.

Rodion

INFORMAȚII

Din partea d-lui George Mărzescu, primarul orașului primim următoarele:

Domnule Director,

Bine voiți a aduce la cunoștință publică, prin ziarul d-voastră, că desconcentrarea ce s'ar ordona nu face să înceteze nici aplicațiunea notelor și timbrelor „pentru concentrați" nici activitatea comitetelor ce s'au instituit pentru azistența familiilor nevoiașe ale ostașilor concentrați sau mobilizați.

Aplicațiunea notelor și timbrelor precum și activitatea comitetelor de despărțiri, pentru adunarea fondurilor necesare operei de ajutorare, vor continua și după desconcentrare întru cît scopul inițiativei noastre nu se mărginește numai la ajutorarea familiilor nevoiașe în caz de concentrare, ci își propune mai cu seamă, *să organizeze din timp un serviciu de azistență pentru cazul eventual al unei mobilizări sau campanii.*

De aceea vă rog, Domnule Director, să faceți apel, prin ziarul d-vs la populația Iașului să continue a aplica, potrivit instrucțiunilor noastre anterioare, notele și timbrele ce am emis și să dea Comitetelor acelaș concurs prețios ca și până acuma.

Conform ordinului Ministrului de finanțe, se aduce la cunoștința publicului că cu începere de la 15 Septembrie a. c Cassa Administrației Financiare a județului Iași este deschisă de la oara 9—12 a. m. și 3—4 p. m.

Focul a distrus o mare cantitate de ceriale pe moșia Găureni (com. Vlădeni) a d-lui Solomon Stern.

Necunoscuți rău făcători au jefuit în parte locuința d-lni C. Florean, judecător în Tg.-Frumos.

Comitetul de acțiuni pentrn ridicarea unui monumenr în Curtea căzărmei regimentului Ștefan cel Mare No. 13 eeroilor căzuți în compania din 1877 și 1913. Aduce căduroase mulțumiri. d-lui Pandele Zamfirescu pentru donație de 100 lei (o sută),

Noutăți apărute: — „Senzații inutile", versuri de Geri Spina. O plachetă de 20 pagini.

Numărul elevilor înscriși în institutul Wachtel în anul acesta este de 220. S'a cerut Ministerului să autorize și o clasă e cincea.

Astă-seară trupa de operetă reprezintă senzaționala noutate „Cowboy" (Tîrgul Fetelor). Se prevede un succeenorm.

Primim din partea *„Comitetului de ajutorarea familiilor concentraților"* dispărțirea I-a următoarele:

Primim zilnic plîngeri că femei de ale concentraților care până acum erau în serviciu la stăpîn, imediat ce s'a zvonit că se vor da ajutoare familiilor concentraților, ele părăsesc slujba ducîndu-se acasă spre a trăi cu ajutoarele ce speră să capete.

Aceasta s'a practicat după cît aflăm și anul trecut.

Comitetul nu înțelege a da ajutoare de cît acelor femei ce sunt *în imposibilitate de a lucra* sau care sunt împovorate de mulți copii, iar celor în putere, le dă *posibilitatea de a munci* instituindu-se un birou de plasare în acest scop.

Afară de aceasta fiind foarte probabil ca să continue concentrarea încă mult timp, sau chiar să se transforme în mobilizare, fondurile ce se strîng nu pot ajunge de cît femeilor din categoria întâi.

Comitetele constituite *nu pot tolera lenea și frauda și de aceia roagă cu inzistență pe toate persoanele cît și organele polițienești care cunosc asemenea cazuri să le comunice comitetelor de despărțiri.*

Să fie bine știut că asemenea femei ce părăsesc serviciul nu vor primi nici un ajutor.

Consiliul comunal a fost convocat în seziune ordinară, cu începere de Joi 25 Septembrie.

Monumentul eroilor căzuți în campania din 1877 și 1913. — Comitetul de acțiune pentru ridicarea unui monument eroilor căzuți în campania, din 1877 și 1913 monument ce va fi aranjat în curtea regimentului Ștefan cel Mare No. 13, pentru o donație generațiilor viitoare a luat inițiativa de a da în ziua de 3 Octombrie oarele 9 și 30 seara o serbare cinematografică în sala Circului Sidoli și jumătate din acest fond se va întrebuința pentru ajutorul soldaților ce au fost concentrați. In antracte muzica regimentului Ștefan cel Mare va cînta cîteva bucăți muzicale alese. Avînd în vedere scopul ce se urmărește nu ne îndoim că cetățenii Iașului vor lua parte în număr cît mai mare.

Programul va fi cu totul nou.

A treia și ultima serie «ROCAMBOLE» (Moștenirea Marchizului de Morfontaine), se reprezintă astă seară Luni și mîne Marți (matineuri și seara) în sala Circului Sidoli (cinematograful Pathé-Frères). Cu această serie, care cuprinde 4 acte mari se închee ciclul aventurilor bizare, îndrăznețe și extravagante ale romanticului și periculosului „Rocambole", descrise cu atîta măestrie de Ponson du Terrail, unul din cei mai celebri romancieri francezi (1829-1871).

In această a treia și ultima serie: Moștenirea Marchizului de Morfontaine, desfășurarea reprezintă un roman complect, narat în întregime și în care simpaticul erou popular se întrece pe el însuși.

„Rocambole" apare astăzi înaintea spectatorilor pentru a 3-a oară în fantasticele și îndrăznețe sale aventuri, disimulînd adevărata sa identitate în multiple transformări.

Mai sunt cuprinse în noul program:

Prince și casieriță, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

In fundul mărei. O bogată serie de vederi însuflețite din istoria naturală, film științific de popularizare de o valoare fără seamăn.

Mîne Marți un singur matineu (la 4 ore) și reprezentație serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri.

Joi 25 Sept. mare reprezentație în beneficiul familiilor sărace ale oștenilor concentrați.

Debitul Badareu aduce la cunoștința Onor. Public, că a redus în mod simțitor prețurile produselor alimentare vînzîndu-le sub prețul pieții și anume:

Delicioșul unt p. masă și cafea	4.80	kg
Smîntîna dulce centrifugată	2 40	„
Caș gras de munte	1.60	„
Unt proaspăt pentru gătit	3.00	„
Brînză de burduf, de munte	3.00	„
Cașcaval de Penteleu	3.00	„
Adevăratul Sweitzer de Svițera	4 —	„
Adevăratul Ghiudem de Botoșani	5 —	„
Renumitul Salam de Sibiu	7 —	„
Grăsime de porc topită	2.20	„
Brînză de Brăila	2—	„
Ouă proaspete	5—	„
Brînza Olanda	4.50	„
Rocfert	5.60	„
Gervais bucata	0 45	„
Urda dulce	1.60	„

Onor. Public se poate aproviziona de pe acuma, cu preț foarte eftin, ori-ce cantitate de unt proaspăt pentru topit pe iarnă.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Declaraţiile d-lui Asquit

— Datoria Angliei faţă de împrejurările de astăzi —

Londra—3 Oficial.—In cursul unei alocaţiuni pronunţate de Cardif la 2 Octombrie, primul ministru d. Asquit, amintind în ce mod Canada, Australia, India şi coloniile coroani s'au manifestat, a zis:

Niciodată în istorie o aşa de vastă şi de favorită comunitate n'a probat un spirit aşa pe unănim şi atît de hotărît, în răspunsul la apelul comun de a lua parte la război.

Nu avem nici o nedreptate de răzbunat; nu avem nici o ceartă cu Germania. In timpul anului 1812 am înştiinţat pe guvernul german, că Anglia nu va organiza nici odată un atac neprovocat împotriva Germaniei şi nici nu va intra într'un atare proect făurit de alţii. O agresiune din partea noastră în contra Germaniei nu există în nici un aranjament. Dar Germania într'un moment cînd îşi sporea forţele într'un mod enorm mai ales pe mare, ne-a declarat că ea ar merge şi mai departe şi că ne va cere să rămînem neutri cînd dînsa ar fi aranjată într'un război.

De şi am lucrat necontenit pentru menţinerea păcii, spre a înlătura catastrofa unui război, totuşi nu puteam să lăsăm Germaniei mîna liberă cînd va avea să-şi aleagă momentul spre a încerca să domineze lumea europeană. Noi am refuzat să contractăm un atare aranjament.

Acum patru săptămîni întrebam pe concetăţenii mei. Cum am putea noi privi deoparte o invaziune în Franţa şi Belgia a unor hoarde care nu lasă în urma lor decît lugubre urme ale sălbătăciei, ale devastaţiunei şi ale profanării demne de cele mai întunecoase anale ale istoriei! De atunci am mai văzut şi mai lămurit exprimat prin probele măcelurilor şi devastaţiunei, scopul real al acestui elan îndelungată vreme pregătit în contra libertăţei Europe.

Credem încă şi astăzi în tractate. Avem credinţa în drepturile celor slabi şi în datoriile celor puternici şi sperăm la finele acestui război să vedem o Europă în care marele şi simplele adevăruri vor fi salvgardate în contra recrudescenţei unei ere de sînge şi de fier.

Măsuri severe în Egipt

Londra.—4.—«Times» află din Cairo, şi dată de 1 | 10, Comandantul şef al armatei de ocupaţiune a ordonat ca toţi germanii şi austro-ungarii care domiciliază în Egipt, să se înregistreze pînă la 10 | 10, sub pedeapsă de arestare de către autorităţile militare.

Acelaş lucru pentru Sudan unde germanii şi austro-ungarii nu trebue să-şi părăsească domiciliile fără paşaporturi.

Discursul lui Burns

Londra.—Se ştie că mai dăunăzi presa germană, reproduse după *Kolnische Zeitung*, un discurs al fostului ministru englez, Burns, prin care acesta critica cu aspriime intrarea Angliei în acţiune.

Acum d. Burns a cerut ziarului *Kolnische Zeitung* să i precizeze cine i-a trimis acel text, de oare ce dînsul n'a rostit acel discurs şi nici n'a avut unde să-l rostească.

Ziarul *Kolnische Zeitung* a răspuns că a primit acel text de la un domn Edinburg indicînd şi strada şi numărul casei din Londra.

Presa engleză făcînd o anchetă, a descoperit că acea casă e locuită de persoane rău informate şi nici nu există una cu numele indicat. S'a dovedit astfel că discursul acesta este o complectă falşificare.

Grav accident de automobil

— Celebrul artist Ermette Zacconi rănit.—Artista Leigher ucisă.

Roma 4.—O depeşă din Riminia spune că celebrul actor Ermette Zacconi, care făcea o excursiune în automobil cu soţia şi alte trei artiste din compania sa, a suferit un accident de automobil.

Zacconi a fost grav rănit. Artista Leigher a fost ucisă. D-na Zacconi şi celelalte două artiste cum şi şoferul, au fost răniţi.

Agravarea conflictului ruso-persan

— *Măsuri militare în Persia* —

Constantinopole. Ziarul „Orientul" dă ştirile următoare din Persia:

Celebrul general persan, Salaruddaule, cu o cantitate de arme şi muniţiuni a sosit la oraşul de graniţă Kasrisirin, spre a provoca dificultăţi Rusiei.

*

Guvernul persan a destituit pe ministrul tezaurului, belgianul Mornard şi pe toţi ceilalţi belgieni aflaţi în serviciul persan.

*

Un general suedez a fost angajat spre a reorganiza armata persană.

După ştirile oficiale, ministrul de războiu a ordonat autorităţilor provinciale şi tuturor şefilor de triburi, să strîngă o armată considerabilă.

Şahul a ordonat deschiderea repede a parlamentului.

Locuitorii sîrbi refuză înrolarea în armata

Salonic 4.—La Istip a avut loc o sîngeroasă ciocnire între locuitori şi jandarmii sîrbi, de oarece locuitorii refuză a se înrola în armata sîrbă.

Numeroase familii fug la Strumiţa.

Catastrofal cutremur de pămînt

Viena 4.—La orele 9 seara s'a înregistrat un puternic cutremur depărtat, al cărui focar ar fi la 7400 kilometri. La orele 11 şi 10 seara s'a înregistrat un al doilea cutremur catastrofal, la o distanţă de 1600 km. Pare a fi în Asia Mică.

Lupta de la Suvalski

Bucureşti. — Prinţul Kudeceff, aghiotantul generalisimului rus, a comunicat legaţiunei ruseşti, că lupta decisivă de la Druskeniki s'a terminat prin izgonirea completă a germanilor din guvernămîntul Suvalski.

Infrîngeri sîrbo-muntenegrene

Viena. 4 (Oficial) — Forţele sîrbe şi muntenegrene care au invadat în Bosnia orientală, au silit a se detaşa forţe mobile în această regiune neprevăzută în decizinea principală. Prima acţiune ce s'a întreprins acolo s'a şi sfîrşit cu succes.

Două brigăzi muntenegrene comandate de generalul Vucotici, au fost bătute şi respinse spre Foca. Ele sînt în retragere spre graniţă, cuprinse de panică. Au trebuit să părăsească terenul lor de luptă şi proviziunile luate din Bosnia.

In acţiunea întreprinsă în sectorul septentrional, un batalion sîrb a fost capturat de un semibatalion austro-ungar.

Turcia remîne neutră

Viena.—O telegramă din Constantinopol arată, că ziarul oficios „Tanin" publică un articol, prin care arată că toate încercările făcute pentru a tărî Turcia în acţiune au fost zădarnice, Turcia rămînînd neutră.

Predicarea războiului sfînt

Petrograd. 4—Agenţi turci şi germani răspîndesc prin presă proclamaţiuni prin care predică războiul sfînt în contra Rusiei, Franţei şi Angliei.

Kurzii continuă a nelinişti populaţia creştină de la graniţa persană.

D. V. Misir la Berlin

Berlin.—4 | 10—Preşedintele senatului romîn, d. V. Misir, va pleca în astă seară spre Bucureşti.

D-sa s'a încredinţat de ordinea şi liniştea din Germania, pe cînd ziarele bucureştene publică ştiri tendenţioase.

D Misir a vizitat ieri pe ministrul romîn, d. Beldiman.

Prohibirea exportului de grâu

Bucureşti.—Exportul de grîu a fost prohibit. Astă noapte s'au dat telegrame la toate fruntariile, anunţîndu se că exportul de grâu este prohibit.

S'au dat ordine la staţii ca vagoanele ce se găsesc încarcate, să fie îndată descărcate.

Un interview al d-rului Sion

Berlin. 4 | 10.—Directorul general al serviciului sanitar romîn, dr. Sion, a acordat un interview la Berlin, ziarului Vossiche Zeitung.

D-sa între altele a spus:

— Suveranul nostru iubit apără admirabil interesele statului romîn.

In jurul luptei de la Augustov

— *Ruşii revendică victoria de partea lor* —

Petrograd. — Bătălia de la Augustov a început la 25 | 9 prin bombardarea cu piese mari germane, în regiunea Sopotskino. A urmat apoi ofensiva inamicului asupra suszisei poziţiuni. In acelaş timp germanii au făcut mari silinţe de a disloca forţele ruse lîngă Druskeniki pe Niemen.

La 26 | 9 germanii începură de asemenea atacul fortăreţii Ossowietz, dar lovindu-se pretutindeni de o rezistenţă crîncenă, au fost obligaţi să se retragă. Nemărginindu-se numai la contraatacuri viguroase, trupele ruse au luat ofensiva şi au urmărit pe inamic în retragere. Germanii, cu toată energia rezistenţei lor, n'au putut împiedeca împingerea noastră.

Trupele ruse, pline de curaj, au pus mîna succesiv pe poziţiunele inamice. Derutaţi prin această acţiune irezistibilă, germanii începură a se retrage în fugă.

Urmărim pe inamic cu mare energie. (Westnik).

DESCONCENTRAREA

Bucureşti.—De mîne va începe desconcentrarea trupelor, care se va face în zilele de Marţi, Mercuri şi Joi.

Direcţia căilor ferate a fost avizată de acest fapt, şi a pregătit parcuri de vagoane, pentru a transporta trupele la căminurile lor.

Acţiunea diplomatică a României

-- Declaraţia unui ministru --

Bucureşti.—Un redactor al „Adevărului" întrebînd pe un ministru asupra stadiului în care se găsesc tratativele diplomatice ce le urmează guvernul, a primit răspunsul următor:

— *„Incă de acum 4 zile ea s'a îndrumat bine. Azi pot spune că este foarte bine*

Cuvîntul de ordine însă este a se păstra discreţiunea cea mai desăvîrşită".

De închiriat *de la 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu, în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar. A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.*

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrin şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Sfinţi No. 8.
T. Ivanof

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

4 camere *şi bucătărie la etaj şi de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sfl. Dumitru. A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.*

Doamnă vieneză

instruită, mai în vîrstă, caută loc la copii sau menageră. Excelentă gospodină şi cinstită. Strada Uzinei 50, Iaşi.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914. Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.*

Profesoară *secundară, partea literară şi studenţă ştiinţe, preparăm împreună elevi cu curs inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* D-RELOR HARNAGEA, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48. Se admit mijlocitori.*

LICEUL PARTICULAR

„GH. ASACHI"

pentru elevi interni, semi-interni, externi şi gazdă pentru elevii de la diferite şcoli.
Preţul foarte avantajos.
Educaţie şi îngrijire aleasă.
Corp profesoral distins.
Inscrierile se fac zilnic în localul liceului str. **Anastasie Panu No. 4** *între 10—12 a. m. şi 4—6 p. m.*
Preparaţii zilnice *de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite şcoli. Numărul locurilor limitat.*

DIMITRIE SOFIAN
fost Prezident Curţei de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Oarele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De închiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri. A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.*

O odae ŞI ANTRET MOBILATE *de Inchiriat.* STR. SĂRĂRIE 93.

De Inchiriet *de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare. A se adresa strada Curalari No. 3.*

De Inchiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.*

DR. HALPERN
IAŞI, STRADA POMIR 6,
(Casa Dr. Finkelstein)
VECHIU MEDIC PARIZIAN
BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —
Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

CHATAINIUS

Tinctură inofensivă cu bază de Heneu dă părului cea mai frumoasă coloare.

CHATAINIUS

se face în şeapte colori; şaten, şaten-cler, şaten-închis, şaten rus, blond, brun şi negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucţia în limba ţărei de import 1 leu. Cutia mare 6 lei franco în toată ţara. Specificaţi bine coloarea sau trimiteţi eşantilion Pepăr la

Postişeria D. S. Ionescu
Iaşi, strada Cuza-Vodă, 67.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 55 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2284.—Miercuri 24 Sept. 1914

Starea Suveranului

Sinaia.--M. S. Regele se află complect restabilit de indispoziţia, care l'a silit să stea în pat cîteva zile. M. S. a făcut Duminica o plimbare, în împrejurimele Castelului Peleş.

Ruşii înaintează în Ungaria

Kiev.—Aci se afirmă, că după însemnate lupte, trecătoarele Carpaţilor sunt deschise şi armatele ruse pot înainta în Ungaria. Din această cauză, armata austro-ungară, va fi rechemată de pe celelalte fronturi şi pastrată pentru a-şi apara propria ţară.

Imparatul Wilhelm la Breslau

- Vom învinge sau muri, - spune Kaiserul -

Petrograd.—Ziarul „Novoye Vremja" spune că Imparatul Wilhelm a sosit la Breslau. In faţa Universităţei şi în prezenţa populaţiunei, Imparatul Germaniei a ţinut un discurs, din care se relevă şi următoarele:

— „Inamicii noştri,—ar fi zis Kaizerul,—sunt puternici, iată pentru ca jertfele ce va trebui să le aducem vor fi mari. — In cele din urmă Germania va învinge, în numele culturei şi al existenţei imperiului german. Armatele germane unite cu cele austriace, vor cădea asuera duşmanului, vor învinge sau muri.

La Breslau s'au ţinut şi un important Consiliu de războiu, la care au participat şi generali austriaci.

D. Poincare şi trupele

Paris.—Preşedintele Poincaré, împreună cu d. Viviani, au vizitat cartierul general, felicitînd trupele pentru bravura lor.

Nici un sîrb pe teritoriul unguresc

Budapesta. — Ştirea că la Semlin, sîrbii ar fi respinşi armatele austro-ungare este cu desăvîrşire neexactă. Nici un soldat sârb nu se găseşte pe teritoriul ungar.

Inchiderea Dardanelelor

Constantinopol. - Printr'o notă Poarta face cunoscut, că Bosforul şi Dardanelele sunt inchise pe o rază de 6 mile marine, şi este cu desăvîrşire interzisă pentru vasele de războiu străine.

Austriacii în Ungaria

Petrograd.—Ziarul „Novoye Vremja" anunţă, că Austria a retras mari trupe de pe frontul sîrbesc, spre a le trimete în Carpaţi, în contra ruşilor.

Balcanii în flacări

Petrograd. — Ziarul „Rieci" află din Londra, că aci domneşte părerea, că judecînd după cele ce se petrec, nu va trece mult şi Balcanii se vor găsi într'un foc general.

Situaţia armatelor aliate

Petrograd. - Ziarul „Rieci" află din Londra, că trimisul special de pe câmpul de războiu al ziarului „Times", afirmă eă situaţia armatelor aliate e mai favorabilă chiar, de cum o prezintă raporturile oficiale.

Aripa dreaptă germană s'ar găsi într'o situaţie foarte primejdioasă, iar armata de Kluj ar fi fost înfrântă. Armatele germane din apropiere de Langwy au fost îndepărtate.

Rezultatul luptei de la Augustoff

Berlin. - Oficial.—Pentru a acoperi înfrîngerea lor, presa rusă răspîndeşte ştiri necxacte asupra rezultatului luptei de la Augustoff. Faţă de aceasta se constată, că la Augustoff, după o luptă de 2 zile, trupele ruseşti compuse din 3 brigăzi siberiane şi părţi din corpul 22 au fost bătute, noi mai făcînd 3000 de prizonieri şi capturînd numeroase tunuri şi mitralieze.

Germanii din Statele-Unite şi Politica Angliei

Berlin.—Din New-Jork se anunţă că germanii din Statele-Unite în număr de 10 milioane, au inceput o vie agitaţie, pentru a îndepărta simpatia ce domneşte aci pentru Anglia. Amestecul Japoniei în acest războiu înlesneşte acestă mişcare.

REPUBLICA MAGHIARA

Sofia.—Ziarele de dimineaţă relatează, din Petrograd, că o delegaţie de fruntaşi unguri a sosit acolo pentru a trata proclamarea Ungariei de repnblică independentă, în cazul cînd Rusia ar fi învingătoare în Austria.

D. Tisza şi rominii din Ardeal

Bucureşti. — Legaţiunea austro-ungară dezminte ştirea despre tratative începute de d. Tisza cu românii din Ardeal.

Totuşi EPOCA, care cea dintâi a dat acele ştiri, revine astăzi şi declară că menţine toate cele arătate de primul articol.

Un aeroplan de asupra Anversului

Odesa. — Ziarul „Ruskoe Slovo" afirmă că un aeroplan german a zburat deasupra Anversului, asvîrlind manifeste, prin care se cerea populaţiunei să predea oraşul — Forturile Valhelm şi Doryl rezistă incă.

La Berlin domneşte convingerea că Anversul va cădea curind.

Germanii respinşi spre Bruxela

Petrograd.—Ziarul „Rieci" zice că în lupta de la Anvers, germanii au fost respinşi spre Bruxela.

Wielkie Pożary w Ameryce

Petrograd — Z Kijowa donoszą, że w Kijowie wybuchły groźne pożary w dzielnicach fabrycznych. Ogień szerzy się z wielkiem natężeniem i zagraża całemu miastu. Ludność w panice opuszcza domy i ratuje się ucieczką.

Pożar w Kijowie

Berlin — Z Kopenhagi donoszą, że w Kopenhadze wybuchł groźny pożar w dzielnicach fabrycznych. Ogień szerzy się z wielkiem natężeniem i zagraża całemu miastu. Ludność w panice opuszcza domy i ratuje się ucieczką.

Pożary w Ameryce

Petrograd — Z Kijowa donoszą, że w Kijowie wybuchły groźne pożary w dzielnicach fabrycznych. Ogień szerzy się z wielkiem natężeniem i zagraża całemu miastu. Ludność w panice opuszcza domy i ratuje się ucieczką.

Pożary w Kopenhadze

Berlin — Z Kopenhagi donoszą, że w Kopenhadze wybuchły groźne pożary w dzielnicach fabrycznych. Ogień szerzy się z wielkiem natężeniem i zagraża całemu miastu. Ludność w panice opuszcza domy i ratuje się ucieczką.

Pożary w Kopenhadze

Petrograd — Z Kijowa donoszą, że w Kijowie

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 70 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. TELEFON No. 36

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2284.—Miercuri 24 Sept. 1914

Situaţia pe cîmpul de luptă

Faza actuală a războiului este caracterizată prin luptele din Rusia între Germani şi Ruşi precum şi prin atacul cetăţei Anvers.

Cu cît au înaintat Germanii în interiorul Rusiei cu atîta a urmat şi concentrarea trupelor ruseşti, aşa că în apropiere de oraşul întărit Augustovo armata germană s'a găsit în faţa unor forţe ruseşti destul de impunătoare.

Telegramele ce am primit din cele două izvoare se contrazic, aşa că nu putem şti cu preciziune cam ce s'a întîmplat pe acest teatru al războiului. Pe cînd telegramele ruseşti susţin că Germanii cari au încercat să treacă peste rîul Niemen au fost respinşi, telegramele din izvor german spun că Ruşii, care au trecut rîul Niemen, au fost bătuţi după o luptă crîncenă de 2 zile.

Alăturînd aceste două telegrame ar rezulta că bătălii sîngeroase se dau în jurul cetăţei Augustovo, care barează calea germanilor către Varşovia.

Cu aceste bătălii mari, care dovedesc cum că ambii adversari au concentrat forţe considerabile în prezenţă, războiul ruso-german reţine acum toate atenţiunile.

Lupte crîncene se dau şi în jurul Anversului pe care Germanii îl atacă cu impetuozitate, şi cu puternica lor artilerie de asediu. Telegramele din Berlin afirmă că au fost luate pînă acum 5 forturi din linia exterioară. Dacă acesta e adevărul atunci vrăjmaşul îşi va putea apropia artileria cea grea de linia forturilor dinăuntru şi va putea atinge chiar oraşul.

Cu căderea Anversului germanii, nu numai că vor deveni stăpîni pe întreaga Belgie, dar vor avea spatele liber la aripa lor dreaptă, aşa că vor putea reîncepe marşul de învăluire a aripei stîngi franco-engleze şi se vor putea apropia din nou de Paris.

Stăpîni pe Anvers, Cermanii se vor putea scurge pe ţărmul mărei la Ostanda apoi în Franţa unde vor ocupa Boulogne sur-Mer şi Calais; cu chipu acesta legătura cea mai scurtă între Franţa şi Anglia va fi tăiată.

Este necontestabil că luarea Anversului va contribui mult ca războiul să intre într'o nouă fază.

„—Practica *fără examen* a cîtorva ani ne obligă să ne întrebăm dacă nu e bine să ne întoarcem la vechea formă a examenelor.

„In adevăr, s'a constatat că noul sistem nu e destul de mulţumitor. Şcolarii ies mai puţin pregătiţi. Altă dată, cînd se ţineau examene, se întâlniau serii de şcolari cu un capital superior de cunoştinţe faţă de seriile de azi.

Lipsa de constrîngere a examenului îi face pe elevi mai nepăsători faţă de şcoală. Dacă în primele două trimestre au obţinut note de trecere mai mari, ei se gîndesc apoi mai puţin la şcoală în cealaltă jumătate a anului. Un elev care a întrunit 7, 7 pe primele două trimestre, ar putea avea 3, 3 în celelalte două; el va fi promovat. Tot aşa cel care a întrunit 6, 6, 4, 4. In acest chip pentru unii şcolari numai o jumătate de an însamnă muncă efectivă.

La această încheiere au condus observaţiile ce s'au făcut în cursul anilor şcolari fără examen.

Este dară neaparată nevoie de reînfiinţarea examenelor».

Autorul studiului din „Viaţa Nouă", nu este singurul de această părere după cum vom vedea.

△

O declaraţie a d-lui Carp

- Neurastenizaţii de astăzi - Rostul Romîniei -

Precum se ştie, d. P. P. Carp a fost ieri în Iaşi. Sosit la 8 dimineaţa, în interese personale, a părăsit Iaşul cu trenul de 3 şi 15.

Unui bun prieten, din vechea gardă junimistă, d. Carp, i-a spus următoarele:

— *„La Bucureşti neastimpăraţii s'au mai calmat. Impresioniştii aşteaptă noui ştiri pentru a proceda în consecinţă. Generaţia actuală e neurastenizată şi doar ştiu că impresionabilitatea e una din caracteristicele neurastenizări".*

Vorbind apoi de atitudinea Romîniei, d. Carp a spus:

— **„Nu putem face altă politică de cît acea indicată de patriotismul bine înţeles. Convingerea mea atunci este, că Germania va triumfa: căci acei cari îşi închipue că Italia va ataca Austria se'nşală amar".**

Cînd i s'a spus de unele ultime ştiri apărute în gazete, d. Carp a exclamat:

— **„Ah, Petrograd!"**

Şi la mirarea prietenului, d. Carp a ripostat:

— **„Te asigur că aproape tot ce spune Petrogradul este sfruntat neadevăr".**

Mici Polemici

Poetul Macedonski a apărut în Capitală cu o nouă revistă intitulată: «Stampa».

...Bătrîn şi tot ne a-stampa-rat!

*

Mă rog, ce titlu are zgomotosul Grămadă de semnează doctor?

— Are şi încă o grămadă!

*

Un mic apaş al presei bucureştene porecleşte pe Regina Elisabeta cu epitetul de „babă".

Dacă ar fi fost de spirit ca Mitică al lui Caragiale spunea încaltea că Regele şi Regina sunt un Nabab şi o Nababă.

*

Cînd citeşti într'o singură zi pe aceleaşi fronturi „succesele" franceze, germane, engleze, ruse, austriace, sîrbe etc. — n'ai de cît o concluzie:

Balan s'aleagă!

*

Ziarele „Seara" şi «Minerva» apar tipărite pe hîrtia cea mai galbenă.

Nu cumva consorţiul austriac a făcut să circule mulţi... galbeni?

*

Cu toată desconcentrarea, primarul Iaşului anunţă că nu... desconcentrează comisiile de ajutorare.

Exces de prudenţă?

*

Se vorbeşte despre ghinionul generalului Von Klück pe unul din fronturile armatei.

— Puţin «Glück» îţi trebuie, d-le Klück!...

*

Prea grăbite ziare ruso-file retrag ştirea cuceririi oraşului Soldau de către Ruşi.

In... solda cui s'a lansat ştirea?

NOTA ZILEI

Straşnic!...

Mare lucru, domnule şi cu presa europeană modernă!

Bună oară „Dreptatea" din Bucureşti a păţit următoarea comedie pentru care şi-a dat o auto-dezminţire:

„Corespondentul nostru din Odesa căruia noi i-am cerut lămuriri asupra telegramei ce ne-a transmis prin corespondentul nostru dela Tulcea privitoare la căderea oraşului Przemysl, ne anunţă că a transmis prin telefon corespondentului nostru dela Tulcea căderea oraşului Iaroslav iar nu a oraşului Przemysl".

Ce să facă biata gazetă? Se zăpăceşte de atîţia corespondenţi, atîtea telefoane ruseşti, cîte se cer de un mare organ ruso-romîn.

Te joci cu Europa în bunghi!?

In preajma războiului

Prin Carpaţi.—Presa străină a început să dea o atenţie deosebită Carpaţilor. Incercările ruşilor de a pătrunde în Ungaria, forţînd trecătorile Carpaţilor, fac ca presa străină să se ocupe mai de aproape de cele ce se petrec aci. In primul rînd, ziarul *Berliner Tageblatt*, a angajat în special pe scriitorul suedez Ange Madelung, care cunoaşte bine Carpaţii şi care a şi plecat la faţa locului, care va urmări cele ce se petrec, pentru a comunica impresiile sale ziarului. D. Ange Madelung publică azi primul sau articol, asupra frumuseţilor naturale din Carpaţi.

*

Pentru cei răniţi. — Presa diferitelor ţări beligerante tratează în lungi dări de seamă despre soarta răniţilor, de oarece circulă svonuri că răniţii duşmani ar fi cu totul neglijaţi. Pentru a stabili adevărul, ziarele germane publică declaraţiuni făcute de ofiţerii franceji răniţi, cari arată că sunt bine îngrijiţi în lazaretele germane.

Pe altă parte, autorităţile franceze au invitat pe ambasadorul american, care vizitînd spitalele din Bordeaux afirmă că răniţii germani sunt deopotrivă îngrijiţi ca şi cei francezi.

*

Moartea lui Max Linder. — „Neues Wiener Tagblatt" scrie: cunoscutul comic de cinematograf, Max Linder, a căzut ca erou la asediul Liège-ului. Max Linder era de origină germană dar naturalizat în Franţa. A luptat în rîndurile armatei franceze pentru Belgia.

Scenele humoristice în c[illegible] Linder făceau inconj[illegible] care apărea tinente şi pret[illegible] ...ul celor cinci contimpurindenea stîrneau rîsul.

Eroul era în vîrstă de 35 ani.

Chestiuni scolare

Vin examene?

Cu toate gravele preocupări în jurul evenimentelor cunoscute, şi-au putut face loc şi oarecari probleme importante în discuţiile revistelor şi ziarelor noastre.

Intre acestea este chestiunea de mare importanţă a învăţămîntului secundar la care, după cît se pare, s'a gîndit actualul ministru al instrucţiunii publice, proiectînd oare cari modificări. De ce natură sunt?

In ce consistă eventualele îmbunătăţiri? De ce noui îndrumări poate fi vorba.

Se crede, între altele, că va reînvia examenul de fine de an în şcolile liceale şi gimnaziale, ca o modificare însemnată a actualei stări de lucruri. Ocupîndu-se de chestia reorganizărei învăţămîntului secundar, un colaborator al „Vieţei Noui" de sub direcţia d-lui profesor Ovid Densuşianu, scie în ultimul număr al acelei publicaţiuni:

OAMENI ŞI LUCRURI

A DISTRUGE...

Milioane de oameni stau dară faţă în faţă. Ei nu se văd; nu se cunosc; nu se urăsc măcar. Dar ţinta lor, datoria lor este de a se distruge unii pe alţii, — pe toate căile, prin toate mijloacele, cu toate jertfele create de o asemenea operă.

După tradiţionalul „ultimatum"—străduinţele de nimicire încep. Cine pune mai mare iuţeală în atacul distrugător, acela are de partea sa şansele succesului final. Repeziciunea preţueşte mai mult de cît abilitatea şi un tactician englez a demonstrat cu franchete că cele 24 ore de întîrziere ce a pus guvernul britanic în declararea războiului în potriva Germaniei au fost fatale şi ar fi putut fi decisive în dauna Franţei, dacă — tenacitatea belgiană n'ar fi domolit repeziciunea Germanilor...

Ce poate fi mai distrugător de cît armatele de milioane de oameni? Şi nu distrug numai năvălitorii, — ci, de frica lor, distrug şi ceilalţi. Ruşii n'ar fi biruit pe invicibilul Napoleon dacă nu pustiau tot în calea oştilor lui. Acum cîteva zile s'a vorbit despre pustiirea fertilelor regiuni ale Champagnei de către însu-şi Francezii. De sigur, nu pentru că în culturile de acolo ar fi interesaţi mulţi mari capitalişti germani,—ci pentru ca, la o eventuală invadare a duşmanilor, regiunea să fie stearpă şi goală.

Despre toate aceste însă se vorbeşte mult mai puţin şi cu mai puţine regrete de cît despre nimicirea unor obiecte ori monumente de artă. Ca şi cum n'ar fi [illegible] ce asigură, pe o cale ori pe alta, senzaţia de mulţumire a omului, începînd cu uzinele şi sfîrşind cu cîmpiile fertilizate prin iscusinţa omului modern.

Ba, printre paradoxele vremei, s'a putut ceti nu de mult enormitatea că atacurile în potriva artisticelor oraşe Louvain şi Reims ar fi provenit din consideraţia că Germania nu posedă lucruri de artă şi de aci dorinţa de a distruge arta Apusului.

Cine urmăreşte istoria febrilă şi cotidiană a războiului a putut afla că primul aeroplan francez care a zburat preste frontieră, cu o rară îndrăzneală, s'a îndreptat deasupra oraşului Nüremberg, — plin de comori artistice.

Incercări analoage s'au făcut deasupra Düsseldorfului, Münchenului, Frankfurtului, atît de bogate în obiecte de artă de extraordinară valoare. E posibil că aviatorii temerari *nu* urmăriau de cît nimicirea hangarelor şi atelierelor unde se ţin şi se făuresc temutele Zeppelinuri, ele însi-le produsele unei admirabile arte, după cum sunt şi aeroplanele franceze, şi după cum sunt acele germane cari se silesc de cîtva timp, să distrugă turnul Eiffel, nu ca produs artistic, ci ca element de războiu, înarmat cu preţioase observatorii, staţiuni de telegrafie şi aşa mai departe.

...Nu prefăcuse oare necesităţile războiului însu-şi turnul catedralei din Reims într'un observatoriu militar. Şi oare într'un caz asemănător, ar fi cruţat comandanţii francezi domul din Colonia, care se prenumără între cele şapte minuni artistice ale Europei *nu* ale Germaniei? Tot aşa de puţin ar fi cruţat monumentalele clădiri, gări, senatorii şi celelalte instalaţiuni realizate de un popor nespus de harnic şi despre ale cărui orînduieli sociale vorbeşte cu admiraţie inginerul Cambon în volumul său „L'Allemagne au travail," fără a mai reaminti aci constatările de acelaşi fel făcute de Jules Hurel în cele 4 volume mari, asupra Germaniei contemporane, care—ori ce s'ar zice—e patria lui Goethe, Beethowen Mommsen şi a atîtor alţii.

Inseamnă oare aceste că sunt mai puţin deplorabile perderile artistice ale unor localităţi istorice ca Louvain şi Reims? De loc! Dar înseamnă că nu trebue să confundăm cauzele cu efectele şi să nu ascundem sub leit-motive artistice elementele adevărate şi reale ale tragediei umane care, sub toate manifestările sale variate rămîne acelaşi rău universal imens.

Războiul, sinonim cu Distrugerea.

Rodion

INFORMAŢII

D. profesor şi avocat Gh. Cristofor, şi membru vechiu a societăţii „Invăţătura poporului romîn" în dragostea ce o are pentru cultura poporului romîn, a binevoit să doneze societăţii, un fond, din a cărui venit să se ajute cu cărţi şi îmbrăcăminte în fiecare an patru elevi de la şcoala primară de băeţi No. 6 «C. Negri» de sub direcţiunea d-lui Victor Munteanu.

Corpul didactic al şcoalei mulţumeşte d-lui G. Cristofor pentru atenţiune şi apreciază mult frumosul exemplu dat de solidaritate socială şi dragoste de neam şi şcoală.

Conferinţa directorilor prezidată de d. dr. Simionescu a hotărît, în principiu a se deschide la 1 Octombrie o clasă a 2-a divizionară, obligîndu-se profesorii cari au 12 oare să predee încă 3 oare, gratuit, în noua clasă ce urmează a se înfiinţa.

Ieri la 4 p. m. a avut loc în cancelaria liceului naţional o consfătuire la care au luat parte d. dr. I. Simionescu, secretarul general al ministerului de Culte, d. dr. Obreja, inspector superior şi cei 3 directori ai şcolilor secundare în chestiunea elevilor supranumerari. Credem a şti că s'a hotărît repartizarea unui oarecare număr de elevi între cele 3 şcoli, peste cifra reglementară.

Administraţia comunală a tranşat diferendul cu comuna Roman, cu privire la executarea diferitelor lucrări pentru alimentarea cu apă a oraşului Roman.

D. A. D. Xenopol a primit de la profesorii din Ploeşti, următoarea telegramă:

„Mişcaţi de gestul frumos al Domniei-Voastre care dă mereu expresiune glasului vremei de cel mai autorizat istoric al neamului de acuma, pe lîngă omagiile ce vă transmitem, vă anunţăm că am introdus cu plăcere manualul Dv. de Istoria Romînilor în clasele IV-a şi VIII-a în liceul din Ploeşti, urîndu-vă să trăiţi mulţi ani ca să luminaţi mai departe istoria şi să contribuiţi la înfăptuirea idealului romînesc".

Profesorii din Ploeşti.

D. Leonida Gheorghiu a fost numit profesor suplinitor de contabilitate la şcoala elementară de comerţ din Iaşi.

Trupa de operete «Grigoriu» a jucat aseară cu mare succes frumoasa comedie Cowboy-ul. *Montarea ireproşabilă şi dansurile din actul al III-lea, au mulţumit deplin imensa azistenţă.*

In astă seară se va reprezenta „Intre 12 şi 1", *iar mîne,* «Frumoasa Elena».

D-na Maria Stamatiu a făcut donaţiune societăţei Crucea Roşie a doamnelor din Romînia următoarele obiecte:

12 perechi pantaloni, 2 prosoape, 4 şervete, 4 batiste, pentru care i se aduc vii mulţumiri.

D-na Maria Răileanu din comuna Hermeziu a donat de asemenea 1 prosop, 2 metri pînză.

D. Dimitriu, profesor de muzică a primit o adresă din partea ministerului ca să ocupe cîteva oare la şcoala medie de băeţi. D-sa a trimis o întîmpinare arătînd că are oarele complect ocupate la şcolile secundare.

Ministeriul cultelor şi instrucţiei publice, recunoscînd meritul netăgăduit al lucrărei d-lui N. A. Bogdan, monografia *„Oraşul Iaşi"*, a abonat 50 exemplare pentru bibliotecele tuturor instituţiunilor superioare pendinte de acest minister. Acum, a apărut şi fascicula dublă 9 şi 10, din această publicaţie, cuprinzînd pe lîngă o materie din cele mai interesante, relative la *Viaţa ieşană din veacul al 16-lea pînă în prezent*, descrisă de călătorii şi istoricii străini cei mai de seamă ce au trecut în vremuri prin Iaşi,—aproape 50 opuri rare analizate şi în parte reproduse,—apoi şi o descriere specială despre *Şoltuzia, Agia, Eferia şi Primăria ieşană* de la înfiinţarea lor pînă în prezent. Peste 60 ilustraţii frumoase împodobesc aceste fascicule, între cari şi *galeria tuturor Primarilor Iaşului.* Opul întreg va conţine peste 500 pagini în 4°, şi la 550 ilustraţii în diferite culori.

La vama locală a sosit ordinul telegrafic al D-ţiunei Vămilor prin care se opreşte exportul ori-cărui fel de făinuri, afară de făina de porumb, care e liberă la eşire.

:: Primim următoarele, cu rugămintea de a le publica :

Atragem atenţia d-lui prefect de poliţie asupra incidentelor regretabile cari se petrec la casa de bilete a teatrului naţional, la punerea în vînzare a biletelor pentru reprezentaţiile trupei Grigoriu.

Astfel, azi dimineaţă, un domn farmacist a fost crunt bătut, în mijlocul aglomeraţiei de la casă, de către un derbedeu, şi a fost nevoe de intervenţia publicului, spre a scăpa pe numitul domn din mîinile bătăuşului. Cît despre sergentul din pont, ia-l de unde nu-i. Abia după ce lucrurile se liniştiseră, domnul sergent îşi făcu maiestoasa apariţie, binevoind a se interesa—şi aceasta pe un ton cît se poate de impertinent—de cele ce s'au petrecut.

Nu crede d. prefect să ar trebui să se posteze un sergent sau jandarm la casa teatrului, spre a evita asemenea scandaluri?

E de remarcat că tocmai într'un centru ca piaţa teatrului, se găseşte un singur sergent pentru străzile Golia, sf. Sava, Mîrzescu şi Piaţa Teatrului.

N. R. Adăugăm în treacăt că vina aglomeraţiei mari la casa de bilete este a trupei „Grigoriu" care atrage un număr atît de mare de spectatori.

:: **Şcolare.** — Ministerul de instrucţie a autorizat pe preotul G. Cojocaru să predea religia la şcoala din Hoiseşti.

— D-ra Zoe Popovici a fost permutată de la şcoala din Cotnari la şcoala din Bădeni post II.

— Învăţătorul C. Hotnog din Covasna (Fălciu) a fost detaşat la şcoala din Costuleni post II.

— D-ra Constanţa Paladi a fost menţinută ca suplinitoare la catedra d-nei Mănescu institutoare în Iaşi.

— Învăţătorul Iordan Constantinescu a fost transferat de la şcoala din Cîrpiţi la şcoala din Dorobanţi.

— D-ra Olga Pavelescu învăţătoare la Iveşti (Putna), a fost detaşată la şcoala din Andrieşeni post II, în locul d-nei Eugenia Ianculescu ce se află în congediu.

— Inspectoratul general a dat instrucţiuni de modul cum urmează a se face inspecţiunea şcoalelor din judeţ.

— Ministerul a dispus să nu se mai elibereze chitanţele de salar decît persoanelor în drept.

:: D. Petre Ştefanovici, şeful vămei Iaşi, a fost pus din oficiu în retragere la pensie pe ziua de 1 Oct.

D. Ioan Şerbănescu, taxator la Burdujeni, a fost numit şef de vamă.

:: La societatea corpului didactic din localitate s'a discutat asupra înfiinţării unui *corp de cercetaşi*.

Ideia găsindu-se bună şi la timp venită s'a discutat asupra ei, emiţîndu-se cîteva idei generale.

A rămas ca la o altă şedinţă să se precizeze mai bine scopul şi interesul unei atari creaţiuni şi în oraşul nostru.

Pînă atunci se va cunoaşte mai bine şi organizarea corpului de cercetaşi din Bucureşti.

Ideia care pare a predomina aici este ca din aleşii cursurilor superioare să se alcătuiască acest corp.

In vederea aceasta ei vor fi deprinşi cu excursiuni, gimnastică, tragere la ţintă şi cu învăţarea mijloacelor prin cari ei pot fi auxiliari ai armatei regulate.

Mai mulţi profesori dintre cari unii ce au fost concentraţi şi cari se pătrund de utilitatea unei atari instituţii, vor să se devoteze ei.

La întrunirea ce va avea loc în curînd vor fi invitaţi şi d-nii militari, grade superioare spre a-şi da avizul.

:: A treia şi ultima serie «ROCAMBOLE» (Moştenirea Marchizului de Morfontaine), se reprezintă pentru ultima oară astăzi Marţi (matineu şi seara) în sala Circului Sidoli (cinematograful Pathé-Frères). Cu această serie, care cuprinde 4 acte mari se închee ciclul aventurilor bizare, îndrăzneţe şi extravagante ale romanticului şi periculosului „Rocambole", descrise cu atîta măestrie de Ponson du Terrail, unul din cei mai celebri romancieri francezi (1829-1871).

In această a treia şi ultima serie : Moştenirea Marchizului de Morfontaine, desfăşurarea reprezintă un roman complect, narat în întregime şi în care simpaticul erou popular se întrece pe el însuşi.

„Rocambole" apare astăzi înaintea spectatorilor pentru a 3-a oară în fantasticele şi îndrăzneţe sale aventuri, disimulînd adevărata sa identitate în multiple transformări.

Mai sunt cuprinse în noul program:

Prince şi casieriţa, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

In fundul mărei. O bogată serie de vederi însufleţite din istoria naturală, film ştiinţific de popularizare de o valoare fără seamăn.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri.

Fraţi rivali, film danez de mare artă. Puternică dramă în 2 părţi. Cei mai de seamă artişti ai teatrelor din Kopenhaga, interpretează rolurile principale.

In rolul principal apare cel mai apreciat şi simpaticul artist W. Psylander.

Joi 25 Sept. mare reprezentaţie în beneficiul familiilor sărace ale oştenilor concentraţi.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Onomastica Imparatului Francisc Iosef

—Te-Deum la capela romînă—

Viena.— Cu prilejul onomasticei împăratului Francisc Iosef, un Te-Deum a fost celebrat la capela romînă. Au asistat ministrul Romîniei cu doamna, secretarul, personalul legaţiei cu doamnele, consulul general romîn cu doamna, membrii coloniei romîne etc.

*

Ziua onomastică a împaratului a fost celebrată în toată monarhia în chip demn, răspunzînd situaţiei actuale. Pretutindeni s'au zis rugăciuni pentru împarat şi pentru biruinţă. Presa întreagă consacră împaratului, cu acest prilej, articole exprimînd satisfacţiunea pentru succesul armatelor germano-austro-ungare şi o încredere neştirbită în succesul final al războiului.

Soldaţii nou convocaţi au prestat jurămîntul cu o deosebită solemnitate.

Şi comandamentul superior al marinei a celebrat ziua împaratului, cu simplicitate. In cursul prînzului comun la care azista arhiducele Carol Francis Iosef şi comandantul şef al armatei, arhiducele Frederic a dat cetire unei telegrame de felicitare către împarat şi răspunsul împaratului. Acest răspuns a provocat o bucurie indescriptibilă.

Un nou vas englez scufundat

Londra.—O ştire a companiei de asigurări maritime «Loyd» află din Ostenda că vasul englez „Davdon" mergînd de la Hull la Anvers, s'a scufundat, lovindu-se de o mină.

Nouă oameni au dispărut ; 8 oameni au fost salvaţi de pescari şi aduşi la Ostenda.

Mari lupte la Tsing-Tao

Peking. —2 · 10.— Forţele engleze continuă cu mare energie atacul oraşului Kian-Ceau.

Trupele germane au eşit din Tsing-Tao. Forturile cetăţei sînt în acţiune zi şi noapte. Focul se îndreaptă mai ales co tra poziţiunilor japoneze.

Aeroplane germane au încercat în repeţite rînduri să distrugă prin bombe vase de război japoneze şi engleze.

Japonezii pregătesc atacul decisiv contra oraşului Tsing-Tao.

Zonele interzise în apele otomane

Constantinopole 5 | 10 — Intr'o notă circulară adresată misiunilor străine, Poarta precizează că întinderea apelor teritoriale otomane, din punct de vedere militar, e limitată de o linie hipotetică trasă la o distanţă de 6 mile marine de la coastă. Marea de Marmara fiind o mare internă, face parte întreagă din apele teritoriale.

Cu privire la intrarea exterioară a trecătorilor Dardanelelor şi Bosforului, un spaţiu cuprins într'o circumferinţă cu o rază de 6 mile marine şi avînd de centru linia Kumkale Sedulbahn şi Anatolefener Rumelfener, este declarată ca absolut interzisă.

Nota mai precizează şi alte zone interzise ziua ca şi noaptea.

Zonele interzise sînt formal oprite vaselor de război străine.

Bucovina şi prohibirea exportului din România

Bucureşti. — Ziarele din Bucovina publică următoarele :

„Ministerul romîn a dispus telegrafic prohibirea exportului de făină. Suntem informaţi că peste cîte-va zile se va opri şi exportul de grîu. Aceasta a provocat o adevărată calamitate în special pentru populaţia din sudul Bucovinei, şi în deosebi e greu lovită populaţia saracă din Suceava în Siret, care pînă acuma se bucura de favoarea de a se alimenta cu mici cantităţi de făină din Romînia. Cerem dar guvernului nostru să intervie pe lîngă cel romîn, în senzul de a permite exportul de mici cantităţi de făină şi a veni astfel în ajutorul populaţiunei din Bucovina, în aceste vremuri nemăsurat de grele.

Distrugerea unui fort de la Cattaro

Paris 5 | 10. — Ziarul „Petit Parisien" află din Roma că flota franceză a distrus fortăreaţa Lustica, formidabil punct de apărare exterioară din Cattaro.

Papa şi pacea

Berlin. - Din Roma se anunţă că Papa nu numai că a întreprins o acţiune aparte spre realizarea păcei, dar a insărcinat pe cardinalii din diferitele Capitale ale ţărilor beligerante să facă stăruitoare intervenţii pentru pace şi să i comunice rezultatul.

Ziarele române nu sunt refuzate în Ungaria

Viena.—Contrar afirmaţiunelor repeţite că intrarea în Ungaria a ziarelor româneşti este interzisă, se constata din nou inexactitatea acestor informaţiuni.

Oricine ar putea uşor să se convingă de aceasta, trimiţînd ziare romîneşti în Ungaria.

Interview cu un deputat rus

Odesa. — Ziarul „Odeski Listock" publică o convorbire cu d. Dimitrieff, deputat din Dumă, care a luat parte la ultimele lupte din Galiţia, ca aghiotant al generalului Radco Dimitrieff.

Deputatul zice :

— „Cînd am plecat din Pszemysl spre Odesa, armata noastră se afla la 10 kilometri depărtare. Noi am luat împrejurimele. Austriacii au încercat să ni le reia, dar au fost respinşi.

Garnizoana din Pszemysl se compune din Landsturm şi de aceia moralul lor e aşa de scăzut. In vreme ce o parte din armata noastră operează la Pszemysl alta a pornit spre Cracovia, unde are de asemenea succese strălucite, care nu ar putea fi micşurate chiar dacă resturile trupelor austriace s'ar uni cu armata germană.

D. Dimitrief termină zicînd că trupele austriace sunt demoralizate şi deci victoria definitivă nu poate fi de cît a ruşilor.

Ajutorul medical de la sate

Bucureşti.—Ministerul de interne, sesizat de direcţia generală a serviciului sanitar, asupra plîngerilor prefecţilor cum că în urma concentrărei medicilor, serviciul sanitar din judeţe ar suferi, a răspuns prefecţilor, că cererile lor de a se angaja medici suplinitori nu pot fi satisfăcute, pentru că nici medici nu sunt la îndămînă, şi statul nu are nici banii necesari, care trebuec întrebuinţaţi astăzi în altă direcţie.

Kais. u. köngl. Oesterr.-Ungar. Konsulat

IASSY

Consulatul austro-ungar din Iaşi invită prin prezenta pe toţi supuşii austriaci şi ungari domiciliaţi în judeţele Bacău, Neamţ, Suceava, Dorohoi, Botoşani, Roman, Iaşi, Fălciu şi Vaslui, născuţi în anii 1892, 1893, 1894 a se prezenta necondiţionat spre examinarea medicală, privitor la aptitudinea lor pentru serviciul de miliţieni, prevăzuţi cu documentele lor de identitate, la acest Consulat în răstimpul până cel tîrziu 20 Octombrie 1914 stil nou.

Consul general I. şi R.

Götz m. p.

De închiriet *de la 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

O dezmintire

Niş. — Biroul presei este autorizat să dezmintă, în chip categoric, ştirea despre un pretins schimb de depeşe între d. Pasici şi ministrul Serbiei la Atena, ştire răspîndită prin Sofia.

Aeroplane ruse n'au zburat deasupra Buda-Pestei

Viena.—Ştirea unui ziar din Bucureşti spunînd că două aeroplane ruseşti au apărut deasupra oraşului Buda-Pesta şi au aruncat 11 bombe în oraş, este o născocire ridiculă.

Noui lupte ruso-persane

— Ruşii alungaţi din Persia —

Constantinopole.—5 | 10.—Ziarul „Tasvirieikiar" primeşte o telegramă din Van care anunţă că triburile persane care locuesc între graniţa turcă şi lacul Durmia au luat armele pentru a goni trupele ruseşti din ţara lor.

Persanii au atacat pe ruşi noaptea, au omorît mai mulţi şi au ocupat zonele ce se aflau în stăpînirea ruşilor.

MASACRE SÎRBEŞTI

— Sîrbii împuşcă prizonierii —

Viena.—Corespondenz-bureau află din izvor oficial următoarele :

La 6 Septembrie, forţe superioare din divizia Dunărei, circumscripţia Belgradului, au năvălit lîngă Kupinovo la graniţa Savei aparată numai de slabe detaşamente de landsturm. Două plutoane dintr'o divizie de husari din landsturm, fiind descălecate, voind să scape, au fost înconjurate. Locotenentul Kiss, comandantul unui semiescadron, şi numeroşi husari fiind ucişi, restul a fost înconjurat din toate părţile şi făcut prizonier.

Sîrbii i-au dezarmat şi i-au condus la Kupinovo. Un comandant sîrbesc i-a supus unui interogatoriu şi a notat numele lor, apoi a pus să-i lege doi cîte doi şi să-i aducă afară din oraş. Infanteriştii i-au împuşcat pe toţi, de la doi paşi. A scăpat numai un huzar numit Meinhardt Cezar care, rănit de două gloanţe, s'a prefăcut mort. El a văzut cum trupurile camarazilor săi au fost prădate. Acest martor ocular al unor acte de necrezut comise de trupele regulate sîrbeşti, a scăpat la sosirea nopţei într'o pădure unde, trupele sîrbeşti fiind gonite, a fost găsit de patrulele austro-ungare.

Intre Anglia şi Italia

B.-Pesta.—Din Londra se anunţă că Sir Grey a trimis o misiune specială la Roma, cu intenţiunea de a atrage Italia în războiu, alăturea de tripla înţelegere. Aceasta pentru ca la încheierea păcei să existe o contrabalansare a Franţei, prin o rectificare la frontiera franceză, în favoarea Italiei.

Atitudinea României

-- Declaraţiile d-lui de Busche --

Buda-Pesta.—O agenţie de publicitate a transmis ziarelor următoarea ştire din Bucureşti :

--- Ministrul preşedinte al Romîniei d. I. Brătianu, a primit în audienţă pe d. de Busche, noul consul al Germaniei la Bucureşti.

Cu ocazia adunărei săptămînale a Coloniei germane, d. de Busche a făcut următoarea declaraţie cu privire la atitudinea Romîniei :

--- „De-ocam dată trebue să considerăm ca exclusă o intervenţie a Romîniei în războiul contra puterilor centrale, contra noastră. Această atitudine nu este dictată numai de perspicacitate politică. — Am şi consideraţii pozitive ca să pot face o asemenea declaraţie. In momentul de faţă nu-i motiv de îngrijorare. Cunoaştem izvorul demonstraţiilor ostile şi de altfel ministrul preşedinte mi-a şi exprimat regretul său pentru aceste întîmplări".

Preparativele din Orşova

T. Severin.--La Orşova şi în împrejurimi s'au aşezat tunuri mari de asediu.

Austria adună aci forţe numeroase. Ţinta acestor preparative este de a forţa o trecere în Serbia şi de a ocupa valea Timokului, spre a împiedeca vaseie ruseşti să aducă arme şi muniţiuni pentru Serbia şi de a avea drumul liber pentru şlepurile austriace şi germane.

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar. A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.*

De vînzare *casă 5 odăi bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48. Se admit mijlocitori.* 2

5 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI
Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 26 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — N. 2385.—Joi 25 Sept. 1914

Factorii constituționali și războiul

Regele se consultă cu oamenii însemnați ai țării. Și e natural ca în mijlocul frămîntărilor în cari ne zbuciumăm să se audă cît mai multe voci autorizate.

Pretutindeni unde ne întoarcem n'auzim decît: „dacă un Filipescu, un Take Ionescu, Marghiloman, Brătianu ori Costinescu socotesc că așa trebue să procedăm cum facem astăzi, e sigur că ei știu și cunosc multe".

Nu se va auzi voce care să acuze pe acești oameni de lipsă de patriotizm, ci toți așteaptă cu încredere cuvîntul lor. E bine că așa se petrec lucrurile, pentru că, poate *în momentele actuale, avem nevoe mai mult* de o bună conducere *decît de forțe.*

Dar în vălmășagul produs de evenimente se aud voci cari tînd a face răspunzător pe unul din factorii noștri constituționali.

Ca mîni era să serbăm jubileul de glorioasă domnie a celui ce se chiamă Carol I Regele Romîniei. Și dacă împrejurările ar fi permis, dacă după tratatul din București ar fi urmat o perioadă de liniște de cîțiva ani, ce monument măreț ar fi fost acel jubileu, în care Dinastia ar fi fost apoteozată?!

Cîți n'ar fi muiat condeiul pentru ca să cînte osanale Regelui Romîniei!? Poeți, prozatori, istorici, oameni de științe ar fi răscolit adîncul vremilor pentru a găsi o notă nouă în acel concert de laude.

Și spun aceasta, pentru că am în vedere ce s'a petrecut de 48 ani încoace. Anul 1916 ar fi întrecut toate așteptările. Și pe cîți nu i-am fi văzut prosternîndu-se și de astă dată cu temenele până la pămînt înaintea purpurei Regale?!

Dar vorba cronicarului: nu stau vremile sub om, ci omul sub vremi. S'au schimbat timpurile. In loc de liniște avem vijelie, iar tratatul de București e aproape a-și da sfîrșitul. S'au schimbat vremile s'au schimbat și oamenii.

Cel ce era să fie apoteozat, este astăzi hulit.

Ziarele cu tiraj mare și unele cu pretențiunea de a fi populare au deschis coloanele lor largi tuturor acelor cari socotesc că ar avea de zis ceva contra capului Statului.

Este un fel de întrecere între aceste ziare și între acei ce scriu în ele, în a găsi expresiuni mai defăimătoare pentru Dinastie, în a căuta și scoate la iveală tot ceea ce fie care pretinde că le-ar fi auzit spuse de unul din membrii Dinastiei.

Se scormonesc documente, scrieri, pentru a se arăta că cele scrise ori vorbite acum 30 ori 40 ani în urmă de Rege sau de un membru al Dinastiei, erau cu scop spuse și noi de abia acum am putut afla aceasta!? Se permite tuturor *anonimilor — și cîți dintre ei străini!?* — să terfelească în manifestări pe strade sau în scris, demnitatea Regală.

Căci e neîndoios că mulți, mulți din cei cari scriu la ziare, mulți dintre cei cari țipă pe stradele Bucureștilor, nu sunt conduși de *sentimente naționale* la cari de altfel nu-i indrituește nici originea lor.

Și apoi, chiar noi, cei cărora nu ni se poate imputa ceva la fel, n'avem nimic a ne reproșa?! Dar, noi suntem noi, romînii de acum 40 ori 50 ani cu concepțiunile de atunci? Dar cît nu ne-am schimbat noi de atunci, din cauza contactului cu străinii, cîtă apă n'au pus în vinul nostru național?! Alții au judecat despre aceasta și nu ne-au spus că am făcut rău că am stat de vorbă cu străinii, că am împrumutat de la ei deprinderi potrivite nouilor vremuri.

Acum voim să punem în practică ideile învechite ale unui Machiavelli, că „recunoștință în politică nu există".

De cînd am deschis noi ochii, vorbesc de generația actuală, ni s'a spus că pe locurile unde trăim acum, erau *două Principate* locuite cu oameni de același neam, dari cari veșnic se dușmăneau. Fac observație că în istoria noastră națională nu întrau de cît aceste *două principate, de aceia istoria țărilor noastre nu e și istoria Transilvaniei.*

Pentru liniștirea lor, pentru armonia ce trebuia să domnească între frații din cele două principate, oamenii cărunți și cuminți ai timpului au apelat la o Dinastie străină.

Și dacă Dinastia aceasta n'ar fi făcut de cît atît, încă ar trebui s'o respectăm să-i fim recunoscători!! Avem astăzi la orașe mai cu seamă mulțimea de străini, unii împămîntăniți, alții nu. Toți au voe să vorbească de țara lor de origine, Regelui însă nu-i e permis să arunce măcar o privire, să gîndească un moment la foasta lui patrie și să regrete că interesele ei nu sunt și cele ale noastre. I se face proces de conștiință.

In lupta de întrecere ce se desfășoară pentru a ne arata că Regele este vrăjmașul idealului nostru național se recurge la toate mijloacele.

Și cît nu s'ar cîștiga dacă s'ar lăsa *Persoana* la o parte, și s'ar discuta principiile.

Eu socot că mai mult ar cîștiga lumea, cînd un învățat ne-ar zice, de exemplu: „idealul nostru național este să strîngem pe toți Romînii sub același sceptru. Acum putem realiza parte din el, unind Transilvania și Bucovina cu noi. Și pentru realizarea acestui gînd vom trece peste orice piedici ni s'ar pune în cale".

Cred că era mai demn așa de cît să se spună că Regele e agentul unei Puteri, că se teme pentru averea lui, că e un trădător și atîtea altele.

Prea am lăudat și ne-am îngenunchiat timp de aproape 50 ani, înaintea procedenței Regelui pentru ca să socotim că acum Dînsul va lua altă cale. Am credința că Regele nostru nu va sacrifica un ideal național față de un prietesug. Căci între El și monarchul vecin nu sunt de cît legături de amiciție. Iar noi avem revendicări și recriminări de adus Austriei.

De aceia ne plac cuvintele spuse de profesorii universitari din București în întrunirea lor dela 17 Septembrie acest an, cînd pe de-o parte se silesc a ne demonstra care e idealul nostru național, iar de alta prin cuvinte la locul lor, arată că un cap echilibrat ca al Regelui nostru va sta să se rîdice mai presus de ori și ce și se va face Dînsul campionul realizării lui.

Vor fi unii cari vor găsi de rău cele ce am zis eu aici, și nu în scris, ci așa în particular, dar țin să spun că n'am făcut aceasta pentru a mă arăta mai dinastic de cît sunt și de cît cum sunt mulți ca mine. Strig și eu, «trăiască Romînia mare» și mă asociez la cel de «Vive la France».

Am văzut însă, că se face un act de nedreptate, și nedreptatea mă revoltă.

V. I. Radu

Mici Polemici

N'ar fi rău ca între exoticii care pornesc războiu să vină și republica americană Paraguay.

Ar veni cu ceva Para.. le în Europa.

*

Perșii anunță o armată de 700.000 contra nu știm cui.

Le mai lipsește un Xerxes!

*

Cum a pus piciorul în Petrograa revoluționarul — patriot Burtzew a fost arestat.

— Și-a schimbat numele, orașul dar tot... retrograd a rămas, ar fi exclamat celebrul publicist care cetise articolul confratelui Graur despre triumful democrației ruse în actualul războiu.

*

Ziarele din Capitală sunt cetite cu mult interes.

— De n'ar fi și scrise tot așa..

*

Colegul nostru Emil Nicolau cunoscutul dramaturg, scrie o nouă dramă: „Incoruptibilul".

*

Pentru ce a oferit inginerul neamț confratelui Nicolau 1000 de coroane?

— Ii cerea un consiliu de... Coroane.

*

Cînd un academician lovește pe altul însemnează că-i acordă palme... academice...

*

Ziarele ungurești pretind că holera au luat-o ungurii din Rusia.

Tot au... luat ceva de la Ruși, dacă n'au putut cuceri.

*

O parte a studenților a cerut, în cele două Capitale ale noastre, amînarea examenelor.

...Nu sunt și în materie de examen pentru intrarea în acțiune?

Neutralitatea Romîniei

— Comentariile ziarului „Neue Freie Presse"

Marele ziar vienez *Neue Freie Presse* comentează azi atitudinea Romîniei, sub titlul „Știri bune cu privire la situația politică"

Reproducem textual:

— «O știre importantă ne vine din București. Președintele de Consiliu, Brătianu, a avut un schimb de vederi cu șefii partidelor de opoziție, a cărui rezultat este o înțelegere cu privire la politica Romîniei. Guvernul și opoziția sunt de părere că nu există nici un motiv pentru o schimbare în actula politică a Romîniei. Deja la începutul războiului Romînia s'a pronunțat pentru neutralitate. Această politică a fost sprijinită și de acele personalități marcante din Romînia, care au fost martore la nerecunoștința atît de crudă rusească. Amintirile din această epocă trăesc în chip viu mai ales la generațiile mai bătrîne; dar mai ales fostul ministru Carp, al cărui nume este legat de istoria țărei, a atras atențiunea că nu trebue ca soarta Romîniei să depindă de arbitrajul rusesc. Deasemenea fostul prim-ministru Sturza ridică vocea sa în potriva inducerilor în eroare a triplei înțelegeri și conjură țara de a sprijini politica de neutralitate pe care o reprezintă regele Carol».

Ziarul adaugă că prin comunicatul său general romîn spune, că în urma înțelegerei cu opoziția, convocarea unui nou Consiliu de Coroană este de prisos.

În preajma războiului

De la Varșovia la Czenstochau.—Iată cum povestește un călător german cele văzute în drumul făcut de la Varșovia, pînă la Czenstochau, unde se găsesc trupele germane.

La Varșovia domnește o mișcare febrilă, ce se observă în toate orașele expuse a deveni teatru de războiu. Mulți bogătași ruși fug în interiorul Rusiei. In schimb sosesc numeroase familii din ținuturile vecine, unde se dau lupte. Cele mai mari oteluri, între care celebrul „Otel de Roma" au fost transformate în spitale. Otelul Samson a fost transformat în spital special pentru răniții evrei.

Austriacii și germanii, cari se găsesc aci în număr considerabil, au fost somați de a se naturaliza ruși, sau vor fi deportați. De la Varșovia la Petrikan mai circulă trenul, dar locomotiva e așezată la urma trenului,—aceasta pentru ca la un moment dat, fiind urmărit de inamic, trenul cu mare iuțeală să se poată întoarce la Varșovia.

Pentru a merge de la Petrican la Czenstohau, călătorul în schimbul unei mari sume a găsit o trăsură. In apropiere de Czenstochau fu întîmpinat de o patrulă rusă, care cercetîndu-i pașaportul i-a dat voie să meargă înainte, însă pe jos. După ce făcu cîți-va pași, auzi două împușcături patrula ucise pe vizitiul rus pentru crima de a fi transportat pe un dușman.

Călătorul nostru mai avu să treacă prin tîrgușorul Pryzky, ocupat de ruși. Aci zări un trist convoiu. O patrulă de cazaci mîna trei evrei legați în lanțuri. Nenorociții erau aproape goi. Ei se rugau. In urma lor venea întreaga populație evreească din localitate, mănată de cnuturile cazacilor. Intrebînd ce însemnează acest convoiu, i s'a răspuns că cei trei evrei pentru că au făcut servicii germanilor urmau să fie spînzurați, în prezența întregei populațiuni evreești. In acest moment sosi o sotnie de cazaci și ceru să i se dea ovăs pentru cai. Ovăsul fu adus, dar după o clipă 50 de cai căzură morți: ovăsul era otrăvit.

La Czenstochau domnește calmul. Autoritățile germane au luat toate măsurile pentru asigurarea liniștei și ordinei. O bandă de hoți, sub conducerea vestitului Ianoviska, care primejduia localitatea a fost distrusă. Ianoviska prins a fost împușcat, în virtutea legei marțiale.

*

Un general asasin.—Din Nisa se anunță că generalul rus Obolenski, care se afla aci, și-a asasinat soția, strangulînd-o. Faptul a produs o adîncă emoție,—asupra cauzelor încă nu se știe nimic precis.

D.

NOTA ZILEI

Intre poeți.

Nu numai că nu s'a adeverit la noi vechiul dicton: «inter arma silent musae» în vreme de războiu muzele tac; dar poeții noștri sunt de o dezesperantă fecunditate ocazională.

Nu punem între cei mulți—de duzină—pe spiritualul nostru G. Topîrceanu, dar ne mirăm că nici în vremea războiului nu-l cruță pe confratele său Sorbul, căruia i-aplică la finele unei satire urmă toarea... strofă:

Dau veste astăzi tuturor
Că muza mea sprințară
Ii trage cel dintăi picior
La „partea sedentară".

Nu ne indignăm prea mult de.. geografia ultimului vers, cu atît mai mult că într'o epigramă din «Opinia» am întrebuințat o răutate la fel.

Dar într'o gravă revistă bucureșteană, ori cum... o atare strofă poate fi o catastrofă literară.

OAMENI ȘI LUCRURI

Arta nimicită

„Dar se potrivește oare—ne-ar obiecta ori-ce snob în ale artei—exemplul cu distrugerea cîmpiilor, recoltelor, uzinelor, bogățiilor de tot felul, cu perderile nemăsurate ce reprezintă dispariția unor operete de artă?

In primul rînd e de observat lucrul acesta elementar, că orice mișcare mare a mulțimilor e strîns legată, fatalmente legată de distrugeri și nici odată massele mari nu stau să aleagă între obiectul de nimicire... Cînd, în ziua ultimatului, norodul din Petersburg atacă palatul ambasadei germane, se repeziră de îndată să prăbușească statuele renumite ce împodobiau acea clădire, de dată foarte recentă. E drept că notele diplomatice au găsit apoi ușor «explicația» că mulțimea era de mult revoltată, la Petersburg, pentru că acele artistice statui nu erau destul de... pudice. Vă închipuiți ce ar păți gingașa și grațioasa Venus de la Milo, dacă plebea întărtată ar porni asupra Luvrului...

Aci se cuvine să amintim că nu numai străinii, năvălitorii propriu zișii, pot fi factori incnștienți de nimicire,—ci și indigenii. Poporul odată pornit, nu-și mai înfrînează furia și nici un scrupul de artă nu-i stă în cale. In 1907 cîți oare din sătenii noștri au respectat culele istorice, ori prețioasele antichități din castelele boerești. Dar în marile revoluții europene începînd cu rezmeriețele pariziane?

Cînd Eminescu, înarmat cu acea putere de imaginație care-i este proprie, ne evoacă marea mișcare a Comunei din Paris ne arată tocmai dorința «proletarilor» de a distruge produsele frivole ale artei în care vede întrupate „abuzurile" burghezimei bogate:

Sdrobiți orânduiala cea crudă și nedreaptă
Ce lumea o împare în mizeri și bogați...

Sfărmați statuia goală a Venerei antice,
Ardeți acele pânze cu corpuri de ninsori!
Ele stârnesc în suflet ideea neferice
A perfecției umane și ele fac să pice
In ghiarele uzurei copile din popor!

Sfărmați tot ce atâtă inima lor bolnavă,
Sfărmați palate, temple, ce crimele ascund
Svârliți statui tirane în foc, să curgă lavă
Să spele de pe pietre pînă și urma sclavă
Celor ce le urmează pân'la al lumei fund.

...Zidiți din dărmătura gigantici piramide
Ca un memento mori pe al istoriei plan—
Aceasta este arta ce sufletu-ți deschide
'Naintea veșniciei; nu corpul gol ce rîde
Cu mutra de vândută, cu ochiu vid și viclean.

Cugetătorul-poet străbate aci pînă în fundul cel mai adînc al gîndirei—ori al lipsei de gîndire, dacă vreți—care insuflețește massa pornită în potriva unei orînduiri care, pe drept ori nu, îl nemulțumește, îl provoacă, îl amărește.

Cînd vrea să lovească în inimă acea orînduială, o ținteşte tocmai în creațiunile artistice cari lui nu-i spun nimic, după cum vremei eterne, moarte, nesimțitoare și pururi distrugătoare nu i-a spus *nimic* acea minunată Campanilă a catedralei venețiene—San Marc—cînd a prăbușit-o cu o suflare turbată de vînt, ori, ca pe atîtea altele, cu o zguduitură de vulcan.

Cum dară s'ar concepe un războiu, o invaziune, fără pustiiri, fără nimiciri de monumente, cînd *aceasta* e definiția însă-și a războiului și esența lui?

Rodion

INFORMAȚII

Minsterul de industrie și comerț a însărcinat camerele de comerț să determine populațiunea rurală a se călăuzi, la vînzarea cerealelor, de prețurile ce se vor obține de obștiile sătești după ce vor lua înțelegere cu autoritățile comunale respective, să stabilească prețurile de vînzare a articolelor de prima necesitate.

D. G. Bucovineanu, maestru de gimnastică la seminarul pedagogic și liceul militar, a fost mutat la București.

Gopilul Gh. Bivoluru, în etate de 12 ani, din com. Aroneanu, a fost împușcat de copilul Const. Ghițu care se juca cu o pușcă.

Pacientul a încetat curînd din viață.

Locuitorul Vasile Ilie din Totoești (Erbiceni) ducîndu-se să scoată niște nisip dintr'o groapă, s'a surpat malul peste el, omorîndu-l.

Direcția generală a serviciului sanitar a luat măsuri împotriva mărfurilor și călătorilor din Viena și Galiția, unde s'au ivit cîteva cazuri de holeră.

D-na Natalia Vlădoianu și d. Constantin Crupenski, au fost numiți epitropi ai spitalului de copii „Caritatea" din localitate.

In urma groaznicului incendiu din Fălticeni care a mistuit 58 de case s'a instituit un comitet pentru ajutorarea celor 600 sinistrați, toți oameni săraci.

Comitetul se compune din Prefectul județului Suceava, Primarul orașului, trei reprezentanți ai județului și d-nii Isidor Goldner, Dr. Haimovici și Iosef Last. S'a și început cu strîngerea fondurilor de ajutorare.

Aflăm cu părere de rău despre încetarea din viață a d-nei Safta I. Alexandrescu, mama d-lui Vasile Alexandrescu șeful vămei Ungheni.

Condoleanțele noastre intristatei familii.

Numitul Iancu Naiman, cunoscut hoț care a suferit condamnări în total de 7 ani, a fost prins comițînd un furt prin efracție la locuința lui O. M. Marcovici din str. Palat 82.

Obiectele furate sînt un ceas de aur și mai multe haine. Deasemenea a comis o spargere la locuința numitelor Sura Șaia și Malca David din Str. C. Negri 41.

Naiman avea de tăinuitor pe contrabandistul Naftule Haimovici domiciliat în str. Brîndușa 19.

Rău făcătorii au fost depuși la penitenciarul local. Instrucția se face de d. judecător al cabinetului III.

Ministeriul cultelor și instrucției publice, recunoscînd meritul netăgăduit al lucrărei d-lui N. A. Bogdan, monografia *„Orașul Iași"*, a abonat 50 exemplare pentru bibliotecele tuturor instituțiunilor superioare pendinte de acest minister. Acum, a apărut și fascicula dublă 9 și 10, din această publicație, cuprinzînd pe lîngă o materie din cele mai interesante, relative la *Viața ieșană din veacul al 16-lea pînă în prezent*, descrisă de călătorii și istoricii străini cei mai de seamă ce au trecut în vremuri prin Iași,—aproape 50 opuri rare analizate și în parte reproduse,—apoi și o descriere specială despre *Șoltuzia, Agia, Eferia și Primăria ieșană* de la înființarea lor pînă în prezent. Peste 60 ilustrații frumoase împodobesc aceste fascicule, între cari și *galeria tuturor Primarilor Iașului.* Opul întreg va conține peste 500 pagini în 4°, și la 550 ilustrații în diferite culori.

Iată noul și interesantul program a cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă seară Mercuri:

Frați rivali, film danez de mare artă. Puternică dramă în 2 părți. Cei mai de seamă artiști ai teatrelor din Kopenhaga, interpretează rolurile principale.

In rolul principal apare cel mai apreciat și simpaticul artist W. Psylander.

Chemare tragică, film senzațional, a cărui inscenare a costat peste 100.000 lei. Spectatorul azistă la o adevărată ciocnire de trenuri. Scene nevăzute încă pe pînza cinematografului.

Barbat strengar, comedie daneză splendid redată de cei mai de seamă artiști scandinavi.

Florența, orașul italian al artei clasice și moderne, interesante scene și vederi după natură.

Joi 25 Sept. mare reprezentație în beneficiul familiilor sărace ale oștenilor concentrați.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

O telegramă a Impăratului Wilhelm

Dresda. — Regele Frederic August a primit din partea împăratului Wilhelm, telegrama următoare:

„Imi face o deosebită bucurie, de a-ţi comunica veştile cele mai bune din partea corpului 19 de armată şi a corpului 12 de rezervă. Am vizitat eri armata a treia şi am salutat în special bravul regiment 181, căruia i-am exprimat recunoştinţa mea, cu care ocazie am văzut pe al treilea fiu al tău, pe fratele tău Max, precum şi pe Laffert şi Kirchbach care se găsesc cît se poate de bine. Spiritul trupelor este excelent. Cu o atare armată, vom izbuti cu succes şi în restul misiunei noastre grele, pentru care Atotputernicul să ne dea ajutorul său».

Wilhelm

In jurul Anversului

Berlin.—Şase forturi din jurul Anversului au fost luate de germani. Tunurile de asediu continuă bombardarea. In Anglia, după ştiri sosite aci, se discută probabilitatea capitulării sau fugei garnizoanei din Anvers, şi se crede că aceasta ar fi cel mai nimerit lucru azi, pentru a evita distrugerea acestui oraş vechi şi important.

Ministrul de marină engleză Chiurchill a sosit subit la Anvers. La graniţa olandeză se găsesc îngrămădiţi în mare număr fugari din Anvers.

Perderile sârbilor

Berlin.—Perderile serbilor se cifrează până acuma cu 13.000 morţi şi 60.000 răniţi.

Situaţia rea a armatei sîrbe

Buda-Pesta.—6.— Oficial.— Cu privire la comunicaţiunea din izvor sîrb asupra retragerei trupelor sîrbe şi muntenegrene în împrejurimele Serajevului şi la intenţiunea şefului statului major sîrb voevodul Putnik, de a schimba planul de operaţiuni urmat pînă în prezent, se constată că aceasta nu este decît intenţiunea de a masca reaua situaţiune a armatei sîrbe produsă de ultimele înfrîngeri.

Chiar dacă sîrbii ar avea un nou plan de operaţiuni pentru Bosnia ei n'ar avea ocaziunea de a-l executa.

Procesul din Agram

Agram 6—Ieri a început procesul intentat în contra elevilor şcoalei comerciale, Schaefer şi Hercigovina, acuzaţi de atentat încercat în contra banului Skerlecz, la 20 Mai, în cursul vizitei arhiducelui Leopold Salvator.

Din rechizitor reeşă că cei doi acuzaţi au servit propaganda sîrbească.

Pe frontul de est

— Un comunicat rusesc —

Petrograd. — Statul major general comunică:

Apropiatele staţiuni de cale ferată din Prusia orientală sînt înecate de trenuri de ale inamicului care, în retragerea lui în direcţia Prusiei orientale, a primit întăriri de la garnizoana din Königsberg.

Ofensiva rusă perzistă. Luptele deosebit de crîncene sînt angajate în împrejurimile de la Bakalargemo. Recunoaşterea aeriană a stabilit o mişcare neîntreruptă spre vest. Coloanele de trenuri germane se retrag peste graniţă (Westnik).

Lupte între albanezi şi epiroţi

Atena.—Se telegrafiază din Coriţa, cu data de 4 | 10:

Albanezii au atacat la miezul nopţii, în apropiere de Malini, posturile epiroţilor autonomi dimprejurul podului. O luptă violentă a urmat. Albanezii au fost respinşi la 30 km. părăsindu-şi morţii, merindele, muniţiile şi două drapele. Autochtonii au pierdut un mort şi 20 răniţi.

Fuga regelui Albert

Berlin. — După ştirile ce le publică ziarele, regele Albert al Belgiei ar fi fugit din Anvers, parcurgînd în automobil drumul pînă la Ostenda. De acolo s'ar fi urcat pe un crucişător englez.

Ştirea nu este confirmată.

O dezmînţire bulgară

Sofia 6. — Informaţiunea ziarului atenian „Cairi" că regele Ferdinand al Bulgariei ar fi primit acum în urmă de la împaratul Wilhelm o scrisoare autografă, este o invenţiune tendenţioasă.

Regele Ferdinand n'a primit nici o astfel de scrisoare.

Bunul tratament al naţionalităţilor din Austro-Ungaria

Buda-Pesta. — In ce priveşte ştirile repetite date de un ziar din Bucureşti despre o pretinsă rea tratare a populaţiunei Bucovinei, din partea autorităţilor austriace, despre arestarea în masă a ţăranilor şi preoţilor etc., se amintesc dezminţirele anterioare.

Naţiunele monarhiei se luptă cu acelaş devotament.

Cenzura engleza

New-York. — Guvernul statelor Unite a înaintat un protest în potriva sistemului cum Anglia cenzurează telegramele.

Razboiul Japono-german

— Apărarea fortului Kiau-Ciau —

Berlin. — Ziarul „La Plata Post" publică un articol, cu privire la apărarea lui Kiau-Ciau, din care extragem următoarele:

„Cine îşi închipue că cucerirea lui Kiau-Ciau s'ar putea face ca o simplă plimbare, pentru japonezi, se înşală amar, căci s'a ţinut în seamă că poate veni o clipă cînd fortăreaţă ar fi atacată, fără a se aştepta la ajutorul pătrei mume. Şi s'au luat în această privinţă toate precauţiunile. In ceia ce priveşte atacul pe mare, afe întreg malul fortificat şi avînd instalaţiuni complecte. Toate forturile sunt construite astfel că fiecare poate opera în mod independent.

Fiecare fort are maşinele sale pentru producere de forţă motrice şi lumină şi apartamente pentru personal. Se găseşte în fiecare fort o cantitate suficientă de proviziuni, aşa ca să poată rezista multă vreme unei asedieri.

Nu e nevoie de import de cărbuni, de oarece în apropiere se găsesc două cariere de cărbuni.

Mai ameninţător este un atac pe uscat, de oare ce pe această cale Japonia poate aduce forţe superioare. Dar în vederea aceasta s'au făcut pregătirele necesare, înzestrîndu-se forturile cu tunurile trebuitoare. Şi lipsa de drumuri practicabile va face ca japonezii să întîmpine mari greutăţi şi vor fi reţinuţi în drumul lor. Aşa că atîta timp cît se va găsi o ghiulea, nu va calca picior de japonez într'o fortăreaţă germană.

Aceasta dovedeşte că Germania era pregătită şi în Kiau-Ciau pentru caz de războiu la care se adaugă cum spune «Deutsche Post» sporirea garnizoanei prin trupe sosite în urmă şi prin voluntari organizaţi în trupe de vînători.

Grecia şi capitulaţiunele

— O notă adresată Turciei —

Atena 5—Guvernul elenic, răspunzînd notei Turciei privitoare la suprimarea capitulaţiunelor, observă că regimul capitular nu poate fi suprimat în mod unilateral, totuşi este dispus a intra în tratări cu Poarta spre a modifica vechile tratate şi a încheia altele noui.

Pe frontul franco-german

— Un comunicat francez —

Paris 5.- Comunicatul oficial din 5 | 10 zice:

Situaţiunea generală este staţionară. Pe aripa stîngă acţiunea durează necontenit. In Argonne, în susul Meuzei am respins atacuri de zi şi de noapte.

*

Londra 5.—Reluarea ofensivei de către aliaţi a cauzat o mare satisfacţiune, indicînd că imensa mişcare debordantă se întinde din ce în ce mai mult spre nord. Lungimea frontului bătăliei ar fi acum aproape trei sute mile.

Simţiminte foarte optimiste caracterizează rapoartele corespondenţilor particulari care sunt convinşi că, deşi bătălia mai poate continua cîtăva vreme cu uşoare eşecuri în unele puncte, inamicul va fi forţat în curînd a se retrage în propriul lui teritoriu.

Cum au decurs luptele în Maramureş

— Situaţia disperată a ruşilor —

Viena 6.—„Fremdenblat" publică o depeşă din Buda-Pesta cu amănuntele următoare despre lupta din comitatul Marmoros:

Spre a apăra graniţa, era postat lîngă Koeresmezoe un batalion de infanterie cu 4 piese de munte şi două tunuri revolver. Batalionul era recrutat din oameni din regiunea Szekelerilor a căror tărie este mai presus de orice laudă. Am primit ordinul ca, îndată după apariţia forţelor inamice, să informăm comandamentul stabilit la Sigetul Marmaţiei şi să aşteptăm să ne vie întăriri. Insă toate încercările de a informa comandamentul au eşuat din cauză că telegraful şi telefonol erau tăiate în spatele nostru. Am încercat deci să oprim pe ruşi cu forţele noastre reduse. Poziţiunea noastră era favorabilă căci eram sprijiniţi într'un fileu de adăposturi, ceea ce făcea ca tunurile lor să fie expuse focului nostru.

De două ori ruşii au încercat atacul cu baioneta, dar au fost respinşi. Lupta a durat pînă în noapte fără ca ruşii să fi cîştigat teren. Totuşi noi nu puteam a ţine poziţiunele noastre contra unei atît de mari superiorităţi numerice. Atît de viguroasă a fost opunerea noastră în cît inamicul n'a putut să ne tulbure retragerea pe care am executat-o a doua zi. După un ordin primit, am mai oprit pe inamic 6 ore, în care timp puternice trupe de ajutor ne-au ajuns la Hoszumezoe.

Actualmente, situaţia ruşilor lîngă Sziget e desperată. Nu mai au de cît drumul strîmt prin Koeresmezoe.

Revoltă în Macedonia grecească şi sîrbească

Sofia 6.—Ziarul „Dnewnik" află că şi în Macedonia grecească mişcarea de revoltă ia mari dimensiuni. Sunt acolo multe bande formate în cea mai mare parte de musulmani, fiecare compusă din cîte 200 oameni. O bandă a distrus acum de curînd trei poduri de cale ferată între Ostrovo şi Vladovo.

O bandă compusă din populaţiunea bulgară indigenă a avut foia trecută o luptă de 8 ore, lîngă Ghevgheli, în contra trupelor sîrbeşti, şi s'a retras apoi în munţi.

Din cauza întreruperei firului telefonic, suntem nevoiţi a apărea astăzi cu telegrame mai reduse.

Doamnă vieneză

instruită, mai în vrîstă, caută loc la copii sau menageră. Excelentă gospodină şi cinstită.
Strada Uzinei 50, Iaşi.

De închiriet de la 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.

Studentă prepară elevi curs primar şi secundar.
A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

De vînzare casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.
Se admit mijlocitori.

2 sau 3 odăi mobilate cu tot confortul se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Profesoară secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi curs inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa D-RELOR HARNAGEA. Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)

DIMITRIE SOFIAN
fost Prezident Curţei de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Oarele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De închiriat un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.
A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

O odae ŞI ANTRET MOBILATE de Inchiriat.
STR. SARARIE 93.

De Inchiriet de la sf. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.
A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriat de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare şi atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găseşte în curte dela ora 9—11 dim. şi de la 2—4 p. m.

LICEUL PARTICULAR
„GH. ASACHI"
pentru elevi interni, semi-interni, externi şi gazdă pentru elevii de la diferite şcoli.
Preţul foarte avantajos.
Educaţie şi îngrijire aleasă.
Corp profesoral distins.
Inscrierile se fac zilnic în localul liceului str. Anastasie Panu No. 4 între 10—12 a. m. şi 4—6 p. m.
Preparaţii ziinice de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite şcoli. Numărul locurilor limitat.

Două prăvălii în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.

Se primesc în gazdă studenţi şi elevi de liceu Strada Spinţi No. 8.
T. Ivanof

Anunciu
Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

4 camere şi bucătărie la etaj; de asemenea **2 prăvălii** de închiriat de la Sfl. Dumitru.
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Salon şi Dormitor
BINE MOBILATE de închiriat.
Str. CAROL No. 42, etajul de jos.
Se poate vedea dela 11—12 şi 2—3 p. m.

Doctor FISCH
Specializat în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

DR. HALPERN
IAŞI, STRADA POMIR 6,
(Casa Dr. Finkelstein)
VECHIU MEDIC PARIZIAN
BOLI DE FEMEI — MAMOŞ —
Operaţiuni, Boli venerice, Injecţii

Institutul Dentar
N. WASSERMANN
Medic chirurg dentist din Geneva
Str. PĂCURARI No. 5, (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).
execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

Cele mai bune
Prăjituri
sunt acele preparate cu
Laptele condensat Nestlé
Produs natural
De vînzare pretutindeni. Preţul cutiei LEI 1.20.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2286.—Vineri 26 Sept. 1914

Invăţăminte din concentrări

Perioada de acalmie în care intrăm după concentrări va fi bine venită. Pe lîngă liniştirea spiritelor ea va permite ca politica noastră externă să-şi reia firul, fără preocuparea că va fi stînjenită la fie-care moment în mersul ei. Se va resimţi, avem credinţa, de această stare de lucruri şi economia noastră generală. Cei cari pînă ieri strîngeau banul cu zece noduri, se fereau de a cumpăra, ba ce e şi mai mult, refuzau a-şi plăti din datorii, vor fi mai largi, mai culanţi de aci înainte. Băncile încep deja a face încasări, depunerile încep a reveni aproape ca în timpurile normale.

Cît va dura această stare de lucruri? De sigur că nimeni n'ar putea-o preciza. Dacă războiul, chiar în ţările care-l poartă acum, a mai perdut din intensitatea lui, dacă ciocnirile armate nu mai sunt aşa de violente, dacă nu ni se mai transmit prin telegraf ştiri că se omor cu zecile de mii şi se iau prizonieri cu sutele de mii, este că şi pe cîmpul de luptă începe a se vedea mai bine, începe a se face ziuă.

Se poate prevedea că timpul, prin faptul că trece, căci de la începutul războiului şi pînă acum sunt peste două luni şi jumătate, precum şi întemperiile vor face pe beligeranţi să se odihnească. Şi cine ştie ce se poate întîmpla în acest timp?!

In ori ce caz, e o părere răspîndită că pînă în primăvară nu vor avea o recondescenţă a luptelor, şi că atunci vor veni momentele decizive şi pentru noi. Toată lumea are convingerea că o campanie de iarnă, atunci cînd nu ne ameninţă nimeni, ci pe care noi am voi s'o purtăm în vederea realizării idealului nostru, ar avea consecinţe reale, ţiar fi nepotrivită.

Dar guvernul şi oamenii mari politici, îşi iau o mare răspundere faţă de ţară, prin măsura la care au convenit cu toţii de a se dusconcentra armata.

Starea de lucruri prin care trecem a făcut să se nască în ţară şi curente sănătoase. Cei cari înţeleg a nu se pune piedici acţiunii diplomatice, stau totuşi nedumeriţi pentru că motivele vagi — că nimic nu s'a schimbat de la Consiliul de Coroană încoace — nu-i mai satisfac. Toţi bănuesc că este alt ceva la mijloc şi aceşti oameni liniştiţi ar protesta violent, ar lua de piept pe cei cari i-au amăgit în speranţele lor.

Am azista la exploziuni mai puternice şi mai eficace cînd aşa ceva s'ar întîmpla.

Astfel, aud pe unii cari zic: „ni se spune o mulţime de vagoane încărcate cu explozibile au sosit din Germania şi au fost oprite în gara Ploeşti. Foarte bine!! Dar ce s'a făcut cu acele vagoane? Noi nu mai auzim nimic despre ce urmare s'a dat acestui fapt?“ Şi de sigur au dreptate.

După cum am spus, cei liniştiţi, cei cari au dorit neutralitatea îşi pun asemenea întrebări, ei se arată bănuitori.

Şi ei se arată bănuitori chiar şi pentru acţiunea diplomatică a guvernului. Cred mulţi că altfel ar fi fost susţinută ea, dacă aveam la spate armata pe picior de războiu, gata a-o sprijini cu forţă.

Dar, cum suntem în necunoştinţă despre atîtea şi atîtea motive, cari ne-au adus aici, e evident că nu se poate lua o atitudine hotărîtă.

Am înţeles că nu trebue să luăm chiar serios de tot, ştirea lansată mai zilele trecute că «la încheerea păcei şi discutarea intereselor europene nu vor lua parte decît cei ce şi-au vărsat sîngele». Ştirea aceasta n'ar putea fi considerată decît ca o dulce presiune asupra ţărilor ce stau încă în expectativă.

Să presupunem, în adevăr, că Italia n'ar intra în războiu. Cum adică, atunci cînd va fi vorba *să se stabilească un echilibru european pentru 50 ori 60 ani, vocea e să nu fie ascultată?* Nu e admisibil aceasta.

Cît despre noi!? Noi ştim ce am păţit la 1878, cînd n'am fost auziţi de cît de la uşa a doua sau a treia. Atunci vărsam sînge, eram independenţi de fapt, iar pe cîmpul de războiu devenisem independenţi şi de drept. Aveam un Domnitor. Eram Romînia cu o armată bunişoară, potrivit vremilor de atunci. Şi cu toate acestea?!

Sunt însă mulţi şi acum, cari chiar fără dulcea presiune exercitată cum am spus, socot de bună credinţă că nu vom fi ascultaţi dacă nu vărsăm sînge.

Şi nu mai rămîne îndoială că grea răspundere îşi ia guvernul care va conduce acţiunea *noastră aşa fel ca la masa verde, noi să nu avem nici un locuşor.*

Ar veni atunci pentru el ziua răsplăţii şi nu uşor ar scăpa de ea. De aceia nu se va putea în deajuns repeta: *caveant consules.*

Dar timpul acesta de reculegere a binevenit şi pentru aceia că ne putem da sama de spiritul ce a domnit printre concentraţi precum şi de nevoile armatei.

E evident că concentraţii, dintre cari mulţi intelectuali, au adus cu ei credinţele şi tendinţele mediului de unde au venit. Ei s'au pus în contact şi cu concentraţii neintelectuali, dar dintre cari mulţi înzestraţi cu bun simţ, şi au putut vedea ce spirit animează masele acestea adunate la un loc.

Eu cred că şefii lor, ofiţerii superiori cari au avut ocaziunea să stea aproape două luni în contact nemediat şi cu unii ca şi cu alţii, au prins învăţăminte. Cred apoi că dînşii le-au comunicat celor mai mari, celor cari în acţiunea ce săvîrşesc trebue să se sprijinească tocmai pe ei.

De sigur, ar fi fost bine, cel puţin după mine, ca intelectualii convinşi să fie puşi a ţine *conferinţe patriotice naţionale, soldaţilor adunaţi din diferite unghiuri ale ţării. Cred ca n'ar fi stricat dacă ţăranul ar fi fost edificat astfel asupra marilor noastre interese naţionale. Căci, la drept vorbind, cîţi dintre dînşii ştiu de Transilvania, Bucovina, Basarabia şi mai ales de interesul patriotic şi naţional ce ne leagă de cei de pe acolo?!* Mulţi sunt cei ce nu ştiu carte, n'au învăţat la şcoală, deci n'au ştiinţă despre toate acestea. Ar fi fost rău dacă li s'ar fi spus?

V. I. Radu

NOTA ZILEI

O şaradă.

Copiii semi-culţi se joacă bucuros cu şaradele. Dar şi oamenii maturi se lovesc adeseori de asemenea literatură sub formă oficială.

Tăiem dintr'o gazetă următorul fragment de act autentificat şi autentic:

„Prezenta s'a făcut prin intermediu nostru azi la *1 iulie 1914.*

Şeful portăreilor *Indescifrabil.*

Am primit un asemenea exemplar astăzi 3 ulie 1914.

BANCA NAŢIONALĂ A ROMÎNIEI.

Vice-guvernator *Indescifrabil.*

Secretar-general *Indescifrabil.*

Această ordonanţă de primire se certifică de subsemnatul agent Corpului Port. Trib. Ilfov.

Agent (ss) *Indescifrabil.*

Să fie oare adevărat că ţara noastră o conduc de multe ori nişte... indescifrabili?

In preajma războiului

Nu mai există răniţi — Luni de zile după terminarea războiului, vor continua descrierile fără sfîrşit a celor ce se făptuesc azi, în această mare încăerare, unică în istoria lumei. Care e soarta adevărată a răniţilor şi prizionierilor? Mai dăunăzi, în presa franceză, s'a răspîndit ştirea, că germanii ucid pe proprii lor răniţi pentru a scăpa de greutatea transportărei lor, şi mai ales ucid pe prizonierii şi răniţii duşmani. Ca răspuns la această ştire a apărut articolul din «Le Matin», care a provocat atîta vîlvă şi în care se spunea că armata germană calcă toate noţiunile dreptului internaţional, că soldaţii germani, sunt nişte tălhari de drept comun şi în acest caz prizonierii şi răniţii germani trebue trataţi ca porci şi ucişi. In potriva unor asemenea păreri se ridică presa germană, care susţine că germanii tratează pe răniţii inamicului ca pe proprii lor răniţi, că prizonierii n'au de ce se plînge. Şi zilnic presa germană adună fapte pentru a dovedi că francezii şi belgienii ucid pe răniţii germani. Astfel pe ziua de azi, presa germană publică un fragment dintr'o scrisoare adresată de contele George d'Ursel, locotenent în armata belgiană către mama sa:

In această scrisoare, contele d'Ursel zice: „—In curînd vom scăpa de blestemaţii germani. Tu dragă mamă, vei ajuta la alungarea germanilor din Bruxelles. Noi avem mari aprovizionări de chibrituri, pentru a da foc oraşelor germane. De azi nu mai există răniţi şi prizonieri germani, toţi sunt ucişi.“

Cînd oare se va cunoaşte adevărul ororilor din acest războiu?

*

Proces de spionagiu.— Curtea marţială din Lipsca a început judecarea procesului intentat lui Paul Czet, acuzat de înaltă tradare. Paul Czet era funcţionar la gara din Kaltovitz. Ocupînd un post de încredere, el a isbutit să fure o sumă de planuri şi indicaţiuni de mişcarea trupelor, pe care le-a vîndut Rusiei. Desbaterile procesului sunt secrete.

D.

Mici Polemici

Din transferările în învăţămînt: «D. Atanasie Puşcă transferat la Străinii de Sus“.

Pentru... vecinii de sus se prea poate să ne fie cîndva Puşca de folos...

*

De ce n'au luat Ruşii Königsbergul, cum anunţa „Westnic“?

— N'au găsit încă un nume ca să l boteze ruseşte.

*

Mereu cetim despre «aripa dreaptă», „aripa stîngă“ a cutării ori cutării armate.

E drept: adversarii vor să-şi frîngă unii altora aripele...

*

In Elveţia franceză se aplaudă Francezii; în cea germană — se jubilează cu Germanii. Noroc că mai este o Elveţie italiană care e... neutră.

*

Nu se mai isprăveşte cu ştirile despre abuzul cu gloanţele dum-dum în războiul actual.

Se prea poate ca, pe urma tragicului eveniment, să rămînă un singur refren:

— «dumm! dumm!»

*

Cînd se va scrie istoria timpului şi manifestărilor noastre din 1914, ce se va spune despre politica de la... Capşa?

— Că de cap ş'a făcut!

Chestiuni scolare

Cu, ori fără examen?

Am arătat în precedentul articol că se constată o revenire la tendinţa de reînfiinţare a examenelor. In aceiaş direcţiune iată ce scria, acum cîte-va zile, ziarul oficios „Romînul“:

„...Intre lipsurile cele mari pe care le produce în învăţămînt suprapopulaţia şcolară este imposibilitatea în care se află profesorul de a controla în chip satisfăcător activitatea tuturor elevilor de sub îngrijirea sa.

Bimestrele scurtate, numărul relativ mic de ore şi necesitatea de a întrebuinţa cea mai mare parte a lecţiunilor pentru propăşirea cunoştinţelor elevilor şi nu pentru examinarea riguroasă a cunoştinţelor socotite ca primite de către fie-care în deosebi, fac ca controlul să devină foarte nesigur şi dificil. Cum poate să controleze un profesor cu una sau cu două ore pe săptămînă (în care intră şi sărbători şi lucrări în scris) activitatea fiecăruia dintre elevii săi în decurs de două luni? Chiar dacă am crede în minuni pedagogice şi încă tot nu am putea avea toată încrederea în posibilitatea unui asemenea control. Ştiindu-se necontrolaţi, elevii neglijează lecţiunile lor şi din această cauză nivelul întregului învăţămînt rămîne cu mult prea scăzut.

Sunt de sigur multe de zis împotriva examenelor vechi: dar de cît lipsa unui control suficient, preferim un control defectuos din anumite puncte de vedere, însă capabil să dea mai multe garanţii pentru aprecierea instrucţiunei dobîndite de şcolari. Intr'o viitoare reorganizare a legilor ce privesc învăţămîntul secundar, dacă nu se va putea remedia răul suprapopulaţiei în clase, e necesar să se introducă corectivul examenelor, care, dacă are şi el păcatele lui, este însă superior actualului sistem, în care controlul activităţei fiecărui elev este cu mult prea anevoios, dacă nu cu neputinţă».

După cum s'a văzut, chestiunea necesităţei examenelor se pune în legătură cu problema suprapopulaţiei în şcolile secundare.

Despre această din urmă chestiune ne vom ocupa în numerele viitoare.

△

OAMENI ŞI LUCRURI

Anunciuri mortuare

Nu putem preciza în ce scop anume s'a tipărit, acum cîteva zile, acea pagină impresionantă în unele ziare germane. Recunoaştem însă că a fost extrem de impresionantă. Era o reproducere fotografică a unei serii mari de anunciuri mortuare, în mărimea unor foarte mici cărţi de vizită, purtînd mai toate simbolicul semn al «crucei de fier»—distincţia acordată celor morţi pe cîmpul de onoare—şi cuprinzînd modeste înştiinţări publice, unele însoţite de mişcătoare strofe închinate celor duşi în floarea tinereţei. Cîte zeci— pe o singură foaie de ziar!

O asemenea pagină întristează mai mult de cît dispariţia unui monument de artă şi—de ce n'am spune-o?—răsplăteşte chiar greşalele, ori excesele unei naţiuni, care, simţindu-se „tare“ şi deplin „pregătită“ grăbeşte astăzi venirea unui războiu care era fatal să vină mîne.

Dar cetitorul de documente rămîne *mai* viu impresionat cetind epizoade nenumărate din războaiele trecute şi contemporane ale lumei civilizate.

Bună-oară această mică înştiinţare care se putea ceti într'un ziar parizian în „anul teribil“ al Sedanului şi asediului Parisului:

„Domnul şi d-na N. anunţă moartea celor doi copii ai lor François, de 8 ani şi Amelie, de 4 ani, omorîţi de o bombă care a pătruns prin fereastra locuinţei. Rugăm o participare discretă“.

Un atare aviz funebru, încadrat în doliu însamnă o epopee tragică, sinteza unei întregi epoce de nenorociri pentru un popor.

Ele însamnă — ca şi pagina de anunciuri funerare, pomenită mai sus, că mereu şi iarăşi revine funesta «lege“, după care dreptul, putinţa de existenţă pentru unele fiinţe, atîrnă de distrugerea altora ca un vast şi veşnic „bellum omnium contra omnes...“

Dacă e *lege* într'adevăr—ceea ce nu a dovedit nimeni—atunci englezul Malthus este cel mai mare şi mai cinstit economist şi francezii au făcut aplicarea doctrinei luí prin acea diabolică invenţiune care trece în toată lumea drept... engleză şi pe care un deputat socialist german, acum cîţi-va ani, o recomenda şi împăratului Wilhelm II, ca să nu mai dee exemplul rău al unei periculoase fecundităţi.

Dar nu poate fi aci suprema filosofie şi nu poate să se întemeeze o înaltă şi dreaptă lege socială pe un „principiu“ al distrugerei şi al morţii. El apasă, din potrivă, ca un blestem asupra omenirii căreia un poet-idealist, i-a aruncat cu drept cuvînt înfierarea:

L'air que tu bois est fait de l'haleine des morts,
De leur chair, de leurs sang s'est nourri
ton corps...

Nu are natura mijloace destule de a nimici, de a ucide? Nu cere ea, pe cale firească, peirea continuă, fatală a tuturor în faţa celor ce vin după dînşii?

La aceasta însă o concepţie anachronică adaogă cele mai rafinate căi de perzare, împodobind măcelul cu decorul unor formule eroice, cum sunt acele ce rostesc recruţii japonezi în timpul instrucţiunii militare, ridicînd dispreţul vieţei la înălţimea unui ideal.

Toţi acei fără de număr cari tipăresc îndoliate înştiinţări funerare în vremea crîncenelor războaie proclamă însă deşărtăciunea unui atare ideal şi preferă de sigur formula unui poet ca Sudermann:

— „Trăiască viaţa!“

Rodion

INFORMAŢII

Recunoaştem că e oţios să tot revenim asupra chestiunii apei. Vor fi de sigur mulţi cari să zică: „iar cu apa?“ Se vede că nu mai au ce scrie. Dar cu toate acestea nu ne poate răbda inima să nu zicem nimic, cînd vedem bătaia de joc la care suntem expuşi.

Este absolută nevoe ca apa să curgă şi în timpul nopţii. De aceia plătim apa, de aceia suportăm impozitele ce ni s'au pus.

Nu se va putea susţine că se face risipă de apă. Acum toată lumea e deprinsă şi a dobîndit convingerea că nu e bine să lase robinetele deschise necontenit. Excepţiile, de sigur că sunt puţine

Dar în orice caz vina nu poate fi aici. Avem convingerea că apa ce vine din Timişeşti pentru oraşul nostru nu e în cantitatea, în care ar trebui să fie.

Primăria la toate apelurile noastre, n'a voit să ne spună nici pînă astăzi cîtă cantitate de apă curge efectiv în Iaşi în 24 oare.

Credem că ar fi timpul ca cetăţenii să nu lase chestiunea baltă. Vom ajunge rău de tot şi dacă astăzi tot mai găsim pe cine să tragem la răspundere, nu ştiu ce va fi mîne.

De altfel, d. Primar, care a avut un moment în vedere interesele superioare ale oraşului ce administrează, ne-a dat o făgăduială, care se pare că nu va eşi din această stare. Ni se promisese să se caute răspunderile şi a ni se arata totul fără înconjur şi fără manoperi. La rîndu-ne am promis să aşteptăm.

Dar iarăşi nu putem aştepta la infinit. Ne facem datoria prin gazetă. Cetăţenii să şi-o facă prin mijloacele pe cari legea le pune la îndemîna lor.

Curtea cu juri are a judeca azi procesul de presă întentat de d. A. C. Cuza ziarului *Mişcarea.* Este vorba de un manifest apărut în toiul alegerilor pentru Constituantă.

Administraţia comunală a dat cuvenitele ordine pentru astuparea canalului deschis din strada Sărărie, fiind în imposibilitate a face canalizarea întregei strade în această campanie de lucrări.

Cetim în «L'Independance Roumaine»:

—„Mai multe ziare bulgore, luînd ca pretext conferinţa eminentului academician, generalul în rezervă Crăiniceanu, manifestează sentimente ostile Romîniei atribuind acelei conferinţe un caracter oficios, pe care nu-l are. Credem dar de drept de a releva că părerile generalului Crăiniceanu n'au nimic oficios şi nu pot prin urmare angaja guvernul, care se serveşte de propriile sale organe spre a-şi expune vederile.

In una din şedinţele sale, consiliul comunal va avea a se ocupa din nou de chestia apei, avînd a discuta raportul comisiunei cu privire la recepţia definitivă a lucrărilor efectuate de Unionbaugesellschaft.

D. Georgel Mîrzescu, primarul oraşului, va face din nou o largă expunere a chestiei.

Noutăţi apărute: — „La Arme“ un volumaş de versuri datorite d-lui G. Tutoveanu.

— „Darea de seamă asupra lucrărilor comitetului pentru ajutorarea familiilor celor mobilizaţi din oraşul Galaţi şi judeţul Covurlui, în 1913», de Constantin Calmuschi, profesor.

Această lucrare prezintă mult interes şi socotim că s'ar putea întruchipa o lucrare similară şi la noi ca un îndemn pentru public.

— «Senzaţiile inutile» de Geri Spina. Revenim asupra acestei plachete datorită unui tînăr poet iaşan, pentru a spune o vorbă bună. In adevăr constatăm la autor o subtilă inspiraţie şi o îngrijită factură a versurilor.

Trupa de operete «Grigoriu» continuă a repurta frumoase succese.

In astă seară se va juca frumoasa operetă „Soţul Ideal“. Mîne seară, Vineri se va reprezinta «Insfîrşit singuri».

D. Titus Hotnog, licenţiat în litere, a fost numit în postul vacant de custode al bibliotecei centrale din Iaşi.

Ni se semnalează faptul că localul şcoalei din Poeni se găseşte într'o stare foarte rea.

La rîndul nostru, atragem atenţia ministerului de culte.

La liceul naţional se aşteaptă sosirea cuvenitelor dispoziţiuni ministeriale, pentru deschiderea unor clase divizionare, menite a primi pe elevii cari din lipsă de locuri n'au putut fi primiţi.

Individul Lazăr Reighinstraich a fost prins în flagrant delict de furt, în Piaţa Halei.

Răufăcătorul a fost condamnat la 3 luni închisoare.

De-asemenea a fost prins individul Bernard Grinberg, care a furat prin efracţie mai multe obiecte şi o sumă de bani de la Iosub Botoşineanu-Rozenştein, din str. Sf. Andrei 33.

Iată noul şi interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă seară Joi 25 Sept.: (mare reprezentaţie în beneficiul familiilor sărace ale oştenilor concentraţi)

Fraţi rivali, film danez de mare artă. Puternică dramă în 2 părţi. Cei mai de seamă artişti ai teatrelor din Kopenhaga, interpretează rolurile principale.

In rolul principal apare cel mai apreciat şi simpaticul artist W. Psylander.

Chemare tragică, film senzaţional, a cărui înscenare a costat peste 100.000 lei. Spectatorul azistă la o adevărată ciocnire de trenuri. Scene nevăzute încă pe pînza cinematografului.

Barbat ştrengar, comedie daneză splendid redată de cei mai de seamă artişti scandinavi.

Florenţa, oraşul italian al artei clasice şi moderne, interesante scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri.

DIMITRIE SOFIAN

fost Prezident Curţei de apel

AVOCAT

Strada Sărărie 127

Orele de consultaţie: 9—10 dimineaţa şi 6—8 sara

Marele Concurs al Făinei Lactate

„NESTLE"

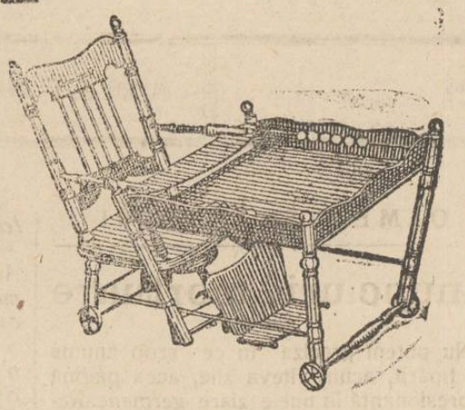

Pentru fiecare 25 capace de cutii de făină lactată NESTLE, trimise casei „NESTLE", strada Mîntuleasa No. 6 Bucuresti, se trimite în schimb un bon.

Aceste bonuri dau dreptul a lua parte la marele concurs, care va avea loc la 1 Noembrie st. n 1914.

Cele dintăi 10 premii vor primi cîte un scaun mare pentru copii. (a se vedea ilustraţiunea).

Cele 20 premii următoare, vor primi cîte un scaun mic.

Aceste premii vor fi expediate de către „Casa NESTLE", franco fiecărui cîştigător.

Apărarea Anversului

Viena.—„Corespondenzbureau" află din Londra, că ziarele publică un comunicat oficial din Anvers, dat eri seara, la ora 10, prin care guvernatorul militar aduce la cunoştinţa primarului că bombardarea oraşului este iminentă şi că persoanele care doresc să părăsască oraşul, s'o facă neîntîrziat. Apărarea oraşului se va face pînă la extremă limită.

Ofensiva Austro-Ungară

Viena.— Un comunicat oficial spune: ofensiva noastră a avut succese şi pe ziua de ieri, 24 Septembrie, în diversele mici încăierări.

Un ofiţer de stat major, care a venit din Przemysl, după un îndrăzneţ zbor deasupra rîndurilor duşmane, spune că apărarea fortăreţei continuă cu aceiaş ardoare. Mai multe ieşiri au avut succese desăvîrşite, cauzînd ruşilor mari pierderi şi luîndu-le prizonieri. Toate atacurile ruseşti au fost respinse cu mari pierderi.

In Carpaţi nu se mai află nici un duşman — decît în punctul Piscoff, lîngă Sighetul Maramureşului. După o luptă cu mari pierderi pentru ruşi, oraşul Sighet a fost recucerit de noi ieri noapte.

Turcia declară războiu Rusiei

Berlin.—Aci se află din Constantinopol, că aseară, la oarele 7, Turcia a declarat războiu Rusiei. Ştirea n'a fost confirmată pînă acum.

*

Bucureşti.—La ambasadele rusă şi turcă, nu se ştie nimic încă despre declararea de războiu a Turciei. De asemenea faptul n'a fost încă adus la cunoştinţa ministrului de externe.

*

Totuşi ziarul „Adevărul" în legătură cu ştirile de mai sus, află că vasele germane aflătoare la noi, au primit ordinul să meargă spre Sulina şi de acolo la Constantinopol, sub protecţia vaselor turceşti de rezboiu ce le vor eşi în cale.

La noi se găsesc 2 vase germane la Galaţi şi 2 la Braila, cari aparţin lui „Deutsche Levantin Linie".

INTREVEDERE INTERESANTĂ

Roma. — Fostul ambasador al Franţei la Berlin, d. Jules Cambon, a sosit aici şi a avut o întrevedere cu d. de San-Giuliano, ministru de externe.

Se atribuie o deosebită importanţă acestei intrevederi.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

O mare victorie austro-ungara

Buda-Pesta 7 | 10, ora 2 jum.— Trupele austro-ungare au repurtat o mare victorie la Sighetul Maramureşului. Ruşii au fost urmăriţi pînă la Nagybocsko Bacicvin.

In bătălia de 2 zile de la Uzok, ruşii au pierdut 8000 oameni.

Principe ranit

Berlin 7 | 10. — Principele Eitel Frederik a căzut de pe cal, în cursul unei lupte, şi s'a rănit la genunchi.

Câţi prizonieri au facut sârbii

Niş. 7 | 10. — Monitorul Oficial sîrb a început azi publicarea numelor tuturor prizonierilor de războiu austriaci. Lista începe cu numele ofiţerilor.

Sîrbii au făcut pînă acum 5000 prizonieri austriaci. Familiile lor vor fi înştiinţate şi vor putea cere informaţii.

Minarea Adriaticei

Bordeaux 6 | 10. — Ministerul marinei a publicat avizul următor:

Mine automatice fiind puse în marea Adriatică de marina austro-ungară, forţele navale franceze au trebuit să recurgă la măsuri la fel. Totuşi. spre a feri vapoarele neutrale de nenorocirile pricinuite de minele puse de marina franceză, prezintă garanţiile prescrise de convenţia din Haga 1907.

Zona periculoasă pentru navigaţie cuprinde apele teritoriale ale monarhiei austro-ungare precum şi canalurile situate între insule şi ţărmul din Dalmaţia.

Cei interesaţi sunt înştiinţaţi prin prezentul aviz, conform cu art. 3 din sus zisa convenţie.

Un comunicat francez

Petrograd 7 | 10.—Comunicatul francez constată că situaţia generală e neschimbată afară de frontul de nord şi Oise unde intenzitatea luptei creşte din ce în ce mai mult.

D. Poincaré pe teatrul războiului

Paris 7 | 10, ora 12—Preşedintele Poincaré, însoţit de d-nii Viviani şi Millerand a sosit alaltăeri la marele cartier general unde a petrecut cîteva ceasuri împreună cu generalisimul Joffre. Apoi preşedintele republicei s'a dus la cartierul general englez unde a convorbit cu generalisimul englez şi cu mareşalul French

Marţi, d. Poincaré a vizitat două armate franceze informîndu-se despre funcţionarea aprovizionărilor, a corespondenţei, a serviciului sanitar şi a evacuărei răniţilor. Marţi seara, preşedintele a sosit la Paris şi azi dimineaţă a vizitat tabăra întărită din Capitală, însoţit de d. Millerand şi de generalul Gallieni.

Preşedintele a adus şase drapele germane care fuseseră trimise la Bordeaux. Steagurile aceste vor fi trimise azi la Hotel des Invalides.

Insuccesul ruşilor la Przemysl

Viena. 7 | 10—Zvonurile răspândite de ruşi despre pretinsa cădere a cîtorva forturi din Przemysl, sunt născociri destinate a ascunde pierderile ruseşti pînă acum lângă această fortăreaţă.

Przemysl va juca şi în viitor un rol mare în planul nostru metodic de operaţiuni.

Pe frontul de răsărit

— Un comunicat rus —

Petrograd.—7 | 10.—Comunicatul statului major zice:

Pe frontul de est, germanii au chemat întăriri din Königsberg şi ne opun o rezistenţă îndîrjită pe frontul Valdislavov-Ratska, folosindu-se de trecătorile dintre lacurile şi mlaştinele din ţinutul Cernovanja. Dincolo de Vistula au fost lupte de antegarde semnalate în ţinuturile Octav şi Sandomir.

In Carpaţi la vestul rîului Sanok un detaşament austriac a fost complet nimicit. S'a capturat un parc cu numeroase convoiuri, mitraliere şi prizonieri. La Soliva, la 20 km. de oraşul Munkas, s'a capturat un parc cu numeroase convoiuri.

Ruşii alungaţi de la Carpaţi

Viena. 7 | 10—Contrar tuturor zvonurilor privitoare la năvălirea ruşilor în Ungaria, trebue constatat că toate trecătorile din partea de nord şi nord-est ale Carpaţilor sînt în mînele noastre.

Coloanele ruse care erau în marş spre aceste trecători au fost silite să se retragă cu pierderi mari. Aceiaşi soartă va avea coloana care a intrat la est de Bucovina.

Succesul imprumutului german

Berlin.—Ca dovadă de succesul oţinut de imprumutul de războiu german, se găseşte şi în faptul că din ţările neutrale sosesc mereu cereri de subscripţii.

Din această cauză bonurile de tezaur şi-au văzut cursul cu mult urcat.

Lupte în colonii

Berlin.—Un comunicat oficial al ministerului englez de colonii zice:

Inamicul a făcut în cursul lunei Septembrie mai multe atacuri în potriva Africei orientale engleze, cu tendinţa vădită de a tăia linia ferată din Uganda. Toate atacurile au fost respinse şi doar o staţie de la graniţă se află în posesia lor.

Garnizoana locală engleză a primit întărituri de la trupele indigene.

Guvernatorul din Kamerun anunţă că lupte violente au avut loc la începutul lunei Septembrie în contra forţelor franceze şi engleze şi cu această ocazie locotenenţii Kotkirch şi Milbrad precum şi şeful districtului au căzut.

Expoziţia din Berlin

Berlin. — Se proectează organizarea pentru anul viitor a unei mari expoziţii. care între altele va cuprinde şi o secţie de războiu.

Ajutorarea celor fara lucru

Berlin.—Ajutorul ce va trebui să se acorde muncitorilor rămaşi fără lucru, se evaluiază în anul acesta la 90—100 milioane mărci. Primarul Berlinului a cerut un ajutor de 500.000 mărci pentru primele trei luni. Vor contribui la această mare operă şi societăţile particulare.

Incaerare între soldaţi unguri şi români

T.-Severin. — Acum 2 zile s'au auzit timp de o jumătate de oară, împuşcături la Eselniţa, sat lîngă Orşova, unde sunt concentrate trupe austro-ungare. Se află, din sursă sigură, că sub pretextul că rezerviştii romîni din Orşova ar fi voit să fugă din poziţiuni cu intenţia de a trece în România, o încăere s'a născut între unguri şi romîni. Au căzut mulţi morţi şi rîniţi din umbele părţi.

Scrisoarea lui Anatole France

Kopenhaga.—Din Paris se anunţă că Anatole France a adresat ministrului de războiu scrisoarea următoare:

— *„De la multe persoane am auzit că scrisul meu în timp de răsboi nu are valoare şi fiind-că e foarte probabil ca aceste persoane să aibă dreptate, încetez de azi înainte să mai scriu. Nu mai sunt prea tînăr, dar sănătatea mea e excelentă, faceţi un soldat din mine.*

Anatole France.

Anunciu

Cu începere de azi, atelierul de confecţiuni de dame a d-relor Georgescu din str. Căpitan Păun No. 8, s'a redeschis.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

ORDONANŢA

Noi Primarul Comunei Iaşi.

In urma ordinului Ministerului de Interne No. 72025 din 18 Septembrie a. c., aducem la cunoştinţa tutulor că pe viitor vînzarea sărei la consumatori se va face numai de acei cari vor avea un brevet special liberat de Regia Monopolurilor Statului, aceştia vor vinde sarea cu următoarele preţuri.

Lei 15 suta kilograme sare bulgăre sau măcinată.

Lei 17.50 suta kilograme sare zisă lux (35 bani pachetul 2 kilograme).

Lei 5 suta kilograme sare denaturată în brichete sau măcinată pentru hrana vitelor.

Toate sancţiunile prevăzute în legea monopolurilor Statului pentru abateri la dispoziţiunile ei vor fi aplicate şi acestor debitori.

No. 20089. 24 Septembrie 1914

Publicaţiune

No. 1869

Se închiriează cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumatate ae an o prăvălie cu două odăi şi o şură ocupate de Ionaş Egert şi alte două odăi şi o şură ocupate de Carol Hartman, toate făcînd parte din imobilul falitului Aron Steinberg, din Iaşi disp. II str. Socola No. 128.

Ofertele se primesc la sindicatul falimentelor Tribunalului Iaşi.

Judecător sindic, D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iaşi, 23 Septembrie 1914.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, şură pentru trăsură, pivniţă, şură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

Publicaţiune

No. 1868

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că se închiriază cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumătate de an magazinul firmei falite Mendel şi Bercovici din Iaşi strada Ştefan cel Mare No. 61 proprietatea d-lui Mayer Goldstein. Ofertele se primese la Sindicatul falimentelor Tribunalului Iaşi.

Judecător sindic D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iaşi, 23 Septembrie 1914.

4 camere *şi bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

LICEUL PARTICULAR

„GH. ASACHI"

pentru elevi interni, semi-interni, externi şi gazdă pentru elevii de la diferite şcoli.

Preţul foarte avantajos.

Educaţie şi îngrijire aleasă.

Corp profesoral distins.

Inscrierile se fac zilnic în localul liceului str. Anastasie Panu No. 4 între 10—12 a. m. şi 4—6 p. m.

Preparaţii zilnice de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite şcoli. Numărul locurilor limitat.

De Inchiriat *două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.*

De Inchiriat *un local pentru crîşmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colţul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

De vinzare *casă 5 odăi 2 bucătării şi atenanse str. Sf. Lazăr 48.*

Se admit mijlocitori.

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI — No. 2387. — Sîmbătă 27 Sept. 1914

In chestia alimentărei orașului cu apă

— Ședința de aseară a consiliului comunal —

Consiliul comunal, s'a întrunit aseară. sub președenția d-lui Gh. Mîrzescu, primarul orașului, și s'a ocupat din nou de recepția definitivă a lucrărilor pentru alimentarea orașului cu apă.

Cetitorii ne vor scuza, că din lipsă de spațiu, suntem siliți a rezuma cuvîntarea primarului, — asupra căreia însă negreșit vom reveni.

*

D. Mîrzescu începe prin a face din nou istoricul celor petrecute cu recepțiile lucrărilor, până la numirea de către d-sa a nouei comisiuni, compusă din d-nii Cotescu, Zahariade și Caralechi, care aveau a se pronunța, atît asupra recepției definitive, cît și asupra pricinelor ce aduc mereu spargerea de tuburi și crize de apă.

La 25 Mai, această comisiune și-a depus raportul definitiv. In genere Union Baugeschellsaft a executat bine lucrările, după planuri și caetul de sarcini, — și cere a se aproba recepția definitivă, făcînd și unele reparațiuni și în primul rînd varianta de la Brăești.

După cererea primarului, la 11 August 1914 comisiunea prezintă un studiu amănunțit asupra cauzelor ce provoacă desele crize de apă, — și enumerează 19 lucrări suplimentare ce trebuesc negreșit făcute, care nu pot fi atribuite societății Unionbaugesellschaft, dar care au a supune comuna la o nouă cheltuială de cel puțin 2 milioane.

*

Rezumînd aceste toate, d. Mîrzescu zice:

„Cu alte cuvinte, prin votul d-lui Matei Cantacuzino s'au suprimat încercările la presiune, și s'a satisfăcut recepția provizorie. Din raportul nouei comisiuni, rezultă că lucrarea e în genere bună, și recepția definitivă nu poate întîrzia, dar că pentru a asigura alimentarea permanentă a conductei se cer noi lucrări în valoare de 2 milioane.

„In starea actuală de lucruri și împrejurări, declar că ori cît s'ar revolta populațiunea, administrația comunală nu poate garanta orașului o alimentare permanentă de apă".

*

Continuînd, d. Mîrzescu zice că pentru a aduce o plină lumină în chestie, a studiat din nou dosarul acestei lucrări, nemulțumindu-se cu rapoartele ce i s'au prezintat.

D-sa spune că în 1897, d. Neculai Gane fiind primar, a însărcinat pe hidrologul Lindley cu prezentarea unui proiect pentru alimentarea orașului cu apă. D. Lindley a prezentat, după lungi, minuțioase și științifice studii un proiect complect. La Primărie a urmat d. Al. A. Badareu, care a mai obținut un al doilea raport al d-lui Lindley și spre fericirea orașului, a știut să obție o primă subvenție de la stat de 200.000 lei pe an pentru acoperirea anuității împrumutului ce trebuia să-l facă comuna.

La 1901 a venit d. Penescu in fruntea Primăriei, care a avut fericita idee de a fi autorizat de a trata cu d. Lindley pentru darea în concesiune a lucrărilor de aducerea apei, dar n'a avut destulă energie de a o realiza.

La 1904 se află d. Gh. Lascar în fruntea Primăriei. D. Lascar acceptă proectul d-lui Lindley, însă respinge concesiunea și acceptă darea în întreprindere. Insă proectul d-lui Lindley suferi o serie de schimbări, făcute de d. Savul și apoi și aceste modificate de d. Papadopol.

In sfîrșit se ține licitație și se adjudecă definitiv asupra societății Union.

La licitație însă s'a prezintat și o societate franceză, „Societé des eaux pour l'etranger». Oferta acestei societăți a fost respinsă pentru că propunea concesiune, iar a doua oară ca tardivă.

După d. Mîrzescu este interesant că în adresa trimisă, această societate cerea a se aduce proectului o sumă de modificări, fără de care orașul nu va putea avea o alimentare permanentă, modificări cari sunt cerute azi și au a costa pe comună 2 milioane.

Asupra acestor modificări nu s'a atras atențiunea administrației comunale.

Față cu toate aceste împrejurări și fapte ce azi nu se mai pot schimba, cere consiliului să aprobe recepția definitivă, să-l autorizeze de a depune la Casa de Depuneri restul de garanție a societății Union pînă ce se vor lichida diferențele între societate și comună și de a-l îndritui să aducă rezultatul acestor dezbateri la cunoștința guvernului ca acesta să vie în ajutorul Iașului, pentru executarea lucrărilor suplimentare, fără de care Iașul nu poate avea o alimentare permanentă.

*

Orele fiind înaintate, continuarea dezbaterilor se amînă pentru a doua zi.

D.

NOTA ZILEI

Gretschen—văduvă.

Am spicuit dăunăzi o ofertă franceză în rubrica fecundă a căsătoriilor. Iată acum una de nuanță germană și care trădează ceva din idealurile femenine în potriva lui Nietsche:

DOAMNĂ văduvă, 30 ani, drăguță, șatenă, corp admirabil, bună gospodină, venit frumos anual, avînd casă evaluată 40.000 lei, dorește trai comun, eventual căsătoria unui domn, „preferință german" etate cel puțin 36 ani, să nu fi fost căsătorit sau dacă a fost „să nu aibă copii" să fie „blond", ochii albaștri, „înalt", „gras" „bine crescut", manierat, bun gospodar, fire veselă, să aibă acelaș venit·
Scrisori la ziar sub „Ombra".

Cu alte cuvinte să aibă, pe lîngă atîtea calități și un corp admirabil...de case!

Mici Polemici

Un număr de 52 scriitori engleji au semnat un memoriu în favoarea războiului. Dintre ei lipsește Bernard Shan.

...Unul care cîntărește cît cei 52 la olaltă!

*

Din raportul oficial german:

Nici un pericol nu este pentru Germania de a suferi de foamete.

Nu avem de cît să considerăm efectivul vitelor noastre, care după ultima numărătoare este de 20 milioane de boi și 21 mil. de porci.

...Să mai spună cineva că boii și porcii nu-s de folos în țările cele mai culturale ale Europei!

*

Foarte cuminte fac negrii, galbenii, brunii, din diferite continente că vin să lupte în Europa.

Cu cît vor face goluri mai multe, cu atîta vor încăpea ei mai mulți.

*

Despre istoria cea „adevărată" a zis Eminescu: „Ce un secol ne zice, ceilalți o deszic". Despre sursele de informații trebuie să spunem: «Ce o sursă ne spune, cel'lalte deszic...»

*

Multe nemulțumiri a provocat în rîndurile elevilor desconcentrarea. Nu că elevii sunt așa de războinici, — dar prea se'ntorc repede profesorii.

Statul și inițiativa particulară

Iașul e oraș cultural. Aceasta nu se tăgăduește. Statul face sacrificii pentru a-l menține la nivelul la care a ajuns din acel punct de vedere. El însă nu poate face totul și cu atât mai puțin pentru un oraș în plină dezvoltare.

De aceia trebue să aplaudăm cînd inițiativa particulară vine să dea tributul său pentru ca alăturea cu Statul să lupte spre satisfacerea nevoilor ce simțim.

Statul nu poate da atîtea școli de cîte ar fi nevoe.

Mulți elevi rămîn pe drumuri pentru că n'au unde învăța, iar părinții îngrijorați așteaptă un cuvînt de alinare de la cei de sus.

Dar în afară de împrejurarea că nu se găsește loc pentru toată lumea doritoare de învățătură, apoi gazdele sunt un fel de plagă pentru educațiune.

Avem nevoe nu numai de cei cari să știe carte, dar și de oameni cu bune purtări, de caractere și nu le putem forma de cît prin o contribuire de toată ziua și a profesorilor, a familiilor, iar în lipsa acestora, a gazdelor.

De sigur că institute ca acel al societății ortodoxe, liceul particular *„Gheorghe Asachi"* sunt bine venite pentru a umplea un gol ce se simte.

In special liceul Asachi, în jurul căruia s'a grupat o sumă de profesori din cei mai meritoși, prin însuși acest fapt, ne dă garanția că părinții se pot încrede în această asociație.

Și nu vom putea în deajuns recomanda acelor ce vor să-și pună munca în serviciul unei cauze așa de frumoase și înălțătoare, să aibă deosebita priveghere asupra educațiunii ce trebuie dată tinerimei.

Să ne scape de gazdele particulare, adevărată plagă socială, cu misiune antieducativă.

V. I. Radu

IAȘUL și împrejurările actuale

— Cuvântarea de eri a primarului —

Consiliul comunal s'a întrunit aseară, în seziune ordinară, sub președenția d-lui Gh. Mîrzescu, primarul orașului. Azistă toți d-nii consilieri.

In atențiunea generală, d. Georgel Mîrzescu luînd cuvîntul, zise:

— *«Seziunea o deschidem în împrejurări foarte grele, poate cele mai grele prin care a trecut vre-o dată statul și neamul romînesc. Ele au influențat și viața noastră comunală. Criza economică ne-a impus o serie de măsuri, pentru aprovizionarea orașului cu alimentele de prima necesitate.*

Am stabilit prețuri maximale și am luat o sumă de măsuri, pentru a feri populațiunea de actele unor speculatori. Aceste măsuri vor rămînea însă ineficace dacă nu vom avea concursul tuturora pentru buna lor îndeplinire. De aceia rog pe toți domnii consilieri de a ne da tot concursul lor, aducîndu-ne la cunoștință constatarea ori cărui abuz.

Măsurile sunt indestulătoare azi, ele pot fi ineficace mîne, căci criza rezultată din cauza războiului, nu va înceta de cît o dată cu dînsul. Comuna nefiind de cît o parte din stat, privirile noastre sunt îndreptate spre stat și la politica ce o face guvernul în aceste clipe. Să nu vă așteptați la destăinuiri din partе-mi, căci nu poate fi vorba de credințe personale, cînd în joc sunt simțiminte unanime.

N'am să caut să provoc un vot al consiliului comunal, cu toate că consiliul comunal, reprezentînd toate straturile societății, ar avea poate precădere la așa ceva. Dar nu o voiu face, pentru că mă oprește legea de organizare și pentru că avem o organizare constituțională, și reprezentanți ai națiunei, în drept de a-și afirma cuvîntul hotărîtor. A încerca să se iee din mîinile factorilor responsabili acest drept, e un act de anarhie, și nimic nu poate mai mult primejdui mișcarea pentru idealul național de cît dezlănțuirea de uri și certe între noi. Dacă însă avem dreptul a spune o vorbă în numele Iașului, ea nu poate fi de cît un apel la înfrățirea obștească, la deplina și reciprocă încredere în toți conducătorii și fruntașii țărei, indiferent de culoare politică, la încrederea în viteaza noastră oștire sub conducerea M. S. Regelui și să înălțăm rugăciuni către Atotputernicul, să ne apere și pe noi cei mici de nedreptatea celor mari."

D.

Știri din străinătate

Femei curagioase.—In una din ultimele sale corespondențe de pe cîmpul de războiu, ziaristul Roda-Roda amintește în „Neue Freie Presse" despre trei cazuri în care fetele grafiste — două de origine sîrbă — au dovedit un curagiu extraordinar și un admirabil sînge rece. Ele și-au continuat serviciul rămînînd la postul lor după începerea unor atacuri primejdioase, neurmînd exemplul unor colegi de serviciu cari aparțineau sexului... tare.

*

Laureați. — Intre celebritățile cari au semnat cunoscuta pledoarie în favoarea Germaniei se găsesc trei laureați ai premiului Nobel, savanții Von Encken, Behring și Paul Ehrlich.

Textul acelei apărări a fost transmis de către Agenția Romînă ziarelor noastre.

Femeia franceză. — Publicistul italian Analdo Ciopolla scrie în «Le Stampa»:

Pare imposibil, dar formalismul și scholastica își păstrează cu îndărătnicie valoarea lor, chiar în fața tragediilor omenești celor mai doborîtoare. Scholastica zice că e o armată la Paris, că e o armată între Paris și frontieră, dar despre mulțimea elementelor inponderabile produse de năruirea fulgerătoare a iluziunei — se ține puțină seamă. Nimeni apoi, nu ține seamă de un element care a precumpănit întotdeauna în viața franceză, și care astăzi e acela de la care eu cred că va pleca manifestarea evidentă și spontană a poporului francez: femeea franceză. Femeea franceză, mult mai mult de cît bărbații a avut încă de la început convingerea că Franța va pierde războiul cu o repeziciune de neprevăzut. Numai observatorii superficiali, pot susține că a fost tîrîtă și ea de entuziasmul național.

Ea, în adîncul inimei sale, în tăcerea casei părăsită de barbat și de părinți, a măsurat toată întinderea calamității, a apreciat valoarea slabei preparațiuni militare, și a amintit cu o preciziune dezolantă, de lunga perioadă a incongruenței franceze, care unea o politică externă imperialistă și provocătoare, cu o viață internă plină de bizantinisme anti-militariste. Femeea franceză se va ridica, sunt sigur, contra tuturor cabalelor diplomatice contra convenienței militare, contra celor mai absolute învoeli internaționale contra însăși prestigiului și onoarei Franței, se va ridica aici, chiar aici în Parisul de mîine, în Parisul înfricoșat sub coșmarul amenințărei îngrozitoare a învingătorului, se va ridica să proclame dreptul ei la viață. Și bărbații o vor urma.

OAMENI ȘI LUCRURI

Ce s'ar putea...

Pornind de la reflecțiile făcute în ultimele noastre însemnări zilnice, se cuvine să încheiem, firește, cu aceiași unică și mare întrebare: fi-va cel puțin pentru multă vreme cruțată omenirea de nuoi dezastre?

Acum cîteva zile lordul Roschevy, a rostit o prea interesantă cuvîntare, spunînd între altele:

«Vor trece ani pînă cînd se va cunoaște istoria ascunsă a motivelor ce au provocat războiul acesta. Cunoaștem rațiunea pentru care Austro-Ungaria a declarat războiu Serbiei, știm că Rusia a respins explicațiile Austriei și că Franța, la rîndul ei, a spus că trebuie să susțină Rusia. *Fu ca și o scînteie pătrunsă într'o imensă pulberărie pe care Europa o pregătise în ultimii 20—30 de ani...*"

Iar ca încheiere:

„Acei cari mă ascultați, trebuie să știți: dacă eșim înfrînți, suntem pierduți pentru vecie. Războiul acesta este o luptă finală, decisivă, pentru noi, ori pentru adversarii noștri».

Interesant este, mai cu seamă, pasagiul în care omul de stat — mai puțin «inițiat» de cînd micii noștri politicaștri de duzină — spune că de-abia peste ani și ani lumea neinițiată va cunoaște rațiunile *ascunse* ale războiului.

Căci — se cade să fie subliniat lucrul acesta — cu aceiași tărie și autoritate marile națiuni în luptă afirmă că n'au vroit războiul cari li s'a impus.

Pe de-o parte afirmă lucrul acesta scriitori și cugetători anglo-francezi, pe de altă parte, precum s'a văzut, celebrități mondiale ale Germaniei, în frunte cu nume ca Funck Brenhano, Roentgen, W. Wundt, Encken, Haeckel, Paul Ehrlich, Dehmel, Gerhardt Hauptmann...

S'au făcut oarecari ironii pe seama știrei că șase savanți engleji lucrează la un proiect, de dezarmare și pace universală.

Acum cîțiva ani un visător și cugetător francez, medicul-poet Jean Lahor, într'o operă premiată de Academie făcea un „statut" de pace universală, prevăzînd între altele:

— „A se pune capăt războaielor în Europa prin crearea Statelor Unite ale Europei, — *o veche idee franceză.*

— „In loc de cuceriri exotice, punerea în valoare a tuturor pămînturilor, inteligențelor și sufletelor, încă necultivate.

— „Magnifică dezvoltare a artei, a naturei cultivate cu intensitate în vederea bogăției și a frumuseței.

— „Rezistența crescîndă contra Răului; războiu defensiv și ofensiv contra... Războiului, cu ajutorul unirei, în Franța și aiurea, a tuturor forțelor ocrotitoare ale Vieței, Dreptății și Frumuseței."

Vise de poet, negreșit. Dar cari, realizate, ar fi fost mai logice decît protestările cam fățarnice pentru salvarea tîrzie a Louvainului și Reimsului.

Vise care arată că în Franța, chiar după 1870, suflete de elită au fost pentru înlăturarea războiului viitor, avînd ca deviză strigătul lui Baudelaire.

...Plus de guerres,
Plus de sang! Désormais vivons comme des frères!

Rodion

INFORMAȚII

Ziarul „Neue Prensische Zeitung" se ocupă în ultimul său număr, de stăruintele ce le pune tripla înțelegere, pentru a face ca Romînia să-și părăsească neutralitatea și să pornească o acțiune în potriva Austriei.

Ziarul aduce o dovadă, reproducînd un articol din „Journal des Debats" în care se spune că o intervenție a Romîniei, ar aduce după sine o scurtare a războiului.

„Neue Prensische Zeitung" crede însă că aceste stăruinți nu vor izbuti.

Prefectura jud. Iași a alocat în budgetul fie-cărei comune, pe anul curent, o sumă care variază între 75—90 lei pentru plata învățătorilor care vor preda cursuri serale de adulți.

Revizoratul școlar a și luat dispoziții pentru începerea acestor cursuri.

Suntem rugați a atrage atențiunea că plutonierul magaziner al comp. 8 regimentul XIII face mari dificultăți soldaților la predarea efectelor.

Cu deosebire oamenilor de la țară și meseriașilor aceasta le pricinuește mari pagube.

La școlile urbane primare unde funcționează atelierele societății «Mama răniților» pentru lucrarea de efecte militare, pentru a nu se stingheri cursurile școlare, s'a luat dispoziția ca cursurile pentru cl. I-a să se ție între 7—12, după orarul de vară, iar după prînz sala va fi la dispoziția numitei societăți.

Max Linder trăește.—Casa Pathé Frères înștiințează publicul că Max Linder trăește și luptă la forturile din Toul împreună cu directorul general al casei d. Paul Pigeard și cunoscutul artist de la Comedia Franceză d. Alexandre.

Singur Paul Capelani, apreciatul artist al Casei, a căzut pe cîmpul de onoare.

Iată noul și interesantul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, ce se reprezintă astă seară Vineri:

Cîteva rîuri în Bretagne, interesante scene și vederi după natură.

Cum Max Linder vorbește englezește, comedie hilariantă interpretată de simpaticul humorist parizian.

„Microbul periculos", film parizian de mare artă. Puternică dramă în 2 părți. Cei mai de seamă artiști ai scenelor pariziane interpretează rolurile principale.

Gaetan are de lucru, scene foarte comice.

Willy moralizator, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele pariziane, evenimentele săptămînii și telegramele însufețite din lumea întreagă.

Mîne Sîmbătă un singur matineu (la 4 ore) și reprezentație serală în sala Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 28 Septembrie; două matineuri (3 și 5 ore) și reprezentație serală. Program nou duminical.

Trupa de operete «Grigoriu» a jucat ieri opereta „Soțul Ideal". Rolul principal a fost admirabil susținut de marele nostru artist V. Maximilian.

In astă seară se va reprezenta «In sfîrșit singuri»; Sîmbătă „Cowboy-ul". Duminică în matineu „Văduva Veselă" și seara „Polonia nu piere", premiera care a fost atît de mult aplaudată.

Despre succesul reprezentațiilor e deajuns să spunem că pentru „Cowboy" nu se mai găsește de pe acum nici un bilet de locul I.

— Gustați —

Ciocolata NESTLÉ

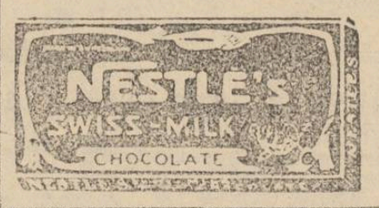

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Situația economică a Angliei

Berlin.—Ziarul „Del Popolo" publică o scrisoare din Londra, în care se arată că englejii încep a fi îngrijorați de colosalele cheltueli ce are a le face Anglia, în urma războiului. Pe lîngă întreținerea armatei ce se găsește pe cîmpul de luptă, se adăugă sumele necesare pentru noii recruți și pensionarea familiilor celor căzuți în război. In afară de aceasta, veniturile au scăzut simțitor. In rezumat se prevede pentru Anglia, un mare neajuns economic, care va continua mulți ani după terminarea războiului.

Ajutorul Japoniei e privit cu multă neîncredere de către francezi, cari văd și o amenințare a coloniilor lor. Această părere o exprimă Charles Lejtér în „Revue des deux Mondes", care mai spune că Japonia se interesează prea puțin de conflictele noastre și prietenia aceasta o va costa mult pe Anglia.

Nemulțumiri în Serbia

Salonic.—Din cauza condițiunelor critice din Monastir precum și din cauza atitudinei de nesuferit a autorităților sîrbești, numeroase familii părăsesc orașul și merg în neo-Grecia.

Aniversarea alianței Austro-Germane

Viena.—„Osmanischer Lloyd" scrie, cu prilejul aniversărei de 35 ani a alianței austro-germane, un articol relevînd importanța acestei alianțe, accentuînd că alianța și războiul actual constitue triumful ideei de stat asupra ideei de rasă.

Ziarul închee zicînd: „Facem urări ca această alianță, ieșind victorioasă din singeroasa luptă actuală, să dobîndească misiunea de a conduce destinele statelor Europei.

Anglia și exportul din țerile neutrale

Berlin. — „Vosische Zeitung" crede a ști că Anglia ar fi revenit la sentimente mai bune, și a revenit la împedecarea de transporturi de cereale și alimente pe vagoanele olandeze. Credem că o face în interesul propriu. Dar ori cum, prin sistemul de contrabandă ce săvîrșește azi, Anglia se compromite din ce în ce mai rău.

Ziariștii ruși parasesc Constantinopolul

Berlin. — Ziarele înregistrează știrea, că ziariștii ruși din Constantinopole au părăsit Capitala Turciei. Se adaugă că au fost avertizați de a se grăbi, căci altfel vor fi expulzați.

Ziarele romîne au acces în Bulgaria

Sofia.—Contrar zvonului răspîndit la București, guvernul bulgar nu a edictat nici o interdicțiune contra intrărei ziarelor romînești în Bulgaria.

Rușii transmit neadevăruri

Viena.—Știrile afirmînd că trupele rusești se află la Boszterce sînt inexacte.

Tot astfel e falsă știrea statului major rus spuind că rușii au luat o mare cantitate de material rulant la Soliva, la 20 km. de Muncacs.

REVOLTA IN MAROC

— Războiul sfînt contra Franței. — Neliniște în Egipt —

Constantinopole. — Ziarul „Taswiriefkiar" află că din nou insurecțiunea în Maroc ia extensiune.

Principalii șefi au plecat la toate triburile anunțînd că războiul sfînt e proclamat împotriva Franței.

Chiar și în regiunele nerăsvrătite domnește o mare fierbere contra Franței.

*

„Tanin" spune că englezii fac cercetări febrile pentru a descoperi proclamațiuni revoluționare introduse în Egipt. Percheziții se fac mai ales în redacțiile ziarelor și la palatul principelui Aziz Pașa, dar fără rezultat.

Austriacii victorioși în Galiția

Viena.—Comunicat din 8 | 10, ora 12 din zi:

Trupele noastre, continuînd să înainteze, au gonit ieri pe dușman de lîngă Baryoy, la vest de Dynov pe drumul spre Przemysl și au luat din nou prizonieri și tunuri.

In unghiul format de Vistula și San am luat rușilor fugăriți mulți, prizonieri și tunuri.

Atacurile violente reînoite contra fortăreței Przemysl, au fost respinse cu succes. Inamicul a avut mii de oameni uciși și răniți.

Intr'o luptă victorioasă lîngă Sighetul Maramureșan, landsturmul ungar și estgaliția precum și legionarii polonezi, au rivalizat în bravură.

(ss) general Hoefer

Succes german la Anvers

— Trecerea fluviului Nethe —

Londra.—O depeșă din Amsterdam din 7-10 spune că „Handelsblad" află din Anvers că Germanii au izbutit să treacă fluviul Nethe, sub protecțiunea artileriei grele (Reuter).

Lupta decisivă în Polonia prusiană

Berlin.—După cum ni se afirmă din sorginte absolut sigură, rușii se vor posta la Vistula în fața trupelor austro-germane, așa că se poate prevedea că marea luptă, poate chiar luptă decisivă, se va da zilele aceste (Agenția Björnson).

Sîrbii deplin înfrînți

Viena. — Comunicat din 8 | 10. — Acțiunea de curățire a Bosniei progresează. Pe lîngă izbînda semnalată contra trupelor muntenegrene, se asociază acum lovitura decisivă contra forțelor sîrbești intrate în comitatul Vișegrad. Coloana lor nordică a și fost respinsă dincolo de Drina și Serbernica înspre Bajnabasta. Cu acest prilej i s'au luat un tren și un convoi de munițiuni.

Forța principală sîrbească ce înainta sub comanda fostului ministru de război, generalul Milos Bozanovici, înspre Romania Planina a fost cu totul zdrobită de trupele noastre într'o luptă de 2 zile, și n'a scăpat de înconjurare decît printr'o fugă repede.

Un batalion din reg. 2 a fost făcut prizonier. Mai multe tunuri cu tragere repede au fost luate.

(s. s.) POTIOREK

— Din cauza furtunei deslănțuite, mai mulți stâlpi au fost trântiți la pământ, așa că toate firile telegrafice și telefonice sunt întreruple.

In consecință, suntem nevoiți a apărea cu serviciul telegrafic redus.

Doamnă vieneză *instruită, mai în vîrstă, caută loc la copii sau menageră. Excelentă gospodină și cinstită.*
Strada Uzinei 50, Iași.

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol și beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colț cu stradela Școalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

Studentă *prepară elevi cars primar și secundar.*
A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Profesoară *secundară, partea literară și studentă științe, preparăm împreună elevi cursul inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conștiincios. Curs special de conversație franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA.** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ștefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen și Sufrim și alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administrația Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineața.*

Doctor FISCH
Specializat în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
VACCINARI
Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 și 3—5

DR. HALPERN
IAȘI, STRADA POMIR 6,
(Casa Dr. Finkelstein)
VECHIU MEDIC PARIZIAN
BOLI DE FEMEI — MAMOȘ —
Operațiuni, Boli venerice, Injecții

Institutul Dentar
N. WASSERMANN
Medic chirurg dentist din Geneva
Str. PĂCURARI No. 5, (vis-à-vis de Cofeteria Tuffli).
execută lucrările cele mai moderne în arta dentară.

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, țoluri și sfoară.
De vînzare și închiriat *cu prețuri reduse.*
Iași str. Anastasie Panu 13.

LICEUL PARTICULAR
„GH. ASACHI"
pentru elevi interni, semi-interni, externi și **gazdă pentru elevii** *de la diferite școli.*
Prețul foarte avantajos.
Educație și îngrijire aleasă.
Corp profesoral distins.
Inscrierile se fac zilnic în localul liceului **str. Anastasie Panu No. 4** *între 10—12 a. m. și 4—6 p. m.*
Preparații zilnice *de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite școli. Numărul locurilor limitat.*

Epitropia Generală a Casei spitalelor și ospiciilor Sfî. Spiridon Iași

Aduce la cunoștință că, în ziua de 2 Octombre a. c. oara 2 p. m. se va ține în camera acestei Epitropii licitație publică prin oferte sigilate pentru vînzarea a 23 kilograme Ceară galbănă. care se află în cancelaria Epitropiei la serviciul administrativ.

Licitația se va ținea conform art. 72—83 din legea comptabilității generale a statului.

Concurenții pentru a fi admiși la licitație vor trebui să depue o garanție de 30 lei.

Ori ce informațiuni se pot lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei la serviciul Administrativ.

Doctor S. Dulberger
de la Facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Senly din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, facori și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice, dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din:
Iași, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

4 camere *și bucătărie la etaj; de asemenea* **2 prăvălii** *de închiriat de la Sfî. Dumitru.*
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De închiriat *un local pentru crîșmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colțul din strada Alexandri.*
A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

De vînzare *casă 5 odăi 2 bucătării și atenanse str. Sf. Lazăr 48.*
Se admit mijlocitori.

De Inchiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, șură pentru trăsură, pivniță, șură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*
A se adresa strada Curalari No. 3.

DIMITRIE SOFIAN
fost Prezident Curței de apel
AVOCAT
Strada Sărărie 127
Orele de consultație: 9—10 dimineața și 6—8 sara

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Charastea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie
Societatea „Bradul Moldovei"
— Telefon —

CHATAINIUS

Tinctură inofensivă cu bază de Heneu dă părului cea mai frumoasă coloare.

CHATAINIUS

se face în șeapte colori; șaten, șaten-cler, șaten-închis, șaten rus, blond, brun și negru. Flacoane de încercare împreună cu instrucția în limba țărei de import 1 leu. Cutia mare 6 lei franco în toată țara. Specificați bine coloarea și trimiteți șantilion Pepăr la

Postișeria D. S. Ionescu
Iași, strada Cuza-Vodă, 67.

Ediţia I-a

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ABONAMENTE — Un an 20 lei — 10 lei — 5 BANI

ANUNŢURI — Venind pag. III, 70 b. — „ „ IV, 40 „ — 5 BANI

Administraţia: Tipografia B. Goldner, Iaşi. TELEFON No. 36

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2288.—Duminică 28 Sept. 1914

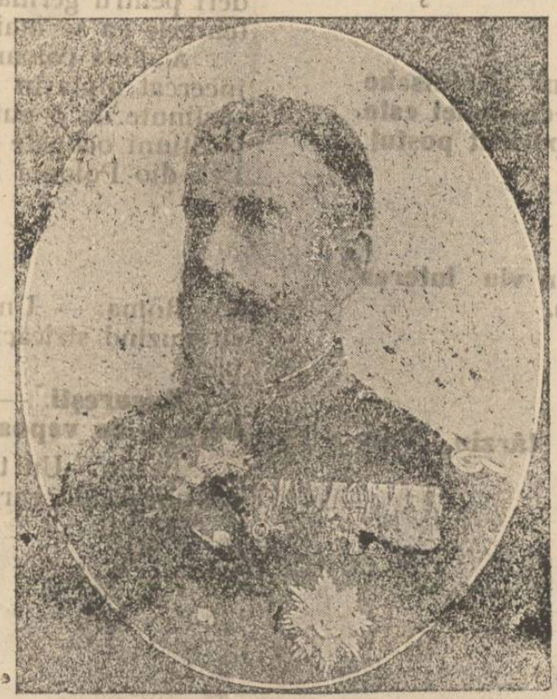

Moartea Majestăţei Sale REGELE CAROL I

Bucureşti.—Azi dimineaţă populaţia Capitalei a fost trezită cu trista veste, că M. S. Regele Carol I, întemeietorul României moderne, a încetat din viaţă la Castelul Peleş, la orele 6 jum. dimineaţa.

Vestea a produs o adevarată groază în toate straturile societăţei. Pretutindenea răsună un singur cuvint: „Este o mare nenorocire ce se abate asupra României."

Inregistrînd vestea doliului care se'ntinde asupra întregei romînimi în aceste momente în care mai mult de cît ori cînd era nevoie de acest cîrmaciu înţelept, exprimăm în numele partidului pe care îl reprezentăm adînca durere, nemărginita desolare pentru plecarea pe veci a Marelui Căpitan şi al înţeleptului Rege, în care se sintetiza mărirea noastră, gloria României şi siguranţa zilei de mîine.

„OPINIA"

Anversul în flăcări

Berlin.—Bombardarea Anversului continuă cu o şi mai mare energie.

După telegrame primite de „Kolnische Zeitung“ din partea corespondenţilor săi olandeji, Anversul arde în patru părţi. Cazarma este o ruină. Catedrala Sf. Gheorghe de asemenea; arsenalul şi fabricele de muniţiuni sunt în mare parte distruse. Germanii au reuşit să captureze întreaga baterie a unui fort intern.

Regele Belgiei ar fi părăsit Anversul, plecînd spre Londra. După părerea ziarelor olandeze, căderea Anversului este iminentă.

Războiul ruso-turc iminent

Bucureşti.—Ziarul „Viitorul“ primeşte o telegramă din Constantinopol, prin care se spune, că arhiva legaţiunei ruseşti de aci a fost transportate la Odesa, iar arhiva legaţiunelor franceze şi engleze stau gata a fi transportate pe primul vapor francez în Rusia.

Comentînd aceste ştiri, ziarele oficioase spun că o rupere de relaţiuni între Turcia şi Puterile triplei înţelegeri este mai mult ca iminentă. Aceasta apare şi mai probabil din momentul ce se ştie că guvernul otoman a înştiinţat pe Patriarhul egumenic că din cauza duşmăniei dintre greci şi turci este invitat să părăsească deîndată Constantinopolul, căci de altfel guvernul se va vedea silit a-l expulza.

Portugalia intră în răsboiu

Berlin.—După o telegramă primită din Roma de ziarul „Kolnische Volkszeitung, declaraţia de războiu a Portugaliei contra Germaniei este iminentă. Consulul general al Portugaliei din Frankfurt a părăsit postul.

Raporturile romîno-italiene

Roma. — Ziarele află că Germania urmăreşte cu un viu interes schimbul de vederi care se urmează între Romînia şi Italia.

Turcia va închide Bosforul

Constantinopol.—Pentru interese ce se vor cunoaşte mai târziu, Turcia a decis închiderea strâmtorilor Bosforului.

Luptele pe frontul de răsărit

— Austriacii anunţă mari succese —

— Un comunicat rus —

Viena, - Oficial. —Ofensiva armatelor austro-germane în potriva Rusiei continue cu mare succes. Trupele noastre se îndreaptă spre cetatea Prmszl, a căreia artilerie a cauzat enorme pagube duşmanului. Toate încercările ruşilor de a ataca cetatea au fost respinse cu perderi enorme.

Corespondenţii de războiu află că ofensiva austro-germană înaintează în mod victorios şi că ruşii au fost surprinşi de înaintarea armatelor germane în Polonia rusească, spre a cărei inimă se'ndreaptă. Aripa noastră stângă a aruncat trupele ruseşti dincolo de râul San. Trupele germane înaintează spre cetatea Ivangoroff, care se află în centrul Poloniei.

Aripa dreaptă austriacă luptă în mod victorios din spre cetatea Prmszl. Pe frontul Rusiei orientale de Nord, ruşii bătuţi de generalul Hindenburg nu mai încearcă nici o mişcare. Guvernămîntul Suvalki este în mod complect în posesiunea germană. Din cauza acestor atacuri, pe diferite direcţiuni, situaţia armatelor ruseşti este foarte precară. Trupele ruseşti ce au pătruns în ţinutul Maramureşului până la Sighet, şi care au fost respinse, sunt ameninţate de a-şi vedea retragerea tăiată de Austriaci. Ele luptă cu mari perderi, pentru a-şi putea apăra fronturile lor de retragere.

*

Iată acum şi un comunicat din Petrograd asupra acestor lupte:

Petrograd.—Luptele pe frontul Rusiei de Est au continuat cu mari perderi pentru germani, la nord de Tibal. Cu toate aceste în ziua de 25 Septembrie ea se mai menţinea la est şi sud de Tibal.

A doua coloană germană care este întărită de o puternică artilerie a încercat lupta în ziua de 25 Sept., în regiunea lacurilor. Aceste trupe sunt susţinute de o puternică ariergardă. Trupele noastre au reuşit să ieie multe poziţiuni ocupate de germani, iar o coloană a noastră să ocupe localitatea Lyk dio Polonia Prusească.

DIVERSE ŞTIRI

Roma. — Un „Taube“ a sburat de asupra Parisului, aruncînd bombe şi cauzînd stricăciuni la gara Saint-Denis şi punctului poliţienesc din apropiere.

Bucureşti. — Din cauza evenimenteior ce se petrec pe Marea Neagră cursele de vapoare între Constanţa şi Constantinopol au fost suspendate.

Berlin.—Un torpilor german a reuşit şă captureze în Marea Nordului un vas norvegian, care transporta 1800 tone de cărbuni cu destinaţia spre Londra.

Ediţia II-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2288.—Duminică 28 Sept. 1914

REGELE A MURIT!

Suveranul României, regele Carol I, podoaba şefilor de stat din lumea întreagă, nu mai este!

Fatalitatea a voit ca astăzi dimineaţă să se închee cea mai lungă şi mai fericită dintre domniile noastre din toate timpurile!

Sub domnia primului nostru rege, poporul român a ajuns la o înaltă treaptă sub raportul economic, social şi cultural şi—în rezultanta care înseamnă marele progres,—prezenţa pe tron a lui Carol I a fost una din cauzele cele mai hotărâtoare.

Deşi ajuns la o vrâstă înaintată—77 ani—Carol I nu-şi terminase misiunea. El dispare, în deplinătatea forţelor şi ale facultăţilor sale, fără să se fi manifestat la el un singur moment, cel mai mic semn de infirmitate fizică sau morală.

Toată viaţa regelui Carol n'a fost, de la adolescenţă până la adâncile sale bătrâneţe, de cât o veghere continuă de fiecare ceas, pentru interesele ţărei; o muncă fără preget pentru binele public, având la bază cea mai desăvârşită încredere în viitorul strălucit al neamului; un spirit extraordinar de prevedere, ascuţit prin conştiinţa înaltei sale misiuni, care-l făcea să nu fie niciodată surprins de evenimente; un suflet larg care-i dădea putinţa să se folosească de calităţile oamenilor, ertându-le greşelele, numai în folosul binelui public.

Cu dispariţiunea unei aşa comori de calităţi intelectuale şi morale ajunse, la un punct culminant printr'o lungă experienţă, dat fiind mai ales rolul individualităţei care constituia această comoară, avutul nostru naţional a scăzut enorm.

Dacă o atare dispariţie ne-ar pune în dureri şi în griji fie şi în timpuri normale, cu cît ne este mai mare durerea şi îngrijorarea cînd ea se produce în nişte momente atît de grave, cînd statul romîn poate fi chemat dintr'un ceas într'altul, să facă o mare sforţare spre realizarea misiunei istorice a neamului românesc.

Toată speranţa noastră se îndreaptă spre instituţiunea a cărei făuritor fericit a fost regele Carol, la a căreia înrădăcinare şi dezvoltare a prezidat cu atîta pricepere şi muncă: „Dinastia", care trebue să fie ancora mîntuitoare în zilele de furtună şi busola noastră în zilele liniştite.

Eternă să fie memoria regelui Carol I!

Trăiască Dinastia!

Succesiunea la tron

— Dispoziţiile constituţionale —

Credem util de a reda textul articolelor din Constituţie, referitoare la succesiunea la tron. Ele prezintă astăzi o tristă actualitate.

Art. 83.—In lipsa de coborîtori în linie bărbătească ai M. S. Carol I de Hohenzolern, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în vrîstă dintre fraţii săi sau coborîtorilor acestor, după regulele statornicite în articolul precedent.

Dacă nici unul dintre fraţii, sau coborîtorii lor nu s'ar mai găsi în viaţă, s'au ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea numi succesorul său dintr'o Dinastie suverană din Europa, cu primirea Reprezentaţiunei naţionale, dată în forma prescrisă de articolul 84.

Dacă nici una, nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

Art. 85.—La moartea Regelui adunările se întrunesc chiar fără convocaţiune, cel mai tîrziu 10 zile după declararea morţei.

Dacă din întîmplare ele au fost dizolvate mai înainte şi convocaţiunea lor a fost hotărîtă în actul de dizolvare pentru o epocă în urma celor 10 zile, atunci Adunările cele vechi se adună pînă la întrunirea acelora cari au a le înlocui.

Art. 86.—De la data morţei Regelui şi pînă la depunerea jurămîntului a succesorului său la Tron, puterile constituţionale ale Regelui sunt exercitate, în numele poporului Romîn, de miniştri întruniţi în consiliu şi sub a lor responzabilitate.

Art. 87—Regele este major la vîrsta de 18 ani împliniţi. La suirea sa pe tron, el va depune mai întâi în sînul adunărilor întrunite, următorul jurămînt:

„Jur de a păzi Constituţia şi legile poporului Romîn, de a menţine drepturile lui naţionale şi integritatea teritorului".

Moartea Regelui Carol I

— Ultima activitate.—Audienţa d-lui Marghiloman.—Dispoziţia Suveranului. — Audienţele d-lor I. Brătianu şi C. Arion. — Atacul de inimă. — Moartea. — Vestirea Capitalei. — Plecarea Principelui Ferdinand din Cotroceni. — Emoţiunea publicului. — Convocarea Parlamentului. — Miniştrii la Sinaia.

Cu privire la dramaticul eveniment al săvîrşirii din viaţă a Regelui Carol I, corespondenţii noştri din Capitală ne comunică următoarele detalii:

Joi seara Regele a primit în audienţă pe d. Al. Marghiloman, şeful partidului conservator. Suveranul a manifestat în timpul acelei audienţe o dispoziţie dintre cele mai bune.

Ieri în timpul zilei Suveranul a lucrat cu d. Ionel Brătianu, primul ministru, iar aseară, a acordat o lungă audienţă, de aproape două oare, d-lui C. C. Arion, fost ministru. Şi în cursul acestei audienţe Regele se afla într'o excelentă dispoziţie.

După un somn liniştit, Suveranul pare a fi fost trezit prin un acces de cord şi în puţine clipe îşi dete obştescul sfârşit.

*

La 6 jum. Principele moştenitor porni cu un tren special de la Cotroceni îndreptîndu-se spre Sinaia.

Vestirea către Capitală despre durerosul eveniment a fost semnată de către aghiotantul regal Grotzoski, transmisă telegrafic şi placardată imediat pe zidurile Capitalei. Emoţiunea care a cuprins toată lumea e de nedescris. Fără nici o exagerare se poate spune că lumea, fără nici o excepţiune, vărsa lacrimi, luînd astfel parte vie la drama care lovia inima însă-şi a ţării romîneşti prin pierderea ilustrului ei Suveran după cea mai lungă domnie ce a înregistrat vr'odată istoria ţării romîneşti.

Elevii tuturor şcolilor au fost licenţiaţi în semn de doliu.

*

Astăzi la 7 jum. fu convocat un consiliu de miniştri.

După consiliu miniştri s'au dus în corpore cu un tren special la Sinaia.

Noui amănunte

Bucureşti ora 1 jum.—Iată nuoile amănunte cu privire la moartea M. S. Regelui Carol.

Pe ziua de ieri Suveranul s'a simţit bine şi la ora 10 jum. a făcut o plimblare în jurul Castelului. La ora 12 jum. l'a primit pe d. Ionel Brătianu, pe care l'a reţinut la dejun. La ora 2 jum. primul ministru a părăsit castelul Peleş, plecînd cu automobilul.

Spre seară Suveranul s'a simţit puţin indispus — fără însă ca să fie vorba de ceva care să inspire oare-care îngrijorare.

La ora 6 fără 20 de minute dimineaţa, Suveranul s'a simţit rău. S'a trimis în grabă după d-rul Mamulea. Cînd acesta a sosit Regele Carol iera în ultimele clipe. Suveranul a murit la ora 6 şi 8 min. dimineaţa, de un acces cardiac, urmat de sincopă.

*

In Capitală este o extraordinară mişcare. Versiuni din cele mai bizare circulă, a căror înregistrare o refuzăm.

Toate şcolile sunt închis. La toate edificiile publice, prăvălii, case particulare ie arborat tricolorul cernit.

*

Fusese vorba ca familia princiară să plece la ora 8 la Sinaia. S'a contramandat insă acest tren, şi la ora 10 dimineaţă intreaga familie princiară şi intreg Consiliu de miniştri a plecat cu un tren special la Sinaia.

*

Consternarea este mare în toate straturile sociale. „Monitorul Oficial" apărut în ediţie specială anunţă moartea regelui. Agenţia romînă a vestit toate Curţile străine.

S'au luat mari măsuri pentru păstrarea ordinei.

*

Parlamentul a fost convocat pentru mîine Duminică.

*

Sinaia, - La palatul defunctului nu se află de dimineaţă de cît M. S. Regina şi preotul catolic.

La ora 8 jum. dimineaţă au sosit la castel preoţii Nicodim, Rafail şi un diacon, care au cetit rugăciuni.

La ora 11 jum. au venit starețul mînăstirei, arhiereul Dionisie Simionescu, care a cetit rugăciuni.

In camera mortuară n'a intrat, dintre miniştri străini, de cît contele Czernin, singurul ambasador care se afla la Sinaia.

Dintre aghiotanţi se aflau la castel generalul Mavroeordat, mareşalul palatului şi generalul aghiotant Anghelescu.

*

La ora 1 a sosit la castelul Peleş familia princiară şi miniştrii.

La Sinaia s'a arborat pretutindeni doliul.

La Castelul Peleş tricolorul a fost coborît în semn de doliu.

INFORMAȚII

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a adresat preoților următoarea scrisoare pastorală:

Un groaznic și ne mai pomenit război zgudue aproape toată lumea, din care pricină vremuri grele apasă asupra țărei noastre.

Pretutindenea se vorbește de război și de pregătiri pentru oștire.

In orașe și sate, oamenii îngrijorați de soarta țărei și a neamului nostru, alcătuesc comitete și fac apel la patriotismul poporului, pentru ca fiecare să dăruiască cîte ceva pentru ostași și familiile lor.

Oștirea e zidul de apărare al țărei și nădejdea îndeplinirei marelui nostru ideal. *Țara a făcut mari sacrificii ca să avem o armată puternică.*

Dar pentru ca o națiune să ajungă idealul urmărit, se cuvine, ca toți să fim la locul datoriei, *cînd va suna ciasul hotărît.* i

Și dacă luptătorii vor fi mîine chemați pe cîmpul de război, noi toți cei rămași acasă, trebue să ne îngrijim de cei plecați la luptă și de familiile lor.

Insuflețiți de așa gîndire, am luat hotărîrea, ca în mănăstirile de călugărițe să se lucreze pansamente și albituri pentru oștire; iar călugarii și călugărițele, deja pregătiți, la timp, vor merge în serviciul „Crucei Roșii" pentru îngrijirea ostașilor răniți.

Și m'am bucurat, văzînd, că societățile: *Crucea Roșie, Mama Răniților, Societatea Ortodoxă, Societatea Limanul și altele,* prin comitetele lor, fac apel la popor spre a dărui fiecare cîte ceva pentru oștire.

Scrisoarea ce am primit din partea d-nei prezidentă a Societății Ortdoxe, secția Dorohoi și referatul protopopiei acelui județ, prin care ne înștiințează, că preoții dorohoieni și mai ales soțiile lor ajută în a aduna și lucra albituri și alte obiecte țesute și împletite, pentru oștire. Ne-a umplut sufletul de bucurie și nu găsim destule cuvinte ale lăuda și mulțumi.

Se cuvine deci, ca și preoții și soțiile lor, din celelalte județe, să facă la fel lucrînd pentru întîmpinarea trebuințelor ostașilor și susținerea familiilor lor.

Și fiindcă societățile sus numite au comitete în toate orașele și satele țărei, poftim pe cucernicii noștri preoți și pe soțiile lor de a lua parte activă la ajungerea scopului urmărit de aceste comitete, sfătuind și însuflețind și pe alții la săvîrșirea unor așa frumoase fapte.

Acesta e îndemnul ce facem tutulor iubiților noștri preoți și celorlalți buni creștini, din cuprinsul arhidiecezei noastre metropolitane și avem convingerea, că lucrînd într'un gînd și o inimă, *vom fi gata la ceasul hotărît.*

Dumnezeul să binecuvinteze scumpa noastră țară și cu vitejie să întărească oștirea ei.

Gh. C. Băjenaru a fost confirmat ca epitrop numit de guvern la biserica parohială Sf. Gheorghe din Voroveşti (Uricani).

Duminică 28 a. c. Sf. Sa Păr. Gh. Petrovanu va fi instalat ca paroh la biserica Sf. Teodor, de către P. C. Protoereu Ec. Ioan Țincoca.

Expoziția anuală a Școalei de Sericicultură „Vitlimescu Mironeanu" din Iași str. Lascar Catargi, se deschide la 28 Septembrie a. c. și va ținea pînă la 9 Octombrie a. c.

Vizitarea de la 10 la 12 și de la 2 la 5 intrarea liberă.

D-na Elena Corciovescu a fost numită maestră suplinitoare de rufărie la școala profesională de fete din Iași.

Bursieri la Școala Normală.— Aseară profesorii școalei normale s'au întrunit în conferință pentru a hotărî definitiv lista solvenților cari au reușit la examenul de burse. Prin decizia ministerială se rezervase 24 locuri de burse pentru solvenții școalei. Au fost înscriși 48 elevi, din cari 10 au căzut la lucrările scrise, iar la oral au fost admiși următorii ca bursieri:

Apostol Mihai, Atodiresei Vasile, Andriescu Const., Balan Ioan, Bîgu Ștefan, Berea Romulus, Bogos Grigore, Burlacu Ilie, Dănilă Ștefan, Crupenschi Constantin, Lupescu Arghir, Țărnă Constantin, Vasiliu Constantin, Dimitriu Constantin, Popa Daniel, Virtolaș Ioan, Stoica Vasile, Hordilă Vasile, Ionescu Octav, Sava Ioan.

Toți candidații cari s'au prezentat pentru examen integral au fost declarați repetenți și anume:

Chiriacescu clasa V, Dăscălescu Virgil cl. IV, Vasiliu M. cl. IV, Mihailescu Octav cl. IV, Zavloschi Alex. cl. IV.

Pe urmă conferința a luat cunoștință de nouile dispoziții ministeriale luate pe cale de circulări din partea inspectoratului general normal, în ceia ce privește cursurile clasei VI, darea examenului de capacitate intre 15—30 Martie; înființarea divirginților pe clase, cum și felul dărei lucrărilor scriptice.

O serie de alte conferinți didactice, vor urma spre a se lua cunoștință și de alte circulări ministeriale ce ptivesc organizarea învățămîntului.

Școlare. — D-nele Maria Dragan institutoare la școala de băeți No. 2 și Elena Vasiliu institutoare la școala de băeți No. 3, ambele în Botoșani, au fost transferate prin consimțimîut una în locul alteia.

— S'a detașat pe 1 Octombre pe d-na Eufrosina Neculau, învățătoare de la școala din Ciortești, județul Vaslui la școala de băeți No. 1 din Huși, la catedra d-lui I. Dragomirescu, revizor școlar al jud. Fălciu.

— Prefectura de Iași aprevăzut cîte 12 și 15 lei lunar, cu care să se plătească învățătorii din jud. Iași, cari vor avea cursuri de adulți în anul școlar 1914—1915. Avis d-lor învățători.

— A fost numit pe 1 Octombrie 1914 d. I. Jitariu ca director al școalei mixte din Fălticeni.

— Dl. C. I. Zăhărescu, absolvent a 8 clase seminar, a fost numit suplinitor la școala de băeți no. 1 din Fălticeni, în locul vacant.

— D-nii I. Tabacariu institutor școala de băeți No. 1 Bacău și Alex. Scutărescu, institutor la școala de băeți No. 2 Dorohoiu, au fost transferați pe 1 Oct. unul in locul altuia.

— Au fost numiți suplinitori pe 1 Oct în jud. Suceava: Leocardia Andriescu la Dorna postul II: Margareta Enășescu la Osoiu; Gh. Dimitriu la Stolniceni; Eugenia Matasă la Argheia, Ecaterina Hușanu la Iorcani.

— Ministerul, pentru a nu se mai face perturbări în învățămînt, cu începere de la 1 Oct. nu va mai admite nici o cerere de transferare sau detașare.

— La 1 Noembrie începe la inspectoratul școlar din Iași, examenul învățătorilor, cari cer înaintarea la gradul de institutor.

Istoria bisericei din Pleșești (Suceava). — Harnicul învățător din Pleșești V. Costăchescu și preutul paroh V. Pleșoianu după ce au adunat în timp de 12 ani fonduri pentru zidirea bisericei din Plesesti, au crezut să facă și o operă literară scriind și istoricul satului și a bisericei vechi, culegînd documentele satului de pe la arhiva statului și Academiei. Dar clădirea bisericei este în sine o operă creștină și statornică, lăudăm pe noii ctitori, cari au avut și condeiul întru proslăvirea operii lor. E de ajuns a pomeni că satul era pe la 1402, ca să vedem ce însemnătate are satul pentru noi.

Fapta de la Pleșești este o pildă de ce mult pot face puținii buni împreună.

G.

„Opinia" va apărea în a treia ediție la orele 7 p. m.

Publicațiune

No. 1868

Se aduce la cunoștința amatorilor că se închiriază cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumătate de an magazinul firmei falite Mendel și Bercovici din Iași strada Ștefan cel Mare No. 61 proprietatea d-lui Mayer Goldstein. Ofertele se primese la Sindicatul falimentelor Tribunalului Iași.

Judecător sindic D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iași, 23 Septembrie 1914.

Publicațiune

No. 1869

Se închiriează cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumatate ae an o prăvălie cu două odăi și o șură ocupate de Ionaș Egert și alte două odăi și o șură ocupate de Carol Hartman, toate făcînd parte din imobilul falitului Aron Steinberg, din Iași disp. II str. Socola No. 128.

Ofertele se primesc la sindicatul falimentelor Tribunalului Iași.

Judecător sindic, D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iași, 23 Septembrie 1914.

De închiriat *de la sft. Dimitrie, etajul de sus compus din 5 odăi, 2 antreturi, bucătărie, ogradă mare și atenanse în casele din str. sf. Andrei no. 3. Proprietara se găsește în curte dela ora 9—11 dim. și de la 2—4 p. m.*

De Închiriet *de la st. Dimitrie, 6 odăi camară rece, bucătărie spălătorie, grajdiu pentru 4 cai, șură pentru trăsură, pivniță, șură pentru lemne, grădină pentru flori, toate în cea mai perfectă stare.*

A se adresa strada Curalari No. 3.

De închiriat *un local pentru crîșmă în strada I. C. Brătianu No. 135, lîngă colțul din strada Alexandri.*

A se adresa la d. I. Kirilă, strada Păcurari No. 51.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

In ajunul căderei cetății Anvers

Roma.—Predarea cetății Anvers e acum numai o chestie de cîte-va zile. Aceasta înseamnă că în curînd încă 3—4 corpuri de armată germane vor putea să lupte contra Franței și că debarcarea de trupe engleze va fi de acum și mai îngreunată. Cucerirea Anversului. e pentru germani aproape de o mai mare importanță de cît a Parisului.

Administrațiu rusească în Lemberg

Odeea. — «Russkoje Slavo» află din Lemberg: Liniile căilor ferate spre Lemberg sunt iarăși practicabile, numai linia Woloczyska—Lemberg a fost reconstruită după sistemul căilor ferate rusești care sunt mai late de cît căile ferate normale europene. Funcționarii sunt toți ruși, aduși din Rusia centrală. Stațiunile poartă nume rusești și cu litere rusești, în curînd va apare în Lemberg un ziar rusesc „Vojennoje Slowo" în urma ordinului dat de comandantul frontului de Sud-Vest.

Afară de aceasta s'au dat ordine că populația trebue să salute pe funcționarii ruși prin descoperirea capului. Cîți-va cetățeni care nu se supuseră acestui ordin, au fost arestați.

Țarul a părăsit cîmpul de luptă

Petrograd. 9—Imparatul s'a reîntors de la armata activă, la Tsarkoe-Selo. In timpul șederei sale pe teatrul războiului, suveranul a primit rapoartele generalilor Ruski și Ivanof, la marele stat major al armatei; a vizitat orașele Kovno, Brest, Bielostock, Vilna, fortăreața Ossovetz etc. La Kovno și Vilna a vizitat pe răniții din spitalele militare și pe cei din spitalul crucei roșii.

Germenul înfrângerei rusești

Christiania 9.—Corespondentul militar al lui „Dagblad" scrie:

Faptul că austro-germanii au la spatele lor mai multe linii ferate pentru transportul trupelor, conține germenul înfrângerei rusești.

Invențiile agenției Westnik

Buda-Pesta.—Agenția Westnick a publicat un pretins raport al ziarului „Frankfurter Zeitung" care vorbește despre neliniștea cauzată la Viena de „dezastrul" din Galiția. Se pare că citațiile din gazetele engleze nu mai sînt deajuns numitei agenții spre a răspîndi știri neadevărate la adresa noastră. Ea recurge șf la ziarele germane cărora le atribue comunicări pe care nu le-au publicat nici odată și pe care numita agenție le inventează.

Desmințirea raului tratament al rominilor din Austro-Ungaria

Budapesta.—Unele ziare romîne se plîng de un pretins rău tratament al rominilor din partea autorităților austriace și ungare. Un ziar din București scrie că funcționarii austriaci au tratat pe locuitorii din Bucovina, după ocuparea de către ruși, cu cea mai din urmă brutalitate. Un bătrîn Bercea ar fi fost împușcat pentru că a protestat în contra rechiziționei. Un ofițer ar fi ucis un copil de 4 ani, în față părinților lui.

Toate acestea sunt invențiuni.

Luptele în interiorul Serbiei

Viena.—9.—„Sudslawische Correspondenz" află din Eszeg, după rapoartele care vin de la graniță:

Luptele în interiorul Sîrbiei în spațiul de la sud-est de Krupanjo, continuă cu înverșunare extremă. Cu toată energia lor incontestabilă, sîrbii au eșuat în încercările trupelor lor de a recîștiga pozițiunele ocupate de noi și foarte favorabile din punct de vedere strategic.

Atacurile repetite ale sîrbilor au fost respinse de trupele noastre, cu mari perderi pentru sîrbi, care pierderi li s'au repetat în luptele din urmă.

Vremea rea începe să se simtă. De cîteva zile este frig. Cu toate acestea, starea sanitară și dispoziția trupelor noastre este mereu excelentă.

Situația la Anvers

Berlin.—Comunicatul marelui cartier general, cu data de 26 Sept. spune:

Azi dimineață mai multe forturi de pe linia interioară au căzut in mâinele noastre.

De astă-zi dimineață comandantul fortăreței și garnizoana au părăsit cetatea. In mâinele belgienilor mai sunt căle-va forturi de pe linia interioară, dar asta nu ne impiedică să punem stăpînire pe oraș.

Tzupele canadiene

Londra. 8—Contingentul canadiat a sosit in apele imperiale. Canada mai organizează un al doilea corp expediționar, cît mai repede posibil.

Regele Belgiei s'a refugiat în Olanda

Londra.—9—O depeșă a ziarului „Amsterdam Nieujsvandendag" comunică, după o informațiune din Gand, că regele Albert a părăsit Anversul azi dimineață și a sosit într'un sat de pe granița olandeză.

Desmințirea tratativelor italo-bulgare

Sofia 9. — Știrea lansată de ziarul grec „Makedonia" că delegați italieni s'ar fi aflînd la Sofia spre a încheia o înțelegere italo-bulgară, în vederea unei acțiuni comune, este inventată pe deantregul.

Dezmințirea pretinsei lupte dintre români și unguri

Buda-Pesta 9—Informațiunea unui ziar bucureștian despre o luptă ce ar fi avut loc între soldații unguri și romîni din armata austro-ungară, la Eșelnița lîngă Orșova, este inventată.

Se constată odată mai mult că soldații tuturor națiunilor din monarhie, între care și romînii, sunt însuflețiți de același spirit războinic și de disciplină.

Rușii respinși

Buda-Pesta.—Cîteva mici detașamente ruse care se aflau în districtul Szolnok, încep a se retrage fără a aștepta contra atacul nostru.

Rușii, bătuți la Szigetul Maramureș, s'au retras la Puho de unde au fost scoși de trupele noastre.

Actualminte trupele noastre îi resping din poziție în poziție.

Anversul a căzut

Berlin.—(Urgentă 10 seara 27 | 9 transmisă de București la 10 și 10 dimineață).

Germanii au pus stăpînire pe Anvers (agenția Björnson).

Doamnă vieneză *instruită, mai în vrîstă, caută loc la copii sau menageră. Excelentă gospodină și cinstită.*

Strada Uzinei 50, Iași.

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol și beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colț cu stradela Școalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

Studentă *prepară elevi curs primar și secundar.*

A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se inchiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*

Informațiuni la administrația acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

Profesoară *secundară, partea literară și studentă științe, preparăm împreună elevi curs inferior de liceu cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conștiincios. Curs special de conversație franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA**, *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ștefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen și Sufrim și alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administrația Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineața.*

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

Martin Iosipovici adînc îndurerat aduce la cunoștința în numele său ca fiu, precum și în numele întregei familii încetarea din viață a prea iubitei sale mame

Clara Marie Iosipovici

decedată în vrîstă de 74 ani după o scurtă suferință.

Inmormîntarea va avea loc Duminică 28 Septembrie. Cortegiul va pleca la oarele 10 dim. de la locuința defunctei str. Costache Negri No. 18 spre cimitirul israelit.

4 camere 2 prăvălii *și bucătărie la etaj; de asemenea de închiriat de la Sft. Dumitru.*

A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

VACCINARI

Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 și 3—5

Ediţia III-a

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 31 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI · No. 2288.—Duminică 28 Sept. 1914

Regele Ferdinand depune mîine jurămîntul

IAŞUL ŞI DOLIUL ŢARII

Oraşul nostru, căruia cu atita dragoste Regele Carol îi spunea in toate ocaziunile „Scumpa a doua Mea Capitală“, e in doliu.

Din primele clipe în care s'a aflat aci vestea tragicului eveniment, o emoţiune adincă a cuprins toate straturile populaţiunei ieşane şi de la mic la mare, de la bătrin la tînăr, fiece locuitor al foastei Capitale a ţării s'a simţit cutremurat de tristeţa cuprinsă în această spăimîntătoare ştire:

— Regele a murit!

Neuitate au ramas şi vor rămînea pentru oraşul nostru zilele petrecute de Augusta Familie Regală, în frunte cu Suveranul, în Iaşi cu prilejul jubileului universităţii ieşane.—interesul şi dragostea cu care Bătrînul Monarc retrăia El Insu-şi în mijlocul fruntaşilor ieşani viaţa patriarhală trecută a vechei Capitale, fala de mare centru cultural şi istoric a Iaşului de odinioară.

Neuitate însă, mai cu seamă, vor rămînea pentru oraşul nostru, ca şi pentru Romînimea întreagă, faptele glorioase ale celui mai ilustru Domnitor, Acel care a stat pe Tronul Ramîniei unite un an mai mult de cît a domnit în Moldova noastră Ştefan cel Mare.

Istoria nu vorbeşte încă.

Vorbeşte numai jalea unei naţiuni părăsită de Inţeleptul ei Conducător.

Vorbeşte durerea, vorbeşte părerea de rău, unanimă, sinceră şi profundă.

Peste puţin însă va fi chemată judecata cea nepărtinitoare şi dreaptă ca să aşeze figura dispărutului şi primului Rege al Romîniei în cadrul de mărire şi de slavă ce-I asigură de-apururea vrednicia Lui, meritele Lui, faptele Lui în cartea de aur a Neamului Romînesc.

DOCUMENTE OFICIALE

în privinţa morţei Regelui României

Următoarele telegrame circulare au fost transmise prefecturei de judeţ de către ministrul de interne.

Cu adîncă durere vă înştiinţez că M. S. Regele Carol I, întemetorul Romîniei a încetat din viaţă la Castelul Peleş, azi la orele 5 şi 30 minute dimineaţă, în urma unei sincope pricinuită de o micardită cronică, fără nici o suferinţă şi vorbind pînă în ultimele momente, faţă fiind M. S. Regina.

Ministru de interne, (ss) **V. G. Morţun**

Ministrul de interne a dat următoarea circulară către prefecturile de judeţ:

Aduceţi la cunoştinţa publică trista ştire a încetărei din viaţă a M. S. Regelui.

In semn de doliu al naţiunei, autorităţile publice îşi suspendă azi lucrările lor.

In comunele rurale se va aduce aceasta la cunoştinţa populaţiei prin afişare. La primărie, şcoală şi biserică şi toate monumentele publice se va arbora drapelul ţării cernit.

Nici un spectacol nu va avea loc.

V. G. Morţun

Convocarea adunărei naţionale

Bucureşti. — Conform art. 85 din Constituţie, cele două adunări se vor întruni mîne la ora 12, în prezenţa cărora noul rege Ferdinand va depune jurămîntul de pază a Constituţiei ţărei.

Proclamaţia guvernului

Bucureşti.- Cu prilejul morţei M. S. Regelui consiliul de miniştri a adresat o proclamaţiune către poporul romîn. Proclamaţia este iscălită de toţi miniştri şi a fost afişată pe zidurile Capitalei. Ia va fi deasemenea afişată în toate oraşele şi comunele rurale.

In această proclamaţie guvernul, după ce glorifică domnia făuritorului Romîniei moderne, spune că jalea de care este cuprins poporul romîn va fi de mîngîiere pentru noul rege, cu ocazia morţei augustului Său unchi şi predecesor.

— Sîntem nevoiţi să apărem cu ştiri mai reduse din cauza deranjărei firului telefonic.

Dacă firul se va restabili, vom apărea în ediţie la orele 9 şi jum.

INFORMATII

La ce zbucium este expusă viaţa unui rege.

Dacă cumva fatalitatea n'ar fi voit ca Regele Carol să dispară dintre cei vii, şi dacă el ar fi trăit astă-zi, iar fi fost dat să vadă, prin căderea Anversului, două lucruri: unul care l'ar fi bucurat, căderea Anversului, întru cît dădea dreptate prevederilor sale în ce priveşte rezultatul războiului actual; altul care i-ar fi cauzat o mare durere, căci prin căderea acestei cetăţi, un nepot de pe soră este astă-zi un rege în exil.

In şedinţa de aseară, consiliul comunal, după propunerea d-lui primar Gh. Mîrzescu, a votat o adresă de mulţumire d-lui ministru dr. Anghelescu, care a promis a face ca lucrările de consolidare a conductei de la Siret, să fie efectuate de stat, şi venind astfel în ajutorul comunei Iaşi.

Consiliul comunal. — Consiliul comunal a continuat în şedinţa de aseară chestia recepţiei definitive a lucrărilor de aducţiunea apei. După ce au mai luat cuvîntul d-nii Mîrzescu, Tomida, Triandafil şi dr. Demetriade, consiliul a acceptat în totul propunerile făcute de primar şi relevate de noi în numărul nostru de eri.

Faţă cu acest vot, primarul a declarat ca defenitive recepţionate lucrările pentru aducerea apei, efectuate de societatea Unionbaugesellschaft.

Asupra discuţiilor urmate vom reveni, de îndată ce împrejurările de azi ne vor da răgazul dorit.

Ştirea apărută în ziarul nostru, relativ la unele nereguli întîmplate cu primirea efectelor militare de către plutonierul companiei 8 a din reg. 13, a fost publicată fără ştirea redacţiei şi nu corespunpe adevărului.

In realitate efectele sunt primite sub privigherea directă a d-lui căpitan Gh. Bogdan, destoinicul comandant al companiei, în cea mai perfectă ordine

Siguranţa locală a arestat pe băetanul Lazăr a Chiţei, în etate de 18 ani, originar din Com. Rădăuţi (Dorohoi).

Rău făcătorul a fost surprins pe cînd încerca să prade casa femeei Cati Malinoska din str. Gîndu.

S'a stabilit că numitul Lazăr a Chiţei a comis mai multe furturi în unele localităţi din nordul Moldovei şi că evadase nu de mult din arestul tîrgului Darabani.

Direcţiunea liceului naţional nu a primit pînă în momentul de faţă nici o dispoziţie ministerială cu privire la proiectul de înfiinţare a unei clase a doua divizionare nici în privinţa primirei unui supliment de elevi în clasele III ale gimnaziilor locale.

Ca şi şcolile publice, instituţiile şcolare particulare vor lua vacanţă în semn de doliu pentru moartea Suveranului.

IAŞUL IN DOLIU

Ieşenii au aflat din ediţia I a ziarului nostru trista veste, care covîrşeşte de durere toată suflarea romînească.

Nu mult după apariţia OPINIEI, s'a comunicat cancelariei Mitropoliei, de către d. general Mavrocordat, că M. S. Regele a încetat din viaţă. Prin sunarea clopotelor catedralei s'a dat populaţiei adeverirea tristei veşti.

*

Pînă la ora 2 după amiază, momentul în care scrim aceste rînduri, n'a sosit o altă comunicare oficială din care cauză reprezentanţii autorităţilor, adunaţi în cancelaria primarului n'au putut lua încă nici o măsură dictată de împrejurări.

După cum suntem informaţi, în comun acord autorităţile au hotărît, ca de îndată ce comunicatul li va fi transmis, să vestească la rîndul lor în chip oficial populaţiei încetarea din viaţă a Suveranului şi s'o invite a lua parte la doliul general.

Toate autorităţile, localurile publice, şcoli şi diferitele instituţiuni oficiale vor arbora steagul tricolor îusă îndoliat. Cursurile şcoalelor vor fi suspendate. De aseminea toate spectacolele, cinematografele vor fi suspendate. De aseminea vor fi oprite a cînta muzicele în diferitele localuri.

In aşteptarea acestor dispoziţiuni, ieşenii din pornirea lor proprie, au arborat drapelul negru pe case şi prăvălii.

*

Intăia mare manifestaţie de doliu a avut loc la Palatul de Justiţie. Magistraţii s'au întrunit în secţii-unite. A fost şi un mare număr de avocaţi.

D. Burada, primul preşedinte al Curţii de Apel, adînc mişcat zise:

— „Romînia este izbită de cea mai mare nenorocire ce i s'a putut întîmpla- M. S. Regele a încetat din viaţă. Noi în semn de doliu. suspendăm şedinţele“.

Corpul avocaţilor s'a asociat la această manifestaţie prin adresa următoare înaintată primului preşedinte:

Domnule Prim Preşedinte,

In numele Consiliului de disciplină şi al Baroului din Iaşi am onoarea a vă aduce la cunoştinţă, că în faţa doliului naţional provocat de moartea Suveranului Ţărei, corpul avocaţilor se asociază la manifestaţia de adînci regrete pe care Justiţia o va exprima prin suspendarea judecăţilor.

(s) p. Decan, LASCAR ANTONIU.

*

Senatorii şi deputaţii Iaşului pleacă în astă seară la Bucureşti, invitaţi a sosi pentru a participa la lucrările parlamentare.

Şedinţa solemnă a Consiliului Comunal

La ora 4 Consiliul Comunal s'a adunat în şedinţă solemnă. Sunt prezenţi toţi d-nii consilieri, funcţionarii comunali şi un mare număr de cetăţeni.

D. Gh. Mîrzescu, primarul oraşului, luînd cuvîntul, zise:

Domnilor Consilieri,

Acum cîte va zile, cînd am deschis seziunea ordinară a Consiliului Comunal, am zis că o deschidem în cele mai grele împrejurări, prin care a trecut vre-o dată statul şi neamul romînesc.

Astăzi soarta a voit să vă comunic cea mai dureroasă lovitură ce puteam primi în împrejurările de faţă: M. S. Regele Carol I a încetat din viaţă la castelul Peleş, astăzi la ora 5 dimineaţa. Am această dureroasă misiune să vă aduc la cunoştinţă această neaşteptată ştire.

Domnilor consilieri,

Emoţiunea de care sunt stăpînit în aceste momente, nu îngăduie graiului meu de a reda toată intenzitatea durerei, de care e stăpînit Iaşul, în aceste momente. In deosebi Iaşul, a doua Capitală a M. Sale, Iaşul căruia M. Sa în cursul lungei sale domnii, a căutat să-i redea prestigiul importanţei sale istorice. a gloriosului său trecut.

Domnia regelui Carol, legată de viaţa politică a ţărei, se va scri de istorie, aşa cum s'au scris paginele mari ale neamului, din inimă în inimă, din gură în gură şi pe care poporul le va concretiza în legende glorioase.

Azi a murit primul rege al Romîniei unite şi neatârnate. In aceste două vorbe e strîns legată activitatea Suveranului de viaţa politică a Moldovei şi a Iaşului. Unirea pe care El a cimentat-o, neatîrnarea pe care a cucerit-o în fruntéa vitezei noastre oştiri, şi care i-a pus pe frunte coroana de oţel, pe care a purtat-o cu atîta mîndrie.

50 de ani de domnie şi de glorie, în care timp Suveranul a muncit pentru înălţarea prestigiului ţerei, care depinde de vrednicia noastră ca s'o menţinem. In marea durere ce covîrşeşte pe M. S. Regina, este doar o uşoară mîngîiere cînd ştie că durerea ei este împărţită de un întreg popor.

Domnilor Consilieri,

Iaşul de azi este în doliul. Administraţia şi-a suspendat lucrările; seziunea consiliului comunal este închisă. Mai avea o ultimă datorie ca la trista ceremonie a funerariilor, să participe întreg consiliul comunal, iar pe monumentul defunctului rege, să depunem o coroană ca omagiu de adîncă durere şi adîncă dragoste pentru primul rege al Romîniei unite şi neatîrnate.

Cu aceasta rîdic şedinţa în semn de doliu.

Cuvintele rostite de primar au fost ascultate de toată lumea prezentă, în picioare şi într'o tăcere religioasă. O vie emoţiune stăpînia deopotrivă pe toţi cei de faţă.

D.

MOARTEA REGELUI
INŞTIINŢATA OFICIAL

Şefii autorităţilor administrative din Iaşi au primit la ora 2 o telegramă în cuprinsul următor:

„Pătrunşi de adîncă durere, vă înştiinţăm că M. S Regele a încetat din viaţă astăzi dimineaţă. Vestiţi despre aceasta populaţia".

In urma acestei înştiinţări oficiale s'au luat următoarele dispoziţiuni.
Prin proclamaţiunea de mai jos, primarul vesteşte astfel tristul eveniment

IEŞENI,

Aduc la cunoştinţa voastră cea mai dureroasă ştire, ce se putea aduce în împrejurările de faţă, pentru Statul şi poporul romîn:

M. S. Regele Carol I al Romîniei a încetat din viaţă în Castelul Peleş, astăzi 27 Septembrie, ora 5.50 dimin.

Iaşul, a doua Capitală a M. Sale, adînc îndurerat şi neminţiiat de această neaşteptată pierdere a primului rege al Romîniei unite şi neatîrnate, îşi ia cu începere de astăzi doliul.

Primar, (ss) **G. G. MARZESCU**

Toate edificiile publice vor arbora un drapel mare naţional învăluit în negru; becurile electrice vor fi învălite cu crep negru, comercianţii şi casele particulare vor fi împodobite cu drapele cernite.

In judeţ, prefectul a ordonat arborarea de drapele cernite la toate bisericile şi şcolile.

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2289.—Luni 29 Sept. 1914

MOARTEA REGELUI

Dispoziţiile pentru funerarii. - Programul jurămîntului noului Rege.

Bucureşti.—La 11 şi un sfert se va oficia la Mitropolie un serviciu divin pentru odihna sufletului fostului Rege.

Vor asista miniştrii, deputaţii, senatorii, corpul diplomatic, toate autorităţile civile şi militare.

La 1 şi jum. toţi senatorii, deputaţii şi diplomaţii se vor afla în sala de şedinţe a Camerei deputaţilor. Şedinţa o va prezida cel mai în vrâstă dintre preşedinţii Camerei şi Senatului. Plecarea cortegiului regal va avea loc la 1 şi trei sferturi. Trupele din garnizoana Capitalei vor fi înşirate de la Palat pînă la Adunarea parlamentară.

La sosire, M. S. Regele Ferdinand va fi primit de către birourile Corpurilor legiuitoare şi membrii guvernului. Jurămîntul îl va depune în faţa Mitropolitului Primat. Regina Maria şi Familia Regală vor ocupa tribuna ministerială; ofiţerii superiori — banca opusă; senatorii şi deputaţii locurile din faţa Tronului.

Ţinuta de gală cu doliu este de rigoare. După jurămînt, M. S. Regele şi Familia Regală, urmaţi de miniştri şi parlamentari vor trece la Mitropolie unde se va oficia un Te-Deunm. De aci Familia Regală se va întoarce la Palat cu acelaşi ceremonial.

Actul de deces

Iaiă cuprinsul actului de deces No. 76 din 1914, luna Septembrie, ziua 27 orele 6 după amiazi.

„In ziua de 27 a prezentei luni, la orele 5.30 dimineaţă a încetat din viaţă în Castelul Peleş M. S. Regele Carol I al Romîniei, în vrîstă de 75 de ani, născut în Sigmaringen, căsătorit cu M. S. Regina Elisabeta, născută Principesa de Wied, fiul A. S. Regale Anton de Hohenzollern Sigmaringen şi a A. S. Regale Principesa Iosephina.

Martori la această declaraţie sunt: general Leon Mavrocordat în vrîstă de 55 ani, de profesie militar, domiciliat în comuna Bucureşti, strada Umbrei 8 şi Dr. Ion Mamulea, 41 ani, medic, domic. în Sinaia jud. Prahovei, strada Spitalului 1, cari, după ce au cetit acest act, au semnat împreună cu noi: N. G. Verea, primar şi ofiţer al stării civile din comuna Sinaia, jud. Prahova.

Actul de deces este contrasemnat de d. Ion C. Brătianu, preşedinte al Consiliului, ministrul de războiu şi d. V. Antonescu, ministrul de justiţie.

Procesul verbal de constatarea decesului e semnat de d. Ion Brătianu, Barbu Ştirbei, general Mavrocordat. Dr. Mamulea, primarul Verea şi secretarul particular al Regelui, Basset.

Noua Regină

Noul Rege

Dispoziţii pentru înmormîntare

Sinaia.—Aseară de la 6 jum. pînă la 10 d. dr. M. Minovici, asistat de d. dr. St. Minovici a procedat la îmbalsamarea defunctului Rege.

S'au luat şi două măşti. Corput Suveranului, după îmbălsămare, fu aşezat pe canapeaua unde defunctul Rege obişauia să se odihnească Ilustrul decedat e îmbrăcat în uniforma de general purtînd decoraţiile cele mai importante.

După ce s'a terminat operaţia îmbălsămărei, Regina Elisabeta veni în camera mortuară. Toţi cei prezenţi fură uimiţi de ţinuta măreaţă a îndureratei Suverane.

Ea strînse mîna tuturor celor prezenţi iar unui aghiotant de serviciu i-a spus:

— „Doarme! Doarme!“

TESTAMENTUL REGELUI

Testamentul Regelui fusese încredinţat Principelui Ferdinand. Eri, pe cînd d. prim-ministru Brătianu se afla la Castelul Peleş, Principele Ferdinand întră în una din camerele Castelului şi se reîntoarse cu testamentul regal. In parte, acest testament pare a fi scris de multă vreme, aşa că primele foi sunt îngălbenite. Există şi un codicel care cuprinde 8 foi mari. Intregul testament e scris de mîna proprie a decedatului Suveran, cu slova-i caracteristică. Primul-ministru a cetit unele pasagii, mai cu seamă acele privitoare la ultima voinţă a Suveranului. Acei cari au ascultat acele pasagii relevă marea frumuseţe a stilului şi patriotizmul vibrant ce se degajează din ele. Principelui Ferdinand, i adresează sfaturi, ca să urmeze calea trasă de Dînsul, spre mărirea Patriei. Reginei Elisabeta îi lasă o avere de cîteva milioane, rudelor — numeroase atenţiuni, iar celor mai sărace numeroase donaţiuni.

Pentru opere de binefacere lasă 12 milioane.

*

In ce priveşte înmormîntarea, cere ca ea să fie cît de simplă. Cere a nu i se pune decît flori naturale pe mormînt, iar dacă timpul nu va permite să se pună numai brad.

Printre dispoziţiile postume, cere să fie înmormîntat cu spada din Războiul Independenţei, şi cu Coroana de oţel făurită din tunurile luate de la Turci.

Intr'un pasagiu, declară că iartă pe toţi cîţi l'au criticat şi calomniat.

Testamentul se depune mîne la tribunalul Ilfov, secţia de notariat şi tot mîine va fi publicat în „Monitorul Oficial“ într'o ediţie specială.

Garda la Castelul Peleş se face de către foşti şi actuali aghiotanţi ai Regelui defunct.

Corpul va fi adus Luni ori Marţi în Capitală. Trenul mortuar se va opri la halta Băneasa, de unde apoi, scoborît, va fi aşezat pe un afet de tun din războiul de la 1877. Cortegiul va parcurge astfel întreaga şosea Kisselef, Calea Victoriei pînă la Palat.

In gara Mogoşoaiei, unde trenul va sosi la 3, se vor afla drapelele tuturor regimentelor şi cîte un detaşament al fiecărui regiment.

Joi la 12, corpul Regelui va fi transportat unde, conform dorinţei defunctului Suveran, va fi înmormîntat la aripa stîngă a mormîntului lui Neagoe Basarab.

*

Cosciugul în care a fost aşezat azi Corpul Regelui este din stejar simplu, capitonat cu purpură.

Peste cosciug s'a aşezat unul din stindardele luate în 1877.

In tot cursul zilei de eri clopotele din Sinaia vorbeau de jalea neamului. Lugubre, mai cu seamă au fost clopotele utreniei la miezul nopţii, răsunînd ca un ecou al largilor văi din prejur şi îmbinînd sunetele ploilor abundente.

*

După evaluarea din testament reiese că averea Regelui nu trece de 80 de milioane.

Se afirmă că Regina Elisabeta ar fi decis a se stabili la Curtea de Argeş.

*

Se spune că în testamentul regelui este un pasagiu din care reiesă că dacă iubiţii sei Bucureşteni ar dori ca Regele să fie înmormântat la Bucureşti, mormântul de la Curtea de Argeş să fie numai provizoriu, până se va construi mausoleul din Bucureşti.

TESTAMENTUL REGELUI

Testamentul Regelui Ferdinand. Moștenitorul Principelui Carol. Prințul Nicolae, Principele Ferdinand și Prințesa Ileana. Testamentul se va publica în „Monitorul Oficial". Testamentul se deschide numai în prezența Prinților și a miniștrilor

Ediţia II-a

ABONAMENTE

Un an 20 lei
6 luni „ 10 lei

5 BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2289.—Luni 29 Sept. 1914

Noul Rege

Transmisiunea Coroanei de la regele, pe care-l plîngem cu toţii, la regele Ferdinand, care a jurat astăzi—„de-a păzi Constituţiunea şi legile poporului romîn, de a menţine drepturile lui naţionale şi integritatea teritoriului" —*s'a făcut în cea mai mare linişte şi cu solemnitatea impunătoare şi măreaţă potrivită momentelor prin care trecem.*

Acesta este marele avantaj al instituţiei: Dinastia.

Intăia dată poporul romîn n'a mai trecut prin momentul „tronului vacant" *care ne-a costat, în alte vremuri, atîtea frămîntări, atîtea lupte, cari uneori puneau Statul, puneau ţara, la un deget de peire.*

Dacă regele Ferdinand n'ar reprezenta de cît realizarea în fapt, a dinastiei şi încă ar merita binecuvîntarea poporului romîn.

Avem însă convingerea că regele Ferdinand este chemat să scrie pagini glorioase în istoria neamului şi va purta Coroana cu deplină conştiinţă despre misiunea sa şi va face dovadă de vrednicie în îndeplinirea acestei misiuni.

Ne dăm seamă că moştenirea pe care i-o lasă regele Carol, este din cele mai grele, atît din cauza împrejurărilor în care se produce această succesiune la tron, cît şi din cauza strălucirei lungei domnii a regelui Carol. Totuşi, avem deplină încredere în succesul domniei regelui Ferdinand.

Încrederea ne-o bazăm: pe calităţile familiei din care se trage actualul rege; pe educaţiunea care şi-a făcut-o timp de 30 ani în contactul cu un conducător de popoare cum a fost regele Carol; pe valoarea personală, de care a dat dovadă la maturitatea lui, principele de Coroană Ferdinand.

Ca militar, principele Ferdinand şi-a cîştigat toate gradele în armata romînă şi a ajuns la înaltul comandament; armata şi oamenii de stat l-au apreciat într'atît încît în 1907, deputatul N. Filipescu, a cerut, în Cameră, să se lese armata noastră exclusiv în grija principelui de Coroană.

Nu mai departe decît anul trecut, principele Ferdinand, ca generalisim, a condus mobilizarea şi a comandat expediţia din Bulgaria, fapte care au ridicat atît de sus valoarea armatei noastre în ochii Europei.

Pentru cei care-l frecventau, principele Ferdinand a făcut deseori dovada că este în curent cu toate chestiunile economice, sociale şi culturale de resortul unui conducător de stat.

Ca diriguitor de stat, care trebue să-şi dee socoteală de legătura dintre acţiunea diplomatică şi acţiunea militară, prinţul Ferdinand a făcut dovada intuiţiunei sale juste şi adincei cunoştinţi despre toate posibilităţile şi toate contingenţele în Consiliul de Coroană de la 12 Octombrie 1912, cînd, cu o mare hotărire şi-a pus în joc toată situaţiunea, pentru a împiedeca intrarea noastră într'o aventură împreună cu Turcia, contra blocului balcanic de pe atunci.

Iată pentru ce cînd astăzi regele Ferdinand îşi începe înalta sa misiune strigăm din adîncul inimei:

Trăiască regele Ferdinand! Trăiască Dinastia!

IAŞUL în doliu

Azi dimineaţă s'a placardat pe zidurile oraşului manifestul semnat de toţi miniştri, prin care se aduce la cunoştinţa populaţiei moartea Suveranului.

*

La ora 11 s'a oficiat la Mitropolie un requiem pentru defunctul Suveran, de către P. S. S. Arhiereul Antim-Petrescu.

Răspunsurile au fost date de corul Mitropolitan.

Au azistat toţi reprezentanţii autorităţilor civile şi militare, consulii, toţi ofiţerii garnizoanei şi un public numeros.

In cuvinte mişcătoare. P. S. S. Arhiereul Antim a schiţat marea pierdere ce a suferit Ţara prin moartea prea iubitului său rege Carol I.

*

Proclamaţia guvernului a fost afişată azi în toate comunele rurale. Deaseminea s'a oficiat cîte un requiem la toate bisericile.

*

La orele 2 şi un sfert s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum pentru noul rege. Serviciul religios a fost oficiat de Arhiereul Antim înconjurat de numeroşi preoţi.

*

La ora 3 a avut loc depunerea jurămîntului de către trupe. In chip solemn această formalitate a avut loc la fie-care regiment.

Doliul armatei a fost fixat pentru o lună de zile.

*

O dispoziţie a ministerului de culte arată că şcolile îşi vor suspenda cursurile în semn de doliu pînă Vineri.

In ceia ce priveşte spectacolele, încă nu se ştie dacă vor fi permise sau nu. Prefectul de poliţie aşteaptă în această privinţă instrucţiuni de la ministerul de interne.

Armata germană invizibilă

Corespondentul ziarului «New-York Tribune» din Bruxelles descrie impresia pe care a avut-o la intrarea armatei germane în oraşul cucerit. Noi extragem din ziarul „Norddeutsche Allgemeine Zeitung" următoarele:

Nu erau oameni cei ce treceau prin străzile Bruxeleslului; păreau a fi o putere elementară, un val, o lavină. La vederea primelor regimente atenţia era incordată. După trei oare ne-a obosit trecerea fără întrerupere a acestei culori cenuşii militare, dar după ce iarăşi trecură ore întregi şi cînd încă nu era un punct de odihnă, o pauză de respirat, nefiind încă de văzut nici o spărtură în rîndurile armatei, atunci începu totul a avea aparenţa unui ce sombru, supraomenesc.

Cu totul fascinaţi ochii se îndreptau iarăşi către trupe. Par'că era o ceaţă mare. Uniformele cenuşii purtate de ofiţeri ca şi de soldaţi întăriau impresia mistică.— Numai un ochiu foarte ager putea descoperi minimile diferenţe. Totul se mişca sub mantia invizibilului. Numai îndelungate şi îndepărtate probe din diferite îndepărtări, cu multe stofe şi cu o contopire de culori care la urma urmei nu redau nici o culoare anumită, numai astfel a putut fi compusă această culoare.

Şi faptul că a fost aleasă ca îmbrăcăminte şi spre a ascunde armata în luptă, e cea mai învederată dovadă cît de mare e străduinţa comandamentului de a avea o bună reuşită, nelăsînd nimic la voia întîmplărei şi neglijînd nici un amănunt.

Pentru prima oară am văzut armata pe Grand Place în faţa primăriei. Era imposibil să recunoşti, dacă se afla pe frumoasa piaţă un regiment sau o brigadă. Se vedea numai o ceaţă, care era tot una cu pietrele, se contopia cu zidurile vechi ale caselor, în toate direcţiile agitate, dar nu era nimic precis la ce ai fi putut ochi.

Cînd mai tîrziu armata trecu pe la ferestrele mele, sub pomii grădinei botanice, dispăru perzîndu-se zarea frunzişului.

Nu e de loc exagerat dacă se afirmă că de la 100 Yards nu vezi de cît calul iar pe călăreţ de loc.

Incă nu au trecut toţi. In diferite războaie am văzut şase armate diferite. N'am văzut însă nici una care să fie atît de bine echipată şi nu fac excepţie nici de armata noastră, nici de cea japoneză, nici de cea engleză.

De valoarea ei militară nu vorbesc, ci numai de echiparea şi organizarea ei.

Armata pe care o văzui e de trei săptămîni în luptă şi paremi-se nu lipseşte nici o curea, nici un cui de potcoavă. Au intrat în oraş precedaţi de bucătăriile de campanie. După o oră erau instalate şi trăsurile de poştă şi poştarii călare împărţeau scrisori.

Şaspte ore întregi îşi urmă marşul armata într'o coloană compactă aşa că trăsurile şi tramvaele au trebuit să stea pe loc. Trecea un torent de oţel cenuşiu, staniu.

Cînd se înoptă încă mereu mii de potcoave şi de cisme loveau pavajul, pietrele scoteau scîntei, dar caii şi oamenii care loveau pietrele erau invizibili. Pe la miezul nopţei trecură furgoane şi tunuri de asediu. La şapte dimineaţă mă deşteaptă muzica militară. Nu ştiu de au trecut toată noaptea dar acum sunt 26 ore în cap de cînd armata cenuşie şi misterioasă ca ceaţa şi rezistentă ca o locomotivă de pavagiu îşi urmează marşul.

INFORMAŢII

Comunicare a Consulatului Imperial German din Iaşi.—Acţiune de ajutorare germană pentru nevoile războiului. Familiile ostaşilor plecaţi în război, rămase în circumscripţia consulară Iaşi şi expuse a duce lipsă primesc prin Consulatul German din localitate subvenţii în conformitate cu legile Imperiului. Cererile se vor adresa aci; cei ce reşed în judeţele Roman şi Bacău o vor face prin mijlocirea Vice-Consulatelor germane de acolo, ceilalţi direct.

Afară de aceasta se vor distribui în scopul arătat ajutoare după putinţă dintr'un fond constituit aici şi administrat presentamente de domnul pastor Perschmann, strada Banu 12. Un asemenea fond s'a mai adunat şi la Bacău.

Deosebit de organizaţiunile de ajutorare mai sus mencionate, sunt expuse liste de colectă pentru Crucea Roşie din Berlin şi pentru Societatea Germanilor din străinătate la acest Consulat, la d. pastor Perschmann, strada Banu 12, la d. Theodor Heine, strada Lăpuşneanu şi la d. Friedrich Carl Bartsch (Noack) str. Lăpuşneanu. Pentru Crucea Roşie germană s'au strîns pînă acum la Iaşi 756 lei şi pentru Societatea Germanilor din străinătate, „Werein für das Deutschtum im Auslande", lei 250. Subscripţiunile continuă şi se primesc cu mulţumiri. Chitanţa de primire se va publica prin „Bukarester Tagblatt". La Bacău Vice-Consulatul German de acolo a adunat 940 lei, contribuţii de transmis în Germania pentru „Deutschen Flottenverein".

Epitropia Sf. Spiridon aduce la cunoştinţa celor interesaţi că concursurile pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici Primari şi Secundari la spitalele acestei Case, se vor ţine negreşit la datele prevăzute în publicaţiunea din pagina a II a numărului nostru de astă-zi.

Mari pierderi ruseşti la Przemysl

Viena 10 | 10. — Corespondentul particular al ziarului „Reichpost" telegrafiază că Marţea trecută ruşii au vrut să iu cu asalt o parte din linia exterioară a forturilor din Przemysl. Apărătorii au lasat pe ruşi să se apropie la o sută de paşi şi atunci au deschis groaznicul foc al artileriei şi al mitralierelor. Efectul a fost groaznic. Din 10,000 de ruşi care au luat parte la asalt, un mic număr a putut fugi. Ceilalţi au rămas pe loc morţi sau răniţi.

In jurul morţii Regelui Carol

Evenimentele de astăzi din Capitală

Bucureşti.—Cu privire la testamentul lăsat de defunctul rege, sunt în măsură să vă dau date precise.

Testamentul datează din anul 1899, iar codicele este din 1911. Nu este exact că averea suveranului defunct ar fi de optzeci de milioane. După datele testamentului ea s'ar urca la treizeci şi cinci milioane, afară, bine înţeles, de castelul Peleş, care cu tot ce cuprinde în el, valorează vr'o douăzeci de milioane.

Averea rămasă este astfel distribuită: Pentru opere de binefacere 12.000.000. Pentru un orfelinat pentru fetele militarilor săraci 3.000.000. Săracilor din fie-care oraş câte o anumită sumă; astfet pentru sărăcimea Capitalei lasă 600.000 lei, iar pentru cea a Iaşului 200.000 lei.

Reginei Elisabeta îi lasă 3.000.000. Principesei Maria şi fiecărui copil princiar câte un milion. Principelui Carol, două milioane. Restul averei îl lasă Principelui Ferdinand. Castelul Peleş îl lasă statului pentru uzul regilor, iar uzufructul reginei văduve, cît timp va trăi.

Defunctul rege este apoi foarte atent pentru toţi foştii şi actualii miniştri cărora le lasă cîte o amintire, conzistând într un obiect de valoare. De asemenea este foarte atent pentru casele sale militare şi civile, precum şi pentru personalul de serviciu.

Programul înmormântărei

Bucureşti.—In consiliul de miniştri care s'a ţinut ieri şi la care au participat şi şefii partidelor de opoziţie, nu s'a discutat de cât chestiunea programului înmormântărei.

După cum se ştie trenul mortuar se va opri în gara Băneasa. Aci se vor afla toate notabilităţile, care vor urma cortegiul pe jos până la palatul din Calea Victoriei.

O declaraţie a principelui Carol

Bucureşti.—Ziarul Epoca, apărut azi dimineaţă, publică următoarea declaraţie făcută de principele Carol:

Acum câte-va zile, pe când în public circulau diferite versiuni despre intenţia regelui şi a principelui Ferdinand de a abdica, principele Carol a declarat:

„Sunt născut în ţară. Sunt crescut în ţară. Sunt botezat în religia ţărei. Inţeleg dar să rămîn în această ţară, de ar fi chiar să nu am altă calitate de cît acea de ofiţer în armata romînă".

Din informaţiile noastre rezultă că faptul ie absolut exact, dar că declaraţia are cu totul altă semnificaţie de cît modul tendenţionist cu care o redă „Epoca",

Serviciul religios de astăzi

Bucureşti.—Serviciul religios de astăzi, pentru odihna sufletului defunctului rege, a decurs conform programului. Erau de faţă, afară de familia regală, toţi actualii şi foştii miniştri, corpul diplomatic, ofiţerii superiori şi celelalte notabilităţi. Cu toţii erau în ţinută de gală, cu decoraţiile romîneşti învălite în crep.

Regele Ferdinand era vizibil mişcat, iar în momentul cînd clerul a intonat veşnica pomenire, ochii îi erau în lacrimi. Regina Maria era foarte abătută.

Un ziarist în camera mortuară

Sinaia.—Astăzi dimineaţă la ora 6 d. Em. D. Fagure, trimisul special al «Adevărului», a intrat în camera mortuară. Este singurul ziarist care a pătruns.

Jurămîntul noului rege

Spre Cameră

Bucureşti.—Ceremonialul depunerei jurămîntului se urmează după programul stabilit. La ora 1 armata este înşirată în dealungul străzilor ce duc de la Palatul regal spre Camera.

La ora 2 fix, regele Ferdinand, însoţit de regina Maria, pornesc într'un cupeu închis şi îndoliat spre Cameră. In alt cupeu închis urmează principele Carol şi principesele.

In numeroase trăsuri urmează suita Casei regale.

La Cameră

Camera are aspectul marilor zile. Tribuna preşedinţială a fost înlăturată pentru întăia dată, fixîndu-se aci locul ce-l va ocupa noul rege. La dreapta pe o măsuţă, se află Coroana regală; la stînga o măsuţă, pe care se află Evanghelia şi Crucea.

Doamnele din elita societăţei sunt în mare doliu. Magistraţii sunt toţi în robe şi mănuşi albe. Membrii Curţei de Casaţie sunt în robe roşii.

Tribuna diplomatică atrage privirile tuturora. Miniştrii străini, sunt aşezaţi în modul următor: ministrul Germaniei alăturea de cel austro-ungar, ministrul Rusiei alăturea de cel al Franţiei; lîngă contele Czernin se află ministrul Persiei, iar în altă bancă ministrul Americei lîngă cel al Angliei, ministrul Serbiei se afla într'o bancă opusă celei ce ocupă miniştrii austriei şi Germaniei.

Intre banca ministerială şi deputaţi se află o estradă, împodobită cu o draperie, rezervată pentru regina Maria.

*

La ora 2 precis preşedintele Camerei d. Pherechyde, apare lîngă tribună şi anunţă că adunările sunt constituite pentru a asculta jurămîntul regelui. După aceea se aude vocea chestorului, d. Tanase Gheorghiu, care anunţa:

— Regele!

Apariţia noului rege este salutată cu mari ovaţii. Indărătul său se află principele Carol. Regina Maria şi familia regală ocupă banca ministerială.

Regele Ferdinand citeşte jurămîntul, cu adîncă emoţie în glas. Lungi aplauze acopăr pasagiul în care vorbeşte de drepturile poporului romîn.

Apoi jurămîntul este iscălit pe rînd de regele Ferdinand, I. P. S. Sa Mitropolitul Primat, primul-ministru şi ceilaţi miniştri, în ordinea vechimei.

Foaia de jurămînt este dată apoi preşedintelui Camerei spre păstrare.

* * *

După aceasta regele Ferdinand dă citire unei proclamaţii câte popor. Două pasagii sunt mai cu seamă aplaudate. Pasagiul în care vorbeşte despre pilda virtuţilor predecesorului Lui şi apoi în care asigură că va fi un bun român.

* * *

După aceasta preşedintele Camerei citeşte o declaraţie în care corpurile legislative în numele poporului român, asigură de devotament şi credinţă.

Lumea trece apoi la Mitropolie, unde se oficiază un Te-Deum.

Telegrame de condoleanţe

Bucureşti.—Primele telegrame de condoleanţe pe care le-au primit regina Elisabeta şi regele Ferdinand ati fost din partea împăratului Frantz Iosef şi Wilhelm.

Telegrama d-lui Venizelos către d. Take Ionescu

Bucureşti.—D. Take Ionescu a primit din partea d-lui Venizelos telegrama următoare:

Take Ionescu BUCUREŞTI

— *„Am aflat cu cea mai vie durere vestea morţei neaşteptate a M. S. Regelui Carol. Noi perdem în persoana sa un conducător luminat şi un amic sincer, care a adus cauzei păcei, serviciile cele mai preţioase. Vin scumpul meu amic să-ţi exprim aci simţimintele mele de adîncă durere, pentru pierderea care a suferit-o Romînia prin moartea prea iubitului şi gloriosului ei rege.*

(s). VENIZELOS.

Mîne va apărea în *Monitorul Oficial* textul demisiei guvernului.

El va fi reconstituit întocmai cum este şi astăzi.

Presa ungară şi moartea regelui Carol

Buda-Pesta 10 | 10.—Presa ungară întreagă îşi exprimă doliul adînc pentru moartea regelui Carol.

„Lloyd“ scrie: Mîngăierea noastră cea mai mare este că opera regelui Carol I va supravieţui. Directiva politicei pe care a stabilit-o, în înţelegere cu cei mai destoinici bărbaţi de stat romîni, va fi menţinută, de oarece această politică a înălţat autoritatea Romîniei, dîndu-i o mare situaţie în Balcani şi asigurîndu-i un teritoriu.

Epitropia Generală a Casei spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon din Iaşi

Face cunoscut că în localul Colegiului Medical din spitalul Central Iaşi se vor ţinea concursuri pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari, medici de consultaţii gratuite şi medici primari, aşa după cum sunt notate mai jos şi la datele respective:

In ziua de 10 Octombrie 1914, se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de medicină internă pentru următoarele locuri:

1 loc la spitalul din Tg. Neamţ.
1 loc la spitalul din Botoşani.
1 loc la spitalul din Galaţi.
1 loc la spitalul din Bîrlad şi „Elena Beldiman“ Bîrlad.

In ziua de 13 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici secundari în specialitatea de chirurgie pentru următoarele locuri:

1 loc la Secţia Ophtalmologică din Spitalul Central Iaşi.
1 loc la spitalul „Bîrlad şi Elena Beldiman“ Bîrlad.

In ziua de 10 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de medici primari de la Spitalele mixte:

1 loc la Spitalul din Hîrlău.
1 „ „ „ „ Tg. Neamţ.
1 loc la Spitalul din Băcesti.

In ziua de 13 Octombrie 1914 se va ţine concurs pentru ocuparea definitivă a postului de Medic Primar în specialitatea de chirurgie.

1 loc la spitalul «Bîrlad şi Elean Beldiman» din Bîrlad.

In ziua de 15 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici Primari în specialitatea de boli contagioase şi anume:

1 loc la spitălul Bîrlad şi Elena Beldiman din Bîrlad la cousultaţiile gratuite şi însercinat şi cu serviciul căutărei bolnavilor pavilionul bolelor contagioase.

1 loc la spitalul Bîrlad de şef al laboratorului de radiologie, radiografie, bacteriologie şi analize de urine.

In ziua de 17 Octombrie 1914 se va ţinea concurs pentru ocuparea definitivă a postului de Medic Primar în specialitatea de medicină internă.

1 loc la Ospiciul de Infirmi de la Ospiciul Galata şi Azilul Balş Iaşi.

D-nii Medici care doresc a concura pentru aceste posturi sunt invitaţi a se adresa Epitropiei Generale a Casei Sf. Spiridon din Iaşi, cu cel puţin zece zile libere înainte de ţinerea concursului, cu cereri inscrise, care vor fi însoţite de titlurile şi actele ce posedă precum şi lucrările ştiinţifice tipărite ce au făcut pînă acum conform prevederilor regulamentului de concursuri din 23 Ianuarie 1912 publicat în Monitorul Oficial No. 236 din 27 Ianuarie 1912.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

De închiriat două camere numai pentru birou în str. Căpitan Păun 8.

De închiriet *dela 26 Oct. a. c. o prăvălie cu 3 camere, un subsol şi beciu. în strada I. C. Brătianu No. 125 colţ cu stradela Şcoalei de Arte. A se adresa la d. A. Kasner.*

Războiul European

Mari lupte pe frontul ruso-german. Cucerirea Anversului mare fapt de război de asediu. Ruşii se retrag de la Prszemischyl.

In ajunul căderei Anversului

— Telegramă întîrziată —

Berlin.—Trupele germane bombardează linia de forturi internă a oraşului, a cărui soartă va fi curînd decisă. Regele se zice uşor rănit, împreună cu regina au fugit. Guvernul s'a refugiat la Ostenda. Cu toate aceste se continuă această luptă zadarnică, sub motivul că populaţia ar cere apărarea pînă la extrem. Cu acest pretext se încearcă de a se descarca asupra poporului răspunderea pentru tot dezastrul pricinuit de această rezistenţă zadarnică.

Ziare din Anvers dovedesc cum că pînă la 5 Octombrie populaţia belgiană a fost lăsată în totală neştire a stirilor. Bombardarea a început la miezul nopţei. Prima bombă germană a căzut în Selda, a doua în strada Naţională, a treia la gara principală; focul a durat toată noaptea. Qudeneove e în flacări.

Unul din marile rezervoare de gaz a fost incendiat. Un Zeppelin a bombardat tancurile de petrol din Hoboken, unul a fost incendiat de obuze. Apoi s'a dat drumul ca să se scurgă petrolul de la celelalte. Gara de sud arde. Dimineaţa s'a auzit o explozie grozavă, probabil că a exploadat o magazie cu praf de puşcă. O mare parte a populaţiei a petrecut noaptea în pivniţi şi bolţii. Comandantul a anunţat că cine vrea să-şi scape viaţa să se refugieze în partea nordvestică. Drumurile spre Olanda par negre din cauza mulţimii, gările sunt luate cu asalt. Pînă acum s'ar fi refugiat din partea nordvestică a Belgiei 500.000 oameni. Cu toate acestea consiliul comunal a hotărît ca rezistenţa să continue pînă la extrem, aminteşte însă populaţiei că este datoare să se supue învingătorului.

Un ziar norvegian caracterizează căderea Anversului ca decisif pentru situaţia în Franţa de nord. Germanii au la Anvers peste 200,000 de soldaţi şi un mare număr de tunuri. Dacă aceştia au devenit liberi, vine rîndul defensivei franceze din Meuse. Aliaţii vor primi de sigur acolo întăriri de trupe indiene, aceştia însă sunt puţini la număr. Afară de aceasta armata aliaţilor în Franţa începe să devie prea pestriţă, se compune din francezi, englezi, belgieni, hinduzi, negri şi în curînd canadieni, şi aceasta însemnează o slăbire faţă ce armata germană omogenă şi puternic consolidată.

Pe frontul franco-german

Bombardarea oraşului Reims

Paris 9 | 10.—Comunicatul oficial din 9 | 10 zice:

Nimic nou de semnalat afară de o acţiune foarte vie în regiunea Roye unde ultimele două zile am făcut 1600 soldaţi germani prizonieri.

*

Petrograd 10 | 10.—Comunicatul francez zice:

500,000 belgieni fugari au sosit în Olanda. Germanii au reînceput bombardarea oraşului Reims, sperînd că vor putea nemeri pe preşedintele Poincaré cînd trecea cu suita sa în împrejurimile oraşului.

Scufundarea a două torpiloare franceze

Petrograd 10 | 10.—In raza din Toulon, două torpiloare s'au ciocnit şi s'au scufundat.

Echipagiile au fost salvate.

Succes austro-german

Bucureşti. — Ştiri din izvor german vestesc că în marea luptă decizivă ce se dă lîngă Cracovia lupta se prezintă tot mai mult în spre o victorie definitivă contra ruşilor.

In jurul căderei Anversului

— Cel mai mare fapt de război —

Londra.—10 | 10—„Daily News“ povesteşte despre luptele de pe malurile rîului Escaut, lucruri grozave.

In timp de trei zile şi trei nopţi—zice corespondentul ziarului—am auzit tunurile. Belgienii au făcut sforţări supraomeneşti. Pe malul Termonde şi Netteren, tunurile mari ale belgienilor au distrus podul şi pontoanele construite de germani pe fluviul Escaut. Mai multe companii germane care trecuseră fluviul au trebuit să fugă.

Dar după amează, de odată tunurile germane au răspuns cu mare preziune, nimicind poziţiunile unde belgienii erau adăpostiţi.

*

Cercurile competente spun că cucerirea Anversului, a doua fortăreaţă din lume, din care toate lucrările erau moderne, e unul din faptele cele mai mari din toate timpurile, în războiul de asediu. (Agenţia Reuter).

Austriacii resping pe ruşi pretutindeni

— Ruşii se retrag de la Przemysl —

Viena 10 | 10.—Comunicatul oficial zice:

Ieri duşmanul a încercat încă un asalt în contra frontului de est al fortăreţei Przemysl, dar a fost respins de garnizoană, cu mari pierderi pentru ruşi.

Mişcarea de retragere a ruşilor în faţa fortăreţei a devenit generală. Ei au trebuit să evacueze frontul occidental unde cavaleria noastră a şi înaintat.

Duşmanul, zăpăcit de repeziciunea operaţiunelor noastre din Polonia rusească şi Galiţia, a încercat să acopere atacul său în contra fortăreţei, mutînd părţi din forţele sale spre partea de vest, dar nicăeri nu a putut să reziste armatelor noastre.

Cinci sau şase divizii de infanterie rusă cari au luat poziţiuni de luptă lîngă Laucut, au fost respinse şi retragerea lor a luat caracterul unei fuge spre rîul San. De asemenea o divizie de cazaci şi o brigadă de infanterie, care ocupau o poziţie întărită la est de Dinok, au fost respinse după o scurtă opunere.

Pretutindeni trupele noastre urmăresc duşmanul de aproape. De asemenea Ungaria va fi în curînd complect curăţită de detaşamentele duşmane cari mai sunt în comitatele Maramureş şi Bistriţa-Năsăud.

(ss.) **General HOEFER**

Anversul este cu totul în mînele germanilor

Petrograd 10 | 10.—Anversul a căzut.

Trupele germane au ocupat oraşul care a fost aproape distrus de artileria de calibru mare a germanilor.

*

Berlin 9 | 10.—Azi dimineaţă la ora 11, marele stat major comunică:

Fortăreaţa Anvers în intregime, inclusiv toate forturile sunt in mânile germanilor.

Războiul Franco-German

— Comunicat francez —

Petrograd.—Comunicatul francez din 22 Septembrie, zice: „—Acţiunea a mai continuat într'un mod satisfăcător pentru noi pe întregul front, unde lupta s'a menţinut cu toate atacurile violente ale inamicului pe mai multe puncte. Spre nord în ţinutul dintre Lubaro, lîngă Habsbrough, luptele de cavalerie au fost cam confuze din cauza terenului. La sud de Oise am dobîndit foloase reale în mai multe locuri. In regiunea de la S. Michel am progresat bine.

Statele-Unite întră in acţiune?

— Plecarea flotei din Pacific —

Viena 9 | 10.—Din New-York se telegrafiază la Stokolm că aproape întreaga flotă din oceanul Pacific a Statelor-Unite a plecat spre insulele Filipine.

Un schimb viu de depeşi ar avea loc între cabinetele din Waschington, Londra şi Tokio, de cînd cu ocupaţiunea insulelor Marshall de către japonezi.

Pe frontul ruso-german

— Germanii se apropie de Vistula —

Petrograd 10/10.—Statul major general comunică, cu data de 9/10:

Luptele de pe frontul din Prusia orie[illegible] mai continuă cu aceiaşi înverşunare.

Trupele germane au părăsit Lyck [illegible] durile în aer, in câteva locuri.

Intre Ivangerod şi Sandomir lupt[illegible] începute cu duşmanul care se apro[illegible]

Ediţia I-a

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2290.—Marţi 30 Sept. 1914

IAŞUL ŞI NOUL REGE

Telegramele Prefecturei de judeţ

Indată după primirea ştirei că regele Ferdinand a depus jurămîntul, s'a expediat din partea prefecturei de judeţ telegrama următoare:

M S. REGELE

Bucureşti

In numele intregei populaţiuni a acestui judeţ, depun cu cel mai profund respect la picioarele Tronului Majestăţei Voastre expresiunea celor mai vii păreri de rău pricinuite prin trecerea din vieaţă a Intemeietorului Dinastiei Romîne, care călăuzit de cel mai sfînt patriotism a muncit jumătate de veac pentru fericirea Ţărei Romîneşti.

Conducînd oştirea romînă la isbîndă, a dat ţerei neatîrnarea. A făurit apoi Regatul pe care s'a strădănuit să-l ridice tot mai mult şi să-l facă din ce în ce mai respectat în rîndurile celorlalte state. In timpul din urmă a lărgit hotarele ţărei. Istoria romînă va fi pururea recunoscătoare Marelui şi Inţeleptului Rege Carol I.

Impăratul Frantz-Ioseph cătră Regina Elisabeta

Bucureşti.—Iată textul telegramei adresată de impăratul Frantz-Ioseph Reginei Elisabeta, cu prilejul morţei regelui Carol:

„Ştirea morţei regelui Carol, soţul tău iubit, m'a mişcat adînc. Plîng din toată inima pierderea acestui scump amic, care îmi era atît de aproape, şi iau parte din tot sufletul la durerea ta, a cărei imensitate o înţeleg.

Dumnezeu să te păzească şi să te întărească în aceste grele ceasuri.

Turcia şi moartea regelui Carol

Constantinopol.—Ziarele publică lungi necroloage despre moartea regelui Carol. Prudenţa şi energia iată caracteristica Regelui, care a făcut enorm bine Romîniei, făurind mărirea ei materială şi morală. Ceia ce a fost Victor Emanuel pentru Italia şi Wilhelm I pentru Germania a fost şi Carol I pentru Romînia.

Presa îşi exprimă convingerea că noul rege va urma tradiţia politică a defunctului, ca Romînia să trăiască în pace şi armonie cu Turcia.

Vestea morţei regelui Carol la Berlin

Berlin.—In toiul entuziasmului stărnit prin cucerirea Anversului, ziarele au apărut în ediţii speciale vestind moartea regelui Carol al României. Impresia produsă a fost extra-ordinară cu atât mai mult cu cît aci se urmăreşte cu mult interes tot ce se rapoarta la România.

Imediat fu arborat tricolorul naţional de-asupra ambasadei romîne- şi secretarul de stat d. Delbruech, reprezentantul cancelarului, a făcut o lungă vizită ministrului plenipotenţiar romîn, d. Beldiman.

De aseminea a sosit la ambasada română şi d. Zimmerman, secretar de stat. Ambasadorii tuturor statelor acreditate au făcut vizite a-lui Beldiman, exprimând condoleanţe. Un registru a fost deschis la ambasadă în care au semnat cele mai mari personalităţi din Berlin.

Cu ocazia morţei regelui Carol, *Norddeutsche Allgemeine Zeitung*, oficiosul guvernului, publică un lung şi mişcător necrolog despre moartea fundatorului Romîniei.

Intre altele marele ziar german spune:

„O veste tristă ne vine din Bucureşti. Regele Carol, Suveranul înţelept al Romîniei, bătrînul conducător al unui popor în cea mai mare înflorire s'a stins de veci. Cu o adîncă destoinicie şi fără zguduire, el a condus pururea, în pace ca şi în rezboiu, în chip sigur destinele ţărei sale. Tot ce un popor poate cîştiga, a fost cîştigat în scurt timp de poporul romîn sub conducerea regelui Carol.

De cînd cu izbucnirea rezboiului balcanic, toate privirele acestui rege înţelept, care întrevăzuse ultimele frămîntări, au trecut dincolo de gravele clipe de faţă pentru a privi şi asigura ziua de mîine.

In momentele atît de grave în care noul rege suie pe tronul Romîniei, noi, care am simţit pururea tot ce simte romînismul, dorim ca urmaşul să urmeze linia de glorie a ilustrului său predecesoriu".

Polonezii în armata rusă

Berlin.—Din Lublin vine ştirea că ziarele ruseşti din Polonia rusească se plîng în potriva soldaţilor polonezi. Ele afirmă că în nltimele lupte, soldaţii polonezi au uitat datoria lor pentru „patria rusească" şi refuză a trage asupra austriacilor. Comandamentul rusesc a ordonat ca soldaţii polonezi să fie cu deosebire supraveghiaţi.

Intre Turcia şi Rusia

Constantinopol.—Relaţiunile oficiale între reprezentantul Rusiei şi Poarţă devin din ce în ce mai rele. Un nou incident s'a petrecut zilele aceste. D. de Giers, ministrul Rusiei, a cerut a nu se permite reprezentarea unei piese, în care se jignia Rusia. Autorităţile turceşti au refuzat aceasta.

Odesa.—Ziarele ruseşti publică un comunicat, în care arată că e probabil ca flota turcească să fie zărită în Marea Neagră. Comunicatul mai cere populaţiunei să fie liniştită, ştiut fiind superioritatea flotei ruseşti.

D-nii dr. Istrati şi Diamandi la Roma

Viena. Zlarul „Neue Freie Presse" crede a şti din Roma, că atît regele Emanuel, cît şi d. San-Giulani au refuzat să primească pe d-nii dr. Istrati şi Diamandi.

E probabil că e numai o ştire tendenţioasă. (N. R.)

Entuziasm la Berlin

Berlin. — Ştiri despre căderea Anversului a fost cunoscută aci Vineri seara. Sîmbătă dimineaţă capitala prezentă aspectul zilelor mari. Oraşul ie pavoazat iar mulţimea manifestă pe stradă.

Noul şef al statului-major rus

Petrograd.—Generalul Suchorlimoff, ministru de războiu, a fost numit şef al marelui stat-major. Generalul Suchorlimoff are reputaţie de general capabil.—Pînă una alta însă s'a distins în 1904, ca guvernator al Kievului, să înăbuşe în sînge şi cu o mare cruzime mişcarea de eliberare.

Grecia şi moartea regelui Carol

-- Rădicarea şedinţei Camerei --

Atena.—In şedinţa Camerei de astăzi, d. prim-ministru Venizelos a pronunţat următoarele cuvinte:

— Cu cea mai mare părere de rău comunic Camerei încetarea din viaţă a regelui Carol I al României. N'a murit numai Suveranul unei ţări amice ci deplîngem moartea unui Mare Rege.

In adevăr Carol I, care acuma aproape 50 ani s'a suit pe tronul unei ţări cu un viitor internaţional nesigur, a ridicat România la rangul important pe care îl are astăzi în concertul internaţional.

El este acela care a făurit Ţara, care a rîdicat-o în timp de pace şi i-a dat strălucirea în lupte şi strălucirea tratatului de Bucureşti.

Sunt sigur că Grecia întreagă este profund atinsă de doliul ce atinge pe romîni, căci ori ce durere a romînilor este şi durerea noastră.

Să ne înclinăm înaintea remăşiţilor aceluia care a fost un mare rege în timp de pace şi de răsboiu şi în semn de doliu propun rîdicarea şedinţei".

Ruşii respinşi în Galiţia

Berlin.—După ce au bătut pe ruşi la Tuklav, Rosno şi Resraut, trupele austriace din Galiţia au înaintat pînă la 20 kilometri de Przemysl. In aceste condiţiuni, armata asediatoare nu va putea continua asediul cetăţei, ci va trebui s'o despresoare. Dar şi acest lucru ruşii îl vor face cu mare greutate, întru cît aripa vestică al acestei armate este ameninţată a fi luată între două focuri.

Ruşii părăsesc Polonia rusească

Berlin.—Armata generalului Hindenburg înaintează victorios, Ea a ajuns până aproape de Ivangorod, Pe de altă parte armata germană, unită cu cea austriacă ocupă ambele maluri ale Vistulei. Ruşii s'au retraş dincolo de Vistula, evitind astfel lupta decisivă şi părăsind astfel Polonia rusească. Retragerea aceasta intăreşte foarte mult acţiunea forţelor austriace ale căror flanc sting capata astfel o deplină libertate de acţiune.

Programul solemnităţei de astăzi

Bucureşti.—O comisiune compusă din d-nii Trăsnea-Grecianu, C. Dimitriu, general Iliescu, Anghel Soligny, C. Corbescu, Al. Cottescu şi arhitect Antonescu, au elaborat programul solemnităţei de astăzi, pentru aducerea în Capitală a corpului regelui Carol.

Nu se vor face invitaţii speciale. Programul a fost afişat şi distribuit în public.

Descrierea cucerirei Anversului

— Comunicat oficial german —

Berlin 28 Septembrie.—Marele cartier general comunică, ieri ora 10 seara.

După un asediu de 12 zile numai Anversul cu toate forturile lui se află în mîinele noastre.

Asediul a început la 28 Septembrie st. n.

Primul proiectil a fost asvîrlit asupra forturilor de prima linie în ziua de 1 Octombrie st. n. La 6 și 7 Octombrie st. n. Sectorul inundat, lat de 400 metri, a fost trecut de infanterie și apoi de artileria noastră.

In ziua de 7 Octombrie, conform dispoziţiilor convenţiei de la Haga, am făcut cunoscută bombardarea oraşului, întru cît comandantul garnizoanei a luat asupra-și respunderea.

In noaptea de 7 spre 8 Octombrie, la miezul nopţei, am început bombardarea liniei interne. In ziua de 9 Octombrie două forturi din aceasta linie au căzut în mîinile noastre. In aceiaşi zi, la ora 10 dimineaţa, oraşul a putut fi luat în posesiune de noi, fără nici o împotrivire.

Garnizoana, unde se aflau și foarte multe trupe engleze, a fugit în mare dezordine. O brigadă engleză sosisă de curînd pentru a susţine lupta în potriva noastră.

Fuga garnizoanei a fost făcută într'o mare dezordine—dovadă că predarea oraşului n'a putut fi negociată cu un militar ci cu primarul oraşului.

Numărul prizonierilor n'a putut fi încă stabilit. Soldaţii belgieni și englezi, care s'au refugiat în Olanda vor fi reţinuţi aci. A fost capturat un enorm număr de muniţii și accesori de rezboiu.

Ast-fel a fost cucerită această ultimă cetate belgiană, considerată pînă acum ca inespugnabilă.

Drept răsplată pentru actul de vitejie făcut, împaratul Germaniei a decorat armata asediatorie, condusă de generalul von Bessler, cu ordinul pentru merit.

Ordinul de zi al Regelui Ferdinand către armată

Bucureşti. — Iată textul înaltului ordin de zi, pe care regele Ferdinand l'a adresat armatei.

Ostaşi,

După o muncă fără de preget de jumătate de veac, încărcat de ani și mărire, iubitul nostru rege și-a închis pentru veci ochiul, care v'a privit necontenit cu dragoste fără margini.

Inima lui părintească v'a însoţit zi și noapte. El v'a dus la glorie și cinste. Cu laurii culeşi pe cîmpul de luptă a încoronat fruntea lui și fruntea voastră.

Ostaşi,

Cu inima îndurerată dar plină de nădejde iau asupra-mi greaua sarcină ce mă aşteaptă, cu credinţă că veţi urma tot înainte pe calea croită de întâiul nostru rege și căpitan, cerîndu-vă precum a cerut și el să vă încredeţi sufletele ţărei și tronului.

FERDINAND.

Ediţia II-a

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 BANI

ABONAMENTE
Un an . . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

ANUNTURI
Un rând pag. III, 70 b.
» » » IV, 4 »

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI - No. 2290. — Marţi 30 Sept. 1914

Trăiască Regele Ferdinand I

Salutăm cu această urare romînească *pe bunul Romîn* în care de azi înainte încep a se întrupa aspiraţiunile unui neam întreg.

Ieri Regele Ferdinand I a depus jurămîntul cerut de Constituţiunea noastră înaintea aleşilor ţării, şi din acea clipă S'a îmbrăcat cu răspunderea pentru destinele ei. Este drept, şi de altfel toată suflarea romînească o recunoaşte, că Domnia Lui începe în momente grele şi că Va avea de luptat atît pe adevăratul cîmp de luptă, în fruntea oştirilor Lui, cît şi pentru a se arăta Demnul urmaş al celui mai mare Rege cu care Providenţa ne-a norocit timp de peste patruzeci şi opt de ani. Şi a fost mare Regele Carol I nu numai pentru ţărişoara lui, dar mare şi printre ceilalţi Regi şi Impăraţi ale altor ţări.

Regele nostru Ferdinand, care a luat în mîna Sa sceptrul, este tînăr şi are avantajul cu care întrece pe Regalul său Unchiu, de a fi cunoscut în toate păturile societăţei noastre, de la Vlădică pînă la opincă.

Dînsul S'a însuşit din obiceiurile Ţărei noastre atît ca să poată zice că după cum a fost aşa va fi şi de aici înainte: *Un Bun Romîn.*

Romînii la rîndul lor vor şti să se strîngă cu drag împrejurul Tronului Său şi pe această legătură de simpatie, legătura solidară şi indisolubilă se va pune temelia *Romîniei de mîine, Romîniei mari.*

Ţara întreagă, care prin reprezentanţii ei a încredinţat pe Regele Ferdinand I despre devotamentul ei, va şti ca prin oamenii săi mari să aducă la picioarele Tronului expresia sentimentelor şi aspiraţiunilor ei.

Ţara întreagă are credinţa că Regele Ferdinand I va asculta glasul sfetnicilor săi, care sunt şi ai ţării şi fără consideraţiune de persoane sau de partid va şti să se ridice mai presus şi să pună pe Fruntea Sa pe lîngă Coroana ce-i hărăzeşte Ţara şi pe Aceia cîştigată prin victorie.

Timpurile sunt de aşa fel că privirea Sa ca şi a noastră a tuturor trece peste graniţele Ţării. Acum mai mult cîntăresc aspiraţiunile neamului ca orice şi spre realizarea lor se îndreaptă Romînimea din toate colţurile lumii.

In mijlocul acestei Romînimi stă mîndru Regatul nostru, condus de mîna puternică şi voinţa neînduplecată a mîndrului nostru Rege, Ferdinand I.

Un Regat ca al nostru, în continuă stare de prefacere, are multe nevoi.

Dintre toate însă aceia de care suntem însetaţi, dela mic la mare, este Dreptatea. Şi cum *„justiţia est fundamentum Regnorum“* ne îndreptăţim a crede că această maximă va fi conducătoarea Domniei ce începe acum.

Capul Dinastiei, care de la Regele Carol a început a deveni Romînească, iar de acum va fi o Dinastie Bună Romînească, va şti atunci cînd grijile pentru viitorul Ţării vor fi luat sfîrşit, să-şi îndrepte privirile către nouile nevoi, nevoi inerente unui stat în transformare şi pentru îndreptarea lor, pentru buna lor aşezare va lupta cu dragoste şi Dreptate.

Mărite Rege, terminăm felicitarea noastră cu o urare latină:

«Sis felicior Augusto, melior Trajano», iar în traducere liberă Romînească să ajungi a fi: **«Regele Romînilor»**.

V. I. Radu

Căderea Anversului

— Importanţa strategică —

Un cunoscător al chestiilor militare ne trimite următoarele cu privire la căderea celebrei fortăreţe:

Incontestabil că cucerirea Anversului de către Germani prezintă o mare importanţă politică şi militară. In 12 zile a fost cucerită o cetate care părea imposibilă de luat şi considerată ca cea mai puternică cetate a lumei. Căderea acestei cetăţi dovedeste că pentru technica germană de asediere, pentru violenţa mortierelor germane nu există ceva imposibil de luat.

Pentru prima oară în istoria lumei a fost atacată o localitate modern armată pe o atît de mare întindere. Forturile externe se întindeau pe o linie de mai mult de o sută de kilometri, erau construite în modul cel mai modern, cu tunuri blindate armate din cele mai noi şi întărite şi prin posibilitatea inundărei terenurilor din faţa lor.

Germanii au renunţat cu totul la o asediare, după cum era pînă acum obiceiul. Ei au întreprins un violent atac numai contra unei părţi a întăririlor, neluînd de loc în seamă că în felul acesta era posibilă o comunicaţie a cetăţei asediate cu lumea cealaltă. Numai tunurile superioare germane, care distrug ori ce acoperiri, care spulberă ori şi ce clădire au dat posibilitatea unui asemenea atac violent.

Căderea Anversului dovedeşte că învingerea rezistentei unui sector mare chiar al celei mai tari cetăţi, e suficient, a face imposibilă, prin focul ucigător al tunurilor germane, rezistenţa celorlalte forturi.

Nu se poate contesta, acum, după cucerirea acestei cetăţi importanţa, din punct de vedere militar, că o nouă armată germană cu mortierele ei, cărora nimic nu le rezistă, devine liberă pentru a putea opera în partea de vest.

Căderea Anversului însemnează un mare pas înainte pentru lupta decisivă ce se apropie pe teritoriul francez. In acelaş timp germanii se apropie de englezi prin posibilitatea ocupării coastei belgiene.

Anversul era ultima apărare belgiană. Afară de o mică faşie de pe coastă, trupele germane au pus stăpînire pe întreaga Belgie. Presa germană consideră căderea Anversului nu numai ca o înfrîngere a belgienilor ci şi a englezilor. Ziarele germane relevă că acum cîte-va septămîni regele George a declarat unei comisiuni belgiene care venise la Londra, că foarte curînd Belgia va fi liberată de duşmani. In aceste 5 septămîni Anglia n'a trimis mai mult de cît o singură brigada.

Mici Polemici

De ce atita concurenţă la cumpărarea de acţiuni ale ziarelor?

...Pentru că s'a vorbit de o intrare în... acţiune.

*

Dacă vin să lupte în Europa negrii africani şi brunii indiani ştiţi ce o să li se pară?

— Că nu e destul... foc în Europa!

*

E vorba că Germanii vor fi curînd ameninţaţi de foamete.

Şi doară ei s'ar mulţumi cu mîncarea cea mai ieftenă, bună oară, pîne cu... ruşi.

*

A propos de foamete.

O gazetă engleză scrie că fiarele din grădina zoologică a Berlinului flămînzesc grozav.

Noi credem că ziarele sufăr acum în multe capitale mari europene de concurenţa straşnică a oamenilor.

*

Zăpezile timpurii sunt bine venite în Europa. Să mai acopere... roşul de sînge.

*

Cum se vînd gazetele unor consorţii străine?

Foarte simplu: acestea din urmă cumpără marfa, maşinele, hîrtia, redactorii şi — mai ales — caracterele.

*

Cetim într'un ziar: «Presa în chestiune fiind cu musca pe căciulă...»

A nu se ceti cu... muscalul pe căciulă.

*

Regretatul Beldiman cetind polemica d-lui Mille cu fiica d-sale «cetăţeană germană, soţie germana“ etc. ar fi exclamat:

„Să te fereşti C. Mille, de ginere străin..»

Ştiri din străinătate

Vieaţa la Liège.— Pe ziua de azi găsim amănunte despre vieaţa din Liège, în urma ocupaţiunei germane. Belgienii au început a se deprinde cu regimul dictat lor. Viaţa se scurge în mod normal. Autorităţile germane înlesnesc pe cît posibil transacţiunile. Şcoalele încep a se redeschide şi cursurile se ţin de către institutorii belgieni, după programa obicinuită. Cultura germană începe a se răspîndi prin răspîndirea ziarelor germane. Un librar berlinez s'a şi grăbit să instaleze o librărie, în care se desface mai ales romane de sensaţie, în fascicule. Cu o singură dispositie nu se pot deprinde belgienii: aceia de a nu eşi în stradă, de a nu sta la cafenea după ora 8 seara. Acei cari sub nici un chip nu s'au putut deprinde cu această restricţiune au părăsit Liègiul, stabilindu-se la Manstrich, în Olanda. Aci lumea se distrează în chip original, toată lumea citeşte romanul în fascicule, intitulat *Jules Verbeeke*, adecă Scherlokul-Holmeo Olandez. Verbeeke a şi vizitat cîmpul de războiu, a întrecut în fineţe pe generali şi îşi continuă isprăvile în chipul cel mai senzaţional posibil.

*

De la o urechie la cealaltă.—Aici anecdotele nu ne lipsesc. Astfel se povesteşte următoarea anecdotă, care se dă drept fapt real. Contele Caroly întorcîndu-se la Budapesta, zări pe credinciosul său servitor care se 'ntorcea de pe cîmpul de răsboiu, unde s'a distins cu deosebire. —„Bravo băete, zice contele, cîte coroane să-ţi dau pentru frumoasa ta purtare? „Să-mi dai atîtea coroane — zice servitorul—cîte pot încăpea în distanţa de la o urechie la cealaltă. Contele rîzînd vru să măsoare distanţa, dar zări îndată că servitorul său are numai o singură urechie. „Unde e cealaltă, întrebă el.

„—Am lasat-o la Şabaţ“, respunse rîzînd servitorul.

Către M. S. Regina Elisabeta

Din partea Prefectului de judeţ s'a expediat eri către M. S. Regina Elisabeta, telegrama următoare:

M. S. Reginei Elisabeta

BUCUREŞTI

— „Cetăţenii acestui judeţ au fost adînc îndureraţi la vestea încetărei din viaţă a M. S. Regelui Carol I făuritorul Regatului romîn. In numele acestor cetăţeni rog cu cel mai profund respect pe M. Voastră să primească expresiunea celor mai vii păreri de rău. Să dea Dumnezeu ca împărtăşirea imensei dureri de către întreaga suflare romînească, precum şi asigurarea în veci recunoscătoare a binefacerei Domniei M. S. Regelui Carol I să fie o mîngîiere la durerea ce a lovit pe Maiestatea Voastră“.

— —

▪ Direcţiunea liceului internat a trimis următoarele două telegrame, cu prilejul morţei regelui Carol:

Majestăţei Sale Reginei Elisabeta
Sinaia

„Corpul didactic al liceului internat din Iaşi, adînc mîhnit de perderea Marelui Suveran, Ilustrul Vostru Soţ, depunînd la picioarele Voastre sentimentele lor de deosebită veneraţie, roagă pe bunul D-zeu să vă uşureze durerea şi jalea mare ce V'a cuprins şi la care lea parte întreaga suflare Romînească“.

Corpul didactic al Liceului Internat Iaşi

*

Majestăţei Sale Regelui Ferdinand
Bucureşti

«Corpul didactic al liceului internat din Iaşi îndurerat alăturea cu toată suflarea romînească pentru perderea Marelui Suveran, ilustrul Vostru unchiu, vă exprimă sentimentele sale de regrete.

„El găseşte mîngăerea în înălţarea la Tron a generalisimului armatei romîne care întrupează idealul aspiraţiunilor neamului şi-i urează domnie lungă şi glorioasă».

Corpul didactic Iaşi

Străinătatea şi moartea regelui Carol

Ştirea la Constantinopole

Constantinopole. — 11 | 10 — Ministrul Romîniei d. Nanu a făcut o vizită, azi dimineaţă, marelui vizir şi ia anunţat oficial moartea regelui Carol. Ambasadorul Austro-Ungariei, marchizul Pallavicini a fost cel dintîi la legaţiunea romînă spre a prezenta condoleanţe.

D. Pallavicini a trimis deasemenea o telegramă de condoleanţe reginei Elisabeta. Ambasadorul germaniei d. de Wangonheim a adresat din Terapia ministrului Romîniei o telegramă de condoleanţe foarte călduroasă relevînd în special că împăratul Wilhelm pierduse pe cel mai bun prieten.

Comentariile presei italiene

Roma 10 | 10. — Moartea regelui Carol a produs o impresiune de adîncă părere de rău. Ziarele din Roma publică articole necrologice şi portretele regilor Carol şi Ferdinand.

Ele relevă nobila viaţă a suveranului consacrată binelui Romîniei. Comentariile lor sunt înspirate călduros pentru Romînia «Giornale d'Italia» zice: «Regele Carol moare întocmai ca papa Piu X, victimă a conflagraţiei europene. Inima bătrînului şi înţeleptului rege s'a frînt.

„Tribuna“ aminteşte opera regelui Carol căruia ţara îi datoreşte organizarea unei armate admirabile; acel ziar trimite succesorului său, urările sincere ale Romei mume pentru binele poporului romîn.

«Neta» exprimă simpatia italienilor pentru Romînia, deplîngînd pe regele Carol care i-a făurit independenţa şi prosperitatea.

«Papolo romano» zice că moartea regelui Carol a impresionat dureros Italia, date fiind legăturile de simpatie şi de afinitate de rasă precum şi din înalta consideraţiune de care regele Carol se bucură pe lîngă sferele diriguitoare italiene.

Comentariile presei austro-ungare

Viena. 11 | 10—«Fremden Blatt» salută pe noul rege care se bucură de simpatiile generale în străinătate; de asemenea şi mai ales în Austro-Ungaria unde aceste sentimente au găsit expresiunea evidentă cu prilejul vizitei principilor moştenitori, acum un an. Ca inspector general al armatei, regele Ferdinand a făcut mult pentru propăşirea armatei Romîne şi tot astfel în domeniile diplomaţiei şi administraţiei a dat dovezi de înaltele sale calităţi diplomatice şi în cari defunctul rege avea cea mai deplină încredere.

Regina Maria s'a distins ca şi mătuşa sa în domeniul umanitar; meritele pe care regina Maria şi le-a dobîndit acum un an, în cursul epidemiei de holeră, au fost recunoscute de împăratul Francisc Iosef care i-a conferit ordinul „Elisabeta“.

Celelalte ziare dau rezumate biografice cu privire la defunctul suveran, precum şi numeroase epizoade intime, dovedind eminentele calităţi de suflet şi cugetare ale regelui, şi reliefînd mai ales frumoasa viaţă conjugală a regelui Carol şi a reginei Elisabeta care atît ca prietenă a defunctei noastre împărătese cît şi ca poetă se bucură de simpatii deosebite în Austro-Ungaria.

Mai multe ziare consacră regelui defunct foiletoane şi în special „Volkszeitung“ „Deutsches Volksblatte“ „Extrablatt“ cari publică în acelaş timp portretul regelui. „Extrablatt“ a publicat portretele nouilor suverani.

*

Viena. — Ziarele de dimineaţă publică articole necrologice călduroase despre regele Carol.

„Fremdenblatt“ scrie că regele a fost unul din suveranii cei mai de seamă din Europa; ceea ce regele defunct a făcut pentru Romînia în domnia sa de 48 de ani este demn de admiraţiune. El lasă Romîniei facultatea de a se bucura de o mare autoritate în lume şi în special în Balcani unde Romînia a aruncat chiar acum în urmă autoritatea ei în balanţă, în favoarea ordinei şi a păcei. Iată rezultatul muncei regelui Carol. Pretutindeni se recunosc strălucitele calităţi de cugetare şi minte ale defunctului, bunătatea sa, activitatea sa neobosită şi adîncile lui cunoştinţe.

Nu s'ar putea însă desăvîrşi portretul suveranului defunct al Romîniei, fără a se aminti de regina Elisabeta, model de soţie şi de mumă, poeta mult apreciată, Carmen Sylva.

Impreună cu regina poetă, plînge poporul romînesc, casa regală, întreaga Europă şi în special Austro-Ungaria care perde în defunctul rege un prieten sincer. Regele Carol a închis ochii cu conştiinţă de a fi dat operei sale o bază căreia nimeni nu-i va aduce atingere în viitor.

Aceasta este frumoasa moştenire pe care regele Carol a lăsat-o succesorului său.

Aprecierile presei germane

Berlin.—Toată presa fără culoare politică, consacră necrologuri marelui căpitan şi ilustrului conducător ai civilizaţiei romîne.

Vossische Zeitung scrie că ştirea a căzut ca un trăznet în momentul închiderei foaei. Ea a căzut ca un fulger. Inţeleptul suveran iera stimat nu numai de romîni ci şi de celelalte popoare şi suverani. Rezboiul balcanic a răcit foarte cum legătura legendară cu Austro-Ungaria.

Regele a atestat, însă, cu tărie tentativelor de a se da de partea Rusiei. Regele Feroinand va păzi cu sfinţenie politica înţeleaptă a neuitatului său unchiu.

Ziarul *Lokalanzeiger* publică fotografiile regilor Carol şi Ferdinand şi comentează enorma perdere, nu numai pentru Romînia ci şi pentru situaţia internaţională.

INFORMAŢII

▪ **Prefectul jud. Iaşi către regele Ferdinand.** — D. P. Fîntînaru a trimis următoarea telegramă noului rege:

Majestăţei Sale Regelui
Bucureşti

Ne folosim de prilejul urcărei Majestăţei Voastre pe tronul slăviţilor domnitori Mircea, Ştefan şi Carol I ca, în numele întregei populaţiuni din judeţul Iaşi să împărtăşim, cu cel mai profund respect Majestăţii Voastre, sentimentele noastre de dragoste neclintită şi de devotament neţărmurit, împreună cu cele mai fierbinţi urări de domnie îndelungată şi strălucită.

Să trăiţi Majestate
Să trăiască Majestatea Sa Regina.
Să trăiască întreaga Dinastie!

Prefectul jud. Iaşi
(ss.) *P. Fîntînaru*

▪ *O adresă telegrafică semnată de Secretarul general al ministerului de Instrucţie publică ordonă amînarea cursurilor la toate şcolile publice şi primare pînă la 2 Octombrie.*

▪ *Din cauza evenimentului dureros cu moartea Majestăţei Sale Regelui, — expoziţia anuală a şcoalei de sericicultură „Vitlimescu Mironeanu“ din Iaşi str. Lascar Catargi. s'a amînat pînă Duminecă la 5 Octombrie a. c. şi va ţinea pînă la 15 Octombrie a. c.*

Vizitarea de la 10—12 şi de la 2—5.

Intrarea liberă.

▪ In legătură cu moartea Suveranului toţi membrii comitetului şi ai Centrului Studenţesc sînt cu inzistenţă rugaţi să participe la şedinţa extraordinară de astăzi Luni 29 Septembrie ce se va deschide la ora 3 p. m. în localul societăţei din str. Sf. Sava 16.

Populaţia evreiască din Iaşi şi doliul naţiunei. — Următoarele două telegrame au fost expediate ieri 28 Septembrie, semnate de d. M. Wachtel, preşedintele uniunei evreilor pămînteni.

M. S. Regelui Ferdinand al Rominiei
Bucureşti

Din oraşul Iaşi, a doua Capitală, care plinge cu profundă jale moartea ilustrului Rege Carol I, uniunea evreilor pămînteni, luînd cea mai vie şi sinceră parte la durerea obştească a Rominiei, depune lacrămi pentru imensa pierdere încercată de Ţara Romînească şi în acelaş timp exprimă noului Rege Ferdinand al Rominiei omagiul celui mai nemărginit respect, celui mai neclintit devotament către Tron şi Patrie

Trăiască în veci memoria Regelui înţelept şi drept.
Trăiască Regele Ferdinand.
Trăiască Regina Maria.
Trăiască Dinastia

M. S. Regina Elisabeta
Sinaia

Uniunea evreilor pămînteni din Iaşi se asociază adînc îndurerată la doliul romînimei întregi pentru pierderea imensă încercată de Ţară prin săvârşirea din viaţă a primului Rege al Rominiei libere, înţeleptul Carol I şi exprimă cele mai respectuoase omagii şi condoleanţe ilustrei Regine poete tovarăşa de glorie şi nemurire a Marelui dispărut.

*

Pe ziua de astă-zi au avut loc în toate sinagogele din Iaşi servicii religioase pentru odihna sufletului regelui dispărut şi urări pentru fericirea noului Suveran.

La şcoala din strada de Sus au vorbit d-nii Wachtel şi predicatorul Rabinovici.

Faţă de doliul care a lovit ţara prin moartea regelui Carol, asociaţiunea Comercianţilor din Iaşi a convocat de urgenţă comitetul la o şedinţă de doliu.

Preşedintele mişcat, arată comitetului munca fără preget depusă de defunctul Rege pentru înflorirea stărei economice a României şi încheie prin propunerea de a se trimite Majestăţei Sale Reginei telegrama de mai jos.

Majestăţei Sale Elisabeta Regina Văduvă
a Romîniei
Sinaia

Asociaţiunea Comercianţilor din Iaşi cu lăcrămi ferbinţi şi cu inima îndoliată, ia parte la neţărmurita durere ce îndurati prin perderea Augustului Vostru soţ şi scumpului nostru Rege.

Ingenunchiem şi ne descoperim cu sfinţenie în faţa viteazului Căpitan, făuritorul Romîniei mari.

Rugăm atotputernicul să oţelească inima Majestăţei Voastre în marea durere ce Va lovit şi să ocrotească ţara şi neamul.

Preşedinte, *Arnold Brociner*

Ni se scrie din Huşi că prietenul nostru d. Emanoil Buznea, fost deputat, se află iarăşi grav bolnav.

Dorim bunului nostru prieten o grabnică şi complectă însănătoşire.

In ziua de 5 Octombrie se va începe concursul de admitere în şcoala de picheri din Iaşi. Pînă atunci se primesc cererile de inscriere, adresate direcţiunei şcoalei în strada Şcoalei de arte No. 4 Concursul se va ţine din aritmetică şi geometrie.

Curţile, tribunalele, şi judecătoriile au suspendat judecăţile pînă Vineri, din cauza doliului naţional.

Societatea de bine facere „Regina Elisabeta" din localitate, a trimis o telegramă de condoleanţă M. S. Reginei Elisabeta.

O reamintire istorică.—Cînd marele Voevod Ştefan a murit la 1504 Iulie 2 Marţi oarele 4 dimineaţa, după o fericită şi glorioasă domnie de 47 ani, 2 luni şi 3 săptămîni, s'a luat de către divanul ţării, alcătuit din sfetnicii răposatului Domn un doliu de 2 ani de zile. Nici un act public nu se vede lucrat de divanul ţării între 7012 şi 7015, cînd apoi apar în divan aceiaşi sfetnici ai lui Ştefan Vodă.

Aşa a plins atunci ţara pe marele Voevod şi aşa de adîncă a fost jalea că după 150 de ani cronicarul Ureche vorbeşte de mult plîns şi jale.

Pe teritoriul comunei Popeşti a fost găsit cadavrul locuitorului Teodor Buteanu în etate de 70 ani.

Nefericitul a murit din cauza frigului.

D. Constantin Vulpe, notar definitiv cl. II al comunei Ungheni, a fost înaintat la cl I. a funcţiei ce ocupă.

Corpul profesoral al Liceului Naţional a rugat pe prefectul judeţului să fie interpretul sentimentelor lui de adîncă mihnire, faţă de Dinastie, pentru pierderea Regelui Carol, întemeetorul Romîniei Moderne.

Epitropia Sf. Spiridon aduce la cunoştinţa celor interesaţi că concursurile pentru ocuparea definitivă a posturilor de Medici Primari şi Secundari la spitalele acestei Case, se vor ţine negreşit la datele prevăzute în publicaţiunea din pagina a II a numărului nostru de astă-zi.

Ministerul de interne a luat dispoziţia ca nici un spectacol să nu fie îngăduit înainte de înmormîntarea regelui Carol, adică până Vineri seara.

Cu începere de mîine ziarul nostru nu va apărea de cît într'o singură ediţie, la ora 5 d. a., şi în patru pagini.

2 sau 3 odăi mobilate *cu tot confortul se închiriază de pe acum sau de la 26 Octombrie 1914.*
Informaţiuni la administraţia acestui ziar strada Gh. Mîrzescu, 17.

4 camere 2 prăvălii *şi bucătărie la etaj; de asemenea de închiriat de la Sft. Dumitru.*
A se adresa d-lui Cristofor str. Cuza-Vodă No. 42.

Profesoară *secundară, partea literară şi studentă ştiinţe, preparăm împreună elevi* **curs inferior de liceu** *cu începere de la 1 Octombrie. Absolut conştiincios. Curs special de conversaţie franceză. A se adresa* **D-RELOR HARNAGEA,** *Mitropoliei 2 (casele Băncei de Credit)*

Studentă *prepară elevi curs primar şi secundar.*
A se adresa la TIPOGRAFIA GOLDNER între 1—4 p. m.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Războiul european

Pe frontul franco-german

— Comunicat francez —

Paris 10 | 10, ora 25.—Comunicatul oficial francez cu data de 10 | 10, ora 23, zice:

Informaţiunile sosite spre seară de la marele cartier general, semnalează ciocniri cari au loc între cele două cavalerii, la sud-vest de Lille; o acţiune violentă la sud-est şi nord de Arras, precum şi atacurile vii ale duşmanului spre Hauts de Meuse.

Incordarea ruso-turcă

Viena 10 | 10. — Se telegrafiază din Londra: „Daily Telegraph" află din Petrograd că relaţiunile dintre Turcia şi Rusia au luat un caracter foarte serios.

Noul ministru de rezboi al Italiei

Roma—Agenţia Stefani anunţă că regele a primit demisia ministrului de război, d. Grandi.

A fost numit în locul său majorul general Zupelli.

Forţele engleze cari au cooperat la Anvers

Londra 11 | 10.—Amiralitatea engleză anunţă că forţele navale engleze debarcate la Anvers au participat la apărarea oraşului, în număr de 8000 oameni. In timpul ultimei săptămîni, această forţă a pierdut mai puţin de 300 oameni. După evacuarea oraşului, această forţă s'a retras spre Ostenda.

Două dintre cele trei brigăzi au sosit la Ostenda, dar a treia, care cuprindea 3000 oameni a fost împiedecată de germani şi a trebuit să între pe teritorul olandez, unde a depus armele.

Retragerea armatei belgiene s'a făcut cu succes. Plecînd de la Gand, retragerea forţei engleze şi a armatei belgiene a fost acoperită de forturile şi de întăririle englezilor.

Proclamaţia generalului Beseler

— Către populaţia din Anvers —

Viena 11 | 10, ora 8 şi jum. dimineaţa — Se telegrafiază din Bruxelles că generalul Beseler, comandantul trupelor care au asediat oraşul Anvers, a publicat proclamaţia următoare:

Locuitori din Anvers!

Armata germană intră în oraşul vostru ca armată învingătoare. La nimeni nu se va face nici un rău; proprietăţile voastre vor fi ocrotite, dacă fiecare se va abţine de la ori-ce ostilitate.

Orice ostilitate va fi pedepsită după dreptul războiului şi ar putea aduce distrugerea frumosului vostru oraş.

(s.s.) *general Beseler*

Ocuparea Anversului a fost publicată prin afişe de guvernul german şi a pricinuit printre locuitorii din Bruxelles o mare consternare. Se credea că Anversu nu va putea fi luat cu forţa.

Luptele pe frontul de răsărit

— Comunicat rus —

Petrograd 29 Septembrie.—Statul-major comunică:

Avantgardele noastre au atacat şi împrăştiat avantgardele germane. Au fost făcuţi prizonieri toţi cei cari n'au fost ucişi.

In cursul unui atac stegarul principelui Holley a fost uşor rănit.

Pe frontul Prusiei nici o schimbare. Germanii se fortifică pentru a-şi păstra poziţiile.

Pe malurile Vistulei au avut loc mici lupte de avantgarde.

In Galiţia trupele austriace formate în mai multe grupări operează şi cu toată prudenţa atacului lor, o divizie austriacă a fost împrăştiată de armatele noastre.

Turcia rămîne neutră

Constantinopole.—Ziarele turceşti publică următoarea notă:

Ziarul „Lokal Anzeiger" scrie că declaraţia de război s'a făcut de Turcia Rusiei.

Ziarele germane iau dorinţele lor drept fapte reale.

Turcia rămîne neutră.

Corpul defunctului Suveran spre Bucureşti

-- Darea de seamă pînă la ora 3 d. a. --

Sinaia.—Astăzi dimineaţă corpul defunctului Suveran urmînd să fie transportat de la castel la gară, întreg parcursul a fost pavoazat cu drapele naţionale cernite. De aseminea felinarele erau îmbracate cu crep.

La ora 10 dimineaţa au sosit în gară d-nii miniştri Brătianu, Morţun, Porumbaru, Victor Antonescu, Constantinescu şi Duca. Miniştrii erau însoţiţi de d-nii Aurel Vasiliu, secretar la ministerul de externe şi Vintilă Brătianu. Cu acelaş tren au sosit şi episcopul Sofronie Vulpescu, d Cantacuzino şi alţii.

La ora 10 jum. s'a oficiat un serviciu divin în aula unde cosciugul se afla pus pe catafalc. Slujba a fost oficiată de arhimandritul Mitrofor Dionisie Simionescu, azistat de arhimandritul Serafim Georgescu, superiorul mînăstirei din Buşteni. Au azistat regina Elisabeta, regele Ferdinand, principele Carol, Nicolaie şi Mircea, şi principesa Elisabeta De aseminea erau de faţă toţi d-nii miniştri, generalii mareşali Mavrocordat şi Robescu, casa regală, doamnele de onoare, autorităţile locale şi un mare număr de personalităţi.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul mînăstirei din Sinaia. Cînd s'a intonat „Vecinica pomenire" Regina Elisabeta a izducnit în lacrimi şi regele Ferdinand a condus pe bătrîna suverană în altă cameră.

In urmă cosciugul a fost rîdicat de pe catafalc de către ofiţeri din casa regală. Mareşalul Robescu purta pe o pernă spada regelui, Generalul Perticari coroana de oţel. Generalul Mavrocordat cele două bastoane de mareşal.

Au urmat sicriul toţi cei prezenţi în frunte cu regele Ferdinand.

*

In Curtea Castelului cosciugul a fost aşezat pe un atet de tun din regimentul 19 artilerie, tras de şase cai. Pe cosciug era pus drapelul cu flamura Ţărei.

La apariţia cosciugului un pluton de gornişti a întonat „La Rege" şi apoi „Pentru mort".

Cortegiul s'a format ast-fel: un pluton de jandarmi rurali, o companie din bat. 2 Vînători. Clerul, mareşalii Curţei, carul mortuar, apoi, Regele Ferdinand, familia ragală, miniştri, garda civilă, toată asistenţa, bat. II vînători sub comanda d-lui colonel Dabija.

Convoiul a parcurs aleia principală, şoseaua Carmen Sylva, până în dreptul mînăstirei unde s'a făcut o mică rugăciune, apoi pe bulevardul Ghyca şi la ora 12 şi 10 a ajuns în gară.

Sicriul a fost aşezat în vagonul mortuar. In trenul mortuar au luat loc Regele Ferdinand, familia regală, miniştri, demnitarii superiori.

—La ora 12 şi 25 m. trenul a plecat din gara Sinaia.

*

La ore 2 jum. regina Văduvă şi regina Maria au plecat cu un tren special spre Capitală.

Publicaţiune

No. 1868

Se aduce la cunoştinţa amatorilor că se închiriază cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumătate de an magazinul firmei falite Mendel şi Bercovici din Iaşi strada Ştefan cel Mare No. 61 proprietatea d-lui Mayer Goldstein. Ofertele se primese la Sindicatul falimentelor Tribunalului Iaşi.

Judecător sindic D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iaşi, 23 Septembrie 1914.

Publicaţiune

No. 1869

Se închiriează cu începere de la 26 Octombrie 1914 pe timp de o jumatate ac an o prăvălie cu două odăi şi o şură ocupate de Ionaş Egert şi alte două odăi şi o şură ocupate de Carol Hartman, toate făcînd parte din imobilul falitului Aron Steinberg, din Iaşi disp. II str. Socola No. 128.

Ofertele se primesc la sindicatul falimentelor Tribunalului Iaşi.

Judecător sindic, D. LUPU

Secretar, *C. Boian*

Iaşi, 23 Septembrie 1914.

Două prăvălii *în casele episcopiei catolice strada Ştefan cel Mare ocupate actualmente de Rosen şi Sufrim şi alta de H. Marcussohn se închiriază dela 26 Octombrie a. c. A se adresa la Administraţia Bisericei catolice în fie-care zi dela 7—9 dimineaţa.*

LICEUL PARTICULAR

„GH. ASACHI"

pentru elevi interni, semi-interni, externi şi **gazdă pentru elevii** *de la diferite şcoli.*

Preţul foarte avantajos.
Educaţie şi îngrijire aleasă.
Corp profesoral distins.
Inscrierile se fac zilnic în localul liceului **str. Anastasie Panu No. 4** *între 10—12 a. m. şi 4 - 6 p. m.*

Preparaţii zilnice *de la 4 jum — 6 p. m., la orice obiect pentru elevi de la diferite şcoli. Numărul locurilor limitat.*

Epitropia Generală
a
Casei spitalelor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Aduce la cunoştinţă că, în ziua de 2 Octombre a. c. oara 2 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru vînzarea a 23 kilograme Ceară galbănă. care se află în cancelaria Epitropiei la serviciul administrativ.

Licitaţia se va ţinea conform art. 72—83 din legea comptabilităţei generale a statului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue o garanţie de 30 lei.

Ori ce informaţiuni se pot lua în ori ce zi de lucru în cancelaria Epitropiei la serviciul Administrativ.